די עטיק

אויסגעשטעלט אויף א געאמעטרישן אופן
אין פינף טיילן

ברוך שפינאזא

אריגינעלע אידישע איבערזעצונג: וו. נאטאנסאן
קולטור-ליגע, ווארשע, 1923

איבערגעארבעט אויף הײַנטיגער היימישער אידיש

א פולע שפראכליכע איבעראַרבעטונג לויטן אידישן דרוק פון 1923, מיט דער איבערזיכט, דעפיניציעס, אקסיאמען, זאצן, באווייזן, מסקנות און באמערקונגען.
די פילאזאפישע, רעליגיעזע און היסטארישע מיינונגען זענען פונעם מחבר. זיי ווערן איבערגעגעבן אלס זיין טעקסט, נישט אלס אן אנערקענונג פון די מיינונגען.
באמערקונגען וועגן קלארע סתירות אדער פעלער אינעם אלטן דרוק זענען באצייכנט געווארן אלס רעדאקציע-באמערקונגען. די נומערירונג איז פארבליבן, אויך וואו אינעם מקור פעלט א נומער.
די צוויי געאמעטרישע צייכענונגען קומען פונעם מקור.

א קיצור פון די דעפיניציעס און זאצן

ערשטער טייל: וועגן גאט

רעדאקציע-באמערקונג: אין דער אריגינעלער אויסגאבע קומט ערשט א באזונדערע זאמלונג פון די דעפיניציעס, אקסיאמען, הויפטזאצן און מסקנות פון אלע פינף טיילן. דער פולער טעקסט, מיט די באווייזן און דערקלערונגען, קומט דערנאך. דער סדר איז דא פארבליבן.

דעפיניציעס

1. מיט "די סיבה פון זיך אליין" מיין איך עפעס וואס זיין מהות שליסט שוין איין זיין עקזיסטענץ, אדער עפעס וואס מען קען נאר פארשטיין אלס עקזיסטירנדיג.

2. א זאך הייסט ענדליך אין איר אייגענעם מין ווען אן אנדערע זאך פון דעם זעלבן מין קען זי באגרעניצן. א גוף, למשל, הייסט ענדליך, ווייל מיר קענען שטענדיג זיך פארשטעלן א גרעסערן גוף. אזוי ווערט אויך א געדאנק באגרעניצט דורך אן אנדערן געדאנק. אבער א גוף ווערט נישט באגרעניצט דורך א געדאנק, און א געדאנק נישט דורך א גוף.

3. מיט "סובסטאנץ" מיין איך דאס וואס איז אין זיך אליין און ווערט פארשטאנען דורך זיך אליין. דאס הייסט, מען קען אויספארמען א באגריף פון איר אן זיך צו פארלאזן אויף א באגריף פון עפעס אנדערש.

4. מיט "אטריבוט" מיין איך דאס וואס דער שכל באגרייפט אלס דאס וואס מאכט אויס די מהות פון דער סובסטאנץ.

5. מיט "מודוס" מיין איך א ענדערונג אדער א באשטימטע פארעם פון דער סובסטאנץ. דאס הייסט, עפעס וואס עקזיסטירט אין עפעס אנדערש און ווערט פארשטאנען דורך יענעם, נישט דורך זיך אליין.

6. מיט "גאט" מיין איך אן אבסאלוט אומענדליך זיין: א סובסטאנץ מיט אן אומענדליכע צאל אטריבוטן, וואס יעדער פון זיי דריקט אויס אן אייביגע און אומענדליכע מהות.

7. א זאך הייסט פריי ווען זי עקזיסטירט נאר מכח דער נויטווענדיגקייט פון איר אייגענער נאטור, און איר טעטיגקייט ווערט באשטימט נאר דורך זיך אליין. א זאך הייסט נויטווענדיג, אדער בעסער געזאגט געצוואונגען, ווען עפעס אנדערש באשטימט אז זי זאל עקזיסטירן און ווירקן אויף א געוויסן, באשטימטן אופן.

8. מיט "אייביגקייט" מיין איך די עקזיסטענץ אליין, אזוי ווי מען פארשטייט זי אלס עפעס וואס גייט נויטווענדיג ארויס פון דער דעפיניציע פון אן אייביגער זאך.

אקסיאמען

1. אלעס וואס עקזיסטירט, עקזיסטירט אדער אין זיך אליין אדער אין עפעס אנדערש.

2. דאס וואס מען קען נישט פארשטיין דורך עפעס אנדערש, מוז מען פארשטיין דורך זיך אליין.

3. פון א געגעבענער, באשטימטער סיבה גייט נויטוועגדיג ארויס א ווירקונג. און פארקערט: ווען עס איז נישט דא קיין סיבה, קען אויף קיין שום אופן נישט ארויסקומען א ווירקונג.

4. די ידיעה פון א ווירקונג איז אפהענגיג פון דער ידיעה פון איר סיבה און שליסט זי איין.

5. זאכן וואס האבן גארנישט געמיינזאם קען מען נישט פארשטיין איינע דורך דער אנדערער. דער באגריף פון דער ערשטער שליסט נישט איין דעם באגריף פון דער צווייטער.

6. אן אמת'ע אידעע מוז שטימען מיט איר געגנשטאנד.

7. אויב מען קען פארשטיין א זאך אלס נישט עקזיסטירנדיג, איז איר עקזיסטענץ נישט איינגעשלאסן אין איר מהות.

הויפטזאצן און מסקנות

זאץ 1. די סובסטאנץ איז לויט איר נאטור פריער פון אירע ענדערונגען.

זאץ 2. צוויי סובסטאנצן מיט אנדערע אטריבוטן האבן גארנישט געמיינזאם.

זאץ 3. ווען צוויי זאכן האבן גארנישט געמיינזאם, קען איינע נישט זיין די סיבה פון דער אנדערער.

זאץ 4. צוויי אדער מער באזונדערע זאכן אונטערשיידן זיך אדער דורך זייערע אטריבוטן אדער דורך זייערע ענדערונגען.

זאץ 5. אין דער נאטור קענען נישט עקזיסטירן צוויי אדער מער סובסטאנצן מיט דער זעלבער אייגנשאפט אדער דעם זעלבן אטריבוט.

זאץ 6. איין סובסטאנץ קען נישט ארויסגעברענגט ווערן דורך אן אנדערער סובסטאנץ.

מסקנא. דערפון גייט ארויס אז סובסטאנץ קען נישט ארויסגעברענגט ווערן דורך עפעס אויסער איר.

זאץ 7. עקזיסטענץ געהערט צו דער נאטור פון דער סובסטאנץ.

זאץ 8. יעדע סובסטאנץ איז נויטווענדיג אומענדליך.

זאץ 9. וואס מער ווירקליכקייט אדער זיין א זאך האט, אלץ מער אטריבוטן האט זי.

זאץ 10. יעדן אטריבוט פון דער איין סובסטאנץ מוז מען פארשטיין דורך זיך אליין.

זאץ 11. גאט, דאס הייסט די סובסטאנץ מיט אן אומענדליכע צאל אטריבוטן, וואס יעדער פון זיי דריקט אויס אן אייביגע און אומענדליכע מהות, עקזיסטירט נויטווענדיג.

זאץ 12. מען קען נישט פארשטיין קיין אטריבוט פון סובסטאנץ פון וועלכן עס זאל ארויסקומען אז די סובסטאנץ קען צעטיילט ווערן.

זאץ 13. די אבסאלוט אומענדליכע סובסטאנץ איז אומצעטיילבאר.

זאץ 14. אויסער גאט קען קיין סובסטאנץ נישט זיין און נישט פארשטאנען ווערן.

זאץ 15. אלעס וואס איז, איז אין גאט. אן גאט קען קיין זאך נישט זיין און נישט פארשטאנען ווערן.

זאץ 16. פון דער נויטווענדיגקייט פון דער געטליכער נאטור מוז ארויסגיין אן אומענדליכע צאל זאכן אויף אן אומענדליכע צאל אופנים. דאס הייסט, אלעס וואס דער אומענדליכער שכל קען באגרייפן.

מסקנא 1. דערפון גייט ארויס אז גאט איז די ווירקנדע סיבה פון אלעס וואס דער אומענדליכער שכל קען ארומנעמען.

מסקנא 2. דערפון גייט ווייטער ארויס אז גאט איז א סיבה מכח זיין אייגענער נאטור, נישט צופעליג.

מסקנא 3. דערפון גייט ארויס אז גאט איז די אבסאלוט ערשטע סיבה.

זאץ 17. גאט האנדלט נאר לויט די געזעצן פון זיין אייגענער נאטור, און קיינער צווינגט אים נישט.

מסקנא 1. עס איז נישט דא קיין סיבה, אויסער דער שלימות פון זיין אייגענער נאטור, וואס זאל אים פון אינעווייניג אדער פון דרויסן באוועגן צו האנדלען.

מסקנא 2. נאר גאט איז א פרייע סיבה. ווייל נאר גאט עקזיסטירט מכח דער נויטווענדיגקייט פון זיין נאטור (זאץ 11 און מסקנא 1 צו זאץ 14) און האנדלט נאר מכח דער נויטווענדיגקייט פון זיין נאטור. דעריבער איז נאר גאט א פרייע סיבה, לויט דעפיניציע 7.

זאץ 18. גאט איז די אינערליכע סיבה פון אלע זאכן, נישט אן אויסערליכע סיבה וואס גייט אריבער צו זיי.

זאץ 19. גאט און אלע אטריבוטן פון גאט זענען אייביג.

זאץ 20. גאטס עקזיסטענץ און זיין מהות זענען איינס און דאס זעלבע.

מסקנא 1. גאטס עקזיסטענץ, אזוי ווי זיין מהות, איז אן אייביגער אמת.

מסקנא 2. גאט און אלע זיינע אטריבוטן זענען אומטוישבאר.

זאץ 21. אלעס וואס גייט ארויס פון דער אבסאלוטער נאטור פון אן אטריבוט פון גאט מוז שטענדיג עקזיסטירן און זיין אומענדליך. אנדערש געזאגט, דורך דעם אטריבוט מוז עס זיין אייביג און אומענדליך.

זאץ 22. אלעס וואס גייט ארויס פון א געוויסן אטריבוט פון גאט, ווען דער אטריבוט ווערט באשטימט דורך א ענדערונג וואס עקזיסטירט נויטווענדיג און איז אומענדליך דורך אים, מוז אויך עקזיסטירן נויטווענדיג און זיין אומענדליך.

זאץ 23. יעדער מודוס וואס עקזיסטירט נויטווענדיג און איז אומענדליך מוז נויטווענדיג ארויסגיין אדער פון דער אבסאלוטער נאטור פון א געטליכן אטריבוט, אדער פון אן אטריבוט באשטימט דורך א ענדערונג וואס עקזיסטירט נויטווענדיג און איז אומענדליך.

זאץ 24. די מהות פון זאכן וואס גאט ברענגט ארויס שליסט נישט איין זייער עקזיסטענץ.

מסקנא. גאט איז דעריבער נישט נאר די סיבה פארן אויפקומען פון זאכן, נאר אויך פאר זייער ווייטערדיגן עקזיסטירן. אין דער שפראך פון דער סקאלאַסטיק: גאט איז די סיבה פון דעם זיין פון זאכן.

זאץ 25. גאט איז די ווירקנדע סיבה נישט נאר פון דער עקזיסטענץ פון זאכן, נאר אויך פון זייער מהות.

מסקנא. באזונדערע זאכן זענען ענדערונגען פון גאטס אטריבוטן, אדער מודוסן דורך וועלכע גאטס אטריבוטן ווערן אויסגעדריקט אויף א געוויסן, באשטימטן אופן.

זאץ 26. א זאך וואס איז באשטימט צו ווירקן אויף א געוויסן אופן איז נויטווענדיג אזוי באשטימט דורך גאט. א זאך וואס איז נישט באשטימט דורך גאט קען זיך נישט אליין באשטימען צו ווירקן.

זאץ 27. א זאך וואס איז דורך גאט באשטימט צו ווירקן קען זיך נישט אליין אומבאשטימט מאכן.

זאץ 28. יעדע באזונדערע זאך, דאס הייסט יעדע ענדליכע זאך מיט א באשטימטער עקזיסטענץ, קען נישט עקזיסטירן אדער באשטימט ווערן צו ווירקן, סיידן אן אנדערע

סיבה באשטימט זי דערצו. די סיבה איז אויך ענדליך און האט א באשטימטע עקזיסטענץ. און אויך די סיבה קען נישט עקזיסטירן אדער באשטימט ווערן צו ווירקן אן נאך א סיבה, וואס איז אויך ענדליך און האט א באשטימטע עקזיסטענץ. אזוי גייט עס ווייטער אן א סוף.

זאץ 29. אין דער נאטור איז קיין זאך נישט צופעליג. אלעס איז מכח דער נויטווענדיגקייט פון דער געטליכער נאטור באשטימט צו עקזיסטירן און ווירקן אויף א געוויסן אופן.

זאץ 30. דער שכל אין זיין פאקטישער טעטיגקייט, סיי דער ענדליכער סיי דער אומענדליכער, מוז ארומנעמען גאטס אטריבוטן און זייערע ענדערונגען, נישט קיין אנדערע זאך.

זאץ 31. דער פאקטיש טעטיגער שכל, צי ער איז ענדליך צי אומענדליך, ווי אויך דער ווילן, דער באגער, די ליבע און אזוי ווייטער, מוזן צוגערעכנט ווערן צו דער נאטור וואס ווערט געשאפן, נישט צו דער נאטור וואס שאפט.

זאץ 32. דער ווילן קען נישט הייסן א פרייע סיבה, נאר א נויטווענדיגע סיבה.

מסקנא 1. גאט האנדלט נישט מכח א פרייען ווילן.

מסקנא 2. דער ווילן און דער שכל האבן דעם זעלבן שייכות צו גאטס נאטור ווי באוועגונג, רו און אלע אנדערע נאטור-דערשיינונגען. לויט זאץ 29 מוזן זיי אלע מיט זייער עקזיסטענץ און טעטיגקייט זיין אפהענגיג פון גאט אויף א באשטימטן אופן.

זאץ 33. זאכן וואלטן נישט געקענט ארויסגעברענגט ווערן דורך גאט אויף אן אנדער אופן אדער אין אן אנדער סדר ווי דער אופן און סדר אין וועלכן זיי זענען טאקע ארויסגעברענגט געווארן.

זאץ 34. גאטס מאכט איז דאס זעלבע ווי זיין מהות.

זאץ 35. אלעס וואס מיר פארשטייען אלס עפעס אין גאטס מאכט עקזיסטירט נויטווענדיג.

זאץ 36. עס איז נישט דא קיין סיבה פון וועלכער ס'גייט נישט ארויס עפעס א ווירקונג.

צווייטער טייל: וועגן דער נאטור און דעם מקור פונעם גייסט

דעפיניציעס

1. מיט "גוף" מיין איך א מודוס וואס דריקט אויף א געוויסן, באשטימטן אופן אויס גאטס מהות, ווען מען באטראכט גאט אלס א זאך וואס איז אויסגעשפרייט אין רוים

(טייל 1, מסקנא צו זאץ 25).

2. צו דער מהות פון א זאך געהערט דאס וואס, ווען עס איז געגעבן, איז אויך די זאך נויטווענדיג געגעבן; און ווען מען נעמט עס אוועק, ווערט אויך די זאך נויטווענדיג אוועקגענומען. אנדערש געזאגט: דאס אן וועלכן די זאך קען נישט זיין אדער פארשטאנען ווערן, און וואס אליין קען נישט זיין אדער פארשטאנען ווערן אן דער זאך.

3. מיט "אידעע" מיין איך א באגריף וואס דער גייסט פארעמט, ווייל ער איז א טראכטנדיגע זאך.

4. מיט "אן אדעקוואטער אידעע" מיין איך אן אידעע וואס, ווען מען באטראכט זי אין זיך אליין אן א שייכות צו איר געגנשטאנד, האט אלע אייגנשאפטן אדער סימנים פון אן אמת'ער אידעע.

5. "דויער" איז אן אומבאשטימטע פארזעצונג פון דער עקזיסטענץ.

6. מיט "ווירקליכקייט" און "שלימות" מיין איך איינס און דאס זעלבע.

7. מיט "באזונדערע זאכן" מיין איך זאכן וואס זענען ענדליך און האבן א באשטימטע עקזיסטענץ. אויב עטליכע באזונדערע זאכן טוען צוזאמען עפעס אויף אזא אופן אז אלע זענען צוזאמען די סיבה פון איין ווירקונג, באטראכט איך זיי, אין דעם זין, אלס איין באזונדערע זאך.

אקסיאמען

1. די מהות פון א מענטש שליסט נישט איין א נויטווענדיגע עקזיסטענץ. דאס הייסט, לויט דעם סדר פון דער נאטור קען זיין אז דער אדער יענער מענטש עקזיסטירט, און עס קען אויך זיין אז ער עקזיסטירט נישט.

2. דער מענטש טראכט.

3. מודוסן פון טראכטן, ווי ליבע, באגער און אנדערע באוועגונגען פון דער נשמה, קומען נאר פאר ווען אין דעם זעלבן מענטש איז פאראן אן אידעע פון דעם געליבטן אדער באגערטן געגנשטאנד. אן אידעע קען אבער עקזיסטירן אויך אן קיין אנדערן מודוס פון טראכטן.

4. מיר שפירן ווי א געוויסער גוף ווערט באווירקט אויף פארשידענע אופנים.

5. מיר שפירן און נעמען נישט וואר קיין באזונדערע זאכן אויסער גופים און מודוסן פון טראכטן.

הויפטזאצן

זאץ 1. טראכטן איז אן אטריבוט פון גאט. דאס הייסט, גאט איז א טראכטנדיגע זאך.

זאץ 2. אויסדעהנונג איז אן אטריבוט פון גאט. דאס הייסט, גאט איז אן אויסגעשפרייטע זאך.

זאץ 3. אין גאט איז נויטווענדיג פאראן אן אידעע נישט נאר פון זיין מהות, נאר אויך פון אלעס וואס גייט נויטווענדיג ארויס פון זיין מהות.

זאץ 4. די אידעע פון גאט, פון וועלכער אן אומענדליכע צאל זאכן גייט ארויס אויף אן אומענדליכע צאל אופנים, קען נאר זיין איינע.

זאץ 5. די פאקטישע עקזיסטענץ פון אידעען האט גאט אלס סיבה נאר ווען מען באטראכט אים אלס א טראכטנדיגע זאך, נישט ווען מען דערקלערט אים דורך אן אנדערן אטריבוט. דאס הייסט, די אידעען פון גאטס אטריבוטן און פון באזונדערע זאכן האבן נישט די געגנשטאנדן אליין, אדער די זאכן וואס ווערן וואַרגענומען, אלס זייער ווירקנדע סיבה. זייער סיבה איז גאט אליין, ווען מען באטראכט אים אלס א טראכטנדיגע זאך.

זאץ 6. די מודוסן פון יעדן אטריבוט האבן גאט אלס סיבה נאר ווען מען באטראכט אים דורך דעם אטריבוט פון וועלכן זיי זענען מודוסן, נישט דורך אן אנדערן אטריבוט.

מסקנא. דאס פאקטישע זיין פון זאכן וואס זענען נישט קיין מודוסן פון טראכטן גייט ארויס פון דער געטליכער נאטור נישט ווייל זי האט פריער דערקענט די זאכן. די זאכן וואס ווערן פארגעשטעלט אין די אידעען גייען ארויס פון זייער אטריבוט מיט דעם זעלבן אופן און דער זעלבער נויטווענדיגקייט ווי די אידעען גייען ארויס פון דעם אטריבוט פון טראכטן.

זאץ 7. דער סדר און די פארבינדונג פון די אידעען זענען די זעלבע ווי דער סדר און די פארבינדונג פון די זאכן.

מסקנא. גאטס מאכט פון טראכטן איז דעריבער גלייך צו זיין פאקטישער מאכט פון האנדלען. דאס הייסט, אלעס וואס גייט ארויס פון גאטס אומענדליכער נאטור אין דער וועלט פון רוימליכער אויסדעהנונג גייט אויך ארויס פון גאטס אידעע אין דער וועלט פון טראכטן, אין דעם זעלבן סדר און מיט די זעלבע פארבינדונגען.

זאץ 8. די אידעען פון באזונדערע זאכן אדער מודוסן וואס עקזיסטירן נישט מוזן זיין איינגעשלאסן אין גאטס אומענדליכער אידעע, אזוי ווי די מהותן פון די באזונדערע זאכן זענען איינגעשלאסן אין גאטס אטריבוטן.

זאץ 9. די אידעע פון א באזונדערער זאך וואס עקזיסטירט פאקטיש האט גאט אלס סיבה, נישט ווען מען באטראכט אים אלס אומענדליך, נאר ווען מען באטראכט אים אלס באווירקט דורך אן אידעע פון נאך א פאקטיש עקזיסטירנדיגער זאך. די אידעע

האט ווידער גאט אלס סיבה ווען ער ווערט באווירקט דורך א דריטער אידעע, און אזוי ווייטער אן א סוף.

מסקנא. פון אלעס וואס פאסירט אינעם באזונדערן געגנשטאנד פון יעדער אידעע איז פאראן א ידיעה אין גאט, ווען ער האט די אידעע פון דעם געגנשטאנד.

זאץ 10. דאס זיין פון דער סובסטאנץ געהערט נישט צו דער מהות פון א מענטש. אנדערש געזאגט: די סובסטאנץ מאכט נישט אויס דעם פאקטישן מהות פונעם מענטש.

מסקנא. די מהות פונעם מענטש באשטייט פון געוויסע ענדערונגען פון גאטס אטריבוטן... די מהות איז דעריבער עפעס וואס איז אין גאט און קען נישט זיין אדער פארשטאנען ווערן אן גאט. זי איז א ענדערונג, אדער א מודוס, וואס דריקט אויף א געוויסן, באשטימטן אופן אויס גאטס נאטור.

זאץ 11. דאס ערשטע וואס מאכט אויס דעם פאקטישן זיין פונעם מענטשליכן גייסט איז די אידעע פון א באזונדערער, פאקטיש עקזיסטירנדיגער זאך.

מסקנא. ...דער מענטשליכער גייסט איז א טייל פון גאטס אומענדליכן שכל... דער מענטשליכער גייסט פארשטייט א זאך טיילווייז אדער אומאדעקוואט.

זאץ 12. אלעס וואס פאסירט אינעם געגנשטאנד פון דער אידעע וואס מאכט אויס דעם מענטשליכן גייסט מוז ווערן אויפגעפאסט דורך דעם גייסט. דאס הייסט, עס מוז נויטווענדיג זיין אין אים אן אידעע פון אלעס וואס פאסירט אינעם געגנשטאנד. אויב דער געגנשטאנד איז א גוף, קען גארנישט פאסירן אינעם גוף וואס דער גייסט זאל נישט אויפפאסן.

זאץ 13. דער געגנשטאנד פון דער אידעע וואס מאכט אויס דעם מענטשליכן גייסט איז דער גוף, דאס הייסט א געוויסער מודוס פון אויסדעהנונג וואס עקזיסטירט פאקטיש, און נישט קיין אנדערע זאך.

מסקנא. ...דער מענטש באשטייט פון גייסט און גוף... דער מענטשליכער גוף עקזיסטירט אזוי ווי מיר נעמען אים וואר מיט אונזערע חושים.

אקסיאמע 1. אלע גופים זענען אדער אין באוועגונג אדער אין רו.

אקסיאמע 2. יעדער גוף באוועגט זיך אמאל שנעלער און אמאל שטייטער.

הילפסזאץ 1. גופים אונטערשיידן זיך דורך באוועגונג און רו, שנעלקייט און שטייטקייט, נישט דורך דער סובסטאנץ.

הילפסזאץ 2. אלע גופים האבן געוויסע זאכן געמיינזאם.

הילפסזאץ 3. א גוף אין באוועגונג אדער אין רו מוז ווערן באשטימט צו באוועגונג אדער צו רו דורך אן אנדערן גוף. יענער איז ווידער באשטימט דערצו דורך נאך א גוף, און אזוי ווייטער אן א סוף.

מסקנא. א גוף אין באוועגונג בלייבט אין באוועגונג ביז אן אנדער גוף באשטימט אים צו רו. א גוף אין רו בלייבט אין רו ביז אן אנדער גוף באשטימט אים צו באוועגונג.

אקסיאמע 1. אלע אופנים ווי איין גוף ווערט באווירקט דורך אן אנדערן גייען ארויס צוזאמען פון דער נאטור פוןביידע גופים. דעריבער קען דער זעלבער גוף ווערן באוועגט אויף פארשידענע אופנים, לויט דער נאטור פון די גופים וואס באוועגן אים. אזוי אויך קענען פארשידענע גופים ווערן באוועגט אויף פארשידענע אופנים דורך איין און דעם זעלבן גוף.

אקסיאמע 2. ווען א גוף אין באוועגונג שטויסט זיך אן אין א גוף אין רו וואס ער קען נישט באוועגן, שפרינגט ער צוריק און זעצט פאר זיין באוועגונג. דער ווינקל צווישן דער צוריקשפרינגנדיגער באוועגונג און דעם פלאך פונעם רואיגן גוף וועט זיין גלייך צום ווינקל צווישן דער פריערדיגער באוועגונג און דעם זעלבן פלאך.

דעפיניציע. ווען עטליכע גופים פון דער זעלבער אדער אנדערע גרויסקייט ווערן דורך אנדערע גופים אזוי צוזאמענגעדרוקט אז זיי ליגן איינע אויף דער אנדערער, אדער ווען זיי געבן איבער איינע דער אנדערער זייערע באוועגונגען אויף א געוויסן, באשטימטן אופן, זאגן מיר אז די גופים זענען פארבונדן. צוזאמען פארעמען זיי איין גוף, אדער איין אינדיווידואום, וואס אונטערשיידט זיך פון אנדערע דורך דער פארבינדונג פון די גופים.

אקסיאמע 3. וואס גרעסערע אדער קלענערע איבערפלאכן פון די טיילן פון א צוזאמענגעשטעלטן גוף ליגן איינער אויפן אנדערן, אלץ שווערער אדער גרינגער איז זיי צו צווינגען צו טוישן זייער ארט. דעריבער איז אויך שווערער אדער גרינגער צו טוישן די געשטאלט פונעם גאנצן גוף. גופים וואס זייערע טיילן ליגן איינער אויפן אנדערן מיט גרויסע איבערפלאכן רופן מיר הארטע; די וואס ליגן מיט קליינע איבערפלאכן רופן מיר ווייכע. גופים וואס זייערע טיילן באוועגן זיך צווישן אנדערע טיילן רופן מיר פליסיגע.

הילפסזאץ 4. אויב פון א גוף וואס באשטייט פון עטליכע גופים טיילן זיך אפ געוויסע גופים, און אין דער זעלבער צייט נעמען אנדערע פון דער זעלבער נאטור זייער ארט, וועט דער גאנצער גוף אנהאלטן זיין פריערדיגע נאטור און פארעם.

הילפסזאץ 5. אויב די טיילן פונעם אינדיווידואום ווערן גרעסער אדער קלענער, אבער אזוי אז זיי אלע האלטן אן די זעלבע פארהעלטענישן פון באוועגונג און רו, וועט דער אינדיווידואום אנהאלטן זיין נאטור און פארעם.

הילפסזאץ 6. אויב געוויסע גופים וואס שטעלן צוזאמען אן אינדיווידואום ווערן געצוואונגען צו טוישן זייער באוועגונג פון איין ריכטונג צו אן אנדערער, אבער האלטן אן די זעלבע פארהעלטענישן פון באוועגונג און איבערגעבן די באוועגונג, וועט דער אינדיווידואום אנהאלטן זיין נאטור און פארעם.

הילפסזאץ 7. צי דער גאנצער אינדיווידואום באוועגט זיך צי ער רוט, און אין וועלכער ריכטונג ער באוועגט זיך, האלט ער אן זיין נאטור אזוי לאנג ווי יעדער טייל האלט אן זיין באוועגונג און גיט זי איבער צו די איבעריגע טיילן אויף דעם פריערדיגן אופן.

פאסטולאטן

1. דער מענטשליכער גוף באשטייט פון פילע באזונדערע גופים פון פארשידענער נאטור. יעדער פון זיי איז אליין שטארק צוזאמענגעשטעלט.

2. פון די גופים וואס שטעלן צוזאמען דעם מענטשליכן גוף זענען טייל פליסיג, טייל ווייך און טייל הארט.

3. די טיילן פונעם מענטשליכן גוף, און דעריבער דער גוף אליין, ווערן באווירקט דורך אויסערליכע גופים אויף פארשידענע אופנים.

4. כדי זיך צו דערהאלטן דארף דער מענטשליכער גוף פילע אנדערע גופים, דורך וועלכע ער ווערט, אזוי צו זאגן, שטענדיג באנייט.

5. ווען א פליסיגער טייל פונעם מענטשליכן גוף ווערט דורך אן אויסערליכן גוף באשטימט זיך נאכאמאל און נאכאמאל אנצושטויסן אין א ווייכן טייל, טוישט ער דעם פלאך פונעם ווייכן טייל און לאזט דארט איבער שפורן פונעם אויסערליכן גוף.

6. דער מענטשליכער גוף קען באוועגן אויסערליכע גופים אויף פארשידענע אופנים און זיי איינארדענען אויף פארשידענע אופנים.

זאץ 14. דער מענטשליכער גייסט קען אויפפאסן אלץ מער זאכן, וואס מער פארשידענע איינדרוקן זיין גוף קען אויפנעמען.

זאץ 15. די אידעע וואס מאכט אויס דעם פאקטישן זיין פונעם מענטשליכן גייסט איז נישט פשוט, נאר באשטייט פון פילע אידעען.

זאץ 16. די אידעע פון יעדן אופן ווי דער מענטשליכער גוף ווערט באווירקט דורך אויסערליכע גופים מוז איינשליסן סיי די נאטור פונעם מענטשליכן גוף סיי די נאטור פונעם אויסערליכן גוף.

מסקנא 1. דער מענטשליכער גייסט פארשטייט די נאטור פון פילע גופים צוזאמען מיט דער נאטור פון זיין אייגענעם גוף.

מסקנא 2. די אידעען וואס מיר האבן פון אויסערליכע גופים זאגן מער וועגן דעם צושטאנד פון אונזער אייגענעם גוף ווי וועגן דער נאטור פון די אויסערליכע גופים. איך האב דאס דערקלערט מיט פילע ביישפילן אינעם צוגאב צום ערשטן טייל.

זאץ 17. ווען דער מענטשליכער גוף ווערט באווירקט אויף אן אופן וואס שליסט איין די נאטור פון אן אויסערליכן גוף, וועט דער גייסט באטראכטן יענעם גוף אלס פאקטיש עקזיסטירנדיג אדער אנוועזנד. אזוי וועט עס בלייבן ביז דער מענטשליכער גוף ווערט באווירקט אויף אן אופן וואס שליסט אויס יענעם גוף'ס עקזיסטענץ אדער אנוועזנהייט.

מסקנא. דער גייסט קען באטראכטן אלס אנוועזנד אויסערליכע גופים וואס האבן אמאל באווירקט דעם מענטשליכן גוף, אפילו זיי עקזיסטירן שוין נישט און זענען נישט אנוועזנד.

זאץ 18. אויב דער מענטשליכער גוף איז אמאל געווארן באווירקט דורך צוויי אדער מער גופים אין דער זעלבער צייט, וועט דער גייסט שפעטער, ווען ער שטעלט זיך פאר איינעם פון זיי, זיך גלייך דערמאנען אויך אין די אנדערע.

זאץ 19. דער מענטשליכער גייסט דערקענט דעם גוף און ווייסט פון זיין עקזיסטענץ נאר דורך די אידעען פון די ענדערונגען וואס באווירקן דעם גוף.

זאץ 20. אין גאט איז אויך פאראן אן אידעע, אדער א ידיעה, פונעם מענטשליכן גייסט. זי גייט ארויס פון גאט און האט א שייכות צו אים אויפן זעלבן אופן ווי די אידעע פונעם מענטשליכן גוף.

זאץ 21. די אידעע פונעם גייסט איז פאראייניגט מיטן גייסט אויפן זעלבן אופן ווי דער גייסט איז פאראייניגט מיטן גוף.

זאץ 22. דער מענטשליכער גייסט פארשטייט נישט נאר די ענדערונגען פונעם גוף, נאר אויך די אידעען פון די ענדערונגען.

זאץ 23. דער גייסט דערקענט זיך אליין נאר אין דער מאס ווי ער פארשטייט די אידעען פון דעם גוף'ס ענדערונגען.

זאץ 24. דער מענטשליכער גייסט האט נישט אין זיך קיין אדעקוואטע ידיעה פון די טיילן וואס מאכן אויס דעם מענטשליכן גוף.

זאץ 25. די אידעע פון יעדער ענדערונג פונעם מענטשליכן גוף שליסט נישט איין קיין אדעקוואטע ידיעה פונעם אויסערליכן גוף.

זאץ 26. דער מענטשליכער גייסט פארשטייט אן אויסערליכן גוף אלס פאקטיש עקזיסטירנדיג נאר דורך די אידעען פון זיין אייגענעם גוף'ס ענדערונגען.

מסקנא. אין דער מאס ווי דער גייסט שטעלט זיך פאר אן אויסערליכן גוף, האט ער נישט פון אים קיין אדעקוואטע ידיעה.

זאץ 27. די אידעע פון יעדער ענדערונג פונעם מענטשליכן גוף שליסט נישט איין קיין אדעקוואטע ידיעה פונעם מענטשליכן גוף אליין.

זאץ 28. די אידעען פון די ענדערונגען פונעם גוף, ווען מען באטראכט זיי נאר אין זייער שייכות צום מענטשליכן גייסט, זענען נישט קלאר און באשטימט, נאר פארמישט.

זאץ 29. די אידעע פון דער אידעע פון יעדער ענדערונג פונעם גוף שליסט נישט איין קיין אדעקוואטע ידיעה פונעם מענטשליכן גייסט.

מסקנא. ווען דער גייסט פארשטייט זאכן לויטן געוויינטליכן סדר פון דער נאטור, האט ער נישט קיין אדעקוואטע ידיעה פון זיין אייגענעם גוף אדער פון די אויסערליכע גופים, נאר א פארמישטע און טיילווייזע ידיעה.

זאץ 30. פון דער דויער פון אונזער גוף קענען מיר האבן נאר א זייער אומאדעקוואטע ידיעה.

זאץ 31. פון דער דויער פון באזונדערע זאכן אויסער אונז קענען מיר האבן נאר א זייער אומאדעקוואטע ידיעה.

זאץ 32. אלע אידעען, ווען מען באטראכט זייער שייכות צו גאט, זענען אמת.

זאץ 33. אין די אידעען איז נישט פאראן קיין פאזיטיווער אינהאלט צוליב וועלכן זיי זאלן הייסן פאלש.

זאץ 34. יעדע אידעע וואס איז אין אונז אבסאלוט, אדער אדעקוואט און פולשטענדיג, איז אמת.

זאץ 35. פאלשקייט באשטייט אינעם מאנגל אין ידיעה וואס אומאדעקוואטע, טיילווייזע און פארמישטע אידעען שליסן איין.

זאץ 36. אומאדעקוואטע און פארמישטע אידעען גייען ארויס מיט דער זעלבער נויטוועגדיגקייט ווי אדעקוואטע, קלארע און דייטליכע אידעען.

זאץ 37. דאס וואס אלע זאכן האבן געמיינזאם (טייל 2, הילפסזאץ 2), און וואס געפינט זיך אויף דעם זעלבן אופן אין א טייל פון א זאך און אין דער גאנצער זאך, מאכט נישט אויס די מהות פון קיין באזונדערער זאך.

זאץ 38. דאס וואס אלע זאכן האבן געמיינזאם, און וואס איז גלייך אין א טייל און אינעם גאנצן, קען נאר אדעקוואט פארשטאנען ווערן.

מסקנא. עס זענען פאראן געוויסע אידעען אדער באגריפן וואס אלע מענטשן האבן געמיינזאם.

זאץ 39. דאס וואס איז געמיינזאם און אייגנטימליך צום מענטשליכן גוף און צו געוויסע אנדערע גופים וואס באווירקן אים, און וואס געפינט זיך אין יעדן טייל אזוי ווי אינעם גאנצן, וועט ווערן פארגעשטעלט אינעם גייסט דורך אן אדעקוואטער אידעע.

מסקנא. דער גייסט קען פארשטיין אלץ מער זאכן, וואס מער זיין גוף האט געמיינזאם מיט אנדערע גופים.

זאץ 40. אלע אידעען אינעם גייסט וואס גייען ארויס פון זיינע אדעקוואטע אידעען זענען אויך אדעקוואט.

זאץ 41. די ערשטע סארט ידיעה איז דער איינציגער מקור פון פאלשקייט. די צווייטע און דריטע סארט ידיעה זענען אין גאנצן אמת.

זאץ 42. די צווייטע און דריטע סארט ידיעה, נישט די ערשטע, לערנען אונז אונטערצושיידן צווישן אמת און פאלשקייט.

זאץ 43. ווער ס'האט אן אמת'ע אידעע ווייסט אין דער זעלבער צייט אז ער האט אן אמת'ע אידעע, און קען נישט צווייפלען אין דעם אמת פון דעם וואס ער פארשטייט.

זאץ 44. די נאטור פון דעם שכל איז צו באטראכטן זאכן אלס נויטווענדיג, נישט אלס צופעליג.

זאץ 45. יעדע אידעע פון יעדן גוף אדער פון יעדער באזונדערער, פאקטיש עקזיסטירנדיגער זאך שליסט נויטווענדיג איין גאטס אייביגע און אומענדליכע מהות.

זאץ 46. די ידיעה פון גאטס אייביגער און אומענדליכער מהות וואס יעדע אידעע שליסט איין איז אדעקוואט און פולשטענדיג.

זאץ 47. דער מענטשליכער גייסט האט אן אדעקוואטע ידיעה פון גאטס אייביגער און אומענדליכער מהות.

זאץ 48. אינעם גייסט איז נישט פאראן קיין אבסאלוטער אדער פרייער ווילן. דער גייסט איז באשטימט צו וועלן דאס אדער יענס דורך א סיבה, וואס איז ווידער באשטימט דורך נאך א סיבה, און אזוי ווייטער אן א סוף.

זאץ 49. אינעם גייסט איז נישט פאראן קיין ווילן, אדער באשטעטיגונג און פארניינונג, אויסער דעם וואס די אידעע אליין, אלס אידעע, שליסט איין.

מסקנא. דער ווילן און דער שכל זענען איינס און דאס זעלבע.

דריטער טייל: וועגן דעם מקור און דער נאטור פון די געפילן

דעפיניציעס

1. מיט "אן אדעקוואטער סיבה" מיין איך א סיבה דורך וועלכער מען קען קלאר און באשטימט פארשטיין איר ווירקונג. מיט "אן אומאדעקוואטער אדער טיילווייזער סיבה" מיין איך א סיבה וואס דורך איר אליין קען מען נישט פארשטיין איר ווירקונג.

2. איך זאג אז מיר זענען טעטיג ווען עפעס פאסירט אין אונז אדער אויסער אונז פון וועלכן מיר זענען די אדעקוואטע סיבה. דאס הייסט, ווען פון אונזער נאטור גייט ארויס עפעס וואס מען קען קלאר און באשטימט פארשטיין נאר דורך אונזער נאטור. מיר זענען אבער פאסיוו ווען עפעס פאסירט אין אונז, אדער גייט ארויס פון אונזער נאטור אויסער אונז, פון וועלכן מיר זענען נאר א טיילווייזע סיבה.

3. מיט "א געפיל" מיין איך א ענדערונג פונעם גוף וואס פארגרעסערט אדער פארקלענערט זיין קראפט צו ווירקן, העלפט אדער שטערט זי, צוזאמען מיט די אידעען פון אזעלכע ענדערונגען.

פאסטולאטן

1. דער מענטשליכער גוף קען ווערן באווירקט אויף פילע אופנים וואס פארגרעסערן אדער פארקלענערן זיין קראפט צו ווירקן, און אויף אנדערע אופנים וואס טוישן נישט די קראפט.

2. דער מענטשליכער גוף קען דורכמאכן פילע ענדערונגען און דאך אנהאלטן די איינדרוקן אדער שפורן פון געגנשטאנדן (טייל 2, פאסטולאט 5), און דעריבער אויך די זעלבע פארשטעלונגען פון זאכן.

הויפטזאצן און מסקנות

זאץ 1. אונזער גייסט איז אין געוויסע פעלער אקטיוו און אין אנדערע פאסיוו. ווען ער האט אדעקוואטע אידעען איז ער נויטווענדיג אקטיוו; ווען ער האט אומאדעקוואטע אידעען איז ער נויטווענדיג פאסיוו.

מסקנא. וואס מער אומאדעקוואטע אידעען דער גייסט האט, אלץ מער איז ער אונטערגעווארפן צו די ווירקונגען פון אנדערע. וואס מער אדעקוואטע אידעען ער האט, אלץ מער איז ער אליין אקטיוו.

זאַץ 2. דער גוף קען נישט באַשטימען דעם גייסט צו טראַכטן. דער גייסט קען נישט באַשטימען דעם גוף צו באַוועגונג, רו אָדער עפּעס אַנדערש, אויב עס איז פאַראַן אַזאַ זאַך.

זאַץ 3. די אַקטיווע טעטיגקייט פונעם גייסט קומט נאָר פון אַדעקוואַטע אידעען. זיינע פּאַסיווע צושטאַנדן זענען נאָר אָפּהענגיג פון אומאַדעקוואַטע אידעען.

זאַץ 4. אַ זאַך קען נאָר ווערן צעשטערט דורך אַן אויסערליכע סיבה.

זאַץ 5. זאַכן זענען פון אַ קעגנזעצליכער נאַטור, און קענען נישט זיין אינעם זעלבן סוביעקט, אין דער מאָס ווי איינע קען צעשטערן די אַנדערע.

זאַץ 6. יעדע זאַך שטרעבט, וויפיל עס ליגט אין איר אַליין, אָנצוהאַלטן איר עקזיסטענץ.

זאַץ 7. דאָס שטרעבן פון יעדער זאַך אָנצוהאַלטן איר עקזיסטענץ איז גאָרנישט אַנדערש ווי איר פאַקטישע מהות.

זאַץ 8. דאָס שטרעבן פון אַ זאַך אָנצוהאַלטן איר עקזיסטענץ שליסט נישט איין אַ באַגרעניצטע צייט, נאָר אַן אומבאַשטימטע צייט.

זאַץ 9. דער גייסט, סיי ווען ער האָט קלאָרע און דייטליכע אידעען סיי ווען ער האָט פאַרמישטע אידעען, שטרעבט אָנצוהאַלטן זיין עקזיסטענץ פאַר אַן אומבאַשטימטע צייט. ער איז אויך באַוואוסטזיניג פון דעם שטרעבן.

זאַץ 10. אינעם גייסט קען נישט זיין קיין אידעע וואָס שליסט אויס די עקזיסטענץ פון אונזער גוף. אַזאַ אידעע איז קעגן דער נאַטור פונעם גייסט.

זאַץ 11. די אידעע פון אַלעס וואָס פאַרגרעסערט אָדער פאַרקלענערט, העלפט אָדער שטערט אונזער גוף'ס קראַפט צו ווירקן, פאַרגרעסערט אָדער פאַרקלענערט, העלפט אָדער שטערט אונזער גייסט'ס קראַפט צו טראַכטן.

זאַץ 12. דער גייסט שטרעבט, וויפיל ער קען, זיך פאַרצושטעלן דאָס וואָס פאַרגרעסערט אָדער העלפט דעם גוף'ס קראַפט צו ווירקן.

זאַץ 13. ווען דער גייסט שטעלט זיך פאָר זאַכן וואָס פאַרקלענערן אָדער שטערן דעם גוף'ס קראַפט צו ווירקן, שטרעבט ער זיך צו דערמאָנען אין זאַכן וואָס שליסן אויס די עקזיסטענץ פון די ערשטע זאַכן.

מסקנא. דער גייסט האָט נישט קיין חשק זיך פאַרצושטעלן זאַכן וואָס פאַרקלענערן אָדער שטערן זיין אייגענע קראַפט און דעם גוף'ס קראַפט.

זאץ 14. אויב דער גייסט איז אמאל געווארן אנגערירט פון צוויי געפילן גלייכצייטיג, וועט שפעטער, ווען איינס ווערט דערוועקט, אויך דערוועקט ווערן דאס אנדערע.

זאץ 15. יעדע זאך קען צופעליג ווערן א סיבה פון פרייד, טרויער אדער באגער.

מסקנא. מיר קענען ליב האבן אדער פיינט האבן א זאך נאר ווייל מיר באטראכטן זי מיט פרייד אדער טרויער, אפילו די זאך איז נישט די ווירקנדע סיבה פונעם געפיל.

זאץ 16. מיר האבן ליב אדער פיינט א זאך נאר ווייל מיר שטעלן זיך פאר אז זי האט עפעס ענליך צו א געגנשטאנד וואס פלעגט ברענגען אונזער גייסט פרייד אדער טרויער. דאס גילט אפילו ווען די ענליכקייט איז נישט די ווירקנדע סיבה פונעם געפיל.

זאץ 17. אויב מיר שטעלן זיך פאר אז א זאך וואס פלעגט אונז ברענגען טרויער האט עפעס ענליך צו אן אנדער זאך וואס פלעגט אונז ברענגען א גלייך שטארקע פרייד, וועלן מיר די ערשטע זאך סיי ליב האבן סיי פיינט האבן.

זאץ 18. דער מענטש ווערט אזוי שטארק באווירקט צו פרייד אדער טרויער דורך א פארשטעלונג פון א פארגאנגענער אדער צוקונפטיגער זאך ווי דורך א פארשטעלונג פון א יעצטיגער זאך.

זאץ 19. ווער ס'שטעלט זיך פאר אז דאס וואס ער האט ליב ווערט צעשטערט, שפירט טרויער. אויב ער שטעלט זיך פאר אז עס בלייבט עקזיסטירן, שפירט ער פרייד.

זאץ 20. ווער ס'שטעלט זיך פאר אז דאס וואס ער האט פיינט ווערט צעשטערט, שפירט פרייד.

זאץ 21. ווער ס'שטעלט זיך פאר אז דאס וואס ער האט ליב שפירט פרייד אדער טרויער, וועט אויך שפירן פרייד אדער טרויער. די געפילן וועלן זיין שטארקער אדער שוואכער לויט ווי שטארק אדער שוואך זיי זענען אין דער געליבטער זאך.

זאץ 22. ווען מיר שטעלן זיך פאר אז איינער ברענגט פרייד צו דעם וואס מיר האבן ליב, וועלן מיר אים ליב האבן. אויב מיר שטעלן זיך פאר אז ער ברענגט עס טרויער, וועלן מיר אים פיינט האבן.

זאץ 23. ווער ס'שטעלט זיך פאר אז דאס וואס ער האט פיינט שפירט טרויער, וועט שפירן פרייד. אויב ער שטעלט זיך פאר אז עס שפירט פרייד, וועט ער שפירן טרויער. דאס געפיל וועט זיין שטארקער אדער שוואכער לויט ווי שטארק דאס קעגנזעצליכע געפיל איז אין דער זאך וואס ער האט פיינט.

זאץ 24. אויב מיר שטעלן זיך פאר אז איינער ברענגט פרייד צו דעם וואס מיר האבן פיינט, וועלן מיר אויך אים פיינט האבן. אויב מיר שטעלן זיך פאר אז ער ברענגט עס טרויער, וועלן מיר אים ליב האבן.

זאץ 25. מיר שטרעבן צו באשטעטיגן וועגן אונז און וועגן דעם וואס מיר האבן ליב אלעס וואס מיר שטעלן זיך פאר אלס א סיבה פון פרייד פאר אונז אדער פאר דער

געליבטער זאך. מיר שטרעבן צו פארניינען אלעס וואס מיר שטעלן זיך פאר אלס א סיבה פון טרויער.

זאץ 26. וועגן דעם וואס מיר האבן פיינט שטרעבן מיר צו באשטעטיגן אלעס וואס מיר שטעלן זיך פאר אלס א סיבה פון טרויער, און צו פארניינען אלעס וואס מיר שטעלן זיך פאר אלס א סיבה פון פרייד.

זאץ 27. אויב מיר שטעלן זיך פאר אז א זאך ענליך צו אונז, צו וועלכער מיר האבן נישט קיין געפיל, ווערט באווירקט דורך א געפיל, וועלן מיר אליין דערפון שפירן דאס זעלבע געפיל.

זאץ 28. מיר שטרעבן צו פארווירקליכן אלעס וואס מיר שטעלן זיך פאר אלס עפעס וואס פירט צו פרייד. וואס מיר שטעלן זיך פאר אלס עפעס וואס שטייט קעגן פרייד אדער פירט צו טרויער, שטרעבן מיר אוועקצונעמען אדער צו צעשטערן.

זאץ 29. מיר שטרעבן אויך צו טון אלעס וואס מיר שטעלן זיך פאר אז מענטשן באטראכטן מיט פרייד. מיר מיידן אויס דאס וואס מיר שטעלן זיך פאר אז מענטשן מיידן אויס.

זאץ 30. ווען איינער האט געטון עפעס וואס ער שטעלט זיך פאר אז עס וועט אנדערע ברענגען פרייד, וועט ער אליין שפירן פרייד צוזאמען מיט דער אידעע פון זיך אליין אלס סיבה. דאס הייסט, ער וועט באטראכטן זיך אליין מיט פרייד. אויב ער האט געטון עפעס וואס ער שטעלט זיך פאר אז עס וועט אנדערע ברענגען טרויער, וועט ער באטראכטן זיך אליין מיט טרויער.

זאץ 31. אויב מיר שטעלן זיך פאר אז איינער האט ליב, באגערט אדער האט פיינט דאס וואס מיר אליין האבן ליב, באגערן אדער האבן פיינט, וועט אונזער ליבע, באגער אדער האס ווערן פעסטער. אויב מיר שטעלן זיך פאר אז איינער קען נישט פארטראגן דאס וואס מיר האבן ליב, וועלן מיר שפירן א וואקלונג פון געמיט.

מסקנא. יעדער שטרעבט, וויפיל ער קען, אז אלע זאלן ליב האבן דאס וואס ער האט ליב, און פיינט האבן דאס וואס ער האט פיינט. ווי דער דיכטער זאגט: "האפן און זיך גלייכצייטיג שרעקן מוז יעדער וואס האט ליב. פון אייזן איז דער וואס האט ליב דאס הארץ וואס אן אנדערער לאזט איבער."

זאך 32. אויב מיר שטעלן זיך פאר אז איינער האט הנאה פון א זאך וואס נאר ער אליין קען באזיצן, וועלן מיר שטרעבן אז ער זאל זי נישט באזיצן.

זאך 33. ווען מיר האבן ליב עפעס ענליך צו אונז, שטרעבן מיר, וויפיל מיר קענען, אז עס זאל אונז צוריק ליב האבן.

זאך 34. וואס שטארקער מיר שטעלן זיך פאר די ליבע פון דער געליבטער זאך צו אונז, אלץ גרעסער ווערט אונזער שטאלץ.

זאך 35. אויב איינער שטעלט זיך פאר אז דער וועמען ער האט ליב פארבינדט זיך מיט אן אנדערן מיט א גלייכן אדער נאך שטארקערן פריינטשאפטסבאנד ווי מיט אים, וועט ער האבן פיינט דעם געליבטן און מקנא זיין דעם צווייטן.

זאך 36. ווער ס'דערמאנט זיך אין א זאך פון וועלכער ער האט אמאל געהאט הנאה, באגערט זי צו באזיצן אונטער די זעלבע אומשטענדן ווי דעמאלט.

מסקנא. דער וואס האט ליב וועט דעריבער זיין טרויעריג אויב איינער פון די אומשטענדן פעלט.

זאך 37. דער באגער וואס קומט פון פרייד אדער טרויער, פון האס אדער ליבע, איז אלץ שטארקער, וואס שטארקער דאס געפיל איז.

זאך 38. אויב איינער האט אנגעהויבן פיינט צו האבן א זאך וואס ער האט פריער ליב געהאט, אזוי אז די ליבע איז אינגאנצן אויסגעלאשן, וועט ער, אונטער די זעלבע

אומשטענדן, זי פיינט האבן שטארקער ווי ווען ער וואלט זי קיינמאל נישט ליב געהאט. וואס גרעסער די פריערדיגע ליבע איז געווען, אלץ גרעסער וועט זיין דער האס.

זאץ 39. ווער ס'האט פיינט איינעם וועט שטרעבן אים צו שאטן, סיידן ער האט מורא אז דערפון וועט ער אליין מער געשאדט ווערן. ווער ס'האט ליב איינעם וועט לויט דעם זעלבן געזעץ שטרעבן אים גוטס צו טון.

זאץ 40. ווער ס'שטעלט זיך פאר אז איינער האט אים פיינט, און גלייבט אז ער האט נישט געגעבן קיין סיבה דערצו, וועט יענעם צוריק פיינט האבן.

זאץ 41. ווער ס'שטעלט זיך פאר אז איינער האט אים ליב, און גלייבט אז ער האט נישט געגעבן קיין סיבה דערצו, וועט יענעם צוריק ליב האבן.

זאץ 42. ווער ס'האט געטון איינעם א טובה פון ליבע אדער מיט דער האפענונג אויף כבוד, וועט שפירן טרויער אויב ער זעט אז די טובה איז אנגענומען געווארן אן דאנקבארקייט.

זאץ 43. האס ווערט פארשטארקט דורך צוריק-האס, און קען אוועקגענומען ווערן דורך ליבע.

זאץ 44. האס וואס ווערט אינגאנצן באזיגט דורך ליבע ווערט פארוואנדלט אין ליבע. די ליבע איז דאן שטארקער ווי ווען עס וואלט נישט פריער געווען קיין האס.

זאץ 45. אויב א מענטש שטעלט זיך פאר אז איינער ענליך צו אים האט פיינט נאך איינעם ענליך צו אים וועמען ער האט ליב, וועט ער פיינט האבן דעם ערשטן.

זאץ 46. אויב א מענטש שפירט פרייד אדער טרויער צוליב איינעם פון אן אנדער קלאס אדער פאלק, און ער פארבינדט דאס געפיל מיט יענעם אלס סיבה אונטער דער אלגעמיינער באצייכענונג פון קלאס אדער פאלק, וועט ער האבן ליב אדער פיינט נישט נאר דעם באזונדערן מענטש, נאר אויך זיין גאנצע קלאס אדער פאלק.

זאץ 47. די פרייד וואס קומט ווען מיר שטעלן זיך פאר אז דאס וואס מיר האבן פיינט איז צעשטערט אדער געשאדט געווארן איז קיינמאל נישט אן א געוויסן ווייטאג אין אונז.

זאץ 48. ליבע אדער האס צו איינעם, למשל פעטער, ווערט אוועקגענומען אויב די פרייד פון דער ליבע, אדער דער טרויער פונעם האס, ווערט פארבונדן מיט דער אידעע פון אן

אנדערער סיבה.ביידע געפילן ווערן פארקלענערט אין דער מאס ווי מיר שטעלן זיך פאר אז פעטער איז נישט געווען די איינציגע סיבה.

זאץ 49. ליבע אדער האס צו א זאך וואס מיר שטעלן זיך פאר אלס פריי מוז, אונטער די זעלבע אומשטענדן, זיין שטארקער ווי ליבע אדער האס צו א זאך וואס האנדלט נויטווענדיג.

זאץ 50. יעדע זאך קען צופעליג ווערן א סיבה פון האפענונג אדער שרעק.

זאץ 51. פארשידענע מענטשן קענען ווערן באווירקט אויף פארשידענע אופנים דורך דעם זעלבן געגנשטאנד. דער זעלבער מענטש קען ווערן באווירקט אויף פארשידענע אופנים דורך דעם זעלבן געגנשטאנד אין אנדערע צייטן.

זאץ 52. א געגנשטאנד וואס מיר האבן פריער געזען אין פארבינדונג מיט אנדערע, און וואס מיר שטעלן זיך פאר אז ער האט נישט קיין אייגנשאפט וואס איז נישט געמיינזאם צו פילע אנדערע געגנשטאנדן, וועלן מיר נישט באטראכטן אזוי לאנג ווי א געגנשטאנד וואס מיר שטעלן זיך פאר אז ער האט אן אייגנטימליכע אייגנשאפט.

זאץ 53. ווען דער גייסט באטראכט זיך אליין און זיין קראפט צו ווירקן, שפירט ער פרייד. די פרייד איז אלץ גרעסער, וואס קלארער ער שטעלט זיך פאר זיך אליין און זיין קראפט.

מסקנא. די פרייד ווערט אלץ גרעסער, וואס מער דער מענטש שטעלט זיך פאר אז אנדערע לויבן אים.

זאץ 54. דער גייסט שטרעבט זיך פארצושטעלן נאר זאכן וואס באשטעטיגן זיין קראפט צו ווירקן.

זאץ 55. ווען דער גייסט באטראכט זיין אייגענע אוממאכט, שפירט ער דערפון טרויער.

מסקנא. דער טרויער ווערט גרעסער ווען דער מענטש שטעלט זיך פאר אז אנדערע קריטיקירן אים.

זאץ 56. עס זענען פאראן אזוי פיל סארטן פרייד, טרויער און באגער, און אזוי פיל סארטן געפילן וואס זענען פון זיי צוזאמענגעשטעלט, ווי וואקלונגען פון געמיט, אדער

וואס גייען ארויס פון זיי, ווי ליבע, האס, האפענונג און שרעק, וויפיל עס זענען פאראן סארטן געגנשטאנדן וואס באווירקן אונז.

זאץ 57. דאס געפיל פון איין מענטש אונטערשיידט זיך פון דעם געפיל פון אן אנדערן לויט דער מאס ווי זייערע מהותן אונטערשיידן זיך.

זאץ 58. אויסער פרייד און באגער וואס זענען פאסיווע צושטאנדן אדער ליידנשאפטן, זענען פאראן אנדערע געפילן פון פרייד און באגער וואס האבן א שייכות צו אונז ווען מיר זענען אקטיוו.

זאץ 59. צווישן אלע געפילן וואס האבן א שייכות צום גייסט אלס אקטיוו, איז נישט פאראן קיין איינס וואס מען קען נישט צוריקפירן צו פרייד אדער באגער.

רעדאקציע-באמערקונג. אין זאץ 58 פונעם קיצור שטייט אין דער אלטער אויסגאבע "פאסיוו", הגם דער זאץ רעדט וועגן דעם אקטיוון גייסט, ווי דער פולער זאץ 58 אינעם דריטן טייל און זאץ 59 ווייזן. דא שטייט "אקטיוו".

פערטער טייל: וועגן דעם מענטש אין קנעכטשאפט

דעפיניציעס

1. מיט "גוט" מיין איך דאס וואס מיר ווייסן זיכער אז עס איז נוצליך פאר אונז.

2. מיט "שלעכט" מיין איך דאס וואס מיר ווייסן זיכער אז עס שטערט אונז צו דערגרייכן עפעס גוטס.

3. איך רוף באזונדערע זאכן "צופעליג" ווען מיר, דורך באטראכטן נאר זייער מהות, געפינען נישט אין זיי עפעס וואס באשטעטיגט נויטווענדיג זייער עקזיסטענץ אדער שליסט זי נויטווענדיג אויס.

4. די זעלבע באזונדערע זאכן רוף איך "מעגליך" ווען מיר, דורך באטראכטן די סיבות וואס דארפן זיי ארויסברענגען, ווייסן נישט צי די סיבות זענען טאקע באשטימט זיי ארויסצוברענגען.

5. מיט "קעגנזעצליכע געפילן" מיין איך געפילן וואס ציען דעם מענטש אין אנדערע ריכטונגען, אפילו ווען זיי זענען פון דער זעלבער סארט. צום ביישפיל, לוקסוס און געלטגייציגקייט זענען ביידע סארטן ליבע. זיי זענען קעגנזעצליך נישט מכח זייער נאטור, נאר צופעליג.

6. וואס איך מיין מיט א געפיל צו א צוקונפטיגער, יעצטיגער אדער פארגאנגענער זאך האב איך דערקלערט אין טייל 3, באמערקונגען 1 און 2 צו זאץ 18.

7. מיט א "צוועק" צוליב וועלכן מיר טוען עפעס מיין איך א באגער נאך עפעס.

8. מיט "מעלה" און "קראפט" מיין איך איינס און דאס זעלבע. מעלה, ווען מען רעדט וועגן א מענטש, איז זיין מהות אדער זיין אייגענע נאטור אין דער מאס ווי ער האט די מאכט צו טון עפעס וואס מען קען פארשטיין נאר דורך די געזעצן פון זיין אייגענער נאטור.

אקסיאמע

אין דער נאטור איז נישט פאראן קיין באזונדערע זאך וואס אן אנדערע, שטארקערע זאך זאל נישט איבערשטייגן. וועלכע זאך עס זאל נאר זיין, איז שטענדיג פאראן א שטארקערע זאך וואס קען זי צעשטערן.

הויפטזאצן און מסקנות

זאץ 1. דער פאזיטיווער אינהאלט פון א פאלשער אידעע ווערט נישט אוועקגענומען דורך דער אנוועזנהייט פון דעם אמת, אין דער מאס ווי עס איז אמת.

זאץ 2. מיר זענען פאסיוו נאר אין דער מאס ווי מיר זענען א טייל פון דער נאטור וואס מען קען נישט פארשטיין דורך זיך אליין אן אנדערע טיילן.

זאץ 3. די קראפט מיט וועלכער א מענטש האלט זיך אין זיין עקזיסטענץ ווערט אומענדליך איבערגעשטיגן דורך דער קראפט פון אויסערליכע סיבות.

זאץ 4. עס איז אוממעגליך אז דער מענטש זאל נישט זיין א טייל פון דער נאטור, און אז ער זאל דורכמאכן נאר אזעלכע ענדערונגען וואס מען קען פארשטיין נאר דורך זיין אייגענער נאטור און פון וועלכע ער איז די אדעקוואטע סיבה.

מסקנא. דער מענטש איז נויטווענדיג אונטערגעווארפן צו ליידנשאפטן. ער פאלגט דעם אלגעמיינעם סדר פון דער נאטור און פאסט זיך צו אים צו אין דער מאס ווי די נאטור פון די זאכן פארלאנגט.

זאץ 5. די קראפט, דער וואוקס און די ווייטערדיגע עקזיסטענץ פון א ליידנשאפט ווערן נישט דערקלערט דורך דער קראפט מיט וועלכער מיר שטרעבן זיך צו דערהאלטן, נאר דורך דער קראפט פון אן אויסערליכער סיבה אין פארגלייך מיט אונזער אייגענער קראפט.

זאץ 6. א ליידנשאפט אדער געפיל קען אזוי איבערשטייגן די איבעריגע טעטיגקייטן אדער קראפט פונעם מענטש, אז דאס געפיל זאל זיך פעסט אנהאלטן אין אים.

זאץ 7. א געפיל קען נאר ווערן איינגעהאלטן אדער אוועקגענומען דורך א קעגנזעצליכן און שטארקערן געפיל.

מסקנא. א געפיל, אין זיין שייכות צום גייסט, קען נאר ווערן איינגעהאלטן אדער אוועקגענומען דורך דער אידעע פון א קעגנזעצליכער ענדערונג פונעם גוף, וואס איז שטארקער ווי די ענדערונג וואס מיר מאכן יעצט דורך.

זאץ 8. די ידיעה פון גוטס און שלעכטס איז גארנישט אנדערש ווי פרייד אדער טרויער פון וועלכע מיר זענען באוואוסטזיניג.

זאץ 9. א געפיל איז שטארקער ווען מיר שטעלן זיך פאר אז זיין סיבה איז אנוועזנד ווי ווען מיר שטעלן זיך פאר אז זי איז נישט אנוועזנד.

מסקנא. א פארשטעלונג פון א צוקונפטיגער אדער פארגאנגענער זאך, ווען מיר שליסן אויס די יעצטיגע צייט, איז אונטער די זעלבע אומשטענדן שוואכער ווי א פארשטעלונג פון א יעצטיגער זאך. דעריבער איז אויך דאס געפיל צו א פארגאנגענער אדער צוקונפטיגער זאך שוואכער ווי דאס געפיל צו א יעצטיגער זאך.

זאץ 10. מיר שפירן שטארקער וועגן א צוקונפטיגער זאך וואס מיר שטעלן זיך פאר אלס נאענט אין צייט ווי וועגן א זאך וואס מיר שטעלן זיך פאר אלס ווייט אין דער צוקונפט. אזוי אויך שפירן מיר שטארקער ווען מיר דערמאנען זיך אין עפעס וואס איז נאר לעצטנס פארביי ווי ווען מיר שטעלן זיך פאר אז עס איז שוין לאנג פארביי.

זאץ 11. א געפיל צו א זאך וואס מיר שטעלן זיך פאר אלס נויטווענדיג איז, אונטער די זעלבע אומשטענדן, שטארקער ווי א געפיל צו עפעס מעגליך אדער צופעליג, דאס הייסט נישט נויטווענדיג.

זאץ 12. א געפיל צו א זאך וואס מיר ווייסן אז זי עקזיסטירט נישט יעצט, אבער מיר שטעלן זיך זי פאר אלס מעגליך, איז אונטער די זעלבע אומשטענדן שטארקער ווי א געפיל צו א צופעליגער זאך.

מסקנא. א געפיל צו א זאך וואס מיר ווייסן אז זי עקזיסטירט נישט יעצט און מיר שטעלן זיך זי פאר אלס צופעליג איז פיל שוואכער ווי ווען מיר שטעלן זיך פאר אז זי איז יעצט אנוועזנד.

זאץ 13. א געפיל צו א צופעליגער זאך וואס מיר ווייסן אז זי עקזיסטירט נישט יעצט איז, אונטער די זעלבע אומשטענדן, שוואכער ווי א געפיל צו א פארגאנגענער זאך.

זאץ 14. אן אמת'ע ידיעה פון גוטס און שלעכטס קען נישט איינהאלטן א געפיל נאר ווייל זי איז אמת. זי קען דאס נאר ווען מען באטראכט די ידיעה אליין אלס א געפיל.

זאץ 15. א באגער וואס קומט פון אן אמת'ער ידיעה פון גוטס און שלעכטס קען ווערן איינגעהאלטן אדער געשטערט דורך אנדערע באגערן וואס קומען פון געפילן וואס באווירקן אונז.

זאץ 16. א באגער וואס קומט פון דער ידיעה פון גוטס און שלעכטס, ווען די ידיעה האט א שייכות צו דער צוקונפט, קען גרינגער ווערן איינגעהאלטן ווי דער באגער נאך זאכן וואס זענען אנגענעם יעצט.

זאץ 17. א באגער וואס קומט פון אן אמת'ער ידיעה פון גוטס און שלעכטס, ווען די ידיעה האט א שייכות צו צופעליגע זאכן, קען נאך פיל גרינגער ווערן איינגעהאלטן ווי א באגער נאך יעצטיגע זאכן.

זאץ 18. א באגער וואס קומט פון פרייד איז, אונטער די זעלבע אומשטענדן, שטארקער ווי א באגער וואס קומט פון טרויער.

זאץ 19. יעדער מענטש באגערט אדער ווייזט אפ, לויט די געזעצן פון זיין נאטור, דאס וואס ער האלט פאר גוט אדער שלעכט.

זאץ 20. וואס מער א מענטש שטרעבט און קען זוכן דאס וואס איז נוצליך פאר אים, דאס הייסט זיך אליין צו דערהאלטן, אלץ מער מעלה האט ער. וואס מער ער פארנאכלעסיגט דאס זוכן פון זיין אייגענעם נוץ, דאס הייסט זיין אייגענע דערהאלטונג, אלץ שוואכער איז ער.

זאץ 21. קיינער קען נישט וועלן זיין גליקליך, האנדלען גוט און לעבן גוט, אן אין דער זעלבער צייט וועלן בכלל זיין, האנדלען און לעבן, דאס הייסט פאקטיש עקזיסטירן.

זאץ 22. מען קען נישט פארשטיין קיין מעלה אלס פריער פון דעם שטרעבן זיך אליין צו דערהאלטן.

מסקנא. דאס שטרעבן זיך אליין צו דערהאלטן איז דער ערשטער און איינציגער יסוד פון מעלה.

זאץ 23. ווען א מענטש ווערט באשטימט צו טון עפּעס ווייל ער האט אומאדעקוואטע אידעען, קען מען נישט זאגן אן קיין באגרעניצונג אז ער האנדלט מיט מעלה. דאס קען מען נאר זאגן ווען ער ווערט באשטימט צו האנדלען דורך זיין פארשטאנד.

זאץ 24. האנדלען אינגאנצן מיט מעלה הייסט גארנישט אנדערש ווי האנדלען, לעבן און זיך דערהאלטן לויט דעם שכל, אויפן יסוד פונעם זוכן וואס איז נוצליך פאר זיך אליין. די דריי אויסדרוקן האבן דעם זעלבן באדייט.

זאץ 25. קיינער שטרעבט נישט זיך צו דערהאלטן צוליב אן אנדערע זאך.

זאץ 26. אלעס וואס מיר שטרעבן לויט דעם שכל איז צו פארשטיין. דער גייסט, ווען ער נוצט דעם שכל, האלט נאר פאר נוצליך זאכן וואס פירן צו פארשטאנד.

זאץ 27. מיר ווייסן זיכער אז עפּעס איז גוט אדער שלעכט נאר ווען עס פירט אונז טאקע צו פארשטאנד אדער שטערט אונז דערביי.

זאץ 28. דאס העכסטע גוטס פונעם גייסט איז די ידיעה פון גאט. זיין העכסטע מעלה איז צו דערקענען גאט.

זאץ 29. א באזונדערע זאך וואס איז אין גאנצן אנדערש פון אונז אין נאטור קען נישט העלפן אדער שטערן אונזער קראפט צו ווירקן. בכלל קען קיין זאך נישט זיין גוט אדער שלעכט פאר אונז אן עפּעס געמיינזאם מיט אונזער נאטור.

זאץ 30. א זאך קען נישט זיין שלעכט ווייל זי האט עפּעס געמיינזאם מיט אונזער נאטור. אין דער מאס ווי זי איז שלעכט פאר אונז, איז זי קעגן אונזער נאטור.

זאץ 31. אין דער מאס ווי א זאך שטימט מיט אונזער נאטור, איז זי נויטווענדיג גוט.

מסקנא. וואס מער א זאך שטימט מיט אונזער נאטור, אלץ נוצליכער און בעסער איז זי פאר אונז. און פארקערט, וואס נוצליכער זי איז פאר אונז, אלץ מער שטימט זי מיט אונזער נאטור.

זאץ 32. ווען מענטשן זענען אונטערגעווארפן צו ליידנשאפטן, קען מען נישט זאגן אז זיי שטימען אין זייער נאטור.

זאץ 33. מענטשן קענען אונטערשיידן זיך אין נאטור ווען זיי ווערן באווירקט דורך פאסיווע געפילן. אין דער מאס איז אפילו דער זעלבער מענטש פארענדערליך און אומבאשטענדיג.

זאץ 34. ווען מענטשן ווערן באווירקט דורך ליידנשאפטן, קענען זיי זיין קעגנזעצליך איינער צום אנדערן.

זאץ 35. נאר אין דער מאס ווי מענטשן לעבן לויט דעם שכל שטימען זיי שטענדיג און נויטווענדיג איינער מיטן אנדערן אין נאטור.

מסקנא 1. אין דער נאטור איז נישט פאראן קיין באזונדערע זאך וואס איז נוצליכער פאר א מענטש ווי א מענטש וואס לעבט לויט דעם שכל.

מסקנא 2. ווען יעדער מענטש זוכט דאס וואס איז נוצליך פאר אים, זענען מענטשן דאס מערסטע נוצליך איינער פארן אנדערן.

זאץ 36. דאס העכסטע גוטס פון מענטשן וואס לעבן מיט מעלה איז געמיינזאם פאר אלע. דעריבער קענען אלע זיך דערמיט פרייען אויף א גלייכן אופן.

זאץ 37. דאס גוטס וואס א מענטש מיט מעלה וויל פאר זיך וועט ער אויך וועלן פאר אנדערע. ער וועט דאס וועלן אלץ מער, וואס גרעסער זיין ידיעה פון גאט איז.

זאץ 38. אלעס וואס מאכט דעם גוף פעהיג אויפצונעמען פילע סארטן איינדרוקן אדער באווירקן אנדערע גופים אויף פילע אופנים איז נוצליך פארן מענטש. עס איז אלץ

נוצליכער, וואס מער עס מאכט דעם גוף פעהיג דערצו. וואס מאכט דעם גוף ווייניגער פעהיג דערצו איז שעדליך.

זאץ 39. אלעס וואס האלט אן די פארהעלטענישן פון באוועגונג און רו צווישן די טיילן פונעם מענטשליכן גוף איז גוט. וואס טוישט די פארהעלטענישן איז שלעכט.

זאץ 40. אלעס וואס פירט צו א געזעלשאפטליכער געמיינשאפט, אדער העלפט מענטשן לעבן בשלום צוזאמען, איז נוצליך. וואס ברענגט מחלוקת אינעם ציבור איז שלעכט.

זאץ 41. פרייד איז אין זיך נישט שלעכט, נאר גוט. טרויער איז אין זיך שלעכט.

זאץ 42. פרייליכקייט קען נישט זיין איבער דער מאס און איז שטענדיג גוט. מעלאנכאליע איז שטענדיג שלעכט.

זאץ 43. א באזונדערע הנאה קען זיין איבער דער מאס און זיין שלעכט. ווייטאג קען אבער זיין גוט אין דער מאס ווי די הנאה אדער פרייד איז שלעכט.

זאץ 44. ליבע און באגער קענען זיין איבער דער מאס.

זאץ 45. האס קען קיינמאל נישט זיין גוט.

מסקנא 1. קנאה, שפאט, פאראכטונג, כעס, נקמה און אנדערע געפילן וואס געהערן צום האס אדער קומען פון אים זענען שלעכט.

מסקנא 2. אלעס וואס מיר באגערן ווייל מיר ווערן געהערשט דורך האס איז נידריג, און אין א געזעלשאפט איז עס אומגערעכט.

זאץ 46. ווער ס'לעבט לויט דעם שכל שטרעבט, וויפיל ער קען, צו ענטפערן מיט ליבע אדער פריינטליכקייט אויף דעם אנדערנס האס, כעס און פאראכטונג קעגן אים.

זאץ 47. האפענונג און שרעק קענען נישט זיין גוט אין זיך אליין.

זאץ 48. איבערשאצן און אונטערשאצן זענען שטענדיג שלעכט.

זאץ 49. איבערשאצן איינעם מאכט אים גרינג א בעל-גאווה.

זאץ 50. רחמנות ביי א מענטש וואס לעבט לויט דעם שכל איז אין זיך שלעכט און אומנוצליך.

זאץ 51. גוטוויליגקייט איז נישט קעגן דעם שכל. זי קען שטימען מיט אים און ארויסקומען פון אים.

זאץ 52. צופרידנהייט מיט זיך אליין קען קומען פון דעם שכל. נאר די צופרידנהייט וואס קומט פון דעם שכל איז די העכסטע וואס איז מעגליך.

זאץ 53. א געפיל פון דער אייגענער נידריגקייט איז נישט קיין מעלה. דאס הייסט, עס קומט נישט פון דעם שכל.

זאץ 54. חרטה איז נישט קיין מעלה. זי קומט נישט פון דעם שכל. דער וואס האט חרטה אויף א מעשה איז טאפלט אומגליקליך און אוממעכטיג.

זאץ 55. די גרעסטע גאווה און דאס גרעסטע געפיל פון דער אייגענער נידריגקייט זענען דאס גרעסטע נישט-דערקענען זיך אליין.

זאץ 56. די גרעסטע גאווה און דאס גרעסטע געפיל פון דער אייגענער נידריגקייט זענען סימנים פון דער גרעסטער אוממאכט פונעם גייסט.

מסקנא. די בעלי-גאווה און די וואס האלטן זיך פאר נידריג ווערן דאס מערסטע אונטערגעווארפן צו געפילן.

זאץ 57. דער בעל-גאווה האט ליב די חברה פון חנפנים און פאראזיטן, און האט פיינט די חברה פון אויפריכטיגע מענטשן.

זאץ 58. כבוד איז נישט קעגן דעם שכל און קען קומען פון אים.

זאץ 59. אלע מעשים צו וועלכע מיר ווערן באשטימט דורך א געפיל אין וועלכן דער גייסט איז פאסיוו, קענען מיר אויך טון דורך דעם שכל אן אזא געפיל.

זאץ 60. א באגער וואס קומט פון פרייד אדער טרויער וואס באווירקן איינעם אדער עטליכע טיילן פונעם גוף, אבער נישט אלע, האט נישט קיין שייכות צום נוץ פונעם גאנצן מענטש.

זאץ 61. א באגער וואס קומט פון דעם שכל קען נישט זיין איבער דער מאס.

זאץ 62. ווען דער גייסט פארשטייט עפעס לויט דעם שכל, ווערט ער דערפון באווירקט אויף א גלייכן אופן צי די אידעע איז פון עפעס צוקונפטיג, פארגאנגען אדער יעצטיג.

זאץ 63. ווער ס'ווערט געפירט דורך שרעק און טוט גוטס כדי זיך צו ראטעווען פון שלעכטס ווערט נישט געפירט דורך דעם שכל.

מסקנא. מכח א באגער וואס קומט פון דעם שכל זוכן מיר גוטס דירעקט, און מיר אנטלויפן פון שלעכטס נאר אומדירעקט.

זאץ 64. די ידיעה פון שלעכטס איז אן אומאדעקוואטע ידיעה.

זאץ 65. לויט דעם שכל וועלן מיר פון צוויי גוטע זאכן אויסקלייבן די גרעסערע, און פון צוויי שלעכטע זאכן די קלענערע.

מסקנא. לויט דעם שכל וועלן מיר זוכן א קלענער שלעכטס צוליב א גרעסער גוטס, און אפווייזן א קלענער גוטס וואס איז די סיבה פון א גרעסערן שלעכטס.

זאץ 66. לויט דעם שכל וועלן מיר בעסער וועלן א גרעסער גוטס אין דער צוקונפט ווי א קלענערן יעצט, און א קלענער שלעכטס יעצט ווי א גרעסערן אין דער צוקונפט.

מסקנא. מיר וועלן זוכן א קלענער שלעכטס יעצט ווען עס איז די סיבה פון א גרעסערן גוטס אין דער צוקונפט, און אפווייזן א קלענער גוטס יעצט ווען עס איז די סיבה פון א גרעסערן שלעכטס אין דער צוקונפט.

זאץ 67. א פרייער מענטש טראכט דאס ווייניגסטע וועגן טויט. זיין חכמה איז א באטראכטונג וועגן לעבן, נישט וועגן טויט.

זאץ 68. אויב מענטשן וואלטן געבוירן געווארן פריי, וואלטן זיי, אזוי לאנג ווי זיי בלייבן פריי, נישט אויסגעפארעמט קיין באגריף פון גוטס און שלעכטס.

זאץ 69. א פרייער מענטש'ס מעלה ווייזט זיך פונקט אזוי אין אויסמיידן סכנות ווי אין זיי אנטקעגנשטעלן זיך.

מסקנא. צוריקציען זיך אין דער ריכטיגער צייט איז ביי א פרייען מענטש דער זעלבער סימן פון שטארקייט ווי קעמפן. ער קלייבט אויס סיי דעם קאמף סיי דעם צוריקטרעט מיט דער זעלבער פעסטקייט פון גייסט.

זאץ 70. א פרייער מענטש וואס לעבט צווישן אומוויסנדע מענטשן פרובירט, וויפיל ער קען, אויסצומיידן זייערע טובות.

זאץ 71. נאר פרייע מענטשן זענען פולשטענדיג דאנקבאר איינער צום אנדערן.

זאץ 72. א פרייער מענטש האנדלט קיינמאל נישט מיט באטרוג, נאר שטענדיג מיט אויפריכטיגקייט.

זאץ 73. א מענטש וואס ווערט געפירט דורך דעם שכל איז פרייער אין א מדינה וואו ער לעבט אונטער געמיינזאמע געזעצן ווי אין איינזאמקייט וואו ער איז אומאפהענגיג.

רעדאקציע-באמערקונג. אין דעם קיצור פון דער אלטער אויסגאבע שטייט אין זאץ 41 "נישט שלעכט אדער גוט" אנשטאט "נישט שלעכט, נאר גוט". דא זענען די ווערטער געשטעלט לויט זאץ 41 אינעם פולן טעקסט פון דער זעלבער אויסגאבע, וואו עס שטייט קלאר "נישט שלעכט, נאר גוט".

פינפטער טייל: וועגן דער מענטשליכער פרייהייט

אקסיאמען

1. ווען אין דעם זעלבן סוביעקט ווערן אנגעוועקט צוויי קעגנזעצליכע טעטיגקייטן, מוז אין ביידע אדער אין איינע פון זיי נויטווענדיג געשען א ענדערונג, ביז זיי הערן אויף צו זיין קעגנזעצליך.

2. די קראפט פון א ווירקונג ווערט באשטימט דורך דער קראפט פון איר סיבה, אין דער מאס ווי איר מהות ווערט דערקלערט אדער באשטימט דורך דער מהות פון איר סיבה.

הויפטזאצן און מסקנות

זאץ 1. פונקט ווי די געדאנקען און אידעען פון זאכן זענען איינגעאָרדנט און פאַרבונדן אינעם גייסט, אַזוי זענען די ענדערונגען פונעם גוף און די פאַרשטעלונגען פון זאכן איינגעאָרדנט און פאַרבונדן אינעם גוף.

זאץ 2. ווען מיר שיידן אָפּ א געפיל פון דעם געדאנק פון אן אויסערליכער סיבה און פאַרבינדן עס מיט אנדערע געדאנקען, ווערן די ליבע אָדער דער האַס צו דער אויסערליכער סיבה, און דאָס שוואַנקען פונעם גייסט וואָס קומט פון די געפילן, אָװעקגענומען.

זאץ 3. א געפיל וואָס איז א ליידנשאַפט הערט אויף צו זיין א ליידנשאַפט ווי נאָר מיר פאַרעמען אויס א קלאָרע און דייטליכע אידעע פון אים.

מסקנא. דעריבער איז א געפיל אַלץ מער אונטער אונזער קאָנטראָל, און דער גייסט איז אַלץ ווייניגער פּאַסיוו אין שייכות צו אים, וואָס בעסער מיר דערקענען עס.

זאץ 4. עס איז נישט פאַראַן קיין ענדערונג פונעם גוף פון וועלכער מיר קענען נישט פאַרעמען אויס עפּעס א קלאָרן און דייטליכן באַגריף.

זאץ 5. א געפיל צו א זאך וואָס מיר שטעלן זיך פאָר סתם אַזוי, נישט אַלס נויטווענדיג, צופעליג אָדער מעגליך, איז אונטער די זעלבע אומשטענדן שטאַרקער ווי אן אנדער געפיל.

זאץ 6. אין דער מאָס ווי דער גייסט דערקענט אַלע זאכן אַלס נויטווענדיג, האָט ער א גרעסערע מאַכט איבער די געפילן און איז ווייניגער אונטערגעוואָרפן צו זיי.

זאץ 7. געפילן וואָס קומען אָדער ווערן אנגעוועקט פון דעם שכל זענען, ווען מען נעמט צייט אין באַטראַכט, שטאַרקער ווי געפילן צו באַזונדערע זאכן וואָס מיר באַטראַכטן אַלס נישט אנוועזנד.

זאץ 8. וואָס מער סיבות ווירקן צוזאַמען און רופן אַרויס א געפיל, אַלץ שטאַרקער איז עס.

זאץ 9. א געפיל צו פילע און פאַרשידענע סיבות וואָס דער גייסט באַטראַכט צוזאַמען מיטן געפיל איז ווייניגער שעדליך, מיר זענען ווייניגער אונטערגעוואָרפן צו אים, און

מיר ווערן ווייניגער אויפגערעגט קעגן יעדע באזונדערע סיבה, ווי ביי אן אנדער גלייך שטארקן געפיל צו ווייניגער סיבות אדער נאר איין סיבה.

זאץ 10. אזוי לאנג ווי מיר ווערן נישט באווירקט דורך געפילן וואס זענען קעגן אונזער נאטור, האבן מיר די מאכט איינצואורדענען און פארבינדן די ענדערונגען פונעם גוף לויט אן ארדענונג וואס שטימט מיטן פארשטאנד.

זאץ 11. וואס מער זאכן א פארשטעלונג האט א שייכות צו, אלץ אפטער לעבט זי אויף און באשעפטיגט דעם גייסט.

זאץ 12. פארשטעלונגען פון זאכן ווערן גרינגער פארבונדן מיט פארשטעלונגען פון זאכן וואס מיר דערקענען קלאר און דייטליך ווי מיט אנדערע.

זאץ 13. וואס מער פארשטעלונגען א פארשטעלונג איז פארבונדן מיט, אלץ אפטער לעבט זי אויף.

זאץ 14. דער גייסט קען באווירקן אז אלע ענדערונגען פונעם גוף אדער פארשטעלונגען פון זאכן זאלן האבן א שייכות צו דער אידעע פון גאט.

זאץ 15. ווער ס'דערקענט זיך אליין און זיינע געפילן האט ליב גאט, און אלץ מער, וואס מער ער דערקענט זיך און זיינע געפילן.

זאץ 16. די ליבע צו גאט מוז האבן דעם אויבנאן אינעם גייסט.

זאץ 17. גאט איז פריי פון אלעליידנשאפטן און ווערט נישט באווירקט דורך געפילן פון פרייד אדער טרויער.

מסקנא. גאט האט קיינעם נישט ליב און האט קיינעם נישט פיינט.

זאץ 18. קיינער קען נישט האבן פיינט גאט.

מסקנא. די ליבע צו גאט קען זיך נישט פארוואנדלען אין האס.

זאץ 19. ווער ס'האט ליב גאט קען נישט שטרעבן אז גאט זאל אים צוריק האבן ליב.

זאץ 20. די ליבע צו גאט קען נישט ווערן פארשמוצט דורך קנאה אדער אייפערזוכט. פארקערט, זי ווערט נאך מער געשטארקט וואס מער מענטשן מיר שטעלן זיך פאר פאראייניגט מיט גאט דורך דעם זעלבן קשר פון ליבע.

זאץ 21. דער גייסט קען זיך נאר פארשטעלן עפעס אדער געדענקען פארגאנגענע זאכן אזוי לאנג ווי דער גוף דויערט.

זאץ 22. אין גאט איז אבער נויטווענדיג פאראן אן אידעע וואס דריקט אויס די מהות פון דעם אדער יענעם מענטשליכן גוף אונטער דער פארם פון אייביגקייט.

זאץ 23. דער מענטשליכער גייסט קען נישט אינגאנצן פארניכטעט ווערן מיטן גוף. עפעס פון אים בלייבט איבער וואס איז אייביג.

זאץ 24. וואס מער מיר דערקענען באזונדערע זאכן, אלץ מער דערקענען מיר גאט.

זאץ 25. דאס העכסטע שטרעבן און די העכסטע מעלה פונעם גייסט איז צו דערקענען זאכן לויט דער דריטער סארט ידיעה.

זאץ 26. וואס מער דער גייסט קען דערקענען זאכן לויט דער דריטער סארט ידיעה, אלץ מער באגערט ער צו דערקענען זאכן אויף דעם אופן.

זאץ 27. פון דער דריטער סארט ידיעה קומט די העכסטע רו פונעם גייסט וואס איז נאר מעגליך.

זאץ 28. דאס שטרעבן אדער דער באגער צו דערקענען זאכן לויט דער דריטער סארט ידיעה קען נישט קומען פון דער ערשטער סארט, נאר פון דער צווייטער.

זאץ 29. אלעס וואס דער גייסט דערקענט אונטער דער פארם פון אייביגקייט דערקענט ער נישט ווייל ער כאפט אויף די יעצטיגע פאקטישע עקזיסטענץ פונעם גוף, נאר ווייל ער כאפט אויף די מהות פונעם גוף אונטער דער פארם פון אייביגקייט.

זאץ 30. אין דער מאס ווי אונזער גייסט דערקענט זיך אליין און דעם גוף אונטער דער פארם פון אייביגקייט, האט ער א ידיעה פון גאט און ווייסט אז ער איז אין גאט און ווערט פארשטאנען דורך גאט.

זאץ 31. די דריטע סארט ידיעה איז אפהענגיג פונעם גייסט אלס איר ווירקנדע סיבה, אין דער מאס ווי דער גייסט אליין איז אייביג.

זאץ 32. מיט אלעס וואס מיר דערקענען לויט דער דריטער סארט ידיעה פרייען מיר זיך, און די פרייד ווערט באגלייט דורך דער אידעע פון גאט אלס סיבה.

מסקנא. פון דער דריטער סארט ידיעה קומט נויטווענדיג די אינטעלעקטועלע ליבע צו גאט. פון דער סארט ידיעה קומט פרייד באגלייט דורך דער אידעע פון גאט אלס סיבה, דאס הייסט ליבע צו גאט, נישט אין דער מאס ווי מיר שטעלן זיך אים פאר אלס

אנוועזנד, נאר אין דער מאס ווי מיר דערקענען אים אלס אייביג. דאס רוף איך די אינטעלעקטועלע ליבע צו גאט.

זאץ 33. די אינטעלעקטועלע ליבע צו גאט וואס קומט פון דער דריטער סארט ידיעה איז אייביג.

זאץ 34. דער גייסט איז אונטערגעווארפן צו די געפילן וואס געהערן צו די ליידנשאפטן נאר אזוי לאנג ווי דער גוף דויערט.

מסקנא. קיין אנדערע ליבע איז נישט אייביג אויסער דער אינטעלעקטועלער ליבע.

זאץ 35. גאט האט זיך אליין ליב מיט אן אומענדליכער אינטעלעקטועלער ליבע.

זאץ 36. די אינטעלעקטועלע ליבע פונעם גייסט צו גאט איז גאטס אייגענע ליבע מיט וועלכער ער האט זיך אליין ליב, נישט אין דער מאס ווי ער איז אומענדליך, נאר אין דער מאס ווי ער קען ווערן דערקלערט דורך דער מהות פונעם מענטשליכן גייסט באטראכט אונטער דער פארם פון אייביגקייט. מיט אנדערע ווערטער, די אינטעלעקטועלע ליבע פונעם גייסט צו גאט איז א טייל פון דער אומענדליכער ליבע מיט וועלכער גאט האט זיך אליין ליב.

מסקנא. אין דער מאס ווי גאט האט זיך אליין ליב, האט ער ליב די מענטשן. דעריבער זענען גאטס ליבע צו מענטשן און די אינטעלעקטועלע ליבע פונעם גייסט צו גאט איינס און דאס זעלבע.

זאץ 37. עס איז נישט פאראן קיין זאך אין דער נאטור וואס איז קעגן דער אינטעלעקטועלער ליבע אדער קען זי אוועקנעמען.

זאץ 38. וואס מער זאכן דער גייסט דערקענט לויט דער צווייטער און דריטער סארט ידיעה, אלץ ווייניגער ליידט ער פון שלעכטע געפילן און אלץ ווייניגער האט ער מורא פארן טויט.

זאץ 39. ווער ס'האט א גוף וואס איז פעהיג צו זייער פילע טעטיגקייטן האט א גייסט וואס זיין גרעסטער טייל איז אייביג.

זאץ 40. וואס מער שלימות א זאך האט, אלץ מער אקטיוו און אלץ ווייניגער פאסיוו איז זי. און פארקערט, וואס מער אקטיוו א זאך איז, אלץ מער שלימות האט זי.

זאץ 41. אפילו ווען מיר וואלטן נישט געוואוסט אז אונזער גייסט איז אייביג, וואלטן מיר נאך אלץ געהאלטן פרומקייט, רעליגיע און בכלל אלעס וואס מיר האבן אין טייל 4 געוויזן אז עס געהערט צו פעסטקייט פון ווילן און איידלקייט פאר דאס וויכטיגסטע.

זאץ 42. גליק איז נישט דער שכר פון מעלה, נאר די מעלה אליין. מיר פרייען זיך נישט דערמיט ווייל מיר האלטן אונזערע תאוות אונטער קאנטראל. פארקערט, ווייל מיר פרייען זיך דערמיט קענען מיר האלטן אונזערע תאוות אונטער קאנטראל.

דער פולער טעקסט

ערשטער טייל: וועגן גאט

דעפיניציעס

1. מיט "די סיבה פון זיך אליין" מיין איך עפעס וואס זיין מהות שליסט שוין איין זיין עקזיסטענץ, אדער עפעס וואס מען קען נאר פארשטיין אלס עקזיסטירנדיג.

2. א זאך הייסט ענדליך אין איר אייגענעם מין ווען אן אנדערע זאך פון דעם זעלבן מין קען זי באגרעניצן. א גוף, למשל, הייסט ענדליך, ווייל מיר קענען שטענדיג זיך פארשטעלן א גרעסערן גוף. אזוי ווערט אויך א געדאנק באגרעניצט דורך אן אנדערן געדאנק. אבער א גוף ווערט נישט באגרעניצט דורך א געדאנק, און א געדאנק נישט דורך א גוף.

3. מיט "סובסטאנץ" מיין איך דאס וואס איז אין זיך אליין און ווערט פארשטאנען דורך זיך אליין. דאס הייסט, מען קען אויספארמען א באגריף פון איר אן זיך צו פארלאזן אויף א באגריף פון עפעס אנדערש.

4. מיט "אטריבוט" מיין איך דאס וואס דער שכל באגרייפט אלס דאס וואס מאכט אויס די מהות פון דער סובסטאנץ.

5. מיט "מודוס" מיין איך א ענדערונג אדער א באשטימטע פארעם פון דער סובסטאנץ. דאס הייסט, עפעס וואס עקזיסטירט אין עפעס אנדערש און ווערט פארשטאנען דורך יענעם, נישט דורך זיך אליין.

6. מיט "גאט" מיין איך אן אבסאלוט אומענדליך זיין: א סובסטאנץ מיט אן אומענדליכע צאל אטריבוטן, וואס יעדער פון זיי דריקט אויס אן אייביגע און אומענדליכע מהות.

דערקלערונג. איך זאג אבסאלוט אומענדליך, נישט אומענדליך אין זיין אייגענעם מין. פון א זאך וואס איז אומענדליך נאר אין איר אייגענעם מין קען מען אפלייקענען אן אומענדליכע צאל אטריבוטן. אבער דאס וואס איז אבסאלוט אומענדליך שליסט אין זיין מהות איין אלעס וואס דריקט אויסווירקליכקייט, אן קיין שום אפלייקענונג.

7. א זאך הייסט פריי ווען זי עקזיסטירט נאר מכח דער נויטווענדיגקייט פון איר אייגענער נאטור, און איר טעטיגקייט ווערט באשטימט נאר דורך זיך אליין. א זאך הייסט נויטווענדיג, אדער בעסער געזאגט געצוואונגען, ווען עפעס אנדערש באשטימט אז זי זאל עקזיסטירן און ווירקן אויף א געוויסן, באשטימטן אופן.

8. מיט "אייביגקייט" מיין איך די עקזיסטענץ אליין, אזוי ווי מען פארשטייט זי אלס עפעס וואס גייט נויטווענדיג ארויס פון דער דעפיניציע פון אן אייביגער זאך.

דערקלערונג. אזא עקזיסטענץ ווערט, אזוי ווי די מהות פון א זאך, פארשטאנען אלס אן אייביגער אמת. דעריבער קען מען זי נישט דערקלערן דורך דויער אדער צייט, אפילו ווען מען קען זיך פארשטעלן א דויער אן קיין אנהייב און אן קיין סוף.

אקסיאמען

1. אלעס וואס עקזיסטירט, עקזיסטירט אדער אין זיך אליין אדער אין עפעס אנדערש.

2. דאס וואס מען קען נישט פארשטיין דורך עפעס אנדערש, מוז מען פארשטיין דורך זיך אליין.

3. פון א געגעבענער, באשטימטער סיבה גייט נויטוועדיג ארויס א ווירקונג. און פארקערט: ווען עס איז נישט דא קיין סיבה, קען אויף קיין שום אופן נישט ארויסקומען א ווירקונג.

4. די ידיעה פון א ווירקונג איז אפהענגיג פון דער ידיעה פון איר סיבה און שליסט זי איין.

5. זאכן וואס האבן גארנישט געמיינזאם קען מען נישט פארשטיין איינע דורך דער אנדערער. דער באגריף פון דער ערשטער שליסט נישט איין דעם באגריף פון דער צווייטער.

6. אן אמת'ע אידעע מוז שטימען מיט איר געגנשטאנד.

7. אויב מען קען פארשטיין א זאך אלס נישט עקזיסטירנדיג, איז איר עקזיסטענץ נישט איינגעשלאסן אין איר מהות.

הויפטזאצן

זאץ 1. די סובסטאנץ איז לויט איר נאטור פריער פון אירע ענדערונגען.

באווייז. דאס איז קלאר פון דעפיניציעס 3 און 5.

זאץ 2. צוויי סובסטאנצן מיט אנדערע אטריבוטן האבן גארנישט געמיינזאם.

באווייז. דאס איז אויך קלאר פון דעפיניציע 3. יעדע סובסטאנץ מוז זיין אין זיך און ווערן פארשטאנען דורך זיך. דער באגריף פון איינע שליסט נישט איין דעם באגריף פון דער אנדערער.

זאץ 3. ווען צוויי זאכן האבן גארנישט געמיינזאם, קען איינע נישט זיין די סיבה פון דער אנדערער.

באווייז. אויב זיי האבן גארנישט געמיינזאם, קען מען זיי נישט פארשטיין איינע דורך דער אנדערער (אקסיאמע 5). דעריבער קען איינע נישט זיין די סיבה פון דער אנדערער (אקסיאמע 4). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 4. צוויי אדער מער באזונדערע זאכן אונטערשיידן זיך אדער דורך זייערע אטריבוטן אדער דורך זייערע ענדערונגען.

באווייז. אלעס וואס עקזיסטירט, עקזיסטירט אדער אין זיך אדער אין עפעס אנדערש (אקסיאמע 1). דאס הייסט, אויסער דעם שכל איז נישט פאראן קיין זאך אחוץ סובסטאנצן און זייערע ענדערונגען (דעפיניציעס 3 און 5). דעריבער איז נישט פאראן

עפּעס אויסער דעם שכל דורך וואס זאכן זאלן זיך קענען אונטערשיידן, אחוץ די סובסטאנצן, אדער וואס איז דאס זעלבע, זייערע אטריבוטן און ענדערונגען. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 5. אין דער נאטור קענען נישט עקזיסטירן צוויי אדער מער סובסטאנצן מיט דער זעלבער אייגנשאפט אדער דעם זעלבן אטריבוט.

באוויז. אויב מיר נעמען אן אז עס זענען פאראן עטליכע באזונדערע סובסטאנצן, מוזן זיי זיך אונטערשיידן דורך זייערע אטריבוטן אדער דורך זייערע ענדערונגען (זאץ 4). אויב נאר דורך די אטריבוטן, גיט מען שוין דערמיט צו אז עס קען זיין נאר איין סובסטאנץ פונעם זעלבן אטריבוט. אויב אבער דורך די ענדערונגען, איז די סובסטאנץ לויט איר נאטור פריער פון אירע ענדערונגען (זאץ 1). ווען מען לייגט דעריבער די ענדערונגען אין א זייט און באטראכט די סובסטאנץ אין זיך, דאס הייסט ריכטיג און לויטן אמת (דעפיניציעס 3 און 6), קען מען נישט פארשטיין איין סובסטאנץ אלס אנדערש פון דער צווייטער. דעריבער קענען נישט זיין עטליכע, נאר איין סובסטאנץ (זאץ 4). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 6. איין סובסטאנץ קען נישט ארויסגעברענגט ווערן דורך אן אנדערער סובסטאנץ.

באוויז. אין דער נאטור קענען נישט זיין צוויי סובסטאנצן מיטן זעלבן אטריבוט (זאץ 5), דאס הייסט צוויי וואס האבן עפּעס געמיינזאם (זאץ 2). דעריבער קען איינע נישט זיין די סיבה פון דער אנדערער (זאץ 3), און איינע קען נישט ארויסגעברענגט ווערן דורך דער אנדערער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. סובסטאנץ קען נישט ארויסגעברענגט ווערן דורך עפּעס אויסער איר. אין דער וועלט איז נישט פאראן קיין זאך אחוץ סובסטאנצן און זייערע ענדערונגען (אקסיאמע 1 און דעפיניציעס 3 און 5). ווי מיר האבן יעצט באוויזן, קען איין סובסטאנץ נישט ארויסגעברענגט ווערן דורך אן אנדערע. דעריבער קען בכלל קיין סובסטאנץ נישט ארויסגעברענגט ווערן דורך עפּעס אויסער איר.

דאס קען מען נאך קלארער זען דורכן אומזין פונעם פארקערטן געדאנק. אויב א סובסטאנץ וואלט געקענט ארויסגעברענגט ווערן דורך אן אויסערליכער סיבה, וואלט איר ידיעה געווען אפהענגיג פון דער ידיעה פון דער סיבה (אקסיאמע 4). דאן וואלט זי נישט געווען קיין סובסטאנץ (דעפיניציע 3).

זאץ 7. עקזיסטענץ געהערט צו דער נאטור פון דער סובסטאנץ.

באוויז. סובסטאנץ קען נישט ארויסגעברענגט ווערן דורך עפּעס אויסער איר (מסקנא צו זאץ 6). זי מוז דעריבער זיין די סיבה פון זיך אליין. דאס הייסט, איר מהות שליסט נויטווענדיג איין עקזיסטענץ (דעפיניציע 1), אדער עקזיסטענץ געהערט צו איר נאטור. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 8. יעדע סובסטאנץ איז נויטווענדיג אומענדליך.

באוויז. עס איז פאראן נאר איין סובסטאנץ מיטן זעלבן אטריבוט (זאץ 5), און עקזיסטענץ געהערט צו איר נאטור (זאץ 7). זי מוז דעריבער עקזיסטירן אלס ענדליך אדער אומענדליך. אבער נישט אלס ענדליך: דאן וואלט זי געווען באגרעניצט דורך עפעס פונעם זעלבן מין (דעפיניציע 2), וואס וואלט אויך נויטוועדיג עקזיסטירט (זאץ 7). עס וואלטן דאן געווען צוויי סובסטאנצן מיטן זעלבן אטריבוט, וואס איז אוממעגליך (זאץ 5). דעריבער עקזיסטירט זי אלס אומענדליך. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג 1. אן ענדליך זיין איז למעשה א טיילווייזע אפלייקענונג, און אן אומענדליך זיין איז אן אבסאלוטע באשטעטיגונג פון דער עקזיסטענץ פון א געוויסער נאטור. דעריבער גייט שוין פון זאץ 7 ארויס אז יעדע סובסטאנץ מוז זיין אומענדליך.

באמערקונג 2. די וואס טראכטן נישט גרינטליך וועגן זאכן און זענען נישט געוואוינט זיי צו דערקענען דורך זייערע ערשטע סיבות וועלן זיכער שווער פארשטיין דעם באוויז פון זאץ 7. זיי אונטערשיידן נישט צווישן סובסטאנצן און זייערע ענדערונגען, און ווייסן נישט וויאזוי זאכן ווערן ארויסגעברענגט. דעריבער שרייבן זיי צו דער סובסטאנץ אן אנהייב, אזוי ווי זיי זעען ביי נאטירליכע זאכן.

די וואס ווייסן נישט די אמת'ע סיבות פון זאכן ווערן צעמישט. זיי קענען זיך פארשטעלן, אן באמערקן קיין סתירה, אז ביימער זאלן רעדן ווי מענטשן, אז מענטשן זאלן ווערן פארעמט פון שטיינער פונקט ווי פון זוימען, און אז אלע פארמען זאלן זיך קענען פארוואנדלען אין אלע אנדערע פארמען. אזוי אויך: די וואס מישן אויס די געטליכע נאטור מיט דער מענטשליכער שרייבן גרינג צו גאט מענטשליכע ליידנשאפטן, בפרט אזוי לאנג ווי זיי ווייסן נישט וויאזוי ליידנשאפטן קומען אויפן גייסט.

אבער ווען מענטשן וואלטן באטראכט די נאטור פון דער סובסטאנץ, וואלטן זיי נישט געצווייפלט אין זאץ 7. דער זאץ וואלט געווען ביי זיי אן אלגעמיינע אקסיאמע און אומצווייפלהאפטער אמת. מיט סובסטאנץ וואלט מען פארשטאנען דאס וואס איז אין זיך און ווערט פארשטאנען דורך זיך, דאס הייסט עפעס וואס זיין ידיעה דארף נישט די ידיעה פון עפעס אנדערש. די ענדערונגען פון דער סובסטאנץ זענען אבער אין עפעס אנדערש, און מען פארעמט אויס א באגריף פון זיי דורך א באגריף פון דער זאך אין וועלכער זיי עקזיסטירן.

דעריבער קענען מיר האבן אמת'ע אידעען אפילו פון ענדערונגען וואס עקזיסטירן נישט. הגם זיי עקזיסטירן נישט פאקטיש אויסער דעם שכל וואס כאפט זיי אויף, איז זייער מהות איינגעשלאסן אין עפעס אנדערש, דורך וועלכן מען קען זיי פארשטיין. אבער דער אמת וואס סובסטאנצן האבן אויסער דעם שכל ליגט נאר אין זיי אליין, ווייל מען פארשטייט זיי דורך זיך אליין.

ווען איינער זאגט אז ער האט א קלארע און דייטליכע, דאס הייסט אמת'ע, אידעע פון א סובסטאנץ, און דאך איז ער נישט זיכער צי אזא סובסטאנץ עקזיסטירט, איז עס ווי ער זאל זאגן אז ער האט אן אמת'ע אידעע, אבער ער איז נישט זיכער צי זי איז נישט פאלש.

דאס וועט קלאר ווערן פאר ווער ס'גיט דערצו די נויטיגע אויפמערקזאמקייט. און ווען איינער זאגט אז סובסטאנץ ווערט באשאפן, איז עס ווי ער זאל זאגן אז א פאלשע אידעע איז אמת. א גרעסערן אומזין קען מען זיך נישט פארשטעלן.

מען מוז דעריבער צוגעבן אז די עקזיסטענץ פון דער סובסטאנץ, אזוי ווי איר מהות, איז אן אייביגער אמת. דערפון קענען מיר דורך אן אנדער וועג באווייזן אז עס איז פאראן נאר איין סובסטאנץ פון דער זעלבער נאטור. עס לוינט דאס שוין יעצט צו טון. כדי דער באוויז זאל גיין אין א סדר, מוזן מיר אבער ערשט אויפשטעלן די פאלגנדע הנחות:

1. די ריכטיגע דעפיניציע פון א זאך שליסט נישט איין און דריקט נישט אויס עפעס אחוץ די נאטור פון דער זאך וואס מען דעפינירט.

2. דעריבער שליסט קיין דעפיניציע נישט איין און דריקט נישט אויס א געוויסע צאל אינדיווידן, ווייל זי דריקט נאר אויס די נאטור פון דער דעפינירטער זאך. די דעפיניציע פון א דרייעק, למשל, דריקט נאר אויס די פשוטע נאטור פון א דרייעק, נישט א באשטימטע צאל דרייעקן.

3. פאר יעדע באזונדערע עקזיסטירנדיגע זאך איז נויטווענדיג פאראן א סיבה פארוואס זי עקזיסטירט.

4. די סיבה מוז אדער זיין איינגעשלאסן אין דער נאטור און דעפיניציע פון דער זאך, אדער ליגן אויסער איר.

פון די הנחות גייט ארויס אז ווען א באשטימטע צאל אינדיווידן עקזיסטירט אין דער נאטור, מוז זיין א סיבה פארוואס פונקט אזויפיל, נישט מער און נישט ווייניגער. נעם למשל אן אז צוואנציג מענטשן עקזיסטירן אין דער וועלט, און כדי צו מאכן דעם ביישפיל פשוט, אז זיי עקזיסטירן אין דער זעלבער צייט און האבן נישט געהאט קיין פארגייער. א סיבה פאר דער עקזיסטענץ פון מענטשן אין אלגעמיין וועט נאך נישט דערקלערן פארוואס פונקט די צוואנציג עקזיסטירן. מיר מוזן אויך געבן א סיבה פארוואס עס זענען דא פונקט צוואנציג, נישט מער און נישט ווייניגער, ווייל פאר דער עקזיסטענץ פון יעדן אינדיוויד דארף זיין א סיבה.

די סיבה קען אבער נישט זיין איינגעשלאסן אין דער מענטשליכער נאטור אליין, ווייל די אמת'ע דעפיניציע פון א מענטש שליסט נישט איין די צאל צוואנציג. דעריבער מוז די סיבה פאר די צוואנציג מענטשן, און אזוי אויך פאר יעדן פון זיי, ליגן אויסער יעדן אינדיוויד. אויף דעם יסוד קענען מיר אויפשטעלן אן אלגעמיינעם כלל: אלעס וואס באשטייט פון עטליכע אינדיווידן מוז האבן אן אויסערליכע סיבה.

ווי מיר האבן באוויזן, געהערט עקזיסטענץ צו דער נאטור פון דער סובסטאנץ. זי מוז דעריבער זיין איינגעשלאסן אין איר דעפיניציע, און מען מוז קענען ארויספירן די עקזיסטענץ פון איר דעפיניציע אליין. אבער פון דער דעפיניציע קען מען נישט ארויספירן די עקזיסטענץ פון עטליכע סובסטאנצן, ווי מיר האבן געוויזן אין הנחות 2 און 3. דעריבער איז פאראן נאר איין סובסטאנץ פון דער זעלבער נאטור. דאס האט מען געוואלט באוויזן.

זאַך 9. וואָס מער ווירקלעכקייט אָדער זיין אַ זאַך האָט, אַלץ מער אַטריבוטן האָט זי.

באַווייז. דאָס איז קלאָר פון דעפיניציע 4.

זאַך 10. יעדער אַטריבוט פון אַ סובסטאַנץ מוז ווערן פאַרשטאַנען דורך זיך אַליין.

באַווייז. אַן אַטריבוט איז דאָס וואָס דער שכל כאַפּט אויף אַלס דאָס וואָס מאַכט אויס די מהות פון דער סובסטאַנץ (דעפיניציע 4). דעריבער מוז מען אים פאַרשטיין דורך זיך אַליין (דעפיניציע 3). דאָס האָט מען געוואָלט באַווייזן.

באַמערקונג. הגם צוויי אַטריבוטן ווערן פּאַקטיש פאַרשטאַנען אַלס באַזונדער, דאָס הייסט איינס אָן דער הילף פון דעם אַנדערן, קען מען דערפון נישט אויספירן אַז זיי זענען צוויי מהויות אָדער צוויי באַזונדערע סובסטאַנצן. די נאַטור פון סובסטאַנץ איז אַז יעדער פון אירע אַטריבוטן ווערט פאַרשטאַנען דורך זיך אַליין. אַלע אַטריבוטן וואָס זי האָט האָבן שטענדיק עקזיסטירט אין איר צוזאַמען, און איינס קען נישט אַרויסגעברענגט ווערן דורך אַן אַנדערן. יעדער דריקט אויס די ווירקלעכקייט אָדער דאָס זיין פון דער סובסטאַנץ.

עס איז דעריבער גאָרנישט אומזיניק צוצושרייבן עטלעכע אַטריבוטן צו איין סובסטאַנץ. קיין זאַך אין דער נאַטור איז נישט קלאָרער ווי דאָס אַז יעדע מהות מוז ווערן פאַרשטאַנען דורך עפּעס אַן אַטריבוט, און אַז וואָס מער ווירקלעכקייט אָדער זיין זי האָט, אַלץ מער אַטריבוטן האָט זי, וואָס דריקן אויס נויטווענדיגקייט, אייביגקייט און אומענדלעכקייט. דעריבער איז אינגאַנצן קלאָר אַז אַן אַבסאָלוט אומענדליך זיין מוז מען דעפינירן אַלס עפּעס מיט אַן אומענדלעכע צאָל אַטריבוטן, וואָס יעדער דריקט אויס אַ געוויסע אייביגע און אומענדלעכע מהות.

אויב איינער פרעגט יעצט דורך וועלכן סימן מען קען אונטערשיידן באַזונדערע סובסטאַנצן, זאָל ער לייענען די פאָלגנדע זאַצן. זיי ווייזן אַז אין דער גאַנצער וועלט איז נאָר פאַראַן איין סובסטאַנץ, וואָס איז אַבסאָלוט אומענדליך. דעריבער וואָלט מען אומזיסט געזוכט אַזאַ סימן.

זאַך 11. גאָט, אָדער די סובסטאַנץ מיט אַן אומענדלעכע צאָל אַטריבוטן, וואָס יעדער דריקט אויס אַן אייביגע און אומענדלעכע מהות, עקזיסטירט נויטווענדיג.

באַווייז. אויב מען לייקנט דאָס אָפּ, זאָל מען פּרובירן זיך פאָרשטעלן אַז גאָט עקזיסטירט נישט. דאַן וואָלט זיין מהות נישט איינגעשלאָסן עקזיסטענץ (אַקסיאָמע 7). אָבער דאָס איז אוממעגליך לויט זאַך 7. דעריבער עקזיסטירט גאָט נויטווענדיג.

אַן אַנדער באַווייז. פאַר דער עקזיסטענץ אָדער נישט-עקזיסטענץ פון יעדע זאַך מוז מען געבן אַ סיבה אָדער אַ טעם. אויב אַ דרייעק עקזיסטירט, מוז זיין אַ סיבה פאַר זיין עקזיסטענץ. אויב ער עקזיסטירט נישט, מוז אויך זיין אַ סיבה וואָס לאָזט אים נישט עקזיסטירן אָדער נעמט אַוועק זיין עקזיסטענץ. די סיבה אָדער דער טעם מוז אָדער זיין איינגעשלאָסן אין דער נאַטור פון דער זאַך אָדער ליגן אויסער איר.

למשל, דער טעם פארוואס א פירעקיגער קרייז קען נישט עקזיסטירן ליגט אין זיין נאטור: אזא קרייז וואלט איינגעשלאסן א סתירה. די עקזיסטענץ פון סובסטאנץ גייט אויך ארויס נאר פון איר נאטור, ווייל איר נאטור שליסט איין עקזיסטענץ (זאץ 7).

אבער די סיבה פאר דער עקזיסטענץ פון א דרייעק אדער א קרייז קומט נישט פון דער נאטור פון די פיגורן, נאר פון דער ארדענונג פון דער גאנצער קערפערליכער נאטור. פון יענער ארדענונג מוז ארויסקומען אז דער דרייעק עקזיסטירט נויטווענדיג אדער קען נישט עקזיסטירן. דאס איז קלאר פון זיך אליין. דערפון גייט ארויס אז א זאך עקזיסטירט נויטווענדיג ווען עס קען נישט זיין קיין סיבה אדער טעם וואס זאל אפהאלטן איר עקזיסטענץ.

אויב עס קען נישט זיין קיין סיבה אדער טעם וואס לאזט נישט גאט עקזיסטירן אדער נעמט אוועק זיין עקזיסטענץ, מוזן מיר זיכער אויספירן אז ער עקזיסטירט נויטווענדיג. אויב אזא סיבה וואלט געווען, וואלט זי געדארפט קומען אדער פון גאטס אייגענער נאטור אדער פון עפעס אויסער אים, דאס הייסט פון אן אנדערער סובסטאנץ מיט אן אנדער נאטור. ווען זי וואלט געקומען פון דער זעלבער נאטור, וואלט מען שוין דערמיט צוגעגעבן אז גאט עקזיסטירט. אבער א סובסטאנץ פון אן אנדער נאטור האט גארנישט געמיינזאם מיט גאט (זאץ 2). דעריבער קען זי נישט גורם זיין אדער מבטל זיין זיין עקזיסטענץ.

וויבאלד א סיבה וואס נעמט אוועק גאטס עקזיסטענץ קען נישט קומען פון עפעס אויסער דער געטליכער נאטור, וואלט זי, אויב גאט וואלט טאקע נישט עקזיסטירט, געמוזט ליגן אין זיין אייגענער נאטור. זיין נאטור וואלט דאן איינגעשלאסן א סתירה. אבער צו זאגן דאס וועגן אן אבסאלוט אומענדליך און העכסט שלימות'דיג זיין איז אומזיניג. מען קען דעריבער נישט געפינען א סיבה אדער טעם, נישט אין זיין נאטור און נישט אויסער איר, וואס זאל אוועקנעמען זיין עקזיסטענץ. דעריבער עקזיסטירט גאט נויטווענדיג. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

אן אנדער באווייז. נישט קענען עקזיסטירן איז אוממאכט; קענען עקזיסטירן איז מאכט. דאס איז קלאר פון זיך אליין. אויב נאר ענדליכע זאכן וואלטן נויטווענדיג עקזיסטירט, וואלטן ענדליכע זאכן געהאט מער מאכט ווי אן אבסאלוט אומענדליך זיין. אבער דאס איז קלאר אומזיניג. דעריבער איז איינס פון ביידע: אדער עקזיסטירט גארנישט, אדער עקזיסטירט אויך נויטווענדיג אן אבסאלוט אומענדליך זיין.

מיר עקזיסטירן אבער, אדער אין זיך אליין אדער אין עפעס אנדערש וואס עקזיסטירט נויטווענדיג (אקסיאמע 1 און זאץ 7). דעריבער עקזיסטירט אן אבסאלוט אומענדליך זיין, דאס הייסט גאט, נויטווענדיג (דעפיניציע 6). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. אינעם לעצטן באוויז האב איך בכוונה באוויזן גאטס עקזיסטענץ א פאסטעריארי, דאס הייסט פון דער פאקטישער עקזיסטענץ פון זאכן, כדי מען זאל אים גרינגער אויפכאפן. נישט ווייל מען קען נישט פון דעם זעלבן יסוד באווייזן גאטס עקזיסטענץ א פריארי, דאס הייסט פונעם באגריף אליין. קענען עקזיסטירן הייסט האבן קראפט. דעריבער, וואס מער ווירקליכקייט געהערט צו דער נאטור פון א זאך, אלץ מער קראפט האט זי צו עקזיסטירן. אן אבסאלוט אומענדליך זיין האט דעריבער פון זיך אליין אן אבסאלוט אומענדליכע קראפט צו עקזיסטירן, און עקזיסטירט אבסאלוט.

פילע וועלן אפשר נישט זען ווי קלאר דער באוויז איז, ווייל זיי זענען געוואוינט צו באטראכטן נאר זאכן וואס קומען פון אויסערליכע סיבות. ביי אזעלכע זאכן זעען זיי אז וואס קומט שנעל אין עקזיסטענץ גייט אויך שנעל אונטער, און אז מער קאמפליצירטע זאכן קענען נאר מיט גרויס שוועריגקייט פארווירקליכט ווערן, דאס הייסט קומען אין עקזיסטענץ.

כדי אויפצוקלערן דעם מיספארשטענדעניש דארף איך נישט אויספירן וויפיל אמת ליגט אינעם שפריכווארט "וואס קומט שנעל, גייט שנעל", אדער צי פון דעם שטאנדפונקט פון דער גאנצער נאטור זענען אלע זאכן גלייך. עס איז גענוג צו באמערקן אז איך רעד נישט דא וועגן זאכן וואס קומען פון אויסערליכע סיבות, נאר וועגן סובסטאנצן וואס קענען נישט ארויסגעברענגט ווערן דורך קיין אויסערליכער סיבה (זאץ 6).

זאכן וואס קומען פון אויסערליכע סיבות, צי זיי האבן פיל אדער ווייניג טיילן, פארדאנקען אלעס וואס זיי האבן פון שלימות און ווירקליכקייט צו דער קראפט פון יענע סיבות. זייער עקזיסטענץ קומט דעריבער נאר פון דער שלימות פון זייערע אויסערליכע סיבות, נישט פון זייער אייגענער. אבער די שלימות וואס א סובסטאנץ האט קומט נישט פון קיין אויסערליכער סיבה. איר עקזיסטענץ מוז דעריבער ארויסגיין נאר פון איר אייגענער נאטור, וואס איז איר מהות.

שלימות נעמט דעריבער נישט אוועק די עקזיסטענץ פון א זאך, נאר שטעלט זי נאך פעסטער. אומ'שלימות, פארקערט, נעמט אוועק עקזיסטענץ. דעריבער קענען מיר נישט זיין מער זיכער וועגן דער עקזיסטענץ פון קיין זאך ווי וועגן אן אבסאלוט אומענדליך און שלימות'דיג זיין, דאס הייסט גאט. זיין מהות שליסט אויס יעדע אומ'שלימות און שליסט איין אבסאלוטע שלימות. יעדע סיבה צו צווייפלען אין זיין עקזיסטענץ פארשווינדט דעריבער, און דער ענין ווערט באשטעטיגט מיט דער העכסטער זיכערקייט. איך גלייב אז דאס וועט זיין קלאר פאר יעדן וואס ליינט מיט אפילו א מיטלמאס פון אויפמערקזאמקייט.

זאץ 12. מען קען נישט פארשטיין קיין אטריבוט פון א סובסטאנץ פון וועלכן עס זאל ארויסקומען אז די סובסטאנץ קען געטיילט ווערן.

באוויז. די טיילן אין וועלכע מען שטעלט זיך פאר אז די סובסטאנץ ווערט געטיילט וועלן אדער האלטן די נאטור פון סובסטאנץ, אדער נישט. אויב יא, וועט יעדער טייל זיין אומענדליך (זאץ 8), זיין די סיבה פון זיך אליין (זאץ 7), און האבן אן אנדערן אטריבוט (זאץ 5). פון איין סובסטאנץ וואלטן זיך דעריבער געקענט פארעמען עטליכע סובסטאנצן, וואס איז אוממעגליך (זאץ 6). די טיילן וואלטן אויך גארנישט געהאט געמיינזאם מיטן גאנצן (זאץ 2), און דאס גאנצע וואלט געקענט עקזיסטירן און ווערן פארשטאנען אן זיינע טיילן (דעפיניציע 4 און זאץ 10). יעדער וועט צוגעבן אז דאס איז אומזיניג.

אויב אבער די טיילן האלטן נישט די נאטור פון סובסטאנץ, וועט ארויסקומען אז ווען די גאנצע סובסטאנץ ווערט געטיילט אין גלייכע טיילן, פארלירט זי די נאטור פון סובסטאנץ און הערט אויף צו עקזיסטירן. דאס איז אוממעגליך לויט זאץ 7.

זאץ 13. די אבסאלוט אומענדליכע סובסטאנץ איז אומטיילבאר.

באוויז. אויב מען וואלט זי געקענט טיילן, וואלטן די טיילן אדער געהאלטן די נאטור פון דער אבסאלוט אומענדליכער סובסטאנץ, אדער נישט. אויב יא, וואלטן מיר געהאט עטליכע סובסטאנצן מיט דער זעלבער נאטור, וואס איז אוממעגליך (זאץ 5). אויב נישט, וואלט די אבסאלוט אומענדליכע סובסטאנץ געקענט אויפהערן צו עקזיסטירן (זאץ 12), וואס איז אויך אוממעגליך (זאץ 11).

מסקנא. דערפון גייט ארויס אז קיין סובסטאנץ, און דעריבער אויך קיין קערפערליכע סובסטאנץ, אין דער מאס ווי זי איז סובסטאנץ, קען נישט געטיילט ווערן.

באמערקונג. מען קען נאך גרינגער פארשטיין די אומטיילבארקייט פון דער סובסטאנץ אזוי: די נאטור פון סובסטאנץ קען נאר ווערן פארשטאנען אלס אומענדליך. מיט א טייל פון סובסטאנץ וואלט מען געמיינט אן ענדליכע סובסטאנץ. דאס איז א קלארע סתירה (זאץ 8).

זאץ 14. אויסער גאט קען קיין סובסטאנץ נישט זיין אדער ווערן פארשטאנען.

באוויז. גאט איז אן אבסאלוט אומענדליך זיין פון וועלכן מען קען נישט אפלייקענען קיין אטריבוט וואס דריקט אויס די מהות פון סובסטאנץ (דעפיניציע 6), און ער עקזיסטירט נויטווענדיג (זאץ 11). אויב עס וואלט געווען א סובסטאנץ אויסער גאט, וואלט מען זי געדארפט דערקלערן דורך אן אטריבוט פון גאט. דאן וואלטן געווען צוויי סובסטאנצן מיטן זעלבן אטריבוט, וואס איז אוממעגליך (זאץ 5).

דעריבער קען נישט זיין קיין סובסטאנץ אויסער גאט, און מען קען אזא סובסטאנץ אויך נישט פארשטיין. ווען מען וואלט זי געקענט פארשטיין, וואלט מען זי נויטווענדיג געמוזט פארשטיין אלס עקזיסטירנדיג. אבער דאס איז אוממעגליך, ווי מיר האבן אין ערשטן טייל פון דעם באוויז געוויזן. דעריבער קען קיין סובסטאנץ נישט זיין און נישט ווערן פארשטאנען אויסער גאט. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא 1. דערפון איז קלאר אז גאט איז איינציג. דאס הייסט (דעפיניציע 6), עס איז נאר פאראן איין סובסטאנץ אין דער נאטור, און זי איז אבסאלוט אומענדליך, ווי מיר האבן שוין געוויזן אין דער באמערקונג צו זאץ 10.

מסקנא 2. א זאך מיט אויסדעהנונג און א טראכטנדיגע זאך זענען אדער אטריבוטן פון גאט אדער ענדערונגען פון גאטס אטריבוטן (אקסיאמע 1).

זאץ 15. אלעס וואס איז, איז אין גאט. אן גאט קען קיין זאך נישט זיין אדער ווערן פארשטאנען.

באוויז. אויסער גאט איז נישט פאראן און קען מען נישט פארשטיין קיין סובסטאנץ (זאץ 14), דאס הייסט קיין זאך וואס איז אין זיך אליין און ווערט פארשטאנען דורך זיך אליין (דעפיניציע 3). מודוסן קענען אבער נישט זיין און נישט ווערן פארשטאנען אן סובסטאנץ (דעפיניציע 5). זיי קענען דעריבער נאר זיין אין דער געטליכער נאטור, און מען קען זיי

נאר פארשטיין דורך איר. וויבאלד סובסטאנצן און מודוסן זענען אלעס וואס עקזיסטירט (אקסיאמע 1), קען קיין זאך נישט זיין און נישט ווערן פארשטאנען אן גאט. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. טייל מענטשן שטעלן זיך פאר גאט ווי א מענטש, מיט א גוף און א גייסט, אונטערגעווארפן צו ליידנשאפטן. פון וואס מיר האבן שוין געזאגט איז גענוג קלאר ווי ווייט זיי זענען פון דער אמת'ער ידיעה פון גאט. אבער איך לאז זיי דא אין א זייט. אלע וואס האבן עפעס נאכגעטראכט וועגן דער געטליכער נאטור לייקענען אז גאט איז קערפערליך. זיי געפינען א גוטן באווייז דערפאר אינעם פאקט אז מיט א גוף פארשטייען מיר א באשטימטע גרויסקייט: אזוי לאנג, אזוי ברייט, אזוי טיף, באגרעניצט דורך א געוויסער געשטאלט. עס איז דער גרעסטער אומזין צו געבן אזעלכע אייגנשאפטן פאר אן אבסאלוט אומענדליך זיין.

אבער פון די אנדערע טעמים וואס זיי געבן צו באווייזן זייער שטאנדפונקט זעט מען קלאר אז זיי באטראכטן קערפערליכע אדער אויסגעדעהנטע סובסטאנץ אלס אינגאנצן אפגעזונדערט פון דער געטליכער נאטור, און נעמען אן אז גאט האט זי באשאפן. דאס ווייזט קלאר אז זיי פארשטייען נישט וואס זיי אליין זאגן. איך האב גענוג קלאר באוויזן, ווי איך מיין, אז קיין סובסטאנץ קען נישט ארויסגעברענגט אדער באשאפן ווערן דורך אן אנדערער (מסקנא צו זאץ 6 און באמערקונג 2 צו זאץ 8). איך האב אויך געוויזן אז אויסער גאט קען קיין סובסטאנץ נישט זיין אדער ווערן פארשטאנען (זאץ 14). דערפון האבן מיר אויסגעפירט אז אויסגעדעהנטע סובסטאנץ איז איינער פון גאטס אומענדליכע אטריבוטן.

כדי דאס פולשטענדיגער אויפצוקלערן, וועל איך אפענטפערן די טענות פון מיינע קעגנער. זיי הייבן אלע אן פון די פאלגנדע הנחות.

זיי מיינען אז קערפערליכע סובסטאנץ, אין דער מאס ווי זי איז סובסטאנץ, באשטייט פון טיילן. דעריבער לייקענען זיי אז זי קען זיין אומענדליך און דעריבער אז זי קען געהערן צו גאט. זיי דערקלערן דאס מיט פילע ביישפילן, פון וועלכע איך וועל נעמען איינס אדער צוויי.

אויב קערפערליכע סובסטאנץ איז אומענדליך, זאגן זיי, זאל מען זי פארשטעלן געטיילט אין צוויי. יעדער טייל וועט זיין אדער ענדליך אדער אומענדליך. אינעם ערשטן פאל וואלט אן אומענדליכע סובסטאנץ באשטאנען פון צוויי ענדליכע טיילן, וואס איז אומזיניג. אינעם צווייטן פאל וואלט איין אומענדליכס געווען צוויי מאל אזוי גרויס ווי אן אנדער אומענדליכס, וואס איז אויך אומזיניג.

ווען מען מעסט אן אומענדליכע ליניע אין פוס-לענגען, וועט זי האבן אן אומענדליכע צאל טיילן. מעסט מען זי אין אינטשן, וועט זי אויך האבן אן אומענדליכע צאל טיילן. איין אומענדליכס וואלט דעריבער געווען צוועלף מאל אזוי גרויס ווי דאס אנדערע.

נאך א ביישפּיל: שטעל זיך פאר צוויי ליניעס א-ב און א-ג וואס קומען פון איין פונקט און גייען אין אנדערע ריכטונגען. אין אנהייב איז צווישן זיי א באשטימטער אפשטאנד, און דערנאך גייען זיי ווייטער ביז אומענדליכקייט. דער אפשטאנד צווישן די ליניעס וועט זיך פארגרעסערן אן אויפהער, און דעריבער וועט ער פון באשטימט ווערן אומבאשטימט. וויבאלד די אומזיניגקייטן קומען, ווי מען זאגט, פון באטראכטן גרויסקייט אלס אומענדליך, פירט מען אויס אז קערפערליכע סובסטאנץ מוז זיין ענדליך און קען דעריבער נישט געהערן צו גאטס נאטור.

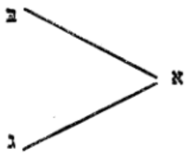

דעם צווייטן באווייז נעמען זיי פון גאטס העכסטער שלימות. גאט, זאגן זיי, קען אלס העכסט שלימות'דיג זיין נישט זיין פאסיוו. קערפערליכע סובסטאנץ איז אבער פאסיוו ווייל מען קען זי טיילן. דעריבער קען קערפערליכע סובסטאנץ נישט געהערן צו גאטס מהות.

דאס זענען די טענות וואס איך געפין ביי די שרייבער וואס פרובירן צו באווייזן אז קערפערליכע סובסטאנץ איז נישט ראוי צו דער געטליכער נאטור און קען נישט געהערן צו איר. אבער א אויפמערקזאמער ליינער וועט זען אז איך האב שוין אפגעענטפערט זייערע טענות. אלע זייערע טענות בויען זיך אויף דער הנחה אז קערפערליכע סובסטאנץ איז צוזאמענגעשטעלט פון טיילן. איך האב שוין געוויזן אז די הנחה איז אוממעגליך (זאץ 12 און מסקנא צו זאץ 13).

ווער ס'טראכט אריין וועט אויך זען אז די אלע אומזיניגקייטן, אויב זיי זענען טאקע אומזיניגקייטן, וואס איך באהאנדל נישט דא, קומען נישט דערפון וואס מען באטראכט גרויסקייט אלס אומענדליך. זיי קומען נאר דערפון וואס מען נעמט אן אז אן אומענדליכע גרויסקייט קען ווערן געמאסטן און איז צוזאמענגעשטעלט פון ענדליכע טיילן. דער איינציגער ריכטיגער אויספיר איז דעריבער אז אן אומענדליכע גרויסקייט קען נישט ווערן געמאסטן און קען נישט זיין צוזאמענגעשטעלט פון ענדליכע טיילן. דאס איז פונקט וואס מיר האבן שוין באוויזן (זאץ 12). די וואפן וואס זיי האבן געצילט קעגן אונז טרעפן זיי אליין.

אויב זיי ווילן דאך פון זייער אייגענער אומזיניגער הנחה אויספירן אז קערפערליכע סובסטאנץ מוז זיין ענדליך, איז עס ווי איינער זאל זאגן אז א קרייז האט די אייגנשאפטן פון א פירעק. ווען ער זעט אז דאס פירט צו אן אומזין, הייבט ער אן לייקענען אז א קרייז האט א מיטלפונקט פון וועלכן אלע ליניעס צום ארומקרייז זענען גלייך. כדי צו באווייזן אז קערפערליכע סובסטאנץ איז ענדליך, שטעלן זיי זיך פאר אז זי איז צוזאמענגעשטעלט פון ענדליכע טיילן, איז מערצאליג און טיילבאר, הגם מען קען זי נאר פארשטיין אלס אומענדליך, איינציג און אומטיילבאר (זאצן 8, 5 און 12).

אנדערע קענען אזוי אויך איינרעדן זיך אז א ליניע באשטייט פון פונקטן, און דערנאך ברענגען פילע טענות אז מען קען א ליניע נישט טיילן ביז אומענדליכקייט. עס איז זיכער נישט ווייניגער אומזיניג צו זאגן אז קערפערליכע סובסטאנץ איז צוזאמענגעשטעלט פון גופים אדער טיילן ווי צו זאגן אז א גוף איז צוזאמענגעשטעלט פון פלאכן, פלאכן פון ליניעס, און ליניעס פון פונקטן.

דאס מוזן אלע צוגעבן וואס ווייסן אז דער ריינער שכל איז פריי פון טעותים, בפרט די וואס לייקענען אז עס איז פאראן א ליידיגער רוים. אויב קערפערליכע סובסטאנץ קען אזוי געטיילט ווערן אז אירע טיילן זענען טאקע באזונדער, פארוואס זאל מען נישט קענען פארניכטן איין טייל און לאזן די אנדערע צוזאמענגעבונדן ווי פריער? און פארוואס מוזן זיי אלע זיין אזוי צוזאמענגעפאסט אז קיין ליידיגער רוים זאל נישט בלייבן? זאכן וואס זענען טאקע באזונדער איינע פון דער אנדערער קענען דאך עקזיסטירן איינע אן דער אנדערער און בלייבן אין זייער פריערדיגן צושטאנד.

וויבאלד עס איז נישט פאראן קיין ליידיגער רוים אין דער נאטור, וואס איך וועל באהאנדלען אויף אן אנדער פלאץ, און אלע טיילן מוזן זיין אזוי פארבונדן אז קיין ליידיגער רוים זאל נישט זיין, גייט ארויס אז די טיילן זענען נישט באמת באזונדער איינער פון אנדערן. קערפערליכע סובסטאנץ, אין דער מאס ווי זי איז סובסטאנץ, קען דעריבער נישט געטיילט ווערן.

אויב איינער פרעגט פארוואס מיר זענען פון נאטור גענייגט צו טיילן גרויסקייט, ענטפער איך אז מיר כאפן אויף גרויסקייט אויף צוויי אופנים: אבסטראקט און אויבערפלעכליך, דורך דער פארשטעלונג, אדער אלס סובסטאנץ, נאר דורך דעם שכל. ווען מיר באטראכטן גרויסקייט ווי זי איז אין אונזער פארשטעלונג, וואס מיר טוען אפט און גרינג, געפינען מיר אז זי איז ענדליך, טיילבאר און צוזאמענגעשטעלט פון טיילן. ווען מיר באטראכטן זי אבער ווי זי איז אינעם שכל און כאפן זי אויף אלס סובסטאנץ, וואס איז זייער שווער, געפינען מיר אז זי איז אומענדליך, איינציג און אומטיילבאר, ווי איך האב שוין געטוג באוויזן.

דאס וועט זיין קלאר פאר די וואס ווייסן דעם חילוק צווישן שכל און פארשטעלונג, בפרט ווען מען געדענקט אז מאטעריע איז אומעטום די זעלבע. אירע טיילן אונטערשיידן זיך נאר אין דער מאס ווי מיר שטעלן זיך פאר אז די מאטעריע איז פארענדערט אויף אנדערע אופנים. דעריבער זענען די אונטערשיידן נאר אין די מודוסן פון איר עקזיסטענץ, נישט אין דער סובסטאנץ אליין. מיר קענען למשל פארשטיין אז וואסער, אלס וואסער, קען געטיילט ווערן און אז די טיילן זענען באזונדער. אבער נישט אלס קערפערליכע סובסטאנץ, ווייל אלס סובסטאנץ איז עס נישט טיילבאר און נישט אפגעזונדערט. וואסער אלס וואסער ווערט ארויסגעברענגט און צעשטערט; אלס סובסטאנץ ווערט עס נישט ארויסגעברענגט און נישט צעשטערט.

איך גלייב אז איך האב דערמיט אויך אפגעענטפערט די צווייטע טענה. זי בויט זיך אויף דער זעלבער הנחה ווי די ערשטע: אז מאטעריע אלס סובסטאנץ איז טיילבאר און צוזאמענגעשטעלט פון טיילן. אפילו ווען עס וואלט אזוי געווען, זע איך נישט פארוואס זי זאל נישט זיין ראוי צו דער געטליכער נאטור. אויסער גאט איז דאך נישט פאראן קיין סובסטאנץ פון וועלכער אירע ענדערונגען זאלן קענען קומען (זאץ 14).

אלעס, זאג איך, איז אין גאט, און אלעס וואס געשעט, געשעט נאר לויט די געזעצן פון גאטס אומענדליכער נאטור און גייט ארויס פון דער נויטווענדיגקייט פון זיין מהות, ווי איך וועל באלד באווייזן. דעריבער קען מען בשום אופן נישט זאגן אז גאט איז פאסיוו אין שייכות צו עפעס אנדערש ווי זיך אליין, אדער אז קערפערליכע סובסטאנץ איז נישט ראוי

צו דער געטליכער נאטור, אפילו ווען מען וואלט אנגענומען אז זי איז טיילבאר, אזוי לאנג ווי מען גיט צו אז זי איז אומענדליך און אייביג. אבער פאר יעצט איז דאס גענוג וועגן דעם. זאץ 16. פון דער נויטוועדיגקייט פון דער געטליכער נאטור מוז ארויסגיין אן אומענדליכע צאל זאכן אויף אן אומענדליכע צאל אופנים, דאס הייסט אלעס וואס אן אומענדליכער שכל קען אויפכאפן.

באוייז. דער זאץ וועט זיין קלאר פאר יעדן וואס נעמט אין באטראכט אז פון דער דעפיניציע פון א זאך פירט אונזער שכל ארויס עטליכע אייגנשאפטן וואס גייען נויטוועדיג ארויס פון איר, דאס הייסט פון דער מהות פון דער דעפינירטער זאך. די צאל אייגנשאפטן וואס דער שכל פירט ארויס איז לויט דער מאס ווירקליכקייט וואס די דעפיניציע דריקט אויס, דאס הייסט וואס איז איינגעשלאסן אין דער מהות.

די געטליכע נאטור האט אבער אן אבסאלוט אומענדליכע צאל אטריבוטן (דעפיניציע 6), און יעדער דריקט אויס א מהות וואס איז אומענדליך אין איר אייגענעם מין. דעריבער מוז פון דער נויטוועדיגקייט פון זיין נאטור נויטוועדיג ארויסגיין אן אומענדליכע צאל זאכן אויף אן אומענדליכע צאל אופנים, דאס הייסט אלעס וואס אן אומענדליכער שכל קען אויפכאפן. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא 1. גאט איז די ווירקנדע סיבה פון אלעס וואס אן אומענדליכער שכל קען אויפכאפן.

מסקנא 2. גאט איז א סיבה דורך זיך אליין, נישט דורך א צופעליגער אייגנשאפט פון זיין נאטור.

מסקנא 3. גאט איז אבסאלוט די ערשטע סיבה.

זאץ 17. גאט האנדלט נאר לויט די געזעצן פון זיין אייגענער נאטור און ווערט פון קיינעם נישט געצוואונגען.

באוייז. מיר האבן יעצט געוויזן אז נאר פון דער נויטוועדיגקייט פון דער געטליכער נאטור, אדער נאר פון די געזעצן פון זיין נאטור, גייט ארויס אן אומענדליכע צאל זאכן אויף אן אומענדליכע צאל אופנים (זאץ 16). מיר האבן אויך געוויזן אז אן גאט קען קיין זאך נישט זיין אדער ווערן פארשטאנען, נאר אלעס איז אין גאט (זאץ 15). דעריבער קען נישט עקזיסטירן קיין זאך אויסער אים וואס זאל אים צווינגען אדער באשטימען צו האנדלען. גאט האנדלט דעריבער נאר לויט די געזעצן פון זיין אייגענער נאטור און ווערט פון קיינעם נישט געצוואונגען. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא 1. עס איז נישט פאראן קיין סיבה, אויסער דער שלימות פון זיין אייגענער נאטור, וואס זאל אים פון אינעווייניג אדער פון דרויסן באוועגן צו האנדלען.

מסקנא 2. נאר גאט איז א פרייע סיבה. נאר גאט עקזיסטירט מכח דער נויטוועדיגקייט פון זיין אייגענער נאטור (זאץ 11 און מסקנא 1 צו זאץ 14), און האנדלט נאר מכח דער נויטוועדיגקייט פון זיין נאטור. דעריבער איז נאר גאט א פרייע סיבה (דעפיניציע 7). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. אנדערע מיינען אז גאט איז א פרייע סיבה ווייל ער קען, ווי זיי מיינען, מאכן אז דאס וואס גייט ארויס פון זיין נאטור, אדער דאס וואס איז אין זיין מאכט, זאל נישט געשען אדער נישט ארויסגעברענגט ווערן דורך אים. דאס איז פונקט ווי זיי זאלן זאגן אז גאט קען מאכן אז פון דער נאטור פון א דרייעק זאל נישט ארויסקומען אז די דריי ווינקלען זענען צוזאמען גלייך צו צוויי רעכטע ווינקלען, אדער אז פון א געגעבענער סיבה זאל נישט ארויסקומען קיין ווירקונג. דאס איז אומזיניג.

איך וועל שפעטער ווייזן, אן זיך צו באנוצן מיט דעם זאץ, אז נישט שכל און נישט ווילן געהערן צו גאטס נאטור. איך ווייס אז פילע מיינען אז זיי קענען באווייזן אז דער העכסטער שכל און א פרייער ווילן געהערן צו גאטס נאטור. זיי ווייסן נישט, זאגן זיי, פון עפעס מער שלימות'דיג וואס זיי קענען צושרייבן צו גאט ווי דאס וואס איז די העכסטע שלימות אין אונז אליין.

הגם זיי שטעלן זיך פאר גאט מיט דעם העכסטן פארשטאנד, גלייבן זיי דאך נישט אז ער קען ברענגען אין עקזיסטענץ אלעס וואס ער פארשטייט, ווייל דאן וואלטן זיי, לויט זייער מיינונג, צעשטערט זיין מאכט. זייער טענה איז: אויב גאט וואלט באשאפן אלעס וואס איז אין זיין שכל, וואלט ער נישט געקענט שאפן עפעס מער. דאס וואלט געווען קעגן זיין אלמאכט. דעריבער נעמען זיי בעסער אן אז גאט איז ניטראל צו אלעס און שאפט נאר וואס ער האט מיט אן אבסאלוטן באשלוס פון ווילן באשלאסן צו שאפן.

אבער איך גלייב אז איך האב גענוג קלאר געוויזן אז פון גאטס העכסטער מאכט אדער אומענדליכער נאטור זענען ארויסגעגאנגען אן אומענדליכע צאל זאכן אויף אן אומענדליכע צאל אופנים (זאץ 16). אדער בעסער געזאגט: זיי גייען כסדר ארויס מיט דער זעלבער נויטווענדיגקייט, פונקט ווי פון דער נאטור פון א דרייעק גייט אייביג ארויס אז די דריי ווינקלען זענען צוזאמען גלייך צו צוויי רעכטע ווינקלען. גאטס אלמאכט האט זיך דעריבער ארויסגעוויזן פון אייביג אן און וועט אייביג בלייבן אויף דער זעלבער מדרגה פון טעטיגקייט.

אויף דעם אופן ווערט גאטס אלמאכט, כאטש לויט מיין מיינונג, באשטעטיגט פיל שלימות'דיגער. אנדערש וואלטן מיר געמוזט צוגעבן אז גאט פארשטייט אן אומענדליכע צאל זאכן וואס קענען ווערן באשאפן, אבער וואס ער וועט קיינמאל נישט קענען שאפן. ווייל ווען ער וואלט באשאפן אלעס וואס ער פארשטייט, וואלט ער, לויט זייער מיינונג, אויסגעשעפט זיין אלמאכט און זיך אליין געמאכט אומ'שלימות'דיג. כדי באשטעטיגן אז גאט איז שלימות'דיג, מוזן זיי דעריבער אין דער זעלבער צייט אננעמען אז ער קען נישט באווירקן אלעס וואס ליגט אין זיין מאכט. מען קען זיך שווער פארשטעלן עפעס מער אומזיניג אדער מער קעגן גאטס אלמאכט.

נאך אווארט וועגן דעם שכל און ווילן וואס מען שרייבט צו גאט. אויב שכל און ווילן געהערן צו גאטס אייביגער מהות, מוז מען מיט זיי מיינען עפעס אנדערש ווי דאס וואס מען מיינט געווענליך. שכל און ווילן וואס מאכן אויס גאטס מהות מוזן זיין אינגאנצן אנדערש פון אונזער שכל און אונזער ווילן. זיי קענען זיין די זעלבע נאר אין נאמען, פונקט ווי דער הימלישער שטערנבילד "הונט" און דער הונט וואס בילט זענען די זעלבע נאר אין נאמען.

איך וועל דאס אזוי באווייזן. אויב שכל געהערט צו דער געטליכער נאטור, קען ער נישט זיין ווי אונזער שכל, דאס הייסט שפעטער פון די זאכן וואס מען פארשטייט אדער אין דער זעלבער צייט מיט זיי. גאט איז דאך אלס סיבה פריער פון אלע זאכן (מסקנא 1 צו זאץ 16). פארקערט: די אמת'ע און פארמאלע מהות פון זאכן איז וואס זי איז ווייל זי עקזיסטירט אלס אידעע אין גאטס שכל.

דעריבער איז גאטס שכל, אין דער מאס ווי מען פארשטייט אים אלס דאס וואס מאכט אויס גאטס מהות, פאקטיש די סיבה פון זאכן, סיי פון זייער מהות און סיי פון זייער עקזיסטענץ. דאס האבן אויך אנערקענט די וואס האבן געזאגט אז גאטס שכל, ווילן און מאכט זענען איינס און דאס זעלבע. וויבאלד גאטס שכל איז די איינציגע סיבה סיי פון דער מהות און סיי פון דער עקזיסטענץ פון זאכן, מוז ער זיך אונטערשיידן פון זיי סיי אין מהות און סיי אין עקזיסטענץ. א סיבה אונטערשיידט זיך פון איר ווירקונג פונקט אין דעם וואס די ווירקונג באקומט פון איר.

למשל, א מענטש איז די סיבה פון אן אנדער מענטש'ס עקזיסטענץ, אבער נישט פון זיין מהות, ווייל די מהות איז אן אייביגער אמת. דעריבער קענען די צוויי מענטשן זיין אינגאנצן גלייך אין מהות, אבער זיי מוזן זיין באזונדער אין עקזיסטענץ. ווען איינעמס עקזיסטענץ הערט אויף, מוז נישט נויטווענדיג אויפהערן דעם אנדערנס. אבער אויב איינעמס מהות וואלט געקענט ווערן צעשטערט און מבטל, וואלט דעם אנדערנס מהות אויך געווארן מבטל.

דעריבער מוז עפעס וואס איז די סיבה סיי פון דער מהות און סיי פון דער עקזיסטענץ פון א ווירקונג זיך אונטערשיידן פון דער ווירקונג איןביידע. גאטס שכל איז די סיבה סיי פון דער מהות און סיי פון דער עקזיסטענץ פון אונזער שכל. אין דער מאס ווי מען נעמט אן אז גאטס שכל מאכט אויס די געטליכע מהות, אונטערשיידט ער זיך דעריבער פון אונזער שכל אין ביידע, און איז גלייך צו אים נאר אין נאמען, ווי מיר האבן געזאגט. דער זעלבער באוויז גייט אויך אן וועגן ווילן, ווי יעדער קען גרינג זען.

זאץ 18. גאט איז די אימאנענטע, אינעווייניגע סיבה פון אלע זאכן, נישט א סיבה וואס ווירקט פון דרויסן.

באוויז. אלעס וואס איז, איז אין גאט און מוז ווערן פארשטאנען דורך גאט (זאץ 15). דעריבער איז גאט די סיבה פון די זאכן וואס זענען אין אים (מסקנא 1 צו זאץ 16). דאס איז דער ערשטער פונקט. אויסער גאט קען נישט זיין קיין סובסטאנץ (זאץ 14), דאס הייסט קיין זאך וואס איז אין זיך אליין אויסער אים. דאס איז דער צווייטער פונקט. דעריבער איז גאט די אינעווייניגע סיבה פון אלע זאכן, נישט א סיבה וואס ווירקט פון דרויסן. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

רעדאקציע-באמערקונג. ביים סוף פונעם באוויז צו זאץ 18 פעלט אינעם דרוק פון 1923 דאסווארט "נישט" פאר דער אויסערליכער סיבה. דער זאץ אליין זאגט בפירוש "נישט קיין פאראיבערגייענדע אויסנווייניגסטע אורזאך". דער באוויז איז דא איבערגעגעבן געווארן אין איינקלאנג מיטן זאץ.

זאץ 19. גאט און אלע זיינע אטריבוטן זענען אייביג.

באוויז. גאט איז א סובסטאנץ (דעפיניציע 6) וואס עקזיסטירט נויטווענדיג (זאץ 11). דאס הייסט אז עקזיסטענץ געהערט צו זיין נאטור (זאץ 7), אדער גייט ארויס פון זיין דעפיניציע. דעריבער איז גאט אייביג (דעפיניציע 8). מיט גאטס אטריבוטן פארשטייען מיר דאס וואס דריקט אויס די מהות פון דער געטליכער סובסטאנץ (דעפיניציע 4), דאס הייסט דאס וואס געהערט צו דער סובסטאנץ. דאס דארף זיין איינגעשלאסן אין די אטריבוטן. אייביגקייט געהערט צו דער נאטור פון סובסטאנץ, ווי איך האב געוויזן לויט זאץ 7. דעריבער מוז אייביגקייט געהערן צו יעדן אטריבוט, און אלע אטריבוטן זענען אייביג. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. דער זאץ איז אויך קלאר פון דעם אופן וויאזוי איך האב באוויזן גאטס עקזיסטענץ אין זאץ 11. איך זאג נאכאמאל: דער באוויז ווייזט אז גאטס עקזיסטענץ, אזוי ווי זיין מהות, איז אן אייביגער אמת. איך האב אויך אויף אן אנדער אופן באוויזן גאטס אייביגקייט אין זאץ 19 פון מיינע "פרינציפן פון דער קארטעזיאנישער פילאזאפיע", און דארף עס דא נישט איבער'חזר'ן.

זאץ 20. גאטס עקזיסטענץ און זיין מהות זענען איינס און דאס זעלבע.

באוויז. גאט און אלע זיינע אטריבוטן זענען אייביג (זאץ 19). דאס הייסט אז יעדער אטריבוט דריקט אויס עקזיסטענץ (דעפיניציע 8). די זעלבע אטריבוטן וואס דערקלערן זיין אייביגע מהות דערקלערן אין דער זעלבער צייט זיין אייביגע עקזיסטענץ. מיט אנדערע ווערטער: דאס וואס מאכט אויס גאטס מהות מאכט אויך אויס זיין עקזיסטענץ. דעריבער זענעןביידע איינס און דאס זעלבע. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא 1. גאטס עקזיסטענץ, פונקט ווי זיין מהות, איז אן אייביגער אמת.

מסקנא 2. גאט און אלע זיינע אטריבוטן זענען אומטוישבאר. אויב זיי וואלטן זיך געקענט פארענדערן אין עקזיסטענץ, וואלטן זיי זיך אויך געקענט פארענדערן אין מהות, דאס הייסט פון אמת ווערן פאלש. דאס איז אומזיניג.

זאץ 21. אלעס וואס גייט ארויס פון דער אבסאלוטער נאטור פון א גאטס אטריבוט מוז שטענדיג עקזיסטירן און זיין אומענדליך. אדער מיט אנדערע ווערטער: דורך יענעם אטריבוט מוז עס זיין אייביג און אומענדליך.

באוויז. לאמיר אננעמען, אויב מעגליך, אז פון דער אבסאלוטער נאטור פון א געטליכן אטריבוט גייט ארויס עפעס ענדליך מיט א באגרעניצטער עקזיסטענץ אדער דויער. למשל, די אידעע פון גאט אויסגעדריקט אין דעם אטריבוט פון טראכטן. טראכטן, אין דער מאס ווי עס איז אן אטריבוט פון גאט, איז לויט זיין נאטור נויטווענדיג אומענדליך (זאץ 11). אבער אין דער מאס ווי עס שליסט איין די אידעע פון גאט נעמען מיר אן אז עס איז ענדליך. אלס ענדליך קען מען עס נאר פארשטיין אויב עס איז באגרעניצט דורך טראכטן (דעפיניציע 2).

אבער עס קען נישט זיין באגרעניצט דורך טראכטן אין דער מאס ווי יענס מאכט אויס די אידעע פון גאט, ווייל אין דער מאס נעמען מיר עס אן אלס ענדליך. עס מוז דעריבער זיין באגרעניצט דורך טראכטן וואס מאכט נישט אויס די אידעע פון גאט, אבער מוז דאך נויטווענדיג עקזיסטירן (זאץ 11).

מיר האבן דערמיט צוגעגעבן אז עס עקזיסטירט טראכטן וואס מאכט נישט אויס די אידעע פון גאט. דעריבער גייט די אידעע פון גאט נישט נויטוועדיג ארויס פון דער נאטור פון טראכטן אין דער מאס ווי עס איז אבסאלוט טראכטן. מיר האבן דאך אנגענומען טראכטן סיי מיט דער אידעע פון גאט און סיי אן איר. דאס איז קעגן אונזער הנחה. דעריבער, ווען די אידעע פון גאט אין דעם אטריבוט פון טראכטן, אדער סיי וועלכע אנדערע זאך אין סיי וועלכן אטריבוט פון גאט, גייט נויטוועדיג ארויס פון דער אבסאלוטער נאטור פון דעם אטריבוט, מוז זי זיין אומענדליך. מיר קענען נעמען סיי וועלכן ביישפיל, ווייל דער באוויז גייט אן אלגעמיין. דאס איז דער ערשטער פונקט.

אזא זאך קען אויך נישט האבן קיין באגרעניצטע דויער. אויב מען לייקנט דאס אפּ, זאל מען אננעמען אז עפעס וואס גייט נויטוועדיג ארויס פון דער נאטור פון א געוויסן אטריבוט עקזיסטירט אין יענעם אטריבוט פון גאט, למשל די אידעע פון גאט אין טראכטן, און אז אין א געוויסער צייט האט עס נישט עקזיסטירט אדער וועט עס נישט עקזיסטירן.

אבער טראכטן, אלס אטריבוט פון גאט, מוז נויטוועדיג און אומטוישבאר עקזיסטירן (זאץ 11 און מסקנא 2 צו זאץ 20). טראכטן וואלט דעריבער עקזיסטירט אן דער אידעע פון גאט אויסער די גרענעצן פון דער דויער פון דער אידעע, אויב מיר נעמען אן אז זי האט אמאל נישט עקזיסטירט אדער וועט אמאל נישט עקזיסטירן. דאס איז קעגן אונזער הנחה אז די אידעע פון גאט גייט נויטוועדיג ארויס פון דעם טראכטן.

דעריבער קען די אידעע פון גאט אויסגעדריקט אין טראכטן, אדער יעדע אנדערע זאך וואס גייט נויטוועדיג ארויס פון דער אבסאלוטער נאטור פון א געוויסן געטליכן אטריבוט, נישט האבן קיין באגרעניצטע דויער. דורך יענעם אטריבוט איז זי אייביג. דאס איז דער צווייטער פונקט. מען דארף געדענקען אז דער זעלבער באוויז גייט אן פאר יעדע זאך וואס גייט אין א גאטס אטריבוט נויטוועדיג ארויס פון גאטס אבסאלוטער נאטור.

זאץ 22. אלעס וואס גייט ארויס פון א גאטס אטריבוט, אין דער מאס ווי דער אטריבוט איז פארענדערט דורך א מודוס וואס עקזיסטירט נויטוועדיג און איז דורך אים אומענדליך, מוז אויך נויטוועדיג עקזיסטירן און זיין אומענדליך.

באוויז. דער באוויז איז ענליך צום באוויז פונעם פריערדיגן זאץ.

זאץ 23. יעדער מודוס וואס עקזיסטירט נויטוועדיג און איז אומענדליך מוז נויטוועדיג ארויסגיין אדער פון דער אבסאלוטער נאטור פון א געטליכן אטריבוט, אדער פון אן

אטריבוט וואס איז פארענדערט דורך א מודוס וואס עקזיסטירט נויטוועדיג און איז אומענדליך.

באוויז. א מודוס עקזיסטירט אין עפעס אנדערש, דורך וועלכן מען פארשטייט אים (דעפיניציע 5). דאס הייסט, ער עקזיסטירט נאר אין גאט און קען ווערן פארשטאנען נאר דורך גאט (זאץ 15). אויב מען פארשטייט א מודוס אלס נויטוועדיג עקזיסטירנדיג און אומענדליך, מוז מען אים נויטוועדיג ארויספירן און אויפכאפן דורך א גאטס אטריבוט אין דער מאס ווי דער אטריבוט דריקט אויס אומענדליכקייט און נויטוועדיגקייט פון עקזיסטענץ, אדער וואס איז דאס זעלבע, אייביגקייט (דעפיניציע 8). דאס הייסט, מען באטראכט דעם אטריבוט אבסאלוט.

א מודוס וואס עקזיסטירט נויטוועדיג און איז אומענדליך מוז דעריבער ארויסגיין פון דער אבסאלוטער נאטור פון א געטליכן אטריבוט, אדער דירעקט (זאץ 21), אדער דורך א ענדערונג וואס גייט ארויס פון דער אבסאלוטער נאטור פונעם אטריבוט. דאס הייסט, דורך א ענדערונג וואס עקזיסטירט נויטוועדיג און איז אומענדליך (זאץ 22).

זאץ 24. די מהות פון זאכן וואס ווערן ארויסגעברענגט דורך גאט שליסט נישט איין עקזיסטענץ.

באוויז. דער זאץ איז קלאר פון דעפיניציע 1. דאס וואס זיין נאטור, ווען מען באטראכט זי אין זיך אליין, שליסט איין עקזיסטענץ, איז די סיבה פון זיך אליין און עקזיסטירט מכח דער נויטוועדיגקייט פון זיין אייגענער נאטור.

מסקנא. גאט איז דעריבער נישט נאר די סיבה פארוואס זאכן קומען אין עקזיסטענץ, נאר אויך פארוואס זיי בלייבן אין עקזיסטענץ. אדער אין דער שפראך פון דער סקאלאַסטיק: גאט איז די סיבה פון דאס זיין פון זאכן. צי זאכן עקזיסטירן אדער נישט, געפינען מיר ביים באטראכטן זייער מהות אז זי שליסט נישט איין עקזיסטענץ אדער דויער. דעריבער קען די מהות נישט זיין די סיבה פון זייער עקזיסטענץ אדער דויער. גאט מוז זיין די סיבה, ווייל נאר צו זיין נאטור געהערט עקזיסטענץ (מסקנא 1 צו זאץ 14). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 25. גאט איז די ווירקנדע סיבה נישט נאר פון דער עקזיסטענץ פון זאכן, נאר אויך פון זייער מהות.

באוויז. אויב מען לייקנט דאס אפּ, איז גאט נישט די סיבה פון דער מהות פון זאכן. מען וואלט דעריבער געקענט פארשטיין זייער מהות אן גאט (אקסיאמע 4). דאס איז אבער אוממעגליך (זאץ 15). דעריבער איז גאט די סיבה פון דער מהות פון זאכן.

באמערקונג. דער זאץ גייט קלאר ארויס פון זאץ 16. יענער זאץ ווייזט אז פון דער געגעבענער געטליכער נאטור מוז מען ארויספירן סיי די מהות פון זאכן און סיי זייער עקזיסטענץ. בקיצור, מען מוז רופן גאט די סיבה פון אלע זאכן אין דעם זעלבן זין ווי מען רופט אים די סיבה פון זיך אליין. די פאלגנדע מסקנא וועט דאס נאך קלארער מאכן.

מסקנא. באזונדערע זאכן זענען נאר ענדערונגען פון גאטס אטריבוטן, אדער מודוסן דורך וועלכע די אטריבוטן ווערן אויסגעדריקט אויף א געוויסן, באשטימטן אופן. דער באווייז איז קלאר פון זאץ 15 און דעפיניציע 5. זאץ 26. א זאך וואס איז באשטימט צו ווירקן איז נויטוועדיג אזוי באשטימט געווארן דורך גאט. וואס גאט האט נישט באשטימט קען זיך נישט אליין באשטימען צו ווירקן.

באווייז. דאס וואס מאכט א זאך באשטימט צו ווירקן איז נויטוועדיג עפעס פאזיטיוו. דאס איז קלאר פון זיך אליין. גאט איז דעריבער מכח דער נויטוועדיגקייט פון זיין נאטור די ווירקנדע סיבה סיי פון דער מהות און סיי פון דער עקזיסטענץ פון דעם פאזיטיוון עפעס (זאצן 25 און 16). דאס איז דער ערשטער פונקט. דער צווייטער גייט ווייער קלאר ארויס פון אים. אויב עפעס וואס איז נישט באשטימט דורך גאט וואלט זיך געקענט אליין באשטימען, וואלט דער ערשטער טייל פונעם באווייז געווען פאלש. דאס איז אבער, ווי מיר האבן געוויזן, אוממעגליך.

זאץ 27. א זאך וואס גאט האט באשטימט צו ווירקן קען זיך נישט אליין מאכן אומבאשטימט.

באווייז. דער זאץ איז קלאר פון אקסיאמע 3.

זאץ 28. יעדע באזונדערע זאך, דאס הייסט יעדע זאך וואס איז ענדליך און האט א באשטימטע עקזיסטענץ, קען נישט עקזיסטירן אדער זיין באשטימט צו ווירקן נאר אויב אן אנדערע סיבה באשטימט זי צו עקזיסטירן און ווירקן. די סיבה איז אויך ענדליך און האט א באשטימטע עקזיסטענץ. די סיבה אליין קען אויך נישט עקזיסטירן אדער זיין באשטימט צו ווירקן נאר אויב אן אנדערע ענדליכע סיבה מיט א באשטימטער עקזיסטענץ באשטימט זי דערצו, און אזוי ווייטער ביז אומענדליכקייט.

באווייז. אלעס וואס איז באשטימט צו עקזיסטירן און ווירקן איז אזוי באשטימט געווארן דורך גאט (זאץ 26 און מסקנא צו זאץ 25). אבער א זאך וואס איז ענדליך און האט א באשטימטע עקזיסטענץ קען נישט ארויסגעברענגט ווערן דורך דער אבסאלוטער נאטור פון א געטליכן אטריבוט. אלעס וואס גייט ארויס פון דער אבסאלוטער נאטור פון א געטליכן אטריבוט איז דאך אומענדליך און אייביג (זאץ 21).

זי מוז דעריבער ארויסגיין פון גאט אדער פון א גאטס אטריבוט אין דער מאס ווי מען באטראכט אים אלס פארענדערט אויף א געוויסן אופן. אויסער סובסטאנצן און מודוסן איז דאך גארנישט פאראן (אקסיאמע 1 און דעפיניציעס 3 און 5), און מודוסן זענען נאר ענדערונגען פון גאטס אטריבוטן. פון גאט אדער פון א גאטס אטריבוט אין דער מאס ווי ער איז באשטימט דורך אן אייביגער און אומענדליכער ענדערונג קען אבער נישט ארויסגיין א זאך מיט א באשטימטער עקזיסטענץ (זאץ 22).

דעריבער מוז זי ארויסגיין פון, אדער זיין באשטימט צו עקזיסטירן און ווירקן דורך, גאט אדער א גאטס אטריבוט אין דער מאס ווי ער איז פארענדערט דורך אן ענדליכן מודוס מיט א באשטימטער עקזיסטענץ. דאס איז דער ערשטער פונקט. די סיבה אדער ענדערונג מוז, צוליב דעם זעלבן טעם, אליין זיין באשטימט דורך אן אנדערע סיבה וואס איז אויך

ענדליך און האט א באשטימטע עקזיסטענץ. יענע סיבה מוז אויך, צוליב דעם זעלבן טעם, זיין באשטימט דורך אן אנדערער, און אזוי ווייטער ביז אומענדליכקייט. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. געוויסע זאכן מוזן דירעקט ארויסגעברענגט ווערן דורך גאט: די וואס גייען נויטוועדיג ארויס פון זיין אבסאלוטער נאטור דורך די ערשטע אטריבוטן. יענע אטריבוטן קענען דאך נישט עקזיסטירן אדער ווערן פארשטאנען אן גאט. דערפון גייט ארויס:

1. גאט איז אבסאלוט די נאענטסטע סיבה פון די זאכן וואס ווערן דירעקט ארויסגעברענגט דורך אים. איך זאג "אבסאלוט", נישט "אין זיין אייגענעם מין", ווי מען זאגט געווענליך. גאטס ווירקונגען קענען נישט עקזיסטירן און נישט ווערן פארשטאנען אן זייער סיבה (זאץ 15 און מסקנא צו זאץ 24).

2. מען קען נישט ריכטיג רופן גאט די ווייטע סיבה פון באזונדערע זאכן, אחוץ כדי אונטערצושיידן זיי פון די זאכן וואס ער ברענגט ארויס דירעקט, אדער בעסער געזאגט פון די וואס גייען ארויס פון זיין אבסאלוטער נאטור. מיט א ווייטע סיבה פארשטייען מיר א סיבה וואס איז אויף קיין אופן נישט פארבונדן מיט דער ווירקונג. אבער אלע זאכן וואס זענען, זענען אין גאט און זענען אזוי אפהענגיג פון אים אז אן אים קענען זיי נישט עקזיסטירן און נישט ווערן פארשטאנען.

זאץ 29. אין דער נאטור איז גארנישט צופעליג. אלעס איז באשטימט דורך דער נויטוועדיגקייט פון דער געטליכער נאטור צו עקזיסטירן און ווירקן אויף א געוויסן אופן.

באוויז. אלעס וואס איז, איז אין גאט (זאץ 15). מען קען אבער נישט רופן גאט א צופעליגע זאך, ווייל ער עקזיסטירט נויטוועדיג, נישט צופעליג (זאץ 11). די מודוסן פון דער געטליכער נאטור גייען אויך ארויס פון איר נויטוועדיג, נישט צופעליג (זאץ 16), סיי ווען מען באטראכט די געטליכע נאטור אבסאלוט און סיי ווען מען באטראכט זי אלס באשטימט צו ווירקן אויף א געוויסן אופן (זאץ 28).

גאט איז נישט נאר די סיבה פון די מודוסן אין דער מאס ווי זיי עקזיסטירן סתם (מסקנא צו זאץ 24), נאר אויך אין דער מאס ווי זיי זענען באשטימט צו ווירקן אויף א געוויסן אופן (זאץ 26). אויב זיי זענען נישט באשטימט דורך גאט, איז נישט צופעליג נאר אוממעגליך אז זיי זאלן זיך אליין באשטימען (זאץ 26). און אויב זיי זענען יא באשטימט דורך גאט, איז נישט צופעליג נאר אוממעגליך אז זיי זאלן זיך אליין מאכן אומבאשטימט (זאץ 27). אלעס איז דעריבער באשטימט דורך דער נויטוועדיגקייט פון דער געטליכער נאטור נישט נאר צו עקזיסטירן, נאר צו עקזיסטירן און ווירקן אויף א געוויסן אופן. גארנישט איז צופעליג. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. איידער איך גיי ווייטער, וועל איך אויפקלערן, אדער בעסער געזאגט דערמאנען, וואס מיר דארפן פארשטיין מיט "ווירקנדע נאטור" (נאטורא נאטוראַנס) און "געווירקטע נאטור" (נאטורא נאטוראטא).

פון וואס מיר האבן שוין געזאגט איז, ווי איך גלייב, גענוג קלאר אז מיט ווירקנדע נאטור פארשטייען מיר דאס וואס איז אין זיך און ווערט פארשטאנען דורך זיך, אדער די אטריבוטן פון סובסטאנץ וואס דריקן אויס אן אייביגע און אומענדליכע מהות. מיט אנדערע ווערטער, גאט אין דער מאס ווי מען באטראכט אים אלס א פרייע סיבה (מסקנא 1 צו זאץ 14 און מסקנא 2 צו זאץ 17).

מיט געווירקטע נאטור פארשטיי איך אלעס וואס גייט ארויס פון דער נויטווענדיגקייט פון דער געטליכער נאטור אדער פון יעדן געטליכן אטריבוט. דאס הייסט אלע מודוסן פון גאטס אטריבוטן אין דער מאס ווי מען באטראכט זיי אלס זאכן וואס זענען אין גאט און קענען נישט עקזיסטירן אדער ווערן פארשטאנען אן גאט.

זאץ 30. דער פאקטישער שכל, סיי ענדליך און סיי אומענדליך, מוז אויפכאפן גאטס אטריבוטן און גאטס ענדערונגען, און גארנישט אנדערש.

באווייז. אן אמת'ע אידעע מוז שטימען מיט איר געגנשטאנד (אקסיאמע 6). מיט אנדערע ווערטער, וואס איז איינגעשלאסן אלס אידעע אינעם שכל מוז נויטווענדיג זיין פאראן אין דער נאטור. אין דער נאטור איז אבער נישט פאראן קיין סובסטאנץ אחוץ גאט (מסקנא 1 צו זאץ 14), און קיין ענדערונגען אחוץ די וואס זענען אין גאט און קענען נישט זיין אדער ווערן פארשטאנען אן גאט (זאץ 15). דעריבער מוז דער פאקטישער שכל, ענדליך אדער אומענדליך, אויפכאפן גאטס אטריבוטן און גאטס ענדערונגען, און גארנישט אנדערש. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 31. דער פאקטישער שכל, צי ענדליך אדער אומענדליך, און אזוי אויך ווילן, באגער, ליבע און אזוי ווייטער, מוזן געהערן צו דער געווירקטער נאטור, נישט צו דער ווירקנדער נאטור.

באווייז. מיט שכל פארשטייען מיר נישט דאס אבסאלוטע טראכטן, נאר א געוויסן מודוס פון טראכטן, וואס אונטערשיידט זיך פון אנדערע מודוסן ווי ליבע, באגער און אזוי ווייטער. דעריבער מוז מען אים פארשטיין דורך דאס אבסאלוטע טראכטן (דעפיניציע 5). מען מוז אים פארשטיין דורך א גאטס אטריבוט וואס דריקט אויס די אייביגע און אומענדליכע מהות פון טראכטן, אזוי אז אן יענעם אטריבוט זאל ער נישט קענען זיין אדער ווערן פארשטאנען (זאץ 15 און דעפיניציע 6). דעריבער מוז ער געהערן צו דער געווירקטער נאטור, נישט צו דער ווירקנדער, פונקט ווי אלע אנדערע מודוסן פון טראכטן. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. איך רעד דא וועגן דעם פאקטישן שכל, נישט ווייל איך גיב צו אז עס איז פאראן א שכל וואס איז נאר מעגליך, נאר כדי אויסצומיידן יעדן מיספארשטענדעניש. דעריבער וויל איך רעדן וועגן עפעס וואס מיר פארשטייען אינגאנצן קלאר: דעם אקט פון פארשטיין אליין. קיין זאך קענען מיר נישט פארשטיין קלארער. מיר קענען דאך גארנישט פארשטיין אן דערמיט געפירט ווערן צו א פולשטענדיגער ידיעה פונעם פארשטיין אליין.

זאץ 32. דער ווילן קען נישט הייסן א פרייע סיבה, נאר א נויטווענדיגע סיבה.

באוויז. ווילן איז, אזוי ווי שכל, נאר א באזונדערער מודוס פון טראכטן. דעריבער קען קיין ווילן נישט עקזיסטירן אדער ווערן באשטימט צו ווירקן אן אן אנדערע סיבה וואס באשטימט אים דערצו (זאץ 28). די סיבה ווערט אליין באשטימט דורך אן אנדערע סיבה, און אזוי ווייטער ביז אומענדליכקייט.

אפילו ווען מיר נעמען אן אז ווילן איז אומענדליך, מוז גאט אים באשטימען צו עקזיסטירן און ווירקן, נישט אין דער מאס ווי גאט איז אן אבסאלוט אומענדליכע סובסטאנץ, נאר אין דער מאס ווי ער האט אן אטריבוט וואס דריקט אויס די אומענדליכע און אייביגע מהות פון טראכטן (זאץ 23). צי מען פארשטייט ווילן אלס ענדליך אדער אומענדליך, דארף ער דעריבער א סיבה וואס זאל אים באשטימען צו עקזיסטירן און ווירקן. דעריבער קען ער נישט זיין א פרייע סיבה, נאר א נויטווענדיגע אדער געצוואונגענע סיבה (דעפיניציע 7). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא 1. גאט האנדלט נישט לויט א פרייהייט פון ווילן. מסקנא 2. ווילן און שכל שטייען צו גאטס נאטור אין דער זעלבער שייכות ווי באוועגונג, רו און בכלל אלע נאטירליכע זאכן וואס מוזן זיין באשטימט דורך גאט צו עקזיסטירן און ווירקן אויף א געוויסן אופן (זאץ 29). ווילן דארף, אזוי ווי אלעס אנדערש, א סיבה וואס זאל באשטימען זיין עקזיסטענץ און טעטיגקייט אויף א געוויסן אופן.

אפילו ווען מען גיט צו אז פון ווילן און שכל קענען ארויסקומען אן אומענדליכע צאל רעזולטאטן, קען מען דערפון נישט זאגן אז גאט האנדלט לויט א פרייען ווילן. פונקט אזוי בארעכטיגן די אומענדליכע רעזולטאטן פון באוועגונג און רו אונז נישט צו זאגן אז באוועגונג און רו האנדלען לויט א פרייען ווילן. ווילן געהערט דעריבער נישט מער צו גאטס נאטור ווי אנדערע זאכן אין דער נאטור. ער שטייט צו איר אין דער זעלבער שייכות ווי באוועגונג, רו און ענליכע זאכן, וואס גייען ארויס פון דער נויטווענדיגקייט פון דער געטליכער נאטור און ווערן דורך איר באשטימט צו עקזיסטירן און ווירקן אויף א געוויסן אופן.

זאץ 33. זאכן וואלטן נישט געקענט ווערן ארויסגעברענגט דורך גאט אויף אן אנדער אופן אדער אין אן אנדער סדר ווי זיי זענען פאקטיש ארויסגעברענגט געווארן.

באוויז. אלע זאכן גייען נויטווענדיג ארויס פון גאטס נאטור (זאץ 16) און ווערן דורך זיין נאטור באשטימט צו עקזיסטירן און ווירקן אויף א געוויסן אופן (זאץ 29). אויב זיי וואלטן געקענט האבן אן אנדערע נאטור אדער געווען באשטימט צו ווירקן אנדערש, אזוי אז דער סדר פון דער נאטור וואלט געקענט זיין אנדערש, וואלט גאטס נאטור אויך געקענט זיין אנדערש ווי זי איז יעצט. יענע אנדערע נאטור וואלט אויך נויטווענדיג עקזיסטירט (זאץ 11). דאן וואלטן געקענט זיין צוויי אדער מער געטער, וואס איז אוממעגליך (מסקנא 1 צו זאץ 14). דעריבער וואלטן זאכן נישט געקענט ווערן ארויסגעברענגט דורך גאט אויף אן אנדער אופן אדער אין אן אנדער סדר. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג 1. איך האב דערמיט באוויזן קלאר ווי די זון אז עס איז נישט דא קיין סיבה צו רופן זאכן צופעליג. איך וועל דעריבער בקיצור אויפקלערן וואס מיר זאלן פארשטיין מיט דעםווארט "צופעליג". ערשט וועל איך אבער אויפקלערן די ווערטער "נויטווענדיג" און "אוממעגליך".

מען רופט א זאך נויטווענדיג אדער צוליב איר מהות אדער צוליב איר סיבה. איר עקזיסטענץ גייט נויטווענדיג ארויס אדער פון איר מהות און דעפיניציע אדער פון א געגעבענער ווירקנדער סיבה. צוליב די זעלבע טעמים רופט מען א זאך אוממעגליך: אדער איר מהות און דעפיניציע שליסט איין א סתירה, אדער עס איז נישט דא קיין אויסערליכע סיבה וואס איז באשטימט ארויסצוברענגען אזא ווירקונג. מען קען אבער אויף קיין אופן נישט רופן א זאך צופעליג, אחוץ אין שייכות צו דער אומפולשטענדיגקייט פון אונזער וויסן.

ווען מיר ווייסן נישט צי די מהות פון א זאך שליסט איין א סתירה, אדער ווען מיר ווייסן אז זי שליסט נישט איין א סתירה אבער זענען נאך אין ספק וועגן איר עקזיסטענץ ווייל מיר ווייסן נישט דעם סדר פון די סיבות, קען אזא זאך אונז נישט אויסזען נויטווענדיג אדער אוממעגליך. דעריבער רופן מיר זי צופעליג אדער מעגליך.

באמערקונג 2. פון וואס מיר האבן געזאגט איז קלאר אז גאט האט ארויסגעברענגט די זאכן אין דער העכסטער שלימות, ווייל זיי זענען נויטווענדיג ארויסגעגאנגען פון זיין העכסט שלימות'דיגער נאטור. דאס ווייזט נישט קיין אום'שלימות אין גאט. פארקערט, זיין שלימות צווינגט אונז אזוי צו זאגן. דער פארקערטער אויספיר וואלט געוויזן אז גאט איז נישט העכסט שלימות'דיג. ווי איך האב שוין באוויזן, אויב זאכן וואלטן ארויסגעברענגט געווארן אנדערש, וואלטן מיר געמוזט צושרייבן צו גאט אן אנדערע נאטור ווי די וואס מיר געבן אים ווען מיר באטראכטן אים אלס אן אבסאלוט שלימות'דיג זיין.

איך צווייפל נישט אז פילע וועלן אויסלאכן דעם געדאנק אלס אומזיניג און וועלן נישט ארייננטראכטן דעריין, נאר ווייל זיי זענען געוואוינט צו געבן גאט אן אנדערע פרייהייט ווי די וואס מיר האבן אנגענומען (דעפיניציע 7). בקיצור, זיי געבן אים אן אבסאלוט פרייען ווילן. אבער איך בין אויך איבערצייגט אז ווען זיי וועלן ריכטיג ארייננטראכטן אין דער גאנצער ריי פון אונזערע באווייזן, וועלן זיי אינגאנצן אפווייזן אזא פרייהייט, נישט נאר אלס נאריש, נאר אויך אלס א שטער פאר אונזער וויסן.

איך דארף נישט איבער'חזר'ן וואס איך האב געזאגט אין דער באמערקונג צו זאץ 17. אבער צוליב מיינע קעגנער וויל איך נאך ווייזן אז אפילו ווען מען נעמט אן אז ווילן געהערט צו גאטס מהות, גייט פון זיין שלימות ארויס אז ער וואלט נישט געקענט שאפן זאכן אויף אן אנדער אופן אדער אין אן אנדער סדר ווי ער האט זיי באשאפן.

דאס קען מען גרינג באווייזן אויב מיר באטראכטן ערשט וואס אונזערע קעגנער גיבן צו: אז יעדער זאך'ס זיין וואס זי איז איז אינגאנצן אפהענגיג פון גאטס באשלוס און ווילן. אנדערש וואלט גאט נישט געווען די סיבה פון אלע זאכן. זיי גיבן אויך צו אז גאט האט

פון אייביג אן אליין געמאכט אלע זיינע באשלוסן. אנדערש וואלט מען אים געקענט באשולדיגן אין אומ'שלימות און אומבאשטענדיגקייט. אין אייביגקייט איז אבער נישט פאראן "ווען", "פריער" אדער "שפעטער".

פון גאטס שלימות אליין גייט דעריבער ארויס אז גאט קען קיינמאל נישט אנדערש באשליסן און האט קיינמאל נישט געקענט אנדערש באשליסן. גאט האט נישט עקזיסטירט פאר זיינע באשלוסן און וואלט נישט עקזיסטירט אן זיי. אבער זיי זאגן: אפילו ווען מיר נעמען אן אז גאט האט געמאכט אן אנדערע נאטור, אדער האט פון אייביג אן אנדערש באשלאסן וועגן דער נאטור און איר סדר, קען מען דערפון נישט אויספירן קיין אומ'שלימות אין גאט.

די וואס זאגן דאס מוזן אבער צוגעבן אז גאט קען טוישן זיינע באשלוסן. אויב גאט וואלט אנדערש באשלאסן וועגן דער נאטור און איר סדר, דאס הייסט אנדערש געוואלט און פארגענומען, וואלט ער נויטווענדיג געהאט אן אנדער שכל און אן אנדער ווילן ווי ער האט יעצט. אויב מען מעג צושרייבן צו גאט אן אנדער שכל און ווילן אן קיין ענדערונג אין זיין מהות און שלימות, וואס וואלט אים אפגעהאלטן פון טוישן זיינע באשלוסן וועגן די באשאפענע זאכן און דאך בלייבן שלימות'דיג? אין שייכות צו זיין מהות און שלימות איז דאך אלעס די זעלבע, וויאזוי מען זאל נאר פארשטיין זיין שכל און ווילן אין שייכות צו די באשאפענע זאכן און זייער סדר.

אלע פילאזאפן וואס איך האב געליינט גיבן אויך צו אז גאטס שכל איז נישט נאר מעגליך, נאר אינגאנצן פאקטיש. זיי גיבן אויך צו אז גאטס שכל און ווילן אונטערשיידן זיך נישט פון זיין מהות. דעריבער, אויב גאט וואלט פאקטיש געהאט אן אנדער שכל און ווילן, וואלט זיין מהות אויך געווען אנדערש. אזוי ווי איך האב שוין אויסגעפירט: ווען זאכן וואלטן ארויסגעברענגט געווארן דורך גאט אנדערש ווי זיי זענען יעצט, וואלט גאטס שכל און ווילן, דאס הייסט זיין מהות, נויטווענדיג געווען אנדערש. דאס איז אוממעגליך.

וויבאלד גאט וואלט נישט געקענט ארויסברענגען די זאכן אויף קיין אנדער וועג אדער אין קיין אנדער סדר, און וויבאלד דער אמת דערפון גייט ארויס פון גאטס העכסטער שלימות, קען אונז קיין געזונטער שכל נישט מאכן גלייבן אז גאט האט נישט געוואלט שאפן אלע זאכן וואס זענען געווען אין זיין שכל, און שאפן זיי מיט דער זעלבער שלימות ווי ער האט זיי פארשטאנען.

אבער מען וועט זאגן: אין זאכן אליין איז נישט פאראן קיין שלימות אדער אומ'שלימות. דאס צוליב וואס מען רופט זיי שלימות'דיג אדער אומ'שלימות'דיג, גוט אדער שלעכט, איז נאר אפהענגיג פון גאטס ווילן. אויב גאט וואלט געוואלט, וואלט ער דעריבער געקענט מאכן אז דאס וואס איז יעצט שלימות זאל ווערן די גרעסטע אומ'שלימות. אבער וואס זאגט מען דערמיט, אויב נישט אז גאט, וואס פארשטייט נויטווענדיג וואס ער וויל, זאל דורך זיין אייגענעם ווילן קענען מאכן אז ער זאל פארשטיין זאכן אנדערש ווי ער פארשטייט זיי? דאס איז, ווי מיר האבן יעצט באוויזן, העכסט אומזיניג.

איך קען דעריבער צוריקקערן דעם זעלבן באוויז קעגן די וואס נוצן אים: אלעס איז אפהענגיג פון גאטס מאכט. כדי זאכן זאלן זיין אנדערש, וואלט גאטס ווילן נויטווענדיג געדארפט זיין אנדערש. אבער גאטס ווילן קען נישט זיין אנדערש, צוליב גאטס שלימות, ווי מיר האבן קלאר געוויזן. דעריבער קענען די זאכן אויך נישט זיין אנדערש.

איך גיב צו אז די טעאריע וואס ווארפט אונטער אלע זאכן צום ווילן פון א ניטראלער געטליכקייט און מאכט אלעס אפהענגיג פון זיין באשלוס איז נישט אזוי ווייט פונעם אמת ווי די טעאריע וואס נעמט אן אז גאט צילט אין אלעס וואס ער טוט צום גוטן. די צווייטע טעאריע שטעלט אויף עפעס אויסער גאט וואס איז נישט אפהענגיג פון אים, און אויף וואס גאט קוקט אלס א מוסטער ביים האנדלען, אדער צו וואס ער שטרעבט אלס א באשטימטן ציל. דאס הייסט למעשה אונטערווארפן גאט צום גורל. מען קען נישט זאגן עפעס מער אומזיניג וועגן גאט, וואס מיר האבן באוויזן איז די ערשטע און איינציגע פרייע סיבה פון דער מהות און עקזיסטענץ פון אלע זאכן. איך דארף דעריבער נישט פארלירן מער צייט אויף אפענטפערן אזעלכע ווילדע טעאריעס.

זאץ 34. גאטס מאכט איז דאס זעלבע ווי זיין מהות.

באוויז. נאר פון דער נויטווענדיגקייט פון גאטס מהות גייט ארויס אז גאט איז די סיבה פון זיך אליין (זאץ 11) און פון אלע זאכן (זאץ 16 און זיינע מסקנות). דעריבער איז גאטס מאכט, דורך וועלכער ער און אלע זאכן עקזיסטירן און ווירקן, דאס זעלבע ווי זיין מהות. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 35. אלעס וואס מיר פארשטייען אלס אין גאטס מאכט עקזיסטירט נויטווענדיג.

באוויז. אלעס וואס איז אין גאטס מאכט מוז, לויט זאץ 34, זיין אזוי איינגעשלאסן אין זיין מהות אז עס גייט נויטווענדיג ארויס פון איר. דעריבער עקזיסטירט עס נויטווענדיג. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 36. עס איז נישט פאראן קיין זאך פון וועלכער נאטור עס זאל נישט ארויסגיין עפעס א ווירקונג.

באוויז. אלעס וואס עקזיסטירט דריקט אויס גאטס נאטור אדער מהות אויף א געוויסן, באשטימטן אופן (מסקנא צו זאץ 25). דאס הייסט, אלעס וואס עקזיסטירט דריקט אויף א געוויסן, באשטימטן אופן אויס גאטס מאכט, וואס איז די סיבה פון אלע זאכן (זאץ 34). דעריבער מוז פון אים נויטווענדיג ארויסגיין עפעס א ווירקונג (זאץ 16). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

צוגאב

אין די זאצן האב איך דערקלערט גאטס נאטור און אייגנשאפטן. איך האב געוויזן אז ער עקזיסטירט נויטווענדיג, אז ער איז איינציג, אז ער עקזיסטירט און האנדלט מכח דער נויטווענדיגקייט פון זיין אייגענער נאטור, אז ער איז די פרייע סיבה פון אלע זאכן און אין וועלכן זין ער איז דאס, אז אלעס איז אין גאט און אזוי אפהענגיג פון אים אז אן אים קען

קיין זאך נישט זיין אדער ווערן פארשטאנען. צום סוף האב איך געוויזן אז גאט האט פאראויסבאשטימט אלע זאכן, נישט דורך א פרייען ווילן אדער אן אבסאלוטן באשלוס, נאר דורך זיין אייגענער נאטור אדער אומענדליכער מאכט.

אומעטום וואו עס איז געווען א געלעגנהייט האב איך פרובירט אוועקצונעמען די פאראורטיילן וואס וואלטן געקענט שטערן דאס אויפכאפן פון די באווייזן. אבער עס זענען נאך פארבליבן נישט ווייניג מיספארשטענדענישן וואס קענען שטארק שטערן דאס אויפכאפן פונעם צוזאמענהאנג פון זאכן אזוי ווי איך האב אים דערקלערט. איך האב דעריבער געהאלטן אז עס לוינט זיי צו ברענגען צום משפט פון דעם שכל.

אלע פאראורטיילן וואס איך וויל דא באהאנדלען קומען פון דעם פארשפרייטן געדאנק אז אלע זאכן אין דער נאטור האנדלען ווי מענטשן, מיט א צוועק אין זינען. מען נעמט אויך אן פאר זיכער אז גאט אליין פירט אלע זאכן צו א באשטימטן ציל. מען זאגט דאך אז גאט האט אלעס געמאכט צוליב דעם מענטש, און דעם מענטש כדי ער זאל אים דינען.

איך וועל דעריבער ערשט באטראכטן פארוואס דער געדאנק האט באקומען אן אלגעמיינעם צוטרוי און פארוואס אלע מענטשן זענען פון נאטור גענייגט אים אנצונעמען. דערנאך וועל איך ווייזן פארוואס דער געדאנק איז אומריכטיג. צום סוף וועל איך ווייזן וויאזוי דערפון זענען געקומען די פאראורטיילן וועגן גוט און שלעכט, רעכט און אומרעכט, לויב און קריטיק, ארדענונג און אומארדענונג, שיינקייט און מיאוסקייט און אזוי ווייטער.

דאס איז נישט דער פלאץ ארויסצופירן די מיספארשטענדענישן פון דער נאטור פונעם מענטשליכן גייסט. דא איז גענוג אנצונעמען א יסוד וואס יעדער מוז צוגעבן: אלע מענטשן ווערן געבוירן אן וויסן די סיבות פון זאכן. יעדער האט א שטרעבן צו זוכן וואס איז נוצליך פאר אים, און יעדער איז באוואוסטזיניג פון דעם שטרעבן.

דערפון גייט ערשטנס ארויס אז מענטשן האלטן זיך פאר פריי, ווייל זיי זענען באוואוסטזיניג פון זייער ווילן און שטרעבן. אבער אין זייער אומוויסנהייט טראכטן זיי אפילו נישט וועגן די סיבות וואס מאכן זיי וועלן און שטרעבן אזוי. צווייטנס גייט דערפון ארויס אז מענטשן טוען אלעס צוליב א צוועק: צוליב דעם נוץ וואס זיי באגערן. דעריבער זוכן זיי נאר צו וויסן די צוועק-סיבות פון געשעהענישן. ווען זיי ווייסן די סיבות זענען זיי שוין צופרידן, ווייל זיי האבן שוין נישט קיין סיבה צו צווייפלען.

ווען זיי קענען נישט דערוויסן די סיבות פון אנדערע קוועלער, בלייבט זיי נאר זיך צו ווענדן צו זיך אליין און נאכצוטראכטן וועלכער צוועק וואלט זיי פערזענליך באוועגט צו מאכן אזא געשעהעניש. אזוי משפט'ן זיי נויטווענדיג אנדערע נאטורן לויט זייער אייגענער נאטור. זיי געפינען אין זיך און אויסער זיך פארשידענע מיטלען וואס העלפן זיי שטארק ביים זוכן נוץ: אויגן צו זען, ציין צו קייען, פלאנצן און חיות צו עסן, די זון צו לייכטן, טייכן און דעם ים צו האדעווען פיש און אזוי ווייטער. דעריבער האלטן זיי אז אלעס אין דער נאטור איז נאר א מיטל פאר זייער באקוועמליכקייט. זיי ווייסן אז זיי האבן די מיטלען געפונען, נישט אליין געמאכט. דעריבער מיינען זיי אז אנדערע זיינען האבן צוגעגרייט די מיטלען פאר זייער נוץ.

ווען זיי באטראכטן זאכן אלס מיטלען, קענען זיי נישט גלייבן אז די זאכן האבן זיך אליין געמאכט. זיי משפט'ן לויט די מיטלען וואס זיי אליין זענען געוואוינט צוצוגרייטן. דעריבער מוזן זיי גלייבן אין א הערשער אדער הערשערס פון דער וועלט, מיט א מענטשליכער פרייהייט, וואס האבן אלעס איינגעאָרדנט און צוגעפּאסט פאר דעם מענטשנס נוץ. ווייל זיי ווייסן גארנישט וועגן דער נאטור פון אזעלכע הערשערס, מוזן זיי זי שאצן לויט זייער אייגענער נאטור.

דעריבער נעמען זיי אן אז די געטער האבן אלעס באשטימט פאר דעם מענטשנס נוץ כדי צוצובינדן אים צו זיך און כדי ער זאל זיי דינען מיטן גרעסטן כבוד. דערפון קומט אז יעדער האט אויסגעטראכט, לויט זיינע אייגענע פעהיגקייטן, אן אנדער וועג צו דינען גאט, כדי גאט זאל אים האבן ליב מער ווי די אנדערע און זאל פירן די גאנצע נאטור צו באפרידיגן זיין בלינדע גייציגקייט און אומזאטבארן באגער.

אזוי איז דער פאראורטייל געווארן א גלייבעכץ און האט איינגעווארצלט זיך טיף אינעם מענטשליכן גייסט. יעדער האט מיט דער גרעסטער אנשטרענגונג געזוכט צו דערקענען און דערקלערן די צוועק-סיבות פון זאכן. אבער בשעת זיי האבן פרובירט צו ווייזן אז די נאטור טוט גארנישט אומזיסט, דאס הייסט גארנישט וואס דינט נישט דעם מענטשנס נוץ, האבן זיי, ווי עס זעט אויס, נאר געוויזן אז די נאטור און די געטער זענען פונקט אזוי אן שכל ווי מענטשן.

לאמיר זען וואו דאס פירט צום סוף. צווישן די פילע נוצליכע זאכן אין דער נאטור האבן זיי אויך געמוזט געפינען נישט ווייניג שעדליכע זאכן: שטורעמס, ערדציטערנישן, קראנקהייטן און אזוי ווייטער. זיי האבן דערקלערט אז דאס קומט ווייל די געטער זענען ברוגז אויף מענטשן צוליב זייערע שלעכטע מעשים אדער צוליב פעלערן אין דער עבודה. אבער די דערפארונג האט טאג נאך טאג און מיט אן אומענדליכע צאל ביישפילן געוויזן אז גוט און שלעכט פאלט גלייך אויפן גלויביגן און דעם אומגלויביגן.

דאך האבן זיי נישט אויפגעגעבן זייערע טיף איינגעווארצלטע פאראורטיילן. עס איז געווען פיל גרינגער צו לייגן די סתירות צו די אנדערע אומבאקאנטע זאכן וואס זייער נוץ פארשטייען זיי נישט, און אזוי אנהאלטן זייער איינגעבוירענעם צושטאנד פון אומוויסנהייט, ווי צו צעשטערן דעם גאנצן געוועב פון זייערע באווייזן און אנהייבן פון דאס ניי. דעריבער האבן זיי אנגענומען אלס אקסיאמע אז גאטס משפטים זענען פיל העכער פון דעם מענטשליכן פארשטאנד.

אזא לערע וואלט אייביג פארבארגן דעם אמת פון דער מענטשהייט, ווען די מאטעמאטיק וואלט נישט געוויזן אן אנדער מאס פארן אמת. מאטעמאטיק באהאנדלט די מהות און אייגנשאפטן פון געשטאלטן, נישט זייערע צוועק-סיבות. אויסער מאטעמאטיק זענען אויך געווען אנדערע סיבות, וואס איך דארף נישט דא אויסרעכענען, וואס האבן געצויגן מענטשן אויפמערקזאם צו די פאראורטיילן און געפירט צו דער אמת'ער ידיעה פון זאכן. דערמיט האב איך גענוג דערקלערט דעם ערשטן פונקט.

איך דארף נישט לאנג אויספירן אז די נאטור האט נישט קיין פאראויסבאשטימטן צוועק און אז צוועק-סיבות זענען נאר מענטשליכע איינבילדונגען. דאס איז שוין גענוג קלאר פון די סיבות און יסודות פון די פאראורטיילן, און אזוי אויך פון זאץ 16, דער מסקנא צו זאץ 32 און אלע זאצן וואו איך האב געוויזן אז אלעס אין דער נאטור גייט אן מיט א געוויסער אייביגער נויטווענדיגקייט און מיט דער העכסטער שלימות.

אבער איך וועל נאך געבן עטליכע באמערקונגען צו אפווייזן די לערע. זי באטראכט די סיבה אלס ווירקונג און די ווירקונג אלס סיבה. זי מאכט דאס וואס איז פון נאטור פריער צום לעצטן, און דאס וואס איז העכסט און שלימות'דיג צום אומ'שלימות'דיגסטן. איך לאז די פראגעס פון סיבה און פריערדיגקייט אין א זייט, ווייל זיי זענען קלאר פון זיך אליין. פון זאצן 21, 22 און 23 איז אבער קלאר אז די ווירקונג וואס גאט ברענגט ארויס דירעקט איז די שלימות'דיגסטע, און וואס מער פארמיטלנדע סיבות א ווירקונג דארף כדי ארויסגעברענגט ווערן, אלץ וויינציגער שלימות האט זי. אויב גאט האט אבער די זאכן וואס קומען דירעקט פון אים געמאכט כדי צו דערגרייכן זיין ציל, מוזן די שפעטערדיגע זאכן, צוליב וועלכע די ערשטע זענען געמאכט געווארן, זיין די בעסטע פון אלע.

די לערע נעמט אויך אוועק גאטס שלימות. אויב גאט האנדלט צוליב א צוועק, באגערט ער נויטווענדיג עפעס וואס פעלט אים. כאטש די טעאלאגן און מעטאפיזיקער אונטערשיידן צווישן א צוועק פון באדערפעניש און א צוועק פון זיך גלייכן צום מוסטער, גיבן זיי דאך צו אז גאט האט אלעס געמאכט צוליב זיך אליין, נישט צוליב די באשאפענע זאכן. פאר דער באשאפונג קענען זיי נישט אנווייזן קיין זאך אויסער גאט אליין צוליב וועלכער ער זאל האבן געהאנדלט. דעריבער מוזן זיי צוגעבן אז גאט האט געפעלט דאס וואס ער האט געמאכט מיטלען צו דערגרייכן, און אז ער האט עס באגערט.

מיר דארפן אויך נישט פארגעסן אז די אנהענגער פון דער לערע, וואס ווילן זייער שטארק ווייזן זייער שארפן פארשטאנד אינעם אויפזוכן פון צוועקן אין זאכן, האבן געמאכט א נייעם וועג פון באווייזן. נישט א צוריקפירונג צום אוממעגליכן, נאר א צוריקפירונג צו דער אומוויסנהייט. דאס ווייזט אז זיי האבן נישט קיין אנדער מיטל צו באווייזן זייער לערע.

למשל, א שטיין איז געפאלן פון א דאך אויף א מענטשנס קאפ און האט אים גע'הרג'עט. זיי "באווייזן" אז דער שטיין איז געפאלן כדי צו הרג'ענען דעם מענטש. אויב דער שטיין וואלט נישט געפאלן לויט גאטס ווילן צוליב דעם צוועק, ווי וואלטן אזויפיל אומשטענדן, און אפט זענען פאראן זייער פילע מיטווירקנדע אומשטענדן, געקענט זיך צוזאמענטרעפן צופעליג?

מען ענטפערט אפשר אז דער ווינט האט געבלאזן און דער מענטש איז דארט פארבייגעגאנגען. דאן פרעגן זיי נאכאמאל: פארוואס האט דער ווינט געבלאזן, און פארוואס איז דער מענטש פונקט דעמאלט דארט געגאנגען? מען ענטפערט אז דער ים איז א טאג פריער, נאך שטילן וועטער, געווארן שטורמיש, און אז א פריינט האט דעם מענטש איינגעלאדן. זיי פרעגן ווייטער, ווייל דאס פרעגן האט נישט קיין גרענעץ: פארוואס איז דער ים געווען שטורמיש, און פארוואס האט מען דעם מענטש פונקט

דעמאלט איינגעלאדן? אזוי גייען זיי מיט די פראגעס פון סיבה צו סיבה ביז מען מוז זיך צום סוף באהאלטן אין גאטס ווילן, דאס הייסט אין דעם הייליגן מקום פון אומוויסנהייט.

אזוי אויך שטוינען זיי ווען זיי באטראכטן דעם מענטשליכן גוף. ווייל זיי ווייסן נישט די סיבות פון אזא קונסטווערק, פירן זיי אויס אז ער איז נישט צוזאמענגעשטעלט דורך נאטירליכע מכאנישע סיבות, נאר דורך געטליכער און איבערנאטירליכער קונסט, אזוי אז איין טייל זאל נישט שעדיגן דעם אנדערן.

ווער ס'פארשטייט די אמת'ע סיבות אין דער נאטור און פרובירט צו פארשטיין די נאטירליכע זאכן ווי א מענטש מיט שכל, נישט נאר שטוינען ווי א נאר, ווערט דעריבער געהאלטן פאר א זינדיגן אפיקורס. ער ווערט פארשריגן דורך די וואס דאס פאלק האלט פאר די אויסטייטשער פון דער נאטור און די געטער. זיי ווייסן אז ווען די אומוויסנהייט ווערט אוועקגענומען, פאלט אויך אוועק דאס וואונדער, דער איינציגער מיטל וואס זיי האבן צו באווייזן און אנהאלטן זייער אויטאריטעט. אבער איך לאז יעצט דעם ענין און גיי צום דריטן פונקט.

ווען מענטשן האבן זיך איינגערעדט אז אלעס וואס איז באשאפן איז צוליב זיי, האבן זיי געמוזט באטראכטן אלס די הויפטאייגנשאפט פון יעדער זאך דאס וואס איז פאר זיי דאס נוצליכסטע. זיי האבן געהאלטן פאר די בעסטע זאכן די וואס האבן דעם בעסטן איינפלוס אויף מענטשן. כדי צו דערקלערן די נאטור פון זאכן האבן זיי געמוזט אויספארעמען אבסטראקטע באגריפן ווי גוטסקייט, שלעכטסקייט, ארדענונג, אומארדענונג, ווארעמקייט, קאלטקייט, שיינקייט, מיאוסקייט און אזוי ווייטער. פון דעם גלויבן אז זיי זענען פריי זענען געקומען די באגריפן לויב און קריטיק, שולד און זכות.

וועגן די לעצטע וועל איך רעדן שפעטער ביים באהאנדלען די מענטשליכע נאטור. די ערשטע וועל איך דא בקיצור אויפקלערן.

אלעס וואס פירט צו וואוילזיין און צו דינען גאט האבן זיי גערופן גוט. אלעס וואס שטערט די צוועקן האבן זיי גערופן שלעכט. די וואס פארשטייען נישט די נאטור פון זאכן פארשטעלן זיך נאר זאכן אנשטאט זיי צו דערקענען, און נעמען די פארשטעלונג פאר פארשטאנד. דעריבער גלייבן זיי פעסט אז עס איז פאראן א סדר אין זאכן, הגם זיי ווייסן נישט די נאטור פון די זאכן און נישט זייער אייגענע נאטור.

ווען זאכן ווירקן אויף אונזערע חושים אזוי אז מען קען זיך זיי גרינג פארשטעלן און דעריבער גרינג געדענקען, זאגן מיר אז זיי זענען גוט איינגעארדנט. ווען עס איז פארקערט, זאגן מיר אז זיי זענען שלעכט איינגעארדנט אדער פארפלאנטערט. זאכן וואס זענען גרינג זיך פארצושטעלן זענען אויך מער אנגענעם. דעריבער קלייבן מענטשן בעסער ארדענונג ווי פלאנטער, ווי עס וואלט געווען א סדר אין דער נאטור אויסער אונזער פארשטעלונג.

זיי זאגן אז גאט האט באשאפן אלע זאכן אין א סדר, און שרייבן דערמיט, אן באמערקן, צו גאט א פארשטעלונגס-קראפט. אחוץ אויב זיי מיינען אז גאט האט זיך געזארגט פאר דער מענטשליכער פארשטעלונג און איינגעארדנט אלעס אזוי אז מענטשן זאלן קענען זיך

זאכן גרינג פארשטעלן. אויב דאס איז זייער טעאריע, וועלן זיי אפשר נישט ווערן אפגעשראקן דערפון וואס מיר געפינען אן אומענדליכע צאל זאכן וואס זענען העכער פון אונזער פארשטעלונג, און זייער פילע וואס צעמישן אונזער שוואכע פארשטעלונג. אבער גענוג וועגן דעם.

די אנדערע באגריפן זענען אויך נאר מודוסן פון דער פארשטעלונג, דורך וועלכע זי ווערט באווירקט אויף פארשידענע אופנים. די אומוויסנדע באטראכטן זיי אבער אלס די הויפטאטריבוטן פון זאכן, ווייל זיי גלייבן אז זאכן זענען געמאכט צוליב זיי. זיי רופן דעריבער די נאטור פון א זאך גוט אדער שלעכט, געזונט אדער פארפוילט און פארדארבן, לויט דער ווירקונג וואס די זאך האט אויף זיי.

למשל, ווען די באוועגונג וואס זעבארע זאכן מאכן אין די נערוון איז נוצליך פאר אונזער וואוילזיין, רופן מיר די זאכן שיין. אויב זיי מאכן די פארקערטע באוועגונג, רופן מיר זיי מיאוס. לויטן חוש פון שמעקן רופן מיר זאכן גוט שמעקנדיג אדער שטינקנדיג. לויטן טעם רופן מיר זיי זיס אדער ביטער, געשמאק אדער נישט געשמאק. לויטן אנטאפן רופן מיר זיי הארט אדער ווייך, גלאט אדער נישט גלאט, און אזוי ווייטער.

וואס באווירקט אונזערע אויערן רופן מיר גערויש, קלאנג אדער הארמאניע. הארמאניע האט מענטשן אזוי פארבלענדט אז זיי גלייבן אפילו אז גאט אליין האט הנאה דערפון. עס זענען אויך פאראן פילאזאפן וואס האבן זיך איינגערעדט אז די באוועגונגען אין הימל מאכן א הארמאניע. דאס אלעס ווייזט קלאר אז יעדער משפט זאכן לויט דעם צושטאנד פון זיין מוח, אדער בעסער געזאגט נעמט די איינדרוקן פון זיין פארשטעלונג פאר די זאכן אליין.

עס איז דעריבער נישט קיין וואונדער אז אזויפיל מחלוקות, און צום סוף אויך סקעפטיציזם, זענען אויפגעקומען. הגם מענטשליכע גופים האבן פיל געמיינזאם, זענען זיי מערסטנס דאך אנדערש איינער פון אנדערן. דעריבער זעט וואס איז גוט פאר איינעם אויס שלעכט פארן צווייטן. וואס איז גוט איינגעארדנט פאר איינעם איז פארפלאנטערט פארן צווייטן. וואס איז אנגענעם פאר איינעם איז נישט אנגענעם פארן צווייטן, און אזוי ווייטער.

איך וועל דא נישט אריינגיין דערין, סיי ווייל דאס איז נישט דער פלאץ און סיי ווייל דער פאקט איז גענוג באקאנט. יעדער ווייסט די שפריכווערטער: "וויפיל מענטשן, אזויפיל געדאנקען", "יעדער איז קלוג אויף זיין אייגענעם אופן", "וויפיל מוחות, אזויפיל טעמים". די שפריכווערטער ווייזן אז מענטשן משפט'ן זאכן לויט דער נייגונג פון זייער גייסט און בילדן זיך זאכן איין אנשטאט זיי צו דערקענען. ווען זיי וואלטן דערקענט זאכן, וואלטן זיי, ווי מאטעמאטיק ווייזט, אויב נישט צוגעצויגן, כאטש איבערצייגט געווארן דורך די באווייזן.

מיר זעען דעריבער אז אלע באגריפן דורך וועלכע מען איז געוואוינט צו דערקלערן די נאטור זענען נאר מודוסן פון דער פארשטעלונג. זיי ווייזן נישט די נאטור פון זאכן, נאר דעם צושטאנד פון דער פארשטעלונגס-קראפט. כאטש זיי האבן נעמען ווי פון זאכן וואס

עקזיסטירן באמת אויסער דער פארשטעלונג, רוף איך זיי נישט זאכן פון דעם שכל, נאר זאכן פון דער איינבילדונג. אלע טענות וואס ווערן געברענגט קעגן אונז אויפן יסוד פון אזעלכע באגריפן קען מען דעריבער גרינג אפענטפערן.

פילע טענה'ן אזוי: אויב אלעס גייט ארויס פון דער נויטווענדיגקייט פון גאטס אבסאלוט שלימות'דיגער נאטור, פארוואס זענען פאראן אזויפיל אומ'שלימות'ן אין דער נאטור: זאכן וואס ווערן פארדארבן און פארפוילט, מיאוסע פארקריפלונגען, טעותים, שלעכטס, זינד און אזוי ווייטער?

ווי איך האב שוין געזאגט, קען מען גרינג אפענטפערן די טענות. מען מוז שאצן די שלימות פון זאכן לויט זייער אייגענער נאטור און קראפט. זאכן האבן נישט מער אדער ווייניגער שלימות ווייל זיי פארשאפן הנאה אדער באליידיגן די מענטשליכע חושים, ווייל זיי זענען נוצליך אדער ווייל מענטשן געפינען זיי עקלדיג.

די וואס פרעגן פארוואס גאט האט נישט באשאפן אלע מענטשן אזוי אז דער שכל זאל זיי פירן ענטפער איך נאר: ווייל אים האט נישט געפעלט קיין מאטעריאל צו שאפן יעדע מדרגה פון שלימות, פון דער העכסטער ביז דער נידריגסטער. אדער שטרענגער געזאגט: די געזעצן פון דער נאטור זענען אזוי ברייט אז זיי קענען ארויסברענגען אלעס וואס אן אומענדליכער שכל קען אויפכאפן, ווי איך האב געוויזן אין זאץ 16.

דאס זענען די פאראורטיילן וואס איך האב זיך אונטערגענומען אויפצוקלערן. אויב עס זענען נאך פאראן ענליכע, וועט יעדער מיט אביסל נאכדענקען קענען אליין זיך אן עצה געבן מיט זיי.

צווייטער טייל: וועגן דער נאטור און דעם אנהייב פונעם גייסט

איך גיי יעצט איבער צו דערקלערן די זאכן וואס מוזן נויטווענדיג ארויסגיין פון גאטס מהות, אדער פון דעם וואס עקזיסטירט אייביג און אומענדליך. נישט אלע זאכן, ווייל מיר האבן געוויזן אז אן אומענדליכע צאל זאכן מוזן ארויסגיין פון זיין מהות אויף אן אומענדליכע צאל אופנים (טייל 1, זאץ 16), נאר די וואס קענען אונז פירן, ווי ביי דער האנט, צו דער ידיעה פונעם מענטשליכן גייסט און זיין העכסטן גליק.

דעפיניציעס

1. מיט "גוף" מיין איך א מודוס וואס דריקט אויף א געוויסן, באשטימטן אופן אויס גאטס מהות אין דער מאס ווי מען באטראכט גאט אלס א זאך מיט אויסדעהנונג אין רוים (טייל 1, מסקנא צו זאץ 25).

2. צו דער מהות פון א זאך געהערט, זאג איך, דאס וואס ווען עס ווערט געגעבן, מוז די זאך נויטווענדיג אויך זיין געגעבן; און ווען מען נעמט עס אוועק, ווערט די זאך נויטווענדיג אויך אוועקגענומען. מיט אנדערע ווערטער, דאס אן וועלכן די זאך, און וואס

אליין אן דער זאך, קען נישט זיין אדער ווערן פארשטאנען.

3. מיט "אידעע" מיין איך א באגריף וואס דער גייסט פארעמט אויס ווייל ער איז א טראכטנדיגע זאך.

דערקלערונג. איך זאג "באגריף" אנשטאט "איינדרוק", ווייל "איינדרוק" ווייזט ווי דער גייסט ווערט באווירקט דורך א געגנשטאנד, בשעת "באגריף" דריקט אויס א טעטיגקייט פונעם גייסט.

4. מיט "אדעקוואטע אידעע" מיין איך אן אידעע וואס, ווען מען באטראכט זי אין זיך אליין אן קיין שייכות צו איר געגנשטאנד, האט אלע אייגנשאפטן אדער אינעווייניגע סימנים פון אן אמת'ער אידעע.

דערקלערונג. איך זאג "אינעווייניגע" כדי אויסצושליסן דעם אויסערליכן סימן: דאס שטימען פון דער אידעע מיט איר געגנשטאנד.

5. דויער איז אן אומבאשטימטע פארזעצונג פון עקזיסטענץ.

דערקלערונג. איך זאג "אומבאשטימט", ווייל מען קען אים נישט באשטימען דורך דער נאטור פון דער עקזיסטירנדיגער זאך אדער דורך דער ווירקנדער סיבה. די סיבה גיט נויטווענדיג דער זאך עקזיסטענץ, אבער קען זי נישט דערמיט אוועקנעמען.

6. מיט "ווירקליכקייט" און "שלימות" מיין איך איינס און דאס זעלבע.

7. מיט "באזונדערע זאכן" מיין איך זאכן וואס זענען ענדליך און האבן א באשטימטע עקזיסטענץ. ווען עטליכע אינדיווידן ווירקן צוזאמען אין איין טעטיגקייט אזוי אז זיי זענען אלע צוזאמען די סיבה פון איין ווירקונג, באטראכט איך זיי אין דער מאס אלס איין באזונדערע זאך.

רעדאקציע-באמערקונג. אינעם פולן דרוק פון 1923 שטייט דא אז די באזונדערע זאכן זענען די "ווירקונג פון איין סיבה". אין דער איבערזיכט ביים אנהייב פונעם זעלבן בוך שטייט דער פארקערטער צוזאמענהאנג: זיי ווירקן צוזאמען צו איין ווירקונג. דא איז איבערגעגעבן געווארן די פארעם פון דער איבערזיכט, וואס שטימט מיטן זאץ וועגן א געמיינזאמער אקטיוויטעט.

אקסיאמען

1. די מהות פונעם מענטש שליסט נישט איין נויטווענדיגע עקזיסטענץ. דאס הייסט, לויט דעם סדר פון דער נאטור קען דער אדער יענער מענטש עקזיסטירן אדער נישט עקזיסטירן.

2. דער מענטש טראכט.

3. מודוסן פון טראכטן ווי ליבע, באגער אדער אנדערע געפילן זענען נאר פאראן ווען דער זעלבער אינדיוויד האט אן אידעע פון דעם געגנשטאנד וואס ער האט ליב אדער באגערט. אבער די אידעע קען זיין פאראן אן קיין אנדערן מודוס פון טראכטן.

4. מיר שפירן ווי א געוויסער גוף ווערט באווירקט אויף פילע אופנים.

5. מיר שפירן און כאפן נישט אויף קיין אנדערע באזונדערע זאכן אחוץ גופים און מודוסן פון טראכטן.

באמערקונג. די פאסטולאטן קומען נאך זאץ 13.

הויפטזאצן

זאץ 1. טראכטן איז אן אטריבוט פון גאט, אדער גאט איז א טראכטנדיגע זאך.

באוויז. באזונדערע געדאנקען, דער אדער יענער געדאנק, זענען מודוסן וואס דריקן אויף א געוויסן, באשטימטן אופן אויס גאטס נאטור (טייל 1, מסקנא צו זאץ 25). גאט האט דעריבער אן אטריבוט וואס זיין באגריף איז איינגעשלאסן אין אלע באזונדערע געדאנקען און דורך וועלכן מען פארשטייט זיי (טייל 1, דעפיניציע 5). טראכטן איז דעריבער איינער פון גאטס אומענדליכע אטריבוטן וואס דריקט אויס זיין אייביגע און אומענדליכע מהות (טייל 1, דעפיניציע 6). מיט אנדערע ווערטער, גאט איז א טראכטנדיגע זאך. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. דער זאץ איז אויך קלאר דערפון וואס מיר קענען פארשטיין אן אומענדליך טראכטנדיג זיין. וואס מער א טראכטנדיגע זאך קען טראכטן, אלץ מער ווירקליכקייט און שלימות מוזן מיר איר צושרייבן אין אונזער באגריף. א זאך וואס קען טראכטן אן אומענדליכע צאל זאכן אויף אן אומענדליכע צאל אופנים איז דעריבער נויטווענדיג אומענדליך אין דער קראפט פון טראכטן. וויבאלד מיר פארשטייען אן אומענדליך זיין דורכן באטראכטן נאר דאס טראכטן, איז טראכטן דעריבער איינער פון גאטס אומענדליכע אטריבוטן (טייל 1, דעפיניציעס 4 און 6), ווי מיר האבן געזאגט.

זאץ 2. אויסדעהנונג איז אן אטריבוט פון גאט, אדער גאט איז א זאך מיט אויסדעהנונג.

באוויז. דער באוויז גייט אויפן זעלבן אופן ווי דער באוויז פונעם פריערדיגן זאץ.

זאץ 3. אין גאט איז נויטווענדיג פאראן אן אידעע נישט נאר פון זיין מהות, נאר אויך פון אלעס וואס גייט נויטווענדיג ארויס פון זיין מהות.

באוויז. גאט קען טראכטן אן אומענדליכע צאל זאכן אויף אן אומענדליכע צאל אופנים (זאץ 1). אדער, וואס איז דאס זעלבע לויט טייל 1, זאץ 16, ער קען אויספארעמען אן אידעע פון זיין מהות און פון אלעס וואס גייט ארויס פון איר. אלעס וואס איז אין גאטס מאכט עקזיסטירט נויטווענדיג (טייל 1, זאץ 35). דעריבער איז אזא אידעע נויטווענדיג פאראן, און נאר אין גאט (טייל 1, זאץ 15). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. דער ברייטער עולם פארשטייט מיט גאטס מאכט זיין פרייען ווילן און זיין רעכט איבער אלע זאכן. די זאכן באטראכט מען דעריבער געווענליך אלס צופעליג. מען זאגט דאך אז גאט קען אלעס צעשטערן און פארוואנדלען אין גארנישט. מען פארגלייכט אויך אפט גאטס מאכט מיט דער מאכט פון מלכים.

אבער מיר האבן אפגעוויזן די לערע (טייל 1, מסקנות 1 און 2 צו זאץ 32). מיר האבן געוויזן אז גאט האנדלט מיט דער זעלבער נויטווענדיגקייט מיט וועלכער ער דערקענט זיך אליין (טייל 1, זאץ 16). פונקט ווי יעדער נעמט אן אז פון דער נויטווענדיגקייט פון

דער געטליכער נאַטור גייט אַרויס אַז גאָט דערקענט זיך אַליין, אַזוי גייט מיט דער זעלבער נויטוועגדיקייט אַרויס אַז גאָט ווירקט אַן אומענדליכע צאָל זאַכן אויף אַן אומענדליכע צאָל אופנים.

מיר האָבן אויך געוויזן אַז גאָטס מאַכט איז דאָס זעלבע ווי זיין מהות און טעטיקייט (טייל 1, זאַץ 34). דעריבער איז פאַר אונז פונקט אַזוי אוממעגליך צו פאַרשטיין אַז גאָט איז נישט טעטיק ווי אַז ער עקזיסטירט נישט. ווען איך וואָלט געדאַרפט ווייטער אויספירן דעם ענין, וואָלט איך געקענט ווייזן אַז די מאַכט וואָס מען שרייבט געוויינלעך צו גאָט איז נישט נאָר מענטשליך, וואָס ווייזט אַז דער עולם פאַרשטייט אים אַלס אַ מענטש אָדער ענליך צו אַ מענטש, נאָר שליסט אויך איין אַן אָפּלייקענונג פון מאַכט.

אָבער איך וויל נישט אַזוי אָפט רעדן וועגן דער זעלבער זאַך. איך וועל נאָר שטאַרק בעטן דעם ליינער ער זאָל עטליכע מאָל איבערטראַכטן וואָס איך האָב אין טייל 1 געזאָגט פון זאַץ 16 ביזן סוף. קיינער וועט נישט קענען ריכטיק פאַרשטיין מיין כוונה אַן זיך היטן זייער גענוי נישט אויסצומישן גאָטס מאַכט מיט דער מאַכט פון מענטשן אָדער מיט דער רעכט פון מלכים.

זאַץ 4. די אידעע פון גאָט, פון וועלכער עס גייט אַרויס אַן אומענדליכע צאָל זאַכן אויף אַן אומענדליכע צאָל אופנים, קען זיין נאָר איינע.

באַוויז. דער אומענדליכער שכל כאַפּט נישט אויף עפּעס אַחוץ גאָטס אַטריבוטן און זייערע ענדערונגען (טייל 1, זאַץ 30). גאָט איז אָבער איינציק (טייל 1, מסקנא 1 צו זאַץ 14). דעריבער קען די אידעע פון גאָט, פון וועלכער עס גייט אַרויס אַן אומענדליכע צאָל זאַכן אויף אַן אומענדליכע צאָל אופנים, זיין נאָר איינע. דאָס האָט מען געוואָלט באַווייזן.

זאַץ 5. דאָס פאָרמאַלע זיין פון אידעען האָט נאָר גאָט אַלס סיבה אין דער מאָס ווי מען באַטראַכט אים אַלס אַ טראַכטנדיגע זאַך, נישט אין דער מאָס ווי מען דערקלערט אים דורך אַן אַנדערן אַטריבוט. דאָס הייסט, די אידעען פון גאָטס אַטריבוטן און פון באַזונדערע זאַכן האָבן נישט די געגנשטאַנדן אַליין אַלס ווירקנדע סיבה, נאָר גאָט אין דער מאָס ווי ער איז אַ טראַכטנדיגע זאַך.

באַוויז. דער זאַץ איז קלאָר פון זאַץ 3. דאָרט האָבן מיר אויסגעפירט אַז גאָט קען פאַרעמען אויס אַן אידעע פון זיין מהות און פון אַלעס וואָס גייט נויטוועגדיג אַרויס פון זיין מהות נאָר ווייל ער איז אַ טראַכטנדיגע זאַך, נישט ווייל ער איז דער געגנשטאַנד פון זיין אידעע. דעריבער האָט דאָס פאָרמאַלע זיין פון אידעען נאָר גאָט אַלס סיבה אין דער מאָס ווי ער איז אַ טראַכטנדיגע זאַך.

מען קען אויך באַווייזן דעם זאַץ אַזוי: דאָס פאָרמאַלע זיין פון אידעען איז אַ מודוס פון טראַכטן. דאָס הייסט, עס איז אַ מודוס וואָס דריקט אויף אַ געוויסן אופן אויס גאָטס נאַטור אין דער מאָס ווי ער איז אַ טראַכטנדיגע זאַך (טייל 1, מסקנא צו זאַץ 25). עס שליסט דעריבער נישט איין דעם באַגריף פון קיין אַנדער געטליכן אַטריבוט (טייל 1, זאַץ 10). ממילא איז עס נישט די ווירקונג פון קיין אַנדער אַטריבוט, נאָר פון טראַכטן (טייל

1, אקסיאמע 4). דאס פארמאלע זיין פון אידעען האט דעריבער נאר גאט אלס סיבה אין דער מאס ווי מען באטראכט אים אלס א טראכטנדיגע זאך, און אזוי ווייטער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 6. די מודוסן פון יעדן אטריבוט האבן גאט אלס סיבה נאר אין דער מאס ווי מען באטראכט אים דורך יענעם אטריבוט, נישט דורך קיין אנדערן.

באוויז. מען פארשטייט יעדן אטריבוט דורך זיך אליין אן קיין אנדערן (טייל 1, זאץ 10). די מודוסן פון יעדן אטריבוט שליסן דעריבער איין דעם באגריף פון זייער אטריבוט, נישט פון קיין אנדערן. דעריבער האבן זיי גאט אלס סיבה נאר אין דער מאס ווי מען באטראכט אים דורך זייער אטריבוט, נישט דורך קיין אנדערן (טייל 1, אקסיאמע 4). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. דאס פאקטישע זיין פון זאכן וואס זענען נישט קיין מודוסן פון טראכטן גייט דעריבער ארויס פון דער געטליכער נאטור נישט ווייל יענע נאטור האט די זאכן פריער דערקענט. די זאכן וואס אידעען שטעלן פאר גייען ארויס פון זייערע אטריבוטן אויף דעם זעלבן אופן און מיט דער זעלבער נויטווענדיגקייט ווי די אידעען גייען ארויס פונעם אטריבוט פון טראכטן.

זאץ 7. דער סדר און דער צוזאמענהאנג פון אידעען איז דער זעלבער ווי דער סדר און דער צוזאמענהאנג פון זאכן.

באוויז. דער זאץ איז קלאר פון טייל 1, אקסיאמע 4. די אידעע פון יעדער ווירקונג איז אפהענגיג פון דער ידיעה פון איר סיבה.

מסקנא. גאטס קראפט פון טראכטן איז דעריבער גלייך צו זיין פאקטישער קראפט פון ווירקן. דאס הייסט, אלעס וואס גייט פארמאל ארויס פון גאטס אומענדליכער נאטור, אין דער וועלט פון אויסדעהנונג, גייט אן קיין אויסנאם ארויס פון גאטס אידעע אלס אידעע, אין דער וועלט פון טראכטן, אין דעם זעלבן סדר און צוזאמענהאנג.

באמערקונג. איידער מיר גייען ווייטער, מוזן מיר געדענקען וואס מיר האבן שוין געוויזן: אלעס וואס אן אומענדליכער שכל קען פארשטיין אלס דאס וואס מאכט אויס די מהות פון סובסטאנץ געהערט נאר צו איין סובסטאנץ. דעריבער זענען די טראכטנדיגע און די אויסגעדעהנטע סובסטאנץ איינס און דאס זעלבע, וואס מען כאפט אויף אמאל דורך איין אטריבוט און אמאל דורך אן אנדערן.

אזוי אויך זענען א מודוס פון אויסדעהנונג און די אידעע פון יענעם מודוס איינס און דאס זעלבע, כאטש אויסגעדריקט אויף צוויי אנדערע אופנים. די יידן וואס האבן געזאגט אז גאט, גאטס שכל און די זאכן וואס גאט פארשטייט זענען איינס און דאס זעלבע האבן, ווי עס זעט אויס, דעם אמת אנערקענט אויף אן אומקלארן אופן.

למשל, א קרייז וואס עקזיסטירט אין דער נאטור און די אידעע פון יענעם קרייז, וואס איז אויך אין גאט, זענען איינס און דאס זעלבע אויסגעדריקט דורך אנדערע אטריבוטן. צי מיר פארשטייען די נאטור אונטער דעם אטריבוט פון אויסדעהנונג, טראכטן אדער אן

אנדערן, וועלן מיר געפינען דעם זעלבן סדר און די זעלבע קייט פון סיבות, דאס הייסט די זעלבע זאכן וואס גייען ארויס דערפון.

איך האב געזאגט אז גאט איז די סיבה פון אן אידעע, למשל די אידעע פון א קרייז, אין דער מאס ווי ער איז א טראכטנדיגע זאך, און די סיבה פון א קרייז אין דער מאס ווי ער איז אן אויסגעדעהנטע זאך. דער פשוטער טעם איז אז דאס פארמאלע זיין פון דער אידעע פון א קרייז קען האבן אלס נאענטסטע סיבה נאר אן אנדערן מודוס פון טראכטן. יענער מודוס האט אליין אלס סיבה אן אנדער מודוס, און אזוי ווייטער ביז אומענדליכקייט.

אזוי לאנג ווי מיר באטראכטן זאכן אלס מודוסן פון טראכטן, מוזן מיר דערקלערן דעם סדר פון דער גאנצער נאטור אדער די גאנצע קייט פון סיבות נאר דורך דעם אטריבוט פון טראכטן. אין דער מאס ווי מיר באטראכטן זאכן אלס מודוסן פון אויסדעהנונג, מוזן מיר דערקלערן דעם סדר פון דער גאנצער נאטור נאר דורך דעם אטריבוט פון אויסדעהנונג. דער זעלבער כלל גייט אן ביי די אנדערע אטריבוטן.

דעריבער איז גאט, אין דער מאס ווי ער באשטייט פון אן אומענדליכע צאל אטריבוטן, באמת די סיבה פון זאכן ווי זיי זענען אין זיך אליין. קלארער קען איך יעצט נישט דערקלערן דעם ענין. זאץ 8. די אידעען פון באזונדערע זאכן אדער מודוסן וואס עקזיסטירן נישט מוזן זיין איינגעשלאסן אין גאטס אומענדליכער אידעע אויף דעם זעלבן אופן ווי די פארמאלע מהויות פון באזונדערע זאכן אדער מודוסן זענען איינגעשלאסן אין גאטס אטריבוטן.

באוויז. דער זאץ איז קלאר פון זאץ 7, און מען פארשטייט אים נאך קלארער דורך דער באמערקונג צו יענעם זאץ.

מסקנא. אזוי לאנג ווי באזונדערע זאכן עקזיסטירן נאר אין דער מאס ווי זיי זענען איינגעשלאסן אין גאטס אטריבוטן, עקזיסטירן זייערע אידעען אויך נאר אין דער מאס ווי גאטס אומענדליכע אידעע עקזיסטירט. ווען מען שרייבט אבער צו די באזונדערע זאכן אן עקזיסטענץ נישט נאר אלס איינגעשלאסן אין גאטס אטריבוטן, נאר אלס פאקטיש דויערנדיג, שליסן זייערע אידעען אויך איין אן עקזיסטענץ דורך וועלכער זיי הייסן דויערנדיגע אידעען.

באמערקונג. אויב איינער וויל א ביישפיל וואס זאל דאס קלארער מאכן, האב איך מורא אז איך קען נישט געבן א פאסיגן. דער ענין וואס איך רעד וועגן איז איינציג אין זיין סארט. אבער איך וועל פרובירן אים צו דערקלערן וויפיל מעגליך.

די נאטור פון א קרייז איז אז ווען גראדע ליניעס שניידן זיך אין אים, זענען די רעקטאנגלעך וואס זייערע אפטיילונגען מאכן אויס גלייך איינער צום אנדערן. דעריבער זענען אין א קרייז איינגעשלאסן אן אומענדליכע צאל גלייכע רעקטאנגלעך. מען קען אבער נישט זאגן פון קיין איינעם אז ער עקזיסטירט, אחוץ אין דער מאס ווי דער קרייז עקזיסטירט. אזוי אויך קען מען נישט זאגן אז די אידעע פון א רעקטאנגל עקזיסטירט, אחוץ אין דער מאס ווי זי איז איינגעשלאסן אין דער אידעע פונעם קרייז.

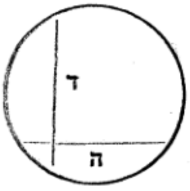

לאמיר יעצט אננעמען אז פון די אומענדליכע רעקטאנגלעך עקזיסטירן נאר צוויי, די וואס די אפטיילונגען פון די ליניעס ד און ה מאכן אויס. די אידעען פון די צוויי עקזיסטירן יעצט נישט נאר אלס איינגעשלאסן אין דער אידעע פונעם קרייז, נאר אויך אין דער מאס ווי זיי שליסן איין די עקזיסטענץ פון די רעקטאנגלעך. דערמיט אונטערשיידן זיי זיך פון די אידעען פון די אנדערע רעקטאנגלעך.

זאץ 9. די אידעע פון א באזונדערער זאך וואס עקזיסטירט פאקטיש האט גאט אלס סיבה נישט אין דער מאס ווי ער איז אומענדליך, נאר אין דער מאס ווי מען באטראכט אים אלס באווירקט דורך אן אנדערע אידעע פון א פאקטיש עקזיסטירנדיגער זאך. פון יענער אידעע איז ער די סיבה אין דער מאס ווי ער איז באווירקט דורך א דריטער אידעע, און אזוי ווייטער ביז אומענדליכקייט.

באוויז. די אידעע פון א באזונדערער פאקטיש עקזיסטירנדיגער זאך איז א באזונדערער מודוס פון טראכטן, וואס אונטערשיידט זיך פון אנדערע מודוסן (מסקנא און באמערקונג צו זאץ 8). דעריבער ווערט זי פאראורזאכט דורך גאט אין דער מאס ווי ער איז א טראכטנדיגע זאך, אבער נישט אין דער מאס ווי ער איז אבסאלוט טראכטן (טייל 1, זאץ 28). נאר אין דער מאס ווי מען באטראכט אים אלס באווירקט דורך אן אנדער מודוס פון טראכטן. ער איז די סיבה פון יענעם מודוס אין דער מאס ווי ער איז באווירקט דורך א דריטן מודוס, און אזוי ווייטער ביז אומענדליכקייט.

דער סדר און צוזאמענהאנג פון אידעען איז דער זעלבער ווי דער סדר און צוזאמענהאנג פון סיבות (זאץ 7). דעריבער איז די סיבה פון דער אידעע פון א באזונדערער זאך אן אנדערע אידעע, אדער גאט אין דער מאס ווי מען באטראכט אים אלס באווירקט דורך אן אנדערע אידעע. גאט איז די סיבה פון דער צווייטער אידעע אין דער מאס ווי ער איז באווירקט דורך אן אנדערער, און אזוי ווייטער ביז אומענדליכקייט. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. אלעס וואס געשעט אינעם באזונדערן געגנשטאנד פון אן אידעע איז באקאנט אין גאט אין דער מאס ווי ער האט די אידעע פון יענעם געגנשטאנד.

באוויז. פון אלעס וואס געשעט אינעם געגנשטאנד פון אן אידעע איז נויטווענדיג פאראן אן אידעע אין גאט (זאץ 3), נישט אין דער מאס ווי ער איז אומענדליך, נאר אין דער מאס ווי מען באטראכט אים אלס באווירקט דורך אן אנדערע אידעע פון א באזונדערער זאך (זאץ 9). דער סדר און צוזאמענהאנג פון אידעען איז אבער דער זעלבער ווי דער סדר און צוזאמענהאנג פון זאכן (זאץ 7). דעריבער מוז די ידיעה פון אלעס וואס געשעט אין א געגנשטאנד זיין אין גאט נאר אין דער מאס ווי ער האט די אידעע פון יענעם געגנשטאנד. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 10. דאס זיין פון סובסטאנץ געהערט נישט צו דעם מענטשנס מהות. מיט אנדערע ווערטער, סובסטאנץ מאכט נישט אויס דעם מענטשנס פאקטישע מהות.

באוויז. דאס זיין פון סובסטאנץ שליסט נויטווענדיג איין עקזיסטענץ (טייל 1, זאץ 7). אויב עס וואלט געהערט צו דעם מענטשנס מהות, וואלט דער מענטש נויטווענדיג געווען געגעבן ווען סובסטאנץ איז געגעבן (דעפיניציע 2). דער מענטש וואלט דאן נויטווענדיג עקזיסטירט, וואס איז אוממעגליך (אקסיאמע 1). דעריבער, און אזוי ווייטער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. מען קען אויך באווייזן דעם זאץ דורך טייל 1, זאץ 5, וואו מיר האבן געוויזן אז עס קענען נישט זיין צוויי סובסטאנצן פון דער זעלבער נאטור. אבער עס קענען זיין פילע מענטשן. דעריבער מאכט סובסטאנץ נישט אויס דעם מענטשנס פאקטישע מהות. דער זאץ איז אויך קלאר פון די אנדערע אייגנשאפטן פון סובסטאנץ: זי איז לויט איר נאטור אומענדליך, אומטוישבאר און אומטיילבאר, און אזוי ווייטער, ווי יעדער קען גרינג זען.

רעדאקציע-באמערקונג. אינעם דרוק פון 1923 שטייט דא "אומפארשטענדליך", נישט "אומפארענדערליך". דא איז דער אומגעוועגליכער אויסדרוק פארעכט צו "אומטוישבאר", לויט די אייגנשאפטן וואס זענען באוויזן געווארן אין ערשטן טייל, מסקנא 2 צו זאץ 20.

מסקנא. דער מענטשנס מהות באשטייט דעריבער פון געוויסע ענדערונגען פון גאטס אטריבוטן. דאס זיין פון סובסטאנץ געהערט נישט צו דעם מענטשנס מהות (זאץ 10). די מהות איז דעריבער עפעס וואס איז אין גאט און קען נישט זיין אדער ווערן פארשטאנען אן גאט (טייל 1, זאץ 15). אדער, זי איז א ענדערונג אדער מודוס וואס דריקט אויף א געוויסן, באשטימטן אופן אויס גאטס נאטור (טייל 1, מסקנא צו זאץ 25).

באמערקונג. יעדער מוז צוגעבן אז גארנישט קען זיין אדער ווערן פארשטאנען אן גאט. יעדער שטימט צו אז גאט איז די איינציגע סיבה פון אלעס, סיי פון זייער מהות און סיי פון זייער עקזיסטענץ. דאס הייסט, גאט איז נישט נאר די סיבה פארוואס זאכן ווערן, נאר אויך פארוואס זיי זענען.

אבער אין דער זעלבער צייט זאגן פילע אז דאס אן וועלכן א זאך קען נישט זיין אדער ווערן פארשטאנען געהערט צו דער מהות פון דער זאך. דעריבער מוזן זיי גלייבן אדער אז גאטס נאטור געהערט צו דער מהות פון באשאפענע זאכן, אדער אז באשאפענע זאכן קענען זיין און ווערן פארשטאנען אן גאט. אדער, וואס איז מער מסתבר, זענען זיי פשוט נישט אויסגעהאלטן אין זייערע לערעס.

איך מיין אז דער הויפטטעם פאר דער צעמישעניש איז אז זיי האלטן זיך נישט צום ריכטיגן סדר פון פילאזאפישן טראכטן. גאטס נאטור דארף מען באטראכטן פאר אלעס, ווייל זי איז ערשט סיי אינעם סדר פון ידיעה און סיי אינעם סדר פון דער נאטור. אבער זיי האבן זי געלייגט צום סוף, און ערשט באטראכט די זאכן וואס מען כאפט אויף מיט די חושים. בשעת זיי באטראכטן די נאטירליכע זאכן געבן זיי נישט קיין אויפמערקזאמקייט צו דער געטליכער נאטור.

ווען זיי גייען דערנאך איבער צו דער געטליכער נאטור קענען זיי שוין נישט אנהאלטן די ערשטע הנחות אויף וועלכע זיי האבן געבויט זייער ידיעה פון די נאטירליכע זאכן, ווייל די הנחות העלפן נישט צו דערקענען די געטליכע נאטור. עס איז דעריבער נישט קיין וואונדער אז זיי זאגן זיך אליין איבער.

אבער לאמיר דאס לאזן. איך האב נאר געוואלט געבן א טעם פארוואס איך האב נישט געזאגט אז דאס אן וועלכן א זאך קען נישט זיין אדער ווערן פארשטאנען געהערט צו איר מהות. באזונדערע זאכן קענען נישט זיין און נישט ווערן פארשטאנען אן גאט, אבער גאט געהערט דאך נישט צו זייער מהות.

איך האב געזאגט אז די מהות פון א זאך איז דאס וואס ווען מען גיט עס, ווערט די זאך נויטווענדיג אויך געגעבן, און ווען מען נעמט עס אוועק, ווערט די זאך נויטווענדיג אויך אוועקגענומען. אדער, דאס אן וועלכן די זאך, און וואס אליין אן דער זאך, קען נישט זיין און נישט ווערן פארשטאנען.

זאץ 11. דאס ערשטע וואס מאכט אויס דאס פאקטישע זיין פונעם מענטשליכן גייסט איז די אידעע פון א באזונדערער זאך וואס עקזיסטירט פאקטיש.

באווייז. דער מענטשנס מהות באשטייט פון געוויסע מודוסן פון גאטס אטריבוטן (מסקנא צו זאץ 10), נאמענטליך פון מודוסן פון טראכטן (אקסיאמע 2). די אידעע איז פון נאטור פריער פון אלע די מודוסן (אקסיאמע 3). ווען די אידעע איז געגעבן מוזן די אנדערע מודוסן, די וואס די אידעע איז פון נאטור פריער פון זיי, זיין אין דעם זעלבן אינדיוויד (די זעלבע אקסיאמע). דעריבער איז די אידעע דאס ערשטע וואס מאכט אויס דעם מענטשליכן גייסט.

אבער נישט די אידעע פון א זאך וואס עקזיסטירט נישט, ווייל דאן קען מען נישט זאגן פון דער אידעע אליין אז זי עקזיסטירט (מסקנא צו זאץ 8). זי מוז דעריבער זיין די אידעע פון א פאקטיש עקזיסטירנדיגער זאך. אבער נישט פון אן אומענדליכער זאך, ווייל אן אומענדליכע זאך מוז שטענדיג נויטווענדיג עקזיסטירן (טייל 1, זאצן 21 און 22). דאס וואלט געווען קעגן אקסיאמע 1. דעריבער איז דאס ערשטע וואס מאכט אויס דאס פאקטישע זיין פונעם מענטשליכן גייסט די אידעע פון א באזונדערער פאקטיש עקזיסטירנדיגער זאך. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. דער מענטשליכער גייסט איז דעריבער א טייל פון גאטס אומענדליכן שכל. ווען מיר זאגן אז דער מענטשליכער גייסט כאפט אויף דאס אדער יענס, זאגן מיר נאר אז גאט האט די אדער יענע אידעע, נישט אין דער מאס ווי ער איז אומענדליך, נאר אין דער מאס ווי ער ווערט אויסגעדריקט דורך דער נאטור פונעם מענטשליכן גייסט אדער מאכט אויס זיין מהות.

ווען מיר זאגן אז גאט האט די אדער יענע אידעע נישט נאר אין דער מאס ווי ער מאכט אויס די מהות פונעם מענטשליכן גייסט, נאר אויך אין דער מאס ווי ער האט צוזאמען מיט דעם מענטשליכן גייסט די אידעע פון אן אנדער זאך, זאגן מיר אז דער מענטשליכער גייסט כאפט אויף עפעס טיילווייז אדער אומאדעקוואט.

באמערקונג. דא וועלן די לייענער זיכער בלייבן שטיין און וועלן זיך דערמאנען אין פילע זאכן וואס וועלן זיי מאכן צווייפלען. איך בעט זיי דעריבער זיי זאלן גיין ווייטער מיט מיר פאמעליך, טריט ביי טריט, און נישט משפט'ן מיינע ווערטער ביז זיי האבן אלעס דורכגעליינט.

זאץ 12. אלעס וואס געשעט אינעם געגנשטאנד פון דער אידעע וואס מאכט אויס דעם מענטשליכן גייסט מוז ווערן אויפגעכאפט דורך דעם גייסט. אדער, אין דעם מענטשליכן גייסט וועט נויטווענדיג זיין אן אידעע פון אלעס וואס געשעט אין יענעם געגנשטאנד. דאס הייסט, אויב דער געגנשטאנד פון דער אידעע וואס מאכט אויס דעם גייסט איז א גוף, קען נישט געשען קיין זאך אינעם גוף וואס דער גייסט זאל נישט אויפכאפן.

באווייז. פון אלעס וואס געשעט אינעם געגנשטאנד פון אן אידעע איז נויטווענדיג פאראן א ידיעה אין גאט אין דער מאס ווי מען באטראכט אים אלס באווירקט דורך דער אידעע פונעם געגנשטאנד (מסקנא צו זאץ 9). דאס הייסט, אין דער מאס ווי ער מאכט אויס דעם גייסט פון א זאך (זאץ 11). דעריבער איז פון אלעס וואס געשעט אינעם געגנשטאנד פון דער אידעע וואס מאכט אויס דעם מענטשליכן גייסט נויטווענדיג פאראן א ידיעה אין גאט אין דער מאס ווי ער מאכט אויס די נאטור פונעם מענטשליכן גייסט. דאס הייסט, די ידיעה וועט נויטווענדיג זיין אינעם גייסט (מסקנא צו זאץ 11). מיט אנדערע ווערטער, דער גייסט כאפט עס אויף. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. דער זאץ איז אויך קלאר, און מען פארשטייט אים נאך קלארער, פון דער באמערקונג צו זאץ 7. קוק דארט.

זאץ 13. דער געגנשטאנד פון דער אידעע וואס מאכט אויס דעם מענטשליכן גייסט איז דער גוף, אדער א געוויסער מודוס פון אויסדעהנונג וואס עקזיסטירט פאקטיש, און גארנישט אנדערש.

באווייז. אויב דער גוף וואלט נישט געווען דער געגנשטאנד פונעם מענטשליכן גייסט, וואלטן די אידעען פון די ענדערונגען פונעם גוף געווען אין גאט נישט ווייל ער מאכט אויס אונזער גייסט, נאר ווייל ער מאכט אויס דעם גייסט פון עפעס אנדערש (מסקנא צו זאץ 9). דאס הייסט, די אידעען פון די ענדערונגען פונעם גוף וואלטן נישט געווען אין אונזער גייסט (מסקנא צו זאץ 11). אבער מיר האבן יא די אידעען אין אונז (אקסיאמע 4). דעריבער איז דער גוף דער געגנשטאנד פון דער אידעע וואס מאכט אויס דעם גייסט, און טאקע ווי ער עקזיסטירט פאקטיש (זאץ 11).

אויב עס וואלט געווען נאך אן אנדער געגנשטאנד פון דער אידעע וואס מאכט אויס דעם גייסט, וואלט, וויבאלד קיין זאך קען נישט עקזיסטירן אן עפעס א ווירקונג (טייל 1, זאץ 36), אויך געדארפט זיין אין אונזער גייסט אן אידעע פון די ווירקונגען פונעם אנדערן געגנשטאנד (זאץ 12). אבער אזא אידעע איז נישט פאראן (אקסיאמע 5). דעריבער איז דער געגנשטאנד פון אונזער גייסט דער פאקטיש עקזיסטירנדיגער גוף און גארנישט אנדערש. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. דער מענטש באשטייט דעריבער פון גייסט און גוף, און דער מענטשליכער גוף עקזיסטירט אזוי ווי מיר שפירן אים.

באמערקונג. מיר זעען דערפון נישט נאר אז דער מענטשליכער גייסט איז פאראייניגט מיטן גוף, נאר אויך וואס מען דארף פארשטיין מיט דער פאראייניגונג צווישן גייסט און גוף. אבער קיינער וועט דאס נישט קענען פארשטיין אדעקוואט אדער גענוי' אן פריער האבן אן אדעקוואטע ידיעה פון דער נאטור פון אונזער גוף.

וואס מיר האבן ביז יעצט געוויזן איז זייער אלגעמיין און גייט אן פאר מענטשן פונקט ווי פאר אנדערע באזונדערע זאכן. אלע זענען, כאטש אין אנדערע מדרגות, באזילט. פון יעדער זאך וואס גאט איז איר סיבה איז נויטוועדיג פאראן אן אידעע אין גאט, פונקט ווי עס איז פאראן אן אידעע פונעם מענטשליכן גוף. אלעס וואס מיר האבן געזאגט וועגן דער אידעע פונעם מענטשליכן גוף מוז דעריבער נויטוועדיג אויך גיין אן וועגן דער אידעע פון יעדע אנדערע זאך.

פון דער אנדערער זייט קענען מיר נישט לייקענען אז אידעען זענען אזוי אנדערש איינע פון דער אנדערער ווי זייערע געגנשטאנדן. איין אידעע איז בעסער און האט מער ווירקליכקייט ווי אן אנדערע, פונקט ווי איין אידעעס געגנשטאנד איז בעסער און האט מער ווירקליכקייט ווי דעם אנדערנס. כדי צו באשטימען מיט וואס דער מענטשליכער גייסט אונטערשיידט זיך פון אנדערע זאכן און שטייגט איבער זיי, דארפן מיר דעריבער וויסן די נאטור פון זיין געגנשטאנד, דאס הייסט פונעם מענטשליכן גוף.

איך קען דא נישט דערקלערן די גאנצע נאטור, און פאר וואס איך וויל באווייזן איז עס אויך נישט נויטיג. איך וויל נאר זאגן אין אלגעמיין: וואס מער א גוף איז פעהיג ווי אנדערע גופים צו טון און דורכמאכן פילע זאכן אין דער זעלבער צייט, אלץ מער איז זיין גייסט פעהיג אויפצוכאפן פילע זאכן אין דער זעלבער צייט. וואס מער דעם גוף'ס טעטיגקייטן זענען אפהענגיג פון אים אליין, און וואס ווייניגער אנדערע גופים ווירקן מיט אין זיין טעטיגקייט, אלץ פעהיגער איז זיין גייסט צו א קלארער ידיעה.

דערפון קענען מיר פארשטיין פארוואס איין גייסט שטייגט איבער די אנדערע, פארוואס מיר האבן א זייער אומקלארע ידיעה פון אונזער גוף, און נאך פילע זאכן וואס איך וועל ארויספירן אין די קומענדיגע זאצן. איך האב דעריבער געהאלטן אז עס לוינט די מיה צו דערקלערן און באווייזן מער אויספירליך וואס איך האב יעצט געזאגט. דערפאר דארף איך ערשט אויפשטעלן עטליכע זאצן וועגן דער נאטור פון גופים. וועגן דער נאטור פון גופים

אקסיאמע 1. אלע גופים זענען אדער אין באוועגונג אדער אין רו.

אקסיאמע 2. יעדער גוף באוועגט זיך אמאל לאנגזאמער און אמאל שנעלער.

הילפסזאץ 1. גופים אונטערשיידן זיך איינער פון אנדערן אין באוועגונג און רו, שנעלקייט און לאנגזאמקייט, נישט אין סובסטאנץ.

באווייז. דעם ערשטן טייל פונעם זאץ נעם איך אן אלס קלאר פון זיך אליין. אז גופים אונטערשיידן זיך נישט אין סובסטאנץ איז קלאר פון טייל 1, זאצן 5 און 8. נאך קלארער זעט מען דאס פון דער באמערקונג צו טייל 1, זאץ 15.

הילפסזאץ 2. אלע גופים האבן געוויסע זאכן געמיינזאם.

באווייז. אלע גופים האבן דאס געמיינזאם אז זיי שליסן איין דעם באגריף פונעם זעלבן אטריבוט (דעפיניציע 1). אויך קענען זיי זיך באוועגן לאנגזאמער אדער שנעלער, און בכלל זיין אין באוועגונג אדער אין רו.

הילפסזאץ 3. א גוף וואס באוועגט זיך אדער רוט מוז זיין באשטימט צו באוועגונג אדער רו דורך אן אנדער גוף. יעטער גוף איז באשטימט געווארן צו באוועגונג אדער רו דורך אן אנדער גוף, און אזוי ווייטער ביז אומענדליכקייט.

באווייז. גופים זענען באזונדערע זאכן (דעפיניציע 1) וואס אונטערשיידן זיך איינער פון אנדערן אין באוועגונג און רו. דעריבער מוז יעדער נויטווענדיג זיין באשטימט צו באוועגונג אדער רו דורך אן אנדערע באזונדערע זאך (טייל 1, זאץ 28), דאס הייסט דורך אן אנדער גוף (זאץ 6), וואס איז אויך אין באוועגונג אדער רו (אקסיאמע 1). יענער גוף קען אויך נאר זיין באשטימט צו באוועגונג אדער רו דורך א דריטן גוף, דער דריטער דורך א פערטן, און אזוי ווייטער ביז אומענדליכקייט. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. א גוף וואס באוועגט זיך וועט זיך ווייטער באוועגן ביז אן אנדער גוף באשטימט אים צו רו. א גוף וואס רוט וועט ווייטער רוען ביז אן אנדער גוף באשטימט אים צו באוועגונג.

דאס איז קלאר. אויב איך נעם אן אז א גוף א איז אין רו און באטראכט נישט קיין אנדערע גופים וואס זענען אין באוועגונג, קען איך נישט זאגן עפעס וועגן א אחוץ אז ער רוט. אויב ער באוועגט זיך דערנאך, קען די באוועגונג נישט זיין די ווירקונג פון זיין פריערדיגער רו, ווייל פון רו קען נאר ארויסקומען אז ער זאל ווייטער רוען.

פון דער אנדערער זייט, אויב א איז אין באוועגונג, קען איך, אזוי לאנג ווי איך באטראכט נאר א, נישט זאגן עפעס וועגן אים אחוץ אז ער באוועגט זיך. אויב ער רוט דערנאך, קען די רו נישט זיין די ווירקונג פון זיין פריערדיגער באוועגונג, ווייל די באוועגונג וואלט נאר געברענגט ווייטערדיגע באוועגונג. די רו מוז דעריבער זיין די ווירקונג פון עפעס אויסער א, אן אויסערליכע סיבה וואס האט באשטימט אים צו רו.

אקסיאמע 1. אלע אופנים אויף וועלכע איין גוף ווערט באווירקט דורך אן אנדערן גייען צוזאמען ארויס פון דער נאטור פונעם באווירקטן גוף און פונעם ווירקנדן גוף. דעריבער קען דער זעלבער גוף ווערן באווירקט אויף אנדערע אופנים לויט די אנדערע נאטורן פון די גופים וואס באווירקן אים. אנדערע גופים קענען אויך ווערן באווירקט אויף אנדערע אופנים דורך דעם זעלבן גוף.

אקסיאמע 2. ווען א גוף וואס באוועגט זיך שטויסט זיך אן אין א רוענדיגן גוף וואס ער קען נישט באוועגן, שפרינגט ער צוריק כדי זיך ווייטער צו באוועגן. דער ווינקל צווישן דער ליניע פון דער צוריקבאוועגונג און דער פלאך פונעם רוענדיגן גוף איז גלייך צום

ווינקל צווישן דער ליניע פון דער ערשטע באוועגונג און יענער פלאך.

ביז יעצט האבן מיר גערעדט נאר וועגן די פשוטסטע גופים, וואס אונטערשיידן זיך איינער פון אנדערן נאר אין באוועגונג און רו, שנעלקייט און לאנגזאמקייט. יעצט גייען מיר איבער צו צוזאמענגעשטעלטע גופים.

דעפיניציע. ווען עטליכע גופים, פון דער זעלבער אדער אן אנדערער גרויסקייט, ווערן אזוי צוזאמענגעדרוקט דורך אנדערע גופים אז זיי ליגן איינער אויפן אנדערן, אדער ווען זיי באוועגן זיך מיט דער זעלבער אדער אן אנדערער שנעלקייט און טיילן איבער זייערע באוועגונגען איינער צום אנדערן אויף א געוויסן, באשטימטן אופן, זאגן מיר אז די גופים זענען פארבונדן. אלע צוזאמען מאכן איין גוף אדער אינדיוויד וואס אונטערשיידט זיך פון אנדערע דורך דער פארבינדונג פון גופים.

אקסיאמע 3. לויט דעם וואס די טיילן פון אן אינדיוויד אדער צוזאמענגעשטעלטן גוף ליגן איינער אויפן אנדערן מיט גרעסערע אדער קלענערע פלאכן, קען מען מיט מער אדער ווייניגער שוועריגקייט טוישן זייער פלאץ. דעריבער קען מען מיט מער אדער ווייניגער שוועריגקייט געבן דעם אינדיוויד אן אנדערע געשטאלט. גופים וואס זייערע טיילן ליגן איינער אויפן אנדערן מיט גרויסע פלאכן רופן מיר הארט. די וואס זייערע טיילן ליגן איינער אויפן אנדערן מיט קליינע פלאכן רופן מיר ווייך. די וואס זייערע טיילן באוועגן זיך צווישן זיך רופן מיר פליסיג.

הילפסזאץ 4. אויב פון א גוף אדער אינדיוויד וואס איז צוזאמענגעשטעלט פון עטליכע גופים טיילן זיך אפ געוויסע גופים, און גלייך נעמען אנדערע גופים פון דער זעלבער נאטור, אין דער זעלבער צאל, איבער זייער פלאץ, וועט דער אינדיוויד האלטן זיין נאטור ווי פריער אן קיין ענדערונג אין זיין פארם.

באוויז. גופים אונטערשיידן זיך נישט אין סובסטאנץ (הילפסזאץ 1). די פארם פון אן אינדיוויד באשטייט אין א פארבינדונג פון גופים (די פריערדיגע דעפיניציע). לויט אונזער הנחה ווערט די פארבינדונג געהאלטן אפילו ווען די גופים ווערן פארביטן. דער אינדיוויד וועט דעריבער אנהאלטן זיין פריערדיגע נאטור סיי אין סובסטאנץ און סיי אין מודוס.

הילפסזאץ 5. אויב די טיילן פון אן אינדיוויד ווערן גרעסער אדער קלענער, אבער אין אזא פארהעלטעניש אז זיי האלטן אלע אן דעם זעלבן פארהעלטעניש פון באוועגונג און רו ווי פריער, וועט דער אינדיוויד אנהאלטן זיין פריערדיגע נאטור אן קיין ענדערונג אין זיין פארם.

באוויז. דער זעלבער ווי פארן פריערדיגן הילפסזאץ.

הילפסזאץ 6. אויב געוויסע גופים וואס מאכן אויס אן אינדיוויד ווערן געצוואונגען צו טוישן די ריכטונג פון זייער באוועגונג, אבער אזוי אז זיי זאלן קענען אנהאלטן זייערע באוועגונגען און איבערגעבן זיי איינער צום אנדערן אין דער זעלבער פארהעלטעניש ווי פריער, וועט דער אינדיוויד אנהאלטן זיין נאטור אן קיין ענדערונג אין זיין פארם.

באווייז. דאס איז קלאר, ווייל דער אינדיווידואום האלט אן אלעס וואס מיר האבן אין זיין דעפיניציע אנגעגעבן אלס דאס וואס מאכט אויס זיין פארם.

הילפסזאץ 7. אן אינדיווידואום האלט אן זיין נאטור צי ער באוועגט זיך אלס גאנצער אדער רוט, און צי ער באוועגט זיך אין דער אדער יענער ריכטונג, אזוי לאנג ווי יעדער טייל האלט אן זיין באוועגונג און גיט זי איבער צו די אנדערע טיילן ווי פריער.

באווייז. דער זאץ איז קלאר פון דער דעפיניציע פון אן אינדיווידואום, פאר הילפסזאץ 4.

באמערקונג. מיר זעען דערפון וויאזוי א צוזאמענגעשטעלטער אינדיווידואום קען ווערן באווירקט אויף פילע אופנים און דאך אנהאלטן זיין נאטור. ביז יעצט האבן מיר מיט אן אינדיווידואום פארשטאנען עפעס וואס באשטייט פון גופים וואס אונטערשיידן זיך נאר אין באוועגונג און רו, שנעלקייט און לאנגזאמקייט, דאס הייסט פון די פשוטסטע גופים.

אויב מיר טראכטן יעצט וועגן אן אינדיווידואום וואס באשטייט פון עטליכע אינדיווידן מיט אנדערע נאטורן, וועלן מיר געפינען אז ער קען ווערן באווירקט אויף נאך פילע אופנים און דאך אנהאלטן זיין נאטור. יעדער פון זיינע טיילן באשטייט פון עטליכע גופים. דעריבער קען יעדער טייל זיך באוועגן שנעלער אדער לאנגזאמער אן קיין ענדערונג אין זיין נאטור (הילפסזאץ 7), און איבערגעבן זיינע באוועגונגען שנעלער אדער לאנגזאמער צו די אנדערע טיילן.

אויב מיר טראכטן ווייטער וועגן א דריטער סארט אינדיווידן, צוזאמענגעשטעלט פון די צווייטע סארט, וועלן מיר געפינען אז זיי קענען ווערן באווירקט אויף נאך מער אופנים אן קיין ענדערונג אין זייער פארם. גייען מיר אזוי ווייטער ביז אומענדליכקייט, וועלן מיר גרינג פארשטיין אז די גאנצע נאטור איז איין אינדיווידואום, וואס זיינע טיילן, דאס הייסט אלע גופים, פארענדערן זיך אויף אן אומענדליכע צאל אופנים, אבער ער אלס גאנצער בלייבט אומגעטוישט.

איך וואלט דאס געדארפט ווייטער אויספירן און דערקלערן ווען איך וואלט געשריבן א באזונדערע אפהאנדלונג וועגן גופים. אבער ווי איך האב געזאגט, דאס איז נישט מיין כוונה. איך האב עס אנגערירט נאר ווייל איך קען דערפון גרינג ארויספירן וואס איך וויל באווייזן.

פאסטולאטן

1. דער מענטשליכער גוף באשטייט פון פילע אינדיווידן מיט אנדערע נאטורן, און יעדער פון זיי איז אליין זייער צוזאמענגעשטעלט.

2. פון די אינדיווידן וואס מאכן אויס דעם מענטשליכן גוף זענען טייל פליסיג, טייל ווייך און טייל הארט.

3. די אינדיווידן וואס מאכן אויס דעם מענטשליכן גוף, און דעריבער דער מענטשליכער גוף אליין, ווערן באווירקט אויף פילע אופנים דורך אויסערליכע גופים.

4. דער מענטשליכער גוף דארף פילע אנדערע גופים כדי זיך צו דערהאלטן. דורך זיי ווערט ער, אזוי צו זאגן, שטענדיג איבערגעמאכט.

5. ווען אן אויסערליכער גוף מאכט א פליסיגן טייל פונעם מענטשליכן גוף זיך אפט אנשטויסן אין אן אנדער ווייכן טייל, טוישט דער פליסיגער טייל דעם ווייכן טייל'ס פלאך און לאזט דארט איבער שפורן פונעם אויסערליכן גוף וואס האט אים באווירקט.

6. דער מענטשליכער גוף קען באוועגן אויסערליכע גופים און איינארדענען זיי אויף פילע אופנים.

זאץ 14. דער מענטשליכער גייסט איז פעהיג צו אויפכאפן פילע זאכן, און איז אלץ פעהיגער, וואס מער אופנים זיין גוף קען באווירקט ווערן אויף.

באוויז. דער מענטשליכער גוף ווערט באווירקט אויף פילע אופנים דורך אויסערליכע גופים און קען באווירקן אויסערליכע גופים אויף פילע אופנים (פאסטולאטן 3 און 6). דער מענטשליכער גייסט מוז אבער אויפכאפן אלעס וואס געשעט אינעם מענטשליכן גוף (זאץ 12). דעריבער איז דער גייסט פעהיג צו אויפכאפן פילע זאכן, און אזוי ווייטער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 15. די אידעע וואס מאכט אויס דאס פארמאלע זיין פונעם מענטשליכן גייסט איז נישט פשוט, נאר צוזאמענגעשטעלט פון פילע אידעען.

באוויז. די אידעע וואס מאכט אויס דאס פארמאלע זיין פונעם מענטשליכן גייסט איז די אידעע פונעם גוף (זאץ 13). דער גוף באשטייט אבער פון פילע זייער צוזאמענגעשטעלטע אינדיווידן (פאסטולאט 1). אין גאט איז נויטווענדיג פאראן אן אידעע פון יעדן אינדיוויד פון וועלכן דער גוף באשטייט (מסקנא צו זאץ 8). דעריבער איז די אידעע פונעם מענטשליכן גוף צוזאמענגעשטעלט פון פילע אידעען פון זיינע טיילן. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 16. די אידעע פון יעדן אופן אויף וועלכן דער מענטשליכער גוף ווערט באווירקט דורך אויסערליכע גופים מוז איינשליסן סיי די נאטור פונעם מענטשליכן גוף און סיי די נאטור פונעם אויסערליכן גוף.

באוויז. אלע אופנים אויף וועלכע א גוף ווערט באווירקט גייען ארויס סיי פון דער נאטור פונעם באווירקטן גוף און סיי פון דער נאטור פונעם ווירקנדן גוף (אקסיאמע 1 נאך דער מסקנא צו הילפסזאץ 3). דעריבער שליסט זייער אידעע נויטווענדיג איין די נאטור פוןביידע גופים (טייל 1, אקסיאמע 4). די אידעע פון יעדן אופן אויף וועלכן דער מענטשליכער גוף ווערט באווירקט דורך אויסערליכע גופים שליסט דעריבער איין די נאטור פונעם מענטשליכן גוף און פונעם אויסערליכן גוף. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא 1. דער מענטשליכער גייסט כאפט דעריבער אויף די נאטור פון פילע גופים צוזאמען מיט דער נאטור פון זיין אייגענעם גוף.

מסקנא 2. די אידעען וואס מיר האבן פון אויסערליכע גופים ווייזן מער דעם צושטאנד פון אונזער אייגענעם גוף ווי די נאטור פון די אויסערליכע גופים. דאס האב איך דערקלערט מיט פילע ביישפילן אין דער צוגאב צו טייל 1. זאץ 17. ווען דער מענטשליכער גוף ווערט באווירקט אויף אן אופן וואס שליסט איין די נאטור פון אן

אויסערליכן גוף, וועט דער מענטשליכער גייסט באטראכטן דעם אויסערליכן גוף אלס פאקטיש עקזיסטירנדיג אדער אנוועזנד. דאס וועט אנהאלטן ביז דער גוף ווערט באווירקט אויף אן אופן וואס שליסט אויס די עקזיסטענץ אדער אנוועזנהייט פון יענעם גוף.

באווייז. דאס איז קלאר. אזוי לאנג ווי דער מענטשליכער גוף ווערט אזוי באווירקט, וועט דער גייסט באטראכטן די ענדערונג פונעם גוף (זאץ 12), דאס הייסט האבן די אידעע פון א פאקטיש עקזיסטירנדיגן מודוס וואס שליסט איין די נאטור פונעם אויסערליכן גוף (זאץ 16). ער וועט דעריבער האבן אן אידעע וואס שליסט נישט אויס, נאר נעמט אן די עקזיסטענץ אדער אנוועזנהייט פון דעם אויסערליכן גוף. דעריבער וועט דער גייסט באטראכטן אים אלס פאקטיש עקזיסטירנדיג ביז דער גוף ווערט באווירקט אנדערש, און אזוי ווייטער (מסקנא 1 צו זאץ 16). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. דער גייסט קען באטראכטן אלס אנוועזנד אויסערליכע גופים וואס האבן אמאל באווירקט דעם מענטשליכן גוף, אפילו ווען זיי עקזיסטירן שוין נישט און זענען נישט אנוועזנד.

באווייז. ווען אויסערליכע גופים מאכן די פליסיגע טיילן פונעם מענטשליכן גוף זיך אפט אנשטויסן אין די ווייכע טיילן, טוישן זיי די פלאכן פון די ווייכע טיילן (פאסטולאט 5). דעריבער שפרינגען זיי צוריק פון דארט אנדערש ווי פאר דער ענדערונג (אקסיאמע 2 נאך דער מסקנא צו הילפסזאץ 3).

ווען די פליסיגע טיילן שטויסן זיך דערנאך אן אין די זעלבע נייע פלאכן דורך זייער אייגענער באוועגונג, וועלן זיי צוריקשפרינגען פונקט ווי ווען די אויסערליכע גופים האבן זיי אהינגעשטופט. ווען זיי באוועגן זיך אזוי ווייטער וועלן זיי באווירקן דעם מענטשליכן גוף אויף דעם זעלבן אופן. דעריבער וועט דער גייסט ווידער באטראכטן דעם אויסערליכן גוף אלס אנוועזנד (זאץ 12 און זאץ 17). דאס וועט געשען אזוי אפט ווי די פליסיגע טיילן שטויסן זיך אן אין די זעלבע פלאכן דורך זייער אייגענער באוועגונג. אפילו ווען די אויסערליכע גופים עקזיסטירן שוין נישט, וועט דער גייסט זיי באטראכטן אלס אנוועזנד אזוי אפט ווי די טעטיגקייט פונעם גוף חזר'ט זיך איבער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. מיר זעען דערפון פארוואס מיר באטראכטן אפט זאכן אלס אנוועזנד ווען זיי זענען נישטא. אפשר קומט דאס אויך פון אנדערע סיבות. אבער עס איז, ווי איך מיין, גענוג אנצואווייזן איין סיבה דורך וועלכער איך קען דאס דערקלערן ווי ווען איך וואלט אנגעוויזן די אמת'ע סיבה. למעשה בין איך נישט זייער ווייט פונעם אמת, ווייל אלע הנחות וואס איך האב אנגענומען שטיצן זיך אויף פאסטולאטן וואס זענען כמעט אלע באשטעטיגט דורך דער דערפארונג. אין דער דערפארונג דארפן מיר נישט צווייפלען, נאכדעם וואס מיר האבן געוויזן אז דער מענטשליכער גוף עקזיסטירט אזוי ווי מיר שפירן אים (מסקנא צו זאץ 13).

מיר זעען אויך קלאר דעם חילוק צווישן די אידעע פון פעטער וואס מאכט אויס די מהות פון פעטער'ס גייסט, און די אידעע פון דעם זעלבן פעטער אין אן אנדער מענטש, למשל פאוועל (מסקנא צו זאץ 8 און מסקנא 2 צו זאץ 16). די ערשטע אידעע דריקט דירעקט אויס די מהות פון פעטער'ס גוף און שליסט איין זיין עקזיסטענץ נאר אזוי לאנג ווי פעטער עקזיסטירט. די צווייטע ווייזט מער דעם צושטאנד פון פאוועל'ס גוף ווי פעטער'ס נאטור. אזוי לאנג ווי יענער צושטאנד פון פאוועל'ס גוף האלט אן, וועט זיין גייסט דעריבער באטראכטן פעטער אלס אנוועזנד, אפילו ווען פעטער עקזיסטירט שוין נישט.

כדי זיך צו האלטן צו די געווענליכע אויסדרוקן וועלן מיר רופן די ענדערונגען פונעם מענטשליכן גוף וואס זייערע אידעען שטעלן פאר אויסערליכע גופים אלס אנוועזנד "בילדער פון זאכן", אפילו ווען זיי זענען נישט ענליך צו דער געשטאלט פון די זאכן. ווען דער גייסט באטראכט גופים אויף דעם אופן, זאגן מיר אז ער שטעלט זיך זיי פאר.

כדי צו ווייזן וואו דער טעות ליגט, וויל איך דא דערמאנען אז די פארשטעלונג פונעם גייסט אין זיך אליין שליסט נישט איין קיין טעות. דער גייסט מאכט נישט א טעות נאר ווייל ער שטעלט זיך עפעס פאר. ער מאכט א טעות אין דער מאס ווי אים פעלט אן אידעע וואס שליסט אויס די עקזיסטענץ פון די זאכן וואס ער שטעלט זיך פאר אלס אנוועזנד.

אויב דער גייסט, בשעת ער שטעלט זיך פאר זאכן וואס עקזיסטירן נישט, ווייסט אין דער זעלבער צייט אז זיי עקזיסטירן נישט, מוז מען די פארשטעלונגס-פעהיגקייט צושרייבן צו א מעלה פון זיין נאטור, נישט צו א חסרון. בפרט ווען די פעהיגקייט וואלט געווען אפהענגיג נאר פון זיין אייגענער נאטור, דאס הייסט ווען זי וואלט געווען פריי (טייל 1, דעפיניציע 7).

זאץ 18. ווען דער מענטשליכער גוף איז אמאל באווירקט געווארן דורך צוויי אדער מער גופים אין דער זעלבער צייט, וועט דער גייסט, ווען ער שטעלט זיך דערנאך פאר איינעם פון זיי, גלייך געדענקען די אנדערע.

באווייז. דער גייסט שטעלט זיך פאר א גוף ווייל דער מענטשליכער גוף ווערט באווירקט און געשטעלט אין דעם זעלבן צושטאנד ווי ווען געוויסע פון זיינע טיילן זענען געווארן באווירקט דורך דעם אויסערליכן גוף אליין (מסקנא צו זאץ 17). אבער לויט אונזער הנחה איז דער גוף געווען אזוי באווירקט אז דער גייסט האט זיך אין דער זעלבער צייט פארגעשטעלט צוויי גופים. דעריבער וועט ער אויך יעצט זיך פארשטעלן ביידע אין דער זעלבער צייט. ווען ער שטעלט זיך פאר איינעם, געדענקט ער גלייך דעם צווייטן. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. מיר זעען יעצט וואס זכרון איז: א געוויסע פארבינדונג פון אידעען וואס שליסן איין די נאטור פון זאכן אויסער דעם מענטשליכן גוף. די פארבינדונג קומט אינעם גייסט לויט דעם סדר און פארבינדונג פון די ענדערונגען פונעם מענטשליכן גוף.

איך זאג ערשטנס אז דאס איז א פארבינדונג נאר פון אידעען וואס שליסן איין די נאטור פון זאכן אויסער דעם מענטשליכן גוף, נישט פון אידעען וואס דערקלערן די נאטור פון יענע זאכן. למעשה זענען דאס אידעען פון די ענדערונגען פונעם מענטשליכן גוף, וואס שליסן איין די נאטור סיי פונעם מענטשליכן און סיי פונעם אויסערליכן גוף (זאץ 16).

איך זאג צווייטנס אז די פארבינדונג קומט לויט דעם סדר און פארבינדונג פון די ענדערונגען פונעם גוף, כדי אונטערצושיידן זי פון דער פארבינדונג פון אידעען לויט דעם סדר פונעם שכל. דורך דעם שכל כאפט דער גייסט אויף זאכן דורך זייערע ערשטע סיבות, און יענער סדר איז ביי אלע מענטשן דער זעלבער.

מיר זעען דערפון אויך קלאר פארוואס דער גייסט גייט גלייך פון איין געדאנק צו אן אנדער זאך וואס איז גארנישט ענליך צו דער ערשטער. למשל, פונעם ווארט "עפל" קומט ער גלייך צו דער פרוכט. די פרוכט האט גארנישט געמיינזאם מיטן אויסגערעדטן קלאנג, אחוץ דעם וואס דער מענטשנס גוף איז אפט באווירקט געווארן דורךביידע צוזאמען. דער מענטש האט אפט געהערט דאס ווארט "עפל" בשעת ער האט געקוקט אויף דער פרוכט.

אזוי וועט יעדער גיין פון איין געדאנק צו אן אנדערן לויט דעם אופן ווי זיין געוואוינהייט האט איינגעארדנט די בילדער פון זאכן אין זיין גוף. א סאלדאט וואס זעט די שפורן פון א פערד אין זאמד וועט שנעל גיין פונעם געדאנק פון א פערד צום געדאנק פון א רייטער, און דערנאך צו מלחמה און אזוי ווייטער. א פויער וועט פונעם פערד טראכטן וועגן א אקער, א פעלד און אזוי ווייטער. יעדער גייט דעריבער פון איין געדאנק צו דעם אדער יענעם אנדערן געדאנק לויט זיין געוואוינהייט צו פארבינדן און פארקניפן די בילדער פון זאכן. זאץ 19. דער מענטשליכער גייסט דערקענט דעם מענטשליכן גוף און ווייסט פון זיין עקזיסטענץ נאר דורך די אידעען פון די ענדערונגען וואס דער גוף מאכט דורך.

באוויז. דער מענטשליכער גייסט איז די אידעע אדער ידיעה פונעם מענטשליכן גוף, וואס איז אין גאט אין דער מאס ווי מען באטראכט אים אלס באווירקט דורך אן אנדערע אידעע פון א באזונדערער, פאקטיש עקזיסטירנדיגער זאך (זאץ 13). דער מענטשליכער גוף דארף פילע גופים וואס מאכן אים, אזוי צו זאגן, כסדר פון דאס ניי (פאסטולאט 4). דער סדר און פארבינדונג פון אידעען איז דער זעלבער ווי דער סדר און פארבינדונג פון סיבות (זאץ 7). דעריבער וועט די אידעע זיין אין גאט אין דער מאס ווי מען באטראכט אים אלס באווירקט דורך אידעען פון פילע באזונדערע זאכן.

אזוי האט גאט די אידעע פונעם מענטשליכן גוף, אדער דערקענט אים, אין דער מאס ווי ער איז באווירקט דורך פילע אנדערע אידעען, נישט אין דער מאס ווי ער מאכט אויס די נאטור פונעם מענטשליכן גייסט. דאס הייסט, דער מענטשליכער גייסט דערקענט נישט דעם גוף אליין (מסקנא צו זאץ 11).

אבער די אידעען פון די ענדערונגען פונעם גוף זענען אין גאט אין דער מאס ווי ער מאכט אויס די נאטור פונעם מענטשליכן גייסט. אדער, דער גייסט כאפט אויף די ענדערונגען (זאץ 12), און דעריבער אויך דעם מענטשליכן גוף אליין, און טאקע אלס פאקטיש

עקזיסטירנדיג (זאץ 16). נאר אין דער מאס כאפט דער מענטשליכער גייסט אויף דעם גוף אליין. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 20. אין גאט איז אויך פאראן די אידעע אדער ידיעה פונעם מענטשליכן גייסט. זי גייט ארויס אין גאט און האט א שייכות צו אים אויף דעם זעלבן אופן ווי די אידעע אדער ידיעה פונעם מענטשליכן גוף.

באוויז. טראכטן איז אן אטריבוט פון גאט (זאץ 1). דעריבער מוז אין גאט נויטווענדיג זיין די אידעע פון טראכטן אליין און פון אלע זיינע ענדערונגען (זאץ 3), און דעריבער אויך פונעם מענטשליכן גייסט (זאץ 11). די אידעע אדער ידיעה גייט נישט ארויס פון גאט אין דער מאס ווי ער איז אומענדליך, נאר אין דער מאס ווי ער איז באווירקט דורך אן אנדערע אידעע פון א באזונדערער זאך (זאץ 9). דער סדר און פארבינדונג פון אידעען איז אבער דער זעלבער ווי דער סדר און פארבינדונג פון סיבות (זאץ 7). דעריבער איז די אידעע אדער ידיעה פונעם גייסט אין גאט און האט א שייכות צו אים אויפן זעלבן אופן ווי די אידעע אדער ידיעה פונעם גוף. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 21. די אידעע פונעם גייסט איז פאראייניגט מיטן גייסט אויף דעם זעלבן אופן ווי דער גייסט אליין איז פאראייניגט מיטן גוף.

באוויז. מיר האבן באוויזן אז דער גייסט איז פאראייניגט מיטן גוף דערפון וואס דער גוף איז דער געגנשטאנד פונעם גייסט (זאצן 12 און 13). צוליב דעם זעלבן טעם מוז די אידעע פונעם גייסט זיין פאראייניגט מיט איר געגנשטאנד, דאס הייסט מיטן גייסט אליין, אויף דעם זעלבן אופן ווי דער גייסט איז פאראייניגט מיטן גוף. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. מען פארשטייט דעם זאץ פיל קלארער פון דער באמערקונג צו זאץ 7. דארט האבן מיר געוויזן אז די אידעע פונעם גוף און דער גוף, דאס הייסט גייסט און גוף (זאץ 13), זענען דער זעלבער אינדיווידן. מען פארשטייט אים אמאל אונטער דעם אטריבוט פון טראכטן און אמאל אונטער דעם אטריבוט פון אויסדעהנונג.

דעריבער זענען די אידעע פונעם גייסט און דער גייסט אליין איינס און דאס זעלבע, וואס מען פארשטייט אונטער דעם זעלבן אטריבוט, נאמענטליך טראכטן. די אידעע פונעם גייסט און דער גייסט אליין זענען דעריבער אין גאט מיט דער זעלבער נויטווענדיגקייט און גייען ארויס פון אים דורך דער זעלבער קראפט פון טראכטן. למעשה איז די אידעע פונעם גייסט, דאס הייסט די אידעע פון דער אידעע, נאר די פארם פון דער אידעע אין דער מאס ווי מען באטראכט זי אלס א מודוס פון טראכטן אן קיין שייכות צו איר געגנשטאנד.

ווען איינער ווייסט עפעס, ווייסט ער דערמיט אז ער ווייסט עס. אין דער זעלבער צייט ווייסט ער אז ער ווייסט אז ער ווייסט עס, און אזוי ווייטער ביז אומענדליכקייט. איך וועל אבער רעדן דערוועגן שפעטער.

זאץ 22. דער מענטשליכער גייסט כאפט נישט נאר אויף די ענדערונגען פונעם גוף, נאר אויך די אידעען פון די ענדערונגען.

באוייז. די אידעען פון די אידעען פון די ענדערונגען גייען ארויס אין גאט און האבן א שייכות צו אים אויפן זעלבן אופן ווי די אידעען פון די ענדערונגען אליין. דאס באווייזט מען אויפן זעלבן אופן ווי זאץ 20. אבער די אידעען פון די ענדערונגען פונעם מענטשליכן גוף זענען אינעם מענטשליכן גייסט (זאץ 12), דאס הייסט אין גאט אין דער מאס ווי ער מאכט אויס די מהות פונעם גייסט. דעריבער וועלן די אידעען פון יענע אידעען זיין אין גאט אין דער מאס ווי ער האט די ידיעה אדער אידעע פונעם מענטשליכן גייסט. דאס הייסט, זיי וועלן זיין אינעם גייסט אליין (זאץ 21). דער גייסט כאפט דעריבער נישט נאר אויף די ענדערונגען פונעם גוף, נאר אויך די אידעען פון זיי. דאס האט מען געוואלט באוויזן.

זאץ 23. דער גייסט דערקענט זיך אליין נאר אין דער מאס ווי ער כאפט אויף די אידעען פון די ענדערונגען פונעם מענטשליכן גוף.

באוייז. די אידעע אדער ידיעה פונעם גייסט גייט ארויס אין גאט און האט א שייכות צו אים אויפן זעלבן אופן ווי די אידעע אדער ידיעה פונעם גוף (זאץ 20). אבער דער מענטשליכער גייסט דערקענט נישט דעם גוף אליין (זאץ 19). דאס הייסט, די ידיעה פונעם גוף האט נישט קיין שייכות צו גאט אין דער מאס ווי ער מאכט אויס די נאטור פונעם מענטשליכן גייסט (מסקנא צו זאץ 11). דעריבער האט אויך די ידיעה פונעם גייסט נישט קיין שייכות צו גאט אין דער מאס ווי ער מאכט אויס די מהות פונעם גייסט. אין דער מאס דערקענט דער מענטשליכער גייסט זיך דעריבער נישט אליין (די זעלבע מסקנא).

די אידעען פון די ענדערונגען וואס דער גוף מאכט דורך שליסן אבער איין די נאטור פונעם מענטשליכן גוף אליין (זאץ 16). דאס הייסט, זיי שטימען מיט דער נאטור פונעם גייסט (זאץ 13). דעריבער שליסט די ידיעה פון די אידעען נויטווענדיג איין די ידיעה פונעם גייסט. די ידיעה פון די אידעען איז אינעם מענטשליכן גייסט אליין (זאץ 22). דעריבער דערקענט דער גייסט זיך אליין נאר אין דער מאס. דאס האט מען געוואלט באוויזן.

זאץ 24. דער מענטשליכער גייסט שליסט נישט איין קיין אדעקוואטע ידיעה פון די טיילן וואס דער מענטשליכער גוף באשטייט פון זיי.

באוייז. די טיילן פונעם גוף געהערן צו דער מהות פונעם גוף אליין נאר אין דער מאס ווי זיי טיילן איבער זייערע באוועגונגען איינער צום אנדערן אויף א געוויסן, באשטימטן אופן (דעפיניציע נאך הילפסזאץ 3). נישט אין דער מאס ווי מען קען זיי באטראכטן אלס אינדיווידן אן קיין שייכות צום מענטשליכן גוף.

די טיילן פונעם מענטשליכן גוף זענען זייער צוזאמענגעשטעלטע אינדיווידן (פאסטולאט 1). זייערע טיילן קענען זיך אפטיילן פונעם מענטשליכן גוף אן קיין ענדערונג אין זיין נאטור און פארם (הילפסזאץ 4), און איבערגעבן זייערע באוועגונגען צו אנדערע גופים אין אן אנדער פארהעלטעניש (אקסיאמע 1 נאך הילפסזאץ 3).

דעריבער וועט די אידעע אדער ידיעה פון יעדן טייל זיין אין גאט (זאץ 3) אין דער מאס ווי מען באטראכט אים אלס באווירקט דורך אן אנדערע אידעע פון א באזונדערער זאך (זאץ 9), וואס איז אינעם סדר פון דער נאטור פריער פון יענעם טייל (זאץ 7). דאס זעלבע גייט אן פאר יעדן טייל פון יעדן אינדיוויד וואס מאכט אויס דעם מענטשליכן גוף.

די ידיעה פון יעדן טייל פונעם מענטשליכן גוף איז דעריבער אין גאט אין דער מאס ווי ער איז באווירקט דורך זייער פילע אידעען פון זאכן, נישט אין דער מאס ווי ער האט נאר די אידעע פונעם מענטשליכן גוף, דאס הייסט די אידעע וואס מאכט אויס די נאטור פונעם גייסט (זאץ 13). דעריבער שליסט דער מענטשליכער גייסט נישט איין קיין אדעקוואטע ידיעה פון די טיילן פונעם גוף (מסקנא צו זאץ 11). דאס האט מען געוואלט באוויזן.

זאץ 25. די אידעע פון יעדער ענדערונג פונעם מענטשליכן גוף שליסט נישט איין קיין אדעקוואטע ידיעה פונעם אויסערליכן גוף.

באוויז. מיר האבן געוויזן אז די אידעע פון א ענדערונג פונעם מענטשליכן גוף שליסט איין די נאטור פונעם אויסערליכן גוף אין דער מאס ווי יענער באשטימט דעם מענטשליכן גוף אויף א געוויסן אופן. אבער אין דער מאס ווי דער אויסערליכער גוף איז אן אינדיוויד אן קיין שייכות צום מענטשליכן גוף, איז די ידיעה אדער אידעע פון אים אין גאט (זאץ 3) אין דער מאס ווי מען באטראכט גאט אלס באווירקט דורך דער אידעע פון אן אנדער זאך (זאץ 9), וואס איז פון נאטור פריער פונעם אויסערליכן גוף (זאץ 7).

דעריבער איז נישט פאראן קיין אדעקוואטע ידיעה פונעם אויסערליכן גוף אין גאט אין דער מאס ווי ער האט די אידעע פון דער ענדערונג פונעם מענטשליכן גוף. דאס הייסט, די אידעע פון דער ענדערונג פונעם מענטשליכן גוף שליסט נישט איין קיין אדעקוואטע ידיעה פונעם אויסערליכן גוף. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 26. דער מענטשליכער גייסט כאפט אויף אן אויסערליכן גוף אלס פאקטיש עקזיסטירנדיג נאר דורך די אידעען פון די ענדערונגען פון זיין אייגענעם גוף.

באוויז. אויב דער מענטשליכער גוף ווערט בשום אופן נישט באווירקט דורך אן אויסערליכן גוף, ווערט אויך די אידעע פונעם מענטשליכן גוף, דאס הייסט דער גייסט, בשום אופן נישט באווירקט דורך די אידעע פון דער עקזיסטענץ פונעם אויסערליכן גוף (זאץ 7). ער כאפט דאן בשום אופן נישט אויף יענעם גוף'ס עקזיסטענץ. אבער אין דער מאס ווי דער מענטשליכער גוף ווערט באווירקט אויף עפעס אן אופן דורך אן אויסערליכן גוף, כאפט דער גייסט אויף יענעם גוף (זאץ 16 און זיין מסקנא). דאס האט מען געוואלט באוויזן.

מסקנא. אין דער מאס ווי דער מענטשליכער גייסט שטעלט זיך פאר אן אויסערליכן גוף, האט ער נישט קיין אדעקוואטע ידיעה פון אים.

באוויז. ווען דער גייסט באטראכט אויסערליכע גופים דורך די אידעען פון די ענדערונגען פון זיין אייגענעם גוף, זאגן מיר אז ער שטעלט זיך זיי פאר (באמערקונג צו זאץ 17). דער גייסט קען זיך נישט פארשטעלן אויסערליכע גופים אויף קיין אנדער אופן ווי אלס

פאקטיש עקזיסטירנדיג. דעריבער האט דער גייסט, אין דער מאס ווי ער שטעלט זיך פאר אויסערליכע גופים, נישט קיין אדעקוואטע ידיעה פון זיי (זאץ 25). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 27. די אידעע פון יעדער ענדערונג פונעם מענטשליכן גוף שליסט נישט איין קיין אדעקוואטע ידיעה פונעם מענטשליכן גוף אליין.

באווייז. די אידעע פון יעדער ענדערונג פונעם מענטשליכן גוף שליסט איין די נאטור פונעם גוף אין דער מאס ווי מען באטראכט אים אלס באווירקט אויף א געוויסן אופן (זאץ 16). אבער אין דער מאס ווי דער גוף איז אן אינדיווידו וואס קען ווערן באווירקט אויף פילע אופנים, שליסט די אידעע פון דער ענדערונג נישט איין, און אזוי ווייטער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 28. די אידעען פון די ענדערונגען פונעם מענטשליכן גוף זענען נישט קלאר און דייטליך, נאר צעמישט, אין דער מאס ווי זיי האבן א שייכות נאר צום מענטשליכן גייסט.

באווייז. די אידעען פון די ענדערונגען פונעם מענטשליכן גוף שליסן איין די נאטור פונעם מענטשליכן גוף און פון די אויסערליכע גופים (זאץ 16). זיי מוזן איינשליסן נישט נאר די נאטור פונעם מענטשליכן גוף, נאר אויך פון זיינע טיילן, ווייל די ענדערונגען זענען מודוסן וואס דורך זיי ווערן די טיילן באווירקט (פאסטולאט 3), און דעריבער דער גאנצער גוף (זאץ 24).

אבער די אדעקוואטע ידיעה פון אויסערליכע גופים און פון די טיילן פונעם מענטשליכן גוף איז נישט אין גאט אין דער מאס ווי מען באטראכט אים אלס באווירקט דורך דעם מענטשליכן גייסט, נאר אין דער מאס ווי ער איז באווירקט דורך אנדערע אידעען. די אידעען פון די ענדערונגען, אין דער מאס ווי זיי האבן א שייכות נאר צום גייסט, זענען דעריבער אויספירן אן זייערע הנחות. דאס הייסט, זיי זענען צעמישטע אידעען. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. אויפן זעלבן אופן באווייזט מען אז די אידעע וואס מאכט אויס די נאטור פונעם מענטשליכן גייסט, ווען מען באטראכט זי אין זיך אליין, איז נישט קלאר און דייטליך. דאס זעלבע גייט אן פאר די אידעע פונעם מענטשליכן גייסט און פאר די אידעען פון די אידעען פון די ענדערונגען פונעם גוף, אין דער מאס ווי זיי האבן א שייכות נאר צום גייסט. יעדער קען דאס גרינג זען.

זאץ 29. די אידעע פון דער אידעע פון יעדער ענדערונג פונעם מענטשליכן גוף שליסט נישט איין קיין אדעקוואטע ידיעה פונעם מענטשליכן גייסט.

באווייז. די אידעע פון א ענדערונג פונעם מענטשליכן גוף שליסט נישט איין קיין אדעקוואטע ידיעה פונעם גוף אליין (זאץ 27), אדער דריקט נישט אדעקוואט אויס זיין נאטור. דאס הייסט, זי שטימט נישט אדעקוואט מיט דער נאטור פונעם גייסט (זאץ 13).

דעריבער דריקט די אידעע פון יענער אידעע נישט אדעקוואט אויס די נאטור פונעם מענטשליכן גייסט (טייל 1, אקסיאמע 6), אדער שליסט נישט איין קיין אדעקוואטע ידיעה פון אים.

מסקנא. ווען דער מענטשליכער גייסט כאפט אויף זאכן לויטן געוועגליכן סדר פון דער נאטור, האט ער נישט קיין אדעקוואטע ידיעה פון זיך אליין, פון זיין אייגענעם גוף אדער פון אויסערליכע גופים, נאר א צעמישטע און ברוכשטיקליכע ידיעה.

דער גייסט דערקענט זיך נאר אין דער מאס ווי ער כאפט אויף די אידעען פון די ענדערונגען פונעם גוף (זאץ 23). ער דערקענט זיין אייגענעם גוף נאר דורך די אידעען פון די ענדערונגען (זאץ 19), און דורך זיי כאפט ער אויך אויף די אנדערע גופים. אין דער מאס ווי ער האט אזעלכע אידעען האט ער נישט קיין אדעקוואטע ידיעה פון זיך (זאץ 29), נישט פון זיין אייגענעם גוף (זאץ 27) און נישט פון אויסערליכע גופים (זאץ 25), נאר א צעמישטע און ברוכשטיקליכע ידיעה (זאץ 28 און זיין באמערקונג). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. איך זאג בפירוש אז דער גייסט האט נישט קיין אדעקוואטע ידיעה פון זיך, פון זיין אייגענעם גוף און פון די אויסערליכע גופים, נאר א צעמישטע, ווען ער כאפט אויף זאכן לויטן געוועגליכן סדר פון דער נאטור. דאס הייסט, ווען ער ווערט באשטימט פון דרויסן, דורך דעם צופעליגן צוזאמענטרעפן פון אומשטענדן, צו באטראכטן די אדער יענע זאך. אבער נישט ווען ער ווערט באשטימט פון אינעווייניג, צו באטראכטן עטליכע זאכן צוזאמען און דערקענען זייערע געמיינזאמקייטן, אונטערשיידן און קעגנזאצן. ווען ער ווערט אזוי באשטימט פון אינעווייניג, באטראכט ער זאכן קלאר און דייטליך, ווי איך וועל שפעטער ווייזן.

זאץ 30. מיר קענען האבן נאר א זייער אומאדעקוואטע ידיעה פון דער דויער פון אונזער גוף.

באוייז. די דויער פון אונזער גוף איז נישט אפהענגיג פון זיין מהות (אקסיאמע 1) און נישט פון גאטס אבסאלוטער נאטור (טייל 1, זאץ 21). דער גוף איז באשטימט צו עקזיסטירן און ווירקן דורך סיבות וואס זענען אליין באשטימט דורך אנדערע סיבות צו עקזיסטירן און ווירקן אויף א געוויסן, באשטימטן אופן. יענע סיבות ווערן באשטימט דורך אנדערע, און אזוי ווייטער ביז אומענדליכקייט (טייל 1, זאץ 28).

די דויער פון אונזער גוף איז דעריבער אפהענגיג פונעם אלגעמיינעם סדר פון דער נאטור און פונעם צושטאנד פון זאכן. וויאזוי א זאך זאל נאר זיין געשטעלט, איז די אדעקוואטע ידיעה דערפון אין גאט אין דער מאס ווי ער האט די אידעע פון אלע זאכן, נישט אין דער מאס ווי ער האט נאר די אידעע פונעם מענטשליכן גוף (מסקנא צו זאץ 9). דעריבער איז די ידיעה פון דער דויער פון אונזער גוף זייער אומפולשטענדיג אין גאט אין דער מאס ווי ער מאכט אויס נאר די נאטור פונעם מענטשליכן גייסט. דאס הייסט, די ידיעה איז זייער אומאדעקוואט אין אונזער גייסט (מסקנא צו זאץ 11). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאָץ 31. מיר קענען האָבן נאָר אַ זייער אומאַדעקוואַטע ידיעה פֿון דער דויער פֿון באַזונדערע זאַכן אויסער אונדז.

באַוויז. יעדע באַזונדערע זאַך, פּונקט ווי דער מענטשלעכער גוף, מוז ווערן באַשטימט דורך אַן אַנדערע באַזונדערע זאַך צו עקזיסטירן און ווירקן אויף אַ געוויסן, באַשטימטן אופֿן. יענע זאַך מוז אויך ווערן באַשטימט דורך אַ דריטער זאַך, און אַזוי ווייטער ביז אומענדלעכקייט (טייל 1, זאָץ 28). פֿון דער געמיינזאַמער אייגנשאַפֿט פֿון באַזונדערע זאַכן האָבן מיר אין זאָץ 30 באַוויזן אַז מיר האָבן נאָר אַ זייער אומאַדעקוואַטע ידיעה פֿון דער דויער פֿון אונדזער גוף. דעריבער מוזן מיר אויספֿירן דאָס זעלבע וועגן דער דויער פֿון באַזונדערע זאַכן. דאָס האָט מען געוואָלט באַווייזן.

מסקנא. אַלע באַזונדערע זאַכן זענען דעריבער צופֿעליק און צעשטערבאַר, ווייל מיר קענען נישט האָבן אַן אַדעקוואַטע אידעע פֿון זייער דויער (זאָץ 31). דאָס דאַרפֿן מיר פֿאַרשטיין מיט צופֿעליקייט און צעשטערבאַרקייט (טייל 1, באַמערקונג 1 צו זאָץ 33). אויסער אין דעם זין איז דאָך גאָרנישט צופֿעליק (טייל 1, זאָץ 29).

זאָץ 32. אַלע אידעען זענען אמת אין דער מאָס ווי זיי האָבן אַ שייכות צו גאָט.

באַוויז. אַלע אידעען אין גאָט שטימען אינגאַנצן מיט זייערע געגנשטאַנדן (מסקנא צו זאָץ 7). דעריבער זענען זיי אַלע אמת (טייל 1, אַקסיאָמע 6). דאָס האָט מען געוואָלט באַווייזן.

זאָץ 33. אין אידעען איז נישט פֿאַראַן קיין פּאָזיטיווער אינהאַלט צוליב וועלכן מען זאָל זיי קענען רופֿן פֿאַלש.

באַוויז. אויב מען לייקנט דאָס אָפּ, זאָל מען זיך פֿאַרשטעלן אַ פּאָזיטיוון מודוס פֿון טראַכטן וואָס מאַכט אויס די אייגנשאַפֿט פֿון פֿאַלשקייט. אַזאַ מודוס קען נישט זיין אין גאָט (זאָץ 32). אויסער גאָט קען ער אָבער אויך נישט זיין אָדער ווערן פֿאַרשטאַנען (טייל 1, זאָץ 15). דעריבער איז נישט פֿאַראַן אין אידעען קיין פּאָזיטיווער אינהאַלט צוליב וועלכן מען זאָל זיי קענען רופֿן פֿאַלש. דאָס האָט מען געוואָלט באַווייזן.

זאָץ 34. יעדע אידעע וואָס איז אין אונדז אַבסאָלוט, אָדער אַדעקוואַט און פֿולשטענדיק, איז אמת.

באַוויז. ווען מיר זאָגן אַז אַן אידעע אין אונדז איז אַדעקוואַט און פֿולשטענדיק, זאָגן מיר מיט אַנדערע ווערטער אַז די אידעע איז אַדעקוואַט און פֿולשטענדיק אין גאָט אין דער מאָס ווי ער מאַכט אויס די מהות פֿון אונדזער גייסט (מסקנא צו זאָץ 11). דעריבער איז זי אמת (זאָץ 32). דאָס האָט מען געוואָלט באַווייזן.

זאָץ 35. פֿאַלשקייט באַשטייט אינעם חסרון פֿון ידיעה וואָס אומאַדעקוואַטע, ברוכשטיקלעכע און צעמישטע אידעען שליסן איין.

באַוויז. אין אידעען איז נישט פֿאַראַן קיין פּאָזיטיווער אינהאַלט צוליב וועלכן מען זאָל זיי רופֿן פֿאַלש (זאָץ 33). אָבער פֿאַלשקייט קען נישט באַשטיין אין אַ פּשוטן חסרון פֿון ידיעה, ווייל מען זאָגט פֿון אַ גייסט, נישט פֿון אַ גוף, אַז ער מאַכט אַ טעות. פֿאַלשקייט קען אויך נישט באַשטיין אין אַבסאָלוטער אומוויסנהייט, ווייל אומוויסנהייט און טעות

זענען נישט איינס און דאס זעלבע. דעריבער באשטייט פאלשקייט אינעם חסרון פון ידיעה וואס אומאדעקוואטע, ברוכשטיקליכע און צעמישטע אידעען שליסן איין. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. אין דער באמערקונג צו זאץ 17 האב איך דערקלערט וויאזוי א טעות באשטייט אין א חסרון פון ידיעה. אבער כדי דאס נאך קלארער צו מאכן וועל איך געבן א ביישפיל.

מענטשן מאכן א טעות ווען זיי גלייבן אז זיי זענען פריי. די מיינונג קומט ווייל זיי זענען באוואוסטזיניג פון זייערע אייגענע מעשים, אבער ווייסן נישט די סיבות וואס באשטימען די מעשים. זייער אידעע פון פרייהייט איז דעריבער נאר זייער אומוויסנהייט פון די סיבות פון זייערע מעשים. ווען זיי זאגן אז מענטשליכע מעשים זענען אפהענגיג פון ווילן, זענען דאס נאר ווערטער אן קיין אידעע דערצו. קיינער פון זיי ווייסט נישט וואס ווילן איז אדער וויאזוי ער באוועגט דעם גוף. די וואס בארימען זיך אז זיי ווייסן, און געבן אן א פלאץ וואו די נשמה האלט זיך אויף, רופן ארויס געלעכטער אדער פאראכטונג.

אזוי אויך, ווען מיר קוקן אויף דער זון שטעלן מיר זיך פאר אז זי איז בלויז בערך צוויי הונדערט פוס פון אונז. דער טעות ליגט נישט נאר אין דער פארשטעלונג, נאר אינעם פאקט אז בשעת מיר שטעלן זיך זי אזוי פאר, ווייסן מיר נישט דעם אמת'ן אפשטאנד פון דער זון אדער די סיבה פון דער פארשטעלונג. אפילו ווען מיר דערוויסן זיך דערנאך אז די זון איז זעקס הונדערט ערד-דיאמעטערס פון אונז, שטעלן מיר זיך זי נאך אלץ פאר אלס נאענט. מיר שטעלן זיך זי נישט פאר אזוי נאענט ווייל מיר ווייסן נישט איר אמת'ן אפשטאנד, נאר ווייל די ענדערונג פון אונזער גוף שליסט איין די מהות פון דער זון אין דער מאס ווי דער גוף ווערט באווירקט דורך איר.

רעדאקציע-באמערקונג. די צאל פארן אפשטאנד פון דער זון שטייט אזוי אינעם היסטארישן טעקסט. זי איז נישט קיין היינטיגע אסטראנאמישע מאס. זאץ 36. אומאדעקוואטע און צעמישטע אידעען גייען ארויס מיט דער זעלבער נויטווענדיגקייט ווי אדעקוואטע, קלארע און דייטליכע אידעען.

באוויז. אלע אידעען זענען אין גאט (טייל 1, זאץ 15). אין דער מאס ווי זיי האבן א שייכות צו גאט זענען זיי אמת (זאץ 32) און אדעקוואט (מסקנא צו זאץ 7). צעמישטע און אומאדעקוואטע אידעען זענען דעריבער נאר פאראן אין שייכות צום באזונדערן גייסט פון א מענטש (זאצן 24 און 28). ממילא גייען אלע אידעען, סיי אדעקוואטע און סיי אומאדעקוואטע, ארויס מיט דער זעלבער נויטווענדיגקייט (זאץ 6). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 37. דאס וואס איז געמיינזאם צו אלע זאכן און געפינט זיך גלייך אינעם טייל און אינעם גאנצן מאכט נישט אויס די מהות פון קיין באזונדערער זאך.

באוויז. אויב מען לייקנט דאס אפ, זאל מען אננעמען אז דאס מאכט יא אויס די מהות פון א באזונדערער זאך, למשל ב. דאן קען עס נישט עקזיסטירן אדער ווערן פארשטאנען אן ב (דעפיניציע 2). דאס איז אבער קעגן אונזער הנחה. דעריבער געהערט עס נישט צו ב'ס מהות, און מאכט נישט אויס די מהות פון קיין באזונדערער זאך. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 38. דאס וואס איז געמיינזאם צו אלע זאכן און געפינט זיך גלייך אינעם טייל און אינעם גאנצן קען נאר ווערן פארשטאנען אדעקוואט.

באוויז. לאמיר אננעמען אז א איז עפעס וואס איז געמיינזאם צו אלע זאכן און געפינט זיך גלייך אין יעדן טייל און אינעם גאנצן. איך זאג אז א קען נאר ווערן פארשטאנען אדעקוואט. די אידעע פון א וועט נויטווענדיג זיין אדעקוואט אין גאט (מסקנא צו זאץ 7), סיי אין דער מאס ווי ער האט די אידעע פונעם מענטשליכן גוף, און סיי אין דער מאס ווי ער האט די אידעען פון די ענדערונגען פונעם גוף. די ענדערונגען שליסן טיילווייז איין די נאטור פונעם מענטשליכן גוף און פון די אויסערליכע גופים (זאצן 16, 25 און 27).

דאס הייסט, די אידעע פון א וועט נויטווענדיג זיין אדעקוואט אין גאט אין דער מאס ווי ער מאכט אויס דעם מענטשליכן גייסט, און אין דער מאס ווי ער האט די אידעען וואס זענען אינעם גייסט (זאצן 12 און 13). דער גייסט כאפט דעריבער א נויטווענדיג אויף אדעקוואט (מסקנא צו זאץ 11). ער האט די אדעקוואטע ידיעה סיי ווען ער כאפט אויף זיך אליין, סיי ווען ער כאפט אויף זיין אייגענעם גוף אדער אן אויסערליכן גוף. אויף קיין אנדער אופן קען מען א נישט פארשטיין. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. עס זענען דעריבער פאראן געוויסע אידעען אדער באגריפן וואס זענען געמיינזאם צו אלע מענטשן. אלע גופים האבן געוויסע זאכן געמיינזאם (הילפסזאץ 2), וואס יעדער מוז אויפכאפן אדעקוואט, אדער קלאר און דייטליך (זאץ 38).

זאץ 39. דאס וואס איז געמיינזאם און אייגנטימליך צום מענטשליכן גוף און צו געוויסע אויסערליכע גופים וואס באווירקן אים, און געפינט זיך אין יעדן טייל פון זיי פונקט ווי אינעם גאנצן, וועט זיין פארגעשטעלט אינעם גייסט דורך אן אדעקוואטער אידעע.

באוויז. אויב א איז דאס וואס איז געמיינזאם און אייגנטימליך צום מענטשליכן גוף און צו די אויסערליכע גופים, און געפינט זיך אין יעדן טייל פונעם מענטשליכן גוף און פון די אויסערליכע גופים פונקט ווי אינעם גאנצן, וועט די אידעע פון א זיין אדעקוואט אין גאט (מסקנא צו זאץ 7), סיי אין דער מאס ווי ער האט די אידעע פונעם מענטשליכן גוף און סיי אין דער מאס ווי ער האט די אידעען פון די אויסערליכע גופים.

נעם יעצט אן אז אן אויסערליכער גוף באווירקט דעם מענטשליכן גוף דורך דאס וואס זיי האבן געמיינזאם, נאמענטליך א. די אידעע פון דער ענדערונג וועט איינשליסן א (זאץ 16). דעריבער וועט די אידעע, אין דער מאס ווי זי שליסט איין א, זיין אדעקוואט אין גאט אין דער מאס ווי ער איז באווירקט דורך דער אידעע פונעם מענטשליכן גוף (מסקנא צו זאץ 7). דאס הייסט, אין דער מאס ווי ער מאכט אויס די נאטור פונעם מענטשליכן גייסט (זאץ 13). דעריבער איז די אידעע אויך אדעקוואט אינעם מענטשליכן גייסט (מסקנא צו זאץ 11). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. דער גייסט איז פעהיג צו אויפכאפן אלץ מער זאכן אדעקוואט וואס מער זיין גוף האט געמיינזאם מיט אנדערע גופים.

זאץ 40. אלע אידעען אינעם גייסט וואס גייען ארויס פון אידעען וואס זענען אדעקוואט אין אים זענען אויך אליין אדעקוואט.

באוויז. דאס איז קלאר פון זיך אליין. ווען מיר זאגן אז אן אידעע אינעם מענטשליכן גייסט גייט ארויס פון אידעען וואס זענען אדעקוואט אין אים, זאגן מיר מיט אנדערע ווערטער אז אן אידעע איז אין דעם געטליכן שכל וואס גאט איז איר סיבה נישט אין דער מאס ווי ער איז אומענדליך, און נישט אין דער מאס ווי ער איז באווירקט דורך די אידעען פון זייער פילע באזונדערע זאכן, נאר אין דער מאס ווי ער מאכט אויס די מהות פונעם מענטשליכן גייסט (מסקנא צו זאץ 11).

באמערקונג 1. אזוי האב איך אנגעוויזן די סיבה פון די באגריפן וואס זענען געמיינזאם צו אלע מענטשן און זענען די יסודות פון אונזערע לאגישע אויספירן. עס זענען אבער נאך פאראן אנדערע סיבות פון געוויסע אקסיאמען אדער באגריפן וואס עס לוינט צו דערקלערן דורך דעם זעלבן וועג. דערפון וואלט מען געזען וועלכע באגריפן זענען נוצליכער און וועלכע האבן כמעט קיין נוץ נישט. מען וואלט געזען וועלכע זענען קלאר און דייטליך נאר פאר די וואס זענען פריי פון פאראורטיילן, און וועלכע זענען שלעכט געגרינדעט. מען וואלט אויך געזען פון וואו די אזוי-גערופענע צווייטע באגריפן קומען, און די אקסיאמען אויף וועלכע זיי שטיצן זיך, און נאך אינטערעסאנטע זאכן וואס האבן א שייכות דערצו.

אבער איך האב באשלאסן זיך דא נישט אפצושטעלן דערויף, סיי ווייל איך האב עס באשטימט פאר אן אנדער אפהאנדלונג און סיי ווייל איך האב מורא אז דער לאנגער ענין וועט לאנגווײלן דעם לייענער. כדי אבער נישט אויסצולאזן עפעס וואס מען דארף נויטיג וויסן, וועל איך בקיצור געבן די סיבות פון די אזוי-גערופענע טראנסצענדענטאלע אויסדרוקן ווי "זיין", "זאך", "עפעס".

די אויסדרוקן קומען ווייל דער מענטשליכער גוף איז באגרעניצט און קען אויף איין מאל אויספארעמען קלאר נאר א געוויסע צאל בילדער. וואס א בילד איז האב איך דערקלערט אין דער באמערקונג צו זאץ 17. ווען די צאל ווערט איבערגעשטיגן, הייבן די בילדער אן צעמישט צו ווערן. ווען די צאל וואס דער גוף קען קלאר אויספארעמען אויף איין מאל ווערט שטארק איבערגעשטיגן, ווערן אלע בילדער אינגאנצן צעמישט איינער מיטן אנדערן.

דערפון איז קלאר אז דער מענטשליכער גייסט קען קלאר זיך פארשטעלן אויף איין מאל אזויפיל זאכן ווי עס קענען זיך אויספארעמען בילדער אין זיין גוף (מסקנא צו זאץ 17 און זאץ 18). ווען די בילדער אינעם גוף ווערן אינגאנצן צעמישט, וועט דער גייסט אויך זיך פארשטעלן אלע גופים צעמישט, אן קיין חילוק, און וועט זיי צוזאמענגעמען אונטער איין אטריבוט: "זיין", "זאך" אדער "עפעס".

מען קען ארויספירן דאס זעלבע דערפון וואס בילדער זענען נישט אלע גלייך לעבעדיג, און פון אנדערע ענליכע סיבות וואס מיר דארפן דא נישט אויספירן. פאר אונזער צוועק איז גענוג צו באטראכטן איין סיבה. אלעס קומט צו דעם: די אויסדרוקן באצייכענען אידעען וואס זענען צעמישט אין דעם העכסטן גראד.

פון ענליכע סיבות זענען געקומען די אלגעמיינע באגריפן ווי "מענטש", "פערד", "הונט" און אזוי ווייטער. למשל, אזויפיל בילדער פון מענטשן ווערן אויף איין מאל אויסגעפארעמט אינעם מענטשליכן גוף אז די פארשטעלונגס-קראפט קען נישט אינגאנצן אויפכאפן זיי. אויב נישט אינגאנצן, דאך גענוג אז דער גייסט זאל נישט קענען זיך פארשטעלן די קליינע אונטערשיידן צווישן די אינדיווידן, ווי קאליר און גרויסקייט, אדער זייער באשטימטע צאל. ער קען נאר קלאר זיך פארשטעלן דאס וואס זיי האבן געמיינזאם אין דער מאס ווי זיי האבן דעם גוף באווירקט. דאס איז דער פונקט דורך וועלכן די באזונדערע מענטשן האבן מערסטנס דעם גוף באווירקט. דער גייסט דריקט דאס אויס מיטןווארט "מענטש" און שרייבט עס צו אן אומענדליכע צאל אינדיווידן, ווייל ער קען זיך נישט פארשטעלן זייער באשטימטע צאל.

מען דארף אבער געדענקען אז נישט אלע מענטשן פארעמען אויס די אלגעמיינע באגריפן אויפן זעלבן אופן. זיי זענען אנדערש ביי יעדן לויט דעם וואס זיין גוף איז אפטער באווירקט געווארן דורך און וואס זיין גייסט קען גרינגער פארשטעלן אדער געדענקען. איינער וואס האט אפט מיט באוואונדערונג באטראכט דעם מענטשנס שטאטור וועט פארשטיין מיט "מענטש" א לעבעדיגע זאך מיט אן אויפרעכטן גוף. איינער וואס איז געוואוינט צו באטראכטן אן אנדער אייגנשאפט וועט מאכן אן אנדער געמיינזאם בילד: א לעבעדיגע זאך וואס לאכט, האט צוויי פיס אן פעדערן, אדער האט שכל. יעדער פארעמט אויס געמיינזאמע בילדער לויט דער געוואוינהייט פון זיין גוף. עס איז דעריבער נישט קיין וואונדער אז אזויפיל וויכוחים זענען אויפגעקומען צווישן פילאזאפן וואס ווילן דערקלערן נאטירליכע זאכן נאר דורך בילדער פון זאכן.

באמערקונג 2. פון אלעס וואס מיר האבן געזאגט איז קלאר אז מיר כאפן אויף פילע זאכן און פארעמען אויס אונזערע אלגעמיינע באגריפן אויף די פאלגנדע אופנים:

1. פון באזונדערע זאכן וואס די חושים שטעלן פאר אונזער שכל ברוכשטיקליך, צעמישט און אן קיין סדר (מסקנא צו זאץ 29). אזא ידיעה רוף איך ידיעה דורך אומקלארער דערפארונג.

2. פון סימנים. למשל, ווען מיר ליינען אדער הערן געוויסע ווערטער, דערמאנען מיר זיך אין זאכן און פארעמען אויס אידעען וואס זענען ענליך צו די מיט וועלכע מיר שטעלן זיך פאר זאכן (באמערקונג צו זאץ 18). די צוויי וועגן רוף איך די ערשטע סארט ידיעה, מיינונג אדער פארשטעלונג.

3. פון דעם וואס מיר האבן געמיינזאמע באגריפן און אדעקוואטע אידעען פון די אייגנשאפטן פון זאכן (מסקנא צו זאץ 38, זאץ 39 און זיין מסקנא, און זאץ 40). דאס רוף איך שכל אדער די צווייטע סארט ידיעה.

אויסער די צוויי איז פאראן א דריטע סארט ידיעה, ווי איך וועל שפעטער ווייזן, וואס מיר וועלן רופן אינטואיציע. די סארט ידיעה גייט פון אן אדעקוואטער אידעע פון דער אבסאלוטער מהות פון געוויסע גאטס אטריבוטן צו אן אדעקוואטער ידיעה פון דער מהות פון זאכן.

איך וועל אלע דריי סארטן דערקלערן דורך איין ביישפיל. מען גיט דריי צאלן כדי צו געפינען א פערטע וואס שטייט צו דער דריטער ווי די צווייטע צו דער ערשטער. א געשעפטסמאן וועט אן טראכטן מערן די צווייטע מיט דער דריטער און טיילן דעם רעזולטאט דורך דער ערשטער. אדער ווייל ער געדענקט וואס דער לערער האט אים געלערנט אן קיין באוויז, אדער ווייל ער האט עס געזען ביי די פשוטסטע צאלן, אדער צוליב דעם באוויז פון זאץ 19 אינעם זיבעטן בוך פון עוקליד, וועגן דער געמיינזאמער אייגנשאפט פון פראפארציעס.

אבער ביי זייער פשוטע צאלן דארף מען דאס נישט. למשל, ווען מען גיט די צאלן 1, 2 און 3, זעט יעדער אז די פערטע צאל איז 6. דאס איז פיל קלארער, ווייל מען פירט ארויס די פערטע צאל דורך אן אינטואיטיוון אויפכאפן פון דער פארהעלטעניש צווישן דער ערשטער און דער צווייטער.

זאץ 41. די ערשטע סארט ידיעה איז דער איינציגער מקור פון פאלשקייט. די צווייטע און דריטע סארטן ידיעה זענען נויטווענדיג אמת.

באוויז. אין דער פריערדיגער באמערקונג האבן מיר געזאגט אז צו דער ערשטער סארט ידיעה געהערן אלע אומאדעקוואטע און צעמישטע אידעען. דעריבער איז זי דער איינציגער מקור פון פאלשקייט (זאץ 35). צו דער צווייטער און דריטער סארט האבן מיר צוגערעכנט אדעקוואטע אידעען. דעריבער איז די ידיעה אמת (זאץ 34). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 42. די צווייטע און דריטע סארטן ידיעה, נישט די ערשטע, לערנען אונז אונטערצושיידן אמת פון פאלש.

באוויז. דאס איז קלאר פון זיך אליין. ווער ס'ווייסט אונטערצושיידן אמת פון פאלש מוז האבן אן אדעקוואטע אידעע פון אמת און פאלש. דאס הייסט, ער מוז דערקענען זיי דורך דער צווייטער אדער דריטער סארט ידיעה (באמערקונג 2 צו זאץ 40).

זאץ 43. ווער ס'האט אן אמת'ע אידעע ווייסט אין דער זעלבער צייט אז ער האט אן אמת'ע אידעע, און קען נישט צווייפלען אינעם אמת פון דער זאך וואס ער דערקענט.

באוויז. אן אמת'ע אידעע אין אונז איז אן אידעע וואס איז אדעקוואט אין גאט אין דער מאס ווי ער ווערט אויסגעדריקט דורך דער נאטור פונעם מענטשליכן גייסט (מסקנא צו זאץ 11). לאמיר אננעמען אז אין גאט, אין דער מאס ווי ער ווערט אויסגעדריקט דורך דעם מענטשליכן גייסט, איז פאראן אן אדעקוואטע אידעע א. די אידעע פון יענער אידעע מוז אויך נויטווענדיג זיין אין גאט און האבן א שייכות צו אים אויפן זעלבן אופן ווי א (זאץ 20, וואס זיין באוויז גייט אן אלגעמיין).

א האט לויט אונזער הנחה א שייכות צו גאט אין דער מאס ווי ער ווערט אויסגעדריקט דורך דעם מענטשליכן גייסט. דעריבער מוז די אידעע פון א'ס אידעע האבן די זעלבע שייכות צו גאט. דאס הייסט, די אדעקוואטע אידעע פון א'ס אידעע וועט זיין אינעם גייסט וואס האט א (מסקנא צו זאץ 11). יעדער וואס האט אן אדעקוואטע אידעע, אדער

דערקענט באמת א זאך (זאץ 34), מוז דעריבער אין דער זעלבער צייט האבן אן אדעקוואטע אידעע אדער אמת'ע ידיעה פון זיין ידיעה. דאס הייסט, ער מוז זיין זיכער דערוועגן. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. אין דער באמערקונג צו זאץ 21 האב איך דערקלערט וואס אן אידעע פון אן אידעע מיינט. אבער מיר קענען דא באמערקן אז דער זאץ איז שוין גענוג קלאר פון זיך אליין. יעדער וואס האט אן אמת'ע אידעע ווייסט אז זי שליסט איין די העכסטע זיכערקייט. האבן אן אמת'ע אידעע הייסט דערקענען א זאך פולשטענדיג אדער אזוי גוט ווי מעגליך.

קיינער קען נישט צווייפלען דערין, אחוץ אויב ער האלט אן אידעע פאר עפעס אן לעבן, ווי א בילד אויף דער וואנט, אנשטאט א מודוס פון טראכטן, דאס הייסט דעם אקט פון פארשטיין אליין. ווער קען וויסן אז ער פארשטייט עפעס אן עס פריער פארשטיין? אדער, ווער קען וויסן אז ער איז זיכער וועגן א זאך אן פריער זיין זיכער וועגן איר? וואס קען זיין קלארער און זיכערער אלס א מאס פארן אמת ווי אן אמת'ע אידעע? פונקט ווי ליכט מאכט קלאר סיי זיך אליין און סיי די פינסטערניש, איז דער אמת די מאס סיי פאר זיך אליין און סיי פאר פאלשקייט.

דערמיט גלייב איך אז איך האב אפגעענטפערט די פאלגנדע פראגעס: אויב אן אמת'ע אידעע אונטערשיידט זיך פון א פאלשער נאר ווייל זי שטימט מיט איר געגנשטאנד, האט זי דאך נישט מער ווירקליכקייט און שלימות ווי די פאלשע, ווייל דער אונטערשייד איז נאר אויסערליך. דאן וואלט א מענטש מיט אמת'ע אידעען נישט געהאט קיין מעלה איבער א מענטש מיט פאלשע אידעען. אויך, וויאזוי האבן מענטשן פאלשע אידעען? און וויאזוי קען איינער זיין זיכער אז זיינע אידעען שטימען מיט זייערע געגנשטאנדן?

איך גלייב אז איך האב שוין געענטפערט. דער אונטערשייד צווישן אן אמת'ער און א פאלשער אידעע איז קלאר פון זאץ 35: די פארהעלטעניש צווישן זיי איז ווי צווישן זיין און נישט-זיין. די סיבה פון פאלשקייט האב איך קלאר געשטעלט אין זאץ 19 און אין זאצן 35-36 מיט דער באמערקונג. פון דארט איז אויך קלאר דער אונטערשייד צווישן א מענטש מיט אמת'ע אידעען און א מענטש וואס האט נאר פאלשע.

וועגן דער לעצטער פראגע, וויאזוי מען קען זיין זיכער אז די אידעען שטימען מיט זייערע געגנשטאנדן, האב איך יעצט גענוג קלאר געוויזן אז די זיכערקייט קומט דערפון וואס מען האט אן אידעע וואס שטימט מיט איר געגנשטאנד. אדער, דער אמת איז די מאס פאר זיך אליין. מען קען צוגעבן אז אונזער גייסט, אין דער מאס ווי ער דערקענט זאכן באמת, איז א טייל פון גאטס אומענדליכן שכל (מסקנא צו זאץ 11). דעריבער זענען די קלארע און דייטליכע אידעען פונעם גייסט נויטווענדיג אמת, אזוי ווי גאטס אידעען. זאץ 44. עס ליגט אין דער נאטור פון דעם שכל צו באטראכטן זאכן נישט אלס צופעליג, נאר אלס נויטווענדיג.

באוויז. עס ליגט אין דער נאטור פון דעם שכל צו דערקענען זאכן באמת (זאץ 41), דאס הייסט ווי זיי זענען אין זיך אליין (טייל 1, אקסיאמע 6). דאס הייסט, נישט אלס צופעליג, נאר אלס נויטווענדיג (טייל 1, זאץ 29). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא 1. נאר דורך אונזער פארשטעלונג באטראכטן מיר זאכן אלס צופעליג, סיי אין שייכות צו דער צוקונפט און סיי צו דער פארגאנגענהייט.

באמערקונג. איך וועל בקיצור דערקלערן וויאזוי דאס געשעט. מיר האבן געוויזן אז דער גייסט שטעלט זיך פאר זאכן אלס אנוועזנד אפילו ווען זיי זענען נישטא, ביז געוויסע סיבות שליסן אויס זייער עקזיסטענץ און אנוועזנהייט (זאץ 17 און זיין מסקנא). מיר האבן אויך געוויזן אז ווען צוויי אויסערליכע גופים האבן אמאל באווירקט דעם מענטשליכן גוף אין דער זעלבער צייט, וועט דער גייסט, ווען ער שטעלט זיך פאר איינעם, גלייך געדענקען דעם אנדערן (זאץ 18). ער וועט באטראכטן ביידע אלס אנוועזנד, אחוץ אויב סיבות שליסן אויס זייער עקזיסטענץ און אנוועזנהייט.

קיינער צווייפלט נישט אז מיר שטעלן זיך אויך פאר צייט. מיר טוען דאס ווייל מיר שטעלן זיך פאר אז געוויסע גופים באוועגן זיך שנעלער, לאנגזאמער אדער מיט דער זעלבער שנעלקייט ווי אנדערע. לאמיר נעמען א קינד וואס האט נעכטן צום ערשטן מאל געזען פעטער אינדערפרי, פאוועל מיטאג און שמעון אין אוונט. היינט זעט ער פעטער ווידער אינדערפרי.

פון זאץ 18 איז קלאר אז ווי נאר ער זעט דעם פרימארגן-ליכט, וועט ער זיך פארשטעלן אז די זון וועט דורכגיין די זעלבע טיילן פון הימל ווי א טאג פריער. מיט אנדערע ווערטער, ער וועט זיך פארשטעלן א גאנצן טאג. מיטן פרימארגן וועט ער זיך פארשטעלן פעטער, מיטן מיטאג פאוועל, און מיטן אוונט שמעון. דאס הייסט, ער וועט זיך פארשטעלן פאוועל'ס און שמעונס עקזיסטענץ אין דער צוקונפט. ווען ער זעט שמעון אין אוונט, וועט ער פארבינדן פאוועל און פעטער מיט דער פארגאנגענהייט, זיך פארשטעלנדיג זיי צוזאמען מיט דער פארגאנגענער צייט.

אויב עס טרעפט זיך אן אנדער אוונט אז דאס קינד זעט דזשעמס אנשטאט שמעון, וועט ער דעם קומענדיגן פרימארגן פארבינדן זיין פארשטעלונג פון אוונט אמאל מיט שמעון און אמאל מיט דזשעמס, אבער נישט מיט ביידע צוזאמען. מיר נעמען דאך אן אז ער האט געזען אין אוונט איינעם פון זיי, נישט ביידע צוזאמען. זיין פארשטעלונג וועט דעריבער שוואנקען. מיט די צוקונפטיגע אוונטן וועט ער פארבינדן אמאל איינעם און אמאל דעם אנדערן. ער וועט זיך נישט פארשטעלן קיין איינעם אלס זיכער, נאר ביידע אלס צופעליג.

די זעלבע שוואנקעניש וועט זיין ווען די פארשטעלונג האט א שייכות צו זאכן וואס מיר באטראכטן אויף דעם אופן אין דער פארגאנגענהייט אדער אין דער יעצטיגער צייט. דעריבער קענען מיר זיך פארשטעלן זאכן אלס צופעליג צי זיי האבן א שייכות צו דער יעצטיגער צייט, פארגאנגענהייט אדער צוקונפט.

מסקנא 2. עס ליגט אין דער נאטור פון דעם שכל צו דערקענען זאכן אונטער א געוויסער פארם פון אייביגקייט.

באוויז. עס ליגט אין דער נאטור פון דעם שכל צו באטראכטן זאכן נישט אלס צופעליג, נאר אלס נויטווענדיג (זאץ 44). ער כאפט אויף די נויטווענדיגקייט באמת, דאס הייסט ווי זי איז אין זיך אליין (טייל 1, אקסיאמע 6). אבער די נויטווענדיגקייט פון זאכן איז די

נויטווענדיגקייט פון גאטס אייביגער נאטור (טייל 1, זאץ 16). דעריבער ליגט אין דער נאטור פון דעם שכל צו באטראכטן זאכן אונטער דער פארם פון אייביגקייט.

מען דארף אויך צוגעבן אז די יסודות פון דעם שכל זענען די באגריפן וואס דריקן אויס דאס וואס איז געמיינזאם צו אלע זאכן (זאץ 38). זיי דריקן נישט אויס די מהות פון קיין באזונדערער זאך (זאץ 37). דעריבער מוז מען זיי פארשטיין אן קיין שייכות צו צייט, אונטער א פארם פון אייביגקייט.

זאץ 45. יעדע אידעע פון א גוף אדער פון א באזונדערער פאקטיש עקזיסטירנדיגער זאך שליסט נויטווענדיג איין גאטס אייביגע און אומענדליכע מהות.

באווייז. די אידעע פון א באזונדערער פאקטיש עקזיסטירנדיגער זאך שליסט נויטווענדיג איין סיי די עקזיסטענץ און סיי די מהות פון דער זאך (מסקנא צו זאץ 8). באזונדערע זאכן קען מען אבער נישט פארשטיין אן גאט (טייל 1, זאץ 15). זיי האבן גאט אלס סיבה אין דער מאס ווי מען באטראכט אים דורך דעם אטריבוט פון וועלכן זיי זענען מודוסן (זאץ 6). דעריבער מוזן זייערע אידעען נויטווענדיג איינשליסן דעם באגריף פון יענעם אטריבוט (טייל 1, אקסיאמע 4), דאס הייסט גאטס אייביגע און אומענדליכע מהות (טייל 1, דעפיניציע 6). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. מיט עקזיסטענץ מיין איך דא נישט דויער, דאס הייסט עקזיסטענץ ווי מען פארשטייט זי אבסטראקט און אלס א סארט גרויסקייט. איך רעד וועגן דער נאטור פון עקזיסטענץ אליין וואס מען שרייבט צו באזונדערע זאכן ווייל פון גאטס אייביגער נויטוועדיגקייט גייט ארויס אן אומענדליכע צאל זאכן אויף אן אומענדליכע צאל אופנים (טייל 1, זאץ 16).

איך רעד וועגן דער עקזיסטענץ פון באזונדערע זאכן אין דער מאס ווי זיי זענען אין גאט. כאטש יעדער זאך ווערט באשטימט דורך אנדערע באזונדערע זאכן צו עקזיסטירן אויף א געוויסן אופן, גייט די קראפט מיט וועלכער זי האלט אן איר עקזיסטענץ ארויס פון דער אייביגער נויטווענדיגקייט פון גאטס נאטור (טייל 1, מסקנא צו זאץ 24).

זאץ 46. די ידיעה פון גאטס אייביגער און אומענדליכער מהות וואס יעדע אידעע שליסט איין איז אדעקוואט און פולשטענדיג.

באווייז. דער באווייז פון זאץ 45 גייט אן אלגעמיין. צי מען באטראכט א זאך אלס א טייל אדער אלס א גאנצע, וועט די אידעע פון איר איינשליסן גאטס אייביגע און אומענדליכע מהות. דעריבער איז דאס וואס גיט א ידיעה פון גאטס אייביגער און אומענדליכער מהות געמיינזאם צו אלע און געפינט זיך גלייך אינעם טייל און אינעם גאנצן. ממילא איז די ידיעה אדעקוואט (זאץ 38). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 47. דער מענטשליכער גייסט האט אן אדעקוואטע ידיעה פון גאטס אייביגער און אומענדליכער מהות.

באווייז. דער מענטשליכער גייסט האט אידעען (זאץ 22) דורך וועלכע ער כאפט אויף זיך אליין (זאץ 23), זיין אייגענעם גוף און אויסערליכע גופים אלס פאקטיש עקזיסטירנדיג (זאץ 19 און מסקנא 1 צו זאץ 16). דעריבער האט ער אן אדעקוואטע ידיעה פון גאטס

אייביגער און אומענדליכער מהות (זאצן 45 און 46). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. מיר זעען דערפון אז גאטס אומענדליכע מהות און אייביגקייט זענען באקאנט פאר אלע. וויבאלד אלע זאכן זענען אין גאט און ווערן פארשטאנען דורך גאט, קענען מיר פון דער ידיעה ארויספירן פילע זאכן וואס מיר קענען דערקענען אדעקוואט. מיר קענען אויך פארעמען אויס די דריטע סארט ידיעה וואס מיר האבן באהאנדלט אין דער באמערקונג צו זאץ 40. וועגן איר מעלה און נוץ וועלן מיר רעדן אין טייל 5.

מענטשן האבן נישט אזא קלארע ידיעה פון גאט ווי פון די געמיינזאמע באגריפן ווייל זיי קענען זיך נישט פארשטעלן גאט אזוי ווי גופים. אויך ווייל זיי האבן פארבונדן דעם נאמען "גאט" מיט בילדער פון זאכן וואס זיי זענען געוואוינט צו זען. זיי קענען דאס כמעט נישט אויסמיידן, ווייל זיי ווערן כסדר באווירקט דורך אויסערליכע גופים.

למעשה באשטייען רוב טעותים נאר דערין וואס מיר נוצן נעמען נישט ריכטיג פאר זאכן. ווען איינער זאגט למשל אז די ליניעס פונעם מיטלפונקט פונעם קרייז צום ארומקרייז זענען נישט גלייך, פארשטייט ער זיכער עפעס אנדערש מיט "קרייז" ווי די מאטעמאטיקער. ווען מענטשן מאכן א טעות אין רעכענען, האבן זיי איין צאל אין געדאנק און אן אנדערע אויפן פאפיר. ווען מיר וואלטן געקענט קוקן אין זייער גייסט וואלטן מיר געזען אז זיי מאכן נישט קיין טעות. עס זעט אבער אויס אז זיי מאכן א טעות, ווייל מיר מיינען אז זיי האבן אין געדאנק די זעלבע צאלן ווי אויפן פאפיר. אנדערש וואלטן מיר זיי נישט געהאלטן פאר טועה.

אזוי האב איך נישט געמיינט אז דער מענטש וואס איך האב לעצטנס געהערט אויסרופן אז זיין הויף איז ארויפגעפלויגן אויף זיין שכנס הון האט געמאכט א טעות. איך האב גענוג קלאר פארשטאנען וואס ער האט געמיינט. זייער פילע וויכוחים קומען ווייל מענטשן דערקלערן נישט ריכטיג זייער אייגענע כוונה און טייטשן שלעכט אויס דעם אנדערנס. בשעת זיי זאגן זיך איבער שטארק, האבן זיי למעשה אין זינען אמאל איין זייט און אמאל אן אנדערע, כדי זיך צו אנטקעגנשטעלן דעם אנדערנס מיינונג וואס זיי האלטן פאר פאלש און אומזיניג.

זאץ 48. אינעם גייסט איז נישט פאראן קיין אבסאלוטער אדער פרייער ווילן. דער גייסט ווערט באשטימט צו וועלן די אדער יענע זאך דורך א סיבה וואס ווערט אליין באשטימט דורך אן אנדערע סיבה, יענע דורך אן אנדערער, און אזוי ווייטער ביז אומענדליכקייט.

באוויז. דער גייסט איז א געוויסער, באשטימטער מודוס פון טראכטן (זאץ 11). דעריבער קען ער נישט זיין א פרייע סיבה פון זיינע מעשים (טייל 1, מסקנא 2 צו זאץ 17), אדער האבן אן אבסאלוטע פעהיגקייט צו וועלן אדער נישט וועלן. ער מוז ווערן באשטימט דורך א סיבה וואס ווערט באשטימט דורך אן אנדערער, און אזוי ווייטער (טייל 1, זאץ 28). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. אויפן זעלבן אופן באווייזט מען אז אינעם גייסט איז נישט פאראן קיין אבסאלוטע פעהיגקייט צו פארשטיין, באגערן, ליב האבן און אזוי ווייטער. דערפון גייט ארויס אז די פעהיגקייטן און ענליכע זענען אדער אינגאנצן אויסגעטראכט, אדער

אבסטראקטע און אלגעמיינע באגריפן וואס מיר זענען געוואוינט צו פארעמען פון באזונדערע זאכן.

די פארהעלטעניש פון שכל אדער ווילן צו דער אדער יענער אידעע אדער ווילן איז דעריבער ווי די פארהעלטעניש פון "שטיינערדיגקייט" צו דעם אדער יענעם שטיין, אדער פון "מענטש" צו פעטער און פאוועל. פארוואס מענטשן האלטן זיך פאר פריי האב איך דערקלערט אין דער צוגאב צו טייל 1.

איידער איך גיי ווייטער דארף מען באמערקן אז מיט "ווילן" מיין איך די פעהיגקייט צו באשטעטיגן און אפלייקענען, נישט די נייגונג צו עפעס. איך מיין די פעהיגקייט דורך וועלכער דער גייסט באשטעטיגט אדער לייקנט אפ וואס איז אמת אדער פאלש, נישט די נייגונג דורך וועלכער ער שטרעבט נאך א זאך אדער ווייזט זי אפ.

מיר האבן געוויזן אז די פעהיגקייטן זענען אלגעמיינע באגריפן וואס אונטערשיידן זיך נישט פון די באזונדערע זאכן פון וועלכע מען פארעמט זיי. דעריבער מוזן מיר אונטערזוכן צי ווילן אליין איז עפעס אנדערש פון די אידעען פון זאכן. מיר מוזן אונטערזוכן צי אינעם גייסט איז פאראן אן אנדערע באשטעטיגונג אדער אפלייקענונג ווי די וואס די אידעע שליסט איין אין דער מאס ווי זי איז אן אידעע. קוק דעם קומענדיגן זאץ און דעפיניציע 3. מיר טארן נישט פארוואנדלען טראכטן אין בילדער. מיט אידעען מיין איך נישט בילדער וואס ווערן אויסגעפארעמט אויפן אונטערגרונט פונעם אויג אדער אינעם צענטער פונעם מוח, נאר די באגריפן פון טראכטן.

זאץ 49. אינעם גייסט איז נישט פאראן קיין ווילן, אדער באשטעטיגונג און אפלייקענונג, אחוץ דאס וואס די אידעע שליסט איין אין דער מאס ווי זי איז אן אידעע.

באוויז. אינעם גייסט איז נישט פאראן קיין אבסאלוטע פעהיגקייט צו וועלן אדער נישט וועלן, נאר באזונדערע ווילנס-אקטן: די אדער יענע באשטעטיגונג און אפלייקענונג. לאמיר נעמען א באזונדערן ווילנס-אקט, דעם מודוס פון טראכטן דורך וועלכן דער גייסט באשטעטיגט אז די דריי אינעווייניגע ווינקלען פון א דרייעק זענען צוזאמען גלייך צו צוויי רעכטע ווינקלען.

די באשטעטיגונג שליסט איין דעם באגריף אדער אידעע פון א דרייעק. דאס הייסט, מען קען זי נישט פארשטיין אן דער אידעע פון א דרייעק. עס איז דאך די זעלבע צו זאגן אז דער באגריף א מוז איינשליסן דעם באגריף ב, אדער אז א קען נישט ווערן פארשטאנען אן ב. די באשטעטיגונג קען אויך נישט עקזיסטירן אן דער אידעע פון א דרייעק (אקסיאמע 3). דעריבער קען זי נישט זיין און נישט ווערן פארשטאנען אן דער אידעע.

די אידעע פון א דרייעק מוז אויך איינשליסן די זעלבע באשטעטיגונג: אז די דריי אינעווייניגע ווינקלען זענען צוזאמען גלייך צו צוויי רעכטע ווינקלען. דעריבער קען אויך די אידעע נישט זיין און נישט ווערן פארשטאנען אן דער באשטעטיגונג. די באשטעטיגונג געהערט דעריבער צו דער מהות פון דער אידעע און איז נאר די אידעע אליין.

וואס מיר האבן געזאגט וועגן דעם ווילנס-אקט קען מען זאגן וועגן יעדן אנדערן, ווייל מיר האבן דעם ביישפיל אויסגעקליבן סתם אזוי. יעדער ווילנס-אקט איז נאר אן אידעע.

מסקנא. ווילן און שכל זענען איינס און דאס זעלבע.

באוויז. ווילן און שכל זענען נאר באזונדערע ווילנס-אקטן און אידעען (זאץ 48 און זיין באמערקונג). דער באזונדערער ווילנס-אקט און די באזונדערע אידעע זענען איינס און דאס זעלבע (זאץ 49). דעריבער זענען ווילן און שכל איינס און דאס זעלבע. דאס האט מען געוואלט באווייזן. באמערקונג. אזוי האבן מיר אוועקגענומען די סיבה וואס מען נעמט געווענליך אן אלס דער מקור פון טעות. מיר האבן געוויזן אז פאלשקייט באשטייט נאר אין דעם חסרון פון ידיעה וואס ברוכשטיקליכע און צעמישטע אידעען שליסן איין. א פאלשע אידעע, אין דער מאס ווי זי איז פאלש, שליסט דעריבער נישט איין קיין זיכערקייט.

ווען מיר זאגן אז א מענטש איז צופרידן מיט עפעס פאלש און האט נישט קיין ספק דערוועגן, זאגן מיר נישט אז ער איז זיכער. מיר זאגן נאר אז ער צווייפלט נישט און איז צופרידן מיטן פאלשן ווייל עס זענען נישט פאראן קיין סיבות וואס זאלן מאכן זיין פארשטעלונג שוואנקען (באמערקונג צו זאץ 44). אפילו ווען מיר נעמען אן אז דער מענטש איז צופרידן מיטן פאלשן, קענען מיר נישט זאגן אז ער איז זיכער. מיט זיכערקייט מיינען מיר עפעס פאזיטיוו (זאץ 43 און זיין באמערקונג), נישט נאר דאס פעלן פון ספק. מיטן חסרון פון זיכערקייט מיינען מיר אבער פאלשקייט.

כדי דערקלערן דעם זאץ פולשטענדיקער, וועל איך באמערקן נאך עטליכע פונקטן, ענטפערן אויף טענות וואס מען קען ברענגען קעגן אונזער לערע, און צום סוף, כדי אוועקצונעמען יעדן צווייפל, אנווייזן עטליכע מעלות פון דער לערע. איך זאג "עטליכע", ווייל די וויכטיגסטע מעלות וועלן ווערן קלאר פון וואס מיר וועלן זאגן אין טייל 5.

איך הייב אן מיטן ערשטן פונקט און ווארן די לייענער זיי זאלן גענוי אונטערשיידן צווישן אן אידעע, אדער באגריף פונעם גייסט, און די בילדער פון זאכן וואס מיר שטעלן זיך פאר. מען דארף אויך אונטערשיידן צווישן אן אידעע און די ווערטער דורך וועלכע מיר באצייכענען זאכן. פילע מישן אינגאנצן אויס בילדער, אידעען און ווערטער, אדער אונטערשיידן זיי נישט גענוג גענוי. דעריבער בלייבט זיי אומבאקאנט ווי וויכטיג די לערע וועגן ווילן איז, סיי פאר פילאזאפישן טראכטן און סיי פאר א קלוגע איינריכטונג פונעם לעבן.

די וואס מיינען אז אידעען באשטייען פון בילדער וואס ווערן אין אונז אויסגעפארעמט דורכן באווירקט ווערן דורך אויסערליכע גופים מיינען אז די אידעען פון זאכן וואס מיר קענען זיך נישט פארשטעלן אין א בילד זענען נישט קיין אידעען. זיי האלטן זיי פאר אויסטראכטענישן וואס מיר מאכן דורך א פרייען באשלוס פון ווילן. אזוי באטראכטן זיי אידעען ווי שטומע בילדער. אונטער דעם איינפלוס פונעם פאראורטייל באמערקן זיי נישט אז אן אידעע, אין דער מאס ווי זי איז אן אידעע, שליסט איין א באשטעטיגונג אדער אפלייקענונג.

די וואס מישן אויס ווערטער מיט אידעען, אדער מיט די באשטעטיגונג וואס אן אידעע שליסט איין, מיינען אז זיי קענען ווען עפעס וואס איז קעגן זייער אויפכאפן, ווען זיי נאר מיט ווערטער באשטעטיגן אדער לייקענען אפ עפעס אנדערש ווי וואס זיי כאפן אויף.

די פאראורטיילן קען מען אוועקנעמען דורכן אריינטראכטן אין דער נאטור פון ידיעה. ווען מען זעט אז ידיעה שליסט נישט איין דעם באגריף פון אויסדעהנונג, פארשטייט מען קלאר אז אן אידעע, אלס מודוס פון טראכטן, באשטייט נישט פון א בילד אדער פון ווערטער. ווערטער און בילדער קומען פון קערפערליכע באוועגונגען וואס שליסן נישט איין דעם באגריף פון טראכטן.

די ווערטער ווענן, ווי איך גלייב, זיין גענוג וועגן דעם ענין. איך וועל דעריבער איבערגיין צו די טענות וואס מען קען ברענגען קעגן אונזער לערע.

די ערשטע טענה קומט פון די וואס מיינען אז דער ווילן האט א ברייטערן פארנעם ווי דער שכל און איז דעריבער אנדערש פון אים. זיי זאגן אז כדי מסכים צו זיין צו אן אומענדליכע צאל זאכן וואס מיר כאפן נישט אויף דארפן מיר נישט קיין גרעסערע פעהיגקייט צו באשטעטיגן און אפלייקענען. אבער כדי זיי צו פארשטיין דארפן מיר יא א גרעסערן שכל. דער ווילן אונטערשיידט זיך דעריבער פונעם שכל ווייל דער שכל איז ענדליך און דער ווילן אומענדליך.

די צווייטע טענה איז אז די דערפארונג לערנט אונז לכאורה קלאר און אן קיין ספק אז מיר קענען צוריקהאלטן אונזער משפט איידער מיר געבן הסכמה צו וואס מיר כאפן אויף. מען זאגט דאך נישט פון איינעם אז ער איז אפגענארט נאר ווייל ער כאפט אויף עפעס, נאר ווען ער גיט צו אדער לייקנט אפ. למשל, ווער ס'שטעלט זיך פאר א פערד מיט פליגל גיט דערמיט נאך נישט צו אז אזא פערד עקזיסטירט. ער איז נישט אפגענארט, אחוץ אויב ער גיט אויך צו אז עס עקזיסטירט טאקע. די דערפארונג ווייזט דעריבער, ווי זיי מיינען, קלאר אז ווילן אדער די פעהיגקייט צו געבן הסכמה איז פריי און אנדערש פונעם שכל.

דריטנס קען מען טענה'ן אז איין באשטעטיגונג האט נישט מער ווירקליכקייט ווי אן אנדערע. מען דארף לכאורה נישט מער קראפט צו באשטעטיגן אז דאס אמת'ע איז אמת ווי צו באשטעטיגן אז דאס פאלשע איז אמת. אבער מיר האבן געזען אז איין אידעע האט מער ווירקליכקייט אדער שלימות ווי אן אנדערע. פונקט ווי איין געגנשטאנד קען זיין בעסער ווי אן אנדערן, קען זיין אידעע אויך זיין בעסער. דאס ווייזט אויך, ווי זיי מיינען, א חילוק צווישן ווילן און שכל.

די פערטע טענה קען זיין: אויב דער מענטש האנדלט נישט לויט א פרייען ווילן, וואס וועט געשען ווען די קרעפטן וואס באשטימען זיין האנדלונג זענען אין א גלייכגעוויכט, ווי ביים אייזל פון בורידאן? וועט ער שטארבן פון הונגער און דורשט? אויב איך גיב דאס צו, זעט אויס אז איך טראכט וועגן אן אייזל אדער א סטאטוע פון א מענטש, נישט וועגן א פאקטישן מענטש. אויב איך לייקן עס אפ, קומט אויס אז ער קען באשטימען זיינע אייגענע מעשים און האט דעריבער די פעהיגקייט צו גיין און טון וואס ער וויל.

אפשר קען מען ברענגען נאך טענות. אבער איך דארף נישט אויספארשן אלעס וואס איינער קען אויסטראכטן. איך וועל נאר ענטפערן די דערמאנטע טענות, אזוי קורץ ווי מעגליך.

אויף דער ערשטער טענה ענטפער איך: איך גיב צו אז דער ווילן האט א ברייטערן פארנעם ווי דער שכל, אויב מיט שכל מיינט מען נאר קלארע און דייטליכע אידעען. אבער איך לייקן אפ אז דער ווילן האט א ברייטערן פארנעם ווי די אויפכאפונגען אדער די פעהיגקייט צו אויפכאפן. איך זע נישט פארוואס מען זאל מער בארעכטיגט זיין צו רופן די פעהיגקייט פון ווילן אומענדליך ווי די פעהיגקייט פון אויפכאפן.

פונקט ווי מיר קענען מיט דער זעלבער פעהיגקייט פון ווילן באשטעטיגן אן אומענדליכע צאל זאכן, איינע נאך דער אנדערער, ווייל מיר קענען נישט באשטעטיגן אן אומענדליכע צאל אויף איין מאל, קענען מיר מיט דער זעלבער פעהיגקייט פון אויפכאפן אויפכאפן אן אומענדליכע צאל גופים, איינעם נאך דעם אנדערן.

אויב מען זאגט אז עס איז פאראן אן אומענדליכע צאל זאכן וואס מיר קענען נישט אויפכאפן, ענטפער איך אז מיר קענען נישט דערגרייכן אזעלכע זאכן דורך קיין טראכטן, און דעריבער אויך נישט דורך ווילן. מען קען אבער נאך טענה'ן אז אויב גאט וואלט געוואלט מאכן אז מיר זאלן יא קענען זיי אויפכאפן, וואלט ער געדארפט געבן אונז א גרעסערע אויפכאפונגס-פעהיגקייט, אבער נישט א גרעסערע ווילנס-פעהיגקייט.

דאס איז ווי צו זאגן אז אויב גאט וואלט געוואלט מאכן אז מיר זאלן פארשטיין אן אומענדליכע צאל אנדערע זאכן, וואלט ער געדארפט געבן אונז א גרעסערן שכל, אבער נישט א מער אלגעמיינע אידעע פון א זאך ווי די וואס ער האט אונז שוין געגעבן כדי אויפצוכאפן די אומענדליכע זאכן. מיר האבן דאך געוויזן אז ווילן איז אן אלגעמיינער באגריף אדער אידעע דורך וועלכער מיר דערקלערן אלע באזונדערע ווילנס-אקטן, דאס הייסט דאס וואס זיי האבן אלע געמיינזאם.

אונזערע קעגנער האלטן די אידעע וואס איז געמיינזאם צו אלע ווילנס-אקטן פאר א פעהיגקייט. דעריבער איז נישט קיין וואונדער אז זיי זאגן אז די פעהיגקייט גייט אן אומענדליכע מאס ווייטער ווי דער שכל. דאס אלגעמיינע איז דאך אן אייגנשאפט סיי פון איינעם, סיי פון פילע און סיי פון אן אומענדליכע צאל אינדיווידן.

אויף דער צווייטער טענה ענטפער איך דורכן אפלייקענען אז מיר האבן די פרייע מאכט צוריקצוהאלטן אונזער משפט. ווען מיר זאגן אז איינער האלט צוריק זיין משפט, מיינען מיר נאר אז ער זעט אז ער כאפט נישט אויף די זאך אדעקוואט. דאס צוריקהאלטן איז דעריבער למעשה א ידיעה, נישט א פרייער ווילן.

כדי דאס קלארער צו זען, נעם א יינגל וואס שטעלט זיך פאר א פערד און כאפט גארנישט אנדערש אויף. די פארשטעלונג שליסט איין דעם פערד'ס עקזיסטענץ (מסקנא צו זאץ 17), און דער יינגל כאפט נישט אויף עפעס וואס שליסט אויס די עקזיסטענץ. דעריבער וועט ער נויטווענדיג באטראכטן דעם פערד אלס אנוועזנד און וועט נישט קענען צווייפלען אין זיין עקזיסטענץ, הגם ער וועט נישט זיין זיכער דערוועגן.

מיר האבן טאגטעגליכע דערפארונג פון אזא צושטאנד אין חלומות. איך גלייב נישט אז איינער מיינט אז בשעת ער חלומ'ט האט ער די פרייע מאכט צוריקצוהאלטן זיין משפט וועגן די זאכן וואס ער זעט אין חלום, און מאכן אז ער זאל נישט חלומ'ען וואס ער חלומ'ט. אבער עס טרעפט זיך אז אויך אין חלום האלטן מיר צוריק אונזער משפט, נאמענטליך ווען מיר חלומ'ען אז מיר חלומ'ען.

איך גיב אויך צו אז קיינער ווערט נישט אפגענארט אין דער מאס ווי זיין אויפכאפן אליין גייט. די פארשטעלונגען פונעם גייסט, ווען מען באטראכט זיי אין זיך אליין, שליסן נישט איין קיין טעות (באמערקונג צו זאץ 17). אבער איך לייקן אפ אז דער מענטש באשטעטיגט גארנישט בשעת ער כאפט אויף. וואס הייסט דען אויפכאפן א פערד מיט פליגל, אויב נישט באשטעטיגן אז דאס פערד האט פליגל?

אויב דער גייסט וואלט נישט אויפגעכאפט עפעס אחוץ א פערד מיט פליגל, וואלט ער עס באטראכט אלס אנוועזנד. ער וואלט נישט געהאט קיין סיבה צו צווייפלען אין זיין עקזיסטענץ, און אויך נישט געקענט אפזאגן זיין הסכמה. נאר ווען די פארשטעלונג איז פארבונדן מיט אן אידעע וואס שליסט אויס דעם פערד'ס עקזיסטענץ, אדער ווען דער גייסט זעט אז זיין אידעע איז אומאדעקוואט, וועט ער נויטווענדיג אפלייקענען די עקזיסטענץ פון אזא פערד אדער נויטווענדיג צווייפלען דערוועגן.

איך מיין אז מיין ענטפער אויף דער דריטער טענה איז שוין אנגעוויזן. ווילן איז עפעס אלגעמיין וואס געהערט צו אלע אידעען און באצייכנט נאר וואס זיי האבן געמיינזאם: א באשטעטיגונג. די אדעקוואטע מהות פון דער באשטעטיגונג, ווען מען פארשטייט זי אבסטראקט, מוז דעריבער זיין אין יעדער אידעע און אין דער מאס זיין די זעלבע אין אלע אידעען.

אבער נישט ווען מען באטראכט די באשטעטיגונג אלס דאס וואס מאכט אויס די מהות פון דער באזונדערער אידעע. אין דער מאס אונטערשיידן זיך באזונדערע באשטעטיגונגען פונקט אזוי ווי די אידעען אליין. למשל, די באשטעטיגונג וואס די אידעע פון א קרייז שליסט איין איז אנדערש פון דער וואס די אידעע פון א דרייעק שליסט איין, פונקט אזוי ווי די אידעע פון א קרייז איז אנדערש פון דער אידעע פון א דרייעק.

איך לייקן אויך שטארק אפ אז מען דארף די זעלבע טראכטקראפט צו באשטעטיגן אז אמת איז אמת ווי צו באשטעטיגן אז פאלש איז אמת. די צוויי באשטעטיגונגען שטייען אינעם גייסט איינער צום אנדערן ווי דאס וואס איז פאראן צו דעם וואס איז נישט פאראן. אין אידעען איז דאך נישט דא קיין פאזיטיווער אינהאלט וואס מאכט אויס פאלשקייט (באמערקונגען צו זאצן 35 און 43).

מיר מוזן דעריבער אויספירן אז מיר ווערן גרינג אפגענארט ווען מיר מישן אויס דאס אלגעמיינע מיטן באזונדערן, און זאכן פון דעם שכל און אבסטראקציעס מיט פאקטישע זאכן.

וועגן דער פערטער טענה גיב איך גערן צו אז א מענטש אין אזא גלייכגעוויכטיגן צושטאנד וואלט געשטארבן פון הונגער און דורשט. איך מיין א מענטש וואס כאפט נישט אויף עפעס אחוץ הונגער און דורשט, א געוויסע שפייז און א געוויסן געטראנק,

וואס זענעןביידע גלייך ווייט פון איס. אויב מען פרעגט צי מען זאל אזא מענטש בעסער האלטן פאר אן אייזל, ענטפער איך אז איך ווייס נישט. איך ווייס אויך נישט וויאזוי מען זאל באטראכטן א מענטש וואס הענגט זיך, אדער קינדער, נאראנים און משוגעים, און אזוי ווייטער.

יעצט דארף מען נאך אנווייזן די גרויסע מעלות פון דער לערע פארן לעבן. מען קען זיי גרינג ארויספירן פון וואס מיר האבן שוין געזאגט.

1. די לערע איז נוצליך ווייל זי לערנט אונז אז מיר האנדלען נאר לויט גאטס באשטימונג און נעמען אנטייל אין דער געטליכער נאטור. מיר נעמען דערין אלץ מער אנטייל וואס מער שלימות אונזערע מעשים האבן און וואס מער מיר פארשטייען גאט. אויסער דעם וואס זי ברענגט אונזער גייסט צו א פולער רו, ווייזט די לערע אין וואס אונזער העכסטער גליק אדער ברכה באשטייט: אין דער ידיעה פון גאט, דורך וועלכער מיר ווערן געפירט צו טון נאר וואס ליבע און פרומקייט פארלאנגען.

אזוי פארשטייען מיר קלאר ווי ווייט פון אן אמת'ער שאצונג פון מעלה זענען די וואס דערווארטן פון גאט די גרעסטע באלוינונג פאר זייער מעלה און גוטע מעשים, ווי זיי וואלטן דורכגעמאכט די שווערסטע קנעכטשאפט. זיי טוען ווי מעלה און דינען גאט וואלטן נישט אליין געווען דאס גליק און די העכסטע פרייהייט.

2. די לערע איז נוצליך ווייל זי לערנט אונז וויאזוי זיך צו פארהאלטן צו אונזער גורל, אדער צו זאכן וואס זענען נישט אין אונזער מאכט און גייען נישט ארויס פון אונזער נאטור. זי ווייזט אז מיר דארפן דערווארטן און טראגן גוטן און שלעכטן מזל מיט א גלייכן גייסט. אלעס גייט ארויס פון גאטס אייביגן באשלוס מיט דער זעלבער נויטווענדיגקייט ווי פון דער מהות פון א דרייעק גייט ארויס אז די דריי ווינקלען זענען צוזאמען גלייך צו צוויי רעכטע ווינקלען.

3. די לערע העלפט דאס געזעלשאפטליכע לעבן ווייל זי לערנט אונז קיינעם נישט צו האבן פיינט אדער אויסצולאכן, קיינעם נישט מקנא צו זיין און נישט זיין אין כעס אויף קיינעם. זי לערנט אויך אז יעדער זאל זיין צופרידן מיט דאס זייניגע און העלפן דעם אנדערן, נישט פון ווייבערישער רחמנות, פארטייאישקייט אדער גלייבעכץ, נאר לויט דעם שכל, ווי די צייט און אומשטענדן פארלאנגען. איך וועל דאס ווייזן אין טייל 3.

4. צום סוף העלפט די לערע שטארק דעם אלגעמיינעם ציבור, ווייל זי לערנט וויאזוי מען דארף רעגירן און פירן די בירגער אז זיי זאלן טון דאס בעסטע פאר יעדן, נישט ווי קנעכט נאר פריי.

דערמיט האב איך געענדיגט וואס איך האב געוואלט באהאנדלען אין דער באמערקונג, און איך ענדיג דעם צווייטן טייל פון דער אפהאנדלונג. איך גלייב אז איך האב דא דערקלערט די נאטור און אייגנשאפטן פונעם מענטשליכן גייסט גענוג אויספירליך און, לויט דער שוועריגקייט פונעם ענין, גענוג קלאר. איך האב געלייגט א יסוד אויף וועלכן מען קען יעצט בויען פילע גוטע מסקנות וואס זענען זייער נוצליך און זייער נויטיג צו וויסן, ווי מען וועט צום טייל זען אין וואס קומט ווייטער.

דריטער טייל: וועגן דעם אנהייב און דער נאטור פון די געפילן

פילע וואס האבן געשריבן וועגן געפילן און וועגן דעם מענטשנס לעבנספירונג האבן, ווי עס זעט אויס, נישט באהאנדלט זיי אלס נאטירליכע זאכן וואס פאלגן די אלגעמיינע געזעצן פון דער נאטור, נאר אלס זאכן וואס ליגן אויסער דער נאטור. זיי באטראכטן דעם מענטש אין דער נאטור ווי א מלוכה אין א מלוכה. זיי גלייבן אז ער שטערט דעם סדר פון דער נאטור מער ווי ער פאלגט אים, אז ער האט אן אבסאלוטע מאכט איבער זיינע מעשים, און אז נאר ער אליין באשטימט אים.

זיי שרייבן צו דעם מענטשנס אוממאכט און אומבאשטענדיגקייט נישט צו דער אלגעמיינער קראפט פון דער נאטור, נאר צו א מיסטעריעזן חסרון אין זיין נאטור. דעם חסרון באוויינען, שפאטען, פאראכטן אדער, ווי עס טרעפט זיך געווענליך, באליידיגן זיי. ווער ס'קען גוט באשרייבן און שארף ארויסברענגען די שוואכקייט פונעם מענטשליכן גייסט ווערט געהאלטן פאר א נביא.

עס זענען אבער אויך געווען אויסגעצייכנטע מענטשן, וואס זייער ארבעט און פלייס פארדאנק איך אסאך, וואס האבן געשריבן פילע וויכטיגע זאכן וועגן דער ריכטיגער לעבנספירונג און געגעבן קלוגע עצות פאר מענטשן. אבער קיינער האט נישט, וויפיל איך ווייס, באשטימט די נאטור און קראפט פון געפילן און די מאכט וואס דער גייסט האט זיי צו האלטן אונטער קאנטראל.

איך פארגעס נישט אז דער שטארק בארימטער דעקארט, הגם ער האט געהאלטן אז דער גייסט האט אן אבסאלוטע מאכט איבער זיינע מעשים, האט פרובירט צו דערקלערן מענטשליכע געפילן דורך זייערע ערשטע סיבות און אנווייזן א וועג צום אבסאלוטן קאנטראל איבער זיי. אבער לויט מיין מיינונג האט ער, טראץ זיין גרויסן שארפן פארשטאנד, גארנישט באוויזן, ווי איך וועל ווייזן אויפן פאסיגן פלאץ.

איך קער זיך יעצט צוריק צו די וואס ווילן בעסער באליידיגן און אויסלאכן מענטשליכע געפילן ווי זיי פארשטיין. פאר זיי וועט זיכער אויסזען משונה אז איך זאל באהאנדלען דעם מענטשנס זינד און נארישקייט אויף א געאמעטרישן אופן און לייגן אין א באשטימטן סדר דאס וואס זיי רופן קעגן דעם שכל, נישטיג, נאריש און שרעקליך. אבער דאס איז מיין פלאן.

אין דער נאטור געשעט גארנישט וואס מען קען צושרייבן צו א חסרון אין איר. די נאטור איז שטענדיג די זעלבע, און איר קראפט צו ווירקן איז אומעטום איינס און דאס זעלבע. די געזעצן און כללים לויט וועלכע אלעס געשעט און פארענדערט זיך פון איין פארם צו אן אנדערער זענען שטענדיג און אומעטום די זעלבע. דעריבער מוז אויך זיין איין וועג צו פארשטיין די נאטור פון יעדער זאך: דורך די אלגעמיינע געזעצן און כללים פון דער נאטור.

האס, כעס, קנאה און אנדערע געפילן, ווען מען באטראכט זיי אין זיך אליין, גייען דעריבער ארויס פון דער זעלבער נויטווענדיגקייט און קראפט פון דער נאטור ווי אלע אנדערע באזונדערע זאכן. זיי האבן געוויסע סיבות דורך וועלכע מען פארשטייט זיי, און געוויסע אייגנשאפטן וואס מען דארף דערקענען פונקט ווי די אייגנשאפטן פון אנדערע זאכן וואס זייער באטראכטונג פארשאפט אונז הנאה.

איך וועל דעריבער באהאנדלען די נאטור און קראפט פון געפילן אויף דעם זעלבן וועג ווי איך האב פריער אונטערגעזוכט גאט און דעם גייסט. איך וועל באטראכטן מענטשליכע מעשים און באגערן פונקט ווי עס וואלט געווען א פראגע וועגן ליניעס, פלאכן און גופים.

דעפיניציעס

1. מיט אן "אדעקוואטער סיבה" מיין איך א סיבה דורך וועלכער מען קען קלאר און דייטליך פארשטיין איר ווירקונג. מיט אן "אומאדעקוואטער", אדער טיילווייזער, סיבה מיין איך א סיבה דורך וועלכער אליין מען קען נישט פארשטיין איר ווירקונג.

2. איך זאג אז מיר זענען אקטיוו ווען עפעס געשעט אין אונז אדער אויסער אונז וואס מיר זענען איר אדעקוואטע סיבה. דאס הייסט, ווען פון אונזער נאטור גייט ארויס עפעס אין אונז אדער אויסער אונז וואס מען קען קלאר און דייטליך פארשטיין נאר דורך אונזער נאטור (דעפיניציע 1). איך זאג אז מיר זענען פאסיוו ווען עפעס געשעט אין אונז אדער גייט ארויס פון אונזער נאטור וואס מיר זענען נאר איר טיילווייזע סיבה.

3. מיט א "געפיל" מיין איך א ענדערונג פונעם גוף וואס פארגרעסערט אדער פארקלענערט, העלפט אדער שטערט זיין קראפט צו ווירקן, און אויך די אידעע פון אזא ענדערונג.

באמערקונג. אויב מיר קענען זיין די אדעקוואטע סיבה פון א ענדערונג, רוף איך דאס געפיל א טעטיגקייט. אויב נישט, רוף איך עס א ליידנשאפט, אדער א צושטאנד אין וועלכן דער גייסט איז פאסיוו.

פאסטולאטן

1. דער מענטשליכער גוף קען ווערן באווירקט אויף פילע אופנים וואס פארגרעסערן אדער פארקלענערן זיין קראפט צו ווירקן, און אויף אנדערע אופנים וואס מאכן די קראפט נישט גרעסער און נישט קלענער.

באמערקונג. דער פאסטולאט אדער אקסיאמע שטיצט זיך אויף פאסטולאט 1 און הילפסזאצן 5 און 7 נאך טייל 2, זאץ 13.

2. דער מענטשליכער גוף קען דורכמאכן פילע ענדערונגען און דאך אנהאלטן די איינדרוקן אדער שפורן פון זאכן (טייל 2, פאסטולאט 5), און דעריבער אויך די זעלבע בילדער פון זאכן (טייל 2, באמערקונג צו זאץ 17).

הויפטזאצן

זאץ 1. אונזער גייסט איז אין געוויסע פאלן אקטיוו און אין אנדערע פאסיוו. אין דער מאס ווי ער האט אדעקוואטע אידעען איז ער נויטווענדיג אקטיוו. אין דער מאס ווי ער האט אומאדעקוואטע אידעען איז ער נויטווענדיג פאסיוו.

באווייז. אין יעדן מענטשליכן גייסט זענען געוויסע אידעען אדעקוואט און אנדערע ברוכשטיקליך און צעמישט (טייל 2, באמערקונג צו זאץ 40). די אדעקוואטע אידעען אינעם גייסט זענען אויך אדעקוואט אין גאט אין דער מאס ווי ער מאכט אויס די מהות פון יענעם גייסט (טייל 2, מסקנא צו זאץ 11). די אומאדעקוואטע אידעען אינעם גייסט זענען אבער אדעקוואט אין גאט נישט אין דער מאס ווי ער שליסט איין נאר יענעם גייסט, נאר אין דער מאס ווי ער שליסט אין דער זעלבער צייט אויך איין די גייסטער פון אנדערע זאכן (די זעלבע מסקנא).

פון א געגעבענער אידעע מוז נויטווענדיג ארויסגיין א געוויסע ווירקונג (טייל 1, זאץ 36). גאט איז די אדעקוואטע סיבה פון דער ווירקונג (דעפיניציע 1), נישט אין דער מאס ווי ער איז אומענדליך, נאר אין דער מאס ווי ער איז באווירקט דורך יענער געגעבענער אידעע (טייל 2, זאץ 9). אבער דער מענטשליכער גייסט איז די אדעקוואטע סיבה פון דער ווירקונג וואס גאט איז איר סיבה אין דער מאס ווי ער איז באווירקט דורך אן אידעע וואס איז אדעקוואט אינעם מענטשליכן גייסט (טייל 2, מסקנא צו זאץ 11). דעריבער איז אונזער גייסט, אין דער מאס ווי ער האט אדעקוואטע אידעען, נויטווענדיג אקטיוו אין געוויסע פאלן (דעפיניציע 2). דאס איז דער ערשטער פונקט.

פון וואס גייט נויטווענדיג ארויס פון אן אידעע וואס איז אדעקוואט אין גאט נישט אין דער מאס ווי ער שליסט איין נאר איין מענטשנס גייסט, נאר אין דער מאס ווי ער שליסט מיט אים איין אויך אנדערע גייסטער, איז יענער מענטשנס גייסט נישט די אדעקוואטע סיבה, נאר א טיילווייזע (טייל 2, מסקנא צו זאץ 11). דעריבער איז דער גייסט, אין דער מאס ווי ער האט אומאדעקוואטע אידעען, נויטווענדיג פאסיוו אין געוויסע פאלן (דעפיניציע 2). דאס איז דער צווייטער פונקט. דעריבער איז אונזער גייסט, און אזוי ווייטער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. וואס מער אומאדעקוואטע אידעען דער גייסט האט, אלץ מער איז ער אונטערגעווארפן צו ליידנשאפטן. און פארקערט, וואס מער אדעקוואטע אידעען ער האט, אלץ מער איז ער אליין אקטיוו.

זאץ 2. דער גוף קען נישט באשטימען דעם גייסט צו טראכטן, און דער גייסט קען נישט באשטימען דעם גוף צו באוועגונג, רו אדער עפעס אנדערש, אויב אזא זאך איז פאראן.

באווייז. אלע מודוסן פון טראכטן האבן גאט אלס סיבה אין דער מאס ווי ער איז א טראכטנדיגע זאך, נישט אין דער מאס ווי ער ווערט אויסגעדריקט דורך אן אנדער אטריבוט (טייל 2, זאץ 6). דעריבער איז וואס באשטימט דעם גייסט צו טראכטן א מודוס פון טראכטן, נישט פון אויסדעהנונג, דאס הייסט נישט א גוף (טייל 2, דעפיניציע 1). דאס איז דער ערשטער פונקט.

דער גוף'ס באוועגונג אדער רו מוז קומען פון אן אנדער גוף וואס איז אליין באשטימט געווארן צו באוועגונג אדער רו דורך א דריטן גוף. בכלל מוז אלעס וואס געשעט אין א גוף קומען פון גאט אין דער מאס ווי מען באטראכט אים אלס באווירקט דורך א מודוס פון אויסדעהנונג, נישט פון טראכטן (טייל 2, זאץ 6). עס קען דעריבער נישט קומען פונעם גייסט, וואס איז א מודוס פון טראכטן. דאס איז דער צווייטער פונקט. דער גוף קען דעריבער נישט באשטימען דעם גייסט, און אזוי ווייטער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. מען פארשטייט דאס קלארער פון דער באמערקונג צו טייל 2, זאץ 7. גייסט און גוף זענען איינס און דאס זעלבע, וואס מען פארשטייט אמאל אונטער דעם אטריבוט פון טראכטן און אמאל אונטער דעם אטריבוט פון אויסדעהנונג. דעריבער איז דער סדר אדער פארבינדונג פון זאכן דער זעלבער אונטער יעדן אטריבוט. דער סדר פון די טעטיגקייטן און ליידנשאפטן פון אונזער גוף קומט דעריבער אין דער נאטור אין דער זעלבער צייט ווי דער סדר פון די טעטיגקייטן און ליידנשאפטן פון אונזער גייסט. דער זעלבער אויספיר איז קלאר פון דעם באווייז פון טייל 2, זאץ 12.

כאטש עס איז נישט דא קיין סיבה צו צווייפלען דערין, קען איך כמעט נישט גלייבן אז מען קען מאכן מענטשן באטראכטן די פראגע ערליך און געלאסן אן באשטעטיגן דאס דורך דער דערפארונג. זיי גלייבן אזוי פעסט אז נאר אויפן באפעל פונעם גייסט ווערט דער גוף באוועגט אדער געברענגט צו רו, און אז ער טוט פילע זאכן וואס זענען אפהענגיג נאר פונעם גייסט'ס ווילן אדער פעהיגקייט צו טראכטן.

קיינער האט אבער ביז יעצט נישט באשטימט וואס א גוף קען טון. קיינער האט נישט דורך דערפארונג געלערנט וואס דער גוף קען טון נאר דורך די געזעצן פון דער נאטור, ווען מען באטראכט זי נאר אלס קערפערליך, און וואס ער קען נישט טון אן ווערן באשטימט דורך דעם גייסט. קיינער האט נאך נישט באקומען אזא גענויע ידיעה פונעם גוף'ס מכאניזם אז ער זאל קענען דערקלערן אלע זיינע טעטיגקייטן.

עס איז אויך איבעריג צו דערמאנען אז ביי חיות זעט מען פילע מעשים וואס שטייגן פיל איבער דעם מענטשנס שארפן פארשטאנד, און אז שלאף-גייער טוען אין שלאף זאכן וואס זיי וואלטן נישט געוואגט צו טון וואכעדיג. דאס ווייזט גענוג אז דער גוף קען נאר דורך די געזעצן פון זיין אייגענער נאטור טון פילע זאכן וואס דער גייסט וואונדערט זיך דערויף.

קיינער ווייסט אויך נישט אויף וועלכן אופן און דורך וועלכע מיטלען דער גייסט באוועגט דעם גוף, וויפיל באוועגונג ער קען אים געבן אדער מיט וועלכער שנעלקייט. ווען מענטשן זאגן אז דעם גוף'ס מעשים קומען פונעם גייסט וואס הערשט איבער אים, ווייסן זיי דעריבער נישט וואס זיי זאגן. מיט גרויסקלינגענדיגע ווערטער גיבן זיי נאר צו אז זיי ווייסן נישט די אמת'ע סיבה פון דער האנדלונג, אבער וואונדערן זיך נישט דערויף.

מען וועט אבער זאגן: צי מיר ווייסן אדער נישט דורך וועלכע מיטלען דער גייסט באוועגט דעם גוף, לערנט אונז די דערפארונג אז ווען דער גייסט קען נישט טראכטן איז דער גוף אומטעטיג. אויך לערנט זי אז דער גייסט אליין קען באשטימען צי מיר זאלן רעדן

אדער שווייגן, און פילע אנדערע זאכן וואס מיר האלטן פאר אפהענגיג פון זיין באשלוס.

ווענן דער ערשטער טענה פרעג איך: לערנט אונז די דערפארונג נישט אויך אז ווען דער גוף איז אומטעטיג, קען דער גייסט אין דער זעלבער צייט נישט טראכטן? ווען דער גוף רוט אין שלאף, איז דער גייסט מיט אים פארזונקען אין שלאף און האט נישט די זעלבע קראפט צו טראכטן ווי ווען דער גוף איז וואך. יעדער וועט אויך פון דערפארונג באשטעטיגן אז דער גייסט איז נישט שטענדיג גלייך פעהיג צו טראכטן וועגן א געוויסן ענין. וואס מער אדער ווייניגער דער גוף איז פעהיג צו ווערן באווירקט דורך דעם אדער יענעם בילד, אלץ מער אדער ווייניגער איז דער גייסט פעהיג צו באטראכטן יענעם ענין.

מען וועט אבער טענה'ן אז פון די געזעצן פון דער נאטור, ווען מען באטראכט זי נאר אלס קערפערליכע סובסטאנץ, קען מען נישט ארויספירן די סיבות פון געביידעס, בילדער און ענליכע זאכן וואס קומען נאר פון מענטשליכער קונסט.

אן דער פיהרונג פונעם גייסט קען דער מענטשליכער גוף נישט בויען אפילו איין טעמפל. איך האב אבער שוין געוויזן אז מיינע קעגנער קענען נישט באשטימען די גרענעצן פון דעם גוף'ס קראפט אדער זאגן וואס מען קען ארויספירן נאר פון זיין נאטור. זיי אליין האבן דערפארונג אז פילע זאכן געשען נאר דורך די געזעצן פון דער נאטור, וואס זיי וואלטן נישט געהאלטן פאר מעגליך אן דעם גייסט'ס פיהרונג. למשל וואס שלאף-גייער טוען אין שלאף און וואונדערן זיך דערויף ווען זיי זענען וואך. דער מענטשליכער גוף'ס אייגענע מכאניזם איז אויך פיל מער קונסטפול ווי אלעס וואס מענטשליכע קונסט האט געמאכט. איך דארף נישט איבער'חזר'ן אז פון דער נאטור, אונטער וועלכן אטריבוט מען זאל נאר באטראכטן זי, גייען ארויס אן אומענדליכע צאל ווירקונגען.

ווענן דער צווייטער טענה גיב איך צו אז מענטשליכע זאכן וואלטן געווען פיל בעסער ווען שווייגן וואלט געווען אין דעם מענטשנס מאכט פונקט ווי רעדן. אבער די דערפארונג לערנט גענוג אז מענטשן קענען אלעס גרינגער הערשן ווי זייער צונג, און אלעס גרינגער איינהאלטן ווי זייערע פארלאנגען. דעריבער גלייבן פילע אז מיר זענען פריי אין שייכות צו זאכן וואס מיר באגערן נישט שטארק, ווייל מען קען די פארלאנגען גרינג איינהאלטן דורך געדענקען אן אנדערע זאך. אבער זיי גלייבן נישט אזוי אין שייכות צו זאכן וואס מיר זוכן מיט שטארקע געפילן וואס דאס געדענקען פון אן אנדער זאך קען נישט שטיל מאכן.

ווען מיר וואלטן נישט געהאט דערפארונג אז מיר טוען פילע זאכן אויף וועלכע מיר האבן שפעטער חרטה, און אז מיר זעען דאס בעסערע אבער טוען דאס ערגערע ווען קעגנזעצליכע געפילן באשטורעמען אונז, וואלט גארנישט אונז אפגעהאלטן פון גלייבן אז מיר זענען פריי אין אלעס.

אזוי גלייבט א זויגקינד אז עס וויל די מילך פרייוויליג. א בייז קינד מיינט אז ער וויל פרייוויליג נקמה. א דערשראקן קינד מיינט אז ער וויל פרייוויליג אנטלויפן. א שכור מיינט אז ער רעדט דורך א פרייען באשלוס פונעם גייסט דאס וואס ער וואלט ניכטער

פארשוויגן. אזוי אויך א מענטש וואס רעדט פון היץ, א פרוי וואס קען נישט אויפהערן רעדן, א קינד און אנדערע ענליכע מענטשן: אלע מיינען אז זיי רעדן דורך א פרייען באשלוס, ווען למעשה קענען זיי נישט איינהאלטן זייער שטוף צו רעדן.

די דערפארונג לערנט דעריבער פונקט אזוי קלאר ווי דער שכל אז מענטשן האלטן זיך פאר פריי נאר ווייל זיי זענען באוואוסטזיניג פון זייערע מעשים, אבער ווייסן נישט די סיבות וואס באשטימען זיי. עס איז אויך קלאר אז דער גייסט'ס באשלוסן זענען נאר די פארלאנגען אליין, וואס אונטערשיידן זיך לויט די אנדערע צושטאנדן פונעם גוף. יעדער פירט זיינע מעשים לויט זיינע געפילן. די וואס קעגנזעצליכע געפילן באשטורעמען זיי ווייסן נישט וואס זיי ווילן. די וואס קיין געפיל באשטורעמט זיי נישט קענען דורך א קליינעם טעם ווערן געשטופט אהין און אהער.

די באטראכטונגען ווייזן קלאר אז א גייסטיגער באשלוס און א קערפערליכער פארלאנג אדער באשטימונג זענען אין דער נאטור גלייכצייטיג. אדער בעסער געזאגט, זיי זענען איינס און דאס זעלבע. מיר רופן עס א באשלוס ווען מיר באטראכטן און דערקלערן עס אונטער דעם אטריבוט פון טראכטן. מיר רופן עס א באשטימונג ווען מיר באטראכטן עס אונטער דעם אטריבוט פון אויסדעהנונג און פירן עס ארויס פון די געזעצן פון באוועגונג און רו. דאס וועט שפעטער נאך קלארער ווערן.

יעצט וויל איך דערמאנען נאך א פונקט: מיר קענען טון עפעס דורך א באשלוס פונעם גייסט נאר ווען מיר געדענקען אז מיר האבן עס געטון. למשל, מיר קענען נישט ארויסרעדן קיין ווארט אויב מיר געדענקען נישט אז מיר האבן עס געטון. [רעדאקציע-באמערקונג: אזוי שטייט דער אומגעוועונליכער זכרון-אויסדרוק אינעם דרוק פון 1923.] עס איז אויך נישט אין דעם גייסט'ס פרייער מאכט צו פארגעסן אדער געדענקען א געוויסע זאך. דער גייסט'ס פרייהייט וואלט דעריבער געדארפט זיין באגרעניצט צו די מאכט צו זאגן אדער נישט זאגן עפעס וואס ער געדענקט.

אבער ווען מיר חלומ'ען אז מיר רעדן, גלייבן מיר אז מיר רעדן דורך א פרייען באשלוס פונעם גייסט, כאטש מיר רעדן נישט. אויב מיר רעדן יא, קומט עס פון א באוועגונג פונעם גוף אליין. מיר חלומ'ען אויך אז מיר באהאלטן עפעס, און מיינען אז מיר טוען דאס דורך דעם זעלבן באשלוס דורך וועלכן מיר שוויגן וואכעדיג וועגן עפעס וואס מיר ווייסן. מיר חלומ'ען אויך אז מיר טוען דורך א פרייען באשלוס זאכן וואס מיר וואגן נישט צו טון ווען מיר זענען וואך.

איך וויל דעריבער וויסן צי עס זענען פאראן אינעם גייסט צוויי סארטן באשלוסן, איינע אויסגעטראכט און איינע פרום. [רעדאקציע-באמערקונג: אינעם דרוק פון 1923 שטייט טאקע "איינער א פאנטאסטישער און איינער א פרומער". די אומגעוועונליכע צווייטע באצייכענונג איז דא נישט שטילערהייט געטוישט געווארן.] אויב מיר ווילן נישט גיין אזוי ווייט אין אומזין, מוזן מיר צוגעבן אז דער גייסט'ס באשלוס וואס מען האלט פאר פריי אונטערשיידט זיך נישט פון פארשטעלונג אדער זכרון. ער איז נאר די באשטעטיגונג וואס אן אידעע שליסט נויטווענדיג איין אין דער מאס ווי זי איז אן אידעע (טייל 2, זאץ 49). די באשלוסן קומען דעריבער אינעם גייסט מיט דער זעלבער

נויטוועדיגקייט ווי די אידעען פון פאקטיש עקזיסטירנדיגע זאכן. די וואס מיינען אז זיי רעדן, שווייגן אדער טוען עפעס דורך א פרייען באשלוס פונעם גייסט חלומ'ען מיט אפענע אויגן.

זאץ 3. די טעטיגקייטן פונעם גייסט קומען נאר פון אדעקוואטע אידעען. די פאסיווע צושטאנדן זענען אפהענגיג נאר פון אומאדעקוואטע אידעען.

באווייז. דאס ערשטע וואס מאכט אויס דעם גייסט'ס מהות איז די אידעע פונעם פאקטיש עקזיסטירנדיגן גוף (טייל 2, זאצן 11 און 13). זי איז צוזאמענגעשטעלט פון פילע אידעען (טייל 2, זאץ 15), וואס טייל זענען אדעקוואט און טייל אומאדעקוואט (טייל 2, מסקנות צו זאצן 29 און 38). דאס וואס גייט ארויס פון דעם גייסט'ס נאטור און האט דעם גייסט אלס נאענטסטע סיבה דורך וועלכער מען מוז עס פארשטיין, מוז דעריבער נויטוועדיג ארויסגיין פון אן אדעקוואטער אדער אומאדעקוואטער אידעע. אבער אין דער מאס ווי דער גייסט האט אומאדעקוואטע אידעען איז ער נויטוועדיג פאסיוו (זאץ 1). דעריבער גייען די טעטיגקייטן פונעם גייסט נאר ארויס פון אדעקוואטע אידעען, און דער גייסט איז פאסיוו נאר אין דער מאס ווי ער האט אומאדעקוואטע אידעען. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. פאסיווע צושטאנדן ווערן דעריבער צוגעשריבן צום גייסט נאר אין דער מאס ווי ער שליסט איין עפעס וואס אנטהאלט אן אפלייקענונג, אדער אין דער מאס ווי מען באטראכט אים אלס א טייל פון דער נאטור וואס מען קען נישט קלאר און דייטליך פארשטיין אן אנדערע טיילן. איך וואלט אויפן זעלבן אופן געקענט ווייזן אז פאסיווע צושטאנדן ווערן צוגעשריבן צו אנדערע באזונדערע זאכן פונקט ווי צום גייסט, און אז מען קען זיי נישט פארשטיין אנדערש. אבער איך וויל דא נאר באהאנדלען דעם מענטשליכן גייסט.

זאץ 4. יעדע זאך קען ווערן צעשטערט נאר דורך אן אויסערליכער סיבה.

באווייז. דאס איז קלאר פון זיך אליין. די דעפיניציע פון א זאך באשטעטיגט איר מהות, נישט לייקנט זי אפּ. מיט אנדערע ווערטער, זי שטעלט די מהות אויף, נישט נעמט זי אוועק. ווען מיר באטראכטן דעריבער נאר די זאך אליין אן אויסערליכע סיבות, קענען מיר נישט געפינען אין איר עפעס וואס זאל זי צעשטערן. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 5. זאכן האבן א קעגנזעצליכע נאטור, דאס הייסט קענען נישט זיין אינעם זעלבן סוביעקט, אין דער מאס ווי איינע קען צעשטערן די אנדערע.

באווייז. אויב זיי וואלטן געשטימט אדער געקענט זיין צוזאמען אינעם זעלבן סוביעקט, וואלט אינעם סוביעקט געקענט זיין עפעס וואס זאל אים צעשטערן. דאס איז אוממעגליך (זאץ 4). דעריבער זענען זאכן, און אזוי ווייטער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 6. יעדע זאך שטרעבט, אין דער מאס ווי עס ליגט אין איר, צו האלטן אן איר אייגענע עקזיסטענץ.

באוויז. באזונדערע זאכן זענען מודוסן דורך וועלכע גאטס אטריבוטן ווערן אויסגעדריקט אויף א געוויסן, באשטימטן אופן (טייל 1, מסקנא צו זאץ 25). דאס הייסט, זיי דריקן אויף א געוויסן, באשטימטן אופן אויס גאטס מאכט דורך וועלכער ער עקזיסטירט און ווירקט (טייל 1, זאץ 34). קיין זאך האט נישט אין זיך עפעס וואס זאל זי צעשטערן אדער אוועקנעמען איר עקזיסטענץ (זאץ 4). פארקערט, זי שטעלט זיך קעגן אלעס וואס קען אוועקנעמען איר עקזיסטענץ (זאץ 5). דעריבער שטרעבט זי, וויפיל עס ליגט אין איר, צו האלטן אן איר אייגענע עקזיסטענץ. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 7. דאס שטרעבן מיט וועלכן יעדע זאך שטרעבט צו האלטן אן איר עקזיסטענץ איז נאר די פאקטישע מהות פון דער זאך אליין.

באוויז. פון דער געגעבענער מהות פון א זאך גייען נויטווענדיג ארויס געוויסע ווירקונגען (טייל 1, זאץ 36). זאכן האבן נישט קיין אנדערע קראפט ווי די וואס גייט נויטווענדיג ארויס פון זייער באשטימטער נאטור (טייל 1, זאץ 29). דעריבער איז די קראפט אדער שטרעבן מיט וועלכן א זאך, אליין אדער מיט אנדערע, ווירקט אדער שטרעבט צו ווירקן, דאס הייסט די קראפט אדער שטרעבן צו האלטן אן איר עקזיסטענץ (זאץ 6), נאר איר געגעבענע אדער פאקטישע מהות. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 8. דאס שטרעבן מיט וועלכן א זאך שטרעבט צו האלטן אן איר עקזיסטענץ שליסט נישט איין קיין באגרעניצטע צייט, נאר אן אומבאשטימטע צייט.

באוויז. אויב עס וואלט איינגעשלאסן א באגרעניצטע צייט וואס באשטימט די דויער פון דער זאך, וואלט נאר פון דער קראפט דורך וועלכער די זאך עקזיסטירט ארויסגעקומען אז זי קען נישט עקזיסטירן נאך יענער צייט און מוז ווערן צעשטערט. דאס איז אוממעגליך (זאץ 4). דעריבער שליסט דאס שטרעבן נישט איין קיין באגרעניצטע צייט. פארקערט, די זאך וועט מיט דער זעלבער קראפט מיט וועלכער זי עקזיסטירט ווייטער עקזיסטירן ביז אן אויסערליכע סיבה צעשטערט זי (זאץ 4). דעריבער שליסט דאס שטרעבן איין אן אומבאשטימטע צייט. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 9. דער גייסט שטרעבט צו האלטן אן זיין עקזיסטענץ פאר אן אומבאשטימטער דויער, סיי אין דער מאס ווי ער האט קלארע און דייטליכע אידעען און סיי אין דער מאס ווי ער האט צעמישטע אידעען. ער איז אויך באוואוסטזיניג פון דעם שטרעבן.

באוויז. דער גייסט'ס מהות באשטייט פון אדעקוואטע און אומאדעקוואטע אידעען (זאץ 3). דעריבער שטרעבט ער צו האלטן אן זיין עקזיסטענץ (זאץ 7), סיי מיט די ערשטע און סיי מיט די צווייטע אידעען, און פאר אן אומבאשטימטער צייט (זאץ 8). דער גייסט איז נויטווענדיג באוואוסטזיניג פון זיך אליין דורך די אידעען פון די ענדערונגען פונעם גוף (טייל 2, זאץ 23). דעריבער איז ער באוואוסטזיניג פון זיין אייגענעם שטרעבן (זאץ 7).

באמערקונג. ווען דאס שטרעבן באציט זיך נאר צום גייסט הייסט עס "ווילן". ווען עס באציט זיך צום גייסט און גוף הייסט עס "פארלאנג". עס איז אין דער אמת'ן נאר דעם מענטשנס מהות, פון וועלכער נאטור גייט נויטוועדיג ארויס אלעס וואס דינט צו זיין אויפהאלטונג, און וואס דער מענטש איז דעריבער באשטימט צו טון. צווישן פארלאנג און "באגער" איז נישט דא קיין חילוק, אויסער דעם וואס באגער ווערט געווענליך געזאגט וועגן מענטשן אין דער מאס ווי זיי זענען באוואוסטזיניג פון זייער פארלאנג. מען קען עס דעריבער דעפינירן אזוי: באגער איז פארלאנג צוזאמען מיטן באוואוסטזיין דערפון.

פון וואס מיר האבן געזאגט איז קלאר אז מיר שטרעבן נישט, ווילן נישט, פארלאנגען נישט און באגערן נישט א זאך ווייל מיר האלטן זי פאר גוט. פארקערט, מיר האלטן א זאך פאר גוט ווייל מיר שטרעבן, ווילן, פארלאנגען און באגערן זי.

זאץ 10. אין אונזער גייסט קען נישט זיין קיין אידעע וואס שליסט אויס די עקזיסטענץ פון אונזער גוף. אזא אידעע איז גאר אין קעגנזאץ צום גייסט.

באוויז. אין אונזער גוף קען נישט זיין קיין זאך וואס זאל אים צעשטערן (זאץ 5). דעריבער קען די אידעע פון אזא זאך נישט זיין אין גאט אין דער מאס ווי ער האט די אידעע פון אונזער גוף (טייל 2, מסקנא צו זאץ 9). דאס הייסט, די אידעע פון יענער זאך קען נישט זיין אין אונזער גייסט (טייל 2, זאצן 11 און 13). פארקערט, וויבאלד דאס ערשטע וואס מאכט אויס דעם גייסט'ס מהות איז די אידעע פונעם פאקטיש עקזיסטירנדיגן מענטשליכן גוף (טייל 2, זאצן 11 און 13), קומט אויס אז דאס ערשטע און הויפט שטרעבן פונעם גייסט איז דאס שטרעבן צו באשטעטיגן אונזער גוף'ס עקזיסטענץ. אן אידעע וואס לייקנט אפ אונזער גוף'ס עקזיסטענץ איז דעריבער אין קעגנזאץ צו אונזער גייסט, און אזוי ווייטער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 11. די אידעע פון אלעס וואס פארגרעסערט אדער פארקלענערט, העלפט אדער שטערט אונזער גוף'ס קראפט צוווירקן, פארגרעסערט אדער פארקלענערט, העלפט אדער שטערט אונזער גייסט'ס קראפט צו טראכטן.

באוויז. דער זאץ איז קלאר פון טייל 2, זאץ 7, אדער פון טייל 2, זאץ 14.

באמערקונג. מיר זעען דעריבער אז דער גייסט קען דורכמאכן פילע ענדערונגען, אמאל איבערגיין צו א צושטאנד פון גרעסערער שלימות און אמאל צו א צושטאנד פון קלענערער שלימות. די פאסיווע איבערגאנגען דערקלערן די געפילן פון פרייד און טרויער. מיט "פרייד" וועל איך דעריבער אין די ווייטערדיגע זאצן מיינען א פאסיוון צושטאנד אין וועלכן דער גייסט גייט איבער צו א גרעסערער שלימות. מיט "טרויער" מיין איך א פאסיוון צושטאנד אין וועלכן דער גייסט גייט איבער צו א קלענערער שלימות.

די פרייד וואס באציט זיך צום גוף און גייסט צוזאמען רוף איך "סטימולאציע" אדער "פריילעכקייט". דעם טרויער אין דער זעלבער שייכות רוף איך "ווייטאג" אדער "מעלאנכאליע". מיר מוזן אבער געדענקען אז סטימולאציע און ווייטאג ווערן געזאגט וועגן איין טייל פון דעם מענטשנס נאטור איז מער באווירקט ווי די אנדערע, און פריילעכקייט אדער מעלאנכאליע ווען אלע טיילן זענען גלייך באווירקט. וואס איך מיין מיט באגער

האב איך דערקלערט אין דער באמערקונג צו זאץ 9. אויסער די דריי דערקען איך נישט קיין אנדערע גרונט-געפילן. אלע אנדערע געפילן קומען פון די דריי, ווי איך וועל שפעטער ווייזן.

איידער איך גיי ווייטער וויל איך זיך אביסל לענגער אפשטעלן אויף דער דערקלערונג פון זאץ 10, כדי מיר זאלן קלאר פארשטיין ווי איין אידעע איז אין קעגנזאץ צו אן אנדערער.

אין דער באמערקונג צו טייל 2, זאץ 17 האבן מיר געוויזן אז די אידעע וואס מאכט אויס דעם גייסט'ס מהות שליסט איין דעם גוף'ס עקזיסטענץ אזוי לאנג ווי דער גוף אליין עקזיסטירט. פון וואס מיר האבן געוויזן אין טייל 2, מסקנא צו זאץ 8 גייט ארויס אז די יעצטיגע עקזיסטענץ פון אונזער גייסט איז אפהענגיג נאר דערפון וואס דער גייסט שליסט איין דעם גוף'ס פאקטישע עקזיסטענץ. מיר האבן אויך געוויזן (טייל 2, זאצן 17 און 18 און די באמערקונג דערצו) אז דעם גייסט'ס קראפט זיך פארצושטעלן און געדענקען זאכן איז אויך אפהענגיג דערפון וואס ער שליסט איין דעם גוף'ס פאקטישע עקזיסטענץ.

דערפון גייט ארויס אז דעם גייסט'ס יעצטיגע עקזיסטענץ און זיין קראפט זיך פארצושטעלן זאכן ווערן אוועקגענומען ווען דער גייסט הערט אויף צו באשטעטיגן דעם גוף'ס יעצטיגע עקזיסטענץ. דער גייסט אליין קען אבער נישט זיין די סיבה פארוואס ער הערט אויף צו באשטעטיגן די עקזיסטענץ פונעם גוף (זאץ 4). דער גוף'ס אויפהערן צו עקזיסטירן קען אויך נישט זיין די סיבה. די סיבה פארוואס דער גייסט באשטעטיגט דעם גוף'ס עקזיסטענץ איז נישט דער גוף'ס אנהייבן צו עקזיסטירן (טייל 2, זאץ 6), און פארן זעלבן טעם הערט דער גייסט נישט אויף דאס צו באשטעטיגן ווייל דער גוף הערט אויף צו עקזיסטירן. דער רעזולטאט קומט אבער פון אן אנדערער אידעע (טייל 2, זאץ 8), וואס שליסט אויס די יעצטיגע עקזיסטענץ פון אונזער גוף און ממילא פון אונזער גייסט. זי איז דעריבער אין קעגנזאץ צו דער אידעע וואס מאכט אויס אונזער גייסט'ס מהות.

זאץ 12. דער גייסט פרובירט, וויפיל ער קען, זיך פארצושטעלן דאס וואס פארגרעסערט אדער העלפט דעם גוף'ס קראפט צו ווירקן.

באוויז. אזוי לאנג ווי דער מענטשליכער גוף איז באווירקט אויף אן אופן וואס שליסט איין די נאטור פון אן אויסערליכן גוף, באטראכט דער מענטשליכער גייסט יענעם אויסערליכן גוף אלס אנוועזנד (טייל 2, זאץ 17). דעריבער, אזוי לאנג ווי דער גייסט באטראכט אן אויסערליכן גוף אלס אנוועזנד, דאס הייסט שטעלט זיך אים פאר (טייל 2, באמערקונג צו זאץ 17), איז דער מענטשליכער גוף באווירקט אויף אן אופן וואס שליסט איין יענעם גוף'ס נאטור (טייל 2, זאץ 7). אזוי לאנג ווי דער גייסט שטעלט זיך פאר זאכן וואס פארגרעסערן אדער העלפן אונזער גוף'ס קראפט צו ווירקן, איז דער גוף באווירקט אויף אופנים וואס פארגרעסערן אדער העלפן זיין קראפט (פאסטולאט 1). ממילא ווערט אויף אזוי לאנג פארגרעסערט אדער געהאלפן דעם גייסט'ס קראפט צו טראכטן (זאץ 11). דער גייסט פרובירט דעריבער, וויפיל ער קען, זיך פארצושטעלן אזעלכע זאכן (זאצן 6 אדער 9). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 13. ווען דער גייסט שטעלט זיך פאר זאכן וואס פארקלענערן אדער שטערן דעם גוף'ס קראפט צו ווירקן, פרובירט ער, וויפיל מעגליך, צו געדענקען זאכן וואס שליסן אויס די עקזיסטענץ פון די ערשטע זאכן.

באוויז. אזוי לאנג ווי דער גייסט שטעלט זיך פאר דאס אויבנדערמאנטע, ווערט פארקלענערט אדער געשטערט די קראפט פונעם גייסט און גוף (ווי מיר האבן געוויזן אין פריערדיגן זאץ). דאך וועט ער עס ווייטער זיך פארשטעלן ביז ער שטעלט זיך פאר עפעס אנדערש וואס שליסט אויס איר יעצטיגע עקזיסטענץ (טייל 2, זאץ 17). דאס הייסט, די קראפט פון גייסט און גוף איז פארקלענערט אדער געשטערט ביז דער גייסט שטעלט זיך פאר עפעס אנדערש וואס שליסט אויס די עקזיסטענץ פון דער פריער פארגעשטעלטער זאך. דאס וועט דער גייסט דעריבער פרובירן, וויפיל ער קען, זיך פארצושטעלן אדער געדענקען (זאץ 9). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. דערפון גייט ארויס אז דער גייסט וויל זיך נישט פארשטעלן זאכן וואס פארקלענערן אדער שטערן זיין אייגענע קראפט און דעם גוף'ס קראפט.

באמערקונג. פון וואס מיר האבן געזאגט קען מען קלאר פארשטיין וואס ליבע און האס זענען. ליבע איז נאר פרייד באגלייט פון דער אידעע פון אן אויסערליכער סיבה. האס איז נאר טרויער באגלייט פון דער אידעע פון אן אויסערליכער סיבה. מיר זעען אויך אז דער וואס האט ליב שטרעבט נויטווענדיג צו האבן אנוועזנד און אויפהאלטן די זאך וואס ער האט ליב. דער וואס האט פיינט פרובירט צו אוועקשטעלן און צעשטערן די זאך וואס ער האט פיינט. וועגן די ענינים וועל איך שפעטער רעדן מער אויספירליך.

זאץ 14. אויב דער גייסט איז אמאל גלייכצייטיג באווירקט געווארן פון צוויי געפילן, וועט ער שפעטער, ווען ער ווערט באווירקט פון איינעם, ווערן באווירקט אויך פונעם צווייטן.

באוויז. אויב דער מענטשליכער גוף איז אמאל גלייכצייטיג באווירקט געווארן פון צוויי גופים, וועט דער גייסט שפעטער, ווען ער שטעלט זיך פאר איינעם, זיך גלייך דערמאנען אויך אינעם צווייטן (טייל 2, זאץ 18). די פארשטעלונגען פונעם גייסט ווייזן אבער מער די צושטאנדן פון אונזער גוף ווי די נאטור פון אויסערליכע גופים (טייל 2, מסקנא 2 צו זאץ 16). אויב דער גוף און ממילא אויך דער גייסט (דעפיניציע 3) זענען אמאל גלייכצייטיג באווירקט געווארן פון צוויי געפילן, וועלן זיי דעריבער שפעטער, ווען זיי ווערן באווירקט פון איינעם, ווערן באווירקט אויך פונעם צווייטן. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 15. יעדע זאך קען דורך צופאל זיין די סיבה פון פרייד, טרויער אדער באגער.

באוויז. לאמיר אננעמען אז דער גייסט איז גלייכצייטיג באווירקט פון צוויי געפילן. איינס פון זיי פארגרעסערט נישט און פארקלענערט נישט זיין קראפט צו ווירקן, און דאס אנדערע פארגרעסערט אדער פארקלענערט זי (פאסטולאט 1). פונעם פריערדיגן זאץ איז קלאר אז ווען דער גייסט ווערט שפעטער באווירקט פונעם ערשטן געפיל דורך זיין אמת'ער סיבה, וואס לויט אונזער הנחה פארגרעסערט נישט און פארקלענערט נישט זיין קראפט, וועט ער אין דער זעלבער צייט ווערן באווירקט פונעם צווייטן געפיל וואס

פארגרעסערט אדער פארקלענערט יא זיין קראפט. דאס הייסט, ער וועט ווערן באווירקט פון פרייד אדער טרויער (באמערקונג צו זאץ 11). דאס ערשטע געפיל וועט דעריבער זיין די סיבה פון פרייד אדער טרויער נישט דורך זיך אליין, נאר דורך צופאל. אויפן זעלבן וועג קען מען ווייזן ווי יעדע זאך קען דורך צופאל זיין די סיבה פון באגער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. מיר קענען האבן ליב אדער פיינט א זאך נאר ווייל מיר באטראכטן זי מיט פרייד אדער טרויער, הגם זי איז נישט די ווירקנדיגע סיבה פון דעם געפיל.

באווייז. דאס קומט נאר דערפון וואס ווען דער גייסט שטעלט זיך שפעטער פאר די זאך ווערט ער באווירקט פון פרייד אדער טרויער (זאץ 14). דאס הייסט, די קראפט פון גייסט און גוף ווערט פארגרעסערט אדער פארקלענערט, און אזוי ווייטער (באמערקונג צו זאץ 11). דעריבער האט דער גייסט א חשק אדער א קעגנשטעל זיך פארצושטעלן די זאך (זאץ 12 און מסקנא צו זאץ 13). מיט אנדערע ווערטער, ער האט זי ליב אדער פיינט (באמערקונג צו זאץ 13).

באמערקונג. דערפון פארשטייען מיר ווי עס קען קומען אז מיר זאלן האבן ליב אדער פיינט א זאך אן וויסן פארוואס, נאר פון וואס מען רופט סימפאטיע אדער אנטיפאטיע. צו דער זעלבער קאטעגאריע געהערן זאכן וואס רופן אין אונז ארויס פרייד אדער טרויער נאר ווייל זיי זענען ענליך צו זאכן וואס באווירקן אונז אזוי, ווי איך וועל ווייזן אינעם קומענדיגן זאץ. איך ווייס גוט אז די ערשטע שרייבער וואס האבן איינגעפירט די ווערטער "סימפאטיע" און "אנטיפאטיע" האבן דערמיט געוואלט באצייכענען געוויסע מיסטעריעזע אייגנשאפטן פון זאכן. דאך מיין איך אז מיר קענען מיט די זעלבע ווערטער מיינען באקאנטע און אפענע אייגנשאפטן.

זאץ 16. מיר האבן ליב אדער פיינט א זאך נאר ווייל מיר שטעלן זיך פאר אז זי איז עפעס ענליך צו אן אנדערער זאך וואס פלעגט אנפילן אונזער גייסט מיט פרייד אדער טרויער, אפילו ווען די ענליכקייט איז נישט די ווירקנדיגע סיבה פון דעם געפיל.

באווייז. דער ענליכער שטריך איז געווען אין דער אנדערער זאך, לויט אונזער הנחה, ווען מיר האבן באטראכט זי מיט פרייד אדער טרויער. ווען דער גייסט ווערט דעריבער באווירקט פון זיין בילד, וועט ער גלייך ווערן באווירקט פון איינעם פון די געפילן (זאץ 14). דעריבער וועט די זאך וואס מיר שטעלן זיך פאר אלס ענליך זיין דורך צופאל די סיבה פון פרייד אדער טרויער (זאץ 15). ממילא וועלן מיר זי האבן ליב אדער פיינט (די פריערדיגע מסקנא), אפילו ווען די ענליכקייט איז נישט די ווירקנדיגע סיבה פון דעם געפיל. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 17. אויב מיר שטעלן זיך פאר אז א זאך וואס פלעגט באווירקן אונז מיט טרויער איז עפעס ענליך צו אן אנדערער זאך וואס פלעגט באווירקן אונז מיט גלייך שטארקער פרייד, וועלן מיר די ערשטע זאך אין דער זעלבער צייט האבן פיינט און ליב.

באווייז. די זאך איז אין זיך אליין, לויט אונזער הנחה, א סיבה פון טרויער. אין דער מאס ווי מיר שטעלן זיך פאר זי מיט דעם געפיל האבן מיר זי פיינט (באמערקונג צו זאץ 13). אין דער מאס ווי מיר שטעלן זיך פאר אז זי איז ענליך צו אן אנדערער זאך וואס פלעגט

באווירקן אונז מיט גלייך שטארקער פרייד, וועלן מיר זי האבן ליב מיט גלייך שטארקער פרייד (זאץ 16). דעריבער וועלן מיר זי גלייכצייטיג האבן פיינט און ליב. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. אזא צושטאנד פונעם גייסט וואס קומט פון צוויי קעגנזעצליכע געפילן הייסט "וואקלונג פון געמיט". די וואקלונג פארהאלט זיך צום געפיל ווי דער צווייפל צו דער פארשטעלונג (טייל 2, באמערקונג צו זאץ 44). צווישן וואקלונג פון געמיט און צווייפל איז נאר א חילוק פון מער און ווייניגער.

איך מוז באמערקן אז איך האב אינעם פריערדיגן זאץ ארויסגעפירט די וואקלונג פון סיבות וואס זענען דורך זיך אליין די סיבות פון איין געפיל, און דורך צופאל די סיבות פונעם אנדערן. איך האב עס געטון כדי מען זאל זיי גרינגער קענען ארויספירן פון וואס מיר האבן שוין געזאגט. איך לייקן אבער נישט אפ אז וואקלונג פון געמיט קומט געווענליך פון א זאך וואס איז דיווירקנדיגע סיבה פון ביידע געפילן. דער מענטשליכער גוף איז צוזאמענגעשטעלט פון פילע באזונדערע טיילן פון פארשידענער נאטור (טייל 2, פאסטולאט 1). דעריבער קען איין גוף באווירקן אים אויף זייער פילע און אנדערע אופנים (אקסיאמע 1 נאך הילפסזאץ 3 נאך טייל 2, זאץ 13). און פארקערט, וויבאלד איין זאך קען ווערן באווירקט אויף פילע אופנים, קען זי אויך באווירקן איין טייל פונעם גוף אויף פארשידענע וועגן. מען קען דעריבער גרינג פארשטיין ווי איין זאך קען זיין די סיבה פון פילע קעגנזעצליכע געפילן.

זאץ 18. א מענטש ווערט באווירקט מיט דער זעלבער פרייד אדער טרויער פון דעם בילד פון א פארגאנגענער אדער צוקונפטיגער זאך ווי פון דעם בילד פון אן אנוועזנדער זאך.

באוויז. אזוי לאנג ווי א מענטש איז באווירקט פונעם בילד פון א זאך וועט ער זי באטראכטן אלס אנוועזנד, אפילו ווען זי עקזיסטירט נישט (טייל 2, זאץ 17 און די מסקנא). ער וועט זיך פארשטעלן זי אלס פארגאנגען אדער צוקונפטיג נאר אין דער מאס ווי איר בילד איז פארבונדן מיט א בילד פון דער פארגאנגענהייט אדער צוקונפט (טייל 2, באמערקונג צו זאץ 44). דאס בילד פון דער זאך, באטראכט אין זיך אליין, איז דעריבער דאס זעלבע צי עס באציט זיך צו דער צוקונפט, פארגאנגענהייט אדער יעצט. דאס הייסט, דער גוף'ס צושטאנד אדער דאס געפיל איז די זעלבע (טייל 2, מסקנא 2 צו זאץ 16). דעריבער איז אויך די פרייד אדער טרויער די זעלבע, צי עס איז א בילד פון א פארגאנגענער, צוקונפטיגער אדער אנוועזנדער זאך. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג 1. איך רוף דא א זאך "פארגאנגען" אדער "צוקונפטיג" לויט דעם צי מיר זענען שוין באווירקט געווארן פון איר אדער וועלן ערשט ווערן באווירקט. למשל, צי מיר האבן זי געזען אדער וועלן זי זען, צי זי האט אונז דערקוויקט אדער וועט אונז דערקוויקן, צי זי האט אונז פארוואונדעט אדער וועט אונז פארוואונדן. אין דער מאס ווי מיר שטעלן זיך פאר זי אזוי באשטעטיגן מיר איר עקזיסטענץ. דאס הייסט, דער גוף איז נישט באווירקט פון קיין געפיל וואס שליסט אויס איר עקזיסטענץ. דעריבער איז דער גוף באווירקט פון איר בילד אויפן זעלבן אופן ווי ווען די זאך אליין וואלט געווען אנוועזנד (טייל 2, זאץ 17).

מענטשן מיט אסאך דערפאַרונג וואַקלען זיך אָבער אָפּט ווען זיי באַטראַכטן אַ זאַך אַלס צוקונפטיג אָדער פאַרגאַנגען, און זענען געוויינליך אין ספק וועגן איר אויסגאַנג (טייל 2, באַמערקונג צו זאַך 44). דעריבער זענען די געפילן וואָס קומען פון אַזעלכע בילדער נישט פעסט. אַנדערע בילדער שטערן זיי געוויינליך ביז דער מענטש ווערט זיכער וועגן דער זאַך'ס אויסגאַנג.

באַמערקונג 2. פון וואָס מיר האָבן געזאָגט פאַרשטייען מיר וואָס זענען האָפענונג, פחד, צוטרוי, יאוש, דערפרייאונג און אַנטוישונג. האָפענונג איז נאָר אַן אומבאַשטענדיגע פרייד וואָס קומט פונעם בילד פון אַ צוקונפטיגער אָדער פאַרגאַנגענער זאַך וואָס מיר זענען אין ספק וועגן איר אויסגאַנג. פחד איז אַן אומבאַשטענדיגער טרויער וואָס קומט אויך פונעם בילד פון אַ זאַך וואָס מיר זענען אין ספק וועגן איר. ווען מען נעמט אַוועק דעם ספק ווערט האָפענונג צוטרוי, און פחד ווערט יאוש. מיט אַנדערע ווערטער, פרייד אָדער טרויער פון אַ בילד פון עפּעס וואָס מיר האָבן געהאָפט אויף אים אָדער זיך געשראָקן דערפון. דערפרייאונג איז אַ פרייד וואָס קומט פונעם בילד פון עפּעס פאַרגאַנגענעם וואָס מיר זענען נישט געווען זיכער וועגן זיין אויסגאַנג. אַנטוישונג איז דער קעגנזעצליכער טרויער.

זאַך 19. ווער ס'שטעלט זיך פאָר אַז דאָס וואָס ער האָט ליב ווערט צעשטערט, ווערט באַוווירקט פון טרויער. אויב ער שטעלט זיך פאָר אַז עס ווערט אויפגעהאַלטן, ווערט ער פריילעך.

באַווייז. דער גייסט שטרעבט, וויפיל ער קען, זיך פאָרצושטעלן דאָס וואָס פאַרגרעסערט אָדער העלפט דעם גוף'ס קראַפט צו ווירקן (זאַך 12). דאָס הייסט, דאָס וואָס ער האָט ליב (באַמערקונג צו זאַך 13). אַ פאָרשטעלונג ווערט אָבער געהאָלפן פון וואָס שטעלט אויף די זאַך'ס עקזיסטענץ, און געשטערט פון וואָס שליסט איר עקזיסטענץ אויס (טייל 2, זאַך 17). בילדער פון זאַכן וואָס שטעלן אויף די עקזיסטענץ פון דער באַליבטער זאַך העלפן דעריבער דעם גייסט'ס שטרעבן זיך פאָרצושטעלן זי. דאָס הייסט, זיי באַווירקן דעם גייסט מיט פרייד (באַמערקונג צו זאַך 11). פאַרקערט, זאַכן וואָס שליסן אויס די עקזיסטענץ פון דער באַליבטער זאַך שטערן זיין שטרעבן, דאָס הייסט באַווירקן אים מיט טרויער. ווער ס'שטעלט זיך פאָר אַז דאָס וואָס ער האָט ליב ווערט צעשטערט, ווערט דעריבער באַווירקט פון טרויער, און אַזוי ווייטער. דאָס האָט מען געוואָלט באַווייזן.

זאַך 20. ווער ס'שטעלט זיך פאָר אַז דאָס וואָס ער האָט פיינט ווערט צעשטערט, וועט שפּירן פרייד.

באַווייז. דער גייסט שטרעבט זיך פאָרצושטעלן דאָס וואָס שליסט אויס די עקזיסטענץ פון זאַכן וואָס פאַרקלענערן אָדער שטערן דעם גוף'ס קראַפט (זאַך 13). דאָס הייסט, זאַכן וואָס שליסן אויס די עקזיסטענץ פון וואָס ער האָט פיינט (באַמערקונג צו זאַך 13). דאָס בילד פון אַ זאַך וואָס שליסט אויס די עקזיסטענץ פון וואָס ער האָט פיינט העלפט דעריבער דעם גייסט'ס שטרעבן. מיט אַנדערע ווערטער, עס באַווירקט אים מיט פרייד (באַמערקונג צו זאַך 11). ווער ס'שטעלט זיך פאָר אַז דאָס וואָס ער האָט פיינט איז צעשטערט, וועט דעריבער שפּירן פרייד. דאָס האָט מען געוואָלט באַווייזן.

זאַך 21. ווער ס'שטעלט זיך פאָר אַז דאָס וואָס ער האָט ליב איז באַווירקט פון פרייד אָדער טרויער, וועט אויך ווערן באַווירקט פון פרייד אָדער טרויער. ביידע געפילן וועלן זיין שוואַכער אָדער שטאַרקער אין דעם וואָס האָט ליב, לויט וויפיל דאָס געפיל איז שוואַכער אָדער שטאַרקער אין דער באַליבטער זאַך.

באַוויז. די בילדער וואָס שטעלן אויף די עקזיסטענץ פון דער באַליבטער זאַך העלפן דעם גייסט'ס שטרעבן זיך פאַרצושטעלן זי (זאַך 19). פרייד שטעלט אָבער אויף די עקזיסטענץ פון דער זאַך וואָס שפירט פרייד, און וואָס גרעסער די פרייד, אַלץ גרעסער די באַשטעטיגונג פון עקזיסטענץ, ווייל פרייד איז אַן איבערגאַנג צו גרעסערער שלימות (באַמערקונג צו זאַך 11). דעריבער העלפט דאָס בילד פון פרייד אין דער באַליבטער זאַך דעם גייסטיגן שטרעבן פון דעם וואָס האָט ליב. דאָס הייסט, עס באַווירקט אים מיט פרייד, און מיט אַלץ גרעסערער פרייד וואָס גרעסער דאָס געפיל איז ביי דער באַליבטער זאַך. דאָס איז דער ערשטער פונקט.

אין דער מאָס ווי אַ זאַך איז באַווירקט פון טרויער ווערט זי צעשטערט. דער גראַד פון צעשטערונג איז אין פאַרהעלטעניש צו דער שטאַרקייט פונעם טרויער (באַמערקונג צו זאַך 11). דעריבער וועט ווער ס'שטעלט זיך פאָר אַז דאָס וואָס ער האָט ליב איז באַווירקט פון טרויער אַליין ווערן באַווירקט פון טרויער (זאַך 19), לויט וויפיל דאָס געפיל איז שוואַכער אָדער שטאַרקער אין דער באַליבטער זאַך. דאָס האָט מען געוואָלט באַוויזן.

זאַך 22. אויב מיר שטעלן זיך פאָר אַז איינער באַווירקט מיט פרייד דאָס וואָס מיר האָבן ליב, וועלן מיר ווערן באַווירקט מיט ליבע צו אים. אויב מיר שטעלן זיך פאָר אַז ער באַווירקט עס מיט טרויער, וועלן מיר ווערן באַווירקט מיט האַס צו אים.

באַוויז. ווער ס'באַווירקט מיט פרייד אָדער טרויער דאָס וואָס מיר האָבן ליב, באַווירקט אויך אונז מיט פרייד אָדער טרויער ווען מיר שטעלן זיך דאָס פאָר (זאַך 21). די פרייד אָדער טרויער קומט צו אונז, לויט דער הנחה, באַגלייט פון דער אידעע פון אַן אויסערליכער סיבה. אויב מיר שטעלן זיך דעריבער פאָר אַז איינער באַווירקט מיט פרייד אָדער טרויער דאָס וואָס מיר האָבן ליב, וועלן מיר ווערן באַווירקט מיט ליבע אָדער האַס צו אים (באַמערקונג צו זאַך 13). דאָס האָט מען געוואָלט באַווייזן.

באַמערקונג. זאַך 21 דערקלערט אונדז וואָס "מיטלייד" איז. מען קען עס דעפינירן אַלס טרויער וואָס קומט פון אַן אַנדערנס אומגליק. איך ווייס אָבער נישט ווי צו רופן די פרייד וואָס קומט פון אַן אַנדערנס גליק. ליבע צו דעם וואָס טוט אַן אַנדערן גוטס וועלן מיר רופן "גונסט", און האַס צו דעם וואָס טוט אַן אַנדערן שלעכטס וועלן מיר רופן "אויפּברויז".

מיר מוזן אויך באַמערקן אַז מיר שפּירן מיטלייד נישט נאָר מיט אַ זאַך וואָס מיר האָבן געהאַט ליב (זאַך 21), נאָר אויך מיט אַ זאַך צו וועלכער מיר האָבן ביז יעצט נישט געהאַט קיין געפיל, אויב מיר האַלטן זי פאַר ענליך צו אונז. איך וועל דאָס באַלד ווייזן. דעריבער

זענען מיר אויך גינסטיג געשטימט צו דעם וואס האט געטון גוטס צו איינעם וואס איז ענליך צו אונז, און פארקערט, אויפגעברויזט אויף דעם וואס האט געטון שלעכטס צו אזא איינעם.

זאץ 23. ווער ס'שטעלט זיך פאר אז דאס וואס ער האט פיינט איז באווירקט פון טרויער, וועט שפירן פרייד. אויב ער שטעלט זיך פאר אז עס איז באווירקט פון פרייד, וועט ער שפירן טרויער. ביידע געפילן וועלן זיין שוואכער אדער שטארקער לויט וויפיל דאס קעגנזעצליכע געפיל איז שוואכער אדער שטארקער אין דער זאך וואס ער האט פיינט.

באווייז. אין דער מאס ווי די זאך וואס ער האט פיינט איז באווירקט פון טרויער ווערט זי צעשטערט. דער גראד פון צעשטערונג איז אין פארהעלטעניש צו דער שטארקייט פונעם טרויער (באמערקונג צו זאץ 11). ווער ס'שטעלט זיך פאר אז די זאך וואס ער האט פיינט איז באווירקט פון טרויער וועט דעריבער שפירן פרייד (זאץ 20). זיין פרייד וועט זיין אלץ גרעסער וואס גרעסער דער טרויער איז וואס ער שטעלט זיך פאר אין יענער זאך. דאס איז דער ערשטער פונקט.

פרייד שטעלט אויף די עקזיסטענץ פון דער זאך וואס שפירט פרייד (באמערקונג צו זאץ 11), און וואס גרעסער די פרייד, אלץ זיכערער די באשטעטיגונג פון עקזיסטענץ. דאס בילד פון פרייד ביי דעם וואס ער האט פיינט וועט דעריבער שטערן זיין אייגענעם שטרעבן זיך אויפצוהאלטן (זאץ 13). דאס הייסט, ער וועט ווערן באווירקט פון טרויער (באמערקונג צו זאץ 11). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. די פרייד קען כמעט נישט זיין ריין און אן אינערליכן קאמף. ווייל אין דער מאס ווי א מענטש שטעלט זיך פאר אז איינער וואס איז ענליך צו אים איז באווירקט פון טרויער, מוז ער אליין ווערן באווירקט פון טרויער, ווי איך וועל ווייזן אין זאץ 27. און פארקערט, ווען ער שטעלט זיך פאר אז יענער איז באווירקט פון פרייד. אבער דא באטראכטן מיר נאר דעם האס.

זאץ 24. אויב מיר שטעלן זיך פאר אז איינער באווירקט מיט פרייד דאס וואס מיר האבן פיינט, וועלן מיר אויך אים האבן פיינט. אויב מיר שטעלן זיך פאר אז ער באווירקט די זעלבע זאך מיט טרויער, וועלן מיר ווערן באווירקט מיט ליבע צו אים.

באווייז. מען באווייזט דעם זאץ אויפן זעלבן אופן ווי זאץ 22.

באמערקונג. די דאזיגע און ענליכע געפילן פון האס געהערן צו קנאה. קנאה איז דעריבער נאר האס אליין, אין דער מאס ווי עס מאכט דעם מענטש גענייגט זיך צו פרייען מיט אן אנדערנס אומגליק און, פארקערט, צו זיין טרויעריג וועגן אן אנדערנס גליק.

זאץ 25. מיר שטרעבן צו באשטעטיגן וועגן אונז און וועגן וואס מיר האבן ליב אלעס וואס מיר שטעלן זיך פאר אז עס באווירקט אונז אדער די באליבטע זאך מיט פרייד.

מיר שטרעבן אפצולייקענען אלעס וואס מיר שטעלן זיך פאר אז עס באווירקט אונז אדער די באליבטע זאך מיט טרויער.

באווייז. וואס מיר שטעלן זיך פאר אז עס באווירקט די באליבטע זאך מיט פרייד אדער טרויער, באווירקט אויך אונז מיט פרייד אדער טרויער (זאץ 21). דער גייסט שטרעבט אבער, וויפיל ער קען, זיך פארצושטעלן וואס באווירקט אונז מיט פרייד (זאץ 12). מיט אנדערע ווערטער, ער שטרעבט עס צו באטראכטן אלס אנוועזנד (טייל 2, זאץ 17 און די מסקנא). און פארקערט, ער שטרעבט אויסצושליסן די עקזיסטענץ פון וואס באווירקט אונז מיט טרויער (זאץ 13). דעריבער שטרעבן מיר צו באשטעטיגן וועגן אונז און וועגן וואס מיר האבן ליב אלעס וואס מיר שטעלן זיך פאר אז עס באווירקט אונז אדער די באליבטע זאך מיט פרייד. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 26. מיר שטרעבן צו באשטעטיגן וועגן וואס מיר האבן פיינט אלעס וואס מיר שטעלן זיך פאר אז עס באווירקט יענע זאך מיט טרויער. מיר שטרעבן אפצולייקענען אלעס וואס מיר שטעלן זיך פאר אז עס באווירקט זי מיט פרייד.

באווייז. דער זאץ גייט ארויס פון זאץ 23, פונקט ווי דער פריערדיגער זאץ איז ארויסגעגאנגען פון זאץ 21.

באמערקונג. דערפון זעען מיר ווי גרינג עס קען קומען אז א מענטש זאל האבן א צו הויכע מיינונג וועגן זיך און וועגן דער זאך וואס ער האט ליב, און א צו נידעריגע מיינונג וועגן דער זאך וואס ער האט פיינט. ווען א מענטש האט די פארשטעלונג וועגן זיך און האלט צו הויך פון זיך, הייסט עס "גאוה". עס איז א מין וואנזין, ווייל דער מענטש חלומ'ט מיט אפענע אויגן אז ער פארמאגט אלעס וואס ער קען זיך פארשטעלן. ער באטראכט עס אלס עכט און פרייט זיך דערמיט אזוי לאנג ווי ער קען זיך נישט פארשטעלן עפעס וואס שליסט אויס יענעמס עקזיסטענץ און שטערט זיין קראפט צו ווירקן.

גאוה איז דעריבער פרייד וואס קומט דערפון וואס א מענטש האט א צו הויכע מיינונג וועגן זיך. די פרייד וואס קומט דערפון וואס ער האט א צו הויכע מיינונג וועגן אן אנדערן הייסט "איבערשאצונג". די פרייד וואס קומט דערפון וואס ער האט א צו נידעריגע מיינונג וועגן אן אנדערן הייסט "גרינגשאצונג".

זאץ 27. אויב מיר שטעלן זיך פאר אז א זאך וואס איז ענליך צו אונז, און צו וועלכער מיר האבן נישט קיין געפיל, איז באווירקט פון א געפיל, ווועלן מיר דורך דעם אליין ווערן באווירקט פונעם זעלבן געפיל.

באווייז. בילדער פון זאכן זענען ענדערונגען פונעם מענטשליכן גוף וואס זייערע אידעען שטעלן אויסערליכע גופים פאר אלס אנוועזנד פאר אונז (טייל 2, באמערקונג צו זאץ 17). זייערע אידעען שליסן איין די נאטור פון אונזער גוף און אין דער זעלבער צייט די אנוועזנדע נאטור פון די אויסערליכע גופים (טייל 2, זאץ 16). אויב דער אויסערליכער גוף'ס נאטור איז ענליך צו אונזער גוף'ס נאטור, וועט די אידעע וואס מיר בילדן פון אים איינשליסן א ענדערונג פון אונזער אייגענעם גוף וואס איז ענליך צו זיין ענדערונג. ווען מיר שטעלן זיך פאר אז איינער וואס איז ענליך צו אונז איז באווירקט פון א געפיל, וועט די פארשטעלונג דעריבער אויסדריקן א ענדערונג פון אונזער גוף וואס איז ענליך צו

יענעם געפּיל. דעריבער ווערן מיר אליין באווירקט פונעם זעלבן געפּיל. אויב מיר האבן אבער פיינט די ענליכע זאך, וועלן מיר אין דער מאס ווערן באווירקט פון א קעגנזעצליכן, נישט אן ענליכן, געפיל (זאץ 23). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. ווען די נאכמאכונג פון געפילן באציט זיך צו טרויער הייסט זי "רחמנות" (באמערקונג צו זאץ 22). ווען זי באציט זיך צו באגער הייסט זי "ריוואליטעט". דאס איז נאר דער באגער צו א זאך וואס ווערט אין אונז געבוירן ווייל מיר שטעלן זיך פאר אז אנדערע וואס זענען ענליך צו אונז האבן דעם זעלבן באגער.

מסקנא 1. אויב מיר שטעלן זיך פאר אז איינער צו וועמען מיר האבן נישט געהאט קיין געפיל האט באווירקט מיט פרייד א זאך וואס איז ענליך צו אונז, וועלן מיר ווערן באווירקט מיט ליבע צו אים. אויב מיר שטעלן זיך פאר אז ער באווירקט זי מיט טרויער, וועלן מיר ווערן באווירקט מיט האס צו אים.

באוויז. מען באווייזט דאס פונעם פריערדיגן זאץ אויפן זעלבן וועג ווי זאץ 22 איז באוויזן געווארן פון זאץ 21.

מסקנא 2. מיר קענען נישט האבן פיינט א זאך אויף וועלכער מיר האבן רחמנות, ווייל אירליידן רופט אין אונז ארויס טרויער.

באוויז. ווען מיר וואלטן געקענט זי האבן פיינט דערפאר, וואלטן מיר זיך געפרייט מיט איר טרויער. דאס וואלט געווען אין קעגנזאץ צו דער הנחה.

מסקנא 3. מיר שטרעבן, וויפיל מיר קענען, צו באפרייען פון ליידן א זאך אויף וועלכער מיר האבן רחמנות.

באוויז. וואס באווירקט מיט טרויער די זאך אויף וועלכער מיר האבן רחמנות, באווירקט אויך אונז מיט ענליכן טרויער (זאץ 27). דעריבער וועלן מיר פרובירן צו געדענקען אלעס וואס נעמט אוועק די עקזיסטענץ פון דער סיבה פון ליידן אדער צעשטערט די סיבה (זאץ 13). דאס הייסט, מיר וועלן באגערן צו צעשטערן די סיבה פון ליידן אדער ווערן באשטימט דערצו (באמערקונג צו זאץ 9). ממילא וועלן מיר שטרעבן צו באפרייען פון ליידן די זאך אויף וועלכער מיר האבן רחמנות. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. דער ווילן אדער פארלאנג צו טון גוטס וואס קומט פון רחמנות אויף דער זאך צו וועלכער מיר ווילן טון חסד הייסט "וואוילטעטיגקייט". עס איז נאר א באגער וואס קומט פון מיטלייד. וועגן ליבע און האס צו דעם וואס האט געטון גוטס אדער שלעכטס צו עפעס וואס מיר שטעלן זיך פאר אלס ענליך צו אונז, זע די באמערקונג צו זאץ 22.

זאָך 28. מיר שטרעבן צו פאַרווירקליכן אַלעס וואָס מיר שטעלן זיך פאָר אַז עס פירט צו פרייד. אַלעס וואָס מיר שטעלן זיך פאָר אַז עס שטייט קעגן פרייד און פירט צו טרויער שטרעבן מיר אָפּצושאַפן אָדער צעשטערן.

באַווייז. מיר שטרעבן, וויפיל מיר קענען, זיך פאָרצושטעלן וואָס מיר מיינען אַז עס פירט צו פרייד (זאָך 12). דאָס הייסט, מיר שטרעבן עס זיך פאָרצושטעלן אַלס אַנוועזנד אָדער פאַקטיש עקזיסטירנד (טייל 2, זאָך 17). דער גייסט'ס שטרעבן אָדער קראַפט צו טראַכטן איז אָבער גלייך און גלייכצייטיק מיט דעם גוף'ס שטרעבן אָדער קראַפט צו ווירקן (קלאָר פון דער מסקנא צו זאָך 2 און דער מסקנא צו טייל 2, זאָך 11). מיר שטרעבן דעריבער אין גאַנצן, אָדער מיר באַגערן און צילן, אַז עס זאָל עקזיסטירן (באַמערקונג צו זאָך 9). דאָס איז דער ערשטער פּונקט.

ווען מיר שטעלן זיך פאָר אַז דאָס וואָס מיר האַלטן פאַר אַ סיבה פון טרויער, דאָס הייסט וואָס מיר האָבן פיינט (באַמערקונג צו זאָך 13), איז צעשטערט געוואָרן, וועלן מיר שפּירן פרייד (זאָך 20). דעריבער, לויטן ערשטן טייל פון דעם באַווייז, וועלן מיר פּרובירן עס צו צעשטערן אָדער אַוועקשטעלן כּדי מיר זאָלן עס נישט באַטראַכטן אַלס אַנוועזנד (זאָך 13). דאָס איז דער צווייטער פּונקט. מיר שטרעבן דעריבער, און אַזוי ווייטער. דאָס האָט מען געוואָלט באַווייזן.

זאָך 29. מיר וועלן אויך שטרעבן צו טון אַלעס וואָס מיר שטעלן זיך פאָר אַז מענטשן באַטראַכטן עס מיט פרייד. מיר וועלן אויסמיידן צו טון וואָס מיר שטעלן זיך פאָר אַז מענטשן מיידן עס אויס.

באַמערקונג צום וואָרט "מענטשן". דאָ און אין די ווייטערדיקע זאַצן מיין איך מענטשן צו וועמען מיר האָבן נישט קיין באַזונדערן געפיל.

באַווייז. ווען מיר שטעלן זיך פאָר אַז מענטשן האָבן ליב אָדער פיינט עפּעס, וועלן מיר דערפאַר אַליין האָבן ליב אָדער פיינט די זעלבע זאַך (זאָך 27). דאָס הייסט, מיר וועלן דורך דעם שפּירן פרייד אָדער טרויער פון דער זאַך'ס אַנוועזנהייט (באַמערקונג צו זאָך 13). דעריבער וועלן מיר שטרעבן צו טון אַלעס וואָס מיר שטעלן זיך פאָר אַז מענטשן האָבן עס ליב אָדער שפּירן דערפון פרייד (זאָך 28), און אַזוי ווייטער.

באַמערקונג. דאָס שטרעבן צו טון אַ זאַך אָדער לאָזן זי אומגעטון נאָר כּדי צו געפעלן מענטשן הייסט "ערגייץ", בפרט ווען מיר שטרעבן מיט אַזאַ חשק צו געפעלן דעם המון אַז מיר טוען אָדער לאָזן אומגעטון זאַכן צו אונזער אייגענעם און אַן אַנדערנס שאָדן. אַנדערש רופט מען עס "פריינדליכקייט". די פרייד מיט וועלכער מיר שטעלן זיך פאָר אַן אַנדערנס האַנדלונג דורך וועלכער ער האָט פּרובירט אונדז צו געפעלן רוף איך "לויב". דעם טרויער מיט וועלכן מיר, פאַרקערט, שפּירן אַ קעגנשטעל צו זיין האַנדלונג רוף איך "קריטיק".

זאָך 30. אויב איינער האָט געטון עפּעס וואָס ער שטעלט זיך פאָר אַז עס וועט באַווירקן אַן אַנדערן מיט פרייד, וועט ער ווערן באַווירקט מיט פרייד באַגלייט פון דער אידעע פון זיך אַליין אַלס סיבה. מיט אַנדערע ווערטער, ער וועט באַטראַכטן זיך אַליין מיט פרייד.

אויב ער האט געטון עפּעס וואס ער שטעלט זיך פאר אז עס וועט באווירקן אנדערע מיט טרויער, וועט ער באטראכטן זיך אליין מיט טרויער.

באוויז. ווער ס'שטעלט זיך פאר אז ער באווירקט אן אנדערן מיט פרייד אדער טרויער, וועט דורך דעם אליין ווערן באווירקט מיט פרייד אדער טרויער (זאץ 27). דער מענטש איז אבער באוואוסטזיניג פון זיך אליין דורך די ענדערונגען וואס באשטימען אים צו האנדלען (טייל 2, זאצן 19 און 23). דעריבער וועט ווער ס'שטעלט זיך פאר אז ער באווירקט אנדערע מיט פרייד ווערן באווירקט מיט פרייד באגלייט פון דער אידעע פון זיך אליין אלס סיבה. מיט אנדערע ווערטער, ער וועט באטראכטן זיך אליין מיט פרייד. און פארקערט, אין דעם פאל פון טרויער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. ליבע איז פרייד באגלייט פון דער אידעע פון אן אויסערליכער סיבה, און האס איז טרויער באגלייט פון דער אידעע פון אן אויסערליכער סיבה (באמערקונג צו זאץ 13). די דאזיגע פרייד און טרויער זענען דעריבער א מין ליבע און האס. וויבאלד ליבע און האס באציען זיך אבער צו אויסערליכע זאכן, וועלן מיר באצייכענען די דאזיגע געפילן מיט אנדערע נעמען. פרייד באגלייט פון דער אידעע פון זיך אליין אלס סיבה וועלן מיר רופן "כבוד", און דעם קעגנזעצליכן געפיל "בושה". דאס מיין איך אין פאלן ווען פרייד און טרויער קומען פון דעם מענטשנס גלויבן אז מען לויבט אדער קריטיקירט אים. אנדערש הייסט פרייד באגלייט פון דער אידעע פון זיך אליין אלס סיבה "צופרידנהייט מיט זיך", און דער קעגנזעצליכער טרויער הייסט "חרטה".

עס קען געשען אז די פרייד וואס דער מענטש שטעלט זיך פאר אז ער רופט ארויס אין אנדערע איז בלויז איינגעבילדעט (טייל 2, מסקנא צו זאץ 17). יעדער שטרעבט אויך זיך פארצושטעלן וועגן זיך דאס וואס ער מיינט אז עס וועט אים פרייען (זאץ 25). דעריבער קען גרינג געשען אז א נישטיגער מענטש זאל זיין שטאלץ און זיך פארשטעלן אז ער איז אנגענעם פאר אלעמען, ווען למעשה איז ער א לאסט פאר אלעמען.

רעדאקציע-באמערקונג. אין דער באמערקונג צו זאץ 30 שטייט אינעם דרוק פון 1923 ביי די דעפיניציעס פון כבוד און צופרידנהייט מיט זיך "אן אויסערליכער סיבה". דער זאץ און זיין באוויז זאגן אבער בפירוש אז דער מענטש באטראכט זיך אליין אלס סיבה. דא איז דעריבער ביי די צוויי דעפיניציעס גענוצט "זיך אליין אלס סיבה".

זאץ 31. אויב מיר שטעלן זיך פאר אז איינער האט ליב, באגערט אדער האט פיינט עפּעס וואס מיר אליין האבן ליב, באגערן אדער האבן פיינט, וועלן מיר דערפאר האבן די זעלבע ליבע, באגער אדער האס מער פעסט. אויב מיר שטעלן זיך פאר אז איינער קען נישט ליידן וואס מיר האבן ליב, וועלן מיר דורכמאכן א וואקלונג פון געמיט.

באוויז. נאר דורך דעם וואס מיר שטעלן זיך פאר אז איינער האט ליב עפּעס וועלן מיר אליין האבן ליב די זעלבע זאך (זאץ 27). מיר נעמען אבער אן אז מיר האבן זי שוין ליב. עס קומט דעריבער צו דער ליבע א נייע סיבה וואס טרייבט זי ווייטער, און מיר וועלן זי האבן ליב מער פעסט. ווען מיר שטעלן זיך פאר אז איינער קען עפּעס נישט ליידן וועלן מיר אליין די זאך נישט קענען ליידן (זאץ 27). אויב מיר האבן אין דער זעלבער צייט ליב די זאך, וועלן מיר זי גלייכצייטיג האבן ליב און פיינט. דאס הייסט, מיר וועלן דורכמאכן א וואקלונג פון געמיט (באמערקונג צו זאץ 17). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. פונעם פריערדיגן זאץ און פון זאץ 28 גייט ארויס אז יעדער שטרעבט, וויפיל ער קען, אז אלע זאלן האבן ליב וואס ער אליין האט ליב, און אלע זאלן האבן פיינט וואס ער אליין האט פיינט. ווי דער דיכטער זאגט:

"האפן און אין דער זעלבער צייט זיך שרעקן מוז יעדער וואס האט ליב; פון אייזן איז דער וואס האט ליב דאס הארץ וואס אן אנדערער פארלאזט."

מקור פונעם ציטאט. אוויד, "ליבעסלידער", בוך 2, עלעגיע 19, שורות 5 און 6.

באמערקונג. דאס שטרעבן צו מאכן אז וואס אונז געפעלט און וואס אונז געפעלט נישט זאל באקומען אלגעמיינע צושטימונג איז באמת ערגייץ (באמערקונג צו זאץ 29). מיר זעען דעריבער אז יעדער באגערט פון דער נאטור אז אנדערע זאלן לעבן לויט זיין זין. ווען אזא באגער נעמט אלע ארום גלייך, שטייט יעדער אין יעדנס וועג. ווען אלע ווילן ווערן באליבט און געלויבט פון אלעמען, ווערט דערפון א גרויסער גרונד פאר קעגנזייטיגן האס.

זאץ 32. אויב מיר שטעלן זיך פאר אז איינער פרייט זיך מיט א זאך וואס נאר ער אליין קען פארמאגן, וועלן מיר פרובירן צו מאכן אז ער זאל זי נישט פארמאגן.

באוויז. נאר דורך דעם וואס מיר שטעלן זיך פאר אז איינער פרייט זיך מיט א זאך וועלן מיר אליין האבן ליב די זאך און באגערן זיך צו פרייען דערמיט (זאץ 27 און מסקנא 1). מיר האבן אבער אנגענומען אז יענעמס הנאה פון דער זעלבער זאך שטערט אונזער פרייד. דעריבער וועלן מיר פרובירן צו מאכן אז ער זאל זי נישט פארמאגן (זאץ 28). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. מיר זעען דעריבער אז דעם מענטשנס נאטור איז אזא אז ער האט רחמנות אויף די וואס עס גייט זיי שלעכט און איז מקנא די וואס עס גייט זיי גוט. זיין האס איז דערצו אלץ גרעסער וואס מער ער האט ליב די זאכן וואס ער שטעלט זיך פאר אז אנדערע פארמאגן (זאץ 31). מיר זעען אויך אז פון דער זעלבער אייגנשאפט וואס מאכט מענטשן פול מיט רחמנות קומט ארויס אז מענטשן זענען פול מיט קנאה און ערגייץ.

אויב מיר פרעגן די דערפארונג, געפינען מיר אז זי באשטעטיגט אינגאנצן וואס מיר האבן געזאגט, בפרט ווען מיר באטראכטן די ערשטע יארן פון אונזער לעבן. מיר געפינען אז קינדער, וואס זייערע גופים זענען כסדר אין א מין גלייכגעוויכט, לאכן אדער וויינען נאר ווייל זיי זעען אנדערע לאכן אדער וויינען. זיי פרובירן אויך גלייך נאכצומאכן וואס זיי זעען אנדערע טון, און אלעס וואס זיי שטעלן זיך פאר אז עס פארשאפט אנדערע הנאה ווילן זיי האבן פאר זיך. ווייל בילדער פון זאכן זענען, ווי מיר האבן געזאגט, ענדערונגען פונעם מענטשליכן גוף, אדער מודוסן דורך וועלכע אויסערליכע סיבות באווירקן און שטימען דעם גוף צו האנדלען אויף דעם אדער יענעם אופן.

זאַך 33. ווען מיר האָבן ליב עפּעס וואָס איז ענליך צו אונז, פּרובירן מיר, וויפיל מיר קענען, צו מאַכן אַז עס זאָל אונז צוריק האָבן ליב.

באַוויז. וואָס מיר האָבן ליב פּרובירן מיר זיך פאַרצושטעלן פאַר אַלע אַנדערע זאַכן (זאַך 12). אויב די זאַך איז ענליך צו אונז, וועלן מיר שטרעבן זי צו באַווירקן מיט פרייד פאַר אַלע אַנדערע זאַכן (זאַך 29). מיט אַנדערע ווערטער, מיר וועלן פּרובירן, וויפיל מיר קענען, צו מאַכן אַז די באַליבטע זאַך זאָל ווערן באַווירקט מיט פרייד באַגלייט פון דער אידעע פון אונז אַליין. דאָס הייסט, זי זאָל אונז צוריק האָבן ליב (באַמערקונג צו זאַך 13). דאָס האָט מען געוואָלט באַווייזן.

זאַך 34. וואָס שטאַרקער דאָס געפיל וואָס מיר שטעלן זיך פאָר אַז אַ באַליבטע זאַך האָט צו אונז, אַלץ גרעסער וועט זיין אונזער שטאָלץ.

באַוויז. מיר פּרובירן, וויפיל מיר קענען, צו מאַכן אַז וואָס מיר האָבן ליב זאָל אונז צוריק האָבן ליב (זאַך 33). דאָס הייסט, עס זאָל ווערן באַווירקט מיט פרייד באַגלייט פון דער אידעע פון אונז אַליין אַלס סיבה. וואָס שטאַרקער דעריבער די פרייד פון דער באַליבטער זאַך צוליב אונז, אַלץ שטאַרקער ווערט אונזער שטרעבן. דאָס הייסט, אַלץ שטאַרקער וועט זיין אונזער פרייד (זאַך 11 און די באַמערקונג). ווען מיר פרייען זיך דערמיט וואָס מיר האָבן אַרויסגערופן פרייד אין עפּעס, באַטראַכטן מיר זיך אַליין מיט פרייד (זאַך 30). וואָס שטאַרקער דעריבער די באַליבטע זאַך'ס געפיל צו אונז, אַלץ שטאַרקער די פרייד מיט וועלכער מיר באַטראַכטן זיך אַליין, אָדער אַלץ גרעסער אונזער שטאָלץ (באַמערקונג צו זאַך 30). דאָס האָט מען געוואָלט באַווייזן.

זאַך 35. אויב איינער שטעלט זיך פאָר אַז די זאַך וואָס ער האָט ליב פאַרבינדט זיך מיט אַן אַנדערן מיט דער זעלבער אָדער אַ נענטערער פריינטשאַפט ווי זי האָט מיט אים, וועט ער די באַליבטע זאַך האָבן פיינט און זיין ריוואַל מקנא זיין.

באַוויז. וואָס שטאַרקער איינער שטעלט זיך פאָר די ליבע פון דער באַליבטער זאַך צו אים, אַלץ שטאָלצער וועט ער זיין (זאַך 34). דאָס הייסט, אַלץ מער וועט ער זיך פרייען (באַמערקונג צו זאַך 30). דעריבער וועט ער שטרעבן, וויפיל ער קען, זיך פאַרצושטעלן אַז די באַליבטע זאַך איז מיט אים פאַרבונדן אויפן נענטערן אופן (זאַך 28). דאָס שטרעבן אָדער פאַרלאַנג וועט שטייגן ווען ער שטעלט זיך פאָר אַז אַן אַנדערער האָט דעם זעלבן פאַרלאַנג (זאַך 31).

מיר נעמען אָבער אָן אַז דאָס שטרעבן ווערט געשטערט פונעם בילד פון דער באַליבטער זאַך אַליין און פונעם באַגלייטנדיגן בילד פון דעם מיט וועמען זי האָט זיך פאַרבונדן. ער וועט דעריבער ווערן באַווירקט פון טרויער באַגלייט פון דער אידעע פון דער באַליבטער זאַך אַלס סיבה, און אין דער זעלבער צייט פאַרבונדן מיטן בילד פון זיין ריוואַל (באַמערקונג צו זאַך 11). דאָס הייסט, ער וועט ווערן באַווירקט פון האַס צו דער באַליבטער זאַך (באַמערקונג צו זאַך 13) און אויך צו זיין ריוואַל (מסקנא צו זאַך 15), וועמען ער וועט מקנא זיין אַלס איינער וואָס פרייט זיך מיט דער באַליבטער זאַך. דאָס האָט מען געוואָלט באַווייזן.

באמערקונג. דער האס צו א באליבטער זאך, פארבונדן מיט קנאה, הייסט "אייפערזוכט". עס איז נאר א וואקלונג פון געמיט וואס קומט פון ליבע און האס צוזאמען, באגלייט פון דער אידעע פון א ריוואל וועמען מען איז מקנא.

די שטארקייט פון דעם האס צו דער באליבטער זאך וועט זיין אין פארהעלטעניש צו דער פרייד וואס דער אייפערזיכטיגער פלעגט שפירן פון דער באליבטער זאך'ס צוריק-ליבע, און אויך צו די געפילן וואס דער ריוואל האט פריער אין אים ארויסגערופן. אויב ער האט געהאט פיינט דעם ריוואל, וועט ער דערפאר האבן פיינט די באליבטע זאך, ווייל ער שטעלט זיך פאר אז דער וואס ער האט פיינט באווירקט מיט פרייד די זאך וואס ער האט ליב. אויך ווייל ער איז געצוואונגען צו פארבינדן דאס בילד פון דעם וואס ער האט ליב מיטן בילד פון דעם וואס ער האט פיינט.

אזעלכע שייכותן טרעטן געוועגליך ארויס ביי ליבע צו א פרוי. ווער ס'שטעלט זיך פאר אז א פרוי וואס ער האט ליב גיט זיך איבער צו אן אנדערן וועט זיין טרויעריג נישט נאר ווייל זיין אייגענער באגער ווערט געשטערט, נאר אויך ווייל ער מוז פארבינדן דאס בילד פון דער באליבטער פרוי מיט אן אנדערנס באשעמטע גוף-טיילן און אויסשיידונגען. דעריבער וועט ער זיך אפקערן פון איר.

מען מוז צוגעבן אז אן אייפערזיכטיגער מאן ווערט נישט אויפגענומען פון זיין באליבטער מיט דער זעלבער פריילעכער מינע ווי פריער. אויך דאס פארשאפט אים ליידן אלס איינער וואס האט ליב, ווי איך וועל באלד ווייזן.

זאץ 36. ווער ס'געדענקט א זאך מיט וועלכער ער האט זיך אמאל געפרייט, באגערט זי צו פארמאגן אונטער די זעלבע אומשטענדן וואס זענען געווען ווען ער האט זיך דערמיט געפרייט.

באווייז. אלעס וואס א מענטש האט געזען אין פארבינדונג מיט דער זאך וואס ער האט ליב וועט דורך צופאל זיין פאר אים א סיבה פון פרייד (זאץ 15). ער וועט עס דעריבער באגערן צוזאמען מיט וואס האט אים פארשאפט פרייד. מיט אנדערע ווערטער, ער וועט באגערן צו פארמאגן די באליבטע זאך אונטער די זעלבע אומשטענדן וואס זענען געווען ווען ער האט זיך צום ערשטן מאל דערמיט געפרייט. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. דער וואס האט ליב וועט דעריבער זיין טרויעריג אויב איינער פון די אומשטענדן פעלט.

באווייז. אין דער מאס ווי ער געפינט אז אן אומשטאנד פעלט, שטעלט ער זיך פאר עפעס וואס שליסט אויס די זאך'ס עקזיסטענץ. מיר נעמען אבער אן אז ער באגערט פון ליבע די זאך אדער אומשטאנד (זאץ 36). אין דער מאס ווי ער שטעלט זיך פאר אז עס פעלט וועט ער דעריבער שפירן טרויער (זאץ 19). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. דער טרויער, אין דער מאס ווי ער באציט זיך צום פעלן פון דער באליבטער זאך, הייסט "בענקשאפט".

זאך 37. דער באגער וואס קומט פון טרויער אדער פרייד, האס אדער ליבע, איז שטארקער וואס שטארקער דאס געפיל איז.

באווייז. טרויער פארקלענערט אדער שטערט דעם מענטשנס קראפט צו ווירקן (באמערקונג צו זאך 11). דאס הייסט, עס פארקלענערט אדער שטערט דאס שטרעבן מיט וועלכן ער שטרעבט זיך אויפצוהאלטן אין זיין עקזיסטענץ (זאך 7). דעריבער איז עס קעגן דעם שטרעבן (זאך 5). אלע שטרעבונגען פון א מענטש וואס איז באווירקט פון טרויער זענען דעריבער געריכטעט צו באזייטיגן דעם טרויער. וואס גרעסער דער טרויער איז, אלץ א גרעסערן טייל פון דעם מענטשנס קראפט שטעלט ער זיך נויטווענדיג אנטקעגן, לויט דער דעפיניציע פון טרויער. וואס גרעסער דעריבער דער טרויער, אלץ גרעסער די קראפט, דאס הייסט אלץ שטארקער דער באגער אדער פארלאנג מיט וועלכן דער מענטש שטרעבט אים צו באזייטיגן.

פרייד פארגרעסערט אדער העלפט דעם מענטשנס קראפט צו ווירקן (באמערקונג צו זאך 11). אויפן זעלבן וועג קען מען דעריבער גרינג באווייזן אז א מענטש וואס איז באווירקט פון פרייד באגערט נאר זי אויפצוהאלטן, און וואס גרעסער די פרייד, אלץ גרעסער דער באגער. וויבאלד האס און ליבע זענען אליין געפילן פון טרויער און פרייד, גייט אויך אויפן זעלבן וועג ארויס אז דאס שטרעבן, פארלאנג אדער באגער וואס קומט פון האס און ליבע איז שטארקער וואס שטארקער דער האס אדער ליבע איז. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאך 38. אויב א מענטש הייבט אן האבן פיינט א באליבטע זאך אזוי אז די ליבע איז אינגאנצן אויסגעלאשן, וועט ער, ביי גלייכע סיבות, זי פארפאלגן מיט גרעסערן האס ווי ווען ער וואלט זי קיינמאל נישט געהאט ליב. זיין האס וועט זיין גרעסער וואס גרעסער זיין פריערדיגע ליבע איז געווען.

באווייז. ווען א מענטש הייבט אן האבן פיינט וואס ער האט געהאט ליב ווערן מער פון זיינע פארלאנגען געשטערט ווי ווען ער וואלט עס קיינמאל נישט געהאט ליב. ווייל ליבע איז פרייד (באמערקונג צו זאך 13), וואס דער מענטש פרובירט אויפצוהאלטן וויפיל ער קען (זאך 28). ער טוט דאס דורך באטראכטן די באליבטע זאך אלס אנוועזנד און דורך פארשאפן איר וויפיל פרייד מעגליך (זאך 21). די מיה איז שטארקער וואס שטארקער די ליבע איז (זאך 37), און אזוי אויך די מיה צו מאכן אז די באליבטע זאך זאל אים צוריק האבן ליב (זאך 33).

די שטרעבונגען ווערן אבער געשטערט פון דעם האס צו דער באליבטער זאך (מסקנא צו זאך 13 און זאך 23). דער וואס האט ליב ווערט דעריבער אויך פון דעם טעם באווירקט פון טרויער, און פון אלץ גרעסערן טרויער וואס גרעסער די ליבע איז געווען (באמערקונג צו זאך 11). צו דעם טרויער פון האס קומט דעריבער צו דער טרויער וואס זיין סיבה איז די פריערדיגע ליבע. ער וועט דעריבער באטראכטן די באליבטע זאך מיט גרעסערן טרויער. דאס הייסט, ער וועט זי האבן מער פיינט ווי ווען ער וואלט זי קיינמאל נישט געהאט ליב, און מיט אלץ גרעסערער שטארקייט וואס גרעסער זיין פריערדיגע ליבע איז געווען. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאַץ 39. ווער ס'האָט איינעם פיינט וועט פּרובירן אים צו שאַטן, סיידן ער האָט מורא אַז אים אַליין וועט דערפון אַרויסקומען אַ גרעסערער שאָדן. פאַרקערט, ווער ס'האָט איינעם ליב וועט לויטן זעלבן געזעץ פּרובירן אים צו טון גוטס.

באַווייז. האָבן איינעם פיינט הייסט זיך פאָרשטעלן אים אַלס אַ סיבה פון טרויער (באַמערקונג צו זאַץ 13). דעריבער וועט דער וואָס האָט איינעם פיינט שטרעבן אים אָוועקצושטעלן אָדער צעשטערן. אויב ער האָט אָבער מורא אַז אַ גרעסערער טרויער, דאָס הייסט אַ גרעסער שלעכטס, וועט דערפון פאַר אים אַרויסקומען, און ער מיינט אַז ער קען עס פאַרמיידן דורך נישט טון דעם געפּלאַנטן שאָדן, וועט ער באַגערן זיך אָפּצוהאַלטן פון אים (זאַץ 28). דער באַגער וועט באמת זיין שטאַרקער ווי דער פריערדיגער וואָס האָט אים געטריבן צו טון שאָדן (זאַץ 37), און וועט אים איבערוועגן, ווי מיר האָבן געזאָגט. דער צווייטער טייל פונעם באַווייז גייט אויפן זעלבן וועג. דעריבער, ווער ס'האָט איינעם פיינט, און אַזוי ווייטער. דאָס האָט מען געוואָלט באַווייזן.

באַמערקונג. מיט "גוט" מיין איך דאָ יעדע סאָרט פרייד און אַלעס וואָס פירט דערצו, בפרט וואָס באַפרידיגט אונזערע פאַרלאַנגען, פון וועלכן מין זיי זאָלן נאָר זיין. מיט "שלעכט" מיין איך יעדע סאָרט טרויער, בפרט וואָס שטערט די באַפרידיגונג פון אונזערע פאַרלאַנגען.

איך האָב שוין געוויזן (באַמערקונג צו זאַץ 9) אַז מיר באַגערן נישט אַ זאַך ווייל מיר האַלטן זי פאַר גוט. פאַרקערט, מיר רופן גוט וואָס מיר באַגערן. ממילא רופן מיר שלעכט וואָס מיר מיידן אויס. יעדער באַאורטיילט דעריבער לויט זיינע אייגענע געפילן וואָס איז גוט, שלעכט, בעסער, ערגער און צום סוף דאָס בעסטע און דאָס ערגסטע. אַ קמצן מיינט אַז אַ שפע פון געלט איז דאָס בעסטע און אַ מאַנגל אין געלט דאָס ערגסטע. אַן ערגייציגער מענטש באַגערט גאָרנישט אַזוי ווי כבוד און האָט פאַר גאָרנישט אַזויפיל מורא ווי פאַר בושה. פאַר דעם וואָס איז מקנא איז גאָרנישט אַזוי אָנגענעם ווי אַן אַנדערנס אומגליק און גאָרנישט אַזוי פאַרדריסליך ווי אַן אַנדערנס הצלחה. אַזוי באַאורטיילט יעדער לויט זיינע געפילן אַ זאַך אַלס גוט אָדער שלעכט, נוצליך אָדער נישט נוצליך.

דאָס געפיל דורך וועלכן אַ מענטש ווערט געבערענגט זיך אָפּצוקערן פון וואָס ער וויל און צו וועלן וואָס ער קערט זיך אָפ דערפון הייסט "פחדנות". מען קען עס דעפינירן אַלס מורא וואָס ברענגט אַ מענטש צו פאַרמיידן דורך אַ קלענערן שלעכטס אַ שלעכטס וואָס ער זעט פאָראויס (זאַץ 28). אויב דאָס שלעכטס וואָס ער האָט מורא דערפון איז בושה, הייסט די פחדנות "שעמעוודיגקייט". אויב דער באַגער צו פאַרמיידן דאָס קומענדיגע שלעכטס ווערט אָפּגעהאַלטן פון מורא פאַר אַן אַנדער שלעכטס, אַזוי אַז דער מענטש ווייסט נישט וואָס צו קלייבן, הייסט דער פחד "נידערגעשלאָגנקייט", בפרט ווען ביידע שלעכטס זענען זייער גרויס.

זאץ 40. ווער ס'שטעלט זיך פאר אז איינער האט אים פיינט, און גלייבט אז ער האט אים נישט געגעבן קיין סיבה דערצו, וועט אים צוריק האבן פיינט.

באוויז. ווער ס'שטעלט זיך פאר אז איינער איז באווירקט פון האס וועט דורך דעם אליין ווערן באווירקט פון האס (זאץ 27). דאס הייסט, פון טרויער באגלייט פון דער אידעע פון אן אויסערליכער סיבה. לויט דער הנחה שטעלט ער זיך נישט פאר קיין סיבה פון דעם טרויער אויסער דעם וואס האט אים פיינט. ער וועט דעריבער ווערן באווירקט פון טרויער באגלייט פון דער אידעע פון זיין שונא. מיט אנדערע ווערטער, ער וועט אים צוריק האבן פיינט. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. אויב ער שטעלט זיך פאר אז ער האט געגעבן א גערעכטע סיבה פאר האס, וועט ער ווערן באווירקט פון בושה (זאץ 30 און די באמערקונג). דאס געשעט אבער זעלטן (זאץ 25). דער קעגנזייטיגער האס קען אויך קומען דערפון וואס האס ברענגט א שטרעבן צו שאטן דעם וואס מען האט פיינט (זאץ 39). ווער ס'שטעלט זיך פאר אז איינער האט אים פיינט וועט דעריבער זיך פארשטעלן זיין שונא אלס א סיבה פון שלעכטס אדער טרויער. אזוי וועט ער ווערן באווירקט פון טרויער אדער פחד באגלייט פון דער אידעע פון זיין שונא אלס סיבה. דאס הייסט, ער וועט זיין שונא האבן פיינט, ווי איך האב געזאגט.

מסקנא 1. ווער ס'שטעלט זיך פאר אז דער וואס ער האט ליב האט אים פיינט, וועט ווערן באהערשט גלייכצייטיג פון האס און ליבע. ווייל אין דער מאס ווי ער שטעלט זיך פאר אז מען האט אים פיינט, איז ער באשטימט צוריק צו האבן פיינט זיין שונא (זאץ 40). לויט אונזער הנחה האט ער אים אבער ליב. דעריבער וועט ער גלייכצייטיג ווערן באהערשט פון האס און ליבע.

מסקנא 2. אויב א מענטש שטעלט זיך פאר אז איינער צו וועמען ער איז ביז יעצט געווען גלייכגילטיג האט אים געשאט פון האס, וועט ער גלייך פרובירן אים צוריקצוצאלן מיט דער זעלבער סארט שאדן.

באוויז. ווער ס'שטעלט זיך פאר אז אן אנדערער האט אים פיינט וועט אים צוריק האבן פיינט (זאץ 40). ער וועט שטרעבן צו געדענקען אלעס וואס קען יענעם באווירקן מיט טרויער (זאץ 26), און פרובירן אים צו טון שלעכטס (זאץ 39). דאס ערשטע פון דעם מין וואס ער שטעלט זיך פאר איז דאס שלעכטס אליין וואס מען האט געטון צו אים. דעריבער וועט ער גלייך פרובירן צוריקצוצאלן מיט דער זעלבער מטבע. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. דאס שטרעבן צו טון שלעכטס צו איינעם וואס מיר האבן פיינט הייסט "כעס". דאס שטרעבן צוריקצוצאלן מיטן זעלבן שלעכטס וואס מען האט געטון צו אונז הייסט "נקמה".

זאַץ 41. ווער ס'שטעלט זיך פאר אז איינער האט אים ליב, און גלייבט אז ער האט נישט געגעבן קיין סיבה פאר אזא ליבע, וועט אים צוריק האבן ליב (מסקנא צו זאַץ 15 און זאַץ 27).

באוויז. מען באווייזט דעם זאַץ אויפן זעלבן וועג ווי דעם פריערדיגן. זע אויך די באמערקונג צו דעם זאַץ.

באמערקונג. אויב דער מענטש גלייבט אז ער האט יא געגעבן א סיבה פאר די ליבע, וועט ער זיין שטאלץ דערמיט (באמערקונג צו זאַץ 30). דאס טרעפט זייער אפט (זאַץ 25). ווי מיר האבן געזאגט, קומט דער קעגנזעצליכער פאל נאר ווען א מענטש שטעלט זיך פאר אז אן אנדערער האט אים פיינט (באמערקונג צו זאַץ 40). די קעגנזייטיגע ליבע, און ממילא דער באגער צו טון גוטס צו דעם וואס האט אונז ליב און פרובירט אונז צו טון גוטס (זאַץ 39), הייסט "דאנק" אדער "דאנקבארקייט". אזוי זעט אויס אז מענטשן זענען פיל מער גענייגט נקמה צו נעמען ווי צו פארגעבן.

מסקנא. ווער ס'שטעלט זיך פאר אז איינער וואס ער האט פיינט האט אים ליב, וועט ווערן באהערשט גלייכצייטיג פון האס און ליבע. מען באווייזט דאס אויפן זעלבן וועג ווי מסקנא 1 צו זאַץ 40.

באמערקונג. ווען האס איז דאס איבערוועגנדיגע געפיל, וועט ער שטרעבן צו שאטן דעם וואס האט אים ליב. דאס געפיל הייסט "גרויזאמקייט", בפרט ווען מען איז איבערצייגט אז דער וואס האט אים ליב האט נישט געגעבן קיין אויסערגעוויינליכע סיבה פארן האס.

זאַץ 42. ווער ס'האט פון ליבע אדער אין דער האפענונג אויף כבוד געטון איינעם א טובה, וועט שפירן טרויער ווען ער זעט אז מען האט אנגענומען די טובה אן דאנקבארקייט.

באוויז. ווען א מענטש האט ליב עפעס וואס איז ענליך צו אים, שטרעבט ער, וויפיל ער קען, אז די זאך זאל אים צוריק האבן ליב (זאַץ 33). ווער ס'האט דעריבער פון ליבע געטון א טובה טוט עס מיטן ווּאונטש צו ווערן צוריק באליבט. דאס הייסט, אין דער האפענונג אויף כבוד (זאַץ 34), אדער אויף פרייד (באמערקונג צו זאַץ 30). דעריבער וועט ער שטרעבן זיך פארצושטעלן די סיבה פון כבוד אדער זי באטראכטן אלס פאקטיש עקזיסטירנד. לויט אונזער הנחה שטעלט ער זיך אבער פאר עפעס אנדערש וואס שליסט אויס די סיבה פון כבוד. דעריבער וועט ער ווערן באווירקט פון טרויער (זאַץ 19). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאַץ 43. האס ווערט פארשטערקערט דורך צוריק-האבן פיינט, אבער קען ווערן אויסגעלאשן דורך ליבע.

באוויז. ווער ס'שטעלט זיך פאר אז דער וואס ער האט פיינט האט אים צוריק פיינט, וועט דורך דעם שפירן א נייעם האס בשעת דער ערשטער האס דויערט נאך (זאַץ 40). אויב ער שטעלט זיך אבער פאר אז דער וואס ער האט פיינט האט אים ליב, וועט ער אין

דער מאס באטראכטן זיך מיט פרייד (זאך 30), און וועט פרובירן יענעם צו געפעלן (זאך 29). מיט אנדערע ווערטער, ער וועט שטרעבן אים נישט צו האבן פיינט און אים נישט צו באווירקן מיט טרויער (זאך 41).

דאס שטרעבן וועט זיין שטארקער אדער שוואכער לויטן געפיל פון וועלכן עס קומט. אויב עס איז שטארקער ווי דאס שטרעבן וואס קומט פון האס און ברענגט דעם מענטש צו באווירקן מיט טרויער די זאך וואס ער האט פיינט, וועט עס איבערוועגן און פארטרייבן דעם האס פון זיין גייסט (זאך 37). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאך 44. האס וואס איז אינגאנצן באזיגט געווארן דורך ליבע גייט איבער אין ליבע. די ליבע איז דעמאלט שטארקער ווי ווען קיין האס וואלט נישט געווען פריער.

באווייז. דער באווייז גייט אויפן זעלבן וועג ווי דער באווייז צו זאך 38. ווער ס'הייבט אן האבן ליב א זאך וואס ער פלעגט האבן פיינט, אדער ווערן באווירקט דערפון מיט טרויער, פרייט זיך נאר דערמיט וואס ער האט ליב. צו דער פרייד אין דער ליבע קומט צו די פרייד פון דעם שטרעבן צו אוועקנעמען דעם טרויער אין האס (זאך 37), באגלייט פון דער אידעע פון דער פריער פיינט געהאטער זאך אלס סיבה.

באמערקונג. אפילו דאס איז אזוי, וועט קיינער נישט שטרעבן צו האבן עפעס פיינט אדער ווערן באווירקט פון טרויער כדי צו קענען שפעטער געניסן מער פרייד. קיינער וועט נישט באגערן צו ווערן געשאט אין דער האפענונג זיך צו ערהוילן, אדער ווילן קראנק ווערן כדי צו ווערן געזונט. ווייל יעדער שטרעבט שטענדיג זיך אויפצוהאלטן און אוועקצושטעלן ווייטאג וויפיל ער קען.

ווען מען וואלט זיך געקענט פארשטעלן דעם קעגנזאך, אז א מענטש באגערט איינעם צו האבן פיינט כדי אים שפעטער צו האבן מער ליב, וואלט ער שטענדיג באגערט יענעם צו האבן פיינט. ווייל די שטארקייט פון ליבע איז אין פארהעלטעניש צו דער שטארקייט פון האס. דעריבער וואלט ער באגערט אז דער האס זאל כסדר שטייגן. פארן זעלבן טעם וואלט ער געוואלט ווערן אלץ מער קראנק כדי צו קענען געניסן מער פון צוריקגעקומענער געזונט. ער וואלט דעריבער שטענדיג געשטרעבט צו זיין קראנק. דאס איז אוממעגליך (זאך 6).

זאך 45. אויב א מענטש שטעלט זיך פאר אז אן אנדערער וואס איז ענליך צו אים האט פיינט עפעס וואס איז אויך ענליך צו אים און וואס ער האט ליב, וועט ער יענעם האבן פיינט.

באווייז. די באליבטע זאך האט צוריק פיינט דעם וואס האט זי פיינט (זאך 40). ווען דער וואס האט ליב שטעלט זיך פאר אז איינער האט פיינט די באליבטע זאך, שטעלט ער זיך דעריבער פאר אז זי איז באווירקט פון האס, דאס הייסט פון טרויער (באמערקונג צו זאך 13). ממילא איז ער אליין באווירקט פון טרויער (זאך 21), באגלייט פון דער אידעע פון דעם וואס האט פיינט די באליבטע זאך אלס סיבה. דאס הייסט, ער וועט האבן פיינט דעם וואס האט פיינט עפעס וואס ער אליין האט ליב (באמערקונג צו זאך 13). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאַך 46. אויב אַ מענטש איז באַווירקט געוואָרן מיט פֿרייד אָדער טרויער פֿון איינעם וואָס געהערט נישט צו זיין קלאַס אָדער פֿאָלק, און די פֿרייד אָדער טרויער איז באַגלייט געוואָרן פֿון דער אידעע פֿון יענעם אַלס סיבה אונטער דער אַלגעמיינער קאַטעגאָריע פֿון קלאַס אָדער פֿאָלק, וועט ער שפּירן ליבע אָדער האַס נישט נאָר צו יענעם יחיד, נאָר אויך צום גאַנצן קלאַס אָדער פֿאָלק צו וועלכן יענער געהערט.

באַווייז. דאָס איז קלאָר פֿון זאַך 16.

זאַך 47. די פֿרייד וואָס קומט דערפֿון וואָס מיר שטעלן זיך פֿאָר אַז עפּעס וואָס מיר האָבן פֿיינט איז צעשטערט געוואָרן אָדער געשאַט געוואָרן, איז קיינמאָל נישט אָן אַ געוויסן ווייטאָג אין אונז.

באַווייז. דאָס איז קלאָר פֿון זאַך 27. אין דער מאָס ווי מיר שטעלן זיך פֿאָר אַז אַ זאַך וואָס איז ענליך צו אונז איז באַווירקט פֿון ווייטאָג, וועלן מיר אַליין שפּירן ווייטאָג.

באַמערקונג. מען קען דעם זאַך אויך באַווייזן פֿון דער מסקנא צו טייל 2, זאַך 17. ווען מיר געדענקען עפּעס באַטראַכטן מיר עס אַלס אַנוועזנד אַפֿילו ווען עס עקזיסטירט נישט פֿאַקטיש, און דער גוף ווערט אויך באַווירקט אויפֿן זעלבן אופֿן. אין דער מאָס ווי דער זכרון פֿון דער זאַך איז שטאַרק, איז דער מענטש באַשטימט זי צו באַטראַכטן מיט ווייטאָג. אַזוי לאַנג ווי דאָס בילד פֿון דער זאַך האַלט אָן, ווערט די באַשטימונג געשטערט פֿון דעם זכרון פֿון אַנדערע זאַכן וואָס שליסן אויס איר עקזיסטענץ, אָבער נישט אינגאַנצן אויסגעלאָשן. דעריבער שפּירט דער מענטש פֿרייד נאָר אין דער מאָס ווי די באַשטימונג ווערט געשטערט.

פֿאַר דעם טעם ווערט די פֿרייד פֿון דעם שאַדן צו דער זאַך וואָס מיר האָבן פֿיינט איבערגע'חזר'ט יעדעס מאָל מיר געדענקען די זאַך. ווען איר בילד דערוועקט זיך, באַשטימט עס דעם מענטש, אין דער מאָס ווי עס שליסט איין איר עקזיסטענץ, זי צו באַטראַכטן מיטן זעלבן ווייטאָג ווי ווען זי האָט פֿאַקטיש עקזיסטירט. אָבער ווײַבאַלד ער האָט מיט איר בילד פֿאַרבונדן אַנדערע בילדער וואָס שליסן אויס איר עקזיסטענץ, ווערט די באַשטימונג צו ווייטאָג גלייך געשטערט, און דער מענטש פֿרייט זיך נאָכאַמאָל יעדעס מאָל דאָס חזר'ט זיך איבער.

דאָס איז די סיבה פֿון דער הנאה וואָס מענטשן האָבן ווען זיי געדענקען פֿאַרגאַנגענע צרות, און פֿון דער הנאה ווען זיי דערציילן וועגן סכנות פֿון וועלכע זיי זענען געראַטעוועט געוואָרן. ווען זיי שטעלן זיך פֿאָר אַ סכנה שטעלן זיי זי פֿאָר אַלס צוקונפֿטיק, און ווערן דערדורך באַשטימט מורא צו האָבן. די באַשטימונג ווערט נאָכאַמאָל געשטערט פֿון דער אידעע פֿון רעטונג וואָס איז געוואָרן פֿאַרבונדן מיט דער אידעע פֿון סכנה בשעת זיי זענען געראַטעוועט געוואָרן. דאָס גיט זיי נאָכאַמאָל דאָס געפֿיל פֿון זיכערקייט, און דעריבער פֿרייען זיי זיך נאָכאַמאָל.

זאַך 48. ליבע אָדער האַס, למשל צו פּעטער, ווערט אויסגעלאָשן אויב די פֿרייד אין ליבע אָדער דער טרויער אין האַס ווערט פֿאַרבונדן מיט דער אידעע פֿון אַן אַנדערער

סיבה.ביידע געפילן ווערן פאַרקלענערט אין דער מאָס ווי מיר שטעלן זיך פאָר אַז פּעטער איז נישט געווען די איינציגע סיבה פון דעם געפיל.

באַווייז. דער זאַץ איז קלאָר נאָר פון דער דעפיניציע פון ליבע און האַס (באַמערקונג צו זאַץ 13). פרייד הייסט ליבע צו פּעטער און טרויער הייסט האַס צו פּעטער נאָר אין דער מאָס ווי פּעטער ווערט באַטראַכט אַלס זייער סיבה. ווען מען נעמט אַוועק דעם סיבה-תנאי אינגאַנצן אָדער טיילווייז, ווערט אויך דאָס געפיל צו פּעטער אינגאַנצן אָדער טיילווייז אויסגעלאָשן.

זאַץ 49. ליבע אָדער האַס צו אַ זאַך וואָס מיר שטעלן זיך פאָר אַלס פריי מוז זיין, ביי אַלע אַנדערע גלייכע תנאים, שטאַרקער ווי די ליבע אָדער האַס וואָס מיר וואָלטן געשפּירט צו אַ זאַך וואָס האַנדלט פון נויטווענדיגקייט.

באַווייז. אַ זאַך וואָס מיר שטעלן זיך פאָר אַלס פריי מוז ווערן פאַרשטאַנען דורך זיך אַליין אָן אַן אַנדערער זאַך (טייל 1, דעפיניציע 7). ווען מיר שטעלן זיך פאָר אַז זי איז די סיבה פון פרייד אָדער טרויער וועלן מיר דעריבער זי האָבן ליב אָדער פיינט (באַמערקונג צו זאַץ 13), און מיט דער גרעסטער ליבע אָדער שטאַרקסטן האַס וואָס קען קומען פון אַ געגעבענעם געפיל (זאַץ 48).

אויב די זאַך וואָס פאַראורזאַכט דעם געפיל ווערט באַטראַכט אַלס האַנדלענדיג פון נויטווענדיגקייט, וועלן מיר זי באַטראַכטן נישט אַלס איינציגע סיבה, נאָר אַלס איינע פון די סיבות פונעם געפיל (טייל 1, דעפיניציע 7). אונזער ליבע אָדער האַס צו איר וועט דעריבער נישט זיין אַזוי גרויס.

באַמערקונג. דערפון גייט אַרויס אַז מענטשן, ווייל זיי האַלטן זיך פאַר פריי, שפּירן גרעסערע ליבע אָדער האַס איינער צום אַנדערן ווי צו אַנדערע זאַכן. מען מוז דערצו צוגעבן די נאָכמאַכונג פון געפילן וואָס מיר האָבן באַהאַנדלט אין זאַצן 27, 34, 40 און 43.

זאַץ 50. יעדע זאַך קען דורך צופאַל זיין אַ סיבה פון האָפענונג אָדער פחד.

באַווייז. מען באַווייזט דעם זאַץ אויפן זעלבן וועג ווי זאַץ 15. זע אויך די באַמערקונג צו זאַץ 18.

באַמערקונג. זאַכן וואָס זענען דורך צופאַל סיבות פון האָפענונג אָדער פחד הייסן גוטע אָדער שלעכטע סימנים. אין דער מאָס ווי אַזעלכע סימנים זענען סיבות פון האָפענונג אָדער פחד, זענען זיי אויך סיבות פון פרייד אָדער טרויער, לויט די דעפיניציעס אין דער באַמערקונג צו זאַץ 18. מיר באַטראַכטן זיי דעריבער מיט ליבע אָדער האַס. מיר פּרובירן זיי צו ברענגען אַלס מיטלען פאַר וואָס מיר האָפן אויף איִם, אָדער אַוועקצושטעלן פון וועג אַלס שטערונגען אָדער סיבות פון וואָס מיר האָבן מורא דערפון.

פון זאַץ 25 גייט אויך אַרויס אַז מיר זענען פון דער נאַטור אַזוי געמאַכט אַז מיר גלייבן גרינג אין וואָס מיר האָפן אויף איִם און שווער אין וואָס שרעקט אונז. מיר זענען אויך גענייגט צו שאַצן אַזעלכע זאַכן העכער אָדער נידעריגער ווי זייער אמת'ער ווערט. דערפון זענען געקומען די פאַראורטיילן וואָס נעמען אַרום דעם מענטש פון אַלע זייטן.

איך מיין אבער נישט אז עס לוינט זיך דא צו ווייזן די וואקלונגען וואס קומען פון האפענונג און פחד. פון זייערע דעפיניציעס גייט ארויס אז קיין האפענונג קען נישט זיין אן פחד, און קיין פחד אן האפענונג, ווי איך וועל אויספירליכער דערקלערן אויפן פאסיגן פלאץ. וויבאלד מיר האבן ליב אדער פיינט א זאך אין דער מאס ווי מיר האפן אויף איר אדער האבן מורא פאר איר, וועט יעדער אליין קענען אנווענדן אויף האפענונג און פחד וואס מיר האבן געזאגט וועגן ליבע און האס.

זאץ 51. פארשידענע מענטשן קענען ווערן באווירקט פון איין זאך אויף פארשידענע אופנים. איין מענטש קען אויך ווערן באווירקט פון דער זעלבער זאך אויף פארשידענע אופנים אין פארשידענע צייטן.

באוויז. דער מענטשליכער גוף ווערט באווירקט פון אויסערליכע גופים אויף פארשידענע אופנים (טייל 2, פאסטולאט 3). צוויי מענטשן קענען דעריבער אין דער זעלבער צייט זיין אנדערש באווירקט, און ממילא קען איין זאך זיי באווירקן אנדערש (אקסיאמע 1 נאך הילפסזאץ 3 נאך טייל 2, זאץ 13). דער מענטשליכער גוף קען אויך אמאל ווערן באווירקט אויף איין וועג און אמאל אויף אן אנדערן (דער זעלבער פאסטולאט). דעריבער קען איין זאך אים באווירקן אנדערש אין פארשידענע צייטן (די זעלבע אקסיאמע).

באמערקונג. מיר זעען דעריבער אז איינער קען האבן ליב וואס אן אנדערער האט פיינט, און איינער קען מורא האבן פאר עפעס וואס אן אנדערער האט נישט מורא דערפון. דער זעלבער מענטש קען יעצט האבן ליב וואס ער האט פריער געהאט פיינט, אדער וואגן וואו ער האט פריער געהאט מורא.

יעדער באאורטיילט לויט זיינע געפילן וואס איז גוט און שלעכט, בעסער און ערגער (באמערקונג צו זאץ 39). מענטשן קענען דעריבער זיין אנדערש אין זייערע אורטיילן פונקט ווי אין זייערע געפילן. דאס איז מעגליך הגם דער מענטשליכער גייסט איז א טייל פונעם געטליכן שכל, ווי איך האב געוויזן אין דער באמערקונג צו טייל 2, זאץ 11. ווען מיר פארגלייכן מענטשן איינער מיטן אנדערן, אונטערשיידן מיר זיי דעריבער נאר לויט זייערע געפילן. מיר רופן איינעם אן אומדערשראקענעם, אן אנדערן א פחדן, און א דריטן מיט אן אנדער נאמען.

איך וועל למשל רופן א מענטש "אומדערשראקן" אויב ער שאצט גרינג א זאך פאר וועלכער איך פלעג האבן מורא. אויב איך זע אויך אז זיין באגער צו שאטן זיינע שונאים און צו טון גוטס צו די וואס ער האט ליב ווערט נישט געשטערט פון מורא פאר א שלעכטס וואס פלעגט מיך אפט שרעקן, וועל איך אים רופן "מוטיג". א מענטש וועט מיר אויסזען ווי א "פחדן" אויב ער האט מורא פאר א שלעכטס וואס איך פלעג גרינג שאצן. אויב איך זע אויך אז זיין באגער ווערט געשטערט פון מורא פאר א שלעכטס וואס פלעגט מיך נישט אפשרעקן, וועל איך זאגן אז ער איז א "פייגלינג". אזוי וועט יעדער באאורטיילן.

פון דעם מענטשנס נאטור און פון די אומבאשטענדיגע אורטיילן, וויבאלד ער באאורטיילט אפט זאכן נאר לויט זיינע געפילן, קען מען גרינג פארשטיין אז א מענטש זאל אמאל ווערן באווירקט מיט פרייד און אמאל מיט טרויער, באגלייט פון דער אידעע פון זיך אליין אלס סיבה. די זאכן וואס ער גלייבט אז זיי פאראורזאכן פרייד אדער טרויער, און וואס ער שטרעבט דעריבער צו פארווירקליכן אדער אוועקשטעלן, זענען אפט נאר איינגעבילדעט. דאס איז אויסער דער אומזיכערקייט פון זאכן וואס מיר האבן געוויזן אין טייל 2, זאץ 31.

אזוי קען מען גרינג פארשטיין וואס חרטה און צופרידנהייט מיט זיך זענען. חרטה איז טרויער באגלייט פון דער אידעע פון זיך אליין אלס סיבה. צופרידנהייט מיט זיך איז פרייד באגלייט פון דער אידעע פון זיך אליין אלס סיבה. די געפילן זענען זייער שטארק ווייל מענטשן האלטן זיך פאר פריי (זאץ 49).

זאץ 52. א זאך וואס מיר האבן פריער געזען אין פארבינדונג מיט אנדערע זאכן, און וואס מיר שטעלן זיך פאר אז זי האט נישט קיין אייגנשאפט וואס איז נישט געמיינזאם צו פילע זאכן, וועלן מיר נישט באטראכטן אזוי לאנג ווי א זאך וואס מיר שטעלן זיך פאר אז זי האט אן אייגנארטיגע אייגנשאפט.

באוויז. ווען מיר שטעלן זיך פאר א זאך וואס מיר האבן געזען אין פארבינדונג מיט אנדערע זאכן, געדענקען מיר גלייך די אנדערע זאכן (טייל 2, זאץ 18 און די באמערקונג). אזוי גייען מיר גלייך איבער פון באטראכטן איין זאך צו באטראכטן אן אנדערער. דאס איז דער פאל מיט א זאך וואס מיר שטעלן זיך פאר אז זי האט נישט קיין אייגנשאפט וואס איז נישט געמיינזאם צו פילע אנדערע זאכן. מיר נעמען דאך דערמיט אן אז מיר באטראכטן אין איר גארנישט וואס מיר האבן נישט שוין געזען אין פארבינדונג מיט אנדערע זאכן.

אויב מיר נעמען אבער אן אז מיר שטעלן זיך פאר אין דער זאך עפעס אייגנארטיג וואס מיר האבן קיינמאל פריער נישט געזען, מוז מען זאגן אז דער גייסט, בשעת ער באטראכט זי, האט אין זיך גארנישט צו וועלכער באטראכטונג ער קען איבערגיין פון איר. ער ווערט דעריבער געצוואונגען צו באטראכטן נאר די זאך אליין. דעריבער וועלן מיר א זאך, און אזוי ווייטער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. די גייסטיגע ענדערונג אדער פארשטעלונג פון א באזונדערער זאך, אין דער מאס ווי זי איז אליין אינעם גייסט, הייסט "באוואונדערונג". ווען עס ווערט ארויסגערופן פון א זאך וואס שרעקט, הייסט עס "נידערגעשלאגנקייט". ווייל די באוואונדערונג פון א שלעכטס האט דעם מענטש אזוי געפאנגען אין דער באטראכטונג דערפון אז ער קען נישט טראכטן וועגן עפעס אנדערש דורך וועלכן ער קען עס פארמיידן.

אויב די זאך וואס מען באוואונדערט איז דעם מענטשנס קלוגשאפט, פלייס אדער עפעס ענליך, אין וואס מען זעט אז ער שטייגט אונז ווייט איבער, הייסט די באוואונדערונג "פארעהרונג". אויב מען באוואונדערט אבער דעם מענטשנס כעס אדער קנאה, הייסט

דאס געפיל "שוידער". ווען מיר באוואונדערן די קלוגשאפט, פלייס אדער עפעס אנדערש פון א מענטש וואס מיר האבן ליב, ווערט אונזער ליבע דערדורך גרעסער (זאץ 12). די ליבע פארבונדן מיט באוואונדערונג אדער פארעהרונג הייסט "איבערגעבנקייט".

אויפן זעלבן אופן קענען מיר זיך פארשטעלן האס, האפענונג, צוטרוי און אנדערע געפילן אלס פארבונדן מיט באוואונדערונג. אזוי קענען מיר ארויספירן מער געפילן ווי די וואס האבן שוין נעמען אין דער געוועגליכער שפראך. דערפון איז קלאר אז נעמען פון געפילן האבן זיך געבילדט מער לויטן געוועגליכן באנוץ ווי לויט דער גענויער דערקענונג פון זייער נאטור.

דער קעגנזאץ צו באוואונדערונג איז "פאראכטונג". איר סיבה ליגט מערסטנס דערין וואס מיר זעען אז איינער באוואונדערט, האט ליב אדער האט מורא פאר א זאך. אדער א זאך זעט אויפן ערשטן בליק אויס ענליך צו אנדערע זאכן וואס מיר באוואונדערן, האבן ליב אדער האבן מורא פאר זיי. דערדורך ווערן מיר באשטימט צו באוואונדערן, האבן ליב אדער מורא האבן פאר דער זאך (זאץ 15 און די מסקנא, און זאץ 27).

אבער ווען איר אנוועזנהייט אדער א גענויערע באטראכטונג צווינגט אונז אפצולייקענען אין איר אלעס וואס קען זיין א סיבה פון באוואונדערונג, ליבע, פחד און אזוי ווייטער, ווערט דער גייסט געצוואונגען צו טראכטן מער וועגן אייגנשאפטן וואס זענען נישט אין איר ווי וועגן וואס איז יא אין איר. בשעת געוועגליך וואלט איר אנוועזנהייט געברענגט דעם גייסט צו טראכטן הויפטזעכליך וועגן וואס איז יא אין איר.

אזוי ווי איבערגעבנקייט קומט פון באוואונדערן וואס מיר האבן ליב, קומט "שפאט" פון פאראכטן וואס מיר האבן פיינט אדער האבן מורא פאר אים. "גרינגשאצונג" קומט פון פאראכטן נארישקייט, ווי פארעהרונג קומט פון באוואונדערן קלוגשאפט. מען קען זיך אויך פארשטעלן ליבע, האפענונג, כבוד און אזוי ווייטער פארבונדן מיט פאראכטונג. אזוי קענען מיר ארויספירן אנדערע געפילן וואס האבן נישט באזונדערע באקאנטע נעמען.

זאץ 53. ווען דער גייסט באטראכט זיך אליין און זיין אייגענע קראפט צו ווירקן שפירט ער פרייד. די פרייד איז גרעסער וואס קלארער ער שטעלט זיך פאר זיך אליין און זיין קראפט.

באווייז. א מענטש דערקענט זיך אליין נאר דורך די ענדערונגען פון זיין גוף און זייערע אידעען (טייל 2, זאצן 19 און 23). ווען דער גייסט קען דעריבער באטראכטן זיך אליין, נעמט מען אן אז ער גייט דערמיט איבער צו גרעסערער שלימות. דאס הייסט, ער איז באווירקט פון פרייד (באמערקונג צו זאץ 11). די פרייד איז גרעסער וואס קלארער ער קען זיך פארשטעלן זיך אליין און זיין אייגענע קראפט צו ווירקן. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. די פרייד ווערט אלץ מער געשטארקט וואס מער דער מענטש שטעלט זיך פאר אז אנדערע לויבן אים. וואס מער ער שטעלט זיך פאר אז אנדערע לויבן אים, אלץ גרעסער די פרייד וואס ער מיינט אז ער רופט ארויס אין אנדערע, פארבונדן מיט דער

אידעע פון זיך אליין (באמערקונג צו זאץ 29). אזוי ווערט ער אליין באווירקט פון גרעסערער פרייד באגלייט פון דער אידעע פון זיך אליין (זאץ 27). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 54. דער גייסט שטרעבט זיך פארצושטעלן נאר אזעלכע זאכן וואס שטעלן אויף זיין קראפט צו ווירקן.

באוויז. דעם גייסט'ס שטרעבן אדער קראפט איז זיין פאקטישע מהות (זאץ 7). זיין מהות באשטעטיגט אבער נאר וואס ער איז און וואס ער קען טון, ווי עס איז קלאר פון זיך אליין. דער גייסט שטרעבט דעריבער זיך פארצושטעלן נאר אזעלכע זאכן וואס שטעלן אויף זיין קראפט צו ווירקן. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 55. ווען דער גייסט באטראכט זיין אייגענע אוממאכט, שפירט ער דערדורך טרויער.

באוויז. דער גייסט'ס מהות באשטעטיגט נאר וואס ער איז אדער וואס ער קען טון. מיט אנדערע ווערטער, זיין נאטור איז זיך פארצושטעלן נאר אזעלכע זאכן וואס שטעלן אויף זיין קראפט צו ווירקן (זאץ 54). ווען מיר זאגן "אוממאכט" זאגן מיר דעריבער נאר אז בשעת דער גייסט פרובירט זיך פארצושטעלן עפעס וואס שטעלט אויף זיין קראפט ווערט זיין שטרעבן געשטערט. דאס הייסט, ער שפירט טרויער (באמערקונג צו זאץ 11). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. דער טרויער ווערט אלץ מער געשטארקט ווען א מענטש שטעלט זיך פאר אז אנדערע קריטיקירן אים. מען באווייזט דאס אויפן זעלבן וועג ווי די מסקנא צו זאץ 53.

באמערקונג. דער טרויער באגלייט פון דער אידעע פון אונזער אייגענער שוואכקייט הייסט "הכנעה". די פרייד וואס קומט פון באטראכטן זיך אליין הייסט "זיך-ליבע" אדער "צופרידנהייט מיט זיך". דאס געפיל חזר'ט זיך איבער יעדעס מאל דער מענטש באטראכט זיינע מעלות אדער זיין אייגענע קראפט צו ווירקן. דעריבער דערציילט יעדער זייער גערן זיינע אויפטוען און פרובירט ארויסצווייזן די כוחות פון זיין גוף און גייסט. דערפאר ווערן מענטשן אזוי גרינג א לאסט איינער פארן אנדערן.

דערפון גייט ארויס אז מענטשן זענען פון דער נאטור פול מיט קנאה (באמערקונגען צו זאצן 24 און 32). זיי פרייען זיך מיט די שוואכקייטן פון מענטשן וואס זענען ענליך צו זיי און שפירן טרויער פון זייערע מעלות. ווען א מענטש שטעלט זיך פאר זיינע אייגענע מעשים ווערט ער באווירקט פון פרייד (זאץ 53). זיין פרייד איז גרעסער וואס מער שלימות זיינע מעשים ווייזן און וואס קלארער ער קען זיי זיך פארשטעלן. דאס הייסט, וואס מער ער קען זיי אונטערשיידן פון אנדערע מעשים און זיי באטראכטן אלס עפעס באזונדער (טייל 2, באמערקונג צו זאץ 40).

ווען איינער באטראכט זיך אליין וועט ער דעריבער האבן די גרעסטע הנאה ווען ער באטראכט אין זיך אן אייגנשאפט וואס ער לייקנט אפ אין אנדערע. אויב וואס ער באשטעטיגט וועגן זיך געהערט אבער צו דער אלגעמיינער אידעע פון מענטש אדער חיה, וועט ער נישט האבן אזויפיל הנאה. פארקערט, ער וועט שפירן טרויער ווען ער שטעלט

זיך פאר אז זיינע מעשים שטייען נישט אזוי הויך ווי אנדערע מענטשן'ס מעשים. דעם טרויער וועט ער פרובירן אוועקצושטעלן (זאץ 28) דורך פארדרייען די באדייטונג פון יענעמס מעשים, אדער דורך פארשענערן זיינע אייגענע מעשים וויפיל ער קען.

אזוי איז קלאר אז מענטשן זענען פון דער נאטור גענייגט צו האס און קנאה. דאס ווערט שפעטער געשטארקט דורך דער ערציאונג, ווייל עלטערן רייצן געווענליך זייערע קינדער צו מעלות נאר דורך כבוד און קנאה. אבער אפשר בלייבט נאך די קשיא אז מיר באוואונדערן דאך אפט מענטשן'ס מעלות און פארעהרן די וואס פארמאגן זיי. כדי דאס אוועקצונעמען לייג איך צו די קומענדיגע מסקנא.

מסקנא. א מענטש איז מקנא א מעלה נאר ביי איינער וואס איז ענליך צו אים.

באוויז. קנאה איז א מין האס (באמערקונג צו זאץ 24), אדער טרויער (באמערקונג צו זאץ 13). דאס הייסט, א ענדערונג וואס שטערט דעם מענטשנס קראפט אדער שטרעבן צו ווירקן (באמערקונג צו זאץ 11). א מענטש שטרעבט אדער באגערט אבער נישט צו טון עפעס וואס קען נישט ארויסגיין פון זיין געגעבענער נאטור. דעריבער וועט ער נישט באגערן אז מען זאל אים צושרייבן א קראפט אדער מעלה, וואס איז איינס און דאס זעלבע, וואס געהערט צו אן אנדערנס נאטור און איז פרעמד צו זיין אייגענער. זיין באגער קען דעריבער נישט ווערן געשטערט דורך באטראכטן א מעלה ביי איינעם וואס איז נישט ענליך צו אים, און ער קען נישט ווערן דערפון באווירקט פון טרויער. ממילא קען ער יענעם נישט מקנא זיין. ער קען אבער יא מקנא זיין איינער וואס איז ענליך צו אים און האט, לויט דער הנחה, די זעלבע נאטור. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. ווען מיר האבן געזאגט אין דער באמערקונג צו זאץ 52 אז מיר פארעהרן א מענטש ווייל מיר באוואונדערן זיין קלוגשאפט, מוט און אזוי ווייטער, טוען מיר עס ווייל מיר שטעלן זיך פאר אז די אייגנשאפטן זענען אייגנארטיג צו אים און נישט געמיינזאם מיט אונזער נאטור. דעריבער זענען מיר נישט מער מקנא דעם וואס פארמאגט זיי ווי מיר זענען מקנא דיביימער פאר זייער הייך אדער די לייבן פאר זייער שטארקייט.

זאץ 56. עס זענען דא אזויפיל מינים פון פרייד, טרויער און באגער, און דעריבער אויך פון געפילן וואס זענען פון זיי צוזאמענגעשטעלט, ווי וואקלונגען פון געמיט, אדער געפילן וואס קומען פון זיי, ווי ליבע, האס, האפענונג, פחד און אזוי ווייטער, וויפיל מינים זאכן עס זענען דא וואס באווירקן אונז.

באוויז. פרייד און טרויער, און דעריבער געפילן וואס זענען צוזאמענגעשטעלט פון זיי אדער קומען פון זיי, זענען ליידנשאפטן אדער פאסיווע צושטאנדן (באמערקונג צו זאץ 11). מיר זענען נויטווענדיג פאסיוו אין דער מאס ווי מיר האבן אומאדעקוואטע אידעען (זאץ 1), און נאר אין דער מאס (זאץ 3). דאס הייסט, מיר זענען נויטווענדיג פאסיוו אין דער מאס ווי מיר שטעלן זיך פאר זאכן (טייל 2, באמערקונג צו זאץ 40), אדער ווערן באווירקט פון א ענדערונג וואס שליסט איין די נאטור פון אונזער אייגענעם גוף און פון אן אויסערליכן גוף (טייל 2, זאץ 17 און די באמערקונג).

די נאטור פון יעדן פאסיוון צושטאנד מוז דעריבער ווערן דערקלערט אזוי אז די נאטור פון דער זאך וואס באווירקט אונז זאל ווערן אויסגעדריקט. פרייד וואס קומט למשל פון זאך "א" שליסט איין די נאטור פון זאך "א". פרייד פון זאך "ב" שליסט איין די נאטור פון זאך "ב". די צוויי געפילן פון פרייד זענען דעריבער אנדערש לויט זייער נאטור אין דער מאס ווי זייערע סיבות זענען אנדערש לויט זייער נאטור. אזוי איז אויך טרויער פון איין זאך אנדערש פון טרויער פון אן אנדערער זאך. דאס זעלבע גילט פאר ליבע, האס, האפענונג, פחד, וואקלונגען פון געמיט און אזוי ווייטער. דעריבער זענען דא אזויפיל מינים פון פרייד, טרויער, ליבע, האס און אזוי ווייטער וויפיל מינים זאכן עס זענען דא וואס באווירקן אונז.

באגער איז אבער די מהות אדער נאטור פון יעדן מענטש אין דער מאס ווי מען שטעלט זיך פאר אז ער איז באשטימט צו א האנדלונג דורך א ענדערונג פון זיך אליין (באמערקונג צו זאץ 9). זיין באגער וועט דעריבער זיין פון איין מין אדער אן אנדערן לויט דעם ווי אויסערליכע סיבות באווירקן אים מיט דער אדער יענער סארט פרייד, טרויער, ליבע, האס און אזוי ווייטער. דאס הייסט, לויט דעם ווי זיין נאטור איז אזוי אדער אנדערש געשטימט. די נאטור פון איין באגער מוז דעריבער זיין אנדערש פון דער נאטור פון אן אנדערן באגער אין דער מאס ווי די געפילן פון וועלכע זיי קומען זענען אנדערש. דעריבער זענען דא אזויפיל מינים באגער וויפיל מינים פרייד, טרויער, ליבע און אזוי ווייטער. ממילא, לויט וואס מיר האבן געוויזן, אזויפיל מינים באגער וויפיל מינים זאכן וואס באווירקן אונז. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. צווישן די סארטן געפילן, וואס לויטן פריערדיגן זאץ מוזן זיין זייער אסאך, זענען די וויכטיגסטע איבעריגקייט אין עסן, שכרות, תאוה, געלט-תאוה און ערגייץ. די זענען נאר באגריפן פון ליבע און באגער וואס דערקלערן זייער נאטור דורך די זאכן צו וועלכע זיי באציען זיך. דערמיט מיינען מיר פשוט ליבע אדער באגער צו סעודות, טרינקען, זנות, רייכטום און רום.

אין דער מאס ווי די געפילן זענען אנדערש נאר דורך די זאכן צו וועלכע זיי באציען זיך, האבן זיי נישט קיין קעגנזעצן. ווייל מעסיגקייט, ניכטערקייט און צניעות, וואס מען שטעלט געווענליך אנטקעגן איבעריגקייט, שכרות און תאוה, זענען נישט קיין געפילן אדער ליידנשאפטן. זיי ווייזן די מאכט פונעם גייסט וואס מעסיגט די געפילן.

איך קען דא אבער נישט דערקלערן די אנדערע סארטן געפילן, ווייל זיי זענען, ווי מיר האבן געזען, אזויפיל ווי די סארטן זאכן. אפילו ווען איך וואלט געקענט, וואלט עס נישט געווען נויטיג. פאר אונזער ציל, צו באשטימען די שטארקייט פון געפילן און דעם געדאנק'ס מאכט איבער זיי, איז גענוג אן אלגעמיינע דעפיניציע פון יעדן געפיל. עס איז גענוג צו פארשטיין די אלגעמיינע אייגנשאפטן פון געפילן און פונעם גייסט כדי צו קענען באשטימען דעם גייסט'ס מאכט און אירע גרענעצן אין מעסיגן און איינהאלטן געפילן. כאטש עס איז א גרויסער חילוק צווישן פארשידענע געפילן פון ליבע, האס אדער באגער, למשל צווישן ליבע צו קינדער און ליבע צום ווייב, איז פאר אונז נישט נויטיג צו לערנען די חילוקים אדער ווייטער אויספארשן די נאטור און אנהייב פון די געפילן.

זאץ 57. יעדן יחיד'ס געפיל איז אנדערש פון אן אנדערן יחיד'ס געפיל נאר אין דער מאס ווי דעם איינעמס מהות איז אנדערש פון דעם אנדערנס מהות.

באוויז. דער זאץ איז קלאר פון אקסיאמע 1 נאך הילפסזאץ 3 נאך טייל 2, זאץ 13. מיר וועלן אים אבער אויך באוויזן פון די דעפיניציעס פון די דריי גרונט-געפילן.

אלע געפילן באציען זיך צו באגער, פרייד אדער טרויער, ווי די פריערדיגע דעפיניציעס וויזן. באגער איז אבער יעדן מענטשנס נאטור אדער מהות (באמערקונג צו זאץ 9). דעריבער איז איין יחיד'ס באגער אנדערש פון אן אנדערנס באגער נאר אין דער מאס ווי זייער נאטור אדער מהות איז אנדערש.

פרייד און טרויער זענען פאסיווע צושטאנדן אדער ליידנשאפטן וואס פארגרעסערן אדער פארקלענערן, העלפן אדער שטערן יעדן מענטשנס קראפט אדער שטרעבן זיך אויפצוהאלטן (זאץ 11 און די באמערקונג). דאס שטרעבן זיך אויפצוהאלטן, ווען עס באציט זיך צום גייסט און גוף צוזאמען, מיינען מיר מיט פארלאנג און באגער (באמערקונג צו זאץ 9). פרייד און טרויער זענען דעריבער דאס זעלבע ווי באגער אדער פארלאנג אין דער מאס ווי אויסערליכע סיבות פארגרעסערן אדער פארקלענערן, העלפן אדער שטערן זיי. מיט אנדערע ווערטער, זיי זענען יעדן מענטשנס נאטור. דעריבער איז איין מענטשנס פרייד אדער טרויער אנדערש פון אן אנדערנס נאר אין דער מאס ווי זייער נאטור אדער מהות איז אנדערש. יעדן יחיד'ס געפיל איז דעריבער אנדערש פון אן אנדערנס, און אזוי ווייטער. דאס האט מען געוואלט באוויזן.

באמערקונג. דערפון גייט ארויס אז די געפילן פון די חיות וואס מען רופט נישט שכל'דיג זענען אנדערש פון מענטשליכע געפילן נאר אין דער מאס ווי די חיה'ס נאטור איז אנדערש פון דעם מענטשנס נאטור. ווייל נאכדעם וואס מיר האבן געלערנט דעם גייסט'ס אנהייב קענען מיר נישט צווייפלען אז א חיה האט געפיל.

א פערד און א מענטש ווערןביידע געטריבן פון דעם פארמערונגס-באגער. אבער דעם ערשטנס באגער איז פערדיש, דעם צווייטנס מענטשליך. אזוי מוזן אויך די תאוות און פארלאנגען פון אינסעקטן, פיש און פויגל זיין אנדערש. יעדער יחיד לעבט צופרידן און פרייט זיך מיט זיין אייגענער נאטור, פון וועלכער זיין עקזיסטענץ באשטייט. אבער דאס לעבן מיט וועלכן יעדער איז צופרידן און פרייט זיך איז נאר די אידעע אדער נשמה פון יענעם יחיד. ממילא איז פון דער נאטור דעם איינעמס פרייד אנדערש פון דעם אנדערנס נאר אין דער מאס ווי זייער מהות איז אנדערש.

פון דעם פריערדיגן זאץ גייט אויך ארויס אז עס איז א באדייטנדער חילוק צווישן דער פרייד פון וועלכער למשל א שכור ווערט מיטגעריסן און דער פרייד פון וועלכער א פילאזאף ווערט באהערשט. דאס באמערק איך נאר אין פארבייגיין. ביז דא וועגן געפילן וואס באציען זיך צום מענטש אין דער מאס ווי ער איז פאסיוו. עס בלייבט צוצוגעבן אביסל וועגן געפילן וואס באציען זיך צו אים אין דער מאס ווי ער איז אקטיוו.

זאץ 58. אויסער פרייד און באגער וואס זענען פאסיווע צושטאנדן אדערליידנשאפטן, זענען פאראן אנדערע געפילן פון פרייד און באגער וואס באציען זיך צו אונז אין דער מאס ווי מיר זענען אקטיוו.

באוויז. ווען דער גייסט שטעלט זיך פאר זיך אליין און זיין קראפט צו ווירקן שפירט ער פרייד (זאץ 53). דער גייסט באטראכט זיך אליין ווען ער שטעלט זיך פאר אן אמת'ע און אדעקוואטע אידעע (טייל 2, זאץ 43). דער גייסט האט יא געוויסע אדעקוואטע אידעען (טייל 2, באמערקונג 2 צו זאץ 40). דעריבער שפירט ער פרייד אין דער מאס ווי ער פארשטייט אדעקוואטע אידעען. דאס הייסט, אין דער מאס ווי ער איז אקטיוו (זאץ 1).

דער גייסט שטרעבט זיך אויפצוהאלטן אין זיין עקזיסטענץ סיי ווען ער האט קלארע און דייטליכע אידעען און סיי ווען ער האט צעמישטע אידעען (זאץ 9). מיט אזא שטרעבן מיינען מיר אבער באגער, לויט דער באמערקונג צו יענעם זאץ. דעריבער באציט זיך באגער צו אונז אויך אין דער מאס ווי מיר דערקענען, אדער אין דער מאס ווי מיר זענען אקטיוו (זאץ 1). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 59. צווישן אלע געפילן וואס באציען זיך צום גייסט אין דער מאס ווי ער איז אקטיוו, איז נישט דא קיין איינס וואס באציט זיך נישט צו פרייד אדער באגער.

באוויז. אלע געפילן קענען זיך באציען צו באגער, פרייד און טרויער, ווי די פריערדיגע דעפיניציעס ווייזן. מיט טרויער מיינען מיר אבער א פארקלענערונג אדער שטערונג פון דעם גייסט'ס קראפט צו טראכטן (זאץ 11 און די באמערקונג). אין דער מאס ווי דער גייסט שפירט טרויער איז זיין קראפט צו דערקענען אדער ווירקן דעריבער פארקלענערט אדער געשטערט (זאץ 1). דעריבער קענען קיין געפילן פון טרויער זיך נישט באציען צום גייסט אין דער מאס ווי ער איז אקטיוו.

נאר געפילן פון פרייד און באגער קענען זיך באציען צו אים אין דער מאס, און די באציען זיך אויך צו אים אזוי לויטן פריערדיגן זאץ. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. אלע טעטיגקייטן וואס קומען פון געפילן וואס באציען זיך צום גייסט אין דער מאס ווי ער דערקענט, רעכן איך צו "גייסטיגער קראפט". די טייל איך איין אין "מוט" און "איידלמוט". מיט מוט מיין איך דעם באגער דורך וועלכן יעדער מענטש פרובירט זיך אויפצוהאלטן נאר לויט די באפעלן פון זיין שכל. מיט איידלמוט מיין איך דעם באגער דורך וועלכן יעדער פרובירט, נאר לויט די באפעלן פון שכל, אנדערע מענטשן צו העלפן און צו פארבינדן זיי מיט זיך אין פריינטשאפט.

טעטיגקייטן וואס צילן נאר צו דעם וואס האנדלט'ס נוץ רעכן איך דעריבער צו מוט. טעטיגקייטן וואס צילן צו אנדערע מענטשן'ס נוץ רעכן איך צו איידלמוט. אזוי זענען מעסיגקייט, ניכטערקייט, זיך נישט פארלירן אין א צייט פון סכנה און אזוי ווייטער סארטן מוט. העפליכקייט, רחמנות און אזוי ווייטער זענען סארטן איידלמוט.

דערמיט מיין איך אז איך האב אנטוויקלט די וויכטיגסטע געפילן און וואקלונגען פון געמיט וואס קומען פון דער צוזאמענשטעלונג פון די דריי גרונט-געפילן, באגער, פרייד און טרויער. איך האב זיי דערקלערט פון זייערע ערשטע סיבות. פון וואס איך האב

געזאגט איז קלאר אז אויסערליכע סיבות טרייבן אונז אויף פילע אופנים אהין און אהער. ווי די כוואליעס פונעם ים פון קעגנזעצליכע ווינטן ווערן מיר געווארפן אהין און צוריק, אן וויסן אונזער אויסגאנג און גורל.

איך האב אבער געזאגט אז איך האב געוויזן נאר די הויפט געפילן, נישט אלע וואס קענען זיין. ווייטערגייענדיג אויפן זעלבן וועג וואלט מען גרינג געקענט וויזן אז ליבע איז פארבונדן מיט חרטה, שפאט, בושה און אזוי ווייטער. יעדער וועט, מיין איך, צוגעבן אז געפילן קענען זיך צוזאמענשטעלן אויף אזויפיל אופנים און ארויסברענגען אזויפיל וועריאציעס אז מען קען זיי נישט אויסדריקן אין א צאל. פאר מיין ציל איז אבער גענוג אויסצורעכענען די וויכטיגסטע. די איבעריגע וואס איך האב אויסגעלאזט זענען אינטערעסאנט פאר נייגעריגקייט, נישט פאר נוץ.

עס בלייבט צו באמערקן דאס פאלגנדיגע וועגן ליבע. עס געשעט זייער אפט אז בשעת מיר געניסן א זאך וואס מיר האבן באגערט באקומט דער גוף דורך דער הנאה א נייע נטיה. ער ווערט דערדורך אנדערש באשטימט, אנדערע בילדער פון זאכן ווערן אין אים דערוועקט, און דער גייסט הייבט גלייך אן זיך פארצושטעלן און וועלן עפעס אנדערש.

למשל, ווען מיר שטעלן זיך פאר עפעס וואס פלעגט אונז פארשאפן הנאה מיט זיין טעם, וועלן מיר עס געניסן, דאס הייסט עסן. בשעת מיר עסן ווערט אבער דער מאגן אנגעפילט און דער גוף קומט אין אן אנדער צושטאנד. אויב מען רעגט אים אין דעם צושטאנד אן מיטן בילד פון דער זעלבער אנוועזנדער שפייז, און ממילא מיטן שטרעבן אדער באגער צו עסן, וועט דער גוף'ס נייע נטיה זיך קעגנשטעלן צום באגער אדער פרואוו. די שפייז וואס מיר האבן פריער באגערט וועט דעריבער ווערן אפשייליך. דאס געפיל הייסט "איבערגעזעטיגטקייט" אדער "עקל".

די אויסערליכע קערפערליכע ענדערונגען וואס מען זעט ביי געפילן, למשל ציטערן, בלאס ווערן, שלוכצן, לאכן און אזוי ווייטער, האב איך געלאזט אין א זייט ווייל זיי באציען זיך נאר צום גוף אן א שייכות צום גייסט.

די דעפיניציעס פון געפילן דארפן אבער ווערן דערגאנצט אין געוויסע פונקטן. איך וועל זיי דעריבער איבער'חזר'ן לויט זייער סדר און צולייגן די באמערקונגען וואס איך מיין אז מען דארף מאכן דא און דארט.

דעפיניציעס פון די געפילן

1. באגער איז דעם מענטשנס מהות אליין, אין דער מאס ווי מען פארשטייט זי אלס באשטימט צו א געוויסער טעטיגקייט דורך א געגעבענער ענדערונג פון זיך אליין.

דערקלערונג. אין דער באמערקונג צו זאץ 9 האבן מיר געזאגט אז באגער איז פארלאנג צוזאמען מיטן באוואוסטזיין דערפון. פארלאנג איז אבער דעם מענטשנס מהות אין דער מאס ווי זי איז באשטימט צו טון וואס דינט צו איר אויפהאלטונג. אין דער זעלבער באמערקונג האב איך אויך געזאגט אז אין דער אמת'ן דערקען איך נישט קיין חילוק צווישן מענטשליכן פארלאנג און באגער. צי דער מענטש איז באוואוסטזיניג פון זיין פארלאנג אדער נישט, בלייבט דער פארלאנג דער זעלבער.

כדי אויסצומיידן אן איבעריגע איבער'חזר'ונג האב איך זיך דעריבער אפגעהאלטן פון דערקלערן באגער דורך פארלאנג. איך האב פרובירט אים צו דעפינירן אזוי אז אונטער איין קעפל זאלן זיין אלע שטרעבונגען פון דער מענטשליכער נאטור וואס מיר רופן פארלאנג, ווילן, באגער אדער שטופ. איך וואלט געקענט זאגן אז באגער איז דעם מענטשנס מהות אין דער מאס ווי מען פארשטייט זי אלס באשטימט צו א געוויסער טעטיגקייט. פון אזא דעפיניציע וואלט אבער נישט ארויסגעגאנגען אז דער גייסט קען זיין באוואוסטזיניג פון זיין באגער אדער פארלאנג (טייל 2, זאץ 23). כדי אנצודייטן די סיבה פון דעם באוואוסטזיין איז דעריבער נויטיג געווען צוצוגעבן "דורך א געגעבענער ענדערונג", און אזוי ווייטער.

מיט א ענדערונג פון דער מענטשליכער מהות מיינען מיר יעדע נטיה פון דער מהות, צי זי איז איינגעבוירן, צי מען פארשטייט זי נאר אונטער דעם אטריבוט פון טראכטן, נאר אונטער דעם אטריבוט פון אויסדעהנונג, אדער אונטערביידע צוזאמען. מיט "באגער" מיין איך דעריבער דא יעדן שטרעבן, שטופ, פארלאנג און ווילן פונעם מענטש. זיי זענען אנדערש לויט יעדן יחיד'ס נטיה, און זענען אפט אזוי קעגנזעצליך איינער צום אנדערן אז דער מענטש שפירט זיך געצויגן אין פארשידענע ריכטונגען און ווייסט נישט וואוהין זיך צו ווענדן.

2. פרייד איז דעם מענטשנס איבערגאנג פון א קלענערער צו א גרעסערער שלימות.

3. טרויער איז דעם מענטשנס איבערגאנג פון א גרעסערער צו א קלענערער שלימות.

דערקלערונג. איך זאג "איבערגאנג", ווייל פרייד איז נישט שלימות אליין. אויב א מענטש וואלט געבוירן געווארן מיט דער שלימות צו וועלכער ער גייט איבער, וואלט ער זי פארמאגט אן דאס געפיל פון פרייד. דאס ווערט קלארער פון באטראכטן דעם קעגנזעצליכן געפיל, טרויער. קיינער קען נישט אפלייקענען אז טרויער באשטייט אינעם איבערגאנג צו קלענערער שלימות, נישט אין דער קלענערער שלימות אליין. ווייל א מענטש קען נישט זיין טרויעריג אין דער מאס ווי ער האט א חלק אין שלימות פון וועלכן גראד עס זאל נאר זיין.

מיר קענען אויך נישט זאגן אז טרויער באשטייט אינעם פעלן פון גרעסערער שלימות. ווייל פעלן איז גארנישט, בשעת דאס געפיל פון טרויער איז א טעטיגער צושטאנד. דער צושטאנד קען דעריבער נאר זיין דער איבערגאנג פון גרעסערער צו קלענערער שלימות. מיט אנדערע ווערטער, א צושטאנד וואס פארקלענערט אדער שטערט דעם מענטשנס קראפט צו ווירקן (באמערקונג צו זאץ 11).

רעדאקציע-באמערקונג. אינעם דרוק פון 1923 שטייט אין דעם לעצטן פאראגראף "די עמאָציע פון לוסט", כאטש דער גאנצער ארגומענט רעדט וועגן אומלוסט און א פארמינערונג פון דער קראפט. דא שטייט דעריבער "טרויער".

איך לאז אויס די דעפיניציעס פון פרייליכקייט, סטימולאציע, מעלאנכאליע און ווייטאג, ווייל זיי באציען זיך הויפטזעכליך צום גוף און זענען נאר מינים פון פרייד און טרויער.

4. באוואונדערונג איז די פארשטעלונג פון א זאך ביי וועלכער דער גייסט בלייבט שטעקן, ווייל די פארשטעלונג האט נישט קיין פארבינדונג מיט אנדערע פארשטעלונגען.

דערקלערונג. אין דער באמערקונג צו טייל 2, זאץ 18 האבן מיר געוויזן פארוואס דער גייסט גייט פון באטראכטן איין זאך גלייך איבער צו באטראכטן אן אנדערער. דאס איז ווייל די בילדער פון די זאכן זענען פארבונדן און אזוי אויסגעארדנט אז איינס גייט נאך דעם אנדערן. די פארבינדונג איז אוממעגליך ווען א זאך'ס בילד איז נײַ. דער גייסט וועט דעמאלט בלייבן שטעקן אין דער באטראכטונג ביז אנדערע סיבות באשטימען אים צו טראכטן וועגן עפעס אנדערש.

די פארשטעלונג פון א נייער זאך, באטראכט אין זיך אליין, איז דעריבער פון דער זעלבער נאטור ווי אנדערע פארשטעלונגען. איך רעכן דעריבער נישט באוואונדערונג צווישן די געפילן און זע נישט פארוואס איך זאל דאס טון. ווייל די אפשטעלונג פונעם גייסט קומט נישט פון א פאזיטיווער סיבה וואס ציט אים אפ פון אנדערע זאכן, נאר פונעם פעלן פון א סיבה וואס זאל אים באשטימען איבערצוגיין פון איין זאך צו אן אנדערער.

איך דערקען דעריבער נאר דריי ערשטע אדער גרונט-געפילן, פרייד, טרויער און באגער (באמערקונג צו זאץ 11). איך האב גערעדט וועגן באוואונדערונג נאר ווייל עס איז געווארן א געוואוינהייט צו געבן פארשידענע נעמען צו געוויסע געפילן וואס קומען פון די גרונט-געפילן ווען זיי באציען זיך צו זאכן וואס מיר באוואונדערן. פארן זעלבן טעם וועל איך דא אויך דעפינירן פאראכטונג.

5. פאראכטונג איז די פארשטעלונג פון א זאך וואס בארירט דעם גייסט אזוי ווייניג אז איר אנוועזנהייט ברענגט אים פיל מער זיך פארצושטעלן די אייגנשאפטן וואס זענען נישט אין איר ווי די וואס זענען יא אין איר (באמערקונג צו זאץ 52).

איך לאז אויס די דעפיניציעס פון פארעהרונג און גרינגשאצונג ווייל, וויפיל איך ווייס, האבן אנדערע געפילן נישט באקומען זייערע נעמען פון זיי.

6. ליבע איז פרייד באגלייט פון דער אידעע פון אן אויסערליכער סיבה.

דערקלערונג. די דעפיניציע דערקלערט גענוג קלאר דעם עצם פון ליבע. שרייבער וואס זאגן אז ליבע איז דעם וואס האט ליב'ס וואונטש זיך צו פאראייניגן מיט דער באליבטער זאך דריקן אויס אן אייגנשאפט, נישט דעם עצם פון ליבע. ווייל זיי האבן נישט גענוג טיפערהייט פארשטאנען דעם עצם, האבן זיי אויך נישט געקענט האבן א קלארן באגריף פון אירע אייגנשאפטן. דעריבער ווערט זייער דעפיניציע אלגעמיין געהאלטן פאר זייער אומקלאר.

מען מוז אבער באמערקן אז ווען איך זאג אז עס איז אן אייגנשאפט פון ליבע צו וועלן זיך פאראייניגן מיט דער באליבטער זאך, מיין איך מיט "וואונטש" נישט א צושטימונג, איבערלייגונג אדער פרייען באשלוס פונעם גייסט. אז דאס איז אן אויסטראכט האב איך באוויזן אין טייל 2, זאץ 48. איך מיין אויך נישט א באגער זיך צו פאראייניגן מיט דער באליבטער זאך ווען זי פעלט, אדער אויפצוהאלטן איר אנוועזנהייט ווען זי איז יא דא. ווייל מען קען פארשטיין ליבע אן דעם אדער יענעם באגער. מיט "וואונטש" מיין איך די צופרידנהייט אין דעם וואס האט ליב צוליב דער באליבטער זאך'ס אנוועזנהייט, דורך וועלכער זיין פרייד ווערט פארשטערקערט אדער כאטש אויפגעהאלטן.

7. האס איז טרויער באגלייט פון דער אידעע פון אן אויסערליכער סיבה.

דערקלערונג. וואס מען דארף דא באמערקן קען מען גרינג פארשטיין פון דער דערקלערונג צו דער פריערדיגער דעפיניציע. זע אויך די באמערקונג צו זאץ 13.

8. נייגונג איז פרייד באגלייט פון דער אידעע פון עפעס וואס איז דורך צופאל די סיבה פון פרייד.

9. קעגנשטעל איז טרויער באגלייט פון דער אידעע פון עפעס וואס איז דורך צופאל די סיבה פון טרויער (באמערקונג צו זאץ 15).

10. איבערגעבנקייט איז ליבע צו איינעם וואס מיר באוואונדערן.

רעדאקציע-באמערקונג. דער מקור רופט דאס דא "פארעהרונג", אבער אין דער באמערקונג צו זאץ 52 אונטערשיידט ער פארעהרונג פון דער ליבע מיט באוואונדערונג, וואס ער רופט "איבערגעבנקייט". כדי צו האלטן די באגריפן באזונדער נוצן מיר דא דעם צווייטן נאמען.

דערקלערונג. באוואונדערונג קומט פון דער נייקייט פון א זאך, ווי מיר האבן געוויזן אין זאץ 52. ווען מיר שטעלן זיך פאר אפט וואס מיר באוואונדערן, וועלן מיר אויפהערן עס צו באוואונדערן. אזוי זעען מיר אז איבערגעבנקייט קען גרינג ווערן איינפאכע ליבע.

11. שפאט איז פרייד וואס קומט דערפון וואס מיר שטעלן זיך פאר אז עס איז עפעס וואס מיר פאראכטן אין דער זאך וואס מיר האבן פיינט.

דערקלערונג. אין דער מאס ווי מיר פאראכטן א זאך וואס מיר האבן פיינט, לייקענען מיר אפ איר עקזיסטענץ (באמערקונג צו זאץ 52). אין דער מאס פרייען מיר זיך (זאץ 20). אבער וויבאלד מיר נעמען אן אז דער מענטש האט פיינט וואס ער שפאט אפ, איז זיין פרייד נישט ריין (באמערקונג צו זאץ 47).

12. האפענונג איז אן אומבאשטענדיגע פרייד וואס קומט פון דער אידעע פון א צוקונפטיגער אדער פארגאנגענער זאך וואס מיר זענען אין א געוויסער הינזיכט אין ספק וועגן איר אויסגאנג.

13. פחד איז אן אומבאשטענדיגער טרויער וואס קומט פון דער אידעע פון א צוקונפטיגער אדער פארגאנגענער זאך וואס מיר זענען אין א געוויסער הינזיכט אין ספק וועגן איר אויסגאנג (באמערקונג 2 צו זאץ 18).

דערקלערונג. פון די דעפיניציעס גייט ארויס אז קיין האפענונג איז נישט דא אן פחד, און קיין פחד אן האפענונג. ווער ס'האפט און איז אין ספק וועגן דער זאך'ס אויסגאנג, וועגן אים נעמען מיר אן אז ער שטעלט זיך פאר עפעס וואס שליסט אויס די זאך'ס צוקונפטיגע עקזיסטענץ. אין דער מאס שפירט ער טרויער (זאץ 19). בשעת ער האפט האט ער דעריבער מורא אז די זאך זאל נישט צושטאנד קומען. פארקערט, ווער ס'האט מורא, דאס הייסט איז אין ספק וועגן דעם אויסגאנג פון א זאך וואס ער האט פיינט, שטעלט זיך אויך פאר עפעס וואס שליסט אויס די זאך'ס עקזיסטענץ. אין דער מאס שפירט ער פרייד, און האפט דעריבער אז די זאך וועט נישט מקוים ווערן (זאץ 20).

14. צוטרוי איז פרייד וואס קומט פון דער אידעע פון א צוקונפטיגער אדער פארגאנגענער זאך, ווען יעדע סיבה פון ספק וועגן איר איז אוועקגענומען געווארן.

15. יאוש איז טרויער וואס קומט פון דער אידעע פון א צוקונפטיגער אדער פארגאנגענער זאך, ווען יעדע סיבה פון ספק וועגן איר איז אוועקגענומען געווארן.

דערקלערונג. צוטרוי קומט דעריבער פון האפענונג און יאוש פון פחד ווען יעדע סיבה פון ספק וועגן דעם אויסגאנג ווערט אוועקגענומען. דאס געשעט ווייל דער מענטש שטעלט זיך פאר די זאך אין דער צוקונפט אדער פארגאנגענהייט אלס אנוועזנד און באטראכט זי אזוי. אדער ווייל ער שטעלט זיך פאר אנדערע זאכן וואס שליסן אויס די עקזיסטענץ פון די סיבות וואס האבן אין אים ארויסגערופן דעם ספק.

כאטש מיר קענען קיינמאל נישט זיין אבסאלוט זיכער וועגן דעם אויסגאנג פון א באזונדערער זאך (טייל 2, מסקנא צו זאץ 31), קען דאך געשען אז מיר זאלן נישט שפירן קיין ספק וועגן איר. ווייל מיר האבן געוויזן אז נישט צווייפלען וועגן א זאך איז נישט דאס זעלבע ווי זיין זיכער וועגן איר (טייל 2, באמערקונג צו זאץ 49). אזוי קען געשען אז דאס בילד פון א זאך אין דער צוקונפט אדער פארגאנגענהייט זאל אונז באווירקן מיט דער זעלבער פרייד אדער טרויער ווי דאס בילד פון אן אנוועזנדער זאך. דאס האב איך שוין באוויזן אין זאץ 18. אהין און צו דער באמערקונג דערצו שיק איך דעם לייענער.

16. דערפרייאונג איז פרייד באגלייט פון דער אידעע פון א פארגאנגענער זאך וואס איז געשען אומדערווארטעט.

17. אנטוישונג איז טרויער באגלייט פון דער אידעע פון א פארגאנגענער זאך וואס איז געשען אומדערווארטעט.

18. רחמנות איז טרויער באגלייט פון דער אידעע פון א שלעכטס וואס האט באטראפן איינעם וואס מיר שטעלן זיך פאר אלס ענליך צו אונז (באמערקונגען צו זאצן 22 און 27).

דערקלערונג. צווישן מיטלייד און בארמהערציגקייט זעט נישט אויס צו זיין קיין חילוק, אויסער אפשר אז מיטלייד באציט זיך צו איין פאל און בארמהערציגקייט צו א נטיה.

19. גונסט איז ליבע צו איינעם וואס האט געטון גוטס צו אן אנדערן.

דערקלערונג. איך ווייס אז אין דער געוועגליכער שפראך באדייטן די ווערטער עפעס אנדערש. מיין ציל איז אבער נישט צו דערקלערן די באדייטונג פון ווערטער, נאר די נאטור פון זאכן. דעריבער באצייכן איך זיי מיט אויסדרוקן וואס זאלן ארויסברענגען מיין געדאנק און דערביי נישט צו שטארק אפווייכן פון זייער געוועגליכער באדייטונג. די באמערקונג זאל גילטן איינמאל פאר אלעמאל. וועגן די סיבה פון די אויבנדערמאנטע געפילן זע מסקנא 1 צו זאץ 27 און די באמערקונג צו זאץ 22.

רעדאקציע-באמערקונג. אין דער איבערזעצונג פון 1923 פעלט דעפיניציע 20. דער מקור גייט גלייך פון 19 צו 21. מיר האלטן אן דעם מקור'ס נומערירונג און לייגן נישט צו קיין פרעמדן טעקסט.

21. איבערשאצונג הייסט האבן א צו גוטע מיינונג וועגן איינעם ווייל מיר האבן אים ליב.

22. אונטערשאצונג הייסט האבן א צו שלעכטע מיינונג וועגן איינעם ווייל מיר האבן אים פיינט.

דערקלערונג. איבערראשונג איז דעריבער א ווירקונג פון ליבע, און אונטעראשונג א ווירקונג פון האס. מען קען דעריבער אויך דעפינירן איבעראשונג אלס ליבע אין דער מאס ווי זי ברענגט דעם מענטש צו האבן א צו גוטע מיינונג וועגן דער באליבטער זאך. פארקערט, מען קען דעפינירן אונטעראשונג אלס האס אין דער מאס ווי עס ברענגט דעם מענטש צו האבן א צו שלעכטע מיינונג וועגן דער זאך וואס ער האט פיינט (באמערקונג צו זאץ 26).

23. קנאה איז האס אין דער מאס ווי עס ברענגט דעם מענטש צו שפירן טרויער וועגן אן אנדערנס גליק און פרייד וועגן אן אנדערנס אומגליק.

דערקלערונג. דער קעגנזאץ צו קנאה איז געוועהנליך בארמהערציגקייט. אנדערש ווי דער געוועהנליכער באנוץ פונעם ווארט קען מען עס דעריבער דעפינירן אזוי:

24. בארמהערציגקייט איז ליבע אין דער מאס ווי זי ברענגט דעם מענטש צו שפירן פרייד וועגן אן אנדערנס גליק און, פארקערט, טרויער וועגן אן אנדערנס אומגליק.

דערקלערונג. וועגן קנאה זע די באמערקונגען צו זאצן 24 און 32. דאס זענען די געפילן פון פרייד און טרויער וואס זענען דורך זיך אליין אדער דורך צופאל פארבונדן מיט דער אידעע פון אן אויסערליכער זאך אלס סיבה. איך גיי יעצט איבער צו אנדערע געפילן וואס זענען פארבונדן מיט דער אידעע פון אן אינערליכער זאך אלס סיבה.

25. צופרידנהייט מיט זיך איז פרייד וואס קומט דערפון וואס א מענטש באטראכט זיך אליין און זיין אייגענע קראפט צו ווירקן.

26. הכנעה איז טרויער וואס קומט דערפון וואס א מענטש באטראכט זיין שוואכקייט פון גוף אדער גייסט.

רעדאקציע-באמערקונג. דער מקור רופט דאס אין דער דעפיניציע "נידערגעשלאגנקייט". אין דער באמערקונג צו זאץ 55 רופט ער דעם זעלבן באגריף "הכנעה". מיר נוצן דא "הכנעה" כדי עס נישט צו פארמישן מיט דער נידערגעשלאגנקייט פון דעפיניציע 42.

דערקלערונג. צופרידנהייט מיט זיך איז קעגן הכנעה אין דער מאס ווי מיר מיינען דערמיט פרייד פון באטראכטן אונזער אייגענע קראפט צו ווירקן. אין דער מאס ווי מיר מיינען דערמיט פרייד פארבונדן מיט דער אידעע פון א מעשה וואס מיר גלייבן אז מיר האבן געטון דורך א פרייען באשלוס פונעם גייסט, איז זי קעגן חרטה. די קען מען דעפינירן אזוי:

27. חרטה איז טרויער באגלייט פון דער אידעע פון א מעשה וואס מיר גלייבן אז מיר האבן געטון דורך א פרייען באשלוס פונעם גייסט.

דערקלערונג. די סיבות פון די געפילן האב איך געוויזן אין דער באמערקונג צו זאץ 51, אין זאצן 53, 54 און 55 און די באמערקונג דערצו. וועגן דעם פרייען באשלוס פונעם גייסט זע די באמערקונג צו זאץ 2. דא איז אפשר דער פלאץ צו באמערקן אז עס איז נישט קיין חידוש אז אלע מעשים וואס מען רופט געוועהנליך "שלעכט" ברענגען טרויער, און אלע וואס מען רופט "גוט" ברענגען פרייד.

פון וואס מיר האבן געזאגט קען מען גרינג פארשטיין אז דאס איז צום גרויסן טייל אפהענגיג פון דער ערציאונג. עלטערן פארדאמען די ערשטע סארט מעשים און מוסר'ן זייערע קינדער פאר זיי. זיי רעדן צו די קינדער צו טון די צווייטע סארט און לויבן זיי דערפאר. דערדורך האבן זיי געמאכט אז די ערשטע זאלן ווערן פארבונדן מיט טרויער און די צווייטע מיט פרייד. דאס באשטעטיגט אויך די דערפארונג. מנהג און רעליגיע זענען נישט די זעלבע ביי אלע מענטשן. וואס איז הייליג ביי איינעם איז אומגעהייליגט ביי אן אנדערן, און וואס אייניקע האלטן פאר כבוד האלטן אנדערע פאר בושה. לויט דעם ווי יעדער איז דערצויגן געווארן האט ער חרטה אויף א מעשה אדער גרויסט זיך דערמיט.

28. גאוה הייסט האבן פון ליבע צו זיך אליין א צו הויכע מיינונג וועגן זיך.

דערקלערונג. גאוה איז אנדערש פון איבערשאצונג דערמיט וואס די לעצטע באציט זיך צו אן אויסערליכער זאך, בשעת גאוה באציט זיך צו דעם מענטש אליין וואס האט א צו גוטע מיינונג וועגן זיך. פונדעסטוועגן, אזוי ווי איבערשאצונג איז א ווירקונג פון ליבע, איז גאוה א ווירקונג אדער אייגנשאפט פון זיך-ליבע. מען קען זי דעריבער דעפינירן אלס זיך-ליבע אדער צופרידנהייט מיט זיך אין דער מאס ווי זי ברענגט א מענטש צו האלטן צו הויך פון זיך.

דאס געפיל האט נישט קיין קעגנזאץ. ווייל קיינער האט נישט א צו שלעכטע מיינונג וועגן זיך פון זיך-האס. איך זאג אז קיינער האט נישט א צו שלעכטע מיינונג וועגן זיך אין דער מאס ווי ער שטעלט זיך פאר אז ער קען נישט טון דאס אדער יענץ. ווייל ווען א מענטש שטעלט זיך פאר אז ער קען נישט טון עפעס, שטעלט ער זיך דאס פאר פון נויטווענדיגקייט. די פארשטעלונג באווירקט אים אזוי אז ער קען פאקטיש נישט טון וואס ער שטעלט זיך פאר אז ער קען נישט טון. אזוי לאנג ווי ער שטעלט זיך דאס פאר איז ער נישט באשטימט עס צו טון, און ממילא איז עס אויף אזוי לאנג פאר אים אוממעגליך.

אבער ווען מיר באטראכטן זאכן וואס זענען אפהענגיג פון מיינונג קענען מיר זיך פארשטעלן אז א מענטש זאל האלטן צו ווייניג פון זיך. א מענטש וואס באטראכט טרויעריג זיין שוואכקייט קען זיך פארשטעלן אז אלע פאראכטן אים, בשעת גארנישט ליגט זיי אזוי ווייט פון קאפ ווי פאראכטן אים. א מענטש קען אויך האבן א צו שלעכטע מיינונג וועגן זיך ווען ער לייקנט יעצט אפ אין זיך עפעס וועגן דער צוקונפט וואס ער איז נישט זיכער דערין. למשל, ווען ער זאגט אז ער קען נישט בילדן קיין קלארע באגריפן, אדער אז ער קען נישט באגערן גארנישט אויסער שלעכטס און בושה.

מיר קענען אויך זאגן אז א מענטש האלט ווייניג פון זיך ווען מיר זעען אז פון גרויס פחד אדער בושה וואגט ער נישט צו טון וואס אנדערע וואס זענען ענליך צו אים וואגן יא. מען קען דעריבער שטעלן קעגן גאוה א געפיל וואס איך וועל רופן "זיך-דערנידערונג". אזוי ווי גאוה קומט פון צופרידנהייט מיט זיך, קומט זיך-דערנידערונג פון הכנעה. מיר וועלן עס דעפינירן אזוי:

29. זיך-דערנידערונג הייסט האבן פון טרויער א צו שלעכטע מיינונג וועגן זיך.

דערקלערונג. געוועגליך זענען מיר צוגעוואוינט צו שטעלן גאוה קעגן הכנעה. אין אזא פאל געבן מיר אבער מער אכט אויף דער ווירקונג פוןביידע געפילן ווי אויף זייער נאטור. מיר רופן געוועגליך "שטאלץ" דעם וואס רימט זיך צופיל (באמערקונג צו זאץ 30), רעדט נאר וועגן זיינע מעלות און יענעמס חסרונות, וויל זיין דער ערשטער, און טרעט אויף מיט א וויכטיגקייט און פראכט וואס פאסט פאר מענטשן אין א פיל העכערער שטעלע ווי ער.

פארקערט, מיר רופן "שפל" דעם וואס ווערט אפט רויט, איז זיך מודה אויף זיינע פעלערן, דערציילט יענעמס מעלות, מאכט פלאץ פאר אלעמען, גייט מיט א געבויגענעם קאפ און קימערט זיך נישט וועגן זיין אויסזען. אבער די געפילן פון הכנעה און זיך-דערנידערונג זענען זייער זעלטן. ווייל די מענטשליכע נאטור, באטראכט אין זיך אליין, שטרעבט קעגן זיי וויפיל זי קען (זאצן 13 און 54). דעריבער זענען די וואס מען האלט פאר זייער שפל און נידערגעשלאגן אפט די גרעסטע רודפי כבוד און בעלי קנאה.

30. כבוד איז פרייד באגלייט פון דער אידעע פון אן אייגענער האנדלונג וואס מיר שטעלן זיך פאר אז אנדערע לויבן זי.

31. בושה איז טרויער באגלייט פון דער אידעע פון אן אייגענער האנדלונג וואס מיר שטעלן זיך פאר אז אנדערע קריטיקירן זי.

דערקלערונג. זע די באמערקונג צו זאץ 30. דא וויל איך אבער אנווייזן דעם חילוק צווישן בושה און באשיידנקייט. בושה איז דער טרויער נאך דער מעשה וואס מיר שעמען זיך דערמיט. באשיידנקייט איז דער פחד פאר בושה וואס האלט אפ דעם מענטש פון באגערן א נידעריגע מעשה. מען האלט געוועגליך באשיידנקייט פארן קעגנזאץ פון אומפארשעמטקייט. די לעצטע איז אבער באמת נישט קיין געפיל, ווי איך וועל ווייזן אויפן פאסיגן פלאץ. נעמען פון געפילן באציען זיך מער צו זייער באנוץ ווי צו זייער נאטור, ווי איך האב שוין דערמאנט.

דערמיט האב איך געענדיקט דערקלערן די געפילן וואס קומען פון פרייד און טרויער. איך גיי דעריבער איבער צו די וואס באציען זיך צו באגער.

32. בענקשאפט איז דער באגער אדער פארלאנג צו פארמאגן א זאך, וואס ווערט געשטארקט פונעם זכרון פון דער זאך און אין דער זעלבער צייט צוריקגעהאלטן פונעם זכרון פון אנדערע זאכן וואס שליסן אויס איר עקזיסטענץ.

דערקלערונג. ווען מיר געדענקען א זאך ווערן מיר דערדורך גענייגט זי צו באטראכטן מיטן זעלבן געפיל ווי ווען זי וואלט געווען אנוועזנד. ווען מיר זענען וואך ווערט די נטיה אדער שטרעבן געוועגליך געשטערט פון בילדער פון זאכן וואס שליסן אויס די עקזיסטענץ פון דער זאך וואס מיר געדענקען. ווען מיר געדענקען א זאך וואס האט אונז באווירקט מיט א געוויסער סארט פרייד, שטרעבן מיר דעריבער זי צו באטראכטן מיט דער זעלבער פרייד ווי ווען זי וואלט געווען אנוועזנד. דאס שטרעבן ווערט אבער גלייך געשטערט פונעם זכרון פון זאכן וואס שליסן אויס איר עקזיסטענץ.

בענקשאפט איז דעריבער באמת א טרויער וואס איז קעגן דער פרייד פון דעם פעלן פון א זאך וואס מיר האבן פיינט (באמערקונג צו זאץ 47). אבער וויבאלד דער נאמען "בענקשאפט" זעט אויס זיך צו באציען צו באגער, רעכן איך דאס געפיל צו די געפילן פון באגער.

33. ריוואליטעט איז דער באגער צו א זאך וואס ווערט אין אונז געבוירן ווייל מיר שטעלן זיך פאר אז אנדערע האבן דעם זעלבן באגער.

דערקלערונג. ווער ס'לויפט אוועק ווייל ער זעט אנדערע אוועקלויפן, ווער ס'האט מורא ווייל ער זעט אנדערע אין פחד, אדער ווער ס'ציט צוריק זיין האנט און מאכט באוועגונגען ווי זיין אייגענע האנט וואלט געווען פארברענט ווען ער זעט אז אן אנדערער האט פארברענט זיין האנט, וועגן אים זאגן מיר אז ער מאכט נאך אן אנדערנס געפיל, נישט אז ער קאנקורירט מיט אים.

דאס איז נישט ווייל די סיבות פון ריוואליטעט און נאכמאכונג זענען אנדערש, נאר ווייל מען איז געוואוינט צו רעדן פון ריוואליטעט נאר ווען איינער מאכט נאך וואס מיר האלטן פאר אנשטענדיג, נוצליך און אנגענעם. וועגן איר סיבה זע זאץ 27 און די באמערקונג. פארוואס דאס געפיל ווערט מערסטנס פארבונדן מיט קנאה קען מען זען פון זאץ 32 און די באמערקונג.

34. דאנק אדער דאנקבארקייט איז דער באגער, אדער שטארקע איבערגעבנקייט, וואס קומט פון ליבע, דורך וועלכן מיר שטרעבן צו טון גוטס צו דעם וואס האט פון די זעלבע געפילן פון ליבע געטון גוטס צו אונז (זאצן 39 און 41 און די באמערקונג).

35. וואוילטעטיגקייט איז דער באגער צו טון גוטס צו דעם אויף וועמען מיר האבן רחמנות (באמערקונג צו זאץ 27).

36. כעס איז דער באגער דורך וועלכן האס טרייבט אונז צו טון שלעכטס צו דעם וואס מיר האבן פיינט (זאץ 39).

37. נקמה איז דער באגער דורך וועלכן קעגנזייטיגער האס טרייבט אונז צו טון שלעכטס צו דעם וואס האט פון די זעלבע געפילן געטון שלעכטס צו אונז (מסקנא 2 און באמערקונג צו זאץ 40).

38. גרויזאמקייט אדער ווילדקייט איז דער באגער וואס רייצט דעם מענטש צו טון שלעכטס צו דעם וואס מיר האבן ליב אדער אויף וועמען מיר האבן רחמנות.

דערקלערונג. דער קעגנזאץ פון גרויזאמקייט איז "מילדקייט". דאס איז אבער נישט קיין פאסיווער צושטאנד פונעם גייסט, נאר א קראפט פון דער נשמה דורך וועלכער דער מענטש באהערשט זיין כעס און נקמה.

39. פחדנות איז דער באגער צו פארמיידן דורך א קלענערן שלעכטס א גרעסער שלעכטס וואס מיר האבן מורא דערפון (באמערקונג צו זאץ 39).

40. דרייסטקייט איז דער באגער וואס טרייבט א מענטש אונטערצונעמען עפעס וואס איז פארבונדן מיט א סכנה, וואס אנדערע וואס זענען ענליך צו אים וועלן פון מורא פאר איר נישט וואגן צו טון.

41. פייגקייט ווערט צוגעשריבן צו איינעם וואס זיין באגער ווערט געשטערט פון מורא פאר א סכנה וואס אנדערע וואס זענען ענליך צו אים וואגן זיך אנטקעגנצושטעלן.

דערקלערונג. פייגקייט איז דעריבער נאר פחד פאר א שלעכטס וואס רוב מענטשן פלעגן נישט מורא האבן דערפון. דערפאר רעכן איך זי נישט צווישן די געפילן וואס קומען פון באגער. איך האב זי אבער דא געוואלט דערקלערן ווייל, ווען מען באטראכט דעם באגער, איז זי קעגן דעם געפיל פון דרייסטקייט.

42. נידערגעשלאגנקייט ווערט צוגעשריבן צו איינעם וואס זיין באגער צו פארמיידן שלעכטס ווערט געשטערט פון דעם שטוינען איבערן שלעכטס וואס ער האט מורא דערפון.

דערקלערונג. נידערגעשלאגנקייט איז דעריבער א מין פייגקייט. אין דער מאס ווי זי קומט פון א דאפלטן פחד קען מען זי גענויער דעפינירן אלס פחד וואס האלט דעם צעמישטן און וואקלדיגן מענטש אזוי פעסט אז ער קען זיך נישט שטעלן קעגן דאס שלעכטס. איך זאג "צעמישט" אין דער מאס ווי זיין באגער זיך צו שטעלן קעגן דאס שלעכטס ווערט געשטערט פון זיין שטוינען. איך זאג "וואקלדיג" אין דער מאס ווי דער באגער ווערט געשטערט פון פחד פאר אן אנדער שלעכטס וואס פייניגט אים אין דער זעלבער צייט, אזוי אז ער ווייסט נישט פון וועלכן פוןביידע זיך אפצוקערן. וועגן דעם זע די באמערקונגען צו זאצן 39 און 52. וועגן פייגקייט און דרייסטקייט זע די באמערקונג צו זאץ 51.

43. פריינדליכקייט אדער באשיידנקייט איז דער באגער צו טון וואס געפעלט מענטשן און זיך אפצוהאלטן פון וואס געפעלט זיי נישט.

44. ערגייץ איז דער אוממעסיגער באגער נאך כבוד.

דערקלערונג. ערגייץ איז א באגער וואס שפייזט און פארשטערקערט אלע געפילן (זאצן 27 און 31). דעריבער קען מען דאס געפיל כמעט נישט איבערקומען. אזוי לאנג ווי א מענטש איז פארכאפט פון סיי וועלכן באגער, איז ער אין דער זעלבער צייט נויטווענדיג פארכאפט פון דעם געפיל. "גראד די בעסטע מענטשן", זאגט ציצערא, "ווערן מערסטנס געפירט פונעם באגער נאך כבוד. אפילו פילאזאפן, ווען זיי שרייבן א בוך וואס פארדאמט דאס יאגן נאך כבוד, שרייבן זיי זייערע נעמען דערויף", און אזוי ווייטער.

45. איבעריגקייט איז דער אוממעסיגער באגער, אדער אפילו ליבע, צו לעבן אויף א פראכטפולן און גרויסארטיגן שטייגער.

46. שכרות איז דער אוממעסיגער באגער און ליבע צו משקה.

47. גייציגקייט איז דער אוממעסיגער באגער און ליבע צו רייכטום.

48. תאוה איז באגער און ליבע צום געשלעכטליכן פארקער.

דערקלערונג. צי דער באגער איז אוממעסיג אדער נישט הייסט ער תאוה. די לעצטע פינף געפילן האבן נישט קיין קעגנזעצן, ווי איך האב געוויזן אין זאץ 56. ווייל פריינדליכקייט איז א סארט ערגייץ (באמערקונג צו זאץ 29). איך האב אויך שוין געוויזן אז מעסיגקייט, ניכטערקייט און צניעות ווייזן א קראפט פונעם גייסט, נישט א פאסיוון צושטאנד.

עס קען דאך געשען אז א גייציגער, ערגייציגער אדער דערשראקענער מענטש זאל זיך אפהאלטן פון איבעריגקייט אין עסן, טרינקען אדער געשלעכטליכע איבערגעגעבנקייט. אבער געלט-תאוה, ערגייץ און פחד זענען נישט די קעגנזעצן פון איבעריגקייט, שכרות און אויסגעלאסנקייט. א געלט-גייציגער מענטש איז אפט צופרידן צו עסן און טרינקען אויף אן אנדערנס חשבון. אן ערגייציגער מענטש וועט זיך נישט אפהאלטן פון גארנישט אזוי לאנג ווי ער מיינט אז זיין אויסגעלאסנקייט וועט בלייבן א סוד. אויב ער לעבט צווישן שכורים און אויסגעלאסענע מענטשן וועט ער דווקא ווייל ער איז ערגייציג זיין גענייגט צו די חסרונות. א פחדן טוט צום סוף וואס ער וויל נישט.

א געלט-גייציגער מענטש בלייבט געלט-גייציג אפילו ווען ער ווארפט זיינע אוצרות אין ים כדי צו פארמיידן טויט. א בעל תאוה וואס איז נידערגעשלאגן ווייל ער קען נישט באפרידיגן זיינע תאוות הערט נישט דערפאר אויף צו זיין א בעל תאוה. בכלל באציען זיך די געפילן נישט אזויפיל צו די פאקטישע מעשים פון עסן און טרינקען ווי צום פארלאנג און ליבע אליין. מען קען דעריבער נישט שטעלן אנטקעגן די געפילן גארנישט אויסער מוט און איידלמוט, וועגן וועלכע איך וועל באלד רעדן.

די דעפיניציעס פון אייפערזוכט און אנדערע וואקלונגען פונעם גייסט לאז איך אויס. ערשטנס, ווייל זיי קומען פון דער צוזאמענשטעלונג פון געפילן וואס איך האב שוין דערקלערט. צווייטנס, ווייל רוב פון זיי האבן נישט קיין באזונדערע נעמען, וואס ווייזט אז פאר פראקטישע צילן איז גענוג אן אלגעמיינע ידיעה וועגן זיי. פון די דעפיניציעס איז קלאר אז אלע געפילן קומען פון באגער, פרייד און טרויער. אדער בעסער געזאגט, עס זענען נישט דא אנדערע אויסער די דריי, וואס יעדער ווערט גערופן מיט פארשידענע נעמען לויט זיינע שייכותן און אויסערליכע סימנים.

ווען מיר געבן יעצט אכט אויף די גרונט-געפילן און אויף וואס מיר האבן געזאגט וועגן דעם גייסט'ס נאטור, קענען מיר דעפינירן געפילן אין דער מאס ווי זיי באציען זיך נאר צום גייסט.

אלגעמיינע דעפיניציע פון די געפילן

א געפיל וואס הייסט א פאסיווער צושטאנד פון געמיט איז א צעמישטע אידעע דורך וועלכער דער גייסט באשטעטיגט וועגן זיין גוף אדער א טייל דערפון א גרעסערע אדער קלענערע קראפט צו עקזיסטירן ווי פריער. ווען די אידעע איז פאראן באשטימט זי דעם גייסט צו טראכטן מער וועגן איין זאך ווי וועגן אן אנדערער.

דערקלערונג. איך זאג ערשטנס אז א געפיל אדער ליידנשאפט פון געמיט איז א צעמישטע אידעע. ווייל איך האב געוויזן אז דער גייסט איז פאסיוו נאר אין דער מאס ווי ער האט אומאדעקוואטע און צעמישטע אידעען (זאץ 3).

איך זאג ווייטער "דורך וועלכער דער גייסט באשטעטיגט וועגן זיין גוף אדער א טייל דערפון א גרעסערע אדער קלענערע קראפט צו עקזיסטירן ווי פריער". ווייל אלע אידעען וואס מיר האבן וועגן גופים ווייזן מער דעם פאקטישן צושטאנד פון אונזער גוף ווי די נאטור פונעם אויסערליכן גוף (טייל 2, מסקנא 2 צו זאץ 16). די אידעע וואס מאכט אויס דאס ווירקליכע פון א געפיל מוז דעריבער אנווייזן אדער אויסדריקן דעם צושטאנד פונעם גוף אדער א טייל דערפון, וואס איז געקומען פון פארגרעסערן אדער פארקלענערן, העלפן אדער שטערן זיין קראפט צו ווירקן אדער עקזיסטירן.

ווען איך זאג "א גרעסערע אדער קלענערע קראפט צו עקזיסטירן ווי פריער" מיין איך אבער נישט אז דער גייסט פארגלייכט דעם גוף'ס יעצטיגן צושטאנד מיטן פריערדיגן. איך מיין אז די אידעע וואס מאכט אויס דאס ווירקליכע פון א געפיל באשטעטיגט עפעס וועגן דעם גוף וואס שליסט פאקטיש איין מער אדער ווייניגער ווירקליכקייט ווי פריער.

דער גייסט'ס מהות באשטייט דערין וואס ער באשטעטיגט זיין אייגענעם גוף'ס פאקטישע עקזיסטענץ (טייל 2, זאצן 11 און 13). מיט שלימות מיינען מיר די מהות פון א זאך אליין. דעריבער גייט דער גייסט איבער צו גרעסערער אדער קלענערער שלימות ווען ער באשטעטיגט וועגן זיין אייגענעם גוף אדער א טייל דערפון עפעס וואס שליסט איין מער אדער ווייניגער ווירקליכקייט ווי פריער.

ווען איך האב פריער געזאגט אז דעם גייסט'ס קראפט צו טראכטן ווערט פארגרעסערט אדער פארקלענערט, האב איך נאר געוואלט זאגן אז דער גייסט האט געבילדט וועגן זיין גוף אדער א טייל דערפון אן אידעע וואס דריקט אויס מער אדער ווייניגער ווירקליכקייט ווי ער האט פריער באשטעטיגט וועגן זיין גוף. ווייל די פארטרעפליכקייט פון אידעען און די פאקטישע קראפט צו טראכטן ווערן געמאסטן דורך דער פארטרעפליכקייט פון דער זאך.

צום סוף האב איך צוגעגעבן "ווען די אידעע איז פאראן באשטימט זי דעם גייסט צו טראכטן מער וועגן איין זאך ווי וועגן אן אנדערער", כדי אויסער דער נאטור פון פרייד און טרויער, וואס דער ערשטער טייל פון דער דעפיניציע דערקלערט, זאל איך אויך אויסדריקן די נאטור פון באגער.

פערטער טייל: וועגן דער מענטשליכער קנעכטשאפט, אדער וועגן דער מאכט פון די געפילן

פארווארט

די מענטשליכע אוממאכט צו מעסיגן און באהערשן געפילן רוף איך "קנעכטשאפט". ווייל ווען א מענטש איז אונטערגעווארפן צו זיינע געפילן איז ער נישט זיין אייגענער בעל הבית, נאר אונטערגעווארפן צום גורל. אין זיין מאכט איז ער אזוי געפאנגען אז ער איז אפט געצוואונגען צו פאלגן דאס ערגערע כאטש ער האט דערקענט דאס בעסערע.

פארוואס דאס איז אזוי, און וואס איז גוט און שלעכט אין די געפילן, וויל איך ווייזן אין דעם טייל. איידער איך הייב אן וועל איך אבער מאכן אביסל הקדמות וועגן שלימות און אומ'שלימות, און וועגן גוטס און שלעכטס.

ווען איינער האט זיך פארגענומען צו טון א געוויסע זאך און האט זי געענדיקט, וועט נישט נאר ער אליין, נאר יעדער וואס ווייסט גענוי אדער מיינט אז ער ווייסט דעם מאכער'ס כוונה און ציל, זאגן אז די ארבעט איז יעצט שלימות'דיג. למשל, ווען איינער זעט אן ארבעט, וואס איך נעם אן אז זי איז נאך נישט געענדיקט, און ווייסט אז דעם מאכער'ס ציל איז צו בויען א הויז, וועט ער זאגן אז דאס הויז איז אומ'שלימות'דיג. ער וועט עס אבער רופן שלימות'דיג ווען ער זעט אז מען האט עס געברענגט ביזן סוף וואס דער מאכער האט לכתחילה געהאט אין זינען. אויב איינער זעט אבער אן ארבעט וואס איר גלייכן האט ער קיינמאל פריער נישט געזען, און ער ווייסט אויך נישט דעם מאכער'ס כוונה, קען ער נישט וויסן צי די ארבעט איז שלימות'דיג אדער אומ'שלימות'דיג. דאס זעט אויס צו זיין די ערשטע באדייטונג פון די ווערטער.

שפעטער האבן מענטשן אבער אנגעהויבן צו בילדן אלגעמיינע אידעען, אויסצוטראכטן מוסטערן פון הייזער, געביידעס, טורעמס און אזוי ווייטער, און פארצוציען געוויסע מוסטערן צו אנדערע. דעמאלט האט יעדער גערופן שלימות'דיג וואס ער האט געזען אז עס שטימט מיט דער אלגעמיינער אידעע וואס ער האט געבילדט וועגן דער זאך. אומ'שלימות'דיג האט ער גערופן וואס האט ווייניגער געשטימט מיטן אנגענומענעם מוסטער, אפילו ווען לויט דעם מאכער'ס מיינונג איז עס געווען אינגאנצן שלימות'דיג.

דאס זעט אויס צו זיין דער איינציגער טעם פארוואס מען רופט נאטירליכע זאכן, וואס זענען נישט געמאכט געווארן פון מענטשליכע הענט, שלימות'דיג אדער אומ'שלימות'דיג. מענטשן בילדן אלגעמיינע אידעען וועגן נאטירליכע זאכן פונקט ווי וועגן געמאכטע זאכן. זיי האלטן די אידעען פאר מוסטערן און גלייבן אז די נאטור, וואס לויט זייער מיינונג טוט גארנישט אן א ציל, האט די מוסטערן פאר זיך.

ווען זיי זעען דעריבער אז עפעס איז געקומען אין דער נאטור וואס שטימט נישט אינגאנצן מיט זייער אויסגעטראכטן מוסטער, גלייבן זיי אז די נאטור אליין האט געמאכט א טעות אדער עפעס פארזען און געלאזט איר ארבעט אומ'שלימות'דיג. מיר זעען דעריבער אז מענטשן זענען געוואוינט צו רופן נאטירליכע זאכן שלימות'דיג אדער אומ'שלימות'דיג מער פון זייערע אייגענע פאראורטיילן ווי פון אן אמת'ער דערקענונג פון דער זאך.

אין דעם צוגאב צום ערשטן טייל האב איך געוויזן אז די נאטור ארבעט נישט פאר סיי וועלכן ציל. ווייל דאס אייביגע און אומענדליכע וואס מיר רופן גאט אדער נאטור האנדלט דורך דער זעלבער נויטווענדיגקייט דורך וועלכער עס עקזיסטירט. מיט דער זעלבער נויטווענדיגקייט פון זיין נאטור דורך וועלכער ער עקזיסטירט האנדלט ער אויך, ווי מיר האבן געוויזן אין טייל 1, זאץ 16. די סיבה פארוואס גאט אדער נאטור עקזיסטירט און די סיבה פארוואס ער האנדלט זענען איינס און דאס זעלבע. אזוי ווי ער עקזיסטירט נישט פאר א ציל, האנדלט ער אויך נישט פאר א ציל. זיין עקזיסטענץ און טעטיגקייט האבן נישט קיין אנהייב-גרונד און קיין סוף-ציל.

די סיבה וואס מען רופט "צוועק-סיבה" איז נאר דער מענטשליכער פארלאנג אין דער מאס ווי מען באטראכט אים אלס דער אנהייב אדער ערשטע סיבה פון עפעס. למשל, ווען מיר זאגן אז וואוינען איז די צוועק-סיבה פון א הויז, מיינען מיר נאר אז דער מענטש האט זיך פארגעשטעלט די באקוועמליכקייטן פון הויזליכן לעבן און באקומען דעם פארלאנג צו בויען א הויז. וואוינען, אין דער מאס ווי מען באטראכט עס אלס א צוועק-סיבה, איז דעריבער נאר דער באזונדערער באגער, וואס איז באמת די ווירקנדיגע סיבה.

מען באטראכט עס אלס ערשטע סיבה ווייל מענטשן ווייסן געוועהנליך נישט די סיבות פון זייערע באגערן. ווי איך האב שוין אפט געזאגט, זענען זיי באוואוסטזיניג פון זייערע אייגענע מעשים און פלאנען, אבער נישט פון די סיבות וואס באשטימען זיי צו פארלאנגען עפעס. די געוועהנליכע טענה אז די נאטור מאכט אמאל טעותים אדער פארזעט עפעס און ברענגט ארויס אומ'שלימות'דיגע זאכן רעכן איך דעריבער צווישן די אויסטראכטן וואס איך האב באהאנדלט אינעם צוגאב צום ערשטן טייל.

שלימות און אומ'שלימות זענען דעריבער באמת נאר אופנים פון טראכטן אדער באגריפן וואס מיר בילדן דורך פארגלייכן יחידים פונעם זעלבן מין איינער מיטן אנדערן. פאר דעם טעם האב איך פריער געזאגט אז מיט ווירקליכקייט און שלימות מיין איך איינס און דאס זעלבע (טייל 2, דעפיניציע 6). מיר זענען געוואוינט צוריקצופירן אלע באזונדערע זאכן אין דער נאטור צו איין העכסטן מין, צו דער קאטעגאריע פון עקזיסטענץ, צו וועלכער אלע יחידים אין דער נאטור געהערן.

אין דער מאס ווי מיר פירן אלע יחידים צוריק צו דער קאטעגאריע און דערנאך פארגלייכן זיי, געפינען מיר אז געוויסע פארמאגן מער עקזיסטענץ אדער ווירקליכקייט ווי אנדערע. אין דער מאס זאגן מיר אז געוויסע זענען מער שלימות'דיג ווי אנדערע. ווען מיר שרייבן זיי צו עפעס וואס שליסט איין אן אפלייקענונג, ווי א גרענעץ, אן ענדע, אוממאכט און ענליכס, רופן מיר זיי אומ'שלימות'דיג ווייל זיי באווירקן אונזער גייסט נישט אזויפיל ווי די זאכן וואס מיר רופן שלימות'דיג. נישט ווייל זיי האבן א מהות'דיגן חסרון אדער ווייל די נאטור האט עפעס פארזען. ווייל גארנישט קומט צו א זאך'ס נאטור אויסער וואס גייט ארויס פון דער נויטוועדיגקייט פון דער ווירקנדיגער סיבה'ס נאטור. אלעס וואס גייט ארויס פון דער נויטוועדיגקייט פון דער סיבה'ס נאטור מוז נויטוועדיג געשען.

די ווערטער "גוט" און "שלעכט" באצייכענען נישט קיין פאזיטיווע אייגנשאפט אין זאכן וואס מען באטראכט אין זיך אליין. זיי זענען נאר אופנים פון טראכטן אדער באגריפן וואס מיר בילדן דורך פארגלייכן זאכן איינער מיטן אנדערן. איין זאך קען אין דער זעלבער צייט זיין גוט, שלעכט און גלייכגילטיג. מוזיק איז למשל גוט פאר דעם מעלאנכאלישן, שלעכט פאר דעם וואס טרויערט, און פאר א טויבן נישט גוט און נישט שלעכט.

כאטש עס איז אזוי מוזן מיר דאך אנהאלטן די ווערטער. ווייל מיר פרובירן צו בילדן אן אידעע פונעם מענטש אלס א מוסטער פון דער מענטשליכער נאטור וואס מיר האבן פאר אונזערע אויגן. דעריבער וועט זיין נוצליך צו נוצן די ווערטער אין דעם זין וואס איך האב פריער דערמאנט.

ווייטער וועל איך דעריבער מיינען מיט "גוט" וואס מיר ווייסן זיכער אז עס איז א מיטל צו קומען נענטער צו דעם מוסטער פון דער מענטשליכער נאטור וואס מיר האבן פאר אונזערע אויגן. מיט "שלעכט" וועל איך מיינען וואס מיר ווייסן זיכער אז עס שטערט אונז פון דערגרייכן דעם מוסטער. איך וועל אויך רופן מענטשן מער שלימות'דיג אדער מער אומ'שלימות'דיג לויט וויפיל זיי קומען נענטער אדער ווייטער פון דעם מוסטער.

מען מוז בפרט באמערקן אז ווען איך זאג אז א מענטש גייט איבער פון קלענערער צו גרעסערער שלימות אדער פארקערט, מיין איך נישט אז ער האט זיך געטוישט פון איין מהות אדער ווירקליכקייט צו אן אנדערער. א פערד הערט למשל אויף צו זיין א פערד סיי ווען ער ווערט פארוואנדלט אין א מענטש און סיי ווען ער ווערט אן אינסעקט. איך מיין אז מיר שטעלן זיך פאר אז דער זאך'ס קראפט צו ווירקן, אין דער מאס ווי מיר דערקענען זי פון איר אייגענער נאטור, ווערט פארגרעסערט אדער פארקלענערט.

צום סוף וועל איך בכלל מיינען מיט שלימות ווירקליכקייט, ווי איך האב געזאגט. דאס הייסט, יעדע זאך'ס מהות אין דער מאס ווי זי עקזיסטירט און ווירקט אויף א געוויסן אופן, אן א שייכות צו איר דויער. קיין באזונדערע זאך קען נישט הייסן מער שלימות'דיג ווייל זי האט עקזיסטירט א לענגערע צייט. זאכן'ס דויער קען נישט ווערן באשטימט דורך זייער מהות, ווייל זייער מהות שליסט נישט איין קיין זיכערע, באגרעניצטע צייט פון עקזיסטענץ. אבער יעדע זאך, מער אדער ווייניגער שלימות'דיג, וועט שטענדיג קענען אנהאלטן איר עקזיסטענץ מיט דער זעלבער קראפט מיט וועלכער זי האט אנגעהויבן צו עקזיסטירן. אין דעם פרט זענען אלע זאכן גלייך.

דעפיניציעס

1. מיט "גוט" מיין איך וואס מיר ווייסן זיכער אז עס איז נוצליך פאר אונז.

2. מיט "שלעכט" מיין איך וואס מיר ווייסן זיכער אז עס שטערט אונז פון דערגרייכן א גוטס. וועגן די ווערטער זע דעם סוף פון דער פריערדיגער הקדמה.

3. באזונדערע זאכן רוף איך "צופעליג" אין דער מאס ווי מיר, ווען מיר באטראכטן נאר זייער מהות, געפינען אין איר גארנישט וואס שטעלט נויטווענדיג אויף אדער שליסט נויטווענדיג אויס זייער עקזיסטענץ.

4. די זעלבע באזונדערע זאכן רוף איך "מעגליך" אין דער מאס ווי מיר באטראכטן די סיבות וואס מוזן זיי ארויסברענגען, אבער ווייסן נישט צי די סיבות זענען פאקטיש באשטימט זיי ארויסצוברענגען.

באמערקונג. אין טייל 1, באמערקונג 1 צו זאץ 33 האב איך נישט געמאכט קיין חילוק צווישן מעגליך און צופעליג, ווייל עס איז דארט נישט געווען נויטיג זיי גענוי צו אונטערשיידן.

5. מיט "קעגנזעצליכע געפילן" מיין איך אזעלכע וואס ציען דעם מענטש אין פארשידענע ריכטונגען, אפילו ווען זיי זענען פונעם זעלבן מין. למשל, איבעריגקייט און געלט-תאוה, וואס זענען ביידע מינים ליבע און זענען קעגנזעצן נישט פון זייער נאטור, נאר דורך צופאל.

6. וואס איך מיין מיט א געפיל צו א צוקונפטיגער, אנוועזנדער אדער פארגאנגענער זאך האב איך דערקלערט אין טייל 3, באמערקונגען 1 און 2 צו זאץ 18.

באמערקונג. מען מוז דא באמערקן אז מיר קענען גענוי זיך פארשטעלן ווייטקייט אין פלאץ און צייט נאר ביז א געוויסער גרענעץ. אלע זאכן וואס זענען מער ווי צוויי הונדערט פוס ווייט פון אונז, אדער וואס זייער ווייטקייט פון אונזער פלאץ שטייגט איבער דעם שטח וואס מיר קענען גענוי זיך פארשטעלן, זעען אויס גלייך ווייט פון אונז און אויפן זעלבן פלאץ. אזוי אויך זאכן וואס זייער צייט איז, ווי מיר שטעלן זיך פאר, אפגערוקט פון יעצט דורך א לענגערן אינטערוואל ווי מיר קענען גענוי פארשטיין. זיי זעען אלע אויס גלייך ווייט פון יעצט און ווי זיי באציען זיך נאר צו איין מאמענט.

7. מיטן ציל צוליב וועלכן מיר טוען עפעס מיין איך דעם באגער צו עפעס.

8. מיט "מעלה" און "קראפט" מיין איך איינס און דאס זעלבע. דאס הייסט, א מעלה, אין דער מאס ווי זי באציט זיך צום מענטש, איז דעם מענטשנס מהות אדער נאטור אליין אין דער מאס ווי ער האט די מאכט ארויסצוברענגען עפעס וואס מען קען פארשטיין נאר דורך די געזעצן פון זיין אייגענער נאטור (טייל 3, זאץ 7).

אקסיאמע

אין דער נאטור איז נישט דא קיין באזונדערע זאך וואס ווערט נישט איבערגעשטיגן פון אן אנדערער, מעכטיגערער און שטארקערער זאך. וועלכע זאך עס זאל נאר זיין, איז שטענדיג פאראן א שטארקערע זאך וואס קען זי צעשטערן.

הויפטזאצן

זאץ 1. גארנישט פונעם פאזיטיוון וואס א פאלשע אידעע אנטהאלט ווערט אוועקגענומען דורך דער אנוועזנהייט פונעם אמת, אין דער מאס ווי עס איז אמת.

באוויז. פאלשקייט באשטייט נאר אינעם מאנגל פון ידיעה וואס אומאדעקוואטע אידעען שליסן איין (טייל 2, זאץ 35). די אידעען האבן נישט קיין פאזיטיוון אינהאלט צוליב וועלכן זיי זאלן הייסן פאלש (טייל 2, זאץ 33). פארקערט, אין דער מאס ווי זיי באציען זיך צו גאט זענען זיי אמת (טייל 2, זאץ 32). אויב דער פאזיטיווער אינהאלט פון א פאלשער אידעע וואלט דעריבער געווארן אוועקגענומען דורך דער אנוועזנהייט פונעם אמת, אין דער מאס ווי עס איז אמת, וואלט אן אמת'ע אידעע געווארן אוועקגענומען דורך זיך אליין. דאס איז אוממעגליך (טייל 3, זאץ 4). דעריבער ווערט גארנישט פונעם פאזיטיוון אינהאלט, און אזוי ווייטער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. דער זאץ ווערט קלארער פון טייל 2, מסקנא 2 צו זאץ 16. א פארשטעלונג איז אן אידעע וואס ווייזט מער דעם מענטשליכן גוף'ס יעצטיגן צושטאנד ווי דעם אויסערליכן גוף'ס נאטור. זי טוט דאס נישט קלאר, נאר צעמישט, און דעריבער זאגן מיר אז דער גייסט איז זיך טועה.

ווען מיר קוקן למשל אויף דער זון שטעלן מיר זיך פאר אז זי איז בערך צוויי הונדערט פוס ווייט פון אונז. אזוי לאנג ווי מיר ווייסן נישט איר אמת'ע ווייטקייט זענען מיר דערין אין א טעות. די ידיעה פון איר אמת'ער ווייטקייט נעמט אוועק דעם טעות, אבער נישט

די פארשטעלונג. דאס הייסט, נישט די אידעע פון דער זון וואס דערקלערט איר נאטור נאר אין דער מאס ווי דער גוף ווערט באווירקט פון איר. אפילו ווען מיר ווייסן די אמת'ע ווייטקייט שטעלן מיר זיך דאך פאר אז די זון איז נאענט צו אונז. ווי מיר האבן געזאגט אין טייל 2, באמערקונג צו זאץ 35, שטעלן מיר זיך נישט פאר די זון אזוי נאענט ווייל מיר ווייסן נישט איר אמת'ע ווייטקייט, נאר ווייל דער גייסט שטעלט זיך פאר איר גרויסקייט אין דער מאס ווי דער גוף ווערט באווירקט פון איר.

ווען די זון'ס שטראלן פאלן אויף א וואסער-פלאך און ווערן דערפון צוריקגעשפיגלט אין אונזערע אויגן, שטעלן מיר זיך אויך פאר ווי די זון וואלט געווען אין וואסער, כאטש מיר ווייסן גוט וואו זי באמת איז. אזוי זענען אויך אלע אנדערע פארשטעלונגען דורך וועלכע דער גייסט ווערט אפגענארט. צי זיי ווייזן דעם גוף'ס נאטירליכן צושטאנד אדער א פארגרעסערונג אדער פארקלענערונג פון זיין קראפט צו ווירקן, זענען זיי נישט קעגן דעם אמת און פארשווינדן נישט דורך זיין אנוועזנהייט.

עס געשעט טאקע אז מיר האבן דורך א טעות מורא פאר א שלעכטס, און דער פחד פארשווינדט ווען עס קומט אן אן אמת'ע בשורה. אבער עס געשעט אויך פארקערט: מיר האבן מורא פאר א שלעכטס וואס וועט זיכער קומען, און דער פחד פארשווינדט ווען עס קומט אן א פאלשע בשורה. פארשטעלונגען פארשווינדן דעריבער נישט דורך דער אנוועזנהייט פונעם אמת ווייל עס איז אמת, נאר ווייל אנדערע, שטארקערע פארשטעלונגען קומען אריין און שליסן אויס די יעצטיגע עקזיסטענץ פון וואס מיר האבן זיך פארגעשטעלט (טייל 2, זאץ 17).

זאץ 2. מיר זענען פאסיוו נאר אין דער מאס ווי מיר זענען א טייל פון דער נאטור וואס מען קען נישט פארשטיין דורך זיך אליין אן אנדערע טיילן.

באוויז. מען רופט אונז פאסיוו ווען עפעס קומט אין אונז וואס מיר זענען נאר איר טיילווייזע סיבה (טייל 3, דעפיניציע 2). דאס הייסט, עפעס וואס מען קען נישט ארויספירן נאר פון די געזעצן פון אונזער נאטור (טייל 3, דעפיניציע 1). מיר זענען דעריבער פאסיוו אין דער מאס ווי מיר זענען א טייל פון דער נאטור וואס מען קען נישט פארשטיין דורך זיך אליין אן אנדערע טיילן. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 3. די קראפט מיט וועלכער א מענטש האלט אן זיין עקזיסטענץ איז באגרעניצט און ווערט אומענדליך איבערגעשטיגן פון דער קראפט פון אויסערליכע סיבות.

באוויז. דאס איז קלאר פון דער אקסיאמע פון דעם טייל. ווען דער מענטש איז פאראן איז עפעס אנדערש, לאמיר זאגן "א", מעכטיגער. ווען "א" איז פאראן איז עפעס אנדערש, לאמיר זאגן "ב", מעכטיגער ווי "א", און אזוי ביז אומענדליך. דעריבער איז דעם מענטשנס קראפט באגרעניצט דורך אן אנדערער זאך'ס קראפט און ווערט אומענדליך איבערגעשטיגן פון דער קראפט פון אויסערליכע סיבות. דאס האט מען געוואלט באוויזן.

זאץ 4. עס איז אוממעגליך אז דער מענטש זאל נישט זיין א טייל פון דער נאטור און זאל קענען דורכמאכן נאר אזעלכע ענדערונגען וואס מען קען פארשטיין נאר דורך זיין

אייגענער נאטור, און וואס ער איז זייער אדעקוואטע סיבה.

באווייז. די קראפט דורך וועלכער יעדע באזונדערע זאך, און דעריבער דער מענטש, האלט אן איר עקזיסטענץ איז גאטס אדער דער נאטור'ס מאכט (טייל 1, מסקנא צו זאץ 24), נישט אין דער מאס ווי זי איז אומענדליך, נאר אין דער מאס ווי מען קען זי דערקלערן דורך דעם מענטשנס פאקטישער מהות (טייל 3, זאץ 7). דער מענטשנס קראפט, אין דער מאס ווי מען דערקלערט זי דורך זיין פאקטישער מהות, איז דעריבער א טייל פון דער אומענדליכער מאכט פון גאט אדער נאטור. דאס הייסט, פון גאטס אדער דער נאטור'ס מהות (טייל 1, זאץ 34). דאס איז דער ערשטער פונקט.

אויב עס וואלט מעגליך געווען אז דער מענטש זאל דורכמאכן נאר ענדערונגען וואס מען קען פארשטיין נאר דורך זיין נאטור, וואלט ארויסגעקומען אז ער קען נישט שטארבן, נאר מוז נויטווענדיג שטענדיג עקזיסטירן. דאס וואלט געדארפט קומען פון א סיבה וואס איר קראפט איז באגרעניצט אדער אומענדליך. דאס הייסט, אדער נאר פונעם מענטשנס אייגענער קראפט, אין דער מאס ווי ער קען אפהאלטן אלע ענדערונגען וואס קענען קומען פון אויסערליכע סיבות, אדער פון דער אומענדליכער מאכט פון דער נאטור, וואס וואלט אויסגעארדנט אלע באזונדערע זאכן אזוי אז דער מענטש זאל נאר דורכמאכן ענדערונגען וואס דינען זיין אויפהאלטונג.

די ערשטע מעגליכקייט איז אוממעגליך לויטן פריערדיגן זאץ. זיין באווייז איז אלגעמיין און קען ווערן אנגעווענדט אויף אלע באזונדערע זאכן. אויב דער מענטש וואלט דעריבער געקענט דורכמאכן נאר ענדערונגען וואס מען קען דערקלערן דורך זיין אייגענער נאטור, און ממילא שטענדיג נויטווענדיג עקזיסטירן, וואלט דער רעזולטאט געדארפט קומען פון גאטס אומענדליכער מאכט. ממילא וואלט דער גאנצער סדר פון דער נאטור, אונטער די אטריבוטן פון אויסדעהנונג און טראכטן, געדארפט ווערן ארויסגעפירט פון דער נויטווענדיגקייט פון דער געטליכער נאטור אין דער מאס ווי מען באטראכט זי אלס באווירקט פון דער אידעע פון א מענטש (טייל 1, זאץ 16). אזוי וואלט ארויסגעקומען אז דער מענטש איז אומענדליך (טייל 1, זאץ 21). דאס איז אוממעגליך לויטן ערשטן טייל פון דעם באווייז. דעריבער איז אוממעגליך אז דער מענטש זאל דורכמאכן נאר ענדערונגען וואס ער איז זייער אדעקוואטע סיבה. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. דערפון גייט ארויס אז דער מענטש איז נויטווענדיג אונטערגעווארפן צו ליידנשאפטן. ער פאלגט דעם אלגעמיינעם סדר פון דער נאטור און פאסט זיך צו צו אים אין דער מאס ווי די נאטור פון זאכן פאדערט דאס.

זאץ 5. די קראפט, וואוקס און אנהאלטונג פון יעדן פאסיוון געפיל ווערן נישט דערקלערט דורך דער קראפט מיט וועלכער מיר אליין שטרעבן אנהאלטן אונזער עקזיסטענץ, נאר דורך אן אויסערליכער סיבה'ס קראפט אין פארגלייך מיט אונזער אייגענער קראפט.

באווייז. א פאסיווער געפיל'ס מהות קען נישט ווערן דערקלערט נאר דורך אונזער מהות (טייל 3, דעפיניציעס 1 און 2). דאס הייסט, זיין קראפט קען נישט ווערן דערקלערט דורך דער קראפט מיט וועלכער מיר אליין שטרעבן אנהאלטן אונזער עקזיסטענץ (טייל 3, זאץ

7). מען מוז זי נויטוועדיג דערקלערן דורך אן אויסערליכער סיבה'ס קראפט אין פארגלייך מיט אונזער אייגענער (טייל 2, זאץ 16). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 6. די קראפט פון א פאסיווער געפיל אדער ליידנשאפט קען אזוי איבערשטייגן דעם מענטשנס אנדערע טעטיגקייטן אדער קראפט אז דאס געפיל זאל זיך פעסט אנהאלטן אין אים.

באוייז. די קראפט, וואוקס און אנהאלטונג פונעם פאסיוון געפיל ווערן דערקלערט דורך אן אויסערליכער סיבה'ס קראפט אין פארגלייך מיט אונזער אייגענער (זאץ 5). דעריבער קען זי איבערשטייגן דעם מענטשנס קראפט (זאץ 3), און אזוי ווייטער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 7. א געפיל קען ווערן איינגעהאלטן אדער אוועקגענומען נאר דורך אן אנדער געפיל וואס איז קעגנזעצליך און שטארקער ווי דאס געפיל וואס מען דארף איינהאלטן.

באוייז. א געפיל, אין דער מאס ווי עס באציט זיך צום גייסט, איז אן אידעע דורך וועלכער דער גייסט באשטעטיגט וועגן דעם גוף א גרעסערע אדער קלענערע קראפט צו עקזיסטירן ווי פריער (די אלגעמיינע דעפיניציע צום סוף פון טייל 3). ווען דער גייסט ווערט דעריבער באווירקט פון א געפיל, ווערט דער גוף אין דער זעלבער צייט באווירקט פון א ענדערונג וואס פארגרעסערט אדער פארקלענערט זיין קראפט צו ווירקן.

די ענדערונג פונעם גוף באקומט פון איר סיבה די קראפט זיך אנהאלטן אין עקזיסטענץ (טייל 3, זאץ 7). די קראפט קען דעריבער נאר ווערן געשטערט אדער צעשטערט פון א קערפערליכער סיבה וואס קען באווירקן דעם גוף מיט א ענדערונג וואס איז קעגנזעצליך און שטארקער (טייל 3, זאצן 4 און 5, און די אקסיאמע פון דעם טייל). לויט דעם ווערט דער גייסט באווירקט פון דער אידעע פון א ענדערונג וואס איז קעגנזעצליך און שטארקער ווי די ערשטע (טייל 2, זאץ 12). דאס הייסט, ער ווערט באווירקט פון א קעגנזעצליכן און שטארקערן געפיל וואס שליסט אויס אדער צעשטערט די עקזיסטענץ פונעם ערשטן געפיל (די אלגעמיינע דעפיניציע פון געפילן). דעריבער קען א געפיל נאר ווערן אוועקגענומען אדער איינגעהאלטן דורך א קעגנזעצליכן און שטארקערן געפיל. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. א געפיל, אין דער מאס ווי עס באציט זיך צום גייסט, קען נאר ווערן איינגעהאלטן אדער אוועקגענומען דורך אן אידעע פון א קעגנזעצליכער קערפערליכער ענדערונג וואס איז שטארקער ווי די ענדערונג וואס מיר שטייען יעצט אויס. ווייל דאס יעצטיגע געפיל קען נאר ווערן געשטערט אדער צעשטערט דורך א קעגנזעצליכן און שטארקערן געפיל. דאס הייסט, לויט דער אלגעמיינער דעפיניציע פון געפילן, נאר דורך אן אידעע פון א קעגנזעצליכער און שטארקערער קערפערליכער ענדערונג.

זאץ 8. די ידיעה פון גוטס און שלעכטס איז נאר דאס געפיל פון פרייד אדער טרויער אין דער מאס ווי מיר זענען באוואוסטזיניג דערפון.

באוויז. מיר רופן א זאך גוט אדער שלעכט ווען זי העלפט אדער שטערט אונזער אויפהאלטונג (דעפיניציעס 1 און 2). דאס הייסט, ווען זי פארגרעסערט אדער פארקלענערט, העלפט אדער שטערט אונזער קראפט צוווירקן (טייל 3, זאץ 7). אין דער מאס ווי מיר ווערן געוואויר אז א זאך באווירקט אונז מיט פרייד אדער טרויער רופן מיר זי גוט אדער שלעכט. די ידיעה פון גוטס און שלעכטס איז דעריבער נאר די אידעע פון פרייד אדער טרויער וואס גייט נויטווענדיג ארויס פונעם געפיל אליין (טייל 2, זאץ 22).

די אידעע איז אבער פארבונדן מיטן געפיל אויפן זעלבן אופן ווי דער גייסט מיטן גוף (טייל 2, זאץ 21). דאס הייסט, די אידעע איז פאקטיש אנדערש פונעם געפיל אליין אדער פון דער אידעע פון דער קערפערליכער ענדערונג נאר אינעם באגריף. דעריבער איז די ידיעה פון גוטס און שלעכטס נאר דאס געפיל אין דער מאס ווי מיר זענען באוואוסטזיניג דערפון. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 9. א געפיל איז שטארקער ווען מיר שטעלן זיך פאר אז זיין סיבה איז יעצט אנוועזנד פאר אונז ווי ווען מיר שטעלן זיך פאר אז זי איז נישט אנוועזנד.

באוויז. א פארשטעלונג איז אן אידעע דורך וועלכער דער גייסט באטראכט א זאך אלס אנוועזנד (טייל 2, באמערקונג צו זאץ 17), אבער זי ווייזט מער דעם מענטשליכן גוף'ס צושטאנד ווי דער אויסערליכער זאך'ס נאטור (טייל 2, מסקנא 2 צו זאץ 16). א געפיל איז דעריבער א פארשטעלונג אין דער מאס ווי עס ווייזט דעם גוף'ס צושטאנד. א פארשטעלונג איז אבער שטארקער אזוי לאנג ווי מיר שטעלן זיך נישט פאר עפעס וואס שליסט אויס דעם אויסערליכן אביעקט'ס יעצטיגע עקזיסטענץ (טייל 2, זאץ 17). דעריבער איז אויך א געפיל שטארקער ווען מיר שטעלן זיך פאר אז זיין סיבה איז אנוועזנד ווי ווען מיר שטעלן זיך פאר אז זי איז נישט דא מיט אונז. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. ווען איך האב געזאגט אין טייל 3, זאץ 18 אז מיר ווערן באווירקט פון א פארגאנגענער אדער צוקונפטיגער זאך'ס בילד מיטן זעלבן געפיל ווי ווען זי וואלט געווען אנוועזנד, האב איך בפירוש באמערקט אז דאס גילט נאר ווען מען באטראכט דאס בילד אליין. ווייל דאס בילד'ס נאטור ענדערט זיך נישט צי מיר שטעלן זיך פאר די זאך אזוי אדער אנדערש. איך האב נישט אפגעלייקנט אז דאס בילד ווערט שוואכער ווען מיר באטראכטן אנדערע זאכן אלס אנוועזנד וואס שליסן אויס די צוקונפטיגע זאך'ס יעצטיגע עקזיסטענץ. איך האב עס נישט בפירוש באטאנט ווייל איך האב געוואלט באהאנדלען די מאכט פון געפילן אין דעם טייל.

מסקנא. דאס בילד פון א צוקונפטיגער אדער פארגאנגענער זאך, דאס הייסט א זאך וואס מיר באטראכטן אין שייכות צו צוקונפט אדער פארגאנגענהייט מיטן אויסשלוס פון יעצט, איז ביי אלע אנדערע גלייכע תנאים שוואכער ווי דאס בילד פון אן אנוועזנדער זאך. ממילא איז א געפיל צו א פארגאנגענער אדער צוקונפטיגער זאך שוואכער ווי א געפיל צו אן אנוועזנדער זאך, ביי אלע אנדערע גלייכע תנאים.

זאץ 10. מיר ווערן שטארקער באווירקט צו א צוקונפטיגער זאך וואס מיר שטעלן זיך פאר אלס זייער נאענט אין צייט ווי צו א זאך וואס איר צייט איז ווייט אפגערוקט פון יעצט. אזוי אויך ווערן מיר שטארקער באווירקט ווען מיר געדענקען א זאך אלס נישט לאנג פארגאנגען ווי ווען מיר שטעלן זיך פאר זי אלס לאנג פארגאנגען.

באווייז. אין דער מאס ווי מיר שטעלן זיך פאר א זאך אלס נאענט אין צייט אדער נישט לאנג פארגאנגען, שטעלן מיר זיך פאר עפעס וואס שליסט ווייניגער אויס די זאך'ס אנוועזנהייט ווי ווען מיר שטעלן זיך פאר אז איר צוקונפטיגע צייט איז פיל ווייטער פון יעצט אדער אז זי איז שוין לאנג פארגאנגען. דאס איז קלאר פון זיך אליין. דעריבער ווערן מיר שטארקער באווירקט צו איר (זאץ 9). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. פון דער באמערקונג צו דעפיניציע 6 גייט ארויס אז ווען זאכן זענען אפגערוקט פון יעצט דורך א לענגערן צייט-אינטערוואל ווי מיר קענען גענוי זיך פארשטעלן, וועלן זיי אלע באווירקן אונז גלייך שוואך, אפילו ווען מיר ווייסן אז זיי אליין זענען ווייט אפגערוקט איינער פונעם אנדערן.

זאץ 11. א געפיל צו א זאך וואס מיר שטעלן זיך פאר אלס נויטווענדיג איז ביי אלע אנדערע גלייכע תנאים שטארקער ווי א געפיל צו א מעגליכער אדער צופעליגער, דאס הייסט נישט נויטווענדיגער, זאך.

באווייז. אין דער מאס ווי מיר שטעלן זיך פאר א זאך אלס נויטווענדיג באשטעטיגן מיר איר עקזיסטענץ. פארקערט, מיר לייקענען אפ איר עקזיסטענץ אין דער מאס ווי מיר שטעלן זיך פאר זי אלס נישט נויטווענדיג (טייל 1, באמערקונג 1 צו זאץ 33). דעריבער איז א געפיל צו א נויטווענדיגער זאך שטארקער ווי צו א נישט נויטווענדיגער זאך, ביי אלע אנדערע גלייכע תנאים (זאץ 9). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 12. א געפיל צו א זאך וואס מיר ווייסן אז זי עקזיסטירט נישט יעצט, אבער שטעלן זיך פאר זי אלס מעגליך, איז ביי אלע אנדערע גלייכע תנאים שטארקער ווי א געפיל צו א צופעליגער זאך.

באווייז. אין דער מאס ווי מיר שטעלן זיך פאר א זאך אלס צופעליג זענען מיר נישט באווירקט פון א בילד פון אן אנדערער זאך וואס באשטעטיגט איר עקזיסטענץ (דעפיניציע 3). פארקערט, לויט דער הנחה שטעלן מיר זיך פאר זאכן וואס שליסן אויס איר יעצטיגע עקזיסטענץ. אין דער מאס ווי מיר שטעלן זיך פאר א זאך אלס מעגליך אין דער צוקונפט, שטעלן מיר זיך דערדורך פאר זאכן וואס באשטעטיגן איר עקזיסטענץ (דעפיניציע 4). דאס הייסט, זאכן וואס ברענגען האפענונג אדער פחד (טייל 3, זאץ 18). דעריבער איז א געפיל צו א מעגליכער זאך שטארקער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. א געפיל צו א זאך וואס מיר ווייסן אז זי עקזיסטירט נישט יעצט און וואס מיר שטעלן זיך פאר אלס צופעליג איז פיל שוואכער ווי ווען מיר שטעלן זיך פאר זי אלס יעצט אנוועזנד מיט אונז.

באווייז. א געפּיל צו א זאך וואס מיר שטעלן זיך פאר אלס יעצט עקזיסטירנד איז שטארקער ווי ווען מיר שטעלן זיך פאר זי אין דער צוקונפט (מסקנא צו זאץ 9), און פיל שטארקער ווי ווען מיר שטעלן זיך פאר די צוקונפט אלס ווייט אפגערוקט פון יעצט (זאץ 10). א געפּיל צו א זאך וואס מיר שטעלן זיך פאר איר צייט אלס ווייט פון יעצט איז דעריבער פיל שוואכער ווי ווען מיר שטעלן זיך פאר זי אלס אנוועזנד. פונדעסטוועגן איז עס שטארקער ווי ווען מיר שטעלן זיך פאר זי אלס צופעליג (זאץ 12). דעריבער איז א געפּיל צו א זאך וואס מיר באטראכטן אלס צופעליג פיל שוואכער ווי ווען מיר שטעלן זיך פאר זי אלס יעצט אנוועזנד. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 13. א געפּיל צו א צופעליגער זאך וואס מיר ווייסן אז זי עקזיסטירט נישט יעצט איז ביי אלע אנדערע גלייכע תנאים שוואכער ווי א געפּיל צו א פארגאנגענער זאך.

באווייז. אין דער מאס ווי מיר שטעלן זיך פאר א זאך אלס צופעליג ווערן מיר נישט באווירקט פון א בילד פון אן אנדערער זאך וואס באשטעטיגט איר עקזיסטענץ (דעפיניציע 3). פארקערט, לויט דער הנחה שטעלן מיר זיך פאר זאכן וואס שליסן אויס איר יעצטיגע עקזיסטענץ. ווען מיר שטעלן זיך פאר זי אין שייכות צו דער פארגאנגענהייט נעמען מיר אבער אן אז מיר שטעלן זיך פאר עפּעס וואס רופט זי צוריק אין זכרון אדער דערוועקט איר בילד (טייל 2, זאץ 18 און די באמערקונג). דאס איז דאס זעלבע ווי זי צו באטראכטן אלס אנוועזנד (טייל 2, מסקנא צו זאץ 17). דעריבער איז א געפּיל צו א צופעליגער זאך וואס מיר ווייסן אז זי עקזיסטירט נישט יעצט שוואכער ווי צו א פארגאנגענער זאך, ביי אלע אנדערע גלייכע תנאים (זאץ 9). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 14. די אמת'ע ידיעה פון גוטס און שלעכטס קען נישט איינהאלטן קיין געפּיל אין דער מאס ווי זי איז אמת, נאר אין דער מאס ווי די ידיעה אליין ווערט באטראכט אלס א געפּיל.

באווייז. א געפּיל איז אן אידעע דורך וועלכער דער גייסט באשטעטיגט וועגן דעם גוף א גרעסערע אדער קלענערע קראפט צו עקזיסטירן ווי פריער (די אלגעמיינע דעפיניציע פון געפּילן). דעריבער האט עס נישט קיין פאזיטיווע אייגנשאפט וואס קען ווערן צעשטערט דורך דער אנוועזנהייט פונעם אמת (זאץ 1). די ידיעה פון גוטס און שלעכטס, אין דער מאס ווי זי איז אמת, קען דעריבער נישט איינהאלטן קיין געפּיל. אין דער מאס ווי די ידיעה איז אבער א געפּיל וועט זי קענען איינהאלטן דאס געפּיל אויב זי איז שטארקער דערפון (זאץ 7). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 15. א באגער וואס קומט פון דער אמת'ער ידיעה פון גוטס און שלעכטס קען ווערן אונטערדריקט און געשטערט פון אנדערע באגערן וואס קומען פון געפּילן וואס באווירקן אונז.

באווייז. פון דער אמת'ער ידיעה פון גוטס און שלעכטס, אין דער מאס ווי זי איז א געפּיל, קומט נויטווענדיג א באגער (דעפיניציע 1 פון געפּילן). דער באגער איז שטארקער וואס שטארקער דאס געפּיל איז (טייל 3, זאץ 37). אבער וויבאלד דער באגער קומט, לויט דער הנחה, דערפון וואס מיר דערקענען באמת עפּעס, איז ער אין אונז אין דער מאס ווי מיר

זענען אקטיוו (טייל 3, זאץ 1). מען מוז אים דעריבער פארשטיין נאר דורך אונזער מהות (טייל 3, דעפיניציע 2). זיין קראפט און וואוקס קענען ממילא ווערן באשטימט נאר דורך דער מענטשליכער קראפט (טייל 3, זאץ 7).

די באגערן וואס קומען פון געפילן וואס באווירקן אונז זענען שטארקער וואס שטארקער די געפילן זענען. זייער קראפט און וואוקס מוזן דעריבער ווערן באשטימט דורך דער קראפט פון אויסערליכע סיבות, וואס שטייגן אומענדליך איבער אונזער אייגענע קראפט (זאץ 3). אזוי קענען די באגערן זיין שטארקער ווי דער באגער פון אן אמת'ער ידיעה פון גוטס און שלעכטס, און קענען אים דעריבער אונטערדריקן און איינהאלטן. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 16. א באגער וואס קומט פון דער ידיעה פון גוטס און שלעכטס, ווען די ידיעה באציט זיך צו דער צוקונפט, קען גרינגער ווערן אונטערדריקט און איינגעהאלטן ווי א באגער צו זאכן וואס זענען אנגענעם יעצט.

באוויז. א געפיל צו א זאך וואס מיר שטעלן זיך פאר אלס צוקונפטיג איז שוואכער ווי א געפיל צו אן אנוועזנדער זאך (מסקנא צו זאץ 9). א באגער וואס קומט פון דער אמת'ער ידיעה פון גוטס און שלעכטס קען אבער ווערן איינגעהאלטן און אונטערדריקט פון א בלינדן באגער אפילו ווען די ידיעה באציט זיך צו זאכן וואס זענען גוט יעצט (זאץ 15, וואס זיין באוויז גילט אלגעמיין). דעריבער קען א באגער וואס קומט פון אזא ידיעה ווען זי באציט זיך צו דער צוקונפט גרינגער ווערן איינגעהאלטן אדער אונטערדריקט, און אזוי ווייטער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 17. א באגער וואס קומט פון דער אמת'ער ידיעה פון גוטס און שלעכטס, ווען די ידיעה באציט זיך צו צופעליגע זאכן, קען פיל גרינגער ווערן איינגעהאלטן ווי א באגער צו אנוועזנדע זאכן.

באוויז. מען באווייזט דעם זאץ אויפן זעלבן וועג ווי דעם פריערדיגן, פון דער מסקנא צו זאץ 12.

באמערקונג. דערמיט מיין איך אז איך האב געוויזן פארוואס מענטשן ווערן מער גפירט פון מיינונג ווי פון אמת'ן שכל, און פארוואס די אמת'ע ידיעה פון גוטס און שלעכטס רופט ארויס אינערליכע קאנפליקטן און ווערט אפט באזיגט פון יעדע סארט ליידנשאפט. דערפון איז אויך געקומען דעם דיכטער'ס אויסרוף:

"איך זע דאס בעסערע און באשטעטיג עס, דאס ערגערע פאלג איך נאך."

מקור. אוויד, "מעטאמארפאזן", בוך 7, שורות 20 און 21.

דאס זעלבע זעט אויס צו זיין קהלת'ס כוונה ווען ער זאגט "ויוסיף דעת, יוסיף מכאוב", ווער ס'מערט ידיעה מערט ווייטאג (קהלת 1:18). איך ברענג דאס נישט כדי צו שליסן אז אומוויסנקייט איז בעסער ווי ידיעה, אדער אז עס איז נישט דא קיין חילוק צווישן דעם קלוגן און דעם נאר אין באהערשן געפילן. איך ברענג עס ווייל מען מוז דערקענען סיי די מאכט און סיי די אוממאכט פון אונזער נאטור איידער מען קען באשטימען וואס דער

שכל קען טון אין באהערשן געפילן און וואס איז איבער זיינע כוחות. ווי איך האב געזאגט, וועל איך אין דעם טייל נאר באהאנדלען די מענטשליכע אוממאכט. דעם שכל'ס מאכט איבער געפילן האב איך באשלאסן באזונדער צו באהאנדלען.

זאץ 18. א באגער וואס קומט פון פרייד איז ביי אלע אנדערע גלייכע תנאים שטארקער ווי א באגער וואס קומט פון טרויער.

באוויז. באגער איז דעם מענטשנס מהות (דעפיניציע 1 פון געפילן). דאס הייסט, דאס שטרעבן דורך וועלכן דער מענטש שטרעבט זיך אויפצוהאלטן אין זיין עקזיסטענץ. א באגער וואס קומט פון פרייד ווערט דעריבער פארגרעסערט אדער געהאלפן פון דער פרייד אליין. א באגער וואס קומט פון טרויער ווערט פארקלענערט אדער געשטערט פון דעם טרויער אליין. דעריבער מוז די קראפט פונעם באגער פון פרייד ווערן דערקלערט דורך דער מענטשליכער קראפט צוזאמען מיט אן אויסערליכער סיבה'ס קראפט. די קראפט פונעם באגער פון טרויער מוז ווערן דערקלערט נאר דורך דער מענטשליכער קראפט. דער ערשטער פון ביידע איז דעריבער שטארקער. דאס האט מען געוואלט באוויזן.

באמערקונג. אין די זאצן האב איך דערקלערט די סיבות פון מענטשליכער אוממאכט און אומבאשטענדיגקייט, און געוויזן פארוואס מענטשן פאלגן נישט די פארשריפטן פון שכל. עס בלייבט צו ווייזן וואס דער שכל שרייבט אונז פאר, און וועלכע געפילן שטימען מיט די כללים פון דעם מענטשליכן שכל און וועלכע זענען קעגן זיי. איידער איך הייב אן אויספירליך געאמעטריש באווייזן די זאצן, וויל איך אבער אין קורצן פארלייגן די באפעלן פון שכל כדי יעדער זאל גרינגער פארשטיין מיין כוונה.

וויבאלד דער שכל פאדערט נישט עפעס וואס איז קעגן דער נאטור, פאדערט ער אז יעדער מענטש זאל זיך אליין האבן ליב, זוכן וואס איז באמת נוצליך פאר אים, און באגערן אלעס וואס פירט דעם מענטש באמת צו גרעסערער שלימות. בכלל זאל יעדער שטרעבן, וויפיל ער קען, זיך אויפצוהאלטן אין זיין עקזיסטענץ. דאס איז נויטווענדיג אמת פונקט ווי אז דאס גאנצע איז גרעסער ווי זיין טייל (טייל 3, זאץ 4).

א מעלה איז נאר האנדלען לויט די געזעצן פון דער אייגענער נאטור (דעפיניציע 8). יעדער שטרעבט זיך אויפצוהאלטן נאר לויט די געזעצן פון זיין אייגענער נאטור. דערפון גייט ארויס: ערשטנס, דער יסוד פון א מעלה איז דאס שטרעבן אויפצוהאלטן די אייגענע עקזיסטענץ. גליק באשטייט דערין וואס דער מענטש קען זיך אויפהאלטן. צווייטנס, מען מוז באגערן א מעלה צוליב איר אליין. עס איז נישט דא עפעס בעסער אדער נוצליכער צוליב וועלכן מען זאל באגערן א מעלה. דריטנס, מענטשן וואס נעמען זיך דאס לעבן זענען גייסטיג שוואך און אינגאנצן באצוואונגען פון אויסערליכע סיבות וואס זענען קעגן זייער נאטור.

פון טייל 2, פאסטולאט 4 גייט אויך ארויס אז מיר קענען קיינמאל נישט אנקומען דערצו אז מיר זאלן נישט דארפן קיין אויסערליכע זאכן פאר אונזער אויפהאלטונג, אדער איינריכטן אונזער לעבן אן א פארקער מיט זאכן אויסער אונז. ווען מיר באטראכטן אונזער גייסט זעען מיר אויך אז אונזער פארשטאנד וואלט געווען וויניגער שלימות'דיג

אויב דער גייסט וואלט געווען אליין און נישט געקענט דערקענען גארנישט אויסער זיך. עס זענען דעריבער פאראן פילע אויסערליכע זאכן וואס זענען נוצליך פאר אונז און ווערט צו באגערן.

צווישן זיי קענען מיר נישט טראכטן פון עפעס בעסער ווי זאכן וואס שטימען אינגאנצן מיט אונזער נאטור. ווען למשל צוויי יחידים פון אינגאנצן דער זעלבער נאטור ווערן פארבונדן, בילדן זיי איין יחיד וואס איז דאפלט אזוי מעכטיג ווי יעדער פון ביידע באזונדער.

דעריבער איז פארן מענטש נישט דא קיין נוצליכערע זאך ווי א מענטש. מענטשן קענען זיך נישט וואונטשן פאר זייער אויפהאלטונג קיין בעסערע זאך ווי אז אלע זאלן אזוי שטימען אין אלע פרטים אז אלע גייסטער און גופים זאלן בילדן, אזוי צו זאגן, איין גייסט און איין גוף. אלע זאלן שטרעבן צוזאמען, וויפיל מעגליך, צו אנהאלטן זייער עקזיסטענץ און זוכן צוזאמען וואס איז נוצליך פאר אלעמען.

דערפון גייט ארויס אז מענטשן וואס ווערן געפירט פון שכל, דאס הייסט זוכן זייער נוץ לויט דעם שכל, באגערן פאר זיך גארנישט וואס זיי ווילן נישט אויך פאר אנדערע מענטשן. דעריבער זענען זיי גערעכט, געטריי און ערליך.

דאס זענען די באפעלן פון שכל וואס איך האב געוואלט פארלייגן אין קורצן איידער איך הייב אן זיי אויספירליך איינס נאכן אנדערן צו באווייזן. איך האב עס געטון כדי, אויב מעגליך, צו געווינען די אויפמערקזאמקייט פון די וואס גלייבן אז דער כלל אז יעדער מוז זוכן זיין אייגענע נוץ איז דער יסוד פון גאטלאזיגקייט, נישט פון פרומקייט און מעלות. נאכדעם וואס איך האב אין קורצן געוויזן דעם קעגנזאץ, גיי איך אויפן זעלבן וועג ווייטער דאס צו באווייזן.

זאץ 19. יעדער מענטש באגערט אדער מיידט אויס לויט די געזעצן פון זיין נאטור וואס ער האלט פאר גוט אדער שלעכט.

באוויז. די ידיעה פון גוטס און שלעכטס איז דאס געפיל פון פרייד אדער טרויער אין דער מאס ווי מיר זענען באוואוסטזיניג דערפון (זאץ 8). יעדער מענטש באגערט דעריבער נויטווענדיג וואס ער האלט פאר גוט און מיידט אויס וואס ער האלט פאר שלעכט. דער פארלאנג איז אבער נאר דעם מענטשנס נאטור אדער מהות (די דעפיניציע פון פארלאנג אין דער באמערקונג צו טייל 3, זאץ 9, און דעפיניציע 1 פון געפילן). דעריבער באגערט יעדער מענטש נאר לויט די געזעצן פון זיין נאטור דאס ערשטע און מיידט אויס דאס צווייטע, און אזוי ווייטער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 20. וואס מער א מענטש שטרעבט און קען זוכן וואס איז נוצליך פאר אים, מיט אנדערע ווערטער זיך אויפהאלטן, אלץ מער האט ער מעלות. אין דער מאס ווי ער פארנאכלעסיגט צו זוכן זיין נוץ, דאס הייסט זיך אויפהאלטן, איז ער אוממעכטיג.

באוויז. א מעלה איז די מענטשליכע קראפט אליין וואס מען דערקלערט דורך דעם מענטשנס מהות (דעפיניציע 8). דאס הייסט, נאר דורך דאס שטרעבן זיך אויפצוהאלטן אין דער אייגענער עקזיסטענץ. וואס מער א מענטש שטרעבט און קען זיך אויפהאלטן,

אלץ מער האט ער דעריבער מעלות. ממילא, אין דער מאס ווי ער פארנאכלעסיגט זיך אויפצוהאלטן איז ער אוממעכטיג (טייל 3, זאצן 4 און 6). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. קיינער פארנאכלעסיגט דעריבער נישט צו זוכן זיין אייגענע נוץ אדער זיך אויפהאלטן סיידן אויסערליכע סיבות וואס זענען קעגן זיין נאטור צווינגען אים דערצו. קיינער מיידט נישט אויס עסן אדער נעמט זיך דאס לעבן פון דער נויטווענדיגקייט פון זיין אייגענער נאטור, נאר פון דעם צוואנג פון אויסערליכע סיבות.

דאס קען געשען אויף פילע אופנים. איינער הרג'עט זיך ווייל אן אנדערער צווינגט אים דורך פארדרייען זיין רעכטע האנט אין וועלכער ער האלט צופעליג א שווערד, און דרייט דעם שנייד קעגן זיין אייגענער ברוסט. אן אנדערער ווערט געצוואונגען, ווי סענעקא אויפן באפעל פון זיין טיראן, צו עפענען זיינע אדערן. דאס הייסט, ער וויל פארמיידן א גרעסער שלעכטס דורך א קלענערן. אדער א דריטער טוט עס ווייל פארבארגענע אויסערליכע סיבות באווירקן אזוי זיין פארשטעלונג אדער ברענגען דעם גוף אין אזא צושטאנד אז ער נעמט אן א נאטור וואס איז קעגן דער פריערדיגער, און וואס קיין אידעע דערפון קען נישט זיין אינעם גייסט (טייל 3, זאץ 10).

אבער אז דער מענטש זאל פון דער נויטווענדיגקייט פון זיין אייגענער נאטור שטרעבן נישט צו עקזיסטירן אדער ווערן פארוואנדלט אין אן אנדער געשטאלט איז פונקט אזוי אוממעגליך ווי אז עפעס זאל ווערן פון גארנישט. יעדער וועט דאס איינזען ווען ער טראכט אביסל דערוועגן.

זאץ 21. קיינער קען נישט באגערן צו זיין גליקליך, גוט האנדלען און גוט לעבן אן אין דער זעלבער צייט באגערן בכלל צו זיין, האנדלען און לעבן. מיט אנדערע ווערטער, פאקטיש עקזיסטירן.

באוויז. דער באוויז, אדער בעסער געזאגט דער זאץ אליין, איז קלאר פון זיך און פון דער דעפיניציע פון באגער. ווייל דער באגער צו לעבן אדער האנדלען גליקליך אדער גוט איז דעם מענטשנס מהות (דעפיניציע 1 פון געפילן). דאס הייסט, דאס שטרעבן דורך וועלכן יעדער זוכט זיך אויפצוהאלטן (טייל 3, זאץ 7). דעריבער קען קיינער נישט באגערן, און אזוי ווייטער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 22. מען קען נישט פארשטיין קיין מעלה פריער ווי דאס שטרעבן זיך אויפצוהאלטן.

באוויז. דאס שטרעבן זיך אויפצוהאלטן איז א זאך'ס מהות (טייל 3, זאץ 7). אויב מען וואלט געקענט פארשטיין א מעלה פריער ווי דאס שטרעבן, וואלט מען געדארפט פארשטיין א זאך'ס מהות אלס פריער ווי זיך אליין. דאס איז קלאר אוממעגליך. דעריבער קען מען נישט פארשטיין קיין מעלה, און אזוי ווייטער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. דאס שטרעבן זיך אויפצוהאלטן איז דער ערשטער און איינציגער יסוד פון א מעלה. ווייל מען קען נישט פארשטיין קיין זאך פריער ווי דעם כלל, און אן אים קען מען בכלל נישט פארשטיין קיין מעלה.

זאץ 23. אין דער מאס ווי א מענטש איז באשטימט צו טון עפעס ווייל ער האט אומאדעקוואטע אידעען, קען מען נישט זאגן אין גאנצן אז ער האנדלט מיט א מעלה. מען קען דאס זאגן נאר אין דער מאס ווי ער ווערט באשטימט צו האנדלען ווייל ער דערקענט.

באוויז. אין דער מאס ווי א מענטש איז באשטימט צו טון עפעס דורך אומאדעקוואטע אידעען איז ער פאסיוו (טייל 3, זאץ 1). דאס הייסט, ער טוט עפעס וואס מען קען נישט פארשטיין דורך זיין מהות (טייל 3, דעפיניציעס 1 און 2), אדער וואס גייט נישט ארויס פון זיין מעלה (דעפיניציע 8). אין דער מאס ווי ער איז באשטימט צו האנדלען דורך דערקענונג איז ער אבער אקטיוו. ער טוט עפעס וואס מען קען פארשטיין נאר דורך זיין מהות, אדער וואס גייט אדעקוואט ארויס פון זיין מעלה. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 24. האנדלען אין גאנצן מיט א מעלה הייסט ביי אונז נאר האנדלען, לעבן אדער אויפהאלטן די אייגענע עקזיסטענץ לויט די באפעלן פון שכל, אויפן יסוד פון זוכן די אייגענע נוץ. די דריי אויסדרוקן האבן די זעלבע באדייטונג.

באוויז. האנדלען אין גאנצן מיט א מעלה הייסט נאר האנדלען לויט די געזעצן פון אונזער אייגענער נאטור. מיר זענען אבער אקטיוו נאר אין דער מאס ווי מיר דערקענען (טייל 3, זאץ 3). דעריבער הייסט ביי אונז האנדלען מיט א מעלה נאר האנדלען, לעבן אדער אויפהאלטן די אייגענע עקזיסטענץ לויט דעם שכל, אויפן יסוד פון זוכן וואס איז נוצליך פאר אונז (מסקנא צו זאץ 22). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 25. קיינער שטרעבט נישט זיך אויפצוהאלטן צוליב אן אנדערער זאך.

באוויז. דאס שטרעבן דורך וועלכן יעדע זאך האלט אן איר עקזיסטענץ ווערט דערקלערט נאר דורך איר אייגענער מהות (טייל 3, זאץ 7). נאר דערפון, נישט פון אן אנדערער זאך'ס מהות, גייט נויטווענדיג ארויס אז יעדע זאך שטרעבט זיך אויפצוהאלטן (טייל 3, זאץ 6). דער זאץ איז אויך קלאר פון דער מסקנא צו זאץ 22. אויב א מענטש וואלט געשטרעבט זיך אויפצוהאלטן צוליב אן אנדערער זאך, וואלט יענע זאך געווען דער ערשטער יסוד פון א מעלה. דאס איז אוממעגליך לויט דער מסקנא צו זאץ 22. דעריבער שטרעבט קיינער נישט, און אזוי ווייטער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 26. אלעס וואס מיר שטרעבן לויט דעם שכל איז נאר צו דערקענען. דער גייסט, אין דער מאס ווי ער נוצט שכל, האלט פאר נוצליך נאר זאכן וואס פירן צו דערקענונג.

באוויז. דאס שטרעבן זיך אויפצוהאלטן איז נאר א זאך'ס מהות אליין (טייל 3, זאץ 7). אין דער מאס ווי זי עקזיסטירט אזוי ווי זי איז, פארשטייט מען זי אלס פארמאגנדיג די קראפט זיך אויפצוהאלטן (טייל 3, זאץ 6) און טון זאכן וואס גייען נויטווענדיג ארויס פון איר נאטור (די דעפיניציע פון פארלאנג אין דער באמערקונג צו טייל 3, זאץ 9).

דער עצם פון אונזער שכל איז אבער נאר אונזער גייסט אין דער מאס ווי ער דערקענט קלאר און דייטליך (טייל 2, באמערקונג 2 צו זאץ 40). ממילא איז אלעס וואס מיר שטרעבן לויט דעם שכל נאר צו דערקענען (טייל 2, זאץ 40). דאס שטרעבן דורך וועלכן

דער גייסט, אין דער מאס ווי ער האנדלט שכל'דיג, פרובירט זיך אויפצוהאלטן איז דעריבער נאר דערקענונג. ממילא איז דאס שטרעבן צו דערקענען דער ערשטער און איינציגער יסוד פון א מעלה (מסקנא צו זאץ 22). מיר וועלן נישט שטרעבן צו דערקענען צוליב אן אנדער ציל (זאץ 25). דער גייסט, אין דער מאס ווי ער טראכט שכל'דיג, קען דעריבער פארשטיין אלס גוט פאר אים נאר זאכן וואס פירן צו דערקענונג (דעפיניציע 1). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 27. נאר וועגן זאכן וואס פירן אונז באמת צו דערקענונג אדער קענען שטערן אונז דערין ווייסן מיר זיכער אז זיי זענען גוט אדער שלעכט.

באוויז. דער גייסט, אין דער מאס ווי ער טראכט שכל'דיג, באגערט נאר דערקענונג און האלט פאר נוצליך נאר וואס פירט דערצו (זאץ 26). דער גייסט איז אבער זיכער וועגן א זאך נאר אין דער מאס ווי ער האט אדעקוואטע אידעען (טייל 2, זאצן 41 און 43 און די באמערקונג). דאס הייסט, אין דער מאס ווי ער טראכט שכל'דיג (טייל 2, באמערקונג 2 צו זאץ 40). דעריבער ווייסן מיר זיכער נאר וועגן זאכן וואס פירן אונז באמת צו דערקענונג, און אזוי ווייטער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 28. דעם גייסט'ס העכסטע גוטס איז די ידיעה פון גאט. דעם גייסט'ס העכסטע מעלה איז גאט צו דערקענען.

באוויז. דאס העכסטע וואס דער גייסט קען דערקענען איז גאט, דאס הייסט דאס אבסאלוט אומענדליכע (טייל 1, דעפיניציע 6), אן וועלכן גארנישט קען זיין אדער ווערן פארשטאנען (טייל 1, זאץ 15). דעריבער איז דעם גייסט'ס העכסטע נוץ אדער גוטס די ידיעה פון גאט (זאצן 26 און 27 און דעפיניציע 1). דער גייסט איז אקטיוו נאר אין דער מאס ווי ער דערקענט. נאר אין דער מאס קען מען זאגן אין גאנצן אז ער האנדלט מיט א מעלה (זאץ 23). זיין אבסאלוטע מעלה איז דעריבער דערקענונג. דאס העכסטע וואס ער קען דערקענען איז אבער גאט, ווי מיר האבן געוויזן. דעריבער איז דעם גייסט'ס העכסטע מעלה גאט צו פארשטיין אדער דערקענען. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 29. א באזונדערע זאך וואס איר נאטור איז אינגאנצן אנדערש פון אונזערער קען נישט העלפן און נישט שטערן אונזער קראפט צו ווירקן. בכלל קען גארנישט זיין גוט אדער שלעכט פאר אונז אן האבן עפעס געמיינזאם מיט אונזער נאטור.

באוויז. די קראפט דורך וועלכער יעדע באזונדערע זאך, און דעריבער דער מענטש, עקזיסטירט און ווירקט קען נאר ווערן באשטימט דורך א באזונדערער זאך (טייל 1, זאץ 28) וואס איר נאטור מוז ווערן פארשטאנען אונטער דעם זעלבן אטריבוט ווי די מענטשליכע נאטור (טייל 2, זאץ 6). אונזער קראפט צו ווירקן, אויף וועלכן אופן מען זאל זי פארשטיין, קען דעריבער ווערן באשטימט און ממילא געהאלפן אדער געשטערט פון אן אנדערער באזונדערער זאך'ס קראפט וואס האט עפעס געמיינזאם מיט אונזער נאטור. נישט פון א זאך וואס איר נאטור איז אינגאנצן אנדערש.

גוט אדער שלעכט הייסט ביי אונז וואס איז א סיבה פון פרייד אדער טרויער (זאץ 8). דאס הייסט, וואס פארגרעסערט אדער פארקלענערט, העלפט אדער שטערט אונזער קראפט צו ווירקן (טייל 3, באמערקונג צו זאץ 11). דעריבער קען וואס איז אינגאנצן אנדערש פון אונזער נאטור נישט זיין גוט און נישט זיין שלעכט. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 30. קיין זאך קען נישט זיין שלעכט ווייל זי האט עפעס געמיינזאם מיט אונזער נאטור. אין דער מאס ווי זי איז שלעכט פאר אונז איז זי קעגן אונזער נאטור.

באוויז. מיר רופן א זאך שלעכט ווען זי איז א סיבה פון טרויער (זאץ 8), דאס הייסט ווען זי פארקלענערט אדער שטערט אונזער קראפט צו ווירקן (טייל 3, באמערקונג צו זאץ 11). אויב א זאך וואלט געווען שלעכט פאר אונז ווייל זי האט עפעס געמיינזאם מיט אונז, וואלט די זאך געקענט פארקלענערן אדער שטערן דאס געמיינזאמע אין אונזער נאטור. דאס איז אוממעגליך (טייל 3, זאץ 4). דעריבער קען קיין זאך נישט זיין שלעכט פאר אונז ווייל זי האט עפעס געמיינזאם מיט אונז. פארקערט, אין דער מאס ווי זי איז שלעכט פאר אונז, דאס הייסט קען פארקלענערן אדער שטערן אונזער קראפט, איז זי קעגן אונזער נאטור (טייל 3, זאץ 5). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 31. אין דער מאס ווי א זאך שטימט מיט אונזער נאטור איז זי נויטווענדיג גוט.

באוויז. אין דער מאס ווי א זאך שטימט מיט אונזער נאטור קען זי נישט זיין שלעכט (זאץ 30). זי וועט דעריבער זיין גוט אדער גלייכגילטיג. לאמיר אננעמען דאס לעצטע, אז זי איז נישט גוט און נישט שלעכט. דעמאלט וואלט פון איר נאטור נישט ארויסגעגאנגען גארנישט וואס דינט צו דער אויפהאלטונג פון אונזער נאטור (דעפיניציע 1). דאס הייסט, לויט דער הנחה, צו דער זאך'ס אייגענער אויפהאלטונג. דאס איז אוממעגליך (טייל 3, זאץ 6). דעריבער איז א זאך נויטווענדיג גוט אין דער מאס ווי זי שטימט מיט אונזער נאטור. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. דערפון גייט ארויס אז וואס מער א זאך שטימט מיט אונזער נאטור, אלץ נוצליכער און בעסער איז זי פאר אונז. און פארקערט, וואס נוצליכער זי איז פאר אונז, אלץ מער שטימט זי מיט אונזער נאטור. ווייל אין דער מאס ווי זי שטימט נישט מיט אונזער נאטור מוז זי זיין אנדערש אדער קעגנזעצליך. אויב אנדערש, קען זי נישט זיין גוט און נישט שלעכט (זאץ 29). אויב קעגנזעצליך, וועט זי זיין קעגן וואס שטימט מיט אונזער נאטור, דאס הייסט קעגן וואס איז גוט. בקיצור, זי וועט זיין שלעכט. א זאך קען נאר זיין גוט אין דער מאס ווי זי שטימט מיט אונזער נאטור. דעריבער, וואס נוצליכער א זאך איז, אלץ מער שטימט זי מיט אונזער נאטור, און פארקערט. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 32. אין דער מאס ווי מענטשן זענען אונטערגעווארפן צוליידנשאפטן קען מען נישט זאגן אז זיי שטימען פון דער נאטור.

באוויז. ווען מען זאגט אז זאכן שטימען פון דער נאטור מיינט מען אז זיי שטימען אין קראפט (טייל 3, זאץ 7), נישט אין אוממאכט אדער אפלייקענונג, און דעריבער אויך נישט אין ליידנשאפט (טייל 3, באמערקונג צו זאץ 3). מען קען דעריבער נישט זאגן ווען מענטשן אונטערגעווארפן צו ליידנשאפטן אז זיי שטימען איינער מיטן אנדערן. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. דאס איז אויך קלאר פון זיך אליין. ווען מיר זאגן אז שווארץ און ווייס שטימען נאר דערין וואס קיינס איז נישט רויט, באשטעטיגן מיר דערמיט אז שווארץ און ווייס שטימען נישט אין קיין פרט. אזוי אויך ווען מיר זאגן אז מענטש און שטיין שטימען נאר דערין וואס ביידע זענען באגרעניצט און אוממעכטיג, אדער עקזיסטירן נישט פון דער נויטוועדיגקייט פון זייער אייגענער נאטור, אדער ווערן אומענדליך איבערגעשטיגן פון דער מאכט פון אויסערליכע סיבות, זאגן מיר דערמיט אז מענטש און שטיין זענען נישט גלייך אין קיין פרט. זאכן וואס שטימען נאר אין אפלייקענונג אדער אין אייגנשאפטן וואס קיינס פון זיי פארמאגט נישט, שטימען באמת נישט אין קיין פרט.

זאץ 33. מענטשן קענען זיין אנדערש אין נאטור אין דער מאס ווי זיי ווערן באווירקט פון געפילן וואס זענען ליידנשאפטן אדער פאסיווע צושטאנדן. אין דער מאס איז אפילו דער זעלבער מענטש פארענדערליך און אומבאשטענדיג.

באוויז. די נאטור אדער מהות פון די געפילן קען נישט ווערן דערקלערט נאר דורך אונזער נאטור אדער מהות (טייל 3, דעפיניציעס 1 און 2). מען מוז זי דערקלערן דורך דער קראפט, דאס הייסט דער נאטור, פון אויסערליכע סיבות אין פארגלייך מיט אונזער אייגענער (טייל 3, זאץ 7). דערפון קומט אז עס זענען דא אזויפיל סארטן פון יעדן געפיל וויפיל אויסערליכע סיבות עס זענען דא וואס באווירקן אונז (טייל 3, זאץ 56). מענטשן קענען ווערן באווירקט אנדערש פון דער זעלבער זאך (טייל 3, זאץ 51), און אין דער מאס זיין אנדערש אין נאטור.

דער זעלבער מענטש קען אויך ווערן באווירקט אנדערש צו דער זעלבער זאך און דעריבער זיין פארענדערליך און אומבאשטענדיג. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 34. אין דער מאס ווי מענטשן ווערן באווירקט פון געפילן וואס זענען ליידנשאפטן קענען זיי זיין קעגן איינער דעם אנדערן.

באוויז. א מענטש, למשל פעטער, קען זיין די סיבה פאר פאוועל'ס טרויער ווייל ער פארמאגט עפעס ענליך צו וואס פאוועל האט פיינט (טייל 3, זאץ 16). אדער ווייל פעטער פארמאגט א זאך וואס פאוועל האט אויך ליב (טייל 3, זאץ 32 און די באמערקונג), אדער פון אנדערע סיבות וואס זייערע הויפט סארטן זענען אויסגערעכנט אין דער באמערקונג צו טייל 3, זאץ 55.

עס קען דעריבער געשען אז פאוועל זאל האבן פיינט פעטער (דעפיניציע 7 פון געפילן), און אז פעטער זאל צוריק האבן פיינט פאוועל. יעדער קען פרובירן צו שאטן דעם אנדערן (טייל 3, זאץ 39). דאס הייסט, זיי קענען זיין קעגן איינער דעם אנדערן (זאץ 30). טרויער איז אבער שטענדיג א ליידנשאפט אדער פאסיווער צושטאנד (טייל 3, זאץ 59). דעריבער קענען מענטשן זיין קעגן איינער דעם אנדערן אין דער מאס ווי זיי ווערן באווירקט פון געפילן וואס זענען ליידנשאפטן. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. איך האב געזאגט אז פאוועל קען האבן פיינט פעטער ווייל ער שטעלט זיך פאר אז פעטער פארמאגט עפעס וואס פאוועל האט אויך ליב. אויפן ערשטן בליק זעט אויס אז די צוויי מענטשן שטייען איינער אין דעם אנדערנס וועג ווייל זיי האבן ביידע ליב די זעלבע זאך, און ממילא ווייל זייערע נאטורן שטימען. אויב דאס וואלט אזוי געווען, וואלטן זאצן 30 און 31 נישט געווען אמת.

אויב מיר באטראכטן אבער די זאך אן פאראורטיילן וועלן מיר זען אז די סתירה פארשווינדט. די צוויי מענטשן שטייען נישט איינער אין דעם אנדערנס וועג ווייל זייערע נאטורן שטימען, דאס הייסט ווייל זיי האבן ביידע ליב די זעלבע זאך, נאר ווייל איינער איז אנדערש פונעם אנדערן. אין דער מאס ווי ביידע האבן ליב די זעלבע זאך ווערט יעדנס ליבע געשטארקט (טייל 3, זאץ 31). דאס הייסט, יעדנס פרייד ווערט געשטארקט (דעפיניציע 6 פון געפילן). עס איז דעריבער ווייט דערפון אז זיי זאלן זיין קעגן איינער דעם אנדערן ווייל זיי האבן ליב די זעלבע זאך און זייערע נאטורן שטימען.

די סיבה פון זייער קעגנשטעל ליגט נאר דערין וואס מיר נעמען אן אז זיי זענען אנדערש. מיר נעמען אן אז פעטער האט די אידעע פון דער באליבטער זאך אלס עפעס וואס ער פארמאגט שוין, און פאוועל האט די אידעע פון דער באליבטער זאך אלס עפעס וואס ער האט פארלוירן. דעריבער ווערט איינער באווירקט פון פרייד, דער אנדערער פון טרויער. אין דער מאס וועלן זיי זיין קעגן איינער דעם אנדערן. אויפן זעלבן וועג קען מען גרינג ווייזן אז אלע אנדערע סיבות פון האס זענען אפהענגיג דערפון וואס מענטשן'ס נאטורן זענען אנדערש, נישט דערפון וואס זיי שטימען.

זאץ 35. נאר אין דער מאס ווי מענטשן לעבן לויט דעם שכל שטימען זיי שטענדיג נויטווענדיג אין זייער נאטור.

באוויז. אין דער מאס ווי מענטשן ווערן באווירקט פון געפילן וואס זענען ליידנשאפטן קענען זיי זיין אנדערש אין נאטור (זאץ 33) און קעגן איינער דעם אנדערן (זאץ 34). מיר זאגן אבער אז מענטשן זענען אקטיוו נאר אין דער מאס ווי זיי האנדלען לויט דעם שכל (טייל 3, זאץ 3). אלעס וואס גייט ארויס פון דער מענטשליכער נאטור, אין דער מאס ווי מען דערקלערט זי דורך שכל, מוז דעריבער ווערן פארשטאנען נאר דורך דער מענטשליכער נאטור אלס זיין נאענטסטע סיבה.

יעדער מענטש באגערט לויט די געזעצן פון זיין נאטור וואס ער האלט פאר גוט און שטרעבט אוועקצונעמען וואס ער האלט פאר שלעכט (זאץ 19). וואס מיר האלטן לויט דעם שכל פאר גוט אדער שלעכט איז אבער נויטווענדיג גוט אדער שלעכט (טייל 2, זאץ 41). דעריבער טוען מענטשן, אין דער מאס ווי זיי לעבן לויט די באפעלן פון שכל,

נויטווענדיג נאר זאכן וואס זענען גוט פאר דער מענטשליכער נאטור און ממילא פאר יעדן באזונדערן מענטש (מסקנא צו זאץ 31). דאס הייסט, זיי טוען זאכן וואס שטימען מיט יעדן מענטשנס נאטור. דעריבער שטימען מענטשן אויך שטענדיג נויטווענדיג איינער מיטן אנדערן אין דער מאס ווי זיי לעבן לויט דעם שכל. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא 1. צווישן באזונדערע זאכן אין דער נאטור איז נישט דא קיין זאך וואס איז נוצליכער פאר א מענטש ווי א מענטש וואס לעבט לויט דעם שכל. ווייל דאס נוצליכסטע פארן מענטש איז וואס שטימט דאס מערסטע מיט זיין נאטור (מסקנא צו זאץ 31). דאס הייסט, א מענטש, ווי עס איז קלאר פון זיך אליין. א מענטש האנדלט אבער אין גאנצן לויט די געזעצן פון זיין נאטור ווען ער לעבט לויט דעם שכל (טייל 3, דעפיניציע 2). נאר אין דער מאס שטימט ער שטענדיג נויטווענדיג מיט אן אנדערן מענטשנס נאטור (זאץ 35). דעריבער איז נישט דא קיין באזונדערע זאך וואס איז נוצליכער פארן מענטש ווי א מענטש וואס לעבט לויט דעם שכל.

מסקנא 2. ווען יעדער מענטש זוכט דאס מערסטע זיין אייגענע נוץ, זענען מענטשן דאס נוצליכסטע איינער פארן אנדערן. ווייל וואס מער א מענטש זוכט זיין נוץ און שטרעבט זיך אויפצוהאלטן, אלץ מער האט ער מעלות (זאץ 20). אדער, וואס איז דאס זעלבע, אלץ מער האט ער די קראפט צו האנדלען לויט די געזעצן פון זיין אייגענער נאטור, דאס הייסט לעבן ווי דער שכל הייסט (דעפיניציע 8). מענטשן שטימען אבער דאס מערסטע ווען זיי לעבן לויט דעם שכל (זאץ 35). דעריבער וועלן מענטשן זיין דאס נוצליכסטע איינער פארן אנדערן ווען יעדער זוכט זיין אייגענע נוץ (מסקנא 1). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. די טעגליכע דערפארונג באשטעטיגט וואס מיר האבן געוויזן דורך אזויפיל קלארע סימנים, און ביי יעדן ליגן אויפן צונג די ווערטער "דער מענטש איז פארן מענטש א גאט". עס געשעט אבער זעלטן אז מענטשן לעבן ווי דער שכל הייסט. זייערע ענינים זענען אזוי אויסגעארדנט אז זיי זענען פול מיט קנאה און זענען נישט אנגענעם איינער פארן אנדערן.

פונדעסטוועגן קענען זיי כמעט נישט פירן אן איינזאם לעבן. דעריבער האבן רוב מענטשן צוגעשטימט צו דער דעפיניציע פונעם מענטש אלס א געזעלשאפטליכע חיה. אין דער אמת'ן איז דער פארדינסט פון געזעלשאפטליכן לעבן פיל גרעסער ווי דער שאדן. די סאטיריקער קענען לאכן פון מענטשליכע ענינים וויפיל זייער הארץ וויל. די טעאלאגן קענען זיי פארדאמען. די מעלאנכאליקער קענען לויבן אין הימל אריין דאס אומקולטיווירטע דארפישע לעבן, פאראכטן מענטשן און באוואונדערן חיות. נאך אלעמען וועלן זיי אבער דורך דערפארונג געפינען אז מענטשן קענען זיך פיל גרינגער פארשאפן זייערע געברויכן דורך קעגנזייטיגער הילף. נאר דורך פאראייניגטע כוחות קענען זיי פארמיידן די סכנות וואס דראען זיי פון אלע זייטן.

דאס איז אויסער דעם וואס עס איז פיל בעסער און ווערדיגער פאר אונזער דערקענונג צו לערנען מענטשן'ס מעשים ווי די מעשים פון נישט שכל'דיגע חיות. דעם ענין וועל איך אבער אויספירליכער באהאנדלען ערגעץ אנדערש.

זאץ 36. דאס העכסטע גוטס פון די וואס גייען נאך א מעלה איז געמיינזאם פאר אלעמען. אלע קענען זיך דעריבער דערמיט פרייען גלייך.

באוויז. האנדלען מיט א מעלה הייסט האנדלען ווי דער שכל הייסט (זאץ 24). אלעס וואס מיר שטרעבן לויט דעם שכל איז צו דערקענען (זאץ 26). דעריבער איז דאס העכסטע גוטס פאר די וואס גייען נאך א מעלה גאט צו דערקענען (זאץ 28). דאס הייסט, א גוטס וואס איז געמיינזאם פאר אלעמען און קען ווערן פארמאגט פון אלעמען גלייך, אין דער מאס ווי זיי האבן די זעלבע נאטור (טייל 2, זאץ 47 און די באמערקונג). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. איינער קען פרעגן: וואס וואלט געווען ווען דאס העכסטע גוטס פון די וואס גייען נאך א מעלה וואלט נישט געווען געמיינזאם פאר אלעמען? וואלט נישט דערפון ארויסגעגאנגען, ווי אויבן אין זאץ 34, אז מענטשן וואס לעבן לויט דעם שכל, דאס הייסט אין דער מאס ווי זייערע נאטורן שטימען (זאץ 35), וואלטן געווען קעגן איינער דעם אנדערן?

אויף דער פראגע ענטפער איך אז דאס וואס דעם מענטשנס העכסטע גוטס איז געמיינזאם פאר אלעמען איז נישט קיין צופאל, נאר קומט פון דעם שכל'ס נאטור אליין. מען פירט עס ארויס פון דעם מענטשנס מהות אין דער מאס ווי מען דערקלערט אים דורך דעם שכל. א מענטש קען נישט זיין און נישט ווערן פארשטאנען אן די קראפט זיך צו פרייען מיט דעם העכסטן גוטס. ווייל עס געהערט צו דעם מענטשליכן גייסט'ס מהות צו האבן אן אדעקוואטע ידיעה פון גאטס אייביגער און אומענדליכער מהות (טייל 2, זאץ 47).

זאץ 37. דאס גוטס וואס יעדער מענטש וואס גייט נאך א מעלה באגערט פאר זיך וועט ער אויך באגערן פאר אנדערע מענטשן. אלץ מער וועט ער דאס באגערן וואס גרעסער זיין ידיעה פון גאט איז.

באוויז. מענטשן וואס לעבן לויט דעם שכל זענען זייער נוצליך פאר זייערע מיטמענטשן (מסקנא 1 צו זאץ 35). דעריבער וועלן מיר לויט דעם שכל נויטווענדיג פרובירן צו מאכן אז מענטשן זאלן לעבן ווי דער שכל הייסט (זאץ 19). דאס גוטס וואס יעדער מענטש, אין דער מאס ווי ער ווערט געפירט פון שכל אדער גייט נאך א מעלה, וויל פאר זיך איז צו דערקענען (זאץ 26). דעריבער וועט יעדער וואס גייט נאך א מעלה באגערן אויך פאר אנדערע דאס גוטס וואס ער באגערט פאר זיך.

באגער, אין דער מאס ווי עס באציט זיך צום גייסט, איז דעם גייסט'ס מהות אליין (דעפיניציע 1 פון געפילן). דער גייסט'ס מהות באשטייט אבער אין דערקענונג (טייל 2, זאץ 11), וואס שליסט איין די ידיעה פון גאט (טייל 2, זאץ 47) און קען נישט זיין אדער ווערן פארשטאנען אן איר (טייל 1, זאץ 15). וואס גרעסער דעריבער די ידיעה פון גאט וואס דעם גייסט'ס מהות שליסט איין, אלץ גרעסער וועט זיין דעם וואס גייט נאך א מעלה'ס באגער אז אנדערע מענטשן זאלן פארמאגן דאס גוטס וואס ער זוכט פאר זיך. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

אן אנדער באוויַיז. דאס גוטס וואס א מענטש באגערט פאר זיך און האט ליב וועט ער האבן ליב מער פעסט ווען ער זעט אז אנדערע האבן עס אויך ליב (טייל 3, זאץ 31). ער וועט דעריבער שטרעבן אז אנדערע זאלן עס אויך האבן ליב. דאס גוטס איז אבער געמיינזאם פאר אלעמען און אלע קענען זיך דערמיט פרייען. פארן זעלבן טעם וועט ער דעריבער שטרעבן אז אלע זאלן זיך דערמיט פרייען. דאס וועט ער טון אלץ מער וואס מער ער אליין געניסט פון דעם גוטס (טייל 3, זאץ 37).

באמערקונג 1. ווער ס'ווערט געפירט נאר פון געפיל און פרובירט אנדערע צו ברענגען האבן ליב וואס ער אליין האט ליב און לעבן לויט זיין זין, האנדלט נאר פון א שטופ. דעריבער האט מען אים פיינט, בפרט די וואס עס געפעלט זיי עפעס אנדערש און פרובירן פון דער זעלבער שטופ צו מאכן אז אנדערע זאלן לעבן לויט זייער זין.

דאס העכסטע גוטס וואס מענטשן זוכן אונטער דער פיהרונג פון געפיל איז אפט עפעס וואס נאר איינער קען פארמאגן. דעריבער זענען די וואס האבן די זאך ליב נישט אויסגעהאלטן אין זייערע כוונות. זיי געניסן פון די לויב-געזאנגען וואס זיי זינגען פארן העכסטן גוטס, אבער ציטערן אז מען זאל זיי גלייבן. דער וואס פרובירט אבער צו פירן מענטשן דורך שכל האנדלט נישט פון א שטופ, נאר מענטשנפריינטליך און גוטהארציג. זיין כוונה איז שטענדיג אויסגעהאלטן.

אלע באגערן און מעשים וואס מיר זענען זייער סיבה אין דער מאס ווי מיר האבן די אידעע פון גאט אדער דערקענען גאט רעכן איך צו "רעליגיע". דעם באגער גוט צו האנדלען וואס קומט דערפון וואס מיר לעבן לויט דעם שכל רוף איך "פרומקייט". דעם באגער דורך וועלכן א מענטש וואס לעבט לויט דעם שכל ווערט געטריבן זיך צו פארבינדן אין פריינטשאפט מיט אנדערע מענטשן רוף איך "ערליכקייט". מיט "ערליך" מיין איך וואס ווערט געלויבט פון מענטשן וואס לעבן לויט דעם שכל. מיט "נידעריג" מיין איך וואס שטויסט אפּ פון פארבינדן פריינטשאפט. דערמיט האב איך אויך געוויזן די יסודות פון פריינטשאפט.

פון וואס איך האב געזאגט קען מען גרינג פארשטיין דעם חילוק צווישן אן אמת'ער מעלה און אומטיכטיגקייט. אן אמת'ע מעלה איז נאר צו לעבן אויסשליסליך לויט דעם שכל. אומטיכטיגקייט באשטייט דערין וואס דער מענטש לאזט זיך פירן פון אויסערליכע זאכן און ווערט פון זיי באשטימט צו האנדלען מער ווי דער אלגעמיינער צושטאנד פון זאכן פאדערט, נישט ווי זיין אייגענע נאטור אין זיך אליין פאדערט.

דאס איז וואס איך האב צוגעזאגט צו באווייזן אין דער באמערקונג צו זאץ 18. דערפון גייט ארויס אז דאס געזעץ וואס פארבאט צו שעכטן חיות איז מער געגרינדט אויף ליידיגן אבערגלויבן און ווייבערישער רחמנות ווי אויף געזונטן שכל. זוכן שכל'דיג וואס איז נוצליך פאר אונז לערנט די נויטווענדיגקייט זיך צו פאראייניגן מיט אונזערע מיטמענטשן, אבער נישט מיט חיות אדער זאכן וואס זייער נאטור איז אנדערש פון אונזערער. מיר האבן דאס זעלבע רעכט בנוגע צו זיי ווי זיי האבן בנוגע צו אונז.

יעדנס רעכט ווערט באשטימט לויט זיין טיכטיגקייט אדער מאכט. דעריבער האבן מענטשן א פיל גרעסער רעכט אויף חיות ווי חיות אויף מענטשן. איך לייקן דערמיט נישט אפ אז חיות האבן געפילן. איך לייקן אפ אז צוליב דעם זאל אונז נישט זיין ערלויבט צו זארגן פאר אונזער נוץ, זיי נוצן ווי עס געפעלט אונז און באהאנדלען זיי ווי עס איז דאס בעסטע פאר אונז. ווייל זייער נאטור איז נישט ווי אונזערער און זייערע געפילן זענען פון דער נאטור אנדערש פון אונזערע (טייל 3, באמערקונג צו זאץ 57).

עס בלייבט מיר צו דערקלערן וואס איך מיין מיט גערעכט און אומגערעכט, זינד און פארדינסט. וועגן דעם זע די קומענדיגע באמערקונג.

באמערקונג 2. אינעם צוגאב צום ערשטן טייל האב איך זיך אונטערגענומען צו דערקלערן לויב און קריטיק, עבירה און זכות, גערעכטיגקייט און אומגערעכטיגקייט. וועגן לויב און קריטיק האב איך גערעדט אין טייל 3, באמערקונג צו זאץ 29. יעצט איז געקומען די צייט צו רעדן וועגן די אנדערע ווערטער. איך מוז אבער פריער זאגן אביסל וועגן דעם מענטשנס נאטירליכן צושטאנד און זיין צושטאנד אין א שטאט.

יעדער מענטש עקזיסטירט לויט דער נאטור'ס העכסטן רעכט. דעריבער טוט יעדער לויט דער נאטור'ס העכסטן רעכט וואס גייט ארויס פון דער נויטווענדיגקייט פון זיין נאטור. לויט דעם רעכט באאורטיילט יעדער וואס איז גוט און שלעכט און זארגט פאר זיין אייגענע נוץ לויט זיין זין (זאצן 19 און 20). ער נעמט נקמה פארן שלעכטס וואס מען טוט צו אים (טייל 3, מסקנא 2 צו זאץ 40), שטרעבט אויפצוהאלטן וואס ער האט ליב און צעשטערן וואס ער האט פיינט (טייל 3, זאץ 28).

אויב מענטשן וואלטן געלעבט לויט דעם שכל וואלט יעדער געקענט בלייבן אין זיין רעכט אן שאטן זיין שכן (מסקנא 1 צו זאץ 35). זיי זענען אבער אונטערגעווארפן צו געפילן וואס שטייגן ווייט איבער דעם מענטשנס קראפט אדער מעלה (זאץ 6). דעריבער ווערן זיי געצויגן אין פארשידענע ריכטונגען (זאץ 33). זיי זענען קעגן איינער דעם אנדערן (זאץ 34), אבער דארפן קעגנזייטיגע הילף (באמערקונג צו זאץ 35).

כדי מענטשן זאלן לעבן צוזאמען בשלום און קענען העלפן איינער דעם אנדערן דארפן זיי דעריבער אויפגעבן זייער נאטירליך רעכט און זיך אפהאלטן פון אלע מעשים וואס קענען שאטן אנדערע. ווי מענטשן וואס זענען נויטווענדיג אונטערגעווארפן צו געפילן (מסקנא צו זאץ 4), אומבאשטענדיג און אנדערש איינער פונעם אנדערן, קענען שאפן זיכערקייט און צוטרוי איינער פארן אנדערן איז קלאר פון זאץ 7 און פון טייל 3, זאץ 39. דארט איז באוויזן אז א געפיל קען נאר ווערן אונטערדריקט דורך א שטארקערן קעגנזעצליכן געפיל, און אז מענטשן מיידן אויס צו שאטן איינעם פון מורא אז א גרעסערער שאדן זאל ווערן געטון צו זיי.

אויף דעם געזעץ קען מען אויפשטעלן א געזעלשאפט ווען זי האלט אין איר אייגענער האנט דאס רעכט וואס יעדער האט זיך צו נעמען נקמה און צו באאורטיילן גוטס און שלעכטס. זי דארף אויך האבן די מאכט פארצושרייבן א געמיינזאמע לעבנספירונג און דורכצופירן געזעצן. די געזעצן ווערן נישט געשטיצט פון שכל, וואס קען נישט איינהאלטן געפילן, נאר פון דראונגען (באמערקונג צו זאץ 17).

אזא געזעלשאפט, געגרינדעט אויף געזעץ און דער מאכט זיך אויפצוהאלטן, הייסט א "שטאט". די וואס ווערן באשיצט דורך אירע רעכט הייסן "בירגער". דערפון זעען מיר גרינג אז אין א נאטירליכן צושטאנד איז נישט דא עפעס וואס אלע זאלן צוזאמען רופן גוט אדער שלעכט. ווייל יעדער זארגט נאר פאר זיין אייגענע נוץ. לויט זיין זין, און נאר מיט אכט אויף זיין נוץ, באשליסט ער וואס איז גוט און שלעכט. קיין געזעץ בינדט אים נישט צו פאלגן איינעם אויסער זיך אליין.

אין א נאטירליכן צושטאנד איז דעריבער נישט שייך א פארברעך. דאס עקזיסטירט נאר אין א בירגערליכן צושטאנד, וואו מען באשליסט מיט געמיינזאמער צושטימונג וואס איז גוט און שלעכט און יעדער מוז פאלגן די שטאט. א פארברעך איז דעריבער נאר אומגעהארכזאמקייט וואס ווערט באשטראפט דורך דער שטאט'ס רעכט. געהארכזאמקייט ווערט פארעכנט דעם בירגער אלס א פארדינסט, ווייל דערדורך ווערט ער באטראכט אלס ווערדיג צו געניסן די שטאט'ס מעלות.

אין א נאטירליכן צושטאנד איז קיינער נישט דורך געמיינזאמער צושטימונג דער בעל הבית פון א זאך. עס איז נישט דא קיין זאך אין דער נאטור וואס מען קען זאגן אז זי געהערט צו דעם מענטש און נישט צו אן אנדערן. אלעס געהערט צו אלעמען. מען קען זיך דעריבער נישט פארשטעלן א וואונטש צו געבן יעדן דאס זייניגע אדער אוועקצונעמען פון איינעם וואס געהערט צו אים. מיט אנדערע ווערטער, אין א נאטירליכן צושטאנד געשעט גארנישט וואס קען הייסן גערעכט אדער אומגערעכט.

די אידעען זענען מעגליך נאר אין א געזעלשאפטליכן צושטאנד, ווען מען שטעלט פעסט דורך געמיינזאמער צושטימונג וואס געהערט צו איינעם און וואס צום אנדערן. פון די באטראכטונגען איז קלאר אז גערעכטיגקייט און אומגערעכטיגקייט, פארברעך און פארדינסט זענען אידעען פון אן אויסערליכער סארט, נישט אטריבוטן וואס דערקלערן דעם גייסט'ס נאטור. אבער גענוג דערוועגן.

זאץ 38. אלעס וואס מאכט דעם מענטשליכן גוף פעהיג צו ווערן באווירקט אויף פילע אופנים, אדער צו באווירקן אויסערליכע גופים אויף פילע אופנים, איז נוצליך פארן מענטש. עס איז אלץ נוצליכער וואס מער פעהיג עס מאכט דעם גוף אין דעם פרט. פארקערט, וואס מאכט דעם גוף ווייניגער פעהיג איז שעדליך פארן מענטש.

באוויז. דער גייסט'ס פעהיגקייטן צו דערקענען ווערן דערדורך פארגרעסערט (טייל 2, זאץ 14). דעריבער איז וואס באווירקט דעם גוף און מאכט אים אזוי פעהיג נויטווענדיג גוט אדער נוצליך (זאצן 26 און 27). עס איז אלץ נוצליכער וואס מער פעהיג עס מאכט דעם גוף. פארקערט, וואס מאכט דעם גוף ווייניגער פעהיג איז שעדליך (טייל 2, זאץ 14 און זאצן 26 און 27 פון דעם טייל). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 39. אלעס וואס העלפט אנהאלטן דעם פארהעלטעניש פון באוועגונג און רו צווישן די טיילן פונעם מענטשליכן גוף איז גוט. אלעס וואס פארענדערט דעם פארהעלטעניש איז שלעכט.

באווייז. דער מענטשליכער גוף דארף פילע אנדערע גופים פאר זיין אויפהאלטונג (טייל 2, פאסטולאט 4). דעם גוף'ס פארם באשטייט אבער דערין וואס זיינע טיילן טיילן איבער זייערע באוועגונגען איינער צום אנדערן אויף א געוויסן, באשטימטן אופן (די דעפיניציע פאר הילפסזאץ 4 נאך טייל 2, זאץ 13). אלעס וואס העלפט אנהאלטן דעם פארהעלטעניש פון באוועגונג און רו צווישן די טיילן האלט דעריבער אן דעם גוף'ס פארם. ממילא מאכט עס דעם גוף פעהיג צו ווערן באווירקט און צו באווירקן אנדערע גופים אויף פילע אופנים. דעריבער איז עס גוט (זאץ 38).

וואס מאכט אבער די טיילן אננעמען אן אנדער פארהעלטעניש פון באוועגונג און רו מאכט דעם גוף אננעמען אן אנדער פארם. מיט אנדערע ווערטער, עס צעשטערט אים, ווי עס איז קלאר פון זיך און ווי מיר האבן דערמאנט צום סוף פונעם פארווארט. ממילא מאכט עס אים אינגאנצן אומפעהיג צו ווערן באווירקט אויף פילע אופנים. דעריבער איז עס שלעכט. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. ווי דאס קען העלפן אדער שאטן דעם גייסט וועט ווערן דערקלערט אין טייל 5. דא וועל איך באמערקן אז לויט מיין פארשטאנד שטארבט דער גוף ווען דער פארהעלטעניש פון באוועגונג און רו צווישן זיינע טיילן טוישט זיך. איך וואג נישט אפצולייקענען אז אפילו ווען דער מענטשליכער גוף האלט אן די בלוט-צירקולאציע און אנדערע אייגנשאפטן וואס מען מיינט אז זיי מאכן אויס זיין לעבן, קען ער דאך ווערן פארוואנדלט אין אן אנדערער נאטור וואס איז אינגאנצן אנדערש פון זיין אייגענער.

קיין סיבה צווינגט מיך נישט אנצונעמען אז דער גוף שטארבט נאר ווען ער איז שוין א מת. די דערפארונג אליין זעט אויס צו לערנען עפעס אנדערש. אמאל גייט א מענטש דורך אזעלכע ענדערונגען אז מען קען אים כמעט נישט האלטן פארן זעלבן. איך האב למשל געהערט דערציילן וועגן א שפאנישן דיכטער וואס איז קראנק געווארן. כאטש ער איז געזונט געווארן האט ער אויף שטענדיג אזוי פארגעסן זיין פארגאנגענהייט אז ער האט נישט געגלייבט אז די לידער און טראגעדיעס וואס ער האט געשריבן זענען זיין אייגענע. אויב ער וואלט אויך פארגעסן זיין מוטער-שפראך, וואלט מען אים געקענט האלטן פאר א גרויס קינד.

אויב דאס זעט אויס אומגלויבליך, וואס זאלן מיר זאגן וועגן קינדער? אן עלטערער מענטש האלט זייער נאטור פאר אזוי אנדערש פון זיינער אז נאר דורך א פארגלייך מיט אנדערע מענטשן קען מען אים איבעררעדן אז ער איז אויך געווען א קינד. כדי אבער נישט צו געבן דעם אבערגלויבישן שטאף פאר נייע פראגעס, וועל איך דא ענדערש אפברעכן די דיסקוסיע.

זאץ 40. אלעס וואס פירט צו א בירגערליכער געמיינשאפט, אדער מאכט אז מענטשן זאלן לעבן צוזאמען איינשטימיג, איז נוצליך. וואס ברענגט אומאיינשטימיגקייט אין דער שטאט איז שלעכט.

באוויז. וואס מאכט אז מענטשן זאלן לעבן צוזאמען איינשטימיג מאכט אויך אז זיי זאלן לעבן לויט דעם שכל (זאץ 35). דעריבער איז עס גוט (זאצן 26 און 27). פארן זעלבן טעם איז וואס ברענגט אומאיינשטימיגקייט שלעכט. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 41. פרייד אין זיך אליין איז נישט שלעכט, נאר גוט. טרויער אין זיך אליין איז שלעכט.

באוויז. פרייד איז א געפיל וואס העלפט אדער פארגרעסערט דעם גוף'ס קראפט צו ווירקן (טייל 3, זאץ 11 און די באמערקונג). טרויער איז א געפיל וואס פארקלענערט אדער שטערט דעם גוף'ס קראפט. דעריבער איז פרייד אין זיך אליין גוט (זאץ 38), און אזוי ווייטער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 42. פרייליכקייט קען נישט זיין איבעריג, נאר איז שטענדיג גוט. מעלאנכאליע איז שטענדיג שלעכט.

באוויז. פרייליכקייט איז פרייד וואס, אין דער מאס ווי זי באציט זיך צום גוף, באשטייט דערין וואס אלע גוף'ס טיילן זענען גלייך באווירקט (טייל 3, באמערקונג צו זאץ 11). דאס הייסט, דעם גוף'ס קראפט ווערט פארגרעסערט אדער געהאלפן אזוי אז אלע טיילן האלטן אן זייער פריערדיגן פארהעלטעניש פון באוועגונג און רו (טייל 3, זאץ 11). דעריבער איז פרייליכקייט שטענדיג גוט און קען נישט זיין איבעריג (זאץ 39).

מעלאנכאליע איז אבער טרויער וואס, אין דער מאס ווי זי באציט זיך צום גוף, באשטייט אין דער אבסאלוטער פארקלענערונג אדער שטערונג פון זיין קראפט צו ווירקן (די זעלבע באמערקונג צו טייל 3, זאץ 11). דעריבער איז זי שטענדיג שלעכט (זאץ 38). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 43. סטימולאציע קען זיין איבעריג און שלעכט. ווייטאג קען זיין גוט אין דער מאס ווי סטימולאציע אדער פרייד איז שלעכט.

באוויז. ארטיגע פרייד, אדער סטימולאציע, איז פרייד וואס, אין דער מאס ווי זי באציט זיך צום גוף, באשטייט דערין וואס איין אדער געוויסע טיילן ווערן באווירקט מער ווי די אנדערע (טייל 3, באמערקונג צו זאץ 11). דאס געפיל'ס קראפט קען זיין אזוי גרויס אז זי שטייגט איבער אנדערע טעטיגקייטן פונעם גוף (זאץ 6), האלט זיך פעסט אן אין אים און מאכט אים אומפעהיג צו ווערן באווירקט אויף אנדערע אופנים. דעריבער קען זי זיין שלעכט (זאץ 38).

ווייטאג איז טרויער און קען נישט אלס אזא זיין גוט (זאץ 41). זיין קראפט און וואוקס ווערן אבער באשטימט דורך אן אויסערליכער סיבה'ס קראפט אין פארגלייך מיט אונזער אייגענער (זאץ 5). מען קען זיך דעריבער פארשטעלן אומענדליך פילע גראדן און אופנים

פון שטארקייט אין דעם געפיל (זאץ 3). דערפאר קען מען זיך פארשטעלן ווייטאג אלס פעהיג איינצוהאלטן סטימולאציע, נישט לאזן זי ווערן איבעריג און פארקלענערן דעם גוף'ס פעהיגקייטן. אין דער מאס קען ווייטאג זיין גוט. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 44. ליבע און באגער קענען זיין איבעריג.

באוויז. ליבע איז פרייד באגלייט פון דער אידעע פון אן אויסערליכער סיבה (דעפיניציע 6 פון געפילן). סטימולאציע באגלייט פון דער אידעע פון אן אויסערליכער סיבה איז דעריבער ליבע (טייל 3, באמערקונג צו זאץ 11). דעריבער קען ליבע זיין איבעריג (זאץ 43).

די שטארקייט פון באגער איז אנדערש לויט דעם געפיל פון וועלכן ער קומט (טייל 3, זאץ 37). א געפיל קען איבערשטייגן אלע אנדערע טעטיגקייטן פונעם מענטש (זאץ 6). דעריבער קען דער באגער פון דעם געפיל איבערשטייגן אלע אנדערע באגערן און זיין איבעריג, ווי מיר האבן געוויזן אין זאץ 43 וועגן סטימולאציע.

באמערקונג. פריילעכקייט, וואס איך האב געזאגט אז זי איז גוט, איז גרינגער צו פארשטיין ווי צו זען פאקטיש. די געפילן וואס באווירקן אונז יעדן טאג באציען זיך געווענליך צו א געוויסן טייל פונעם גוף וואס ווערט באווירקט מער ווי די אנדערע. דעריבער זענען געפילן געווענליך איבעריג. זיי האלטן דעם גייסט אזוי פעסט ביי דער באטראכטונג פון איין זאך אז ער קען נישט טראכטן וועגן אנדערע.

מענטשן זענען געווענליך אונטערגעווארפן צו פארשידענע געפילן, און מען געפינט זעלטן איינעם וואס איז כסדר אונטערן זעלבן געפיל. דאך זענען פאראן מענטשן אין וועמען איין געפיל האלט זיך אן מיט א שרעקליכער עקשנות. מיר זעען אמאל מענטשן אזוי אויפגערעגט פון איין זאך אז כאטש זי איז נישט אנוועזנד גלייבן זיי אז זי איז פאר זיי. ווען דאס געשעט וואכעדיג זאגן מיר אז דער מענטש איז משוגע.

מיר האלטן נישט ווייניגער משוגע די וואס ברענען פון ליבע און חלומ'ען טאג און נאכט נאר וועגן זייער באליבטער אדער קעפסווייב, ווייל זיי רופן געווענליך אין אונז ארויס געלעכטער. אבער ווען א קמצן טראכט נאר וועגן פארדינסט אדער געלט, אדער אן ערגייציגער מענטש נאר וועגן רום, האלט מען זיי נישט פאר וואנזיניג. ווייל זיי זענען געווענליך שעדליך און מען האלט זיי דעריבער פאר ווערדיג פון האס. אין דער אמת'ן זענען אבער געלט-תאוה, ערגייץ און תאוה מינים משוגעת, אפילו ווען מען רעכנט זיי נישט צווישן קראנקהייטן.

זאץ 45. האס קען קיינמאל נישט זיין גוט.

באוויז. ווען מיר האבן א מענטש פיינט שטרעבן מיר אים צו צעשטערן (טייל 3, זאץ 39). דאס הייסט, מיר שטרעבן צו טון עפעס שלעכטס (זאץ 37). דעריבער, און אזוי ווייטער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. דא און ווייטער מיין איך מיט "האס" נאר האס וואס איז געריכטעט צו מענטשן.

מסקנא 1. קנאה, שפאט, פאראכטונג, כעס, נקמה און אנדערע געפילן וואס געהערן צו האס אדער קומען פון אים זענען שלעכט. דאס איז קלאר פון טייל 3, זאץ 39 און פון זאץ 37 פון דעם טייל.

מסקנא 2. אלעס וואס מיר באגערן ווייל האס באהערשט אונז איז נידעריג, און אין א שטאט אומגערעכט. דאס איז אויך קלאר פון טייל 3, זאץ 39 און פון די דעפיניציעס פון נידעריגקייט און אומגערעכטיגקייט אין די באמערקונגען צו זאץ 37 פון דעם טייל.

באמערקונג. איך דערקען א גרויסן חילוק צווישן שפאט, וואס איך האב באצייכנט אלס שלעכט אין מסקנא 1, און געלעכטער. געלעכטער, אזוי אויך שפאסהאפטיגקייט, איז ריינע פרייד. דעריבער איז עס אין זיך אליין גוט, אויב נאר נישט אין איבערמאס (זאץ 41). באמת פארבאט נאר א פינסטערער און טרויעריגער אבערגלויבן א מענטש זיך צו פרייען. פארוואס זאל עס זיין מער ערלויבט צו שטילן דורשט און הונגער ווי צו פארטרייבן מעלאנכאליע?

איך האב דערוועגן געטראכט און בין געקומען צו דער איבערצייגונג: קיין גאטהייט און קיין אנדערער אויסער א בעל קנאה האט נישט קיין נחת פון מיין שוואכקייט און מוטלאזיגקייט, אדער רעכנט מיר פאר א מעלה די טרערן, קרעכצן, פחד און ענליכע סימנים פון גייסטיגער שוואכקייט. פארקערט, וואס גרעסער די פרייד וואס באווירקט אונז, אלץ גרעסער די שלימות צו וועלכער מיר גייען איבער. מיט אנדערע ווערטער, אלץ מער טייל נעמען מיר נויטווענדיג אין דער געטליכער נאטור.

געניסן זאכן און זיך דערמיט פרייען וויפיל מעגליך, אבער נישט ביז איבערזעטיגונג ווייל דאס וואלט שוין נישט געווען הנאה, איז דעריבער אינגאנצן ווערדיג פארן קלוגן מענטש. עס איז ווערדיג פארן חכם זיך צו דערקוויקן און דערפרישן מיט מעסיגער און אנגענעמער שפייז און געטראנק. נישט ווייניגער מיט גערוך און דער מילדער שיינקייט פון פלאנצן, מיט קליידער, מוזיק, גימנאסטישע שפילן, טעאטער און אנדערע זאכן וואס יעדער קען געניסן אן שאטן אן אנדערן.

דער מענטשליכער גוף איז צוזאמענגעשטעלט פון זייער פילע טיילן פון פארשידענער נאטור. זיי דארפן כסדר נייע און פארשידענע שפייז כדי דער גאנצער גוף זאל גלייך קענען טון אלע מעשים וואס גייען ארויס פון דער נויטווענדיגקייט פון זיין נאטור. דעריבער זאל אויך דער גייסט קענען דערקענען פילע זאכן אין דער זעלבער צייט.

אזא לעבנספירונג שטימט דעריבער דאס בעסטע מיט אונזערע יסודות און אויך מיט דער אלגעמיינער פראקטיק. אויב א לעבנספירונג איז דער בעסטער און אין יעדן פרט ווערט צו רעקאמענדירן, איז דאס די דאזיגע. מער קלאר און אויספירליך צו רעדן וועגן דעם איז איבעריג.

זאץ 46. ווער ס'לעבט לויט דעם שכל שטרעבט, וויפיל מעגליך, צו ענטפערן מיט ליבע אדער פריינטליכקייט אויף אן אנדערנס האס, כעס, פאראכטונג און אזוי ווייטער צו אים.

באוויז. אלע געפילן פון האס זענען שלעכט (מסקנא 1 צו זאץ 45). ווער ס'לעבט לויט דעם שכל וועט דעריבער פרובירן, וויפיל מעגליך, אויסצומיידן צו ווערן באווירקט פון זיי (זאץ 19). ממילא וועט ער אויך פרובירן אז קיין אנדערער זאל נישט ליידן פון די געפילן (זאץ 37). האס ווערט אבער פארשטערקערט דורך קעגנזייטיגן האס און קען ווערן אויסגעלאשן דורך ליבע (טייל 3, זאץ 43). אזוי קען האס איבערגיין אין ליבע (טייל 3, זאץ 44). דעריבער וועט ווער ס'לעבט לויט דעם שכל שטרעבן צו ענטפערן אויף האס מיט ליבע, דאס הייסט פריינטליכקייט. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. ווער ס'נעמט נקמה פאר באליידיגונגען מאכט זיכער זיין לעבן ביטער. ווער ס'פרובירט אבער צו באקעמפן האס מיט ליבע קעמפט זיכער מיט פרייד און זיכערקייט. ער שטעלט זיך אנטקעגן פילע מענטשן פונקט אזוי גרינג ווי קעגן איין מענטש און דארף זייער וויניג הילף פונעם מזל. די וואס ער באזיגט גיבן נאך מיט פרייד, נישט פון מאנגל אין קראפט, נאר פון פארגרעסערונג פון זייערע כוחות. דאס גייט אזוי קלאר ארויס נאר פון די דעפיניציעס פון ליבע און דערקענונג אז איך דארף עס נישט באווייזן אין פרטים.

זאץ 47. די געפילן פון האפענונג און פחד קענען נישט זיין גוט אין זיך אליין.

באוויז. האפענונג און פחד קענען נישט עקזיסטירן אן טרויער. ווייל פחד איז טרויער (דעפיניציע 13 פון געפילן), און האפענונג קען נישט זיין אן פחד (דערקלערונג צו דעפיניציעס 12 און 13). דעריבער קענען די געפילן נישט זיין גוט אין זיך אליין (זאץ 41), נאר אין דער מאס ווי זיי קענען איינהאלטן אן איבערמאס פון פרייד (זאץ 43). דאס האט מען געוואלט באוויזן.

באמערקונג. מען קען צוגעבן אז די געפילן ווייזן א מאנגל אין דערקענונג און אן אומטיכטיגקייט פונעם גייסט. פארן זעלבן טעם זענען צוטרוי, יאוש, דערפרייאונג און אנטוישונג סימנים פון גייסטיגער שוואכקייט. כאטש צוטרוי און דערפרייאונג זענען פרייד, ווייזן זיי דאך א פריערדיגן טרויער, דאס הייסט האפענונג און פחד. וואס מער מיר שטרעבן צו לעבן לויט דעם שכל, אלץ מער פרובירן מיר צו זיין ווייניגער אפהענגיג פון האפענונג און פחד.

מיר פרובירן אויך זיך צו באפרייען פונעם גורל און אים צו באהערשן וויפיל מיר קענען, און איינריכטן אונזערע מעשים לויט דער זיכערער אנווייזונג פון שכל.

זאץ 48. די געפילן פון איבערשאצונג און אונטערשאצונג זענען שטענדיג שלעכט.

באוויז. די געפילן זענען קעגן דעם שכל (דעפיניציעס 21 און 22 פון געפילן). דעריבער זענען זיי שלעכט (זאצן 26 און 27). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאַץ 49. איבערראַשונג מאַכט דעם מענטש ווען מען שאַצט איבער גרינג שטאָלץ.

באַוויז. ווען מיר זעען אַז איינער שאַצט אונז צו הויך פון ליבע, ווערן מיר שטאָלץ (טייל 3, זאַץ 41), אָדער באַווירקט פון פרייד (דעפיניציע 30 פון געפילן). מיר גלייבן גרינג דאָס גוטס וואָס מען שרייבט אונז צו (טייל 3, זאַץ 25). דעריבער שאַצן מיר זיך צו הויך פון זיך-ליבע. מיט אַנדערע ווערטער, מיר ווערן בעלי גאווה. דאָס האָט מען געוואָלט באַווייזן.

זאַץ 50. רחמנות ביי אַ מענטש וואָס לעבט לויט דעם שכל איז אין זיך אַליין שלעכט און נישט נוצליך.

באַוויז. רחמנות איז טרויער (דעפיניציע 18 פון געפילן) און דעריבער אין זיך אַליין שלעכט (זאַץ 41). די גוטע ווירקונג וואָס קומט דערפון, אונזער שטרעבן צו באַפרייען פון ליידן די זאַך אויף וועלכער מיר האָבן רחמנות, איז אַ מעשה וואָס מיר באַגערן צו טון נאָר לויט דעם שכל (זאַץ 37). נאָר לויט דעם שכל קענען מיר טון עפּעס וואָס מיר ווייסן זיכער אַז עס איז גוט (זאַץ 27). דעריבער איז רחמנות ביי אַ מענטש וואָס לעבט לויט דעם שכל אין זיך אַליין נישט נוצליך און שלעכט. דאָס האָט מען געוואָלט באַווייזן.

באַמערקונג. ווער ס'ווייסט באמת אַז אַלעס גייט אַרויס פון דער נויטוועדיגקייט פון דער געטליכער נאַטור און געשעט לויט די אייביגע געזעצן און כללים פון דער נאַטור, וועט זיכער נישט געפינען עפּעס ווערדיג פון האַס, שפּאַט אָדער פאַראַכטונג. ער וועט אויך נישט האָבן רחמנות אויף קיינעם. ער וועט אָבער שטרעבן, וויפיל די מענטשליכע פעהיגקייט קען דערגרייכן, צו טון גוטס און האָבן אַ האַרץ פול מיט פרייד.

מען קען אויך צוגעבן אַז ווער ס'ווערט גרינג געריִרט פון מיטלייד און באַווירקט פון אַן אַנדערנס טרערן און צער טוט אָפט עפּעס אויף וואָס ער האָט שפּעטער חרטה. טיילווייז ווייל מיר קענען קיינמאָל נישט זיין זיכער אַז אַ מעשה פאַראורזאַכט פון אַ געפיל איז גוט, און טיילווייז ווייל מען קען אונז גרינג אָפּנאַרן מיט פאַלשע טרערן.

איך רעד דאָ בפירוש וועגן אַ מענטש וואָס לעבט לויט דעם שכל. ווייל ווער ס'ווערט נישט באַווירקט נישט פון שכל און נישט פון מיטלייד צו העלפן אַנדערע רופט מען מיט רעכט אַן אוממענטש. ער זעט אויס נישט מער ענליך צו אַ מענטש (טייל 3, זאַץ 27).

זאַץ 51. גונסט איז נישט קעגן דעם שכל. זי קען שטימען מיט אים און קומען פון אים.

באַוויז. גונסט איז ליבע צו איינעם וואָס האָט געטון גוטס צו אַן אַנדערן (דעפיניציע 19 פון געפילן). זי קען דעריבער זיך באַציִען צום גייסט אין דער מאָס ווי ער איז אַקטיוו (טייל 3, זאַץ 59), דאָס הייסט אין דער מאָס ווי ער דערקענט (טייל 3, זאַץ 3). דעריבער שטימט גונסט מיט דעם שכל, און אַזוי ווייטער. דאָס האָט מען געוואָלט באַווייזן.

אַן אַנדער באַוויז. ווער ס'לעבט לויט דעם שכל וויל פאַר אַנדערע דאָס גוטס וואָס ער באַגערט פאַר זיך (זאַץ 37). דעריבער ווערט זיין שטרעבן צו טון גוטס געשטאַרקט ווען ער זעט אַז איינער טוט גוטס צו אַן אַנדערן. מיט אַנדערע ווערטער, ער וועט שפּירן פרייד (טייל 3, באַמערקונג צו זאַץ 11), באַגלייט פון דער אידעע פון דעם וואָס האָט געטון גוטס אַלס סיבה. ממילא איז ער גינסטיג געשטימט צו אים. דאָס האָט מען געוואָלט באַווייזן.

באמערקונג. אויפבאריז, ווי מיר האבן עס דערקלערט, איז נויטווענדיג שלעכט (זאץ 45). מען מוז אבער באמערקן אז ווען די עכסטע מאכט באשטראפט א בירגער וואס האט געטון אן עולה צו אן אנדערן, מיט דער כוונה צו פארזיכערן דעם בירגערליכן שלום, קען מען נישט זאגן אז זי איז אויפגעבראכט אויף דעם בירגער. ווייל זי ווערט נישט געטריבן פון האס אים צו פארניכטן, נאר פון א פליכט-געפיל. דערפאר באשטראפט זי אים.

זאץ 52. צופרידנהייט מיט זיך קען קומען פון דעם שכל. נאר די צופרידנהייט מיט זיך וואס קומט פון שכל איז די העכסטע וואס קען זיין.

באווייז. צופרידנהייט מיט זיך איז פרייד וואס קומט דערפון וואס א מענטש באטראכט זיך אליין און זיין קראפט צו ווירקן (דעפיניציע 25 פון געפילן). דעם מענטשנס אמת'ע קראפט אדער מעלה איז אבער דער שכל אליין (טייל 3, זאץ 3), וואס ער באטראכט קלאר און דייטליך (טייל 2, זאצן 40 און 43). דעריבער קומט צופרידנהייט מיט זיך פון דעם שכל.

דער מענטש פארשטייט קלאר און דייטליך, אדער אדעקוואט, נאר זאכן וואס גייען ארויס פון זיין קראפט צו ווירקן (טייל 3, דעפיניציע 2). דאס הייסט, פון זיין קראפט צו דערקענען (טייל 3, זאץ 3). דעריבער קומט נאר פון דער באטראכטונג די העכסטע מעגליכע צופרידנהייט מיט זיך. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. צופרידנהייט מיט זיך איז באמת דאס העכסטע וואס מיר קענען האפן דערויף. ווייל קיינער שטרעבט נישט זיך אויפצוהאלטן צוליב אן אויסערליכן ציל (זאץ 25). די צופרידנהייט ווערט אלץ מער געשטארקט דורך לויב (טייל 3, מסקנא צו זאץ 53), און אלץ מער געשטערט דורך קריטיק (טייל 3, מסקנא צו זאץ 55). דעריבער ווערט בארימטקייט אונזער שטארקסטער שטופ צו האנדלען, און מיר קענען כמעט נישט אויסהאלטן א לעבן פון בושה.

זאץ 53. הכנעה איז נישט קיין מעלה. דאס הייסט, זי קומט נישט פון דעם שכל.

באווייז. הכנעה איז טרויער וואס קומט דערפון וואס א מענטש באטראכט זיינע אייגענע שוואכקייטן (דעפיניציע 26 פון געפילן). אבער אין דער מאס ווי ער דערקענט זיך דורך דעם אמת'ן שכל נעמען מיר אן אז ער דערקענט זיין מהות, דאס הייסט זיין קראפט (טייל 3, זאץ 7). ווען א מענטש באטראכט זיך און ווערט געוואויר א שוואכקייט, קומט עס דעריבער נישט דערפון וואס ער האט זיך דערקענט, נאר דערפון וואס זיין קראפט צו ווירקן איז געשטערט געווארן (טייל 3, זאץ 55).

אויב מיר נעמען אבער אן אז ער זעט זיין שוואכקייט ווייל ער דערקענט עפעס מעכטיגער ווי זיך, און דורך דער ידיעה באשטימט ער זיין אייגענע קראפט, איז עס דאס זעלבע ווי אננעמען אז ער דערקענט זיך קלאר (זאץ 26), אדער אז זיין קראפט ווערט אויסגעברייטערט. הכנעה, דער טרויער פון באטראכטן די אייגענע שוואכקייט, קומט דעריבער נישט פון אן אמת'ער באטראכטונג אדער שכל. זי איז נישט קיין מעלה, נאר א ליידנשאפט. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 54. חרטה איז נישט קיין מעלה. זי קומט נישט פון דעם שכל. ווער ס'האט חרטה אויף א מעשה איז דאפלט אומגליקליך און אומטיכטיג.

באוויז. דעם ערשטן טייל באווייזט מען ווי דעם פריערדיגן זאץ. דעם צווייטן טייל באווייזט מען נאר פון דער דעפיניציע פונעם געפיל (דעפיניציע 27 פון געפילן). ווייל דער מענטש לאזט זיך ערשט באזיגן פון שלעכטע באגערן און דערנאך פון טרויער.

באמערקונג. מענטשן לעבן זעלטן לויט דעם שכל. דעריבער ברענגען די צוויי געפילן, הכנעה און חרטה, און אויך האפענונג און פחד, מער נוץ ווי שאדן. אויב מיר מוזן שוין זינדיגן, זאלן מיר ענדערש זינדיגן אין דער ריכטונג. ווייל אויב אלע מענטשן אונטערגעווארפן צו געפילן וואלטן געווען גלייך שטאלץ, זיך נישט אפגעהאלטן פון גארנישט און נישט מורא געהאט פאר גארנישט, ווי וואלט מען זיי געקענט פארבינדן און האלטן מיט א געמיינזאמען באנד?

דער המון איז שרעקליך ווען ער האט נישט פאר וואס מורא צו האבן. דעריבער איז נישט קיין חידוש אז די נביאים, וואס האבן געזארגט פארן נוץ נישט פון וויייניגע נאר פון אלעמען, האבן געלייגט אזויפיל געוויכט אויף הכנעה, חרטה און יראת הכבוד. מענטשן אונטערגעווארפן צו די געפילן קענען אויך פיל גרינגער ווי אנדערע ווערן געברענגט צום סוף צו לעבן לויט דעם שכל. דאס הייסט, צו זיין פריי און געניסן דאס לעבן פונעם גליקליכן.

זאץ 55. די גרעסטע גאוה און די גרעסטע זיך-דערנידערונג זענען די גרעסטע אומוויסנקייט וועגן זיך אליין.

באוויז. דאס איז קלאר פון דעפיניציעס 28 און 29 פון געפילן.

זאץ 56. די גרעסטע גאוה און די גרעסטע זיך-דערנידערונג זענען סימנים פון דער גרעסטער אוממאכט פון דער נשמה.

באוויז. דער ערשטער יסוד פון א מעלה איז זיך אויפהאלטן (מסקנא צו זאץ 22) לויט דעם שכל (זאץ 24). ווער ס'דערקענט נישט זיך אליין דערקענט נישט די יסודות פון אלע מעלות, און ממילא נישט די מעלות אליין. האנדלען מיט א מעלה הייסט נאר האנדלען לויט דעם שכל (זאץ 24). ווער ס'האנדלט לויט דעם שכל מוז נויטווענדיג וויסן אז ער האנדלט אזוי (טייל 2, זאץ 43).

ווער ס'דערקענט דעריבער אינגאנצן נישט זיך אליין און ממילא נישט קיין מעלות, האנדלט דאס ווייניגסטע מיט א מעלה. דאס הייסט, ער האט דאס ווייניגסטע גייסטיגע קראפט (דעפיניציע 8). אזוי ווייזן די גרעסטע גאוה אדער זיך-דערנידערונג די גרעסטע אוממאכט פון דער נשמה. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. דערפון גייט קלאר ארויס אז בעלי גאוה און די וואס דערנידעריגן זיך זענען דאס מערסטע אונטערגעווארפן צו געפילן.

באמערקונג. זיך-דערנידערונג קען דאך גרינגער ווערן איבערגעקומען ווי גאוה. ווייל גאוה איז פרייד און זיך-דערנידערונג איז טרויער. א געפיל פון פרייד איז שטארקער ווי א געפיל פון טרויער (זאך 18).

זאך 57. א בעל גאוה האט ליב די חברה פון חנפנים און פאראזיטן און האט פיינט די חברה פון אויפריכטיגע מענטשן.

באוויז. גאוה איז פרייד וואס קומט דערפון וואס א מענטש שאצט זיך צו הויך (דעפיניציעס 28 און 6 פון געפילן). די שאצונג וועט דער בעל גאוה פרובירן אויפצוהאלטן מיט אלע כוחות (טייל 3, באמערקונג צו זאך 13). דעריבער וועט ער זיך מחיה זיין מיט די חברה פון חנפנים און פאראזיטן, וואס זייער כאראקטער איז צו גוט באקאנט צו דארפן דא דעפינירן. ער וועט אויסמיידן די חברה פון אויפריכטיגע מענטשן וואס שאצן אים לויט זיין ווערט. דאס האט מען געוואלט באוויזן.

באמערקונג. עס וואלט געפירט צו ווייט אויסצורעכענען אלע שלעכטע ווירקונגען פון גאוה. בעלי גאוה זענען אונטערגעווארפן צו אלע געפילן, כאטש צו קיינעם ווייניגער ווי צו ליבע און בארמהערציגקייט.

מיר קענען אבער נישט פארבייגיין דעם פאקט אז א מענטש קען זיין שטאלץ אויך ווייל ער שאצט אנדערע צו נידעריג. אין דעם זין קען מען דעפינירן גאוה אלס פרייד וואס קומט פון א פאלשער מיינונג דורך וועלכער א מענטש קען זיך באטראכטן העכער ווי זיינע מיטמענטשן. די זיך-דערנידערונג וואס איז קעגן דעם מין גאוה קען מען דעפינירן אלס טרויער פון א פאלשער מיינונג דורך וועלכער א מענטש באטראכט זיך נידעריגער ווי זיינע מיטמענטשן.

מיט דער אננעמונג זעט מען גרינג אז א בעל גאוה איז נויטווענדיג מקנא (טייל 3, באמערקונג צו זאך 55). ער האט באזונדער פיינט די וואס מען לויבט הויך פאר זייערע מעלות. זיין האס ווערט נישט גרינג באזיגט פון ליבע אדער גוטס-טון (טייל 3, באמערקונג צו זאך 41). ער האט הנאה נאר פון דער חברה פון מענטשן וואס געבן אינגאנצן נאך זיין שוואכן גייסט, און אנשטאט אים צו מאכן נאר א נאר מאכן זיי אים א משוגענעם.

כאטש זיך-דערנידערונג איז דער היפוך פון גאוה, שטייט דער מענטש וואס דערנידעריגט זיך זייער נאנט צום בעל גאוה. זיין טרויער קומט ווייל ער שאצט זיין שוואכקייט לויט אן אנדערנס קראפט אדער מעלה. דעריבער ווערט זיין טרויער פארמינערט, דאס הייסט ער פרייט זיך, ווען זיין פארשטעלונג באטראכט אן אנדערנס חסרונות. דערפון קומט דאס שפריכווארט: "עס איז א טרייסט פארן אומגליקליכן צו האבן חברים אין זיין אומגליק."

פארקערט, וואס מער ער טראכט אז ער שטייט נידעריגער ווי אנדערע, אלץ מער טרויעריג ווערט ער. דערפון קומט עס אז קיינער איז נישט אזוי גענייגט צו קנאה ווי די וואס דערנידעריגן זיך. זיי שטרעבן דאס מערסטע צו באאבאכטן מענטשן'ס מעשים, מער צו געפינען חסרונות ווי צו פאררעכטן זיי. זיי ווילן אנשטימען זייער לויב צו דער אייגענער קליינמוטיגקייט און זיך בארימען מיט איר, אבער אזוי אז זיי זאלן אין דער

זעלבער צייט נישט פארלירן אפילו א האר פון זייער אויסזען פון זיך-דערנידערונג. דאס גייט אזוי נויטווענדיג ארויס פון דעם געפיל ווי פון דער נאטור פון א דרייעק גייט ארויס אז זיינע דריי ווינקלען זענען גלייך צו צוויי רעכטע ווינקלען.

איך האב שוין געזאגט אז איך רוף די און ענליכע געפילן שלעכט נאר אין דער מאס ווי איך האב אין זינען דעם מענטשליכן נוץ. די געזעצן פון דער נאטור באציען זיך אבער צו דער אלגעמיינער ארדענונג פון דער נאטור, פון וועלכער דער מענטש איז א טייל. איך דערמאן עס ביילויפיג כדי קיינער זאל נישט מיינען אז איך האב דא געוואלט ענדערש אויסרעכענען מענטשן'ס חסרונות און נישט שכל'דיגע מעשים ווי באשטימען די נאטור און אייגנשאפטן פון זאכן.

ווי איך האב געזאגט אין דער הקדמה צום דריטן טייל, באטראכט איך די געפילן און זייערע אייגנשאפטן אויפן זעלבן שטאפל ווי אנדערע דערשיינונגען פון דער נאטור. די מענטשליכע געפילן ווייזן זיכער די קראפט און קונסט, אויב נישט פונעם מענטש, דאן פון דער נאטור, פונקט ווי אנדערע זאכן וואס מיר באוואונדערן און וואס געבן אונז תענוג ווען מיר טראכטן וועגן זיי. איך גיי אבער ווייטער באמערקן די אייגנשאפטן אין באזונדערע געפילן וואס ברענגען דעם מענטש נוץ אדער שאדן.

זאץ 58. כבוד איז נישט קעגן דעם שכל, נאר קען קומען פון אים.

באווייז. דאס איז קלאר פון דעפיניציע 30 פון געפילן, און אויך פון דער דעפיניציע פון אן ערליכן מענטש (באמערקונג 1 צו זאץ 37).

באמערקונג. דער אזוי גערופענער ליידיגער כבוד איז צופרידנהייט מיט זיך וואס לעבט נאר פון דעם גרויסן המון'ס גוטער מיינונג. ווען די גוטע מיינונג פארשווינדט, ענדיגט זיך אויך די צופרידנהייט מיט זיך, דאס הייסט דאס העכסטע גוטס וואס יעדער האט ליב (באמערקונג צו זאץ 52).

דעריבער מוז דער וואס זיין כבוד לעבט פון דעם עולם'ס גוטהייסונג זיך טאג נאך טאג אנגעשטרענגט מיען, טון און מאכן פלענער צו האלטן זיין רעפוטאציע. דער המון איז טוישבאר און אומבאשטענדיג. ווען מען האלט נישט אויף די רעפוטאציע פארשווינדט זי שנעל. יעדער יאגט זיך נאך דעם גרויסן עולם'ס צושטימונג און דריקט גרינג אונטער אנדערע'ס בארימטקייט. זיי מיינען אז זיי קעמפן פארן העכסטן גוטס. דעריבער ווערט יעדער צד פארכאפט מיט א ווילדן באגער אונטערצודריקן זיינע קאנקורענטן אויף יעדן מעגליכן אופן. ווער ס'קומט צום סוף ארויס דער געווינער איז מער שטאלץ מיטן שאדן וואס ער האט געטון אנדערע ווי מיטן גוטס וואס ער האט געטון זיך. דער מין כבוד איז באמת ליידיג, ווייל ער איז בכלל נישט קיין כבוד.

וואס מען דארף באמערקן וועגן בושה קען מען גרינג ארויסנעמען פון וואס מיר האבן געזאגט וועגן בארמהערציגקייט און חרטה. איך לייג נאך צו אז בושה, ווי מיטלייד, איז כאטש נישט קיין מעלה דאך גוט אין דער מאס ווי זי ווייזט אז דער מענטש וואס שעמט זיך איז דורכגענומען מיטן באגער צו לעבן ערליך. אזוי איז ווייטאג גוט אין דער מאס ווי

ער איז א סימן אז דער פארוואונדעטער גוף-טייל איז נאכנישט טויט. כאטש דער מענטש וואס שעמט זיך מיט א מעשה שפירט טאקע טרויער, איז ער דאך מער שלימות'דיג ווי דער אומפארשעמטער וואס האט נישט קיין חשק צו לעבן ערליך.

דאס איז וואס איך האב זיך פארגענומען צו דערקלערן וועגן די געפילן פון פרייד און טרויער. באגערן זענען גוט אדער שלעכט לויט דעם צי זיי קומען פון גוטע אדער שלעכטע געפילן. אלע זענען אבער בלינד אין דער מאס ווי זיי ווערן געבוירן אין אונז פון געפילן אין וועלכע דער גייסט איז פאסיוו (ווי עס איז קלאר פון טייל 3, באמערקונג צו זאץ 1). זיי וואלטן נישט געהאט קיין נוץ ווען מען וואלט געקענט מענטשן גרינג ברענגען צו לעבן לויט דעם שכל, ווי איך וועל באלד בקיצור ווייזן.

זאץ 59. צו אלע מעשים צו וועלכע מיר ווערן באשטימט דורך א געפיל אין וועלכן דער גייסט איז פאסיוו קענען מיר אויך ווערן באשטימט אן דעם געפיל, דורך דעם שכל.

באוויז. האנדלען לויט דעם שכל הייסט נאר טון וואס גייט ארויס פון דער נויטוועגדיגקייט פון אונזער נאטור, באטראכט אין זיך אליין (טייל 3, זאץ 3 און דעפיניציע 2).

טרויער איז שלעכט אין דער מאס ווי ער פארמינערט אדער האלט צוריק די קראפט צו ווירקן (זאץ 41). דעריבער קען א געפיל פון טרויער אונז נישט באשטימען צו א מעשה וואס מיר וואלטן נישט געקענט אויספירן לויט דעם שכל. פרייד איז שלעכט נאר אין דער מאס ווי זי שטערט דעם מענטשנס פעהיגקייט צו האנדלען (זאצן 41 און 43). אין דער מאס קען זי אונז אויך נישט באשטימען צו א מעשה וואס מיר וואלטן נישט געקענט אויספירן לויט דעם שכל.

אין דער מאס ווי פרייד איז גוט שטימט זי מיט דעם שכל, ווייל זי באשטייט דערין וואס דעם מענטשנס פעהיגקייט צו ווירקן ווערט פארמערט און אויסגעברייטערט. זי איז א פאסיווער צושטאנד פונעם גייסט נאר אין דער מאס ווי זיין קראפט צו ווירקן ווערט דורך איר נישט פארמערט אזוי ווייט אז ער קען האבן אן אדעקוואטן באגריף פון זיך און זיינע מעשים (טייל 3, זאץ 3 און זיין באמערקונג).

ווען דער מענטש באווירקט פון פרייד ווערט געברענגט צו אזא שלימות אז ער באקומט אן אדעקוואטן באגריף פון זיך און זיינע מעשים, ווערט ער פעהיג, און נאך מער פעהיג, צו די זעלבע מעשים צו וועלכע די געפילן, וואס זענען פאסיווע צושטאנדן פונעם גייסט, האבן אים באשטימט. אלע געפילן באציען זיך צו פרייד, טרויער אדער באגער (באמערקונג צו דעפיניציע 1 פון געפילן). באגער איז נאר דאס שטרעבן אליין צו האנדלען (דעפיניציע 1 פון געפילן). דעריבער קענען מיר צו אלע מעשים צו וועלכע א פאסיווער געפיל באשטימט אונז אויך ווערן געפירט אן דעם געפיל, נאר דורך דעם שכל. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

אן אנדער באווייז. א מעשה הייסט שלעכט אין דער מאס ווי זי קומט דערפון וואס מיר ווערן געטריבן פון האס אדער א שלעכטן געפיל. קיין מעשה, גענומען אין זיך אליין, איז אבער נישט גוט אדער שלעכט, ווי מיר האבן געוויזן אין דער הקדמה צו דעם טייל. די

זעלבע מעשה קען אמאל זיין גוט און אמאל שלעכט. דעריבער קענען מיר צו דער זעלבער מעשה וואס איז אמאל שלעכט, אדער וואס קומט פון א שלעכטן געפיל, אויך ווערן געפירט פון דעם שכל (זאץ 19). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. א ביישפיל וועט דאס קלארער מאכן. די מעשה פון געבן א קלאפ, באטראכט קערפערליך, ווען מיר האבן אין זינען אז דער מענטש הייבט דעם ארעם, מאכט א פויסט און לאזט דעם גאנצן ארעם מיט קראפט אראפ, איז א מעלה אדער א פעהיגקייט וואס מיר פארשטייען אלס פאסיג פאר דער סטרוקטור פונעם מענטשליכן גוף.

ווען כעס אדער האס באשטימט א מענטש צו מאכן א פויסט אדער באוועגן דעם ארעם, געשעט עס, ווי מיר האבן געוויזן אין טייל 2, ווייל די זעלבע מעשה קען ווערן פארבונדן מיט פארשידענע פארשטעלונגס-בילדער פון זאכן. דעריבער קענען צעטומלטע אידעען אונז באשטימען צו דער זעלבער מעשה פונקט ווי קלארע און באשטימטע אידעען. עס איז דערפון קלאר אז א באגער פון א געפיל וואס איז א פאסיווער צושטאנד פונעם גייסט וואלט נישט געהאט קיין נוץ ווען מענטשן וואלטן געקענט ווערן געפירט פון דעם שכל.

לאמיר יעצט זען פארוואס מיר באצייכענען אלס בלינד א באגער וואס קומט פון א געפיל אין וועלכן דער גייסט איז פאסיוו.

זאץ 60. א באגער וואס קומט פון פרייד אדער טרויער וואס באציען זיך צו איין אדער עטליכע, אבער נישט אלע טיילן פונעם גוף, האט נישט קיין שייכות צום מענטשנס נוץ אלס גאנצער.

באוויז. לאמיר למשל אננעמען אז טייל א פונעם גוף ווערט אזוי געשטארקט דורך אן אויסערליכער סיבה אז ער באקומט אן איבערגעוויכט איבער די אנדערע טיילן (זאץ 6). דער טייל וועט נישט שטרעבן אויפצוגעבן זיינע כוחות כדי די אנדערע טיילן זאלן קענען אויספירן זייערע פונקציעס. ווייל ער וואלט געמוזט האבן די קראפט אדער מאכט אויפצוגעבן זיינע כוחות, וואס איז אומזיניג (טייל 3, זאץ 6). דער טייל, און ממילא אויך דער גייסט (טייל 3, זאצן 7 און 12), וועלן שטרעבן אויפצוהאלטן דעם צושטאנד. דער באגער וואס קומט פון אזא געפיל פון פרייד האט דעריבער נישט קיין שייכות צום גאנצן.

פארקערט, אויב טייל א ווערט אזוי געשטערט אז די אנדערע טיילן באקומען אן איבערגעוויכט, קען מען אויף דעם זעלבן אופן באווייזן אז א באגער וואס קומט פון טרויער האט נישט קיין שייכות צום גאנצן. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. פרייד באציעט זיך געווענליך נאר צו איין טייל פונעם גוף (באמערקונג צו זאץ 44). דעריבער זענען מיר געווענליך גענייגט אויפצוהאלטן אונזער עקזיסטענץ אן זיך אומצוקוקן אויף אונזער וואוילזיין אלס גאנצער. מען קען אויך צוגעבן אז די באגערן וואס האבן די שטארקסטע שליטה איבער אונז (זאץ 9) רעכענען זיך מיט דער הווה און נישט מיט דער צוקונפט.

זאץ 61. א באגער וואס קומט פון שכל קען נישט האבן קיין איבערמאס.

באווייז. באגער אין זיין אבסאלוטן זין איז דעם מענטשנס מהות אין דער מאס ווי א געגעבענע ענדערונג אין אים אליין באשטימט אים צו א באזונדערער אקטיוויטעט (דעפיניציע 1 פון געפילן). דעריבער איז א באגער פון שכל, דאס הייסט א באגער וואס ווערט געבוירן אין אונז אין דער מאס ווי מיר זענען אקטיוו (טייל 3, זאץ 3), דעם מענטשנס יעצטיגע מהות אדער נאטור אין דער מאס ווי זי ווערט באשטימט צו אקטיוויטעטן וואס מען פארשטייט אדעקוואט נאר דורך זיין מהות (טייל 3, דעפיניציע 2).

ווען א באגער וואלט דעריבער געקענט האבן אן איבערמאס, וואלט די מענטשליכע נאטור, באטראכט אין זיך אליין, געקענט איבערשטייגן זיך אליין. זי וואלט געקענט טון מער ווי זי קען. דאס איז אן אויסדריקליכע סתירה. דער באגער קען דעריבער נישט האבן קיין איבערמאס. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 62. אין דער מאס ווי דער גייסט פארשטייט א זאך לויט דעם שכל ווערט ער באווירקט אויף דעם זעלבן אופן, צי די אידעע איז פון א צוקונפטיגער, א פארגאנגענער אדער א יעצטיגער זאך.

באווייז. אלעס וואס דער גייסט פארשטייט לויט דעם שכל פארשטייט ער אונטער דער פארעם פון אייביגקייט אדער נויטווענדיגקייט (טייל 2, מסקנא 2 צו זאץ 44). ער האט איבער אלעס די זעלבע זיכערקייט (טייל 2, זאץ 43 און זיין באמערקונג).

צי די אידעע איז דעריבער פון א צוקונפטיגער, פארגאנגענער אדער יעצטיגער זאך, פארשטייט דער גייסט די זאך מיט דער זעלבער נויטווענדיגקייט און האט וועגן איר די זעלבע זיכערקייט. די אידעע וועט אין אלע פעלער זיין גלייך אמת (טייל 2, זאץ 41). זי וועט שטענדיג האבן די זעלבע אייגנשאפטן פון אן אדעקוואטער אידעע (טייל 2, דעפיניציע 4). דעריבער ווערט דער גייסט, אין דער מאס ווי ער פארשטייט די זאך לויט דעם שכל, באווירקט אויף דעם זעלבן אופן צי די אידעע איז פון א צוקונפטיגער, פארגאנגענער אדער יעצטיגער זאך. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. ווען מיר וואלטן געקענט האבן אן אדעקוואטע ידיעה פון דער דויער פון זאכן און באשטימען דורך דעם שכל די צייט פון זייער עקזיסטענץ, וואלטן מיר געקענט באטראכטן צוקונפטיגע זאכן מיטן זעלבן געפיל ווי יעצטיגע. דער גייסט וואלט געשטרעבט נאך דעם גוטס וואס ער פארשטייט אלס צוקונפטיג פונקט ווי ווען עס וואלט געווען יעצט דא. ער וואלט דעריבער נויטווענדיג אויפגעגעבן א קלענער גוטס אין דער הווה פאר א גרעסער גוטס אין דער צוקונפט. ער וואלט בשום אופן נישט באגערט וואס איז יעצט גוט אבער איז א מקור פון שלעכטס אין דער צוקונפט, ווי מיר וועלן באלד באווייזן.

מיר קענען אבער האבן נאר א זייער אומאדעקוואטע ידיעה פון דער דויער פון זאכן (טייל 2, זאץ 31). די צייטן פון זייער עקזיסטענץ קענען מיר באשטימען נאר דורך דער פארשטעלונג (טייל 2, באמערקונג צו זאץ 44). די פארשטעלונג ווערט נישט אין דער

זעלבער מאס באווירקט דורך דעם בילד פון א צוקונפטיגער זאך ווי דורך א יעצטיגער זאך.

דערפון קומט עס אז די אמת'ע ידיעה פון גוטס און שלעכטס וואס מיר האבן איז נאר אן אבסטראקטע אדער אלגעמיינע. אונזער משפט וועגן דער ארדענונג פון זאכן און דעם צוזאמענהאנג פון סיבות, וואס מיר מאכן צו באשטימען וואס איז יעצט גוט אדער שלעכט פאר אונז, שטימט מער מיט אונזער פארשטעלונג ווי מיט דער ווירקליכקייט. דעריבער איז נישט קיין וואונדער ווען דער באגער פון דער ידיעה פון גוטס און שלעכטס, אין דער מאס ווי ער באציעט זיך צו דער צוקונפט, ווערט גרינג אונטערגעדריקט דורך דעם באגער צו זאכן וואס ציען אונז יעצט (זאץ 16).

רעדאקציע-באמערקונג. אינעם דרוק פון 1923 שטייט אין דער באמערקונג צו זאץ 62 אז די פארשטעלונג ווערט דורך דער יעצטיגער זאך נישט אזוי שטארק באווירקט ווי דורך דער צוקונפטיגער. די פריערדיגע זאצן 9 און 16 און דער המשך פונעם זעלבן פאראגראף באווייזן דעם פארקערטן צוזאמענהאנג. דא איז דער פארגלייך דעריבער איבערגעגעבן אין דער פארקערטער ריכטונג.

זאץ 63. ווער ס'ווערט געפירט פון שרעק און טוט גוטס כדי צו ווערן געראטעוועט פון שלעכטס ווערט נישט געפירט פון דעם שכל.

באווייז. אלע געפילן וואס באציען זיך צום גייסט אין דער מאס ווי ער איז אקטיוו, מיט אנדערע ווערטער די וואס באציען זיך צו דעם שכל, זענען געפילן פון פרייד און באגער (טייל 3, זאץ 59). דעריבער ווערט ווער ס'ווערט געפירט פון שרעק און טוט גוטס כדי זיך צו ראטעווען פון שלעכטס נישט געפירט פון דעם שכל.

באמערקונג. די אבערגלויבישע, וואס ווייסן בעסער צו קריטיקירן חסרונות ווי צו לערנען מעלות, און וואס שטרעבן נישט צו פירן מענטשן דורך שכל נאר זיי צו האלטן אין צוים דורך מורא, כדי זיי זאלן ענדערש אנטלויפן פונעם שלעכטן ווי ליב האבן די מעלה, צילן נאר צו מאכן אנדערע אזוי אומגליקליך ווי זיי אליין זענען. דעריבער איז נישט קיין וואונדער אז זיי זענען געוועגליך א לאסט פאר זייערע מיטמענטשן און פארהאסט ביי זיי.

מסקנא. אויף דער יסוד פונעם באגער וואס קומט פון שכל זוכן מיר דאס גוטס דירעקט און מיידן אויס דאס שלעכטס אומדירעקט.

באווייז. א באגער פון שכל קען קומען נאר פון א געפיל פון פרייד וואס איז נישט קיין פאסיווער צושטאנד פונעם גייסט (טייל 3, זאץ 59), מיט אנדערע ווערטער פון פרייד וואס קען נישט האבן קיין איבערמאס (זאץ 61), און נישט פון טרויער. דער באגער קומט דעריבער פון דער ידיעה פון גוטס און נישט פון שלעכטס (זאץ 8). דעריבער שטרעבן מיר לויט דעם שכל דירעקט נאך גוטס און מיידן אויס דאס שלעכטס נאר אומדירעקט. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. מען קען עס דערקלערן מיטן ביישפיל פון א קראנקן און א געזונטן מענטש. דער קראנקער שלינגט אראפ וואס איז אים אומאנגענעם ווייל ער האט מורא פארן טויט. דער געזונטער האט אבער הנאה פון זיין עסן. אזוי געניסט ער זיין לעבן בעסער ווי ווען ער

װאלט מורא געהאט פארן טויט און געזוכט אים דירעקט אויסצומיידן. אזוי ווערט אויך דער ריכטער, ווען ער פאראורטיילט א פארברעכער צום טויט, געפירט נאר פון שכל, נישט פון האס אדער כעס, נאר פון ליבע צום עפנטליכן וואוילזיין.

זאץ 64. די ידיעה פון שלעכטס איז אן אומאדעקוואטע ידיעה.

באוייז. די ידיעה פון שלעכטס איז דער טרויער אליין אין דער מאס ווי מיר זענען באוואוסטזיניג דערפון (זאץ 8). טרויער איז אבער אן איבערגאנג צו א קלענערער שלימות (דעפיניציע 3 פון געפילן). מען קען אים דעריבער נישט פארשטיין דורך דעם מענטשנס נאטור (טייל 3, זאצן 6 און 7). דעריבער איז ער א פאסיווער צושטאנד (טייל 3, דעפיניציע 2), וואס איז אפהענגיג פון אומאדעקוואטע אידעען (טייל 3, זאץ 3). די ידיעה דערפון, נעמליך די ידיעה פון שלעכטס, איז דעריבער אומאדעקוואט (טייל 2, זאץ 29). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. ווען דער מענטשליכער גייסט וואלט געהאט נאר אדעקוואטע אידעען וואלט ער דעריבער נישט געשאפן קיין באגריף פון שלעכטס.

זאץ 65. לויט דעם שכל וועלן מיר פון צוויי גוטע זאכן אויסקלויבן דאס גרעסערע גוטס, און פון צוויי שלעכטע זאכן דאס קלענערע שלעכטס.

באוייז. א גוטס וואס שטערט אונז פון געניסן א גרעסער גוטס איז באמת א שלעכטס. מיר נוצן די אויסדרוקן גוטס און שלעכטס פאר זאכן אין דער מאס ווי מיר פארגלייכן זיי איינע מיט דער אנדערער, ווי איך האב געוויזן אין דער הקדמה צו דעם טייל. שלעכטס איז דעריבער אין דער ווירקליכקייט א קלענער גוטס. דעריבער זוכן מיר לויט דעם שכל דאס גרעסערע גוטס און דאס קלענערע שלעכטס. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. לויט דעם שכל וועלן מיר זוכן א קלענער שלעכטס פאר א גרעסער גוטס, און מיר קענען אפווארפן א קלענער גוטס וואס איז די סיבה פון א גרעסער שלעכטס. ווייל דאס וואס מען רופט דא דאס קלענערע שלעכטס איז באמת גוט, און דאס קלענערע גוטס איז באמת שלעכט. דעריבער וועלן מיר זוכן דאס ערשטע און אפווארפן דאס לעצטע. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 66. לויט דעם שכל וועלן מיר ענדערש זוכן א גרעסער גוטס אין דער צוקונפט ווי א קלענער גוטס אין דער הווה, און ענדערש א קלענער שלעכטס אין דער הווה ווי א גרעסער שלעכטס אין דער צוקונפט.

באוייז. ווען דער גייסט וואלט געקענט האבן אן אדעקוואטע ידיעה פון צוקונפטיגע זאכן וואלט ער געווארן באווירקט צום צוקונפטיגן מיטן זעלבן געפיל ווי צום יעצטיגן (זאץ 62). אין דער מאס ווי מיר נעמען אין אכט נאר דעם שכל, ווי מיר נעמען דא אן, מאכט עס דעריבער נישט קיין חילוק צי מיר באטראכטן דאס גרעסערע גוטס אדער שלעכטס אלס צוקונפטיג אדער יעצטיג. דעריבער וועלן מיר ענדערש זוכן א גרעסער גוטס אין דער צוקונפט ווי א קלענער גוטס אין דער הווה, און אזוי ווייטער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

רעדאקציע-באמערקונג. אינעם באווייז שטייט אינעם דרוק פון 1923 "טייל V, זאץ LXII". דער פינפטער טייל האט נאר 42 זאצן. די אנווייזונג איז דא איבערגעגעבן געווארן אלס זאץ 62 פון דעם פערטן טייל, וואס באהאנדלט דעם זעלבן ענין.

מסקנא. לויט דעם שכל וועלן מיר זוכן א קלענער שלעכטס אין דער הווה ווייל עס איז די סיבה פון א גרעסער גוטס אין דער צוקונפט. מיר וועלן אפווארפן א קלענער גוטס אין דער הווה ווייל עס איז די סיבה פון א גרעסער שלעכטס אין דער צוקונפט. די שייכות פון דער מסקנא צום פריערדיגן זאץ איז די זעלבע ווי די שייכות פון דער מסקנא צו זאץ 65 צום זאץ אליין.

באמערקונג. ווען מיר פארגלייכן די טענות מיט וואס מיר האבן געזאגט אין דעם טייל ביז זאץ 18 וועגן דער מאכט פון געפילן, זעען מיר גרינג דעם חילוק צווישן א מענטש געפירט פון געפיל אדער מיינונג און א מענטש געפירט פון שכל. דער ערשטער טוט, צי ער וויל צי נישט, זאכן וועגן וועלכע ער ווייסט זייער ווייניג. דער צווייטער איז זיין אייגענער בעל הבית. ער טוט נאר וואס ער האט דערקענט אלס דאס וויכטיגסטע אין לעבן און וואס ער באגערט דעריבער דאס מערסטע. דערפאר רוף איך דעם ערשטן א קנעכט און דעם צווייטן א פרייען מענטש. איך וועל נאך באמערקן עפעס וועגן זיין גייסטיגן צושטאנד און לעבנספירונג.

זאץ 67. א פרייער מענטש טראכט דאס ווייניגסטע וועגן טויט. זיין חכמה איז א באטראכטונג נישט פונעם טויט, נאר פונעם לעבן.

באווייז. דער פרייער מענטש, דאס הייסט דער וואס לעבט לויט דעם שכל, ווערט נישט געפירט פון מורא פארן טויט (זאץ 63). ער באגערט דירעקט דאס גוטס (מסקנא צו זאץ 63). דאס הייסט, ער שטרעבט צו האנדלען, לעבן און אויפהאלטן זיין עקזיסטענץ אויפן יסוד פון זוכן זיין אייגענעם אמת'ן נוץ (זאץ 24). דעריבער טראכט ער וועגן גארנישט ווייניגער ווי וועגן טויט, און זיין חכמה איז פיל מער א באטראכטונג פונעם לעבן. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 68. ווען מענטשן וואלטן געבוירן געווארן פריי וואלטן זיי, אזוי לאנג ווי זיי וואלטן געבליבן פריי, נישט געשאפן קיין באגריף פון גוטס און שלעכטס.

באווייז. איך רוף פריי דעם וואס ווערט געפירט נאר פון דעם שכל. ווער ס'ווערט געבוירן פריי און בלייבט פריי האט דעריבער נאר אדעקוואטע אידעען. ער קען דעריבער נישט האבן קיין באגריף פון שלעכטס (מסקנא צו זאץ 64). און ווייל גוטס און שלעכטס זענען באגריפן וואס שטייען אין א קעגנזייטיגער באציאונג, קען ער אויך נישט האבן קיין באגריף פון גוטס. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. פון זאץ 4 איז קלאר אז די אננעמונג אין דעם זאץ איז פאלש. מען קען זי פארשטיין נאר אין דער מאס ווי מיר קוקן אויף דעם מענטשנס נאטור אליין, אדער בעסער אויף גאט'ס נאטור אליין, נישט אין דער מאס ווי ער איז אומענדליך נאר אין דער מאס ווי ער איז די סיבה פונעם מענטשנס עקזיסטענץ.

דאס און אנדערע זאכן וואס מיר האבן שוין באוויזן האט משה, ווי עס שיינט, אנגעדייטעט אין דער געשיכטע פון אדם הראשון. דארט רעדט מען נישט פון קיין אנדערע מאכט פון גאט אויסער דער מאכט מיט וועלכער ער האט באשאפן דעם מענטש, דאס הייסט מיט וועלכער ער האט אליין געזארגט פארן מענטשנס נוץ. מען דערציילט דארט אז גאט האט פארבאטן דעם פרייען מענטש צו עסן פונעם עץ הדעת, און אז ווי נאר ער וועט עסן דערפון וועט ער מער מורא האבן פארן טויט ווי באגערן דאס לעבן.

ווייטער שטייט דארט אז ווען דער מענטש האט געפונען א ווייב וואס האט אינגאנצן געשטימט מיט זיין נאטור האט ער דערקענט אז עס קען נישט זיין קיין זאך אין דער נאטור וואס איז אים נוצליכער ווי זי. נאכדעם וואס ער האט אבער געגלויבט אז די חיות זענען ענליך צו אים, האט ער גלייך אנגעהויבן נאכמאכן זייערע געפילן (טייל 3, זאץ 27) און פארלירן זיין פרייהייט. די פרייהייט האבן צוריקגעוואונען די אבות, וואס זענען געפירט געווארן פונעם גייסט פון קריסטוס, דאס הייסט פון דער אידעע פון גאט. נאר דערפון איז אפהענגיג אז דער מענטש זאל זיין פריי און באגערן פאר אנדערע דאס גוטס וואס ער באגערט פאר זיך אליין, ווי מיר האבן אויבן געוויזן (זאץ 37).

זאץ 69. די מעלה פון א פרייען מענטש ווייזט זיך גלייך אין אויסמיידן סכנות און אין איבערקומען זיי.

באווייז. א געפיל קען ווערן אונטערגעדריקט אדער באזייטיגט נאר דורך א שטארקער געפיל וואס איז קעגן אים (זאץ 7). בלינדער מוט און שרעק זענען אבער געפילן וואס מען קען באטראכטן אלס גלייך גרויס (זאצן 5 און 3 פון דעם טייל). דעריבער דארף מען נישט וייניגער מעלה אדער גייסטיגע קראפט צו אונטערדריקן בלינדן מוט ווי צו אונטערדריקן שרעק (טייל 3, באמערקונג צו זאץ 59). מיט אנדערע ווערטער, דער פרייער מענטש מיידט אויס סכנות מיט דער זעלבער גייסטיגער מעלה מיט וועלכער ער זוכט זיי צו איבערקומען (דעפיניציעס 40 און 41 פון געפילן). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. ביים פרייען מענטש איז זיך צוריקציען אין דער ריכטיגער צייט פונקט אזוי א צייכן פון מוט ווי קעמפן. דער פרייער מענטש קלויבט אויס מיט דער זעלבער גייסטיגער שטארקייט סיי דעם קאמף סיי דעם צוריקציען.

באמערקונג. וואס מוט איז און וואס איך פארשטיי דערמיט האב איך דערקלערט אין טייל 3, באמערקונג צו זאץ 59. אונטער סכנה פארשטיי איך אלעס וואס קען זיין די סיבה פון עפעס שלעכטס, ווי טרויער, האס, מחלוקת און אזוי ווייטער.

זאץ 70. דער פרייער מענטש וואס לעבט צווישן אומוויסנדע פרובירט, וויפיל ער קען, אויסצומיידן זייערע חסדים.

באווייז. יעדער באורטיילט וואס איז גוט לויט זיין גייסטיגן צושטאנד (טייל 3, באמערקונג צו זאץ 39). דער אומוויסנדער וואס האט געטון א חסד צו אן אנדערן וועט אים דעריבער שאצן לויט זיין אייגענער השגה. אויב דער וואס האט באקומען דעם חסד וועט אים נישט אזוי הויך שאצן וועט דער חסד-טוער זיין שטארק מצער (טייל 3, זאץ 42).

דער פרייער מענטש וויל אבער פארבינדן אנדערע מיט זיך אין פריינדשאפט (זאץ 37). ער צאלט נישט צוריק זייערע חסדים מיט אנדערע וואס מען קען אויסרעכענען אז זיי האבן דעם זעלבן ווערט. ער פירט זיך און די אנדערע מענטשן לויטן פרייען משפט פון דעם שכל און טוט נאר זאכן וואס ער אליין ווייסט אז זיי זענען זייער וויכטיג. דעריבער וועט דער פרייער מענטש, כדי נישט צו ווערן פארהאסט ביי די אומוויסנדע און כדי צו פאלגן זיין שכל און נישט זייערע באגערן, פרובירן וויפיל ער קען אויסצומיידן זייערע גוטע מעשים צו אים. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. איך זאג: וויפיל ער קען. ווייל כאטש מענטשן זענען אומוויסנד זענען זיי דאך מענטשן. אין א נויטפאל קענען זיי געבן מענטשליכע הילף, וואס איז די ווערטפולסטע זאך פון אלעמען. דעריבער איז אפט זייער נויטיג אנצונעמען זייערע גוטע מעשים און ממילא זיין דאנקבאר דערפאר לויט זייער פארשטאנד.

ווען מיר זאגן זיך אפּ פון זייערע גוטע מעשים מוזן מיר עס טון מיט דער גרעסטער פארזיכטיגקייט, כדי נישט צו וועקן ביי זיי דעם חשד אז מיר פאראכטן זיי אדער אז מיר ווילן פון קארגשאפט נישט צוריקגעבן מדה כנגד מדה. אזוי וואלטן מיר גראָד געוועקט ביי זיי כעס אויף אונז דורך דעם וואס מיר האבן געזוכט אויסצומיידן זייער האס. ביים אפזאגן חסדים מוזן מיר זיך דעריבער רעכענען מיט נוץ און העפליכקייט.

זאץ 71. נאר פרייע מענטשן זענען גאר דאנקבאר איינער צום אנדערן.

באוויז. נאר פרייע מענטשן זענען אינגאנצן נוצליך איינער צום אנדערן און פארבינדן זיך מיט א פעסטן בונד פון פריינדשאפט (זאץ 35 און מסקנא 1 דערצו). נאר די מענטשן שטרעבן מיט דער זעלבער ברען פון ליבע צו טון גוטס איינער צום אנדערן (זאץ 37). דעריבער זענען נאר זיי גאר דאנקבאר איינער צום אנדערן. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. די דאנקבארקייט וואס מענטשן געפירט פון בלינדן באגער ווייזן איינער צום אנדערן איז געוועגליך מער א האנדלס-געשעפט אדער א באטייליגונג אין הבטחות ווי ריינע דאנקבארקייט. אומדאנקבארקייט איז אבער נישט קיין געפיל. דאך איז זי שעדליך, ווייל געוועגליך ווייזט זי אז דער מענטש ווערט באווירקט פון צופיל האס, כעס, גאוה, גייציגקייט און אזוי ווייטער.

ווער ס'ווייסט פון נארישקייט נישט ווי צו פארגעלטן טובות איז נישט אומדאנקבאר. נאך וויניגער איז אומדאנקבאר דער וואס די מתנות פון א זונה ברענגען אים נישט צו דינען איר תאוה, אדער די מתנות פון א גנב צו באהאלטן זיינע גניבות, אדער פון אן אנדערן פון דעם סארט. פארקערט, אזא מענטש ווייזט א פעסטן גייסט וואס לאזט זיך נישט פארדארבן צום אייגענעם אדער אלגעמיינעם שאדן.

זאץ 72. דער פרייער מענטש האנדלט קיינמאל נישט מיט שווינדל, נאר שטענדיג אויפריכטיג.

באוויז. ווען דער פרייער מענטש, אין דער מאס ווי ער איז פריי, וואלט געטון עפעס מיט שווינדל, וואלט ער עס געטון לויט דעם שכל, ווייל נאר אין דער מאס רופן מיר אים פריי. דאן וואלט שווינדל געווען א מעלה (זאץ 24). לויט דעם זעלבן זאץ וואלט עס דעריבער געווען ראטזאם פאר יעדן וואס וויל אויפהאלטן זיין עקזיסטענץ צו האנדלען מיט שווינדל. דאס הייסט, עס וואלט געווען ראטזאמער פאר מענטשן זיך צו פאראייניגן נאר אין ווערטער, אבער אין מעשים זיין איינער קעגן דעם אנדערן. דאס איז אומזיניג (מסקנא צו זאץ 31). דער פרייער מענטש האנדלט דעריבער נישט מיט שווינדל. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. אויב מען פרעגט: ווען א מענטש קען דורך פארראט זיך ראטעווען פון אן אוממיטלבארער טויט-סכנה, ראט דען נישט דעמאלט דאס אויפהאלטן זיך אליין אז ער מוז פארראטן? ענטפערט מען אויפן זעלבן אופן: ווען דער שכל וואלט דאס געראטן וואלט ער עס געראטן פאר אלע מענטשן. אזוי וואלט דער שכל מענטשן געראטן צו מאכן פאלשע אפמאכן ווענן פאראייניגן זייערע כוחות און היטן געמיינזאמע רעכט. דאס הייסט, ער וואלט זיי געראטן צו באשליסן אז זיי זאלן באמת נישט האבן קיין געמיינזאמע רעכט. דאס איז אומזיניג.

זאץ 73. א מענטש געפירט פון דעם שכל איז פרייער אין א מדינה, וואו ער לעבט אונטער אן אלגעמיינעם סיסטעם פון געזעצן, ווי אין איינזאמקייט, וואו ער איז אומאפהענגיג.

באוויז. א מענטש געפירט פון דעם שכל ווערט נישט געברענגט צום פאלגן דורך שרעק (זאץ 63). נאר אין דער מאס ווי ער שטרעבט אויפצוהאלטן זיין עקזיסטענץ לויט דעם שכל, דאס הייסט אין דער מאס ווי ער שטרעבט צו לעבן פריי (באמערקונג צו זאץ 66), זוכט ער איינצואורדענען זיין לעבן לויטן געמיינזאמען לעבן און נוץ (זאץ 37). דעריבער זוכט ער צו לעבן לויט די געזעצן פון זיין לאנד, ווי מיר האבן געוויזן אין באמערקונג 2 צו זאץ 37. דער פרייער מענטש וויל דעריבער, כדי מער פרייהייט צו געניסן, האבן די אלגעמיינע בירגערליכע רעכט. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. די און ענליכע באמערקונגען וועגן דעם מענטשנס אמת'ער פרייהייט באציען זיך צו גייסטיגער שטארקייט, דאס הייסט צו מוט און איידלקייט פון כאראקטער (טייל 3, באמערקונג צו זאץ 59). איך האלט אבער נישט אז עס איז כדאי דא אויסרעכענען בפרטיות אלע אייגנשאפטן פון גייסטיגער שטארקייט. נאך ווייניגער דארף מען באווייזן אז דער גייסטיג שטארקער מענטש האט נישט פיינט קיינעם, איז נישט בכעס אויף קיינעם, איז נישט מקנא קיינעם, איז נישט אויפגעברויזט אויף קיינעם, פאראכט נישט קיינעם און איז בשום אופן נישט שטאלץ.

דאס און אלעס וואס געהערט צום אמת'ן לעבן און צו רעליגיע קען מען גרינג דערקלערן פון זאצן 37 און 46: האס דארף ווערן באזיגט דורך ליבע, און יעדער מענטש געפירט פון שכל באגערט אויך פאר אנדערע דאס גוטס וואס ער וויל פאר זיך.

מיר קענען אויך איבער'חזר'ן וואס מיר האבן באמערקט אין דער באמערקונג צו זאץ 50 און אויף אנדערע ערטער. דער גייסטיג שטארקער מענטש האט קודם אין זינען אז אלע זאכן גייען ארויס פון דער נויטוועדיגקייט פון דער געטליכער נאטור. אלעס וואס ער האלט פאר שעדליך און שלעכט און וואס זעט דעריבער אויס ווי גאטלאז, שרעקליך, אומגערעכט און נידעריג, קומט דערפון וואס זיין באגריף פון די זאכן איז אוממסודר, צעשפליטערט און צעטומלט.

דערפאר שטרעבט ער קודם צו פארשטיין די זאכן ווי זיי זענען אין זיך אליין און באזייטיגן די שטערונגען צו דער אמת'ער ידיעה, ווי האס, כעס, קנאה, שפאט, גאוה און די ענליכע געפילן וואס איך האב אויבן דערמאנט. דעריבער שטרעבט ער וויפיל ער קען צו טון גוטס און גיין זיין וועג מיט פרייד. ווי ווייט די מענטשליכע מעלה קען דערגרייכן די מדרגה און ווי ווייט אירע כוחות קענען גיין וועל איך ווייזן אין דעם קומענדיגן טייל.

הוספה

וואס איך האב געזאגט אין דעם טייל וועגן דער ריכטיגער לעבנספירונג איז נישט אויסגעשטעלט געווארן אין א סדר וואס מען קען ארומנעמען מיט איין בליק. עס איז געגעבן געווארן שטיקלעכווייז לויט ווי איך האב געמיינט אז יעדן זאץ קען מען גרינגער ארויסנעמען פונעם פריערדיגן. איך וועל דעריבער נאכאמאל אויסשטעלן מיינע באמערקונגען און זיי צוזאמענגעמען אין באזונדערע הויפט-כללים.

1. אלע אונזערע שטרעבונגען אדער באגערן גייען אזוי ארויס פון דער נויטוועדיגקייט פון אונזער נאטור אז מען קען זיי פארשטיין אדער דורך איר אליין אלס זייער נאנטסטע סיבה, אדער אין דער מאס ווי מיר זענען א טייל פון דער נאטור וואס מען קען נישט אדעקוואט פארשטיין דורך אים אליין אן אנדערע באזונדערע זאכן.

2. די באגערן וואס גייען ארויס פון אונזער נאטור אזוי אז מען קען זיי פארשטיין דורך איר אליין באציען זיך צום גייסט אין דער מאס ווי מען פארשטייט אים אלס באשטייענדיג פון אדעקוואטע אידעען. די אנדערע באגערן באציען זיך צום גייסט אין דער מאס ווי ער פארשטייט זאכן אומאדעקוואט. זייער מאכט און וואוקס קען מען געווענליך דערקלערן נישט דורך דעם מענטשנס קראפט נאר דורך דער קראפט פון זאכן אויסער אונז. דעריבער הייסן די ערשטע מיט רעכט אקטיווע מעשים, און די צווייטע ליידנשאפטן. די ערשטע ווייזן שטענדיג אונזער קראפט, און די צווייטע אונזער אוממאכט און צעשפליטערטע ידיעה.

3. אונזערע אקטיווע מעשים, דאס הייסט די באגערן וואס ווערן דערקלערט דורך דעם מענטשנס קראפט אדער שכל, זענען שטענדיג גוט. די אנדערע קענען זיין סיי גוט סיי שלעכט.

4. דעריבער איז אין לעבן קודם נוצליך צו פארבעסערן דעם פארשטאנד אדער דעם שכל וויפיל מיר קענען. נאר דערין באשטייט דעם מענטשנס העכסטער גליק אדער גליקזעליגקייט. גליקזעליגקייט איז באמת נאר די רואיגקייט פון דער נשמה וואס קומט פון דער אינטואיטיווער ידיעה פון גאט. דעם פארשטאנד פארבעסערן הייסט אויך נאר

דערקענען גאט, גאט'ס אטריבוטן און די מעשים וואס גייען ארויס פון דער נויטווענדיגקייט פון זיין נאטור. דער מענטש געפירט פון שכל האט דעריבער אלס לעצטן ציל, אדער זיין העכסטן באגער דורך וועלכן ער זוכט צו פירן אלע זיינע מיטמענטשן, דאס וואס פירט אים צו אן אדעקוואטן באגריף פון זיך אליין און פון אלע זאכן וואס קענען זיין אביעקטן פון זיין ידיעה.

5. עס איז דעריבער נישט דא קיין שכל'דיג לעבן אן ידיעה. זאכן זענען גוט נאר אין דער מאס ווי זיי העלפן דעם מענטש געניסן דאס גייסטיגע לעבן וואס ווערט דערקלערט דורך ידיעה. פארקערט, נאר דאס וואס שטערט דעם מענטש צו פארבעסערן זיין שכל און געניסן א שכל'דיג לעבן רופן מיר שלעכט.

6. אלע זאכן פון וועלכע דער מענטש איז די ווירקנדע סיבה זענען נויטווענדיג גוט. דעריבער קען שלעכטס אים טרעפן נאר דורך אויסערליכע סיבות, אין דער מאס ווי ער איז א טייל פון דער אלגעמיינער נאטור. די מענטשליכע נאטור מוז פאלגן אירע געזעצן און זיך צופאסן צו זיי אויף כמעט אומענדליך פילע אופנים.

7. עס איז אוממעגליך אז דער מענטש זאל נישט זיין א טייל פון דער נאטור אדער נישט פאלגן איר געמיינזאמען סדר. ווען ער לעבט אבער צווישן באזונדערע זאכן וואס זייער נאטור שטימט מיט זיין אייגענער, העלפט און שטארקט עס זיין קראפט צו ווירקן. ווען ער געפינט זיך צווישן אזעלכע וואס זייער נאטור שטימט זייער ווייניג מיט זיינער וועט ער זיך קוים קענען צופאסן צו זיי אן א גרויסער ענדערונג אין זיך אליין.

8. אלעס אין דער נאטור וואס מיר באטראכטן אלס שלעכט, אדער אלס עפעס וואס קען שאדן אונזער פעהיגקייט צו עקזיסטירן און געניסן א שכל'דיג לעבן, דארפן מיר דערווייטערן איפן אופן וואס שיינט אונז דאס זיכערסטע. אלעס וואס מיר באטראכטן אלס גוט און נוצליך פארן אויפהאלטן אונזער עקזיסטענץ און געניסן א שכל'דיג לעבן דארפן מיר נוצן פאר אונזער נוץ, ווי מיר האלטן דאס בעסטע. אין אלגעמיין איז יעדער לויט דער העכסטער רעכט פון דער נאטור דערלויבט צו טון אלעס וואס וועט לויט זיין איבערצייגונג פארבעסערן זיינע אייגענע אינטערעסן.

9. קיין זאך שטימט נישט אזוי מיט דער נאטור פון א געגעבענער זאך ווי אנדערע באזונדערע זאכן פון דעם זעלבן מין. דעריבער איז פארן מענטש נישט דא קיין נוצליכערע זאך פארן אויפהאלטן זיין עקזיסטענץ און געניסן זיין שכל'דיג לעבן ווי א מיטמענטש געפירט פון שכל (כלל 7). מיר קענען אויך נישט צווישן באזונדערע זאכן קיין זאך וואס איז בעסער ווי דער מענטש געפירט פון שכל. דעריבער קען קיין מענטש נישט בעסער ווייזן זיין פעהיגקייט און טאלאנט ווי דורכן דערציען מענטשן אז זיי זאלן צום סוף לעבן אונטער דער הערשאפט פון זייער אייגענעם שכל.

10. אין דער מאס ווי מענטשן ווערן געטריבן פון קנאה אדער אן אנדער מין האס איינער צום אנדערן זענען זיי קעגן איינער דעם אנדערן. וואס מער מאכט זיי האבן איבער זייערע מיטמענטשן, אלץ מער דארף מען מורא האבן פאר זיי.

11. מען געווינט אבער הערצער נישט דורך וואפן-געוואלד, נאר דורך ליבע און איידלקייט.

12. עס איז קודם נוצליך פאר מענטשן צו פאראייניגן זייערע לעבנסוועגן און זיך צו פארבינדן איינער מיטן אנדערן דורך פארפליכטונגען וואס קענען דאס בעסטע פאַרזאמלען אלעמען אין אן איינהייט. בכלל דארף מען טון אלעס וואס שטארקט פריינדשאפט.

13. דערפאר דארף מען אבער פעהיגקייט און וואכזאמקייט. מענטשן זענען פארשידנארטיג. נאר ווייניגע לעבן לויט דעם שכל. אין אלגעמיין זענען זיי פול מיט קנאה און מער געניייגט צו נקמה ווי צו בארמהערציגקייט. דעריבער דארף מען נישט ווייניג כאראקטער-קראפט צו נעמען יעדן איינעם ווי ער איז און זיך צוריקצוהאלטן פון נאכמאכן זיינע געפילן.

די וואס רייסן אראפ די מענטשהייט, וואס זענען מער געשיקט צו שימפן אויף זינד ווי צו לערנען מעלות, און וואס ברעכן מענטשן'ס הערצער ענדערש ווי צו שטארקן זיי, זענען א לאסט פאר זיך און פאר אנדערע. אזוי האבן פילע פון צופיל גייסטיגער אומגעדולד אדער פאלשער רעליגיעזער ברען ענדערש אויסגעקליבן צו לעבן צווישן חיות ווי צווישן מענטשן. אזוי ווי יינגלעך און יונגע מענטשן וואס קענען נישט רואיג אויסהאלטן זייערע עלטערן'ס מוסר, שרייבן זיך איין אלס זעלנער און קלויבן אויס די שוועריגקייטן פון מלחמה און די דעספאטישע דיסציפלין ענדערש ווי די באקוועמליכקייטן פון דער היים און דעם פאטער'ס אויסריידונגען. זיי לאזן ארויפלייגן אויף זיך יעדע לאסט, נאר כדי זיך נוקם צו זיין אין די עלטערן.

14. כאטש מענטשן ריכטן געוועגליך אלעס איין לויט זייערע גלוסטונגען, האט דאך דאס לעבן צוזאמען מער מעלות ווי חסרונות. דעריבער איז בעסער צו ליידן געדולדיג די עוולות וואס זיי קענען טון אונז און מיט חשק טון אלעס וואס העלפט ברענגען איינקלאנג און פריינדשאפט.

15. איינקלאנג קומט דורך זאכן וואס געהערן צו גערעכטיגקייט, יושר און ערליכקייט. מענטשן ווילן נישט אויסהאלטן נישט נאר דאס אומגערעכטע און אומגלייכע, נאר אויך וואס מען האלט פאר נידעריג, אדער ווען איינער ווייזט אומאכטונג פאר די מנהגים פון זייער געזעלשאפט. צו געווינען ליבע דארף מען אבער בעיקר די אייגנשאפטן וואס באציען זיך צו רעליגיע און פרומקייט (באמערקונגען 1 און 2 צו זאץ 37, באמערקונג צו זאץ 46 און באמערקונג צו זאץ 73).

16. איינקלאנג קומט אויך אפט פון מורא, אבער אזא איינקלאנג איז נישט זיכער. מורא קומט פון דער אוממאכט פונעם גייסט און געהערט דעריבער נישט צום נוצן דעם שכל. דאס זעלבע איז אמת וועגן מיטלייד, כאטש זי טראגט אויסערליך אן ענליכקייט צו פרומקייט.

17. מען קען אויך געווינען מענטשן דורך ברייטהארציגקייט, בעיקר די וואס קענען זיך נישט פארשאפן אלעס נויטיג פאר זייער פרנסה. אבער יעדן נויטבאדערפטיגן העלפן איז איבער די כוחות און מעגליכקייטן פון יעדן פריוואטן מענטש. א פריוואטער מענטשנס רייכטום איז ווייט נישט גענוג צו באפרידיגן אזא נויט. אויך די כאראקטער-כוחות פונעם

איינצלנעם זענען צו באגרעניצט אז ער זאל קענען מאכן אלע מענטשן פאר זיינע פריינד. דעריבער ליגט די זארג פאר די ארעמע אויף דער גאנצער געזעלשאפט און באציעט זיך נאר צום אלגעמיינעם נוץ.

18. ביים אננעמען טובות און ביים צוריקגעבן מיט דאנקבארקייט דארף אונזער פליכט זיין גאר אנדערש (באמערקונגען צו זאצן 70 און 71).

19. די זינליכע ליבע, דאס הייסט דער געשלעכטליכער באגער וואס ווערט געוועקט פון קערפערליכער שיינקייט, און בכלל יעדע ליבע וואס דערקענט אלס איר סיבה עפעס אנדערש ווי די פרייהייט פון דער נשמה, גייט זייער גרינג אריבער אין האס. אדער איז זי באמת א מין משוגעת, וואס איז נאך ערגער. אין אזא פאל לעבט זי מער פון מחלוקת ווי פון איינקלאנג (טייל 3, מסקנא צו זאץ 31).

20. וועגן חתונה איז זיכער אז זי שטימט מיט דעם שכל ווען דער באגער צו א קערפערליכער פאראייניגונג ווערט געוועקט נישט נאר פון קערפערליכער שיינקייט נאר אויך פון דעם ווילן צו האבן קינדער און זיי מיט חכמה דערציען. און אויך ווען די ליבע פוןביידע זייטן, פונעם מאן און פון דער פרוי, האט אלס סיבה נישט נאר קערפערליכע שיינקייט נאר אויך די פרייהייט פון דער נשמה.

21. חנופה ברענגט אויך איינקלאנג, אבער נאר דורך דער שאנדפולער קנעכטשאפט פון דער נשמה אדער דורך פאלשקייט. קיינער ווערט נישט אזוי געכאפט פון חנופה ווי די בעלי גאוה וואס ווילן זיין די ערשטע און זענען נישט.

22. אין קליינמוטיגקייט שטעקט א פאלשער אויסזען פון רעליגיע און פרומקייט. כאטש קליינמוטיגקייט איז דער היפוך פון גאוה, איז דאך דער וואס דערנידעריגט זיך א נאנטער קרוב פונעם בעל גאוה (באמערקונג צו זאץ 57).

23. בושה העלפט אויך צו איינקלאנג, אבער נאר אין זאכן וואס מען קען נישט באהאלטן. ווייל בושה איז א מין טרויער האט זי נישט קיין שייכות צו דער אקטיוויטעט פון שכל.

24. די אנדערע געפילן פון טרויער וואס זענען געריכטעט צו אנדערע מענטשן זענען דער דירעקטער היפוך פון גערעכטיגקייט, יושר, ערליכקייט, פרומקייט און רעליגיע. כאטש אויפברויז טראגט אן אויסזען פון יושר, לעבט מען דאך אן געזעצן דארט וואו יעדער איז דערלויבט צו משפט'ן אן אנדערנס מעשים און צו מאכן יושר פאר זיך אדער פאר אן אנדערן.

25. פריינדליכקייט, דאס הייסט דער באגער צו געפעלן מענטשן, געהערט ווען זי ווערט באשטימט פון דעם שכל צו פרומקייט, ווי מיר האבן געזאגט אין באמערקונג 1 צו זאץ 37. ווען זי קומט אבער פון א געפיל איז זי ערגייץ, אדער דער באגער דורך וועלכן מענטשן ברענגען געוועגליך מחלוקת און אויפרור אונטערן פאלשן מאנטל פון פרומקייט.

ווער ס'וויל העלפן אנדערע מיט עצה אדער מעשים כדי זיי זאלן מיט אים געניסן דאס העכסטע גוטס וועט קודם טראכטן ווי צו געווינען זייער ליבע. ער וועט נישט טראכטן ווי זיי צו ברענגען צו באוואונדערן אים כדי זיין לערע זאל טראגן זיין נאמען. ער וועט בכלל נישט געבן קיין סיבה צו קנאה. אין געזעלשאפטליכן פארקער וועט ער זיך היטן פון רעדן וועגן מענטשן'ס חסרונות און וועט רעדן וועגן מענטשליכע שוואכקייטן מיט צוריקגעהאלטנקייט. ער וועט אבער פיל רעדן וועגן דער מענטשליכער מעלה אדער קראפט און דעם מיטל דורך וועלכן מען קען זי פארבעסערן. אזוי וועלן מענטשן ווערן געברענגט נישט פון מורא אדער אפנייגונג נאר פון דעם געפיל פון פרייד אליין צו שטרעבן וויפיל זיי קענען צו לעבן לויט דעם שכל.

26. אויסער דעם מענטש קענען מיר נישט קיין באזונדערע באשעפעניש אין דער נאטור אין וועמענס גייסט מיר קענען זיך פרייען און וואס מיר קענען פארבינדן מיט זיך אין פריינדשאפט אדער אן אנדער מין חברותא. דער שכל וואס קוקט אויף אונזער נוץ פארלאנגט נישט פון אונז אויפצוהאלטן אלעס אנדערש אין דער נאטור אויסער דעם מענטש. ער לערנט אונז צו פארניכטן אדער אויפצוהאלטן זאכן לויט זייער פארשידענער ניצליכקייט און זיי צופאסן צו אונזער באנוץ אויפן בעסטן אופן פאר אונז.

27. דער נוץ וואס מיר האבן פון זאכן אויסער אונז באשטייט, אויסער דער דערפארונג און ידיעה וואס מיר געווינען דורכן באאבאכטן זיי און צוזאמענשטעלן זייערע עלעמענטן אין פארשידענע פארעמען, בעיקר אינעם אויפהאלטן אונזער גוף. אין דעם פרט זענען באזונדער נוצליך די גופים וואס קענען אונזער גוף אזוי אויפהאלטן און דערנערן אז אלע זיינע טיילן קענען ריכטיג אויספירן זייערע פונקציעס.

וואס מער דער גוף איז פעהיג צו ווערן באווירקט אויף פארשידענע אופנים און צו באווירקן אויסערליכע גופים אויף פארשידענע אופנים, אלץ מער איז אויך דער גייסט פעהיג צו טראכטן (טייל 4, זאצן 38 און 39). עס שיינט אבער אז עס זענען זייער ווייניג זאכן פון דעם מין. דעריבער דארף מען פאר דער נויטיגער דערנערונג פונעם גוף פילע שפייזן פון פארשידענע נאטורן. דער מענטשליכער גוף באשטייט פון פילע טיילן פון פארשידענע נאטורן וואס דארפן א שטענדיגע און פארשידנארטיגע דערנערונג. אזוי קען דער גאנצער גוף גלייכצייטיג זיין פעהיג צו טון אלעס וואס קען ארויסגיין פון זיין אייגענער נאטור, און דער גייסט קען אויך גלייכצייטיג זיין פעהיג צו שאפן פילע באגריפן.

28. צו פארשאפן די שפייזן וואלט די קראפט פון יעדן איינצלנעם קוים גענוג געווען ווען מענטשן וואלטן נישט געהאלפן איינער דעם אנדערן. געלט איז אבער געווארן דער סימבאל פאר אלע זאכן. דעריבער איז דעם המון'ס גייסט אינגאנצן פארנומען מיטן באגריף פון געלט. ער קען זיך כמעט נישט פארשטעלן קיין מין פארגעניגן וואס איז נישט באגלייט פון דער אידעע פון געלט אלס זיין סיבה.

29. אין דעם זענען שולדיג נאר די וואס זוכן געלט נישט פון ארעמקייט אדער צו באפרידיגן זייערע נויטיגע באדערפענישן, נאר ווייל זיי האבן זיך אויסגעלערנט די קונסט צו מאכן פארדינסטן, דורך וועלכע זיי קענען פירן א לעבן פול מיט פראכט און גלאנץ. זיי דערנערן זיכער זייער גוף ווי דער מנהג איז, אבער קארג, ווייל זיי גלייבן אז וואס זיי געבן

אויס אויפן אויפהאלטן זייער גוף פארלירן זיי פון זייער רייכטום. ווער ס'ווייסט אבער דעם ריכטיגן באנוץ פון געלט און מעסט רייכטום נאר לויט די אמת'ע באדערפענישן לעבט צופרידן מיט ווייניג.

30. די זאכן זענען גוט וואס העלפן די פארשידענע טיילן פונעם גוף אויספירן זייערע פונקציעס. פרייד באשטייט דערין וואס דעם מענטשנס קראפט, אין דער מאס ווי ער באשטייט פון גייסט און גוף, ווערט געהאלפן אדער פארמערט. דעריבער זענען אלע זאכן וואס ברענגען פרייד גוט.

זאכן ארבעטן אבער נישט מיטן ציל צו געבן אונז פרייד. זייער קראפט צו ווירקן איז נישט איינגעשטעלט צו שטימען מיט אונזער נוץ. פרייד באציעט זיך געווענליך מער צו איין טייל פונעם גוף ווי צו די אנדערע. דעריבער זענען רוב געפילן פון פרייד, ווען שכל און וואכזאמקייט זענען נישט דערביי, איבערגעטריבן, און אזוי אויך די באגערן וואס קומען פון זיי. דערצו קומט אז די געפילן האלטן פאר דאס וויכטיגסטע וואס איז אנגענעם יעצט. דעריבער קענען מיר נישט שאצן די צוקונפט מיט גלייך לעבעדיגע געפילן (באמערקונגען צו זאצן 44 און 60).

31. אבערגלויבן שיינט פארקערט צו דערקלערן אלס גוט אלעס וואס ברענגט טרויער, און אלס שלעכט אלעס וואס ברענגט פרייד. דאך, ווי מיר האבן אויבן געזאגט (באמערקונג צו זאץ 45), האט קיינער אויסער א מקנא נישט קיין נחת פון מיין אוממאכט און מיינע צרות. וואס גרעסער די פרייד וואס באווירקט אונז, אלץ גרעסער די שלימות צו וועלכער מיר גייען אריבער, און ממילא אלץ א גרעסערן חלק האבן מיר אין דער געטליכער נאטור. קיין פרייד וואס ווערט רעגולירט דורך אן אמת'ן פארשטאנד פון אונזער נוץ קען אויך קיינמאל נישט זיין שלעכט. ווער ס'לאזט זיך אנשטאט דעם פירן פון שרעק און טוט גוטס כדי אויסצומיידן שלעכטס ווערט נישט געפירט פון דעם שכל.

32. די מענטשליכע קראפט איז אבער צום העכסטן גראד באגרעניצט, און די קראפט פון אויסערליכע סיבות איבערשטייגט זי אומענדליך. מיר האבן דעריבער נישט קיין אבסאלוטע מאכט צוצופאסן די זאכן אויסער אונז צו אונזער נוץ. דאך וועלן מיר רואיג אויסהאלטן אלעס וואס טרעפט אונז קעגן די פאדערונגען פון אונזער אייגענעם נוץ, אזוי לאנג ווי מיר ווייסן אז מיר האבן געטון אונזער פליכט, אז די מאכט וואס מיר האבן איז נישט גענוג זיך איינגאנצן צו באשיצן, און אז מיר זענען נאר א טייל פון דער אלגעמיינער נאטור וואס מיר פאלגן איר סדר.

ווען מיר פארשטייען דאס קלאר און דייטליך וועט דער טייל פון אונזער נאטור וואס דריקט זיך אויס אין ידיעה, דאס הייסט דער בעסערער טייל אין אונז, זיכער ווערן רואיג דערמיט. ער וועט זוכן שטענדיג צו בלייבן אין דער רואיגקייט. ווייל אין דער מאס ווי מיר דערקענען קענען מיר שטרעבן נאר נאך וואס איז נויטווענדיג און ווערן איינגאנצן רואיג נאר אינעם אמת. אין דער מאס ווי מיר פארשטייען דאס ריכטיג שטימט דער שטרעבן פונעם בעסערן טייל אין אונז מיטן סדר פון דער גאנצער נאטור.

פינפטער טייל

וועגן דער מאכט פון ידיעה, אדער וועגן דער מענטשליכער פרייהייט

פארווארט

איך גיי ענדליך אריבער צום איבערגעבליבענעם טייל פון מיין עטיק, וואס רעדט וועגן די מיטלען און וועגן וואס פירן צו פרייהייט. אין דעם טייל וועל איך רעדן וועגן דער מאכט פון שכל. איך וועל ווייזן ווי ווייט ער קען באהערשן די געפילן און וואס די פרייהייט פונעם גייסט, אדער גליקזעליגקייט, איז. דערפון וועלן מיר זען וויפיל מעכטיגער דער חכם איז פונעם אומוויסנדן.

ווייזן דעם מעטאד און די מיטלען דורך וועלכע דער פארשטאנד ווערט פארבעסערט געהערט נישט צו דעם ראַם פון מיין אפהאנדלונג. אזוי אויך נישט ווייזן די כללים פון דער קונסט דורך וועלכע מען היט דעם גוף כדי ער זאל קענען ריכטיג אויספירן זיינע פונקציעס. די צווייטע פראגע געהערט צו מעדיצין און די ערשטע צו לאגיק.

דא וועל איך דעריבער, ווי געזאגט, רעדן וועגן דער מאכט פונעם גייסט אדער דעם שכל. איך וועל בעיקר ווייזן די גרויסקייט און באדייט פון זיין הערשאפט איבער די געפילן, זיי צו באהערשן און מעסיגן. אז מיר האבן נישט איבער זיי קיין אבסאלוטע הערשאפט האב איך שוין אויבן געוויזן.

דאך האבן די סטאָיקער געהאלטן אז די געפילן זענען אינגאנצן אפהענגיג פון אונזער ווילן און אז מיר קענען זיי אינגאנצן באהערשן. די סתירות פון דער דערפארונג, בשום אופן נישט זייערע פרינציפן, האבן אבער געצוואונגען די פילאזאפן מודה צו זיין אז מען דארף א היפש ביסל איבונג און אנשטרענגונג צו באהערשן און מעסיגן זיי. איינער האט דאס, אויב איך געדענק ריכטיג, פרובירט צו דערקלערן מיטן ביישפיל פון צוויי הינט, א הויז-הונט און א יאגד-הונט. דורך לאנגער איבונג קען מען ברענגען דעם הויז-הונט זיך צו צוגעוואוינען צו דער יאגד, און דעם יאגד-הונט זיך אפצוגעוואוינען פון נאכיאגן האזן.

אויך דעקארט איז געווען שטארק גענייגט צו דער מיינונג. ער האט געזאגט אז די נשמה אדער דער גייסט איז באזונדער ענג פארבונדן מיט א געוויסן טייל פון די געהירן, נעמליך דעם טייל וואס הייסט די פינעאלע דריז. דורך איר הילף קען דער גייסט שפירן אלע באוועגונגען וואס גייען פאר אינעם גוף און אלע אויסערליכע אביעקטן. די דריז קען דער גייסט, נאר דורכן ווילן, שטעלן אין באוועגונג אויף פארשידענע אופנים.

לויט זיין אננעמונג שוועבט די דריז אזוי אינמיטן די געהירן אז די לייכטסטע רירונג פון די "לעבנס-גייסטער" קען זי באוועגן. ער זאגט ווייטער אז די דריז שוועבט אויף אזויפיל פארשידענע אופנים ווי די לעבנס-גייסטער שטויסן זיך אין איר אן. אויף איר ווערן אפגעדריקט אזויפיל פארשידענע שפירן ווי עס זענען פאראן פארשידענע אויסערליכע אביעקטן וואס טרייבן צו איר די לעבנס-גייסטער.

דערפון קומט אז ווען דער ווילן פון דער נשמה, וואס באוועגט די דריז פארשידנארטיג, ברענגט זי אין א לאגע אין וועלכער די לעבנס-גייסטער האבן זי שוין פריער געברענגט, רעאגירט די דריז פון איר זייט אויף די לעבנס-גייסטער. זי טרייבט זיי און באשטימט זיי צו דעם צושטאנד אין וועלכן זיי זענען געווען ווען זיי זענען פריער צוריקגעשטויסן געווארן ביי אן ענליכער לאגע פון דער דריז.

ער נעמט אויך אן אז יעדע ווילנס-באוועגונג פונעם גייסט איז פון נאטור פארבונדן מיט א באוועגונג פון דער דריז. ווען איינער וויל למשל קוקן אויף א ווייטן אביעקט וועט דער ווילן ברענגען אז דער שווארצאפל פונעם אויג זאל זיך אויסברייטערן. ווען ער טראכט אבער נאר וועגן אויסברייטערן דעם שווארצאפל וועט דער ווילן אליין נישט ברענגען קיין רעזולטאט. ווייל די באוועגונג פון דער דריז וואס טרייבט די לעבנס-גייסטער צום זע-נערוו אזוי אז דער שווארצאפל זאל זיך אויסברייטערן אדער צוזאמענציען איז אין דער נאטור נישט פארבונדן מיטן ווילן אויסצוברייטערן אדער צוזאמענצוציען דעם שווארצאפל, נאר מיטן ווילן צו קוקן אויף ווייטע אדער זייער נאנטע אביעקטן.

ענדליך האט ער געזאגט אז כאטש יעדע באוועגונג פון דער דריז שיינט פון אנהייב אונזער לעבן געווען צו זיין פארבונדן דורך דער נאטור מיט איין באזונדערן געדאנק צווישן אלע אונזערע געדאנקען, קען זי דאך ווערן פארבונדן מיט אנדערע געדאנקען. דאס זוכט ער צו באווייזן אין זיין שריפט "וועגן די ליידנשאפטן פון דער נשמה", טייל 1, ארטיקל 50.

דערפון נעמט דעקארט ארויס אז עס איז נישט דא אזא שוואכע נשמה וואס קען נישט אונטער גוטע אנווייזונגען באקומען אן אבסאלוטע מאכט איבער אירע ליידנשאפטן. ווייל ליידנשאפטן, ווי ער דעפינירט זיי, זענען "באמערקונגען אדער געפילן, אדער באוועגונגען פון דער נשמה, וואס באציען זיך ספעציעל צו דער נשמה און וואס ווערן ארויסגעברענגט, אויפגעהאלטן און געשטארקט דורך א באוועגונג פון לעבנס-גייסטער". מען זאל באמערקן דעם אויסדרוק. זעט ארטיקל 27, טייל 1 פון "וועגן די ליידנשאפטן פון דער נשמה".

מיר קענען אבער פארבינדן יעדע באוועגונג פון דער דריז, און ממילא אויך פון די לעבנס-גייסטער, מיט יעדן ווילן. די באשטימונג פונעם ווילן איז איינגאנצן אין אונזער אייגענער מאכט. אויב מיר באשטימען דעריבער אונזער ווילן מיט זיכערע און פעסטע משפטים אין דער ריכטונג אין וועלכער מיר ווילן פירן אונזערע מעשים, און מיר פארבינדן מיט די משפטים די באוועגונגען פון די ליידנשאפטן וואס מיר ווילן האבן, וועלן מיר דערגרייכן אן אבסאלוטע הערשאפט איבער אונזערע ליידנשאפטן.

דאס איז די לערע פונעם גאר בארימטן פילאזאף, וויפיל איך נעם זי פון זיינע אייגענע ווערטער. ווען זי וואלט געווען ווייניגער שארפזיניג וואלט איך שווער געגלויבט אז זי קומט פון אזא גרויסן מענטש. איך קען זיך באמת נישט גענוג וואונדערן אז א פילאזאף וואס האט זיך פעסט פארגענומען נישט ארויסצונעמען קיין מסקנא וואס גייט נישט ארויס פון זעלבסטפארשטענדליכע יסודות, און נישט צו באשטעטיגן א זאך וואס ער האט נישט פארשטאנען קלאר און דייטליך, און וואס האט אזוי אפט קריטיקירט די

סכאָלאַסטיקער ווייל זיי האבן געוואלט דערקלערן טונקעלע זאכן דורך פארבארגענע אייגנשאפטן, זאל אליין האלטן א השערה וואס איז מער פארבארגן ווי אלע פארבארגענע אייגנשאפטן צוזאמען.

וואס, פרעג איך, פארשטייט ער אונטער א פאראייניגונג פון גייסט און גוף? איך מיין: וואס פאר א קלארן און דייטליכן באגריף האט ער פון א געדאנק אין דער ענגסטער פאראייניגונג מיט א געוויסן שטיקל אויסגעשפרייטער מאטעריע? איך וואלט געוואלט אז ער זאל די פאראייניגונג דערקלערן דורך איר נאנטסטער סיבה. ער האט אבער געהאט אזא באגריף פונעם גייסט אלס עפעס אזוי אנדערש פונעם גוף אז ער האט נישט געקענט געבן קיין באזונדערע סיבה נישט פון דער פאראייניגונג און נישט פונעם גייסט אליין. דעריבער איז ער געווען געצוואונגען זיך צוריקצוקערן צו דער סיבה פונעם גאנצן אוניווערס, דאס הייסט צו גאט.

ווייטער וואלט איך זייער געוואלט וויסן וויפיל באוועגונג דער גייסט קען איבערגעבן דער פינעאלער דריז, און מיט וויפיל קראפט ער קען זי האלטן אין א שוועבנדיגן צושטאנד. איך ווייס נישט צי דער גייסט טרייבט די דריז אהין און אהער שנעלער אדער לאנגזאמער ווי די לעבנס-גייסטער, און צי קערפערליכע סיבות קענען נישט ווידער אפטיילן די באוועגונגען פון די ליידנשאפטן וואס מיר האבן ענג פארבונדן מיט פעסטע משפטים.

אין אזא פאל וואלט דערפון ארויסגעגאנגען אז אפילו ווען דער גייסט האט זיך פעסט פארגענומען זיך צו שטעלן פנים אל פנים מיט דער סכנה און פארבונדן מיטן באשלוס די באוועגונג פון דרייסטקייט, קען דאך דער אנבליק פון דער סכנה שטעלן די דריז אין אזא לאגע אז דער גייסט קען נישט טראכטן פון גארנישט אויסער אנטלויפן.

און באמת, אזוי ווי עס איז נישט דא קיין שייכות צווישן ווילן און באוועגונג, קען מען אויך נישט פארגלייכן די מאכט און כוחות פונעם גייסט מיט דער מאכט און כוחות פונעם גוף. דעריבער קענען די כוחות פונעם גוף בשום אופן נישט ווערן באשטימט דורך די כוחות פונעם גייסט. מען קען אויך צוגעבן אז מען געפינט בכלל נישט די דריז אזוי צו ליגן אינמיטן די געהירן אז מען זאל זי אזוי גרינג און אויף אזויפיל אופנים קענען באוועגן. אויך גייען נישט אלע נערוון ביז צו די חללים פון די געהירן.

ענדליך לאז איך אין א זייט אלעס וואס ער האט געזאגט וועגן דעם ווילן און זיין פרייהייט, ווייל איך האב שוין גענוג און מער ווי גענוג באוויזן אז זיינע יסודות זענען פאלש.

די מאכט פונעם גייסט ווערט, ווי איך האב אויבן געוויזן, דעפינירט נאר דורך דעם פארשטאנד. דעריבער וועלן מיר באשטימען נאר דורך דער ידיעה פונעם גייסט די רפואה-מיטלען קענען די געפילן. איך גלייב אז אלע מענטשן האבן זיי דערפארן, אבער זיי באמערקן זיי נישט גענוי און האבן זיי נישט קלאר פאר די אויגן. פונעם זעלבן יסוד וועלן מיר ארויסנעמען אלע מסקנות וואס באציען זיך צו דער גליקזעליגקייט פונעם גייסט.

אקסיאמען

1. ווען אין דעם זעלבן אביעקט ווערן געוועקט צוויי קעגנזעצליכע אקטיוויטעטן מוז נויטווענדיג געשען אן ענדערונג איןביידע אדער אין איינע פון זיי. די ענדערונג מוז אנהאלטן ביז זיי הערן אויף צו זיין קעגנזעצליך.

2. די קראפט פון א ווירקונג ווערט באשטימט דורך דער קראפט פון איר סיבה אין דער מאס ווי איר מהות ווערט דערקלערט אדער באשטימט דורך דער מהות פון איר סיבה. די אקסיאמע איז קלאר פון טייל 3, זאץ 7.

זאץ 1. פונקט ווי געדאנקען און אידעען פון זאכן זענען איינגעארדנט און פארבונדן אינעם גייסט, אזוי זענען איינגעארדנט און פארבונדן די ענדערונגען פונעם גוף און די פארשטעלונגס-בילדער פון זאכן אינעם גוף.

באווייז. דער סדר און צוזאמענהאנג פון אידעען זענען די זעלבע ווי דער סדר און צוזאמענהאנג פון זאכן (טייל 2, זאץ 7). פארקערט, דער סדר און צוזאמענהאנג פון זאכן זענען די זעלבע ווי פון אידעען (טייל 2, מסקנא צו זאץ 6 און זאץ 7). ווען דער סדר און צוזאמענהאנג פון אידעען אינעם גייסט קומען לויטן סדר און צוזאמענהאנג פון די ענדערונגען פונעם גוף (טייל 2, זאץ 18), קומען פארקערט דער סדר און צוזאמענהאנג פון די ענדערונגען פונעם גוף לויט ווי די געדאנקען און אידעען פון זאכן ווערן איינגעארדנט און פארבונדן אינעם גייסט. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 2. ווען מיר טיילן אפ א גייסטיגע באוועגונג אדער געפיל פונעם געדאנק פון אן אויסערליכער סיבה און פארבינדן זי מיט אנדערע געדאנקען, ווערן פארניכטעט די ליבע אדער האס צו דער אויסערליכער סיבה, און אויך דאס וואקלען פון דער נשמה וואס איז געקומען פון די געפילן.

באווייז. דאס וואס שטעלט צוזאמען די ווירקליכקייט פון ליבע אדער האס איז פרייד אדער טרויער באגלייט פון דער אידעע פון אן אויסערליכער סיבה (דעפיניציעס 6 און 7 פון געפילן). ווען די סיבה ווערט באזייטיגט ווערט אויך באזייטיגט די ווירקליכקייט פון ליבע אדער האס. דעריבער ווערן פארניכטעט די געפילן און די וואס קומען פון זיי. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 3. א געפיל וואס איז א ליידנשאפט הערט אויף צו זיין א ליידנשאפט ווי נאר מיר שאפן א קלארע און דייטליכע אידעע דערפון.

באווייז. א געפיל וואס איז א ליידנשאפט איז א צעטומלטע אידעע (די אלגעמיינע דעפיניציע פון געפילן). ווען מיר שאפן א קלארע און דייטליכע אידעע פון דעם געפיל וועט די אידעע, אין דער מאס ווי זי באציעט זיך נאר צום גייסט, זיך אונטערשיידן פונעם געפיל נאר דורכן אופן פון דער באציאונג (טייל 2, זאץ 21 און זיין באמערקונג). דערמיט וועט דאס געפיל אויפהערן צו זיין א ליידנשאפט (טייל 3, זאץ 3). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. וואס מער מיר האבן דערקענט א געפיל, אלץ מער שטייט עס אונטער אונזער באהערשונג און אלץ ווייניגער איז דער גייסט פאסיוו דערקעגן.

זאץ 4. עס איז נישט דא קיין ענדערונג פונעם גוף וועגן וועלכער מיר קענען נישט שאפן עפעס א קלארן און דייטליכן באגריף.

באוויז. אייגנשאפטן געמיינזאם צו אלע זאכן קען מען פארשטיין נאר אדעקוואט (טייל 2, זאץ 38). דעריבער איז נישט דא קיין ענדערונג פונעם גוף וועגן וועלכער מיר קענען נישט שאפן א קלארן און דייטליכן באגריף (טייל 2, זאץ 12 און הילפסזאץ 2 נאך זאץ 13). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. דערפון גייט ארויס אז עס איז נישט דא קיין געפיל וועגן וועלכן מיר קענען נישט שאפן עפעס א קלארן און דייטליכן באגריף. ווייל א געפיל איז די אידעע פון אן ענדערונג פונעם גוף (די אלגעמיינע דעפיניציע פון געפילן). לויטן פריערדיגן זאץ מוז זי דעריבער איינשליסן א קלארן און דייטליכן באגריף.

באמערקונג. עס איז נישט דא קיין זאך פון וועלכער עפעס א ווירקונג גייט נישט ארויס (טייל 1, זאץ 36). מיר דערקענען קלאר און דייטליך אלעס וואס גייט ארויס פון אן אידעע וואס איז אין אונז אדעקוואט (טייל 2, זאץ 40). דעריבער האט יעדער די מאכט צו דערקענען זיך און זיינע געפילן קלאר און דייטליך, אויב נישט אינגאנצן דאן כאטש טיילוויז. אזוי קען ער ברענגען אז ער זאל זיין ווייניגער אונטערגעווארפן צו זיי.

מיר מוזן דעריבער בעיקר נוצן אונזערע אנשטרענגונגען צו באקומען, וויפיל מעגליך, א קלארע און דייטליכע ידיעה פון יעדן געפיל. אזוי קען דאס געפיל באשטימען דעם גייסט צו טראכטן וועגן די זאכן וואס ער פארשטייט קלאר און דייטליך און אין וועלכע ער געפינט פולע רואיגקייט. דאס געפיל אליין קען אזוי ווערן אפגעטיילט פונעם געדאנק פון אן אויסערליכער סיבה און פארבונדן מיט אמת'ע געדאנקען. דער רעזולטאט וועט זיין נישט נאר אז ליבע, האס און אזוי ווייטער ווערן פארניכטעט (זאץ 2), נאר אויך אז די גלוסטונגען און באגערן וואס פלעגן קומען פון אזא געפיל קענען נישט האבן קיין איבערמאס (טייל 4, זאץ 61).

מען דארף קודם באמערקן אז דער באגער דורך וועלכן מיר זאגן אז דער מענטש איז אקטיוו איז דער זעלבער באגער דורך וועלכן מיר זאגן אז ער איז פאסיוו. מיר האבן למשל געוויזן אז די מענטשליכע נאטור איז אזוי איינגעשטעלט אז יעדער וויל זיינע מיטמענטשן זאלן לעבן לויט זיין פארשטאנד (טייל 3, באמערקונג צו זאץ 31). ביי א מענטש וואס ווערט נישט געפירט פון שכל איז דער באגער א ליידנשאפט וואס הייסט ערגייץ און איז נישט שטארק אנדערש פון גאוה. ביים מענטש וואס לעבט לויט דעם שכל איז דער זעלבער באגער אן אקטיוויטעט אדער מעלה וואס הייסט פרומקייט (טייל 4, באמערקונג 1 צו זאץ 37 און דער צווייטער באוויז דערצו).

אויפן זעלבן אופן זענען אלע גלוסטונגען און באגערן ליידנשאפטן נאר אין דער מאס ווי זיי קומען פון אומאדעקוואטע אידעען. מען רעכנט זיי אבער פאר מעלות ווען זיי ווערן געוועקט אדער געשאפן דורך אדעקוואטע אידעען. ווייל אלע באגערן וואס באשטימען

אונז צו א געוויסער אקטיוויטעט קענען קומען סיי פון אדעקוואטע סיי פון אומאדעקוואטע אידעען (טייל 4, זאץ 59).

צו קומען צוריק צום פונקט פון וועלכן מיר זענען ארויס: מען קען נישט אויסטראכטן א בעסערן מיטל קעגן די געפילן וואס זאל זיין אין אונזער מאכט ווי אן אמת'ע ידיעה פון די געפילן. דער גייסט האט נישט קיין אנדערע קראפט אויסער די קראפט צו טראכטן און שאפן אדעקוואטע אידעען, ווי מיר האבן אויבן געוויזן (טייל 3, זאץ 3).

זאץ 5. א געפיל צו א זאך וואס מיר שטעלן זיך פאר פשוט, און נישט אלס נויטווענדיג, צופעליג אדער מעגליך, איז ווען אלע אנדערע אומשטענדן זענען גלייך שטארקער ווי יעדער אנדערער געפיל.

באווייז. א געפיל צו א זאך וואס מיר שטעלן זיך פאר אלס פריי איז שטארקער ווי דאס געפיל צו א זאך וואס מיר שטעלן זיך פאר אלס נויטווענדיג (טייל 3, זאץ 49). ממילא איז עס נאך שטארקער ווי דאס געפיל צו א זאך וואס מיר שטעלן זיך פאר אלס מעגליך אדער צופעליג (טייל 4, זאץ 11). זיך פארשטעלן א זאך אלס פריי הייסט אבער נאר זיך פארשטעלן זי פשוט, ווייל מיר קענען נישט די סיבות וואס האבן זי באשטימט צו האנדלען (טייל 2, באמערקונג צו זאץ 35). דעריבער איז א געפיל צו א זאך וואס מיר שטעלן זיך פאר פשוט שטארקער ווי דאס געפיל צו א זאך וואס איז נויטווענדיג, מעגליך אדער צופעליג, ווען אלע אנדערע אומשטענדן זענען גלייך. ממילא איז עס שטארקער ווי אלע אנדערע געפילן. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 6. אין דער מאס ווי דער גייסט דערקענט אלע זאכן אלס נויטווענדיג האט ער א גרעסערע מאכט איבער די געפילן און איז ווייניגער אונטערגעווארפן צו זיי.

באווייז. דער גייסט דערקענט אז אלע זאכן זענען נויטווענדיג (טייל 1, זאץ 29) און אז אן אומענדליכער צוזאמענהאנג פון סיבות באשטימט זיי צו עקזיסטירן און ווירקן (טייל 1, זאץ 28). לויטן פריערדיגן זאץ ברענגט ער דערמיט אז ער איז ווייניגער אונטערגעווארפן צו די געפילן וואס קומען פון די זאכן (טייל 3, זאץ 48) און ווערט ווייניגער באווירקט מיט געפילן צו די זאכן אליין. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. וואס מער מען נוצט די ידיעה אז זאכן זענען נויטווענדיג אויף באזונדערע זאכן וואס מיר שטעלן זיך פאר קלארער און לעבעדיגער, אלץ גרעסער איז דעם גייסטס מאכט איבער די געפילן. דאס באווייזט אויך די דערפארונג. מיר זעען אז דער טרויער איבער א פארלוירן גוטס ווערט פארמינערט ווי נאר דער וואס האט עס פארלוירן באטראכט אז מען האט עס בשום אופן נישט געקענט האלטן.

מיר זעען אויך אז קיינער האט נישט קיין רחמנות אויף א קליין קינד ווייל עס קען נישט רעדן, גיין, מאכן מסקנות לויט דעם שכל, אדער ווייל עס פארברענגט אזויפיל יאר אין א געוויסער מאס אן באוואוסטזיין פון זיך אליין. ווען רוב מענטשן וואלטן אבער געבוירן געווארן אלס דערוואקסענע און נאר איינער דא און דארט אלס א קליין קינד, וואלט יעדער געהאט מיטלייד אויף די קליינע קינדער. מען וואלט דאן נישט געקוקט אויף קינדהייט אלס עפעס נאטירליך און נויטווענדיג, נאר אלס א חסרון אדער א פעלער פון דער נאטור. מיר וואלטן אזוי געקענט באמערקן פילע אנדערע זאכן.

זאָך 7. די געפֿילן וואָס קומען אַדער ווערן געוועקט פֿון שׂכל זענען, ווען מען נעמט די צייט אין אַכט, שטאַרקער ווי די וואָס באַציִען זיך צו באַזונדערע זאַכן וואָס מיר באַטראַכטן אַלס נישט אַנוועזנד.

באַווייז. מיר באַטראַכטן אַ זאַך אַלס נישט אַנוועזנד נישט צוליב דעם געפֿיל דורך וועלכן מיר שטעלן זיך פֿאָר די זאַך, נאָר ווײַל דער גוף ווערט באַווירקט פֿון אַנדערע געפֿילן וואָס שליסן אויס דער זאַך'ס עקזיסטענץ (טייל 2, זאָך 17). דעריבער איז דאָס געפֿיל וואָס באַציִעט זיך צו דער זאַך וואָס מיר האַלטן פֿאַר נישט אַנוועזנד נישט פֿון אַזאַ נאַטור וואָס זאָל איבערשטײַגן דעם מענטשנס אַנדערע אַקטיוויטעטן און מאַכט (טייל 4, זאָך 6). עס איז פֿיל מער פֿון אַזאַ נאַטור וואָס קען ווערן באַהערשט דורך די געפֿילן וואָס שליסן אויס די עקזיסטענץ פֿון זײַן אויסערליכער סיבה (טייל 4, זאָך 7).

אַ געפֿיל וואָס קומט פֿון שׂכל באַציִעט זיך אָבער נויטווענדיק צו די געמיינזאַמע אייגנשאַפֿטן פֿון זאַכן (די דעפֿיניציע פֿון שׂכל אין טייל 2, באַמערקונג 2 צו זאָך 40). די באַטראַכטן מיר שטענדיק אַלס אַנוועזנד, ווײַל עס קען נישט זײַן קיין זאַך וואָס זאָל אויסשליסן זייער יעצטיקע עקזיסטענץ. מיר שטעלן זיך זיי שטענדיק פֿאָר אויפֿן זעלבן אופֿן (טייל 2, זאָך 38). דעריבער בלײַבט אַזאַ געפֿיל שטענדיק דאָס זעלבע.

ממילא מוזן די געפֿילן וואָס זענען דערקעגן און ווערן נישט געשטיצט פֿון זייערע אויסערליכע סיבות זיך מער און מער צופּאַסן דערצו, ביז זיי זענען נישט מער דערקעגן (אַקסיאָמע 1). אין דער מאָס איז דאָס געפֿיל וואָס קומט פֿון שׂכל מעכטיקער. דאָס האָט מען געוואָלט באַווײַזן.

זאָך 8. וואָס מער סיבות וואָס ווירקן צוזאַמען רופֿן אַרויס אַ געפֿיל, אַלץ שטאַרקער איז עס.

באַווייז. מערערע סיבות צוזאַמען זענען מעכטיקער ווי ווייניקע (טייל 3, זאָך 7). דעריבער, וואָס גרעסער די צאָל סיבות וואָס רופֿן גלײַכצײַטיק אַרויס דעם געפֿיל, אַלץ שטאַרקער ווערט עס (טייל 4, זאָך 5). דאָס האָט מען געוואָלט באַווײַזן.

באַמערקונג. דער זאָך איז אויך קלאָר פֿון אַקסיאָמע 2.

זאָך 9. אַ געפֿיל וואָס באַציִעט זיך צו פֿילע און פֿאַרשידענע סיבות וואָס דער גײַסט באַטראַכט צוזאַמען מיטן געפֿיל איז ווייניקער שעדליך, מיר זענען ווייניקער אונטערגעוואָרפֿן דערצו און מיר ווערן ווייניקער באַווירקט צו יעדער באַזונדערער סיבה דערפֿון, ווי בײַ אַן אַנדער גלײַך שטאַרקע געפֿיל וואָס באַציִעט זיך צו ווייניקער סיבות אַדער צו איין איינציגער סיבה.

באַווייז. אַ געפֿיל איז שלעכט אַדער שעדליך נאָר אין דער מאָס ווי עס שטערט דעם גײַסט אין זײַן טראַכטן (טייל 4, זאָצן 26 און 27). דעריבער איז אַ געפֿיל וואָס באַשטימט דעם גײַסט צו טראַכטן וועגן פֿילע זאַכן מיטאַמאָל ווייניקער שעדליך ווי אַן אַנדער גלײַך שטאַרקע געפֿיל וואָס האַלט אים אַזוי פֿעסט אין דער באַטראַכטונג פֿון עטליכע אָביעקטן אַדער איין אָביעקט אַז ער קען נישט טראַכטן וועגן קיין אַנדערע זאַך. דאָס איז געווען דער ערשטער פּונקט.

ווייטער, די מהות פונעם גייסט, מיט אנדערע ווערטער זיין קראפט (טייל 3, זאץ 7), באשטייט נאר אין טראכטן (טייל 2, זאץ 11). דעריבער איז דער גייסט ווייניגער פאסיוו לגבי א געפיל וואס באשטימט אים צו טראכטן וועגן פילע זאכן גלייכצייטיג ווי לגבי א גלייך שטארקער געפיל וואס האלט אים פעסט אין דער באטראכטונג פון עטליכע אדער איין אביעקט. דאס איז געווען דער צווייטער פונקט.

ענדליך איז דאס געפיל, אין דער מאס ווי עס באציעט זיך צו פילע סיבות, ווייניגער מעכטיג לגבי יעדער איינצלנער פון זיי (טייל 3, זאץ 48). דאס האט מען געוואלט באוייזן.

זאץ 10. אזוי לאנג ווי געפילן וואס זענען קעגן אונזער נאטור גרייפן אונז נישט אן, האבן מיר די מאכט איינצוארדענען די ענדערונגען פון אונזער גוף לויט א סדר וואס שטימט מיט אונזער ידיעה.

באוויז. די געפילן קעגן אונזער נאטור, דאס הייסט די שלעכטע (טייל 4, זאץ 30), זענען שלעכט אין דער מאס ווי זיי שטערן דעם גייסט אינעם דערקענען (טייל 4, זאץ 27). אזוי לאנג ווי אזעלכע געפילן גרייפן אונז נישט אן ווערט דעריבער די מאכט פון אונזער גייסט, מיט וועלכער ער שטרעבט צו דערקענען זאכן (טייל 4, זאץ 26), נישט געשטערט. ער קען דעריבער שאפן קלארע און דייטליכע אידעען און זיי ארויסנעמען איינע פון דער אנדערער (טייל 2, באמערקונג 2 צו זאץ 40 און באמערקונג צו זאץ 47). אין אזא פאל האבן מיר דעריבער די מאכט איינצוארדענען און פארבינדן די ענדערונגען פונעם גוף לויט א סדר וואס שטימט מיט אונזער ידיעה. דאס האט מען געוואלט באוויזן.

באמערקונג. דורך דער מאכט צו ריכטיג איינארדענען און פארבינדן די קערפערליכע באוועגונגען קענען מיר ברענגען אז שלעכטע געפילן זאלן אונז נישט גרינג באווירקן. ווייל מען דארף א גרעסערע קראפט צו באהערשן געפילן ווען זיי זענען איינגעארדנט און פארבונדן לויט א סדר וואס שטימט מיט ידיעה ווי ווען זיי זענען אומזיכער און אן א סדר (זאץ 7).

דאס בעסטע וואס מיר קענען דעריבער טון, אזוי לאנג ווי מיר האבן נישט קיין פולע ידיעה פון אונזערע געפילן, איז באשטימען א ריכטיגע לעבנספירונג אדער פעסטע לעבנסכללים. מיר זאלן זיי אויסלערנען אויסנווייניג און אן אפלייגן נוצן זיי אויף די באזונדערע אומשטענדן וואס מיר טרעפן אפט. אזוי וועט אונזער פארשטעלונג זיין דורכגענומען מיט זיי און זיי וועלן שטענדיג שטיין פאר אונזערע אויגן.

מיר האבן למשל צווישן אנדערע אויפגעשטעלט דעם לעבנסכלל אז מען זאל באזיגן האס דורך ליבע און איידלקייט און נישט באצאלן מיט קעגנ-האס (טייל 4, זאץ 46 און זיין באמערקונג). כדי דער כלל פון דעם שכל זאל שטענדיג זיין גרייט ווען מיר דארפן אים מוזן מיר אפט באטראכטן די עוולות וואס מענטשן טוען געוויינליך, און אויף וועלכן אופן און מיט וועלכע מיטלען מען קען זיי אפווענדן דורך איידלקייט. אזוי וועלן מיר פארבינדן די אידעע פון אן עולה מיט דער אידעע פון דעם כלל, וואס וועט זיין גרייט צום באנוץ ווען מען טוט אן עולה צו אונז (טייל 2, זאץ 18).

ווען מיר ווערן אויך האבן אין זינען אונזער אמת'ן נוץ און דאס גוטס וואס קומט פון קעגנזייטיגער פריינדשאפט און געזעלשאפטליכער פאראייניגונג, און געדענקען אז פון א ריכטיגער לעבנספירונג קומט די העכסטע רואיגקייט פון דער נשמה (טייל 4, זאץ 52), און אז מענטשן, נישט ווייניגער ווי אלעס אנדערש, האנדלען פון דער נויטווענדיגקייט פון זייער נאטור, וועט די עולה אדער דער האס וואס קומט געוועטליך פון איר פארנעמען א קליינעם טייל פון אונזער פארשטעלונג און מען וועט אים גרינג איבערקומען.

און ווען דער כעס פון א שווערער עולה קען נישט גרינג ווערן איבערגעקומען, וועט ער דאך ווערן איבערגעקומען, כאטש נישט אן א גייסטיגן קאמף, אין א פיל קירצערער צייט ווי ווען מיר וואלטן נישט פריער געטראכט וועגן דעם ענין. דאס איז קלאר פון זאצן 6, 7 און 8.

אויפן זעלבן אופן מוזן מיר באטראכטן מוט אלס א מיטל צו איבערקומען שרעק. מען זאל אפט דערמאנען און זיך פארשטעלן די געוועגליכע סכנות פון לעבן צוזאמען מיט די מיטלען דורך וועלכע מען קען זיי אויסמיידן און איבערקומען דורך פעסטקייט און מוט.

מען דארף אבער באמערקן אז ביים איינארדענען אונזערע געדאנקען און באגריפן זאלן מיר שטענדיג האבן אין זינען דאס גוטס אין יעדער באזונדערער זאך (טייל 4, מסקנא צו זאץ 63 און טייל 3, זאץ 59). אזוי קענען מיר שטענדיג ווערן באשטימט צו האנדלען פון א געפיל פון פרייד.

ווען א מענטש זעט למשל אז ער טראכט א ביסל צופיל וועגן כבוד זאל ער באטראכטן זיין ריכטיגן באנוץ, דעם ציל פאר וועלכן מען זאל אים זוכן און די מיטלען דורך וועלכע מען קען אים דערגרייכן. ער זאל נישט טראכטן וועגן דעם מיסבאנוץ און ליידיגקייט פון כבוד און וועגן מענטשן'ס אומבאשטענדיגקייט און ענליכע זאכן. וועגן זיי טראכט קיינער נישט אויסער ווען ער איז אין א קראנקער שטימונג. מיט אזעלכע געדאנקען מוטשען זיך גראָד געוועגליך די גרעסטע כבוד-זוכער ווען זיי האבן זיך מייאש געווען פון באקומען די אויסצייכענונגען וואס זיי ווילן. זיי ווילן אויסזען קלוג בשעת זיי גיסן אויס זייער ביטער הארץ.

דעריבער איז זיכער אז די וואס שרייען דאס העכסטע קעגן דעם מיסבאנוץ פון כבוד און דעם הבל הבלים פון דער וועלט זענען די וואס באגערן אים דאס גיריגסטע. דאס איז נישט נאר אן אייגנשאפט פון די ערגייציגע. עס איז געמיינזאם צו אלע וואס האבן נישט קיין מזל און זענען שוואך אין גייסט. אויך דער ארעמער וואס וואלט געוואלט זיין רייך וועט אומאויפהערליך רעדן וועגן דעם מיסבאנוץ פון געלט און דער בושה פון די רייכע. דערמיט מוטשעט ער נאר זיך אליין און ווייזט דער וועלט אז ער טראגט אין הארץ א שלעכטע שטימונג נישט נאר קעגן זיין אייגענער ארעמקייט נאר אויך קעגן אנדערע מענטשן'ס רייכטום.

פונקט אזוי טראכטן די וואס זייערע געליבטע נעמען זיי שלעכט אויף פון גארנישט אויסער דער אומבאשטענדיגקייט, פאלשקייט און אנדערע אויסגעדראשענע חסרונות פונעם "שיינעם געשלעכט". דאס אלעס ווערט פארגעסן ווי נאר זייערע געליבטע נעמען זיי ווידער פריינדליך אויף.

ווער ס'פּרובירט דעריבער צו רעגולירן זיינע געפילן און גלוסטונגען נאר דורך ליבע צו פרייהייט שטרעבט וויפיל ער קען צו דערקענען זיינע מעלות און זייערע סיבות, און אנפילן די נשמה מיט דער פרייד וואס קומט פון דער אמת'ער ידיעה דערפון. ער וועט בשום אופן נישט וועלן זיך אפּשטעלן אויף מענטשן'ס חסרונות, אראפּרייסן זיינע מיטמענטשן און זיך פרייען מיט א פאלשן אויסזען פון פרייהייט. ווער ס'וועט שטענדיג באאבאכטן און אויספירן די כללים, וואס זענען באמת נישט שווער, וועט זיכער אין א קורצער צייט קענען איינריכטן רוב פון זיינע מעשים לויט דעם שכל.

זאץ 11. וואס מער זאכן א פארשטעלונגס-בילד באציעט זיך צו, אלץ אפטער חזר'ט זיך די פארשטעלונג איבער, לעבט אויף און פארנעמט דעם גייסט.

באוויז. וואס מער זאכן א פארשטעלונגס-בילד אדער געפיל באציעט זיך צו, אלץ מער סיבות זענען דא וואס קענען עס וועקן און שטארקן. לויט דער אננעמונג באטראכט דער גייסט די סיבות גלייכצייטיג אין פארבינדונג מיטן געגעבענעם געפיל. דעריבער חזר'ט זיך דאס געפיל אפטער איבער, לעבט אפט אויף און פארנעמט מער דעם גייסט (זאץ 8). דאס האט מען געוואלט באוויזן.

זאץ 12. פארשטעלונגס-בילדער פון זאכן ווערן גרינגער פארבונדן מיט בילדער וואס באציען זיך צו זאכן וואס מיר דערקענען קלאר און דייטליך ווי מיט אנדערע.

באוויז. זאכן וואס מיר דערקענען קלאר און דייטליך זענען אדער די געמיינזאמע אייגנשאפטן פון זאכן אדער מסקנות דערפון (די דעפיניציע פון שכל אין טייל 2, באמערקונג 2 צו זאץ 40). דעריבער ווערן זיי אפטער געוועקט אין אונז, לויטן פריערדיגן זאץ. עס קען דעריבער גרינגער געשען אז מיר זאלן באטראכטן אנדערע זאכן צוזאמען מיט זיי ווי צוזאמען מיט אנדערע. ממילא קענען די בילדער פון די זאכן אפטער ווערן פארבונדן מיט די בילדער פון די קלאר דערקענטע זאכן ווי מיט אנדערע בילדער (טייל 2, זאץ 18). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 13. וואס מער אנדערע פארשטעלונגס-בילדער א פארשטעלונגס-בילד איז פארבונדן מיט, אלץ אפטער לעבט עס אויף.

באווייז. וואס מער אנדערע פארשטעלונגען א פארשטעלונג איז פארבונדן מיט, אלץ מער סיבות זענען דא וואס קענען זי וועקן (טייל 2, זאץ 18). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 14. דער גייסט קען ברענגען אז אלע ענדערונגען פונעם גוף, אדער בילדער פון זאכן, זאלן זיך באציען צו דער אידעע פון גאט.

באווייז. עס איז נישט דא קיין ענדערונג פונעם גוף וועגן וועלכער דער גייסט קען נישט שאפן א קלארן און דייטליכן באגריף (זאץ 4). דעריבער קען ער ברענגען אז אלע זאלן זיך באציען צו דער אידעע פון גאט (טייל 1, זאץ 15). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 15. ווער ס'דערקענט זיך אליין און זיינע געפילן האט ליב גאט, און אלץ מער וואס מער ער דערקענט זיך און זיינע געפילן.

באוויז. ווער ס'דערקענט זיך און זיינע געפילן קלאר און דייטליך שפירט פרייד (טייל 3, זאץ 53). לויטן פריערדיגן זאץ איז די פרייד באגלייט פון דער אידעע פון גאט. דער מענטש האט דעריבער ליב גאט (דעפיניציע 6 פון געפילן), און פון דער זעלבער סיבה אלץ מער וואס מער ער דערקענט זיך און זיינע געפילן. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 16. די ליבע צו גאט מוז פארנעמען דעם אויבן-אן אינעם גייסט.

באוויז. די ליבע איז פארבונדן מיט אלע ענדערונגען פונעם גוף (זאץ 14) און ווערט געשטארקט דורך זיי אלע (זאץ 15). דעריבער מוז זי פארנעמען דעם אויבן-אן אינעם גייסט (זאץ 11). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 17. גאט איז פריי פון אלע ליידנשאפטן און ווערט נישט באווירקט פון געפילן פון פרייד אדער טרויער.

באוויז. אלע אידעען, אין דער מאס ווי זיי באציען זיך צו גאט, זענען אמת (טייל 2, זאץ 32), דאס הייסט אדעקוואט (טייל 2, דעפיניציע 4). דעריבער איז גאט אן ליידנשאפטן, לויט דער אלגעמיינער דעפיניציע פון געפילן. ווייטער קען גאט נישט אריבערגיין צו א גרעסערער אדער קלענערער שלימות (טייל 1, מסקנא 2 צו זאץ 20). דעריבער ווערט ער נישט באווירקט פון א געפיל פון פרייד אדער טרויער (דעפיניציעס 2 און 3 פון געפילן). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. גענוי גערעדט האט גאט נישט ליב און נישט פיינט קיינעם. לויטן פריערדיגן זאץ ווערט גאט נישט באווירקט פון א געפיל פון פרייד אדער טרויער. דעריבער האט ער נישט ליב און נישט פיינט קיינעם (דעפיניציעס 6 און 7 פון געפילן).

זאץ 18. קיינער קען נישט האבן פיינט גאט.

באוויז. די אידעע פון גאט אין אונז איז אדעקוואט און שלימות'דיג (טייל 2, זאצן 46 און 47). אין דער מאס ווי מיר טראכטן וועגן גאט זענען מיר דעריבער אקטיוו (טייל 3, זאץ 3). ממילא קען נישט זיין קיין טרויער באגלייט פון דער אידעע פון גאט (טייל 3, זאץ 59). מיט אנדערע ווערטער, קיינער קען נישט האבן פיינט גאט (דעפיניציע 7 פון געפילן). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. די ליבע צו גאט קען זיך נישט פארוואנדלען אין האס.

באמערקונג. מען קען איינווענדן: ווייל מיר דערקענען גאט אלס די סיבה פון אלע זאכן, באטראכטן מיר אים דערמיט אויך אלס די סיבה פון טרויער. איך ענטפער אבער אז אין דער מאס ווי מיר דערקענען די סיבות פון טרויער הערט ער אויף צו זיין א ליידנשאפט (זאץ 3), דאס הייסט ער הערט אויף צו זיין טרויער (טייל 3, זאץ 59). דעריבער שפירן מיר פרייד אין דער מאס ווי מיר דערקענען גאט אלס די סיבה פון טרויער.

זאץ 19. ווער ס'האט ליב גאט קען נישט שטרעבן אז גאט זאל אים צוריק ליב האבן.

באוויז. ווען א מענטש וואלט אזוי געשטרעבט וואלט ער באגערט אז גאט, וועמען ער האט ליב, זאל נישט זיין גאט (מסקנא צו זאץ 17). דעריבער וואלט ער באגערט צו שפירן טרויער (טייל 3, זאץ 19). דאס איז אומזיניג (טייל 3, זאץ 28). דעריבער קען ווער ס'האט ליב גאט נישט שטרעבן אז גאט זאל אים צוריק ליב האבן. דאס האט מען געוואלט באוויזן.

זאץ 20. די ליבע צו גאט קען נישט ווערן פארפלעקט דורך קנאה אדער אייפערזוכט. זי ווערט נאך מער געשטארקט וואס מער מענטשן מיר שטעלן זיך פאר פאראייניגט מיט גאט דורך דעם זעלבן בונד פון ליבע.

באוויז. די ליבע צו גאט איז דאס העכסטע גוטס וואס מיר קענען זוכן לויט דעם שכל (טייל 4, זאץ 28). זי איז געמיינזאם צו אלע מענטשן (טייל 4, זאץ 36), און מיר ווילן אז אלע זאלן זיך פרייען מיט איר (טייל 4, זאץ 37). דעריבער קען זי נישט ווערן פארפלעקט דורך קנאה (דעפיניציע 23 פון געפילן) אדער אייפערזוכט (טייל 3, זאץ 31; זעט די דעפיניציע פון אייפערזוכט אין טייל 3, באמערקונג צו זאץ 35). פארקערט, זי מוז ווערן נאך מער געשטארקט וואס מער מענטשן מיר שטעלן זיך פאר געניסן איר. דאס האט מען געוואלט באוויזן.

באמערקונג. אויפן זעלבן אופן קענען מיר ווייזן אז עס איז נישט דא קיין געפיל דירעקט קעגן דער ליבע וואס קען זי פארניכטן. מיר קענען דעריבער ארויסנעמען אז די ליבע צו גאט איז די באשטענדיגסטע פון אלע געפילן. אין דער מאס ווי זי באציעט זיך צום גוף קען זי נישט ווערן פארניכטעט אויסער ווען דער גוף ווערט אויך פארניכטעט. וועגן איר נאטור אין דער מאס ווי זי באציעט זיך נאר צום גייסט וועלן מיר שפעטער זען.

דערמיט בין איך דורכגעגאנגען אלע רפואה-מיטלען קעגן די געפילן, אדער אלעס וואס דער גייסט, באטראכט פאר זיך אליין, קען טון קעגן זיי. דערפון זעט מען אז דעם גייסטס מאכט איבער די געפילן באשטייט:

1. אין דער אמת'ער ידיעה פון די געפילן (באמערקונג צו זאץ 4).

2. דערין וואס ער טיילט אפ די געפילן פונעם געדאנק פון אן אויסערליכער סיבה וואס מיר פארשטייען צעטומלט (זאץ 2 און באמערקונג צו זאץ 4).

3. דערין וואס לגבי דער דויער פון צייט באזיגן די געפילן וואס באציען זיך צו זאכן וואס מיר דערקענען קלאר די געפילן וואס באציען זיך צו עפעס וואס מיר פארשטייען צעטומלט און צעשפליטערט (זאץ 7).

4. אין דער צאל סיבות וואס שטארקן די ענדערונגען וואס באציען זיך צו די געמיינזאמע אייגנשאפטן פון זאכן אדער צו גאט (זאצן 9 און 11).

5. אינעם סדר אין וועלכן דער גייסט קען איינארדענען זיינע געפילן און פארבינדן זיי איינס מיטן אנדערן (באמערקונג צו זאץ 10 און זאצן 12, 13 און 14).

כדי בעסער צו פארשטיין דעם גייסטס מאכט איבער די געפילן דארפן מיר באזונדער באמערקן: מיר רופן געפילן שטארק ווען מיר פארגלייכן דעם געפיל פון איין מענטש מיט דעם פון אן אנדערן און זעען אז איינער ווערט מער באווירקט פון דעם זעלבן געפיל. אדער ווען מיר פארגלייכן די פארשידענע געפילן פונעם זעלבן מענטש און געפינען אז איין געפיל באווירקט אים מער ווי אן אנדערער.

די קראפט פון יעדן געפיל ווערט דערקלערט דורכן פארגלייכן אונזער אייגענע קראפט מיט דער קראפט פון אן אויסערליכער סיבה (טייל 4, זאץ 5). די קראפט פונעם גייסט ווערט אבער דערקלערט נאר פון ידיעה. זיין אוממאכט אדער ליידנשאפט ווערט דערקלערט נאר פון מאנגל אין ידיעה, דאס הייסט פון דעם וואס זיינע אידעען הייסן אומאדעקוואט.

דערפון גייט ארויס אז דער גייסט וואס זיין גרעסטער טייל באשטייט פון אומאדעקוואטע אידעען איז מערסטנס פאסיוו. מען קען אים ענדערש כאראקטעריזירן דורך זיינע פאסיווע צושטאנדן ווי דורך זיינע אקטיוויטעטן. דער גייסט וואס זיין גרעסטער טייל באשטייט פון אדעקוואטע אידעען איז אבער מערסטנס אקטיוו. כאטש ער קען האבן אזויפיל אומאדעקוואטע אידעען ווי דער ערשטער, ווערט ער דאך גרינגער כאראקטעריזירט דורך די אידעען וואס מען שרייבט צו דער מענטשליכער מעלה ווי דורך די וואס ווייזן מענטשליכע אוממאכט.

מען דארף אויך באמערקן אז קראנקהאפטע צושטאנדן און אומגליקליכע געשעענישן פונעם גייסט האבן געווענליך זייער מקור אין צופיל ליבע צו עפעס וואס איז אונטערגעווארפן צו פילע ענדערונגען און איבער וואס מיר קענען נישט זיין בעלי בתים. קיינער זארגט זיך נישט וועגן א זאך וואס ער האט נישט ליב. אלע עוולות, חשדות און פיינטשאפטן קומען פון זאכן איבער וועלכע קיינער קען באמת נישט זיין בעל הבית.

אזוי פארשטייען מיר גרינג וואס פאר א מאכט די קלארע און דייטליכע ידיעה, בעיקר דער דריטער מין ידיעה (טייל 2, באמערקונג צו זאץ 47), וואס זיין יסוד איז די אמת'ע ידיעה פון גאט, האט איבער די געפילן. כאטש זי קען זיי נישט אינגאנצן פארניכטן אין דער מאס ווי זיי זענען ליידנשאפטן (זאץ 3 און באמערקונג צו זאץ 4), קען זי כאטש ברענגען אז זיי זאלן פארנעמען א זייער קליינעם טייל פונעם גייסט (זאץ 14).

זי ברענגט אויך ארויס ליבע צו א זאך וואס איז אומטוישבאר און אייביג (זאץ 15) און וואס מיר קענען באמת פארמאגן (טייל 2, זאץ 45). דעריבער קען זי נישט ווערן פארפלעקט דורך די חסרונות איינגעבוירן אין געווענליכער ליבע. אנשטאט דעם קען זי ווערן גרעסער און גרעסער, ארומנעמען דעם גרעסטן טייל פונעם גייסט און אים טיף דורכנעמען.

דערמיט האב איך געענדיגט אלעס וואס באציעט זיך צום יעצטיגן, צייטליך באגרעניצטן לעבן. ווי איך האב געזאגט ביים אנהייב פון דער באמערקונג האב איך בקיצור צוזאמענגענומען אלע רפואה-מיטלען קעגן די געפילן. דאס קען יעדער גרינג זען וואס האט אויפמערקזאם נאכגעפאלגט וואס מען האט געזאגט אין דער באמערקונג, אויך די

דעפיניציעס פונעם גייסט און זיינע געפילן און ענדליך זאצן 1 און 3 פון טייל 3. עס איז דעריבער יעצט צייט אריבערצוגיין צו די ענינים וואס געהערן צו דער דויער פונעם גייסט אן א שייכות צום גוף.

זאץ 21. דער גייסט קען זיך נאר אזוי לאנג ווי דער גוף דויערט פארשטעלן עפעס אדער דערמאנען פארגאנגענע זאכן.

באוויז. דער גייסט דריקט אויס די יעצטיגע עקזיסטענץ פון זיין גוף און פארשטייט די ענדערונגען פון זיין גוף אלס יעצטיג נאר אזוי לאנג ווי דער גוף דויערט (טייל 2, מסקנא צו זאץ 8). דעריבער נעמט ער יעדן אנדערן גוף אלס באמת עקזיסטירנדיג נאר אזוי לאנג ווי זיין אייגענער גוף דויערט (טייל 2, זאץ 26). אזוי קען ער זיך נישט פארשטעלן קיין זאך אדער דערמאנען פארגאנגענע זאכן אויסער אזוי לאנג ווי זיין גוף דויערט. פאר דער דעפיניציע פון פארשטעלונג זעט טייל 2, באמערקונג צו זאץ 17, און פאר דער דעפיניציע פון זכרון זעט טייל 2, באמערקונג צו זאץ 18. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 22. אין גאט איז אבער נויטווענדיג דא אן אידעע וואס דריקט אויס די מהות פון דעם אדער יענעם מענטשליכן גוף אונטער דער פארעם פון אייביגקייט.

באוויז. גאט איז די סיבה נישט נאר פון דער עקזיסטענץ פון דעם אדער יענעם מענטשליכן גוף נאר אויך פון זיין מהות (טייל 1, זאץ 25). מען מוז נויטווענדיג פארשטיין די מהות דורך גאט'ס מהות אליין (טייל 1, אקסיאמע 4), און טאקע דורך א געוויסער אייביגער נויטווענדיגקייט (טייל 1, זאץ 16). דער באגריף מוז נויטווענדיג עקזיסטירן אין גאט (טייל 2, זאץ 3). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 23. דער מענטשליכער גייסט קען נישט ווערן אינגאנצן פארניכטעט מיטן גוף. עס בלייבט עפעס פון אים וואס איז אייביג.

באוויז. אין גאט איז נויטווענדיג דא א באגריף אדער אידעע וואס דריקט אויס די מהות פונעם מענטשליכן גוף (דער פריערדיגער זאץ). די אידעע איז דעריבער נויטווענדיג עפעס וואס געהערט צו דער מהות פונעם מענטשליכן גייסט (טייל 2, זאץ 13).

מיר האבן אבער צוגעשריבן צום מענטשליכן גייסט א דויער וואס ווערט באשטימט דורך צייט נאר אין דער מאס ווי ער דריקט אויס די יעצטיגע עקזיסטענץ פונעם גוף, וואס ווערט דערקלערט דורך דויער און קען ווערן באשטימט דורך צייט. דאס הייסט, מיר שרייבן צו אים דויער נאר אזוי לאנג ווי דער גוף דויערט (טייל 2, מסקנא צו זאץ 8). דאך איז דא עפעס וואס מען פארשטייט דורך גאט'ס מהות אליין לויט א געוויסער אייביגער נויטווענדיגקייט (דער פריערדיגער זאץ). דער עפעס וואס געהערט צו דער מהות פונעם גייסט וועט דעריבער נויטווענדיג זיין אייביג. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. די אידעע וואס דריקט אויס די מהות פונעם גוף אונטער דער פארעם פון אייביגקייט איז, ווי מיר האבן געזאגט, א געוויסער מודוס פון טראכטן וואס געהערט צו דער מהות פונעם גייסט און איז נויטווענדיג אייביג. דאך איז נישט מעגליך אז מיר זאלן

געדענקען אז מיר האבן עקזיסטירט פארן גוף. אונזער גוף קען נישט טראגן קיין שפירן פון אזא עקזיסטענץ. אויך קען מען אייביגקייט נישט באשטימען דורך צייט, און זי קען נישט האבן קיין שייכות צו צייט.

דאך שפירן מיר און ווייסן אז מיר זענען אייביג. דער גייסט שפירט די זאכן וואס ער פארשטייט דורך ידיעה נישט ווייניגער ווי די וואס ער האט אין זכרון. די אויגן פונעם גייסט מיט וועלכע ער זעט און באאבאכט זאכן זענען למעשה די באווייזן.

כאטש מיר געדענקען נישט אז מיר האבן עקזיסטירט פאר אונזער גוף, שפירן מיר דאך אז אונזער גייסט, אין דער מאס ווי ער שליסט איין די מהות פונעם גוף אונטער דער פארעם פון אייביגקייט, איז אייביג. מען קען דעריבער זיין עקזיסטענץ נישט באשטימען דורך צייט אדער דערקלערן דורך דויער.

אונזער גייסט קען דעריבער נאר ווערן גערופן דויערנדיג, און זיין עקזיסטענץ קען ווערן באשטימט דורך א געוויסער צייט-דויער, אין דער מאס ווי ער שליסט איין די יעצטיגע עקזיסטענץ פונעם גוף. נאר אין דער מאס האט ער די מאכט באשטימען די עקזיסטענץ פון זאכן דורך צייט און פארשטיין זיי אונטער דער קאטעגאריע פון דויער.

זאץ 24. וואס מער מיר דערקענען באזונדערע זאכן, אלץ מער דערקענען מיר גאט.

באוויז. דאס איז קלאר פון טייל 1, מסקנא צו זאץ 25.

זאץ 25. דער העכסטער שטרעבן פונעם גייסט און זיין העכסטע מעלה זענען צו דערקענען זאכן לויטן דריטן מין ידיעה.

באוויז. דער דריטער מין ידיעה גייט פון אן אדעקוואטער אידעע פון געוויסע אטריבוטן פון גאט צו אן אדעקוואטער ידיעה פון דער מהות פון זאכן (זעט זיין דעפיניציע אין טייל 2, באמערקונג 2 צו זאץ 40). וואס מער מיר דערקענען זאכן אויף דעם אופן, אלץ בעסער דערקענען מיר גאט (דער פריערדיגער זאץ). דעריבער איז דעם גייסטס העכסטע מעלה (טייל 4, זאץ 28), דאס הייסט זיין קראפט אדער נאטור (טייל 4, דעפיניציע 8), אדער זיין העכסטער שטרעבן (טייל 3, זאץ 7), צו דערקענען זאכן לויטן דריטן מין ידיעה. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 26. וואס מער דער גייסט קען דערקענען זאכן לויטן דריטן מין ידיעה, אלץ מער וויל ער דערקענען זאכן לויט דעם מין.

באוויז. דאס איז קלאר. אין דער מאס ווי מיר באטראכטן דעם גייסט אלס פעהיג צו דערקענען זאכן לויט דעם מין ידיעה, באטראכטן מיר אים אלס באשטימט צו דערקענען זאכן אזוי. דעריבער, וואס מער דער גייסט איז פעהיג דערצו, אלץ מער וויל ער אויך עס טון (דעפיניציע 1 פון געפילן). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 27. פון דעם דריטן מין ידיעה קומט די העכסטע גייסטיגע רואיגקייט וואס קען זיין.

באוויז. דעם גייסטס העכסטע מעלה איז צו דערקענען גאט (טייל 4, זאץ 28), אדער דערקענען זאכן לויטן דריטן מין ידיעה (זאץ 25). די מעלה איז גרעסער וואס מער דער גייסט דערקענט זאכן לויט דעם מין ידיעה (זאץ 26). ווער ס'דערקענט זאכן אזוי גייט

דעריבער אריבער צו דער העכסטער מענטשליכער שלימות. ער ווערט באווירקט פון דער העכסטער פרייד (דעפיניציע 2 פון געפילן), פרייד וואס איז באגלייט פון דער אידעע פון זיך אליין און זיין מעלה. דעריבער קומט פון דעם מין ידיעה די העכסטע רואיגקייט וואס קען זיין (דעפיניציע 25 פון געפילן). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 28. דער שטרעבן אדער באגער צו דערקענען זאכן לויטן דריטן מין ידיעה קען נישט קומען פונעם ערשטן מין, נאר פונעם צווייטן מין ידיעה.

באווייז. דער זאץ איז קלאר פון זיך אליין. אלעס וואס מיר דערקענען קלאר און דייטליך דערקענען מיר אדער דורך זיך אליין אדער דורך עפעס אנדערש וואס מען פארשטייט דורך זיך אליין. דאס הייסט, די אידעען וואס זענען אין אונז קלאר און דייטליך, אדער וואס באציען זיך צום דריטן מין ידיעה (טייל 2, באמערקונג 2 צו זאץ 40), קענען נישט ארויסגיין פון די צעשפליטערטע און צעטומלטע אידעען וואס געהערן צום ערשטן מין ידיעה. זיי מוזן ארויסגיין פון אדעקוואטע אידעען, אדער פון די אידעען פונעם צווייטן אדער דריטן מין. דעריבער קען דער באגער צו דערקענען זאכן לויטן העכסטן מין ידיעה נישט קומען פונעם ערשטן מין, נאר ער מוז קומען פונעם צווייטן מין (דעפיניציע 1 פון געפילן). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 29. אלעס וואס דער גייסט דערקענט אונטער דער פארעם פון אייביגקייט דערקענט ער נישט אויפן יסוד פון פארשטיין די יעצטיגע עקזיסטענץ פונעם גוף, נאר אויפן יסוד פון אויפפאסן די מהות פונעם גוף אונטער דער פארעם פון אייביגקייט.

באווייז. אין דער מאס ווי דער גייסט פארשטייט די יעצטיגע עקזיסטענץ פון זיין גוף פארשטייט ער דויער וואס מען קען באשטימען דורך צייט. נאר אין דער מאס האט ער די קראפט צו פארשטיין זאכן און זייער שייכות צו צייט (זאץ 21 און טייל 2, זאץ 26). אייביגקייט קען מען אבער נישט אויסדריקן דורך קיין דויער (טייל 1, דעפיניציע 8 און איר דערקלערונג). דעריבער האט דער גייסט נישט אין דער מאס די קראפט צו פארשטיין זאכן אונטער דער פארעם פון אייביגקייט.

ער האט אבער אזא קראפט, ווייל עס ליגט אין דער נאטור פון שכל צו פארשטיין זאכן אונטער דער פארעם פון אייביגקייט (טייל 2, מסקנא 2 צו זאץ 44), און אויך ווייל עס געהערט צו דער נאטור פונעם גייסט צו פארשטיין די מהות פונעם גוף אונטער דער פארעם פון אייביגקייט (זאץ 23). אויסער די צוויי איז נישט דא קיין זאך וואס געהערט צו דער מהות פונעם גייסט (טייל 2, זאץ 13). דעריבער געהערט די קראפט צו פארשטיין זאכן אונטער דער פארעם פון אייביגקייט צום גייסט נאר אין דער מאס ווי ער פארשטייט די מהות פונעם גוף אונטער דער פארעם פון אייביגקייט. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. מיר פאסן אויף זאכן אלסווירקליך אויף צוויי אופנים: אדער אלס עקזיסטירנדיג אין שייכות צו א באשטימטער צייט און א באשטימטן ארט, אדער אלס זאכן וואס זענען איינגעהאלטן אין גאט און קומען פון דער נויטווענדיגקייט פון דער געטליכער נאטור. אלעס וואס מיר פארשטיין אויפן צווייטן אופן אלס אמת און ווירקליך

פארשטייען מיר אונטער דער פארעם פון אייביגקייט. זייערע אידעען שליסן איין די אייביגע און אומענדליכע מהות פון גאט, ווי מיר האבן באוויזן אין טייל 2, זאץ 45. זעט אויך די באמערקונג צו דעם זאץ.

זאץ 30. אין דער מאס ווי אונזער גייסט דערקענט זיך אליין און דעם גוף אונטער דער פארעם פון אייביגקייט האט ער א ידיעה פון גאט און ווייסט אז ער איז אין גאט און ווערט פארשטאנען דורך גאט.

באוויז. אייביגקייט איז גאט'ס מהות אליין אין דער מאס ווי זי שליסט איין נויטווענדיגע עקזיסטענץ (טייל 1, דעפיניציע 8). פארשטיין זאכן אונטער דער פארעם פון אייביגקייט הייסט דעריבער פארשטיין זאכן אין דער מאס ווי מען פארשטייט זיי דורך גאט'ס מהות אלס באמת עקזיסטירנדיג, אדער אין דער מאס ווי זיי שליסן איין עקזיסטענץ דורך גאט'ס מהות. דעריבער האט אונזער גייסט נויטווענדיג א ידיעה פון גאט אין דער מאס ווי ער פארשטייט זיך אליין און דעם גוף אונטער דער פארעם פון אייביגקייט, און ער ווייסט אז ער איז אין גאט און ווערט פארשטאנען דורך גאט. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 31. דער דריטער מין ידיעה איז אפהענגיג פונעם גייסט אלס זיין ווירקנדע סיבה אין דער מאס ווי דער גייסט אליין איז אייביג.

באוויז. דער גייסט פארשטייט נישט קיין זאך אונטער דער פארעם פון אייביגקייט אויסער אין דער מאס ווי ער פארשטייט זיין אייגענעם גוף אונטער דער פארעם פון אייביגקייט (זאץ 29). דאס הייסט, אויסער אין דער מאס ווי ער איז אייביג (זאצן 21 און 23). לויטן פריערדיגן זאץ האט ער דעריבער, אין דער מאס ווי ער איז אייביג, א ידיעה פון גאט וואס איז נויטווענדיג אדעקוואט (טייל 2, זאץ 46).

דער גייסט איז דעריבער, אין דער מאס ווי ער איז אייביג, פעהיג צו דערקענען אלעס וואס קען ארויסגיין פון דער געגעבענער ידיעה פון גאט (טייל 2, זאץ 40). מיט אנדערע ווערטער, ער קען דערקענען זאכן דורך דעם דריטן מין ידיעה (זעט זיין דעפיניציע אין טייל 2, באמערקונג 2 צו זאץ 40). דער גייסט, אין דער מאס ווי ער איז אייביג, איז דער אדעקוואטער אדער ווירקנדע סיבה פון דעם מין ידיעה. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. וואס מער איינער איז פעסט אין דעם מין ידיעה, אלץ מער וועט ער זיין באוואוסטזיניג וועגן זיך אליין און וועגן גאט. דאס הייסט, אלץ מער שלימות'דיג און גליקזעליג וועט ער זיין. דאס וועט ווערן נאך קלארער פון וואס מיר וועלן שפעטער זאגן.

מיר מוזן אבער דא באמערקן: כאטש מיר זענען שוין זיכער אז דער גייסט איז אייביג אין דער מאס ווי ער פארשטייט זאכן אונטער דער פארעם פון אייביגקייט, וועלן מיר, כדי גרינגער צו דערקלערן און בעסער פארשטיין וואס מיר ווילן ווייזן, באטראכטן דעם גייסט אליין ווי ער וואלט נארוואס אנגעהויבן עקזיסטירן און דערקענען זאכן אונטער דער פארעם פון אייביגקייט. אזוי האבן מיר באמת ביז יעצט געטון. מיר קענען עס טון אן קיין סכנה פון א טעות, אזוי לאנג ווי מיר זענען פארזיכטיג נישט ארויסצונעמען קיין מסקנות אויסער ווען אונזערע הנחות זענען קלאר.

זאץ 32. מיט אלעס וואס מיר דערקענען לויטן דריטן מין ידיעה פרייען מיר זיך. אונזער פרייד איז באגלייט פון דער אידעע פון גאט אלס סיבה.

באוויז. פון דעם מין ידיעה קומט די העכסטע צופרידנהייט פונעם גייסט וואס קען זיין, דאס הייסט די העכסטע פרייד (דעפיניציע 25 פון געפילן). די צופרידנהייט איז באגלייט פון דער אידעע פונעם גייסט אליין (זאץ 27), און ממילא אויך פון דער אידעע פון גאט אלס סיבה (זאץ 30). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. פונעם דריטן מין ידיעה קומט נויטווענדיג די אינטעלעקטועלע ליבע צו גאט. פון דעם מין ידיעה קומט פרייד באגלייט פון דער אידעע פון גאט אלס סיבה, דאס הייסט ליבע צו גאט (דעפיניציע 6 פון געפילן). נישט אין דער מאס ווי מיר שטעלן זיך אים פאר אלס יעצט אנוועזנד (זאץ 29), נאר אין דער מאס ווי מיר דערקענען אים אלס אייביג. דאס רוף איך די אינטעלעקטועלע ליבע צו גאט.

זאץ 33. די אינטעלעקטועלע ליבע צו גאט וואס קומט פונעם דריטן מין ידיעה איז אייביג.

באוויז. דער דריטער מין ידיעה איז אייביג (זאץ 31 און טייל 1, אקסיאמע 3). דעריבער איז אויך די ליבע וואס קומט דערפון נויטווענדיג אייביג, לויט דער זעלבער אקסיאמע. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. כאטש די ליבע צו גאט האט נישט קיין אנהייב, לויטן פריערדיגן זאץ, האט זי דאך אלע שלימות'ן פון ליבע פונקט ווי ווען זי וואלט געקומען צו זיין, ווי מיר האבן זיך כאילו פארגעשטעלט אין דער מסקנא צום פריערדיגן זאץ. עס איז אויך נישט דא קיין חילוק אויסער וואס דער גייסט האט געהאט פון אייביג אן די זעלבע שלימות'ן וואס מיר האבן זיך כאילו פארגעשטעלט אז ער האט זיי נארוואס דערגרייכט. זיי זענען פארבונדן מיט דער אידעע פון גאט אלס סיבה. אויב פרייד באשטייט אינעם איבערגאנג צו א גרעסערער שלימות, מוז גליקזעליגקייט זיכער באשטיין דערין וואס דער גייסט האט שלימות אליין.

זאץ 34. דער גייסט איז אונטערגעווארפן צו געפילן וואס זענען ליידנשאפטן נאר אזוי לאנג ווי דער גוף דויערט.

באוויז. פארשטעלונג איז אן אידעע דורך וועלכער דער גייסט באטראכט א זאך אלס אנוועזנד (טייל 2, באמערקונג צו זאץ 17). די אידעע ווייזט אבער ענדערש דעם יעצטיגן צושטאנד פונעם מענטשליכן גוף ווי די נאטור פון דער אויסערליכער זאך (טייל 2, מסקנא 2 צו זאץ 16). א געפיל איז דעריבער א פארשטעלונג אין דער מאס ווי זי ווייזט דעם יעצטיגן צושטאנד פונעם גוף (די אלגעמיינע דעפיניציע פון געפילן). דעריבער איז דער גייסט אונטערגעווארפן צו געפילן וואס זענען ליידנשאפטן נאר אזוי לאנג ווי דער גוף דויערט (זאץ 21). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. דערפון גייט ארויס אז קיין אנדערע ליבע איז נישט אייביג אויסער די אינטעלעקטועלע ליבע.

באמערקונג. ווען מיר קוקן אויף מענטשן'ס אלגעמיינער מיינונג זעען מיר אז זיי זענען באמת באוואוסטזיניג ווענגן דער אייביגקייט פון זייער גייסט. זיי מישן אבער אייביגקייט מיט דויער און שרייבן זי צו דער פארשטעלונג אדער דעם זכרון וואס זיי גלייבן אז ער בלייבט איבער נאכן טויט.

זאץ 35. גאט האט ליב זיך אליין מיט אן אומענדליכער אינטעלעקטועלער ליבע.

באווייז. גאט איז אבסאלוט אומענדליך (טייל 1, דעפיניציע 6). דאס הייסט, גאט'ס נאטור געניסט אומענדליכע שלימות (טייל 2, דעפיניציע 6). אזא פרייד איז באגלייט פון דער אידעע פון זיך אליין (טייל 2, זאץ 3), דאס הייסט פון דער אידעע פון זיין אייגענער סיבה (טייל 1, זאץ 11 און דעפיניציע 1). דאס האבן מיר אין דער מסקנא צו זאץ 32 גערופן אינטעלעקטועלע ליבע. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

זאץ 36. די אינטעלעקטועלע ליבע פונעם גייסט צו גאט איז גאט'ס ליבע אליין מיט וועלכער ער האט ליב זיך אליין. נישט אין דער מאס ווי ער איז אומענדליך, נאר אין דער מאס ווי מען קען אים דערקלערן דורך דער מהות פונעם מענטשליכן גייסט, באטראכט אונטער דער פארעם פון אייביגקייט. מיט אנדערע ווערטער, די אינטעלעקטועלע ליבע פונעם גייסט צו גאט איז א טייל פון דער אומענדליכער ליבע מיט וועלכער גאט האט ליב זיך אליין.

באווייז. די ליבע פונעם גייסט מוז ווערן גערעכנט צווישן זיינע אקטיוויטעטן (מסקנא צו זאץ 32 און טייל 3, זאץ 3). זי איז באמת אן אקטיוויטעט דורך וועלכער דער גייסט באטראכט זיך אליין, באגלייט פון דער אידעע פון גאט אלס סיבה (זאץ 32 און זיין מסקנא).

דאס הייסט, זי איז אן אקטיוויטעט דורך וועלכער גאט באטראכט זיך אליין אין דער מאס ווי מען קען אים דערקלערן דורך דעם מענטשליכן גייסט, באגלייט פון דער אידעע פון זיך אליין (טייל 1, מסקנא צו זאץ 25 און טייל 2, מסקנא צו זאץ 11). לויטן פריערדיגן זאץ איז די ליבע פונעם גייסט דעריבער א טייל פון דער אומענדליכער ליבע מיט וועלכער גאט האט ליב זיך אליין. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. דערפון גייט ארויס אז גאט, אין דער מאס ווי ער האט ליב זיך אליין, האט ליב מענטשן. ממילא זענען גאט'ס ליבע צו מענטשן און דעם גייסטס אינטעלעקטועלע ליבע צו גאט איינס און דאס זעלבע.

באמערקונג. פון וואס מען האט געזאגט פארשטייען מיר קלאר אין וואס אונזער ישועה, גליקזעליגקייט אדער פרייהייט באשטייט: אין דער באשטענדיגער און אייביגער ליבע צו גאט, אדער אין גאט'ס ליבע צו מענטשן. די ליבע אדער גליקזעליגקייט ווערט אין דער ביבל גערופן כבוד, און נישט אומזיסט.

צי די ליבע באציעט זיך צו גאט אדער צום גייסט קען מען זי מיט רעכט רופן רואיגקייט פון דער נשמה, וואס איז באמת נישט אנדערש פון כבוד (דעפיניציעס 25 און 30 פון געפילן). אין דער מאס ווי זי באציעט זיך צו גאט איז זי פרייד, אויב מיר קענען נאך נוצן

דעם אויסדרוק, באגלייט פון דער אידעע פון זיך אליין (זאץ 35). דאס זעלבע איז זי אין דער מאס ווי זי באציעט זיך צום גייסט (זאץ 27).

די מהות פון אונזער גייסט באשטייט נאר אין ידיעה, וואס איר מקור און יסוד איז גאט (טייל 1, זאץ 15 און טייל 2, באמערקונג צו זאץ 47). דערמיט ווערט אונז קלאר אויף וועלכן אופן און אין וועלכער הינזיכט אונזער גייסט, לויט זיין מהות און עקזיסטענץ, גייט ארויס פון דער געטליכער נאטור און איז שטענדיג אפהענגיג פון גאט.

איך האב געהאלטן אז עס איז כדאי דאס צו דערמאנען כדי צו ווייזן דורך דעם ביישפיל ווי שטארק די ידיעה פון באזונדערע זאכן איז, וואס איך האב גערופן אינטואיטיוו אדער פונעם דריטן מין (טייל 2, באמערקונג 2 צו זאץ 40). זי איז פיל וויכטיגער ווי די אלגעמיינע ידיעה וואס איך האב באצייכנט אלס דער צווייטער מין.

כאטש איך האב אין ערשטן טייל געוויזן אין אלגעמיין אז אלע זאכן, און ממילא אויך דער מענטשליכער גייסט, זענען לויט זייער מהות און עקזיסטענץ אפהענגיג פון גאט, מאכט דער באווייז דאך נישט דעם זעלבן איינדרוק ווי ווען מען נעמט ארויס די זעלבע מסקנא פון דער מהות פון א געוויסער באזונדערער זאך וואס מיר זאגן וועגן איר אז זי איז אפהענגיג פון גאט. דאס איז אזוי אפילו ווען דער אלגעמיינער באווייז ווערט געפירט לויט אלע ריכטיגע כללים און לאזט נישט איבער דעם קלענסטן ספק.

זאץ 37. עס איז נישט דא קיין זאך אין דער נאטור וואס איז קעגן דער אינטעלעקטועלער ליבע אדער וואס קען זי באזייטיגן.

באווייז. די אינטעלעקטועלע ליבע גייט נויטווענדיג ארויס פון דער נאטור פונעם גייסט אין דער מאס ווי מען באטראכט אים דורך גאט'ס נאטור אלס אן אייביגן אמת (זאצן 33 און 29). ווען עס וואלט געווען א זאך קעגן דער ליבע וואלט זי געווען קעגן וואס איז אמת. דעריבער וואלט דאס וואס קען באזייטיגן די ליבע גערעכנט ברענגען אז דאס וואס איז אמת זאל זיין פאלש. דאס איז אומזיניג, ווי עס איז קלאר פון זיך אליין. דעריבער איז נישט דא קיין זאך אין דער נאטור וואס איז קעגן דער ליבע אדער קען זי באזייטיגן. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. די אקסיאמע פונעם פערטן טייל באציעט זיך צו באזונדערע זאכן אין דער מאס ווי מען באטראכט זיי אין שייכות צו א באשטימטער צייט און ארט. איך גלייב אז קיינער קען נישט צווייפלען דערין.

זאץ 38. וואס מער זאכן דער גייסט דערקענט לויטן צווייטן און דריטן מין ידיעה, אלץ ווייניגער ליידט ער פון שלעכטע געפילן און אלץ ווייניגער האט ער מורא פארן טויט.

באווייז. די מהות פונעם גייסט באשטייט אין ידיעה (טייל 2, זאץ 11). וואס מער זאכן ער דערקענט לויטן צווייטן און דריטן מין ידיעה, אלץ גרעסער וועט זיין דער טייל פון אים וואס בלייבט (זאצן 23 און 29). לויטן פריערדיגן זאץ וועט דעריבער א גרעסערער טייל פון אים בלייבן אומבאריט פון די געפילן וואס זענען קעגן אונזער נאטור, מיט אנדערע ווערטער פון די שלעכטע געפילן (טייל 4, זאץ 30).

וואס מער זאכן דער גייסט דערקענט לויטן צווייטן און דריטן מין ידיעה, אלץ א גרעסערער טייל פון אים בלייבט אומפארלעצט און אלץ ווייניגער ליידט ער דעריבער פון די געפילן. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. דערפון פארשטייען מיר דעם פונקט וואס איך האב בארירט אין טייל 4, באמערקונג צו זאץ 39, און צוגעזאגט צו אנטוויקלען אין דעם טייל: דער טויט איז אלץ ווייניגער שעדליך וואס גרעסער די קלארע און דייטליכע ידיעה פונעם גייסט איז, און ממילא וואס מער דער גייסט האט ליב גאט.

פון דעם דריטן מין ידיעה קומט די העכסטע צופרידנהייט וואס קען זיין (זאץ 27). דעריבער קען דער מענטשליכער גייסט דערגרייכן אזא נאטור אז דער טייל פון אים וואס, ווי מיר האבן געוויזן, גייט אונטער צוזאמען מיטן גוף (זאץ 21), זאל זיין זייער אומוויכטיג אין פארגלייך מיט דעם טייל וואס בלייבט. איך וועל אבער גלייך רעדן דערפון באריכות.

זאץ 39. ווער ס'האט א גוף פעהיג צו גאר פילע אקטיוויטעטן האט א גייסט וואס זיין גרעסטער טייל איז אייביג.

באוויז. ווער ס'האט א גוף פעהיג צו גאר פילע אקטיוויטעטן ווערט דאס ווייניגסטע באשטורעמט פון שלעכטע געפילן (טייל 4, זאץ 38), דאס הייסט געפילן קעגן אונזער נאטור (טייל 4, זאץ 30). דעריבער האט ער די קראפט איינצואורדענען און פארבינדן די ענדערונגען פונעם גוף לויטן אינטעלעקטועלן סדר (זאץ 10). ממילא קען ער ברענגען אז אלע ענדערונגען פונעם גוף זאלן זיך באציען צו גאט.

דערפון גייט ארויס אז ער וועט ווערן אנגעפילט מיט ליבע צו גאט (זאץ 15), וואס מוז פארנעמען אדער אויסמאכן דעם הויפט-טייל פונעם גייסט (זאץ 16). אזא מענטש וועט דעריבער האבן א גייסט וואס זיין הויפט-טייל איז אייביג (זאץ 33). דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. ווייל מענטשליכע גוף זענען פעהיג צו גאר פילע אקטיוויטעטן, קענען זיי בלי ספק זיין פון אזא נאטור וואס געהערט צו גייסטער וואס האבן א גרויסע ידיעה פון זיך און פון גאט. זייער גרעסטער אדער הויפט-טייל איז אייביג, און זיי האבן כמעט גארנישט מורא צו האבן פארן טויט.

כדי דאס קלארער צו פארשטיין מוז איך דא באמערקן אז מיר לעבן אין א צושטאנד פון שטענדיגער ענדערונג. לויט ווי מיר ווערן פארוואנדלט אין עפעס בעסערס אדער ערגערס הייסן מיר גליקליך אדער אומגליקליך. ווער ס'שטארבט אלס זויגלינג אדער קינד הייסט אומגליקליך. פארקערט, מען האלט עס פאר א גליק ווען מיר קענען דורכגיין דעם גאנצן לעבנסוועג מיט א געזונטן גייסט און גוף.

און באמת, ווער ס'האט ווי א זויגלינג אדער קינד א גוף וואס איז פעהיג צו ווייניגע זאכן און איז מערסטנס אפהענגיג פון אויסערליכע סיבות, האט א גייסט וואס, באטראכט אין זיך אליין, האט כמעט נישט קיין באוואוסטזיין פון זיך, פון גאט אדער פון זאכן. ווער ס'האט אבער א גוף פעהיג צו גאר פילע אקטיוויטעטן האט אויך א גייסט וואס, באטראכט אין זיך אליין, האט פיל באוואוסטזיין פון זיך, פון גאט און פון זאכן.

אין דעם לעבן שטרעבן מיר דעריבער קודם צו ברענגען אז א קינד'ס גוף, וויפיל זיין נאטור דערלויבט און וויפיל עס איז אים נוצליך, זאל ווערן פארוואנדלט אין אן אנדערן וואס איז פעהיג צו גאר פילע אקטיוויטעטן. ער זאל געהערן צו א גייסט וואס האט א היכן באוואוסטזיין פון זיך, פון גאט און פון זאכן. מיר ווילן אים אזוי ענדערן אז וואס געהערט צו זיין פארשטעלונג און זכרון זאל כמעט נישט האבן קיין באדייט אין פארגלייך מיט זיין אינטעלעקט, ווי איך האב שוין געזאגט אין דער באמערקונג צום פריערדיגן זאץ.

זאץ 40. וואס מער שלימות א זאך האט, אלץ מער איז זי אקטיוו און ווייניגער פאסיוו. פארקערט, וואס מער אקטיוו א זאך איז, אלץ מער שלימות'דיג איז זי.

באוויז. וואס מער שלימות א זאך האט, אלץ מערווירקליכקייט האט זי (טייל 2, דעפיניציע 6). דעריבער איז זי אין דער מאס מער אקטיוו און ווייניגער פאסיוו (טייל 3, זאץ 3 און זיין באמערקונג). מען קען פירן דעם באווייז אויף דעם זעלבן אופן אין פארקערטן סדר, און דערפון גייט ארויס אז וואס מער אקטיוו א זאך איז, אלץ מער שלימות'דיג איז זי. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

מסקנא. דערפון גייט ארויס אז דער טייל פונעם גייסט וואס בלייבט, צי ער איז גרויס צי קליין, האט מער שלימות ווי דאס איבריגע. דער אייביגער טייל פונעם גייסט (זאצן 23 און 29) איז די ידיעה, נאר צוליב וועלכער מען זאגט וועגן אונז אז מיר האנדלען (טייל 3, זאץ 3). דער טייל וואס מיר האבן געוויזן אז ער גייט אונטער איז די פארשטעלונג (זאץ 21), נאר צוליב וועלכער מיר הייסן פאסיוו (טייל 3, זאץ 3 און די אלגעמיינע דעפיניציע פון געפילן). דעריבער האט דער ערשטער טייל, צי ער איז קליין צי גרויס, מער שלימות ווי דער צווייטער. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. דאס איז וואס איך האב זיך אונטערגענומען צו ווייזן וועגן דעם גייסט אין דער מאס ווי מען באטראכט אים אן א שייכות צום גוף. דערפון, אויך פון טייל 1, זאץ 21 און אנדערע ערטער, איז קלאר אז אונזער גייסט, אין דער מאס ווי ער דערקענט, איז אן אייביגער מודוס פון טראכטן. אן אנדער מודוס פון טראכטן באשטימט אים, און דעם אנדערן א דריטער, און אזוי ביז אומענדליך. אלע צוזאמען מאכן אויס גאט'ס אייביגן און אומענדליכן שכל.

זאץ 41. אפילו ווען מיר וואלטן נישט געוואוסט אז אונזער גייסט איז אייביג וואלטן מיר נאך אלץ געהאלטן פרומקייט און רעליגיע פאר דאס וויכטיגסטע. בכלל וואלטן מיר געהאלטן אזוי אלע זאכן וואס מיר האבן געוויזן אין טייל 4 אז זיי געהערן צו גייסטיגער שטארקייט און איידלקייט.

באוויז. דער ערשטער און איינציגער יסוד פון א מעלה אדער ריכטיגער לעבנספירונג איז זוכן דעם אייגענעם נוץ (טייל 4, מסקנא צו זאץ 22 און זאץ 24). ווען מיר האבן באשטימט וואס דער שכל פארשרייבט אלס נוצליך האבן מיר אבער נישט ארייננגערעכנט די אייביגקייט פונעם גייסט, וואס מיר זענען געוואויר געווארן וועגן איר אין דעם פינפטן טייל. כאטש מיר האבן דארט נאכנישט געוואוסט אז דער גייסט איז אייביג האבן מיר דאך באשטעטיגט אז אלעס וואס געהערט צו גייסטיגער שטארקייט און

איידלקייט איז זייער וויכטיג. ווען מיר וואלטן דעריבער נאך יעצט נישט געוואוסט דערפון וואלטן מיר דאך געשטעלט די פארשריפטן פון דעם שכל אין דער ערשטער רייע. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. דעם המון'ס געווענליכע מיינונג שיינט אנדערש. רוב מענטשן גלייבן, ווי עס זעט אויס, אז זיי זענען פריי אין דער מאס ווי זיי קענען פאלגן זייערע תאוות, און אז זיי געבן אויף זייער רעכט אין דער מאס ווי זיי מוזן לעבן לויט די באפעלן פונעם געטליכן געזעץ. דעריבער גלייבן זיי אז פרומקייט, רעליגיע און בכלל אלעס וואס געהערט צו דער קראפט פון דער נשמה זענען לאסטן. נאכן טויט האפן זיי זיי אראפצואווארפן און באקומען שכר פאר זייער קנעכטשאפט, דאס הייסט פאר זייער פרומקייט און רעליגיע.

נישט נאר די האפענונג, נאר אויך און בעיקר די מורא צו ווערן נאכן טויט באשטראפט מיט שרעקליכע יסורים, ברענגט זיי צו לעבן לויט די פארשריפטן פון דעם געטליכן שכל, אין דער מאס ווי די באגרעניצונג און שוואכקייט פון זייער גייסט דערלויבן.

ווען מענטשן וואלטן נישט געהאט די האפענונג און מורא, נאר געגלויבט אז דער גייסט גייט אונטער מיטן גוף און אז פאר די אומגליקליכע אויסגעמוטשעטע פון דער לאסט פון פרומקייט איז נישט פאראן קיין ווייטערדיג לעבן, וואלטן זיי זיך צוריקגעקערט צו זייערע אייגענע נייגונגען. זיי וואלטן אלעס איינגעארדנט לויט זייערע גלוסטונגען און ענדערש געפאלגט די אומשטענדן ווי זיך אליין.

דאס שיינט מיר פונקט אזוי אומזיניג ווי ווען איינער וואס גלייבט נישט אז ער קען אויפהאלטן זיין גוף אויף אייביג מיט גוטע שפייזן זאל דערפאר זיך אנשטאפן מיט גיפטן און טויטליכע מאטעריאלן. אדער ווייל ער זעט אז דער גייסט איז נישט אייביג אדער אומשטערבליך זאל ער ענדערש וועלן זיין אן פארשטאנד און לעבן אן שכל. די געדאנקען זענען אזוי אומזיניג אז עס איז קוים כדאי זיך אפצושטעלן אויף זיי.

זאץ 42. גליקזעליגקייט איז נישט דער שכר פון דער מעלה, נאר די מעלה אליין. מיר געניסן זי נישט ווייל מיר באהערשן אונזערע תאוות. פארקערט, ווייל מיר געניסן זי קענען מיר באהערשן אונזערע תאוות.

באוויז. גליקזעליגקייט באשטייט אין דער ליבע צו גאט (זאץ 36 און זיין באמערקונג), וואס פליסט פונעם דריטן מין ידיעה (מסקנא צו זאץ 32). דעריבער מוז די ליבע זיך באציען צום גייסט אין דער מאס ווי ער איז אקטיוו (טייל 3, זאצן 3 און 59). דעריבער איז זי די מעלה אליין (טייל 4, דעפיניציע 8). דאס איז געווען דער ערשטער פונקט.

ווייטער, וואס מער דער גייסט געניסט די געטליכע ליבע אדער גליקזעליגקייט, אלץ מער דערקענט ער (זאץ 32). דאס הייסט, אלץ מער מאכט האט ער איבער די געפילן (מסקנא צו זאץ 3), און אלץ ווייניגער איז ער אונטערגעווארפן צו שלעכטע געפילן (זאץ 38). דורכן געניסן די געטליכע ליבע אדער גליקזעליגקייט האט דער גייסט דעריבער די מאכט באהערשן די תאוות.

די מענטשליכע מאכט צו באהערשן די געפילן באשטייט נאר אין ידיעה. דעריבער גייט ארויס אז קיינער געניסט נישט גליקזעליגקייט ווייל ער באהערשט זיינע תאוות. פארקערט, די מאכט צו באהערשן זיינע תאוות קומט פון דער גליקזעליגקייט אליין. דאס האט מען געוואלט באווייזן.

באמערקונג. דערמיט האב איך געענדיגט אלעס וואס איך האב געוואלט ארויסברענגען וועגן דעם גייסטס מאכט איבער די געפילן און דער פרייהייט פונעם גייסט. דערפון זעט מען ווי שטארק דער קלוגער מענטש איז און וויפיל מעכטיגער ער איז פונעם אומוויסנדן וואס ווערט געטריבן נאר פון זיינע תאוות.

דער אומוויסנדער ווערט נישט נאר אהין און אהער געטריבן פון אויסערליכע סיבות אויף פארשידענע אופנים און האט קיינמאל נישט קיין אמת'ע רואיגקייט פון דער נשמה. ער לעבט אויך אן באוואוסטזיין פון זיך אליין, פון גאט און פון זאכן. ווי נאר ער הערט אויף צו ווערן באווירקט פון ליידנשאפטן הערט ער אויך אויף צו עקזיסטירן.

דער קלוגער מענטש אבער, אין דער מאס ווי מען באטראכט אים אלס אזא איינעם, ווערט קוים אומבארואיגט אין דער נשמה. באוואוסטזיניג פון זיך אליין, פון גאט און פון זאכן, הערט ער לויט א געוויסער אייביגער נויטווענדיגקייט נישט אויף צו עקזיסטירן. ער האט שטענדיג אמת'ע רואיגקייט פון דער נשמה.

כאטש דער וועג וואס, ווי איך האב געוויזן, פירט צו דעם רעזולטאט שיינט זייער שווער, קען מען אים דאך געפינען. און וואס מען טרעפט אזוי זעלטן מוז טאקע זיין גאנץ שווער. ווי וואלט עס מעגליך געווען, ווען ישועה וואלט געווען אזוי גרינג צו דערגרייכן און מען וואלט זי געקענט געפינען אן פיל מיע, אז כמעט אלע מענטשן זאלן זי פארנאכלעסיגן? אבער אלעס וואס איז דערהויבן איז אזוי שווער ווי עס איז זעלטן.